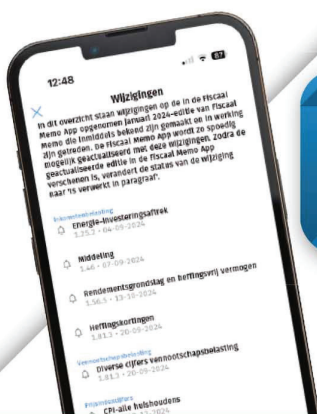

JANUARI
2024

1

FISCAAL
MEMO

Fiscaal Memo App
voor wijzigingen,
snel zoeken,
rekenmodellen
en een vooruitblik
naar de nieuwste
cijfers

FISCAAL MEMO

Alle
essentiële
feiten
en cijfers

53^e jaargang

Wolters Kluwer

www.fiscaalmemo.nl

Loonbelasting - 3

Venootschapsbelasting	- 6
Dividendbelasting	- 7
Bronbelasting	- 8
Minimumbelasting	- 9
Omzetbelasting	- 11
Successiewet	- 12
Belastingen van rechtsverkeer	- 13
Verhuurderheffing	- 14
Belasting van personenauto's en motorrijwielen	- 18
Belasting zware motorrijtuigen	- 19
Kindgebonden budget	- 25
Kinderopvangtoeslag	- 26
Studiefinanciering	- 27
Sociale verzekeringen	- 28
Tegemoetkomingen loondomein	- 29

Corona - 30

Minimumloon	- 31
Prijsindexcijfers	- 32
Rente	- 33
Diversen	- 34

Onder dezelfde redactie verschijnen bij Wolters Kluwer
Fiscaal Memo App
Fiscaal Memo Wet- & Regelgeving
Sociaal Memo

Fiscale hoeveelhedenormen

100%: uitsluitend/geheel
90%: nagenoeg geheel
80%: doorgaans
70%: hoofdzakelijk
50%: grotendeels/overwegend
30%: in belangrijke mate
15%: in enigszins belangrijke mate
10%: bijkomstig/in betekenende mate
5%: gering

Fiscaal Memo

januari 2024

Onder redactie van

Eikelboom & De Bondt

Fiscaal Financieel Adviseurs BV

Deventer – 2024

Verkorte citeerwijze: Eikelboom & De Bondt, *Fiscaal Memo 2024*/
[paragraafnummer]
Volledige citeerwijze: T. de Bondt & E. Eikelboom, *Fiscaal Memo*,
Deventer: Wolters Kluwer 2024.

Ontwerp omslag: Bottenheft, Marijenkampen – Arnhem
Ontwerp binnenwerk: Bert Arts bNO

ISBN 978 90 13 17517 2
NUR 826-601

© 2024, Wolters Kluwer Nederland B.V.

Onze klantenservice kunt u bereiken via:
www.wolterskluwer.com/nl-nl/solutions/nederland/klantenservice.

Auteur(s) en uitgever houden zich aanbevolen voor inhoudelijke opmerkingen en suggesties. Deze kunt u sturen naar: boeken-NL@wolterskluwer.com.

Alle rechten in deze uitgave zijn voorbehouden aan Wolters Kluwer Nederland B.V. Niets uit deze uitgave mag worden veelevoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand, of openbaar gemaakt, in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch, door fotokopieën, opnamen, of enige andere manier, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van Wolters Kluwer Nederland B.V.

Voor zover het maken van kopieën uit deze uitgave is toegestaan op grond van art. 16h t/m 16m Auteurswet jo. Besluit van 27 november 2002, Stb. 575, dient men de daarvoor wettelijk verschuldigde vergoeding te voldoen aan de Stichting Reprorecht (www.reprorecht.nl).

Hoewel aan de totstandkoming van deze uitgave de uiterste zorg is besteed, aanvaarden de auteur(s), redacteur(en) en Wolters Kluwer Nederland B.V. geen aansprakelijkheid voor eventuele fouten en onvolkomenheden, noch voor gevolgen hiervan.

Op alle aanbiedingen en overeenkomsten van Wolters Kluwer Nederland B.V. zijn van toepassing de Algemene Voorwaarden van Wolters Kluwer Nederland B.V. U kunt deze raadplegen via:
www.wolterskluwer.com/nl-nl/solutions/nederland/algemene-voorwaarden.

Indien Wolters Kluwer Nederland B.V. persoonsgegevens verkrijgt is daarop het privacybeleid van Wolters Kluwer Nederland B.V. van toepassing. Dit is raadpleegbaar via: www.wolterskluwer.com/nl-nl/privacy-cookies.

Zie de inhoud van deze uitgave ook op:
wolterskluwer.com/nl-nl/solutions/inview/

InView

VOORWOORD

Voor u ligt de 53e jaargang van Fiscaal Memo, editie januari 2024. Fiscaal Memo bevat de voornaamste feitelijke gegevens (bedragen, forfaits, drempels, percentages, feiten en 'spelregels') die regelmatig nodig zijn in de dagelijkse praktijk van de deskundige op fiscaal, juridisch, sociaal-arbeidsrechtelijk en financieel gebied. Fiscaal Memo bevat de gegevens over het huidige jaar en de drie voorafgaande jaren.

Fiscaal Memo is bestemd voor hen die de behandelde wetgeving in voldoende mate beheersen om de gegeven feitelijkheden in het juiste verband te kunnen beoordelen en toe te kunnen passen. Toelichtende beschrijvingen zijn tot een minimum beperkt. De opzet van Fiscaal Memo leidt ertoe dat het noodzakelijk blijft de wettelijke en andere bronnen te raadplegen. Om dit bronnenonderzoek te vergemakkelijken, wordt regelmatig verwezen naar wetteksten en uitvoeringsvoorschriften.

Daarnaast voeren wij de redactie op Fiscaal Memo Wet- & Regelgeving en Sociaal Memo. Sociaal Memo biedt net als Fiscaal Memo op een groot aantal onderwerpen de belangrijkste feiten en cijfers op hoofdlijnen. In Fiscaal Memo Wet- & Regelgeving is meer ruimte om dieper in te gaan op diverse belastingwetten.

Naast deze gedrukte uitgaven vragen wij ook graag aandacht voor de Fiscaal Memo App voor uw mobiele telefoon en tablet. De app bevat de complete informatie uit Fiscaal Memo inclusief alle sinds het verschijnen van het gedrukte exemplaar verschenen wijzigingen en aanvullingen daarop. In het onderdeel Vooruitblik in de Fiscaal Memo App staan van een selectie van paragrafen de nieuwe cijfers zoals deze in het eerstvolgende gedrukte exemplaar worden verwerkt. Tot die tijd kunt u in de Fiscaal Memo App deze cijfers alvast raadplegen. Ten slotte bevat de Fiscaal Memo App diverse praktische rekenmodellen (in de verwijzingen aangeduid met het icoon) waarmee u snel berekeningen kunt maken.

Fiscaal Memo en de Fiscaal Memo App hebben als doel u op een prettige en efficiënte wijze van de belangrijkste feiten en cijfers op uw vakgebied te voorzien. Uw reacties op onze producten en suggesties die kunnen leiden tot verbetering daarvan ontvangen wij graag op het hierna vermelde redactieadres.

januari 2024
de redactie

uitgever & redactieadres
Wolters Kluwer
Postbus 23
7400 GA Deventer
boeken-NL@wolterskluwer.com
www.wolterskluwer.com
www.fiscaalmemo.nl

INHOUD

Lijst van afkortingen / 13

1. Inkomstenbelasting / 17

ALGEMEEN

- 1.1 Belastingplichtige/partner/(pleeg)kinderen / 17
- 1.1.1 Belastingplicht/kwalificerende buitenlandse belastingplichtige/landenkring / 17
- 1.1.2 Partnerregeling/(pleeg)kinderen / 18

RAAMWERK

- 1.2 Heffing inkomstenbelasting/premie volksverzekeringen / 20
- 1.3 Tarieven inkomstenbelasting/premie volksverzekeringen / 21
- 1.3.1 Tarief belastbaar inkomen uit werk en woning (box 1) / 21
- 1.3.2 Tarief belastbaar inkomen uit aanmerkelijk belang (box 2) / 27
- 1.3.3 Tarief belastbaar inkomen uit sparen en beleggen (box 3) / 27
- 1.4 Toerekeningsregels/gemeenschappelijke inkomensbestanddelen / 28
- 1.5 Verzamelinkomen / 29
- 1.6-1.10 Gereserveerd / 30

WERK EN WONING (BOX 1)

- 1.11 Belastbaar inkomen uit werk en woning (box 1) / 30
- 1.12 Belastbare winst uit onderneming / 31
- 1.13 Vrijgestelde winst / 32
- 1.14 Aftrekbeperkingen kosten van winst / 33
- 1.15 Gereserveerd / 36
- 1.16 Bijtelling winst voor privégebruik woning / 36
- 1.17 Bijtelling winst voor privégebruik auto / 37
- 1.18 Bijtelling winst voor privégebruik fiets / 39
- 1.19 Tonnageregeling zeescheepvaart / 39
- 1.20-1.22 Gereserveerd / 39
- 1.23 Afschrijving / 40
- 1.24 Willekeurige afschrijving / 40
- 1.24.1 Milieu-investeringen (VAMIL) / 41
- 1.24.2 Investerings door startende ondernemers / 42
- 1.24.3 Zeeschepen / 43
- 1.24.4 Investerings ter bevordering economische ontwikkeling (alleen 2023) / 43
- 1.25 Investeringsaftrek / 44
- 1.25.1 Kleinschaligheidsinvesteringsaftrek / 45
- 1.25.2 Energie-investeringsaftrek / 46

1.25.3	Milieu-investeringsaftrek / 48
1.25.4	Uitgesloten bedrijfsmiddelen en verplichtingen / 50
1.25.5	Desinvesteringsbijtelling / 51
1.26-1.27	Gereserveerd / 51
1.28	Urencriterium/verlaagd urencriterium / 51
1.29	Fiscale reserves en terugkeerreserve / 52
1.30	Oudedagsreserve (FOR) / 52
1.31	Ondernemersaftrek / 54
1.31.1	Zelfstandigenaftrek/startersaftrek / 55
1.31.2	S&O-aftrek/starters-S&O-aftrek / 56
1.31.3	Meewerkaftrek / 56
1.31.4	Startersaftrek bij arbeidsongeschiktheid / 57
1.31.5	Stakingsaftrek / 57
1.32	MKB-winstvrijstelling / 58
1.33-1.36	Gereserveerd / 58
1.37	Belastbaar loon / 58
1.38	Reisaftrek / 59
1.39	Belastbaar resultaat uit overige werkzaamheden / 65
1.40	Belastbare periodieke uitkeringen en verstrekkingen / 67
1.41	Belastbare inkomsten uit eigen woning / 70
1.41.1	Schema belastbare inkomsten uit eigen woning / 70
1.41.2	Eigen woning / 70
1.41.3	Kapitaalverzekering eigen woning / 74
1.41.4	Spaarrekening eigen woning/beleggingsrecht eigen woning / 77
1.41.5	Bijleenregeling: eigenwoningschuld/eigenwoningreserve / 78
1.41.6	Aftrekbare kosten / 88
1.41.7	Vooruitbetaalde rente/kosten / 89
1.42	Aftrek wegens geen of geringe eigenwoningschuld / 90
1.43	Uitgaven voor inkomensvoorzieningen / 90
1.44	Negatieve uitgaven voor inkomensvoorzieningen / 97
1.45	Negatieve persoonsgebonden aftrek / 98
1.46	Middeling / 99
1.47-1.51	Gereserveerd / 100
	AANMERKELIJK BELANG (BOX 2)
1.52	Aanmerkelijk belang/meesleep- en meetrekregeling / 100
1.53	Belastbaar inkomen uit aanmerkelijk belang (box 2) / 101
1.54	Forfaitair voordeel uit VBI / 102
1.55	Fictief regulier voordeel (vanaf 2023) / 102
	SPAREN EN BELEGGEN (BOX 3)
1.56	Belastbaar inkomen uit sparen en beleggen (box 3) / 103
1.56.1	Wettelijk systeem en rechtsherstel box 3 / 103
1.56.2	Nieuw wettelijk systeem box 3 (vanaf 2023) / 104
1.56.3	Rechtsherstel box 3 (2017 t/m 2022) / 106
1.56.4	Oud wettelijk systeem box 3 (t/m 2022) / 107
1.56.5	Rendementsgrondslag en heffingvrij vermogen / 109
1.57	Vrijgestelde bezittingen box 3 / 112
1.58	Groene beleggingen / 113
1.59-1.60	Gereserveerd / 114

1.61	Nettolijfrenten / 114
1.62	Nettopensioen / 116
1.63	Waardering bezittingen en schulden / 118
1.64-1.65	Gereserveerd / 121
	PERSOONSGEBONDEN AFTREK
1.66	Persoonsgebonden aftrek / 122
1.67	Uitgaven voor onderhoudsverplichtingen / 122
1.68-1.69	Gereserveerd / 123
1.70	Uitgaven voor specifieke zorgkosten / 124
1.71	Weekenduitgaven voor gehandicapten / 130
1.72	Scholingsuitgaven (t/m 2021) / 131
1.73	Gereserveerd / 132
1.74	Aftrekbare giften / 132
1.75-1.80	Gereserveerd / 135
	HEFFINGSKORTING
1.81	Heffingskorting / 135
1.81.1	Schema's / 135
1.81.2	Verhoging bij minstverdienende partner / 138
1.81.3	Heffingskortingen / 139
1.82-1.85	Gereserveerd / 143
	WIJZE VAN HEFFING
1.86	Voorheffingen / 144
1.87	Wel of geen aanslag / 144
2.	Gereserveerd / 145
3.	Loonbelasting / 146
3.1	Schema bruto-/nettoberekening per 1-1-2024 / 146
3.2	Loonbegrip / 147
3.3	Aandelenoptierechten / 147
3.4	Vrijgesteld loon / 149
3.5	Gebruikelijk en fictief loon / 151
3.6	Loon in natura / 153
3.7	Gereserveerd / 155
3.8	Waardering privégebruik auto / 155
3.9	Waardering privégebruik fiets / 161
3.10	Werkkostenregeling / 162
3.11	Diverse cijfers loonbelasting / 163
3.12	Verlof / 163
3.12.1	Verlofaanspraken / 163
3.12.2	Levensloopregeling (t/m 2021) / 164
3.13	Pensioen en VUT / 165
3.13.1	Fiscaal kader / 165
3.13.2	Regime vanaf 1-7-2023 / 166
3.13.3	Regime t/m 30-6-2023 / 168
3.14	Gereserveerd / 174
3.15	Verschuldigde loonbelasting / 174
3.16	Heffingskorting voor loonbelasting / 175

3.17	Gereserveerd / 179
3.18	Tarieven bijzondere beloningen / 179
3.18.1	Witte tabellen LB/PH / 180
3.18.2	Groene tabellen LB/PH / 182
3.19	Gereserveerd / 184
3.20	Bijzondere tabellen loonbelasting / 184
3.20.1	Aannemers van werk/thuiswerkers/gelijkgestelden/ sekswerkers / 184
3.20.2	Artiesten en beroepssporters / 185
3.21	Eindheffing / 185
3.21.1	Eindheffingsbestanddelen / 185
3.21.2	Werkkostenregeling / 187
3.21.3	Pseudo-eindheffing / 193
3.21.4	Eindheffingstabellen / 194
3.22	Afdrachtverminderingen LB/PH / 199
3.22.1	Afdrachtvermindering zeevaart / 199
3.22.2	Afdrachtvermindering speur- en ontwikkelingswerk / 200
4-5.	Gereserveerd / 203
6.	Vennootschapsbelasting / 204
6.1	Tarieven vennootschapsbelasting / 204
6.2	Diverse cijfers vennootschapsbelasting / 205
6.3	Tarief solidariteitsbijdrage / 207
7.	Dividendbelasting / 208
7.1	Tarieven dividendbelasting / 208
7.2	Inflatiebijstelling / 208
8.	Bronbelasting / 209
8.1	Tarieven bronbelasting / 209
9.	Minimumbelasting / 210
9.1	Tarief minimumbelasting (vanaf 2024) / 210
9.2	Diverse cijfers minimumbelasting (vanaf 2024) / 210
10.	Gereserveerd / 210
11.	Omzetbelasting / 211
11.1	Tarieven omzetbelasting / 211
11.2	Diverse cijfers omzetbelasting / 211
11.3	Kleine ondernemers / 214
11.4	Factuurgegevens / 214
12.	Successiewet / 217
12.1	Partners / 217
12.2	Vrijstelling erfbelasting / 218
12.3	Vrijstelling schenkbelasting / 218
12.4	Gereserveerd / 219
12.5	Tarieven schenk- en erfbelasting / 220
12.6	Latente inkomstenbelastingsschulden / 221
10	

- 12.7 Waarderingsregels Successiewet / 221
- 12.8 Bedrijfsopvolging / 223
- 12.9 Overlevingstafels / 223

- 13. **Belastingen van rechtsverkeer** / 225
- 13.1 Tarieven overdrachtsbelasting / 225
- 13.2 Tarief assurantiebelasting / 225

- 14. **Verhuurderheffing** / 226
- 14.1 Belastingplicht (t/m 2022) / 226
- 14.2 Grondslag en tarief verhuurderheffing (t/m 2022) / 226

- 15-17. **Gereserveerd** / 228

- 18. **Belasting van personenauto's en motorrijwielen** / 229
- 18.1 Tarieven BPM / 229

- 19. **Belasting zware motorrijtuigen** / 236
- 19.1 Tarieven BZM / 236

- 20-24. **Gereserveerd** / 236

- 25. **Kindgebonden budget** / 237
- 25.1 Kindgebonden budget / 237

- 26. **Kinderopvangtoeslag** / 239
- 26.1 Kinderopvangtoeslag / 239

- 27. **Studiefinanciering** / 248
- 27.1 Normbedragen WSF / 248
- 27.2 Studievertraging door corona / 253

- 28. **Sociale verzekeringen** / 254
- 28.1 Premieheffing volksverzekeringen / 254
- 28.2 Algemene Ouderdomswet (AOW) / 255
- 28.2.1 AOW-leeftijd / 255
- 28.2.2 AOW-uitkering / 256
- 28.2.3 Overbruggingsuitkering AOW / 261
- 28.3 Algemene nabestaandenwet (Anw) / 262
- 28.4 Algemene Kinderbijslagwet (AKW) / 268
- 28.5 Gereserveerd / 270
- 28.6 Ziektewet (ZW) / 270
- 28.7 Wet werk en inkomen naar arbeidsvermogen (WIA) / 270
- 28.8 Wet op de arbeidsongeschiktheidsverzekering (WAO) / 275
- 28.9 Werkloosheidswet (WW) / 275
- 28.10 Gereserveerd / 276
- 28.11 Wet arbeidsongeschiktheidsverzekering zelfstandigen (WAZ) / 276
- 28.12 Zorgverzekeringswet (Zvw) / 277
- 28.13 Wet op de zorgtoeslag (Wzt) / 278

29.	Tegemoetkomingen loondomein / 279
29.1	Loonkostenvoordelen / 279
29.2	Lage-inkomensvoordeel / 281
29.3	Minimumjeugdloonvoordeel (t/m 2023) / 282
30.	Corona / 283
30.1	Tijdelijke noodmaatregel overbrugging voor behoud van werkgelegenheid (NOW) / 283
30.2	Tegemoetkoming vaste lasten COVID-19 (TVL) / 288
31.	Minimumloon / 307
31.1	Wettelijk minimumloon / 307
32.	Prijsindexcijfers / 311
32.1	CPI-alle huishoudens / 311
33.	Rente / 315
33.1	Wettelijke rente / 315
33.2	Belastingrente, heffingsrente en invorderingsrente / 316
33.3	Marktrente / 317
33.4	WSF-rente / 318
33.5	Geldmarkttarieven ECB / 318
34.	Diversen / 320
34.1	Euro-omrekeningskoersen / 320
34.2	Indexering alimentaties / 320
34.3	Werkdagenoverzicht / 321
34.4	Uiterste data aangifte en betaling LB / 321
34.5	Codering aanslagen / 322
34.6	Onderwijsvakanties / 324
34.7	Grensbedragen jaarrekeningregime / 325
	Alfabetisch register / 327

LIJST VAN AFKORTINGEN

AAW	Algemene Arbeidsongeschiktheidswet
a.b.	aanmerkelijk belang
AKW	Algemene Kinderbijslagwet
ANBI	algemeen nut beogende instelling
Anw	Algemene nabestaandenwet
ao	arbeidsongeschiktheid
Aof	Arbeidsongeschiktheidsfonds
AOW	Algemene Ouderdomswet
APV	afgezonderd particulier vermogen
AWF	Algemeen Werkloosheidsfonds
AWIR	Algemene wet inkomensafhankelijke regelingen
AWR	Algemene wet inzake rijksbelastingen
AWW	Algemene Weduwen- en Wezenwet
B&W	College van burgemeester en wethouders
BB	Bronbelasting
bbl	beroepsbegeleidende leerweg
BBZ 2004	Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004
BES eilanden	openbare lichamen Bonaire, Sint Eustatius en Saba
BEU	Beperking export uitkeringen
BPM	Belasting van personenauto's en motorrijwielen
BSN	burgerservicenummer
BV	Besloten vennootschap met beperkte aansprakelijkheid
BW	Burgerlijk Wetboek
BZM	Belasting zware motorrijtuigen
CAP	Centraal Aanspreekpunt Pensioenen
CBS	Centraal Bureau voor de Statistiek
CIZ	Centrum indicatiestelling zorg
CPI	consumentenprijsindexcijfer
CTO	Centrum voor Topsport en Onderwijs
CV	Commanditaire vennootschap
DB	Dividendbelasting
dga	directeur-groootaandeelhouder
DUO	Dienst Uitvoering Onderwijs
ECB	Europese Centrale Bank
EER	Europese Economische Ruimte
EG	Europese Gemeenschap
EU	Europese Unie
EVC	Erkenning verworven competenties
EZK	(Ministerie van) Economische Zaken en Klimaat
FOR	Fiscale oudedagsreserve
hj.	halfjaar
HR	Hoge Raad
IB	Inkomstenbelasting
ICP	Intracommunautaire prestaties
IOAW	Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers
IOAZ	Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen

IOW	Wet inkomensvoorziening oudere werklozen
IW	Invorderingswet 1990
KG	Standpunt Kennisgroep Belastingdienst
LB	Loonbelasting
lhk.	loonheffingskorting
Liv	Lage-inkomensvoordeel
mbo	middelbaar beroepsonderwijs
MKB	Midden- en kleinbedrijf
MIA	milieu-investeringsaftrek
NOW-1	Eerste tijdelijke noodmaatregel overbrugging voor behoud van werkgelegenheid
NOW-2	Tweede tijdelijke noodmaatregel overbrugging voor behoud van werkgelegenheid
NOW-3	Derde tijdelijke noodmaatregel overbrugging voor behoud van werkgelegenheid
NOW-4	Vierde tijdelijke noodmaatregel overbrugging voor behoud van werkgelegenheid
NOW-5	Vijfde tijdelijke noodmaatregel overbrugging voor behoud van werkgelegenheid
NOW-6	Zesde tijdelijke noodmaatregel overbrugging voor behoud van werkgelegenheid
NTC	Nationaal Topsport Centrum
NV	Naamloze vennootschap
OB	omzetbelasting
OCW	(Ministerie van) Onderwijs, Cultuur en Wetenschap
ODV	oudedagsverplichting
OR	ondernemingsraad
OV	openbaar vervoer
PH	premieheffing volksverzekeringen
RDA	Research en development aftrek (aanvullende aftrek S&O)
RDW	Dienst Wegverkeer
RSIN	Rechtspersonen en Samenwerkingsverbanden Informatie-nummer
RVO	Rijksdienst voor Ondernemend Nederland
RVU	Regeling voor vervroegde uittreding
S&O	Speur- en ontwikkelingswerk
SBBI	sociaal belang behartigende instelling
SBI	Standaard Bedrijfsindeling
Stb.	Staatsblad
Stcrt.	Staatscourant
SVB	Sociale Verzekeringsbank
SW	Successiewet
SZW	(Ministerie van) Sociale Zaken en Werkgelegenheid
TNO	Nederlandse Organisatie voor toegepast natuurwetenschappelijk onderzoek TNO
TOG	Regeling tegemoetkoming ouders van thuiswonende gehandicapte kinderen
TOGS	Beleidsregel tegemoetkoming ondernemers getroffen sectoren COVID-19
TROA	Tijdelijke regeling overbruggingsuitkering AOW
TSZ	tegemoetkoming specifieke zorgkosten
TVL	Regeling subsidie vaste lasten financiering COVID-19
TVL-oud	Regeling subsidie financiering vaste lasten MKB COVID-19
TVL-starters	Regeling subsidie financiering vaste lasten startende MKB-ondernemingen COVID-19
TW	Toeslagenwet

Lijst van afkortingen

UFO	Uitvoeringsfonds voor de overheid
Uitv.besch.	Uitvoeringsbeschikking
Uitv.besl.	Uitvoeringsbesluit
Uitv.reg.	Uitvoeringsregeling
UWV	Uitvoeringsinstituut werknemersverzekeringen
V&A	vraag en antwoord
VAMIL	Vrije afschrijving milieu-investeringen
vavo	voortgezet algemeen volwassenonderwijs
VBI	vrijgestelde beleggingsinstelling
vmbo	voorbereidend middelbaar beroepsonderwijs
VPB	Vennootschapsbelasting
VUT	(vrijwillige) vervroegde uittreding
VvE	Vereniging van eigenaars
Wajong	Wet arbeidsongeschiktheidsvoorziening jonggehandicap- ten
WAMIL	Wet arbeidsongeschiktheidsvoorziening militairen
WAO	Wet op de arbeidsongeschiktheidsverzekering
WAZ	Wet arbeidsongeschiktheidsverzekering zelfstandigen
WAZO	Wet arbeid en zorg
WBR	Wet op belastingen van rechtsverkeer
WEB	Wet educatie en beroepsonderwijs
Wfsv	Wet financiering sociale verzekeringen
WGA	werkhervatting gedeeltelijk arbeidsgeschikten
Whk	Werkhervattingskas
WHW	Wet op het hoger onderwijs en wetenschappelijk onderzoek
WIA	Wet werk en inkomen naar arbeidsvermogen
WKB	Wet op het kindgebonden budget
Wko	Wet kinderopvang
WLTP	Worldwide harmonized Light vehicles Test Procedure
Wlz	Wet langdurige zorg
WMCO	Wet melding collectief ontslag
WMM	Wet minimumloon en minimumvakantiebijslag
Wmo	Wet maatschappelijke ondersteuning 2015
WMW	Wet maatregelen woningmarkt 2014 II
WOZ	Wet waardering onroerende zaken
Wtl	Wet tegemoetkomingen loondomein
WTOS	Wet tegemoetkoming onderwijsbijdrage en schoolkosten
WSF	Wet studiefinanciering 2000
Wsw	Wet sociale werkvoorziening
WVA	Wet vermindering afdracht loonbelasting en premie voor de volksverzekeringen
Wvb	Wet verplichte beroepspensioenregeling
WW	Werkloosheidswet
WWB	Wet werk en bijstand
Wzt	Wet op de zorgtoeslag
Zvw	Zorgverzekeringswet
ZW	Ziektewet

1. Inkomstenbelasting

ALGEMEEN

1.1 Belastingplichtige/partner/(pleeg)kinderen

1.1.1 *Belastingplicht/kwalificerende buitenlandse belastingplichtige/landenkring*

- Inkomstenbelasting wordt geheven van natuurlijke personen.
- Belastingplicht bestaat voor
 - binnenlandse belastingplichtige: persoon die woont in Nederland
 - buitenlandse belastingplichtige: persoon die niet in Nederland woont maar wel Nederlands inkomen geniet.
- Kwalificerende buitenlandse belastingplichtige is persoon
 - die als inwoner in belastingheffing van andere EU-lidstaat, EER-staat, Zwitserland of BES eilanden (zgn. landenkring) wordt betrokken (of wegens gering pensioen/lijffrente in woonland geen inkomstenbelasting verschuldigd is), en
 - wiens inkomen (tezamen met dat van als zodanig aangemerkte partner) (nagenoeg) geheel in Nederland onderworpen is aan heffing IB/LB (inkomensverklaring woonland vereist); (voor buitenlandse belastingplichtige die niet (nagenoeg) gehele inkomen in Nederland verwerft geldt onder voorwaarden pro-rata toepassing persoonlijke aftrekposten en tegemoetkomingen).

Landenkring		
<i>land/gebiedsdeel</i>	<i>land/gebiedsdeel</i>	<i>land/gebiedsdeel</i>
Ålandseilanden	Guadeloupe	Oostenrijk
Azoren	Hongarije	Polen
België	Ierland	Portugal
Bonaire	IJsland	Réunion
Bulgarije	Italië	Roemenië
Canarische Eilanden	Kroatië	Saba
Cyprus	Letland	Saint Martin
Denemarken	Liechtenstein	Sint-Eustatius
Duitsland	Litouwen	Slovenië
Estland	Luxemburg	Slowakije
Finland	Madeira	Spanje
Frankrijk	Malta	Tsjechië
Frans Guyana	Martinique	Verenigd Koninkrijk ^{a,b}
Gibraltar ^a	Mayotte	Zweden
Griekenland	Noorwegen	Zwitserland

- a. Mits belastingplichtige in kalenderjaar rechten van werknemers of zelfstandigen van Terugtrekkingsakkoord Brexit heeft.
 - b. Engeland, Schotland, Wales en Noord-Ierland.
- ▷ Art. 1.1, 2.1, 7.8, 10a.22 Wet IB 2001; art. 21bis Uitv.besl. IB 2001; besluit 3-12-2019, nr. 2019-184103.
- ▲ Fiscaal Memo Wet- & Regelgeving, § 1.110.

1.1.2 Partnerregeling/(pleeg)kinderen

- Onder partner wordt verstaan (partnerregeling)
 - echtgenoot
 - ongehuwde meerderjarige persoon met wie ongehuwde meerderjarige belastingplichtige
 - notarieel samenlevingscontract is aangegaan, en
 - op hetzelfde woonadres in basisregistratie personen staat ingeschreven
 - degene die op hetzelfde woonadres als belastingplichtige in basisregistratie personen staat ingeschreven en
 - uit wiens relatie met belastingplichtige kind is geboren
 - die kind van belastingplichtige heeft erkend dan wel van wie kind door belastingplichtige is erkend
 - die in pensioenregeling als partner van belastingplichtige is aangemeld
 - die samen met belastingplichtige eigen woning in eigendom heeft
 - die evenals belastingplichtige meerderjarig is en waarbij op dat woonadres ook minderjarig kind van ten minste 1 van beiden staat ingeschreven, echter partnerschap geldt niet als
 - (vanaf 2023) belastingplichtige dit verzoekt (verzoek geldt zowel voor partnerschap in IB als in AWIR) en (aan te tonen via schriftelijke huurovereenkomst)
 - een van beiden deel van woning van de ander huurt, of
 - beiden eigen deel van woning huren van derden, of
 - (t/m 2022) (aan te tonen via schriftelijke huurovereenkomst) een van beiden deel van woning van de ander huurt, of
 - belastingplichtige met die ander in opvangwoning woont (belastingplichtige moet beschikkingen overleggen waaruit blijkt dat gemeente voor beiden afzonderlijk maatwerkvoorziening beschermd wonen en opvang heeft getroffen) (uitzondering geldt zowel voor partnerschap in IB als in AWIR)
 - die in aan kalenderjaar voorafgaande kalenderjaar reeds partner van belastingplichtige was
- met dien verstande dat
 - degene die gedurende deel van kalenderjaar als partner wordt aangemerkt, automatisch ook voor andere perioden in kalenderjaar als partner wordt aangemerkt, voor zover betrokkene in die andere perioden op hetzelfde woonadres als belastingplichtige staat ingeschreven
 - partnerschap eindigt zodra
 - verzoek tot echtscheiding/scheiding van tafel en bed is ingediend, en
 - niet langer sprake is van inschrijving op hetzelfde woonadres

- persoon op elk moment maar 1 partner kan hebben
 - bij meerdere echtgenoten wordt alleen echtgenoot uit oudste verbintenis als partner aangemerkt
 - bij meerdere samenlevingscontracten wordt alleen oudste samenlevingscontract in aanmerking genomen (samenlevingscontract met meer dan 1 persoon wordt niet in aanmerking genomen)
 - bij meerdere partners op grond van bovengenoemde criteria geldt als partner persoon die in volgorde van criteria als eerste kwalificeert
- ongehuwden als partners blijven aangemerkt (partnerschap kan desgewenst via schriftelijke kennisgeving worden beëindigd)
 - indien inschrijving op hetzelfde woonadres niet langer mogelijk is door opname in verpleeghuis/verzorgingshuis wegens medische redenen of ouderdom
 - zolang voor geen van beiden derde persoon als partner wordt aangemerkt.
- Niet als partner wordt aangemerkt
 - bloedverwant 1e graad (= kind/ouder) van belastingplichtige, of op gezamenlijk verzoek aanverwant 1e graad (= stiefkind/stiefouder) van belastingplichtige (verzoek geldt zowel voor partnerschap in IB als in AWIR)
 - tenzij beiden op 1 januari 27 jaar of ouder zijn
 - persoon
 - die op 1 januari jonger is dan 27 jaar, en
 - voor wie belastingplichtige in verleden pleegvergoeding of kinderbij-slag heeft ontvangen

mits belastingplichtige en persoon in enig jaar gezamenlijk verzoek daartoe hebben ingediend (verzoek geldt zowel voor partnerschap in IB als in AWIR)

 - persoon die
 - niet in Nederland woont, en
 - geen kwalificerende buitenlandse belastingplichtige is.
- Als ongehuwd wordt aangemerkt persoon die van tafel en bed is gescheiden.
- Voor bepaling aanverwantschap worden 2 ongehuwde personen die als partners worden beschouwd gelijkgesteld met gehuwden (*vanaf 2023: geldt ook voor voormalige partners*).
- Pleegkind wordt in alle gevallen als kind beschouwd (ook wat betreft bloed- en aanverwantschap).
- Kind wordt in belangrijke mate op kosten van ouder onderhouden indien
 - op ouder drukkende bijdrage in kosten van onderhoud kind ten minste € 519 (2023/2022: € 446; 2021: € 439) per kwartaal beloopt, of
 - ouder voor kind recht heeft op
 - AKW, of
 - soortgelijke buitenlandse regeling.

▷ Art. 1.2, 1.4, 1.5 Wet IB 2001; art. 2 Uitv.reg. IB 2001; art. 5a AWR.

▲ Fiscaal Memo Wet- & Regelgeving, § 1.3, 23.2.

RAAMWERK

1.2 Heffing inkomstenbelasting/premie volksverzekeringen

Heffingsgrondslagen en verschuldigde inkomstenbelasting/premie volksverzekeringen**bestanddelen**

belastbaar inkomen uit werk en woning (box 1) (zie § 1.11) ^a	
inkostenbelasting/premie volksverzekeringen tarief box 1 (zie § 1.3.1)	
af: te verrekenen belastingkorting verlies uit aanmerkelijk belang ^b	-
belastbaar inkomen uit aanmerkelijk belang (box 2) (zie § 1.53)	
inkostenbelasting tarief box 2 (zie § 1.3.2)	
belastbaar inkomen uit sparen en beleggen (box 3) (zie § 1.56)	
inkostenbelasting tarief box 3 (zie § 1.3.3)	+
gecombineerde inkomensheffing	
af: gecombineerde heffingskorting ^{c,d}	-
verschuldigde inkomstenbelasting/premie volksverzekeringen	

- a. Is premie-inkomen voor premieheffing volksverzekeringen (tot bepaald maximum, zie § 28.1); voor buitenlandse premieplichtige moet premieheffing volksverzekeringen berekend worden over belastbaar wereldinkomen uit werk en woning.
- b. Belastingkorting a.b.-verlies (2024: 24,5%; 2023: 26,9%; 2022: 26,9%; 2021: 26,9%) wordt pas afgetrokken van inkomstenbelasting/premie volksverzekeringen op gewone aanslag ná toepassing van regelingen ter voorkoming van dubbele belasting; aftrek geschiedt uiterlijk in 9e jaar na jaar waarin verlies is geleden bij voor bezwaar vatbare beschikking die gelijktijdig met vaststellen aanslag wordt gegeven; belastingkorting a.b.-verlies kan niet tot teruggaaf leiden.
- c. Gecombineerde heffingskorting
- geldt alleen voor belastingplichtige die gedurende (deel van) kalenderjaar binnenlandse of kwalificerende buitenlandse belastingplichtige is
 - uitzondering geldt voor inkomstenbelastingdeel van arbeidskorting en inkomensafhankelijke combinatiekorting, dat ook geldt voor
 - andere buitenlandse belastingplichtige uit landenkring (zie § 1.1.1), en
 - andere buitenlandse belastingplichtige met vaste inrichting in Nederland op grond van nondiscriminatiebepaling in belastingverdrag
 - heffingskorting (behalve arbeidskorting en inkomensafhankelijke combinatiekorting) wordt naar rato verminderd over periode dat belastingplichtige (niet door overlijden) geen binnenlandse of kwalificerende buitenlandse belastingplichtige is
 - bestaat uit som van heffingskorting voor inkomstenbelasting en heffingskorting voor volksverzekeringen (zie § 1.81.1).
- d. Gecombineerde heffingskorting wordt pas afgetrokken van gecombineerde inkomensheffing, ná toepassing van regelingen ter voorkoming van dubbele belasting.
- ▷ Art. 2.3-2.4, 2.7, 2.10-2.13, 4.53 Wet IB 2001; art. 8, 9, 12 Wfsv.
- ▲ Fiscaal Memo Wet- & Regelgeving, § 1.6.1, 1.71; Fiscaal Memo App, IB/PH werk en woning (box 1), IB sparen en beleggen (box 3), IB aanmerkelijk belang (box 2).

1.3 **Tarieven inkomstenbelasting/premie volksverzekeringen**1.3.1 **Tarief belastbaar inkomen uit werk en woning (box 1)**

■ 2024

Belastingplichtige geboren op of na 1-1-1946 met belasting- en volledige premieplicht – 2024

	<i>belastbaar inkomen uit werk en woning</i>	<i>% van heffing</i> belasting	<i>% van heffing</i> premie	<i>belasting^a</i> totaal
tot AOW-leeftijd				
1e schijf	€ 38 098	9,32% +	27,65%	36,97% € 14 084
2e schijf	<u>37 420</u>	36,97% +	-	36,97% <u>13 834</u>
	€ 75 518			€ 27 918
3e schijf	meerdere boven	75 518	49,50% +	- 49,50%
vanaf AOW-leeftijd				
1e schijf	€ 38 098	9,32% +	9,75%	19,07% € 7 264
2e schijf	<u>37 420</u>	36,97% +	-	36,97% <u>13 834</u>
	€ 75 518			€ 21 098
3e schijf	meerdere boven	75 518	49,50% +	- 49,50%

- a. Belasting wordt verhoogd met 12,53% van deel van grondslagverminderende posten dat tegen tarief van 3e schijf in aftrek is gebracht op belastbaar inkomen uit werk en woning (verhoging bedraagt maximaal 12,53% van grondslagverminderende posten).

Belastingplichtige geboren voor 1-1-1946 met belasting- en volledige premieplicht – 2024

	<i>belastbaar inkomen uit werk en woning</i>	<i>% van heffing</i> belasting	<i>% van heffing</i> premie	<i>belasting^a</i> totaal
78 jaar en ouder				
1e schijf	€ 40 021	9,32% +	9,75%	19,07% € 7 631
2e schijf	<u>35 497</u>	36,97% +	-	36,97% <u>13 123</u>
	€ 75 518			€ 20 754
3e schijf	meerdere boven	75 518	49,50% +	- 49,50%

- a. Belasting wordt verhoogd met 12,53% van deel van grondslagverminderende posten dat tegen tarief van 3e schijf in aftrek is gebracht op belastbaar inkomen uit werk en woning (verhoging bedraagt maximaal 12,53% van grondslagverminderende posten).

■ 2023

Belastingplichtige geboren op of na 1-1-1946 met belasting- en volledige premieplicht – 2023

	<i>belastbaar inkomen uit werk en woning</i>		<i>% van heffing</i>		<i>belasting^a</i>
			<i>belasting</i>	<i>premie</i>	
tot AOW-leeftijd					
1e schijf	€ 37 149		9,28% +	27,65%	36,93% € 13 718
2e schijf	<u>35 882</u>		36,93% +	-	36,93% <u>13 251</u>
	€ 73 031				€ 26 969
3e schijf	meerdere boven	73 031	49,50% +	-	49,50%

vanaf AOW-leeftijd

1e schijf	€ 37 149		9,28% +	9,75%	19,03% € 7 069
2e schijf	<u>35 882</u>		36,93% +	-	36,93% <u>13 251</u>
	€ 73 031				€ 20 320
3e schijf	meerdere boven	73 031	49,50% +	-	49,50%

- a. Belasting wordt verhoogd met 12,57% van deel van grondslagverminderende posten dat tegen tarief van 3e schijf in aftrek is gebracht op belastbaar inkomen uit werk en woning (verhoging bedraagt maximaal 12,57% van grondslagverminderende posten).

Belastingplichtige geboren voor 1-1-1946 met belasting- en volledige premieplicht – 2023

	<i>belastbaar inkomen uit werk en woning</i>		<i>% van heffing</i>		<i>belasting^a</i>
			<i>belasting</i>	<i>premie</i>	
77 jaar en ouder					
1e schijf	€ 38 703		9,28% +	9,75%	19,03% € 7 364
2e schijf	<u>34 328</u>		36,93% +	-	36,93% <u>12 677</u>
	€ 73 031				€ 20 041
3e schijf	meerdere boven	73 031	49,50% +	-	49,50%

- a. Belasting wordt verhoogd met 12,57% van deel van grondslagverminderende posten dat tegen tarief van 3e schijf in aftrek is gebracht op belastbaar inkomen uit werk en woning (verhoging bedraagt maximaal 12,57% van grondslagverminderende posten).

■ 2022

Belastingplichtige geboren op of na 1-1-1946 met belasting- en volledige premieplicht – 2022

	<i>belastbaar inkomen uit werk en woning</i>	<i>% van heffing</i>		<i>belasting^a totaal</i>
		<i>belasting</i>	<i>premie</i>	
tot AOW-leeftijd				
1e schijf	€ 35 472	9,42% +	27,65%	37,07% € 13 149
2e schijf	<u>33 926</u>	37,07% +	-	37,07% <u>12 576</u>
	€ 69 398			€ 25 725
3e schijf	meerdere boven	69 398	49,50% +	- 49,50%

vanaf AOW-leeftijd

1e schijf	€ 35 472	9,42% +	9,75%	19,17% € 6 799
2e schijf	<u>33 926</u>	37,07% +	-	37,07% <u>12 576</u>
	€ 69 398			€ 19 375
3e schijf	meerdere boven	69 398	49,50% +	- 49,50%

- a. Belasting wordt verhoogd met 9,5% van deel van grondslagverminderende posten dat tegen tarief van 3e schijf in aftrek is gebracht op belastbaar inkomen uit werk en woning (verhoging bedraagt maximaal 9,5% van grondslagverminderende posten).

Belastingplichtige geboren voor 1-1-1946 met belasting- en volledige premieplicht – 2022

	<i>belastbaar inkomen uit werk en woning</i>	<i>% van heffing</i>		<i>belasting^a totaal</i>
		<i>belasting</i>	<i>premie</i>	
76 jaar en ouder				
1e schijf	€ 36 409	9,42% +	9,75%	19,17% € 6 978
2e schijf	<u>32 989</u>	37,07% +	-	37,07% <u>12 229</u>
	€ 69 398			€ 19 207
3e schijf	meerdere boven	69 398	49,50% +	- 49,50%

- a. Belasting wordt verhoogd met 9,5% van deel van grondslagverminderende posten dat tegen tarief van 3e schijf in aftrek is gebracht op belastbaar inkomen uit werk en woning (verhoging bedraagt maximaal 9,5% van grondslagverminderende posten).

■ 2021

Belastingplichtige geboren op of na 1-1-1946 met belasting- en volledige premieplicht – 2021

	<i>belastbaar inkomen uit werk en woning</i>	<i>% van heffing belasting</i>	<i>% van heffing premie</i>	<i>belasting^a totaal</i>
tot AOW-leeftijd				
1e schijf	€ 35 129	9,45% +	27,65%	37,1% € 13 032
2e schijf	<u>33 378</u>	37,10% +	–	37,1% <u>12 383</u>
	€ 68 507			€ 25 415
3e schijf	meerdere boven	68 507	49,50% +	– 49,5%

vanaf AOW-leeftijd

1e schijf	€ 35 129	9,45% +	9,75%	19,2% € 6 744
2e schijf	<u>33 378</u>	37,10% +	–	37,1% <u>12 383</u>
	€ 68 507			€ 19 127
3e schijf	meerdere boven	68 507	49,50% +	– 49,5%

- a. Belasting wordt verhoogd met 6,5% van deel van grondslagverminderende posten dat tegen tarief van 3e schijf in aftrek is gebracht op belastbaar inkomen uit werk en woning (verhoging bedraagt maximaal 6,5% van grondslagverminderende posten).

Belastingplichtige geboren voor 1-1-1946 met belasting- en volledige premieplicht – 2021

	<i>belastbaar inkomen uit werk en woning</i>	<i>% van heffing belasting</i>	<i>% van heffing premie</i>	<i>belasting^a totaal</i>
75 jaar en ouder				
1e schijf	€ 35 941	9,45% +	9,75%	19,2% € 6 900
2e schijf	<u>32 566</u>	37,10% +	–	37,1% <u>12 081</u>
	€ 68 507			€ 18 981
3e schijf	meerdere boven	68 507	49,50% +	– 49,5%

- a. Belasting wordt verhoogd met 6,5% van deel van grondslagverminderende posten dat tegen tarief van 3e schijf in aftrek is gebracht op belastbaar inkomen uit werk en woning (verhoging bedraagt maximaal 6,5% van grondslagverminderende posten).

- Voor belastingplichtige die in de loop van kalenderjaar AOW-leeftijd bereikt, geldt dat belasting over dat jaar tijdsevenredig is te verdelen als volgt
- aantal maanden vanaf januari t/m maand voorafgaande aan maand waarin wordt verjaard: tabel tot AOW-leeftijd
 - aantal maanden vanaf maand waarin wordt verjaard t/m maand december: tabel vanaf AOW-leeftijd.

■ 2024

Belastingplichtige met alleen belastingplicht – 2024

	<i>belastbaar inkomen uit werk en woning</i>	<i>% van heffing belasting</i>	<i>belasting^a</i>
geboren op of na 1-1-1946			
1e schijf	€ 38 098	9,32%	€ 3 550
2e schijf	<u>37 420</u>	36,97%	<u>13 834</u>
	€ 75 518		€ 17 384
3e schijf	meerdere boven	75 518 49,50%	

geboren voor 1-1-1946

1e schijf	€ 40 021	9,32%	€ 3 729
2e schijf	<u>35 497</u>	36,97%	<u>13 123</u>
	€ 75 518		€ 16 852
3e schijf	meerdere boven	75 518 49,50%	

- a. Belasting wordt verhoogd met 12,53% van deel van grondslagverminderende posten dat tegen tarief van 3e schijf in aftrek is gebracht op belastbaar inkomen uit werk en woning (verhoging bedraagt maximaal 12,53% van grondslagverminderende posten).

■ 2023

Belastingplichtige met alleen belastingplicht – 2023

	<i>belastbaar inkomen uit werk en woning</i>	<i>% van heffing belasting</i>	<i>belasting^a</i>
geboren op of na 1-1-1946			
1e schijf	€ 37 149	9,28%	€ 3 447
2e schijf	<u>35 882</u>	36,93%	<u>13 251</u>
	€ 73 031		€ 16 698
3e schijf	meerdere boven	73 031 49,50%	

geboren voor 1-1-1946

1e schijf	€ 38 703	9,28%	€ 3 591
2e schijf	<u>34 328</u>	36,93%	<u>12 677</u>
	€ 73 031		€ 16 268
3e schijf	meerdere boven	73 031 49,50%	

- a. Belasting wordt verhoogd met 12,57% van deel van grondslagverminderende posten dat tegen tarief van 3e schijf in aftrek is gebracht op belastbaar inkomen uit werk en woning (verhoging bedraagt maximaal 12,57% van grondslagverminderende posten).

■ 2022

Belastingplichtige met alleen belastingplicht – 2022

	<i>belastbaar inkomen uit werk en woning</i>	<i>% van heffing belasting</i>	<i>belasting^a</i>
geboren op of na 1-1-1946			
1e schijf	€ 35 472	9,42%	€ 3 341
2e schijf	<u>33 926</u>	37,07%	<u>12 576</u>
	€ 69 398		€ 15 917
3e schijf	meerdere boven	69 398 49,50%	

geboren voor 1-1-1946

1e schijf	€ 36 409	9,42%	€ 3 429
2e schijf	<u>32 989</u>	37,07%	<u>12 229</u>
	€ 69 398		€ 15 658
3e schijf	meerdere boven	69 398 49,50%	

- a. Belasting wordt verhoogd met 9,5% van deel van grondslagverminderende posten dat tegen tarief van 3e schijf in aftrek is gebracht op belastbaar inkomen uit werk en woning (verhoging bedraagt maximaal 9,5% van grondslagverminderende posten).

■ 2021

Belastingplichtige met alleen belastingplicht – 2021

	<i>belastbaar inkomen uit werk en woning</i>	<i>% van heffing belasting</i>	<i>belasting^a</i>
geboren op of na 1-1-1946			
1e schijf	€ 35 129	9,45%	€ 3 319
2e schijf	<u>33 378</u>	37,10%	<u>12 383</u>
	€ 68 507		€ 15 702
3e schijf	meerdere boven	68 507 49,50%	

geboren voor 1-1-1946

1e schijf	€ 35 941	9,45%	€ 3 396
2e schijf	<u>32 566</u>	37,10%	<u>12 081</u>
	€ 68 507		€ 15 477
3e schijf	meerdere boven	68 507 49,50%	

- a. Belasting wordt verhoogd met 6,5% van deel van grondslagverminderende posten dat tegen tarief van 3e schijf in aftrek is gebracht op belastbaar inkomen uit werk en woning (verhoging bedraagt maximaal 6,5% van grondslagverminderende posten).

Grondslagverminderende posten**tariefmaatregel belasting op belastbaar inkomen uit werk en woning geldt voor**

ondernemersaftrek (zie § 1.31)

MKB-winstvrijstelling (zie § 1.32)^a

terbeschikkingstellingsvrijstelling (zie § 1.39)^a

aftrekbare kosten eigen woning (zie § 1.41.6)

persoonsgebonden aftrek (zie § 1.66)

a. Mits berekeningsgrondslag daarvan positief is.

Effectief tarief hoogste schijf voor grondslagverminderende posten

jaar	toptarief	tariefmaatregel	effectief toptarief
2024	49,5%	12,53%	36,97%
2023	49,5%	12,57%	36,93%
2022	49,5%	9,50%	40,00%
2021	49,5%	6,50%	43,00%

▷ Art. 2.10-2.10a Wet IB 2001; art. 8, 10, 11 Wfsv.

- ▲ Fiscaal Memo App, IB/PH werk en woning (box 1), Premieheffing volksverzekeringen, AOW-leeftijd.

1.3.2 Tarief belastbaar inkomen uit aanmerkelijk belang (box 2)**Tarief a.b.-heffing (vanaf 2024)**

	belastbaar inkomen uit aanmerkelijk belang	% van heffing	belasting
2024			
1e schijf	€ 67 000	24,5%	€ 16 415
2e schijf	meerdere boven € 67 000	33,0%	

Tarief a.b.-heffing (t/m 2023)

grondslag	% van heffing		
	2023	2022	2021
belastbaar inkomen uit aanmerkelijk belang	26,9%	26,9%	26,9%

▷ Art. 2.12 Wet IB 2001.

1.3.3 Tarief belastbaar inkomen uit sparen en beleggen (box 3)**Tarief forfaitaire rendementsheffing**

grondslag	% van heffing			
	2024	2023	2022	2021
belastbaar inkomen uit sparen en beleggen	36%	32%	31%	31%

▷ Art. 2.13 Wet IB 2001.

▲ Fiscaal Memo App, IB sparen en beleggen (box 3).

1.4 Toerekeningsregels/gemeenschappelijke inkomensbestanddelen

- Bezittingen/schulden en opbrengsten/uitgaven van afgezonderd particulier vermogen (APV) worden toegerekend aan degene die dat vermogen bij leven of overlijden heeft afgezonderd, onder nader gegeven regels (zie Fiscaal Memo Wet- & Regelgeving, § 1.7).
 - Van minderjarig kind worden navolgende bestanddelen toegerekend aan ouder die gezag over kind uitoefent
 - belastbaar resultaat uit overige werkzaamheden verkregen door terbeschikkingstelling van vermogensbestanddelen aan onderneming/werkzaamheid/a.b.-vennootschap
 - belastbare inkomsten uit eigen woning
 - belastbaar inkomen uit aanmerkelijk belang (box 2)
 - rendementsgrondslag belastbaar inkomen uit sparen en beleggen (box 3)
 - als voorheffing geheven dividendbelasting waarbij geldt dat toerekening geschiedt
 - aan ouder van wie gezag is beëindigd, indien geen andere ouder gezag uitoefent
 - aan alle ouders gelijkelijk, indien gezag aan meerdere ouders toekomt.
 - Toerekening bestanddelen tussen belastingplichtige en partner geschiedt als volgt
 - inkomensbestanddelen komen in aanmerking bij
 - degene die inkomensbestanddeel geniet, of
 - degene op wie inkomensbestanddeel drukt
 - bestanddelen van rendementsgrondslag (zie § 1.56) komen in aanmerking bij degene die bestanddelen bezit
 - navolgende bestanddelen
 - gemeenschappelijke inkomensbestanddelen (zie schema)
 - gezamenlijke grondslag sparen en beleggen
 - als voorheffing geheven dividendbelasting
- komen in aanmerking bij belastingplichtige en partner
- in jaarlijks bij aangifte zelf te kiezen onderlinge verhouding
 - mits belastingplichtige gehele kalenderjaar dezelfde partner heeft waarbij geldt dat
 - onderlinge verhouding
 - mag worden herzien tot onherroepelijk worden van (conserverende) (navorderings)aanslagen van beide partners, waarbij geldt dat
 - inspecteur navorderingsaanslag mag opleggen
 - toerekening nog kan worden herzien tot 6 weken na uitspraak van Hoge Raad waarmee aanslag onherroepelijk wordt
 - op 50%-50% wordt bepaald, voor zover niet zelf voor onderlinge verhouding is gekozen
 - belastingplichtige en partner ieder voor evenredig deel aansprakelijk blijven voor verschuldigde belasting
 - toerekening automatisch doorwerkt naar premieheffing volksverzekeringen

- korting voor groene beleggingen (zie § 1.81) komen bij belastingplichtige en partner in aanmerking in dezelfde verhouding als gezamenlijke grondslag sparen en beleggen, waarbij geldt dat
 - als gezamenlijke grondslag sparen en beleggen nihil bedraagt, kortingen in aanmerking komen bij degene met hoogste verzamelinkomen (bij gelijk verzamelinkomen bij oudste).

Gemeenschappelijke inkomensbestanddelen partners

gemeenschappelijke inkomensbestanddelen

belastbare inkomsten uit eigen woning

inkomen uit aanmerkelijk belang vóór vermindering met persoonsgebonden aftrek

persoonsgebonden aftrek^a

- a. Eventueel latere negatieve persoonsgebonden aftrek komt bij dezelfde persoon in aanmerking, mits betrokkenen nog steeds partners (kunnen) zijn; persoonsgebonden aftrek die voortvloeit uit door rechtsherstel box 3 herrekend verzamelinkomen volgt bij aangifte gekozen verdeling, tenzij via verzoek om ambtshalve vermindering voor andere verdeling wordt gekozen.
- Belastingplichtige die niet gehele kalenderjaar partner heeft (huwelijk/samenwonen/(echt)scheiding/overlijden), kan tezamen met deze partner ervoor kiezen
 - bij verzoeken in verband met voorlopige teruggaaf, of
 - bij aangifte
 dat belastingplichtige gehele kalenderjaar dezelfde partner heeft, waarbij geldt dat
 - keuze niet geldt indien belastingplichtige of partner door migratie
 - niet gehele jaar binnenlands belastingplichtig is, en
 - geen kwalificerende buitenlandse belastingplichtige is.
 - In migratiejaar mogen belastingplichtige en partner bestanddelen uit periode van binnenlandse belastingplicht toch vrij toerekenen, mits binnenlandse belastingplicht voor beiden gelijk begint of eindigt.
- ▷ Art. 2.14a, 2.15, 2.17 Wet IB 2001; art. 8 Wfsv; art. 5 Wet rechtsherstel box 3.
- ▲ Fiscaal Memo Wet- & Regelgeving, § 1.7; Sociaal Memo, § 1.2.

1.5 Verzamelinkomen

Verzamelinkomen

bestanddelen^a

inkomen uit werk en woning (box 1)
inkomen uit aanmerkelijk belang (box 2)
belastbaar inkomen uit sparen en beleggen (box 3) +
verzamelinkomen

a. Verminderd met eventueel daarin begrepen te conserveren inkomsten.

▷ Art. 2.18 Wet IB 2001.

▲ Fiscaal Memo Wet- & Regelgeving, § 1.8.

1.6-1.10 **Gereserveerd**

WERK EN WONING (BOX 1)

1.11 **Belastbaar inkomen uit werk en woning (box 1)****Belastbaar inkomen uit werk en woning (box 1)****bestanddelen**

belastbare winst uit onderneming	
belastbaar loon	
belastbaar resultaat uit overige werkzaamheden	
belastbare periodieke uitkeringen en verstrekkingen	
belastbare inkomsten uit eigen woning	
negatieve uitgaven voor inkomensvoorzieningen	
negatieve persoonsgebonden aftrekposten	+
	
<i>af:</i>		
aftrek wegens geen of geringe eigenwoningschuld	
uitgaven voor inkomensvoorzieningen	+
	-
	
<i>af:</i> persoonsgebonden aftrek (zie § 1.66) ^a	-
inkomen uit werk en woning ^b	
<i>af:</i> te verrekenen verliezen uit werk en woning ^c	-
belastbaar inkomen uit werk en woning (box 1)	

a. Persoonsgebonden aftrek kan inkomen uit werk en woning niet verder dan tot nihil verminderen, eventueel restant komt voor zover mogelijk in mindering op eerst belastbaar inkomen uit sparen en beleggen (zie § 1.56) en daarna op inkomen uit aanmerkelijk belang (zie § 1.53).

b. Bestanddeel van verzamelinkomen, zie § 1.5.

c. Verlies uit werk en woning wordt verrekend met inkomens uit werk en woning van 3 voorafgaande en 9 volgende kalenderjaren.

■ Premie-inkomen voor premieheffing volksverzekeringen is zowel voor binnenlandse als buitenlandse premieplichtige belastbaar wereldinkomen uit werk en woning (box 1).

▷ Art. 3.1, 3.150, 6.2 Wet IB 2001; art. 8 Wfsv.

▲ Fiscaal Memo Wet- & Regelgeving, § 1.14, 1.57.

1.12 **Belastbare winst uit onderneming****Belastbare winst uit onderneming****bestanddelen**

gezamenlijke winst(en) uit onderneming(en) van belastingplichtige als ondernemer	
gezamenlijke winst(en) uit onderneming(en) van belastingplichtige als medegerechtigde	
gezamenlijke voordelen uit schuldvordering ^a van belastingplichtige op ondernemer	+
	
<i>af:</i>		
zelfstandigenaftrek	
S&O-aftrek	
meewerkaftrek	
startersaftrek bij arbeidsongeschiktheid	
stakingsaftrek	+
ondernemersaftrek	-
	
<i>af:</i> MKB-winstvrijstelling	-
belastbare winst uit onderneming	

a. Schuldvordering is als eigen vermogen te beschouwen of kent grotendeels winstafhankelijke vergoeding; voor schuldvorderingen aan verbonden persoon gelden bepalingen van resultaat uit overige werkzaamheden in plaats van bepalingen van winst uit onderneming.

- Ondernemer is belastingplichtige
 - voor wiens rekening onderneming wordt gedreven, en
 - die rechtstreeks wordt verbonden voor verbintenissen betreffende die onderneming (= aansprakelijk voor zakelijke schulden onderneming).
- Beoefenaar zelfstandig beroep wordt gelijkgesteld met ondernemer.
- Winst uit onderneming (winst) is bedrag van gezamenlijke voordelen die, ongeacht naam en vorm, worden verkregen uit onderneming.
- Belastbare winst uit onderneming is mede (uitbreiding winstbegrip)
 - winst die belastingplichtige als medegerechtigde tot vermogen van onderneming geniet uit onderneming(en) (dus niet als ondernemer of aandeelhouder, maar bijvoorbeeld als commanditaire vennoot)
 - uitbreiding winstbegrip geldt ook indien medegerechtigde niet deelt in liquidatiesaldo
 - medegerechtigde kan in hoogte beperkt verlies uit onderneming in aanmerking nemen (zogenoemde maximumverliesbepaling)
 - gezamenlijke voordelen die belastingplichtige geniet uit schuldvorderingen op ondernemer ten behoeve van voor zijn rekening gedreven onderneming, mits
 - schuldvordering in feite functioneert als eigen vermogen van onderneming, of
 - vergoeding over schuldvordering (in feite), gezien over gehele looptijd, grotendeels winstafhankelijk is, en

- schuldvordering niet ook als belastbaar resultaat uit overige werkzaamheden kan worden aangemerkt (in dat geval valt schuldvordering onder belastbaar resultaat uit overige werkzaamheden).

Waardering ondernemingswoning bij zelfbewoning

overgang woning	waarderingsregel
verplichte overgang naar privé ^a	85% ^{b,c}
vrijwillige overgang naar privé	85% ^b
overgang woning wegens overlijden belastingplichtige naar huisgenoot	60% ^d

- Niet door overlijden; ondernemingswoning moet minimaal 3 kalenderjaren als ondernemingsvermogen geëtiketteerd zijn.
- Van waarde in vrije staat.
- Maar minimaal percentage van eventuele eerdere overgang van privé- naar ondernemingsvermogen.
- Van WOZ-waarde.

▷ Art. 3.2-3.5, 3.8, 3.58 Wet IB 2001; onderdeel 3 Besluit Totaalwinst.

- ▲ Fiscaal Memo Wet- & Regelgeving, § 1.15; Fiscaal Memo App, Belastbare winst uit onderneming.

1.13 Vrijgestelde winst

Vrijgestelde winst

vrijstellingen

bosbouwvrijstelling^a

landbouwvrijstelling^b

kwijtscheldingswinst^c

aanspraken uit pensioenregeling waarvoor omkeerregeling geldt

aanspraken op IOAZ-uitkering of soortgelijke buitenlandse regeling

aanspraken op bedrijfsbeëindigingsvergoeding waarvoor omkeerregeling geldt of soortgelijke buitenlandse regeling

WAZ-uitkeringen of soortgelijke buitenlandse regeling (wel belastbare periodieke uitkering)

aanspraken op WAZ-uitkeringen of soortgelijke buitenlandse regeling

uitkeringen uit stakingskas

voordelen uit aangewezen regelingen ten behoeve van ontwikkeling en instandhouding van bos en natuur^d

voordelen in de vorm van verstrekkingen aan anderen dan eigen werknemers, waarop eindheffing is toegepast (zie § 3.21.1)

voordelen uit aangewezen projecten gericht op hinderbeperking tijdens grootschalige wegwerkzaamheden (deelnemer mag maximaal 1 periode van maximaal 12 maanden deelnemen en mag maximaal € 200 per maand en € 1200 per deelnameperiode ontvangen)

voordelen uit t/m 2017 geldende aangewezen mobiliteitsprojecten 'Anders betalen voor mobiliteit' of 'Beter Benutten'

door pleegouders ontvangen vergoeding voor verzorging pleegkinderen

aanspraak medisch specialist op uitkering uit transitiefonds^e

tegenoetkoming TOGS, subsidie TVL^f, TVL-oud, TVL-starters, inclusief eventuele opslag

- a. Op verzoek kan ontheffing van vrijstelling gedurende ten minste 10 jaar worden verkregen; er gelden nadere regels omtrent waardering op waarde in economisch verkeer.
 - b. Voor zover waardeontwikkeling van grond is toe te rekenen aan voortgezette aanwending van grond in landbouwbedrijf (WEVAB: waarde in economisch verkeer bij agrarische bestemming) en niet is ontstaan in uitoefening van landbouwbedrijf.
 - c. Ook indien schuldsaneringsregeling natuurlijke personen is beëindigd zonder akkoord met schuldeisers.
 - d. Vrijstelling bedraagt 90% of 100% van voordelen, afhankelijk van aangewezen regeling.
 - e. Voor zover goodwill nog niet is afgeschreven op verkrijgingsmoment aanspraak, wordt goodwill in dat jaar fiscaal neutraal afgewikkeld; latere uitbetaling uit transitiefonds aan medisch specialist is nagekomen ondernemingswinst en dus geen loon uit dienstbetrekking; zodra medisch specialist niet meer in Nederland woont, valt volledige aanspraak in ondernemingswinst; goedkeuring geldt ook voor VPB.
 - f. Vrijstelling geldt niet voor door getroffen startende MKB-onderneming ontvangen TVL-6 en TVL-7 (zie § 30.2).
- ▷ Art. 3.11-3.13 Wet IB 2001; art. 6, 6a Uitv.reg. IB 2001; art. XXVIII Overige fiscale maatregelen 2018; besluit 2-10-2014, nr. BLKB2014/1782M; art. XVII Belastingplan 2021; art. III Belastingplan 2022.
- ▲ Fiscaal Memo Wet- & Regelgeving, § 1.16; Fiscaal Memo Arresten & Beleid 2015, § 1.6.

1.14 Aftrekbeperkingen kosten van winst

Aftrekbeperkingen algemene kosten van winst

<i>kostensoort</i>	<i>afrekbaarheid</i>
standsuitgaven	0%
vaartuigen voor representatie ^a	0%
geldboeten ^b	0%
misdrijven ^{c,d}	0%
illegale wapens en munitie	0%
agressieve dieren ^e	0%
giften, beloften of diensten als omkoping (steekpenningen)	0%
(buitenlandse) bestuursrechtelijke dwangsommen	0%
geheven dividend-/kansspelbelasting	0%
buitenlandse bronheffing ^f	0%
voedsel/drank/genotmiddelen ^{a,g} , representatie ^{a,h,i} , congressen/seminars/symposia/excursies/studiereizen ^{a,i}	meerdere boven forfait ^{j,k}

- a. Tenzij (diensten in verband met) kostenpost behoren tot normale ondernemingsactiviteiten.
- b. Opgelegd door strafrechter, betaalde geldsom ter voorkoming strafvervolgung wegens (buitenlandse) strafbeschikking of verkrijging gratie, (buitenlandse) bestuurlijke boeten, wettelijk geregelde tuchtrechtelijke boeten, EU-boeten, kosten naheffingsaanslagen parkeerbelasting en wielklemkosten; onder aftrekbeperking vallen aan autoverhuurder opgelegde verkeersboeten en op ondernemer verhaalde boeten bij aansprakelijkstelling ondernemer voor belastingaanslag van derde.
- c. Hieronder vallen misdrijven
 - waarvoor belastingplichtige onherroepelijk door Nederlandse strafrechter is veroordeeld
 - waarvoor belastingplichtige niet wordt vervolgd, maar die gevoegd zijn bij bepaling strafmaat veroordeling ander misdrijf
 - waarvoor strafbeschikking onherroepelijk is geworden.

- d. Totaal reeds in aanmerking genomen kosten/lasten in 5 jaren voorafgaand aan veroordeling/strafbeschikking/transactie wordt alsnog tot winst gerekend; aftrekbeperking geldt niet voor betaalde geldbedragen en in beslag genomen voorwerpen ter (gedeeltelijke) ontneming van wederrechtelijk verkregen voordelen alsmede niet voor schadevergoedingen.
- e. Als dier wegens agressie krachtens onherroepelijke bestuursrechtelijke of strafrechtelijke maatregel niet mag worden gehouden.
- f. Mits regeling ter voorkoming van dubbele belasting geldt.
- g. Transportondernemer mag voor meerdaagse internationale rit forfaitair bedrag (2023: € 45,00; 2022: € 41,50; 2021: € 39,50) per gereden dag als verblijfkosten aftrekken (vertrek- en aankomstdag tellen samen als 1 dag); forfait geldt ook voor transportondernemer die
- vanuit op meer dan 50 km van woonplaats gelegen plaats(en)
 - internationale ritten maakt die
 - elk korter (kunnen) duren dan 24 uur, en
 - op aaneengesloten dagen plaatsvinden, en
 - elk op meer dan 50 km van woonplaats blijven.
- h. Waaronder recepties, feesten en vermaak.
- i. Inclusief reis- en verblijfkosten; voor reiskosten met (gehuurd) privévervoermiddel geldt km-forfait € 0,23 (2023: € 0,21; 2022/2021: € 0,19).
- j. Forfait bedraagt € 5600 (2023: € 5100; 2022: € 4800; 2021: € 4700); op verzoek bij aangifte 80% aftrekbaar in plaats van toepassing forfait.
- k. Aftrekbeperking geldt voor VPB alleen bij aanwezigheid van werknemer(s); aftrekbeperking bedraagt forfaitair 0,4% van gezamenlijk belastbaar loon (desgewenst alleen uit tegenwoordige dienstbetrekking), maar ten minste € 5600 (2023: € 5100; 2022: € 4800; 2021: € 4700); op verzoek bij aangifte 73,5% van kosten aftrekbaar in plaats van toepassing forfait.

Aftrekbeperkingen kosten ten behoeve van belastingplichtige zelf

<i>kostensoort</i>	<i>aftrekbaarheid</i>
werkruimte in (gehuurde) privéwoning/-woonboot/-woonwagen	
■ inkomen ^a hoofdzakelijk in werkruimte ^b	100% ^c
■ inkomen ^a niet hoofdzakelijk in werkruimte	0%
tot ondernemingsvermogen behorend huurrecht op woning ^d	0%
telefoonabonnementen in woonruimte	0%
literatuur exclusief vakliteratuur	0%
kleding exclusief werkkleding ^{e,f}	0%
persoonlijke verzorging ^e	0%
van belastingplichtige als verzekeringsplichtige geheven inkomensafhankelijke bijdrage Zvw ^g	0%
reis- en verblijfkosten i.v.m. cursussen/opleidingen, congressen/seminars/symposia/excursies/studiereizen ^h	€ 1500
(gehuurde) privémuziekinstrumenten ⁱ	0%
arbeidsbeloning meewerkende partner tot € 5000	0%
geheven loonbelasting/premie volksverzekeringen	0%
rente/kosten van overbedelingschulden	0%
premies buitenlandse volksverzekering ^j	0%
verhuiskosten ^{k,l}	
■ overbrengen inboedel + € 7750	100%
huisvesting buiten woonplaats ^k	max. 2 jaar

kostensoort	afreikbaarheid
(gehuurd) privévervoermiddel (per km)	<ul style="list-style-type: none"> ■ 2024: € 0,23 ■ 2023: € 0,21 ■ 2022/2021: € 0,19
vergoeding voor in onderneming gebruikte privébezitting (geen vervoermiddel)	<ul style="list-style-type: none"> ■ vanaf 2023: max. forfaitair rendementspercentage × waarde bezitting^{m,n} + huurderslasten ■ t/m 2022: max. forfaitair rendement box 3^{m,n} + huurderslasten
vergoeding voor in onderneming gebruikte privébezitting die door belastingplichtige in privé is gehuurd (geen vervoermiddel)	evenredig deel van huurprijs ^m + huurderslasten
<p>a. Totaal van winst uit onderneming(en), belastbaar loon en belastbaar resultaat uit overige werkzaamheden.</p> <p>b. Indien niet over werkruimte elders wordt beschikt, geldt als inkomenscriterium hoofdzakelijk in of vanuit werkruimte en in belangrijke mate in werkruimte; naast inkomenscriterium geldt vereiste dat werkruimte naar verkeersopvatting zelfstandig deel van woning vormt; aftrekbeperking werkruimte is in VPB op vergelijkbare wijze geregeld voor a.b.-houder.</p> <p>c. Aftrek volgens algemene regels voor winstbepaling.</p> <p>d. Behalve van werkruimte die naar verkeersopvatting zelfstandig deel van huurwoning vormt en belastingplichtige aan inkomenscriterium van privéwerkruimte voldoet (zie noot b).</p> <p>e. Aftrekbeperking geldt niet voor artiest, presentator, beroepssporter.</p> <p>f. Kleding is werkkleeding indien kleding <ul style="list-style-type: none"> ■ (nagenoeg) uitsluitend geschikt is om bij behalen van winst te dragen, of ■ is voorzien van 1 of meer duidelijk zichtbare bedrijfslogo's met gezamenlijke oppervlakte van ten minste 70 cm² per kledingstuk. </p> <p>g. Of premie voor soortgelijke buitenlandse regeling.</p> <p>h. Aftrekbeperking geldt niet indien werkzaamheden van belastingplichtige noodzakelijk tot deelname.</p> <p>i. Alsmede geluidsapparatuur, gereedschappen, computers e.d., beeldapparatuur.</p> <p>j. Tenzij premieplichtig voor volksverzekeringen.</p> <p>k. Indien sprake is van meer dan 1 onderneming/werkzaamheid, komen kosten gezamenlijk bij 1 onderneming/werkzaamheid in aanmerking.</p> <p>l. Naar andere woonruimte mits in het kader van onderneming; hiervan is in ieder geval sprake ingeval ondernemer binnen 2 jaar na verplaatsing onderneming verhuist uit woning op meer dan 25 km van nieuwe vestigingsplaats onderneming en door verhuizing reisafstand met ten minste 60% bekort.</p> <p>m. Naar rato van periode van gebruik in onderneming; eventuele financieringsschuld komt niet in mindering op waarde privébezitting.</p> <p>n. (Vanaf 2023) heffingvrij vermogen blijft buiten beschouwing; (t/m 2022) voor berekening forfaitair rendement mag heffingvrij vermogen buiten beschouwing blijven en wordt privébezitting zoveel mogelijk aan hoogste rendementsschijf van oude wettelijk systeem van box 3 (zie § 1.56.4) toegerekend.</p> <p>▷ Art. 3.14-3.17 Wet IB 2001; art. 8, 10 Wet VPB 1969; art. 7, 8 Uitv.reg. IB 2001; besluit 20-12-2000, nr. CPP2000/3086M; besluit 13-4-2011, nr. BLKB2011/556M; onderdeel 5.1.1, 5.1.2, 5.5 Besluit Totaalwinst.</p> <p>▲ Fiscaal Memo Wet- & Regelgeving, § 1.17; Fiscaal Memo Arresten & Beleid 2012, § 1.7.</p>	

1.15 Gereserveerd

1.16 Bijtelling winst voor privégebruik woning

Privégebruik ondernemingswoning (op jaarbasis)

woningwaarde		bijtelling op jaarbasis	
meer dan	niet meer dan		

2024

	- €	12 500	0,65%
€	12 500	25 000	0,85%
		25 000	0,95%
		50 000	1,05%
		75 000	1,20%
	1 310 000	- €	15 720 + 2,35% van woningwaarde boven € 1 310 000

2023

	- €	12 500	0,65%
€	12 500	25 000	0,90%
		25 000	1,00%
		50 000	1,10%
		75 000	1,20%
	1 200 000	- €	14 400 + 2,35% van woningwaarde boven € 1 200 000

2022

	- €	12 500	0,75%
€	12 500	25 000	1,00%
		25 000	1,10%
		50 000	1,25%
		75 000	1,35%
	1 130 000	- €	15 255 + 2,35% van woningwaarde boven € 1 130 000

2021

	- €	12 500	0,85%
€	12 500	25 000	1,10%
		25 000	1,20%
		50 000	1,35%
		75 000	1,45%
	1 110 000	- €	16 095 + 2,35% van woningwaarde boven € 1 110 000

- Woonboot/woonwagen wordt met woning gelijkgesteld.
- Forfaitaire bijtelling geldt niet voor huurwoning waarvan tot ondernemingsvermogen behorend huurrecht (gedeeltelijk) onder aftrekbeperking valt (zie § 1.14).
- Tot woning behoort ook werkruimte die niet voldoet aan zelfstandigheids- en inkomenscriterium (zie § 1.14).

▷ Art. 3.19 Wet IB 2001.

- ▲ Fiscaal Memo Wet- & Regelgeving, § 1.19; Fiscaal Memo App, Privégebruik ondernemingswoning.

1.17 **Bijtelling winst voor privégebruik auto**

- Bijtelling geldt ter zake van privégebruik van ter beschikking gestelde
 - personenauto
 - bestelauto, tenzij (nagenoeg) uitsluitend geschikt voor goederenvervoer.
- Auto wordt automatisch geacht ook voor privédoeleinden ter beschikking te staan, tenzij blijkt dat auto op jaarbasis voor maximaal 500 km privé is gebruikt (privégebruik kan met voorgeschreven rittenregistratie (zie § 3.8) of anderszins worden aangetoond).
- Privégebruik bedraagt automatisch niet meer dan 500 km voor als zodanig ingerichte, kenbare en uitsluitend bedrijfsmatig in gebruik zijnde politieauto, brandweerauto, (dieren)ambulance, lijkwagen, gevangenenauto, geldtransportauto.
- Woon-werkverkeer wordt niet aangemerkt als privégebruik.

Privégebruik ter beschikking gestelde auto (bijtellingspercentage op jaarbasis)^{a,b,c,d}

jaar	bijtellingscategorie CO ₂ -uitstoot ^e				
	nulemissie	vrijwel nulemissie	zeer laag	laag	overige
2024	16 ^f	22	22	22	22
2023	16 ^f	22	22	22	22
2022	16 ^f	22	22	22	22
2021	12 ^f	22	22	22	22
2020	8 ^f	22	22	22	22
2019	4 ^f	22	22	22	22
2018	4	22	22	22	22
2017	4	22	22	22	22
2016	4	15	21	21	25
2015	4	7	14	20	25
2014	4	7	14	20	25
2013	0	0	14	20	25
2012	0	0	14	20	25

- a. Verlaagd bijtellingspercentage is formeel vormgegeven als vermindering op regulier bijtellingspercentage (zie § 3.8); eenmaal vastgesteld bijtellingspercentage geldt gedurende bepaalde periode (zie § 3.8); voor grenswaarden van CO₂-uitstoot per bijtellingscategorie en gevolgen bijtellingspercentage na aanpassing CO₂-grenzen en bijtellingspercentage, zie § 3.8.
- b. Van waarde auto, d.i.
 - tot 15 jaar oud: catalogusprijs inclusief OB/BPM
 - ouder dan 15 jaar: waarde economisch verkeer; voor deze auto geldt 35% als regulier bijtellingspercentage waarop vermindering in verband met CO₂-uitstoot nog mag worden toegepast.
- c. Niet tot catalogusprijs van op of na 1-7-2006 op kenteken gestelde personenauto of bestelauto wordt gerekend waarde van bijzondere uitvoering/extra accessoires die niet door of namens fabrikant/importeur zijn aangebracht (zie § 18.1).
- d. Op bijtelling mogen voor eigen rekening van belastingplichtige komende kosten in mindering worden gebracht (niet verder dan nihil); indien waarde werkelijk privégebruik hoger is, wordt meerdere ook bijgeteld.
- e. (Vanaf 2017) CO₂-uitstoot zoals vermeld in kentekenregister.

- f. (*Vanaf 2019*) voor waterstofauto en (*vanaf 2021*) zonnecelauto geldt verlaagd bijtellingspercentage over totale waarde; voor andere nulemissieauto dan waterstofauto of (*vanaf 2021*) zonnecelauto geldt boven waarde € 30 000 (2023: € 30 000; 2022: € 35 000; 2021: € 40 000; 2020: € 45 000; 2019: € 50 000) regulier bijtellingspercentage (vermindering bijtelling met 6% (2023: 6%; 2022: 6%; 2021: 10%; 2020: 14%; 2019: 18%) bedraagt maximaal € 1800 (2023: € 1800; 2022: € 2100; 2021: € 4000; 2020: € 6300; 2019: € 9000)).
- Door belastingplichtige betaalde eigen bijdrage in catalogusprijs
 - komt niet in mindering op grondslag
 - maar komt jaarlijks in mindering op bijtelling (niet verder dan nihil) voor aan privékm toerekenbaar gedeelte, d.i.
 - in verhouding van privékm/totaalkm genomen deel van
 - naar aantal gebruiks jaren van auto bepaald jaarbedrag van eigen bijdrage.
 - Verklaring uitsluitend zakelijk gebruik bestelauto
 - bevat mededeling door belastingplichtige aan inspecteur dat bestelauto uitsluitend zakelijk wordt gebruikt door belastingplichtige (inspecteur bevestigt ontvangst verklaring)
 - moet worden gedaan met digitaal formulier van belastingdienst
 - heeft tot gevolg dat bijtelling niet geldt (rittenregistratie niet noodzakelijk)
 - kan door belastingplichtige worden ingetrokken, met digitaal formulier van belastingdienst (inspecteur bevestigt mededeling van intrekking verklaring)
 - belastingplichtige moet verklaring intrekken vóór daadwerkelijk privégebruik van bestelauto, op straffe van vergrijpboete (actieve informatieplicht)
 - als belastingplichtige verklaring intrekt vóór daadwerkelijk privégebruik van bestelauto, wordt bestelauto tot moment van intrekking geacht 0 km privé te zijn gebruikt (rittenregistratie niet noodzakelijk)
 waarbij geldt dat
 - inspecteur bij vermoeden van privérit, belastingplichtige kan verzoeken zakelijkheid van rit aan te tonen
 - als zakelijkheid niet wordt aangetoond wordt bestelauto geacht op jaarbasis voor meer dan 500 km privé te worden gebruikt.
 - Voor autodealer (en vergelijkbare onderneming) mag afspraak met inspecteur worden gemaakt inzake bijtelling privégebruik ter beschikking gestelde auto.
 - Laadpaal voor (semi-)elektrische auto in of bij woning ondernemer maakt deel uit van terbeschikkingstelling auto en leidt niet tot verhoging cataloguswaarde auto.
- ▷ Art. 3.20, 10a.4 Wet IB 2001; art. 12bis Uitv.besl. IB 2001; art. 9 Uitv.reg. IB 2001; art. 10a AWR; HR 17-4-1996, nr. 30 995, ECLI:NL:HR:1996:AA1969; punt 3g besluit 9-4-2004, nr. CPP2004/19M (oud); onderdeel 5.3 besluit 6-9-2022, nr. 2022-192540.
- ▲ Fiscaal Memo Wet- & Regelgeving, § 1.20; Fiscaal Memo 3 2005, 1.16.3; Fiscaal Memo App, Privégebruik auto van de zaak.

1.18 **Bijtelling winst voor privégebruik fiets**

- Bijtelling geldt ter zake van aan belastingplichtige ook voor privédoeleinden ter beschikking gestelde fiets.
- Fiets wordt automatisch geacht ook voor privédoeleinden ter beschikking te staan als fiets ook voor woon-werkverkeer ter beschikking staat.
- Onder fiets wordt ook verstaan bromfiets als deze mede door menselijke spierkracht wordt aangedreven en is uitgerust met elektromotor (speed pedelec).

Privégebruik ter beschikking gestelde fiets (bijtellingspercentage op jaarbasis)

<i>ter beschikking gestelde fiets</i>	<i>percentage</i>
bijtelling ^{a,b}	7

- a. Van waarde fiets, d.i. in Nederland publiekelijk bekendgemaakte consumentenadviesprijs van fiets of van meest vergelijkbare fiets (www.bijtellingfietsvandezaak.nl).
- b. Op bijtelling mogen voor eigen rekening van belastingplichtige komende kosten in mindering worden gebracht (niet verder dan nihil).

▷ Art. 3.20a Wet IB 2001.

▲ Fiscaal Memo Wet- & Regelgeving, § 1.21.

1.19 **Tonnageregeling zeescheepvaart****Forfaitaire winst uit zeescheepvaart per schip per kalenderjaar**

<i>tonnage in nettoton</i>	<i>bedrag^a</i>	<i>winst uit zeescheepvaart^b</i>
1e schijf 1 000	€ 9,08	€ 9,08
2e schijf <u>9 000</u>	6,81	<u>61,29</u>
10 000		€ 70,37
3e schijf <u>15 000</u>	4,54	<u>68,10</u>
25 000		138,47
4e schijf <u>25 000</u>	2,27	<u>56,75</u>
50 000		195,22
meerdere boven 50 000	0,50 + € 1,77 ^c	

- a. Per dag per 1000 nettoton.
- b. Voor scheepsmanagementactiviteiten mag forfaitaire winst uit zeescheepvaart worden verminderd met 75%, mits van schip dat vlag voert van lidstaat EU/EER.
- c. Vermeerdering met € 1,77 (= € 2,27 per dag per 1000 nettoton) geldt niet voor na 31-12-2008 nieuw schip en niet voor schip dat gedurende 5 jaar onmiddellijk voortgaand aan toepassing tonnageregeling vlag van land van buiten EU/EER voerde.

▷ Art. 3.23 Wet IB 2001.

▲ Fiscaal Memo Wet- & Regelgeving, § 1.22.

1.20-1.22 **Gereserveerd**

1.23 Afschrijving

- Jaarlijkse afschrijving op bedrijfsmiddelen is gedeelte van nog niet afgeschreven aanschaffings- of voortbrengingskosten dat aan kalenderjaar kan worden toegerekend.
- Werkelijke aanschaffings- of voortbrengingskosten van voorwerpen van geringe waarde (minder dan € 450) worden in 1 keer afgeschreven in kalenderjaar van aanschaffing/voortbrenging.

Afschrijving

<i>bedrijfsmiddel</i>	<i>afschrijving op jaarbasis^a</i>
goodwill	10% ^b
andere bedrijfsmiddelen	20% ^b
immateriële activa	100% ^{b,c}
gebouw ^{d,e}	boekwaarde -/- bodemwaarde ^f

- a. Maximaal.
- b. Van aanschaffings- of voortbrengingskosten, zonder rekening te houden met restwaarde.
- c. Optioneel, in kalenderjaar van voortbrenging immateriële activa of uiterlijk in jaar van ingebruikname.
- d. Gebouw incl. ondergrond en aanhorigheden, excl. werktuigen.
- e. Afschrijving alleen mogelijk indien boekwaarde gebouw hoger is dan bodemwaarde.
- f. Bodemwaarde van gebouw bedraagt percentage van WOZ-waarde
- IB: gebouw ter belegging 100%; gebouw in eigen gebruik 100% (t/m 2023: 50%) (afschrijvingsbeperking tot 100% voor gebouw in eigen gebruik waarop al vóór 1-1-2024 is afgeschreven geldt pas nadat 3 volledige boekjaren is afgeschreven)
 - VPB: gebouw ter belegging 100%; gebouw in eigen gebruik 100% (afschrijvingsbeperking tot 100% voor gebouw in eigen gebruik waarop al vóór 1-1-2019 is afgeschreven geldt pas nadat 3 volledige boekjaren is afgeschreven); bij mede-eigendom WOZ-waarde naar rato van eigendom toerekenen aan mede-eigenaren; WOZ-waarde wordt verlaagd indien ondergrond in eigendom is van niet met belastingplichtige verbonden persoon/lichaam (zie § 1.39); met investeringen in gebouw door zowel belastingplichtige als met belastingplichtige verbonden persoon/lichaam wordt rekening gehouden.
- ▷ Art. 3.30-3.30a Wet IB 2001; art. 8 Wet VPB 1969; art. 8.0 Wet bedrijfsleven 2019; art. XXXVII Belastingplan 2024; onderdeel 4 Besluit Jaarwinst.
- ▲ Fiscaal Memo Wet- & Regelgeving, § 1.28.

1.24 Willekeurige afschrijving

- Belastingplichtige (dus zowel ondernemer als medegerechtigde) kan aanschaffings- of voortbrengingskosten van navolgende aangewezen bedrijfsmiddelen willekeurig afschrijven
 - milieubedrijfsmiddelen: bedrijfsmiddelen in belang van bescherming Nederlandse milieu (zie § 1.24.1)
 - andere aangewezen bedrijfsmiddelen: bedrijfsmiddelen in belang van bevordering economische ontwikkeling of structuur, waaronder ook bevordering ondernemerschap, in aanmerking komen
 - investeringen door startende ondernemers (zie § 1.24.2)
 - zeeschepen (zie § 1.24.3)

- (alleen 2023) investeringen ter bevordering economische ontwikkeling (zie § 1.24.4).
 - Willekeurige afschrijving
 - is mogelijk zodra ter zake van verwerving/verbetering bedrijfsmiddel
 - verplichtingen zijn aangegaan
 - voortbrengingskosten zijn gemaakt
 - kan vóór ingebruikneming bedrijfsmiddel maximaal betaalde bedrag bedragen
 - moet binnen economische levensduur van bedrijfsmiddel plaatsvinden.
 - Vermindering van investering ingevolge herinvesteringsreserve geldt als eerste willekeurige afschrijving.
- ▷ Art. 3.31-3.38 Wet IB 2001; Uitv.reg. willekeurige afschrijving 2001; besluit 5-9-2003, nr. CPP2003/2106 (oud).
- ▲ Fiscaal Memo Wet- & Regelgeving, § 1.29; Fiscaal Memo 3 2004, § 1.17.

1.24.1 Milieu-investeringen (VAMIL)

- Aanschaffings- of voortbrengingskosten van milieubedrijfsmiddelen kunnen voor 75% willekeurig worden afgeschreven.
- Milieubedrijfsmiddelen kunnen alleen willekeurig worden afgeschreven indien bedrijfsmiddelen
 - opgenomen zijn in milieulijst MIA/VAMIL 2024, en
 - niet eerder gebruikt zijn, en
 - gericht zijn op verbetering van natuurlijk milieu of dierenwelzijn, en
 - voor landbouwbedrijven: niet leiden tot productieverhoging waarvoor geen normale afzetmogelijkheden gevonden kunnen worden, en
 - deel uitmaken van totale investering van maximaal € 50 mln (*vanaf 2022*: voor hoofdstuk 2 en 6 maximaal € 25 mln) (*t/m 2021*: voor alle hoofdstukken maximaal € 25 mln) per belastingplichtige per jaar en maximaal € 50 mln (*vanaf 2022*: voor hoofdstuk 2 en 6 maximaal € 25 mln) (*t/m 2021*: voor alle hoofdstukken maximaal € 25 mln) of in milieulijst genoemd maximumbedrag per bedrijfsmiddel (maximuminvesteringsbedrag wordt verminderd met investering in zelfde bedrijfsmiddel waarvoor in voorgaande jaren reeds willekeurige afschrijving of milieu-investeringsaftrek is genoten).
- Willekeurige afschrijving mag niet leiden tot overschrijding maximumbedrag aan geldelijke steun dat op grond van EU-bepalingen mag worden gegeven (boven bepaalde bedragen aan staatssteun worden gegevens openbaar gemaakt).
- Willekeurige afschrijving door onderneming actief in productie van primaire landbouw-, visserij- of aquacultuurproducten is alleen mogelijk als onderneming kleine of middelgrote onderneming is en (alleen visserij/aquacultuur) voldoet aan gemeenschappelijk visserijbeleid.
- Beperking afschrijving gebouwen (zie § 1.23) geldt niet voor willekeurige afschrijving op milieu-investeringen in gebouwen.

Milieulijst MIA/VAMIL 2024^a

<i>hoofdstuk</i>	<i>milieuthema</i>
1	grondstoffen- en watergebruik
2	voedselvoorziening en landbouwproductie
3	mobiliteit
4	klimaat en lucht
5	ruimtegebruik
6	gebouwde omgeving

- a. Voor bepaalde aangewezen bedrijfsmiddelen geldt maximum investeringsbedrag dat voor willekeurige afschrijving in aanmerking komt.
- Op bedrijfsmiddelen op milieulijst MIA/VAMIL 2024 bestemd voor gebruik in buitenland kan alleen op verzoek willekeurig worden afgeschreven.
 - Aanmelding milieu-investering moet binnen 3 maanden
 - na aangaan verplichtingen/na begin kalenderkwartaal volgende op maken van voortbrengingskosten/na ingebruikneming bedrijfsmiddel, waarbij per melding minimuminvestering geldt van € 2500
 - elektronisch bij RVO.
 - Aanmelding milieubedrijfsmiddel voor willekeurige afschrijving mag worden opgenomen in eventuele aanmelding voor milieu-investeringsaftrek (zie § 1.25.3).
- ▷ Art. 3.31, 3.36 Wet IB 2001; art. 2-5 Uitv.reg. willekeurige afschrijving 2001; Aanwijzingsregeling willekeurige afschrijving en investeringsaftrek milieu-investeringen 2009.
- ▲ Fiscaal Memo Wet- & Regelgeving, § 1.29.1.

1.24.2 Investeringen door startende ondernemers

- Voor willekeurige afschrijving komen in aanmerking bedrijfsmiddelen
 - aangeschaft/voortgebracht door belastingplichtige
 - in jaren waarin startersaftrek (zie § 1.31.1) geldt, plus
 - in kalenderjaar dat daaraan onmiddellijk voorafgaat en waarin zelfstandigenaftrek niet geldt
 - aangeschaft/voortgebracht binnen onderneming waaruit belastingplichtige als ondernemer winst geniet
 - die niet vallen onder van kleinschaligheidsinvesteringsaftrek uitgesloten categorieën bedrijfsmiddelen (zie § 1.25.4)
 - tot investeringsmaximum in kalenderjaar van € 387 580 (2023: € 353 973; 2022: € 332 994; 2021: € 328 721) (geldt niet voor bedrijfsmiddelen waarop uit andere hoofde reeds willekeurig wordt afgeschreven).
- Bij investeringsaftrek gegeven uitsluiting van verplichtingen tussen bepaalde partijen en ontheffingsmogelijkheid daarvan (zie § 1.25.4) zijn ook van toepassing (geen ontheffingsmogelijkheid voor verplichtingen tussen degene die ten minste 1/3-belang heeft in lichaam en dat lichaam).

- Indien geen sprake is van aangaan van verplichtingen (bijvoorbeeld inbreng vanuit privé, toetreding tot firma) kan toch willekeurig worden afgeschreven
 - op verzoek
 - vanaf moment van ingebruikneming.
 - Boekwaarde investering wordt gecorrigeerd met willekeurig afgeschreven gedeelte indien binnen 5 jaar na aanvang investeringsjaar niet langer aan gestelde voorwaarden wordt voldaan.
 - Accountantsverklaring en aanmelding investering zijn niet vereist.
- ▷ Art. 3.34, 3.38 Wet IB 2001; art. 7-9 Uitv.reg. willekeurige afschrijving 2001; besluit 7-12-2005, nr. CPP2005/1402M.
- ▲ Fiscaal Memo Wet- & Regelgeving, § 1.29.2; Fiscaal Memo 3 2006, § 1.11.

1.24.3 Zeeschepen

- Voor willekeurige afschrijving komen in aanmerking zeeschepen
 - die geëxploiteerd worden in zeescheepvaart
 - waarop per kalenderjaar maximaal 20% willekeurig mag worden afgeschreven
 - voor zover sprake is van positieve winst uit zeescheepvaart (vóór toepassing willekeurige afschrijving)
 - waarbij onbenut afschrijvingsdeel doorschuift naar volgend jaar.
 - Boekwaarde zeeschip wordt gecorrigeerd met willekeurig afgeschreven gedeelte indien binnen 10 jaar na aanvang investeringsjaar niet langer aan gestelde voorwaarden wordt voldaan.
 - Accountantsverklaring en aanmelding investering zijn niet vereist.
- ▷ Art. 3.34, 3.38 Wet IB 2001; art. 10-12 Uitv.reg. willekeurige afschrijving 2001.
- ▲ Fiscaal Memo Wet- & Regelgeving, § 1.29.3.

1.24.4 *Investerings ter bevordering economische ontwikkeling (alleen 2023)*

- Voor willekeurige afschrijving komen in aanmerking bedrijfsmiddelen
 - niet eerder gebruikt, en
 - aangeschaft/voortgebracht in 2023, en
 - in gebruik genomen vóór 1-1-2026, behoudens door vertraging latere ingebruikname wegens door belastingplichtige aannemelijk te maken bijzondere omstandigheden, en
 - waarop niet uit andere hoofde willekeurig wordt afgeschreven, en
 - niet uitgesloten van willekeurige afschrijving (zie tabel).

Uitgesloten bedrijfsmiddelen willekeurige afschrijving**uitgesloten bedrijfsmiddelen**

gebouwen

schepen

vliegtuigen

bromfietsen

motorrijwielen

personenauto's niet bestemd voor beroepsvervoer over de weg^a

immateriële activa

dieren

wegen en paden^bbedrijfsmiddelen bestemd om (indirect) hoofdzakelijk ter beschikking te worden gesteld aan derden^c

- a. Uitgezonderd nulemissieauto's.
- b. Openstaand voor openbaar rij- of ander vervoer, alsmede in wegen/paden liggende bruggen, viaducten, duikers en tunnels.
- c. Uitgezonderd bedrijfsmiddelen bestemd voor kortstondige verhuur aan opeenvolgende huurders.

- Willekeurige afschrijving bedraagt in 2023 maximaal 50% van af te schrijven aanschaffings-/voortbrengingskosten.
- Boekwaarde bedrijfsmiddel wordt gecorrigeerd met willekeurig afgeschreven gedeelte indien vóór 1-1-2026 niet langer aan gestelde voorwaarden wordt voldaan.
- Accountantsverklaring en aanmelding investering zijn niet vereist.

▷ Art. 3.34, 3.38 Wet IB 2001; art. 13-15 Uitv.reg. willekeurige afschrijving 2001.

▲ Fiscaal Memo Wet- & Regelgeving 2023, § 1.29.4.

1.25 Investeringsaftrek

- Belastingplichtige kan ter zake van investeringen in bepaalde bedrijfsmiddelen aanvullend bedrag (investeringsaftrek) op winst in mindering brengen.
- Onder investeren wordt verstaan
 - aangaan van verplichtingen voor aanschaffing of verbetering bedrijfsmiddel
 - maken van voortbrengingskosten voor bedrijfsmiddel voor zover verplichtingen en kosten drukken op belastingplichtige.
- Investeringsaftrek bestaat uit
 - kleinschaligheidsinvesteringsaftrek (geldt zowel voor ondernemer als medegerechtigde)
 - energie-investeringsaftrek (geldt alleen voor ondernemers)
 - milieu-investeringsaftrek (geldt alleen voor ondernemers).
- Investeringsaftrek en desinvesteringsbijtelling vinden plaats naar geldende regels ten tijde van investering.
- Bedrijfsmiddel dat in investeringsjaar door calamiteit telooft gaat en wordt vervangen telt niet mee voor toepassing investeringsaftrek.

- Verzoek tot ambtshalve vermindering aanslag is mogelijk, indien belastingplichtige verzuimd heeft bij aangifte verzoek te doen, maar aan overige voorwaarden van investeringsaftrek is voldaan.
- ▷ Art. 3.40-3.51 Wet IB 2001; art. 8 Wet VPB 1969; onderdeel 4.4, 7.1 besluit 17-3-2014, nr. BLKB2014/106M.
- ▲ Fiscaal Memo Wet- & Regelgeving, § 1.30; Fiscaal Memo Arresten & Beleid 2015, § 1.12.

1.25.1 Kleinschaligheidsinvesteringsaftrek

- Kleinschaligheidsinvesteringsaftrek
 - kan op verzoek bij aangifte door belastingplichtige (dus zowel ondernemer als medegerechtigde) worden toegepast, indien in kalenderjaar wordt geïnvesteerd in bedrijfsmiddelen
 - wordt per onderneming van belastingplichtige berekend
 - vermindert winst over kalenderjaar waarin geïnvesteerd wordt (zie tabel), mits bedrijfsmiddel in gebruik is genomen (anders bedraagt kleinschaligheidsinvesteringsaftrek maximaal bedrag van betaling, restant wordt doorgeschoven).
- Investerings voor samenwerkingsverband (IB en VPB) en eventuele door belastingplichtige voor samenwerkingsverband gedane buitenvennootschappelijke investeringen moeten worden samengeteld vóór toepassing tabel kleinschaligheidsinvesteringsaftrek, waarbij aldus berekend bedrag van kleinschaligheidsinvesteringsaftrek wordt vermenigvuldigd met aan belastingplichtige toe te rekenen investeringsbedrag en gedeeld door som van gezamenlijke investeringsbedrag voor samenwerkingsverband en bedrag van buitenvennootschappelijke investeringen.

Kleinschaligheidsinvesteringsaftrek

<i>investering</i>		<i>aftrek</i>	
meer dan	niet meer dan		

2024

	-	€ 2 800	-
€ 2 800	69 765		28%
	69 765	129 194	€ 19 535
	129 194	387 580	€ 19 535 -/- 7,56% van investering boven € 129 194
	387 580	-	-

2023

	-	€ 2 600	-
€ 2 600	63 716		28%
	63 716	117 991	€ 17 841
	117 991	353 973	€ 17 841 -/- 7,56% van investering boven € 117 991
	353 973	-	-

<i>investering</i>		<i>af trek</i>	
meer dan	niet meer dan		

2022

	-	€ 2 400	-
€	2 400	59 939	28%
	59 939	110 998	€ 16 784
	110 998	332 994	€ 16 784 -/- 7,56% van investering boven € 110 998
	332 994	-	-

2021

	-	€ 2 400	-
€	2 400	59 170	28%
	59 170	109 574	€ 16 568
	109 574	328 721	€ 16 568 -/- 7,56% van investering boven € 109 574
	328 721	-	-

▷ Art. 3.41 Wet IB 2001.

- ▲ Fiscaal Memo Wet- & Regelgeving, § 1.30.1; Fiscaal Memo App, Investeringsaf-
trek.

1.25.2 *Energie-investeringsaftrek*

- Energie-investeringsaftrek
 - kan op verzoek bij aangifte door ondernemer (dus niet medegerechtigde) worden toegepast, indien
 - in kalenderjaar wordt geïnvesteerd
 - in nieuwe bedrijfsmiddelen die bij ministeriële regeling als energie-investering zijn aangewezen (energielijst), waarvoor bij aanmelding voor enkele specifieke energie-investeringen enkele aanvullende voorwaarden gelden en waarvan locatie waarop bedrijfsmiddel in gebruik wordt genomen bekend is
 - binnen voor eigen rekening van ondernemer gedreven onderneming
 - verklaring energie-investering van RVO (namens Minister van EZK) is verkregen
 - energie-investering binnen 3 maanden elektronisch is aangemeld bij RVO, onder overlegging desgewenst van berekening energiebesparing, waarbij per melding minimuminvestering geldt van € 2500
 - vermindert winst over kalenderjaar waarin geïnvesteerd wordt (zie tabel), mits bedrijfsmiddel in gebruik is genomen (anders bedraagt energie-investeringsaftrek maximaal bedrag van betaling, restant wordt doorgeschoven).

Energelijst 2024

<i>categorie</i>	<i>investeringen</i>
A	voor energiebesparing in of bij bedrijfsgebouwen ^a
B	voor energiebesparing bij processen ^a
C	in of aan transportmiddelen voor energiebesparing ^a
D	voor aanwenden of toepassen van duurzame energie
E	voor balanceren van energie in energieinfrastructuur
F	voor energietransitie en CO ₂ -emissiereductie ^a
G	energie-advies of maatwerkadvies vastgelegd in ISSO 75.2, CO ₂ -emissiereductieplan of blowerdoortest

a. Voor bepaalde aangewezen bedrijfsmiddelen geldt maximum investeringsbedrag dat voor energie-investeringsaftrek in aanmerking komt.

- Onder energie-investering worden op verzoek ook verstaan kosten van energie-advies over energie-investering, mits energie-investering binnen 24 maanden na opdracht tot advies plaatsvindt en in advies is aanbevolen.
- Bij gecombineerd energie- en milieu-advies wordt 50% van advieskosten aan energie-advies toegerekend.

Energie-investeringsaftrek

<i>energie-investering</i>		<i>aftrekpercentage</i>	<i>aftrek</i>	
<i>meer dan</i>	<i>niet meer dan</i>		<i>minimaal</i>	<i>maximaal</i>
2024				
-	€ 2500	0%	-	-
€ 2500	-	40%	€ 1000	€ 59 600 000 ^a
2023				
-	€ 2500	0%	-	-
€ 2500	-	45,5%	€ 1137	€ 61 880 000 ^a
2022				
-	€ 2500	0%	-	-
€ 2500	-	45,5%	€ 1137	€ 58 240 000 ^a
2021				
-	€ 2500	0%	-	-
€ 2500	-	45,5%	€ 1137	€ 57 330 000 ^a

a. Van energie-investering komt maximaal € 149 mln (2023: € 136 mln; 2022: € 128 mln; 2021: € 126 mln) in aanmerking voor energie-investeringsaftrek; maximumbedrag energie-investeringen wordt aan ondernemers binnen samenwerkingsverband (IB en VPB) toegeedeeld naar rato van individuele energie-investering.

▷ Art. 3.42 Wet IB 2001; Uitv.reg. energie-investeringsaftrek 2001.

- ▲ Fiscaal Memo Wet- & Regelgeving, § 1.30.2; Fiscaal Memo App, Investeringsaftrek.

1.25.3 Milieu-investeringsaftrek

- Milieu-investeringsaftrek
 - kan op verzoek bij aangifte door ondernemer (dus niet medegerechtigde) worden toegepast, indien
 - in kalenderjaar wordt geïnvesteerd
 - in nieuwe bedrijfsmiddelen die bij ministeriële regeling als milieu-investeringen zijn aangewezen (milieulijst MIA/VAMIL 2024)
 - onderverdeeld in categorie I, II en III
 - gericht op verbetering van natuurlijk milieu of dierenwelzijn
 - voor landbouwbedrijven: niet leidend tot productieverhoging waarvoor geen normale afzetmogelijkheden gevonden kunnen worden
 - tot maximaal € 50 mln (*vanaf 2022*: voor hoofdstuk 2 en 6 maximaal € 25 mln) (*t/m 2021*: voor alle hoofdstukken maximaal € 25 mln) per totale investering per belastingplichtige per jaar en maximaal € 50 mln (*vanaf 2022*: voor hoofdstuk 2 en 6 maximaal € 25 mln) (*t/m 2021*: voor alle hoofdstukken maximaal € 25 mln) of in milieulijst genoemd maximumbedrag per bedrijfsmiddel (maximuminvesteringsbedrag wordt verminderd met investering in zelfde bedrijfsmiddel waarvoor in voorgaande jaren reeds willekeurige afschrijving of milieu-investeringsaftrek is genoten)
 - binnen voor eigen rekening van ondernemer gedreven onderneming
 - milieu-investering binnen 3 maanden elektronisch is aangemeld bij RVO, waarbij per melding minimuminvestering geldt van € 2500
 - vermindert winst over kalenderjaar waarin geïnvesteerd wordt (zie tabel), mits bedrijfsmiddel in gebruik is genomen (anders bedraagt milieu-investeringsaftrek maximaal bedrag van betaling, restant wordt doorgeschoven)
 - kan voor dezelfde milieu-investering
 - niet samengaan met energie-investeringsaftrek
 - wel samengaan met regime van willekeurige afschrijving (zie § 1.24.1)
 - kan niet leiden tot overschrijding van maximumbedrag aan geldelijke steun dat op grond van EU-bepalingen mag worden gegeven (boven bepaalde bedragen aan staatssteun worden gegevens openbaar gemaakt)
 - kan door onderneming actief in productie van primaire landbouw-, visserij- of aquacultuurproducten alleen worden toegepast als onderneming kleine of middelgrote onderneming is en (alleen visserij/aquacultuur) voldoet aan gemeenschappelijk visserijbeleid.
- Demonstratiemodel van milieuvriendelijk voertuig mag als nieuw bedrijfsmiddel worden aangemerkt, mits op leveringstijdstip maximaal 6 maanden na eerste ingebruikneming zijn verstreken of voertuig maximaal 6000 km heeft afgelegd.

Milieulijst MIA/VAMIL 2024^a

<i>hoofdstuk</i>	<i>milieuthema</i>
1	grondstoffen- en watergebruik
2	voedselvoorziening en landbouwproductie
3	mobiliteit
4	klimaat en lucht
5	ruimtegebruik
6	gebouwde omgeving

- a. Voor bepaalde aangewezen bedrijfsmiddelen geldt maximum investeringsbedrag dat voor milieu-investeringsaftrek in aanmerking komt.
- Onder milieu-investering worden op verzoek ook verstaan kosten van milieu-advies over verrichte milieu-investering, mits
 - milieu-advies betrekking heeft op kleine of middelgrote onderneming
 - milieu-investering binnen 24 maanden na opdracht tot advies plaatsvindt en in advies is aanbevolen.
 - Bij gecombineerd milieu- en energie-advies wordt 50% van advieskosten aan milieu-advies toegerekend.

Milieu-investeringsaftrek

<i>milieu-investering</i>		<i>aftrekpercentage</i>		
<i>meer dan</i>	<i>niet meer dan</i>	<i>categorie I</i>	<i>categorie II</i>	<i>categorie III</i>
2024				
-	€ 2500	0%	0%	0%
€ 2500	-	45%	36%	27%
2023				
-	€ 2500	0%	0%	0%
€ 2500	-	45%	36%	27%
2022				
-	€ 2500	0%	0%	0%
€ 2500	-	45%	36%	27%
2021				
-	€ 2500	0%	0%	0%
€ 2500	-	36%	27%	13,5%

- ▷ Art. 3.42a Wet IB 2001; Aanwijzingsregeling willekeurige afschrijving en investeringsaftrek milieu-investeringen 2009; Meldingsregeling milieu-investeringsaftrek 2001; onderdeel 2.3 besluit 17-3-2014, nr. BLKB2014/106M.
- ▲ Fiscaal Memo Wet- & Regelgeving, § 1.30.3; Fiscaal Memo Arresten & Beleid 2015, § 1.12; Fiscaal Memo App, Investeringsaftrek.

1.25.4 *Uitgesloten bedrijfsmiddelen en verplichtingen***Uitgesloten bedrijfsmiddelen investeringsaftrek****uitgesloten bedrijfsmiddelen****voor investeringsaftrek komen niet in aanmerking**

bedrijfsmiddelen bestemd om (indirect) hoofdzakelijk

- vrijgesteld bosbedrijf uit te oefenen
- (gedeelte van) onderneming te drijven waarvan winst is vrijgesteld op grond van regeling ter voorkoming dubbele belasting^a

gronden, inclusief ondergrond gebouwen

- uitgezonderd verbeteringskosten grond indien hierop wordt afgeschreven

woonhuizen^b en woonschepen alsmede gedeelten van andere zaken die dienen voor bewoning

personenauto's^c niet bestemd voor beroepsvervoer over de weg

vaartuigen voor representatie

effecten, vorderingen, goodwill, vergunningen, ontheffingen, concessies en andere dispensaties van publiekrechtelijke aard

dieren

voor kleinschaligheidsinvesteringsaftrek komen mede niet in aanmerking

bedrijfsmiddelen bestemd om (indirect) hoofdzakelijk ter beschikking te worden gesteld aan derden

bedrijfsmiddelen met investeringsbedrag van minder dan € 450

voor energie-investeringsaftrek en milieu-investeringsaftrek komen mede niet in aanmerking^a

bedrijfsmiddelen bestemd om (indirect) hoofdzakelijk ter beschikking te worden gesteld aan

- in buitenland wonende personen/lichamen
- personen/lichamen voor drijven (gedeelte van) onderneming waarvan winst is vrijgesteld op grond van regeling ter voorkoming van dubbele belasting

bedrijfsmiddelen met investeringsbedrag van minder dan € 2500

a. Behoudens uitzonderingen.

b. Milieu-investeringsaftrek geldt wel voor in Milieulijst MIA/VAMIL aangewezen specifieke bedrijfsmiddelen; investeringsaftrek geldt wel voor zonnepanelen (uitgezonderd geïntegreerde zonnepanelen), zonneboilers en zonnecollectoren.

c. Milieu-investeringsaftrek geldt wel voor in Milieulijst MIA/VAMIL aangewezen personenauto's, waarbij (vanaf 2022) elektrisch aangedreven personenauto's anders dan waterstofauto's en zonnecelauto's zijn uitgesloten.

- Voor investeringsaftrek worden niet in aanmerking genomen verplichtingen aangegaan tussen
 - belastingplichtige en personen die behoren tot huishouden van belastingplichtige
 - bloed- of aanverwanten in rechte lijn of personen behorend tot hun huishouden
 - gerechtigden tot nalatenschap waartoe bedrijfsmiddel behoort
 - degene die ten minste 1/3-belang heeft in lichaam en dat lichaam met dien verstande dat op verzoek ontheffing kan worden verleend door inspecteur.

▷ Art. 3.45, 3.46 Wet IB 2001; onderdeel 2.1, 5 besluit 17-3-2014, nr. BLKB2014/106M.

▲ Fiscaal Memo Wet- & Regelgeving, § 1.30.4; Fiscaal Memo Arresten & Beleid 2015, § 1.12.

1.25.5 **Desinvesteringsbijtelling**

■ Desinvesteringsbijtelling vindt plaats

- ter zake van goederen (zaken) waarvoor investeringsaftrek is genoten
- bij vervreemding – of daarmee gelijkgestelde gebeurtenis – binnen 5 jaar na aanvang investeringsjaar
- bij desinvesteringstotaal in kalenderjaar van meer dan € 2800 (2023: € 2600; 2022/2021: € 2400)
- tegen feitelijk genoten percentage investeringsaftrek (te nemen van overdrachtprijs tot maximaal investeringsbedrag waarover investeringsaftrek is berekend)

met dien verstande dat met vervreemding wordt gelijkgesteld

- onttrekken zaak aan onderneming
- wijzigen van bestemming van zaak (onder voorwaarden)
- wegens investering genieten van vermindering, teruggaaf of vergoeding
- ongedaan maken van investering, waarvan ook sprake is indien
 - niet binnen 12 maanden na aangaan verplichting ten minste 25% van investeringsbedrag is betaald en tevens ingebruikneming niet heeft plaatsgevonden (onthefving is echter mogelijk)
 - ingebruikneming niet binnen 3 jaar na aanvang investeringsjaar heeft plaatsgevonden (onthefving is echter mogelijk).

▷ Art. 3.47 Wet IB 2001.

▲ Fiscaal Memo Wet- & Regelgeving, § 1.30.5.

1.26-1.27 **Gereserveerd**

1.28 **Urencriterium/verlaagd urencriterium**

■ Onder urencriterium wordt verstaan

- gedurende kalenderjaar besteden van ten minste 1225 uren aan werkzaamheden voor binnenlandse en buitenlandse onderneming (en) waaruit belastingplichtige als ondernemer (en dus niet als medegerechtigde) winst geniet, mits
 - totaal bestede tijd aan
 - onderneming(en), en
 - verrichten van werkzaamheden voor belastbaar loon en belastbaar resultaat uit overige werkzaamheden
 - grotendeels wordt besteed aan die onderneming(en), of
 - ondernemer in 1 of meer van 5 voorafgaande kalenderjaren geen ondernemer was (= starter).
- Urencriterium wordt aangevuld met gebruikelijkheidstoets bij ongebruikelijk samenwerkingsverband of ondermaatschap met verbonden persoon.
- Vanwege zwangerschap onderbroken werkzaamheden worden tijdens met zwangerschaps- en bevallingsverlof overeenkomende periode geacht niet te zijn onderbroken.

- Onder verlaagd uren criterium wordt verstaan
 - toepassing uren criterium met 800 in plaats van 1225 uren.
 - Wegens coronacrisis
 - wordt in periode 1-3-2020 t/m 30-9-2020 en in periode 1-1-2021 t/m 30-6-2021 automatisch aangenomen dat minimaal 24 uren per week aan onderneming(en) is besteed
 - voor toepassing verlaagd uren criterium geldt uren norm van 16 uren per week
 - wordt seizoensgebonden ondernemer geacht in periode 1-3-2020 t/m 30-9-2020 en in periode 1-1-2021 t/m 30-6-2021 zelfde aantal uren te hebben besteed als ondernemer in periode 1-3-2019 t/m 30-9-2019 respectievelijk periode 1-1-2019 t/m 30-6-2019 heeft besteed.
- ▷ Art. 3.6, 3.78a Wet IB 2001; onderdeel 8.2 besluit noodmaatregelen coronacrisis.
- ▲ Fiscaal Memo Wet- & Regelgeving, § 1.38; Fiscaal Memo App, Belastbare winst uit onderneming.

1.29 Fiscale reserves en terugkeerreserve

Fiscale reserves en terugkeerreserve

<i>fiscale reserve</i>	<i>doel reserve</i>
egaliseringsreserve	gelijkmatige verdeling kosten en lasten
herinvesteringsreserve	herinvestering in bedrijfsmiddelen
(vanaf 2024) herinvesteringsreserve bij staking deel van onderneming wegens overheidsingrijpen ^a	herinvestering in bedrijfsmiddelen voor andere onderneming
oudedagsreserve (FOR) ^b	oudedagsvoorziening
terugkeerreserve	geruisloze terugkeer uit NV/BV

- a. Geldt alleen in IB, niet in VPB.
 b. (Vanaf 2023) mits FOR op 31-12-2022 al is opgebouwd.

Correctiepercentage terugkeerreserve

<i>jaar</i>	<i>percentage</i>
2024	81
2023	81
2022	85
2021	85

▷ Art. 3.53-3.54aa, 10a.29 Wet IB 2001; art. 8 Wet VPB 1969.

- ▲ Fiscaal Memo Wet- & Regelgeving, § 1.33-1.34.

1.30 Oudedagsreserve (FOR)

- Oudedagsreserve (FOR)
 - is per 1-1-2023 vervallen

- kan voor reeds opgebouwde FOR per 31-12-2022 vanaf 1-1-2023 worden gehandhaafd
- (extra) toevoeging aan FOR is vanaf 2023 niet meer mogelijk
- FOR moet volgens bestaande regels per 31-12-2022 worden afgewikkeld.
- (T/m 2022) toevoegingen aan FOR zijn t/m 2022 mogelijk voor ondernemer (dus niet medegerechtigde) die
 - aan urencriterium voldoet (zie § 1.28), en
 - op 1 januari jonger dan AOW-leeftijd is.
- (T/m 2022) toevoeging FOR bedraagt
 - jaarbedrag (laagste van)
 - 9,44% van als ondernemer genoten winst uit onderneming, d.i.
 - winst uit Nederlandse onderneming, na toepassing vrijstellingen, willekeurige afschrijving, investeringsaftrek en fiscale reserves, maar vóór mutatie FOR, ondernemersaftrek en MKB-winstvrijstelling + ten laste van winst gebrachte pensioenpremies, exclusief winst waarop regeling ter voorkoming van dubbele belasting geldt
 - maximumbedrag (2022: € 9632; 2021: € 9395)
 - verminderd met ten laste van winst gebrachte pensioenpremies
 - vermeerderd met extra toevoegingen (zie hierna).
- (T/m 2022) toevoeging FOR (excl. extra toevoeging wegens geruisloze terugkeer uit NV/BV) bedraagt maximaal bedrag waarmee ondernemingsvermogen per 31 december beginstand FOR per 1 januari te boven gaat (in stakingsjaar is ook dotatie mogelijk, mits dotatie wordt omgezet in lijfrente (zie § 1.43)).
- (T/m 2022) extra toevoegingen zijn
 - inhaaltoevoeging, d.i. (deel van) bedrag
 - waarmee in voorafgaand kalenderjaar FOR verplicht is afgenomen, en
 - dat niet is toegedeeld aan andere FOR (in geval van meerdere ondernemingen, zie hierna)
 - totaal van
 - lijfrentetermijnen en andere periodieke uitkeringen en verstrekkingen uit inkomensvoorziening
 - negatieve uitgaven voor inkomensvoorzieningendat bij belastingplichtige in aanmerking wordt genomen wegens geruisloze terugkeer uit NV/BV, voor zover die lijfrenten e.d. indertijd door omzetting FOR (zie § 1.43) zijn gevormd (voor deze extra toevoeging geldt urencriterium niet).
- (T/m 2022) indien belastingplichtige
 - als ondernemer
 - winst geniet uit meerdere ondernemingen
 - worden toevoeging en extra toevoegingen bepaald op basis van gezamenlijke bedragen van winsten, ondernemingsvermogens en oudedagsreserves, en
 - kan ondernemer toevoeging vrij toedelen aan diverse ondernemingen, voor zover door toevoeging, ondernemings-FOR niet boven ondernemingsvermogen per 31 december stijgt.
- FOR neemt af met (afnemingen verhogen winst)
 - vrije afnemings: maximaal door belastingplichtige in kalenderjaar afgetrokken premies lijfrenten ter compensatie van pensioentekort (zie § 1.43)

- verplichte afnemingsvermogen: meerdere van eindstand FOR boven ondernemingsvermogen per 31 december, indien belastingplichtige
 - in kalenderjaar onderneming (gedeeltelijk) staakt, of
 - op 1 januari AOW-leeftijd heeft bereikt, of
 - in huidige en voorafgaande kalenderjaar niet aan urencriterium voldoet (zie § 1.28).
 - Indien belastingplichtige
 - als ondernemer, of
 - als medegerechtigde (zie § 1.12)
 winst geniet uit meerdere ondernemingen
 - geldt maximering van vrije afnemingsvermogen tot afgetrokken lijfrentepremies voor gezamenlijke ondernemingen.
 - Indien belastingplichtige
 - als ondernemer
 winst geniet uit meerdere ondernemingen en 1 of meerdere ondernemingen staakt (waardoor FOR verplicht afneemt), kan ondernemer
 - gezamenlijke verplichte afname toevoegen aan gezamenlijke FOR van andere ondernemingen, voor zover door toevoeging, per 31 december, gezamenlijke FOR niet boven gezamenlijk ondernemingsvermogen stijgt
 - toevoeging vrij toedelen aan diverse ondernemingen, voor zover door toevoeging, ondernemings-FOR niet boven ondernemingsvermogen per 31 december stijgt.
 - Ondernemingsvermogen = boekwaarde ondernemingsvermogen +/- fiscale reserves (exclusief FOR) +/- positieve terugkeerreserve + negatieve terugkeerreserve
 - buiten aanmerking blijven vermogensbestanddelen en reserves die kunnen leiden tot winst waarop regeling ter voorkoming van dubbele belasting geldt.
- ▷ Art. 3.67-3.73 (oud), 10a.29 Wet IB 2001; vraag 1.1 besluit 24-6-2005, nr. CPP2005/1323M (oud).
- ▲ Fiscaal Memo Wet- & Regelgeving, § 1.39; Fiscaal Memo 3 2006, § 1.16; Fiscaal Memo App, Belastbare winst uit onderneming, AOW-leeftijd.

1.31 Ondernemersaftrek

Ondernemersaftrek	
bestanddelen	aftrek
zelfstandigenaftrek (eventueel verhoogd met startersaftrek) (zie § 1.31.1)
S&O-aftrek (eventueel verhoogd met starters-S&O-aftrek) (zie § 1.31.2)
meewerkaftrek (zie § 1.31.3)
startersaftrek bij arbeidsongeschiktheid (zie § 1.31.4)
stakingsaftrek (zie § 1.31.5) +
ondernemersaftrek ^a	=====

- a. Voor deel van ondernemersaftrek dat tegen hoogste schijftarief van box 1 in aftrek is gebracht volgt belastingverhoging (zie § 1.3.1).

- Bij toepassing ondernemersaftrek wordt onder onderneming mede verstaan gezamenlijke ondernemingen.

▷ Art. 3.74, 3.75 Wet IB 2001.

- ▲ Fiscaal Memo Wet- & Regelgeving, § 1.40; Fiscaal Memo App, Belastbare winst uit onderneming, AOW-leeftijd.

1.31.1 Zelfstandigenaftrek/startersaftrek

- Zelfstandigenaftrek geldt voor ondernemer (en dus niet medegerechtigde) die aan urencriterium voldoet (zie § 1.28).
- Startersaftrek
 - geldt voor ondernemer (en dus niet medegerechtigde) die
 - in 1 of meer van 5 voorafgaande kalenderjaren geen ondernemer was, en
 - in maximaal 2 van 5 voorafgaande kalenderjaren zelfstandigenaftrek heeft toegepast
 - geldt niet in geval van geruisloze terugkeer uit NV/BV
 - verhoogt zelfstandigenaftrek met
 - op 1 januari jonger dan AOW-leeftijd: € 2123
 - op 1 januari AOW-leeftijd bereikt: € 1062.

Zelfstandigenaftrek/startersaftrek

jaar	tot AOW-leeftijd			vanaf AOW-leeftijd		
	zelfstandigen- aftrek	starters- aftrek	totale aftrek	zelfstandigen- aftrek	starters- aftrek	totale aftrek
2024	€ 3750	€ 2123	€ 5873	€ 1875	€ 1062	€ 2937
2023	€ 5030	€ 2123	€ 7153	€ 2515	€ 1062	€ 3577
2022	€ 6310	€ 2123	€ 8433	€ 3155	€ 1062	€ 4217
2021	€ 6670	€ 2123	€ 8793	€ 3335	€ 1062	€ 4397

- Zelfstandigenaftrek kan niet meer bedragen dan winst
 - tenzij recht bestaat op startersaftrek
 - waardoor in kalenderjaar niet gerealiseerde zelfstandigenaftrek in volgende 9 kalenderjaren wordt verrekend via verhoging zelfstandigenaftrek in die jaren, waarbij geldt dat
 - oudste jaar als eerste moet worden verrekend
 - aftopping op winst ook geldt voor aldus verhoogde zelfstandigenaftrek
 - in jaar van overlijden niet gerealiseerde zelfstandigenaftrek in mindering mag worden gebracht op stakingswinst door overlijden, ongeacht of belastingplichtige in overlijdensjaar aan urencriterium voldoet.
- Winst is gezamenlijk bedrag van winst die belastingplichtige als ondernemer geniet uit 1 of meer ondernemingen.

▷ Art. 3.76 Wet IB 2001; besluit 14-1-2016, nr. BLKB2016/66.

- ▲ Fiscaal Memo Wet- & Regelgeving, § 1.40.1; Fiscaal Memo Arresten & Beleid 2017, § 1.10.

1.31.2 *S&O-aftrek/starters-S&O-aftrek*

- Aftrek speur- en ontwikkelingswerk (S&O-aftrek) geldt voor ondernemer (en dus niet medegerechtigde) die
 - aan urencriterium voldoet (zie § 1.28), en
 - in kalenderjaar ten minste 500 uur besteedt aan speur- en ontwikkelingswerk, waarvoor S&O-verklaring moet zijn afgegeven
 - vanwege zwangerschap onderbroken werkzaamheden worden tijdens met zwangerschaps- en bevallingsverlof overeenkomende periode geacht niet te zijn onderbroken.
- Starters-S&O-aftrek
 - geldt voor ondernemer (en dus niet medegerechtigde) die
 - in 1 of meer van 5 voorafgaande kalenderjaren geen ondernemer was, en
 - voor maximaal 2 van 5 voorafgaande kalenderjaren S&O-verklaring heeft verkregen
 - geldt niet in geval van geruisloze terugkeer uit NV/BV
 - verhoogt S&O-aftrek met € 7781 (2023: € 7106; 2022: € 6684; 2021: € 6598).

S&O-aftrek/starters-S&O-aftrek

<i>jaar</i>	<i>S&O-aftrek</i>	<i>starters-S&O-aftrek</i>	<i>totale aftrek</i>
2024	€ 15 551	€ 7781	€ 23 332
2023	€ 14 202	€ 7106	€ 21 308
2022	€ 13 360	€ 6684	€ 20 044
2021	€ 13 188	€ 6598	€ 19 786

▷ Art. 3.77 Wet IB 2001; art. 27 WVA.

▲ Fiscaal Memo Wet- & Regelgeving, § 1.40.2.

1.31.3 *Meewerkaftrek*

- Meewerkaftrek geldt voor ondernemer (dus niet medegerechtigde) die
 - aan urencriterium voldoet (zie § 1.28), en
 - partner heeft die zonder vergoeding (tot maximaal bedrag niet-af-trekbare partnervergoeding, zie § 1.14) meewerkt in onderneming waaruit belastingplichtige als ondernemer winst geniet.

Meewerkaftrek

<i>aantal meewerkuren</i>		<i>% meewerkaftrek van winst^a</i>
<i>vanaf</i>	<i>tot</i>	
–	525	–
525	875	1,25%
875	1225	2,00%
1225	1750	3,00%
1750	–	4,00%

- a. Winst is gezamenlijk bedrag van winst die belastingplichtige als ondernemer geniet uit 1 of meer ondernemingen waarin partner zonder vergoeding meewerkt, verminderd met onteigeningswinst, stakingswinst en eindafrekeningswinst.

▷ Art. 3.78 Wet IB 2001; besluit 19-1-2006, nr. CPP2006/73M.

- ▲ Fiscaal Memo Wet- & Regelgeving, § 1.40.3; Fiscaal Memo 3 2007, § 1.9.

1.31.4 Startersaftrek bij arbeidsongeschiktheid

- Startersaftrek bij arbeidsongeschiktheid
 - geldt voor ondernemer (en dus niet medegerechtigde) die
 - in 1 of meer van 5 voorafgaande kalenderjaren geen ondernemer was, en
 - in kalenderjaar recht heeft op
 - uitkering WIA/WAO/WAZ/Wajong of Wajong-arbeidsondersteuning of soortgelijke buitenlandse wettelijke arbeidsongeschiktheidsuitkering, of
 - periodieke uitkering/verstrekking ter zake van invaliditeit/ongeval, en
 - aan verlaagd-urencriterium voldoet (zie § 1.28), en
 - op 1 januari jonger dan AOW-leeftijd is
 - geldt niet in geval van geruisloze terugkeer uit NV/BV.

Startersaftrek bij arbeidsongeschiktheid^a

aantal keren toegepast ^b	aftrek
0x	€ 12 000
1x	8 000
2x	4 000

- a. Aftrek bedraagt niet meer dan hetgeen aan winst is genoten; winst is gezamenlijk bedrag van winst die belastingplichtige als ondernemer geniet uit 1 of meer ondernemingen.
- b. Aantal keren dat startersaftrek bij arbeidsongeschiktheid in 5 voorafgaande kalenderjaren is toegepast.

▷ Art. 3.78a Wet IB 2001.

- ▲ Fiscaal Memo Wet- & Regelgeving, § 1.40.4.

1.31.5 Stakingsaftrek

- Stakingsaftrek
 - geldt voor ondernemer die als ondernemer (en dus niet als medegerechtigde) in kalenderjaar winst behaalt
 - met of bij staken van 1 of meer gehele ondernemingen (stakingswinst)
 - door afneming oudedagsreserve na geruisloze doorschuiving of omzetting van gehele onderneming
 - bedraagt laagste van navolgende 2 bedragen
 - stakingswinst
 - € 3630 verminderd met eerder genoten stakingsaftrek (maximumbedrag geldt dus per ondernemer, niet per onderneming).

- Stakingsaftrek geldt inzake met toepassing van doorschuiffaciliteiten (mede) voortgezette onderneming pas nadat onderneming ten minste 3 jaar voor eigen rekening van ondernemer is gedreven.

▷ Art. 3.79, 10a.29 Wet IB 2001.

▲ Fiscaal Memo Wet- & Regelgeving, § 1.40.5.

1.32 MKB-winstvrijstelling

- MKB-winstvrijstelling
 - geldt voor ondernemer (en dus niet medegerechtigde)
 - bedraagt 13,31% (t/m 2023: 14%).

MKB-winstvrijstelling

bestanddelen

gezamenlijke winst(en) uit onderneming van belastingplichtige als ondernemer
af: ondernemersaftrek -
grondslag MKB-winstvrijstelling
MKB-winstvrijstelling 13,31% (t/m 2023: 14%) van grondslag MKB-winstvrijstelling ^a

- a. Voor deel van MKB-winstvrijstelling (mits grondslag positief) dat tegen hoogste schijftarief van box 1 in aftrek is gebracht volgt belastingverhoging (zie § 1.3.1).

▷ Art. 3.79a Wet IB 2001.

▲ Fiscaal Memo Wet- & Regelgeving, § 1.41; Fiscaal Memo App, Belastbare winst uit onderneming.

1.33-1.36 Gereserveerd

1.37 Belastbaar loon

Belastbaar loon

bestanddelen

loon
af: reisaftrek ^a -
belastbaar loon

- a. Aftrek van werkelijke kosten is niet mogelijk.

- Tot loon worden niet gerekend
 - eindheffingsloon (zie § 3.2.1.1)
 - voordelen in de vorm van verstrekingen aan anderen dan eigen werknemers, waarop eindheffing is toegepast (zie § 3.2.1.1) en daaruit voortvloeiend voordeel voor belastingplichtige.

- Belastingplichtige met loon uit dienstbetrekking zonder inhoudingsplichtige mag op in loon opgenomen vergoedingen en verstrekkingen vrije ruimte van werkkostenregeling toepassen (zie § 3.21.2).
- ▷ Art. 3.80, 3.82, 3.84 Wet IB 2001.
- ▲ Fiscaal Memo Wet- & Regelgeving, § 1.46.

1.38 **Reisaf trek**

- Reisafstand is afstand
 - tussen woon- of verblijfplaats en plaats van werkzaamheden
 - gemeten langs meest gebruikelijke weg van reizen per openbaar vervoer, hetgeen moet blijken uit
 - door openbaarvervoersonderneming afgegeven openbaarvervoerverklaring, of
 - door werkgever afgegeven reisverklaring, indien geen openbaar vervoerverklaring kan worden afgegeven
 - voor zover geen sprake is van vervoer vanwege inhoudingsplichtige.
- Regelmatig woon-werkverkeer (zoals bedoeld in reisaf trek)
 - d.i. ten minste 1× per week plegen te reizen tussen woon- of verblijfplaats en plaats(en) van werkzaamheden, waarbij heen- en terugreis binnen 24 uur plaatsvinden
 - wordt wettelijk aangenomen indien in kalenderjaar ten minste 40 dagen wordt gereisd tussen woon- of verblijfplaats en plaats(en) van werkzaamheden
 - is ook van toepassing indien wordt voldaan aan 20-dagenregeling van Hoge Raad (zie hierna).
- Reisaf trek geldt
 - alleen voor per openbaar vervoer afgelegde reisafstand
 - indien sprake is van regelmatig woon-werkverkeer zoals hiervoor bedoeld.
- Openbaarvervoerverklaring
 - bevat ten minste navolgende gegevens
 - naam en adres van belastingplichtige
 - route waarvoor plaatsbewijzen geldig zijn
 - tijdvak van geldigheid plaatsbewijzen
 - moet gedagtekend zijn
 - moet betrekking hebben op tijdvak van 12 maanden.
- Reisverklaring
 - bevat ten minste navolgende gegevens
 - naam en adres van werkgever
 - naam en adres van belastingplichtige
 - aantal dagen dat belastingplichtige per week met openbaar vervoer naar plaats (en) van werkzaamheden heeft gereisd
 - moet worden ondertekend door werkgever
 - moet desgewenst aan inspecteur worden overhandigd, tezamen met bewijs waaruit aannemelijk is dat reizen zijn gemaakt (plaatsbewijzen, overzicht transacties OV-chipkaart).

- 20-dagenregeling van Hoge Raad bepaalt dat van regelmatig woon-werkverkeer sprake is indien
 - op meer dan 20 opeenvolgende werkdagen wordt gereisd (heen en terug), of
 - doorgaans ten minste 1× per week wordt gereisd tussen woon- of verblijfplaats en dezelfde plaats van werkzaamheden en dit reizen op meer dan 20 dagen plaatsvindtmet dien verstande dat in geval van langdurige onderbreking
 - d.i. periode waarin niet naar dezelfde plaats van werkzaamheden wordt gereisd
 - bij periode van maximaal 26 weken (geen verlof/ziekte): gedurende 2 of meer aaneensluitende weken
 - bij periode van meer dan 26 weken (geen verlof/ziekte): gedurende 3 of meer aaneensluitende weken
 - bij verlof/ziekte: gedurende 6 of meer aaneensluitende weken
 - ‘plegen te reizen’ naar dezelfde plaats van werkzaamheden in referentieperiode
 - d.i. periode in weken waarin dezelfde plaats van werkzaamheden zonder langdurige onderbreking wordt bereisd
 - te beginnen met week waarin voor het eerst naar die plaats wordt gereisd en eindigend met week waarin dit voor het laatst gebeurt
 - week is 7 aaneengesloten dagen van maandag 00.00 uur tot zondag 24.00 uurwordt aangenomen indien in referentieperiode
 - op meer dan 20 dagen naar dezelfde plaats van werkzaamheden wordt gereisd en in minimaal 75% van aantal weken ten minste 1× naar dezelfde plaats van werkzaamheden wordt gereisd (zgn. ‘wekennorm’ die alleen wordt toegepast op gehele reisperioden die beginnen en eindigen met langdurige onderbreking), of
 - ten minste 1× in elke week (in aaneensluitende weken) in totaal op meer dan 20 dagen naar dezelfde plaats van werkzaamheden wordt gereisdwaardoor in referentieperiode sprake is van regelmatig woon-werkverkeer (tabel toepassen met gemiddeld aantal reisdagen per week in referentieperiode).

Reisaftrek regelmatig woon-werkverkeer per openbaar vervoer – 2024												
reisafstand		bij reizen per openbaar vervoer op				meer dan				meer dan		
meer dan	dan	jaar	maand	week	jaar ^b	maand	week	jaar ^b	maand	week	jaar ^b	week
10 km	15 km	20 km	30 km	40 km	50 km	60 km	70 km	80 km	-	10 km	15 km	20 km
€ 558,00	€ 46,50	€ 10,73	€ 418,50	€ 34,88	€ 8,05	€ 279,00	€ 23,25	€ 5,37	€ 139,50	€ 11,63	€ 2,68	€ 2,68
741,00	61,75	14,25	555,75	46,31	10,69	370,50	30,88	7,13	185,25	15,44	3,56	3,56
1233,00	102,75	23,71	924,75	77,06	17,78	616,50	51,38	11,86	308,25	25,69	5,93	5,93
1529,00	127,42	29,40	1146,75	95,56	22,05	764,50	63,71	14,70	382,25	31,85	7,35	7,35
1992,00	166,00	38,31	1494,00	124,50	28,73	996,00	83,00	19,15	498,00	41,50	9,58	9,58
2217,00	184,75	42,63	1662,75	138,56	31,98	1108,50	92,38	21,32	554,25	46,19	10,66	10,66
2458,00	204,83	47,27	1843,50	153,63	35,45	1229,00	102,42	23,63	614,50	51,21	11,82	11,82
2543,00	211,92	48,90	1907,25	158,94	36,68	1271,50	105,96	24,45	635,75	52,98	12,23	12,23
2578,00	214,83	49,58	1933,50	161,13	37,18	1289,00	107,42	24,79	644,50	53,71	12,39	12,39

a. Reisaftrek per maand en week is 1/12 respectievelijk 1/52 van jaarbedrag.

b. Reisaftrek per jaar bij 3, 2 respectievelijk 1 dag per week is 3/4, 1/2 respectievelijk 1/4 van jaarbedrag bij 4 of meer dagen per week

Reisaf trek regelmatig woon-werkverkeer per openbaar vervoer – 2023

reisafstand meer dan	bij reizen per openbaar vervoer op			3 dagen per week			2 dagen per week			1 dag per week			
	4 of meer dagen per week	reisaf trek ^a per	jaar ^b	reisaf trek ^a per	jaar ^b	reisaf trek ^a per	jaar ^b	reisaf trek ^a per	jaar ^b	reisaf trek ^a per	jaar ^b	reisaf trek ^a per	jaar ^b
dan	jaar	maand	week	maand	week	maand	week	maand	week	maand	week	maand	week
10 km	€ 509,00	€ 42,42	€ 9,79	€ 381,75	€ 31,81	€ 7,34	€ 254,50	€ 21,21	€ 4,89	€ 127,25	€ 10,60	€ 2,45	–
15 km	676,00	56,33	13,00	507,00	42,25	9,75	338,00	28,17	6,50	169,00	14,08	3,25	–
20 km	1126,00	93,83	21,65	844,50	70,38	16,24	563,00	46,92	10,83	281,50	23,46	5,41	–
30 km	1396,00	116,33	26,85	1047,00	87,25	20,13	698,00	58,17	13,42	349,00	29,08	6,71	–
40 km	1819,00	151,58	34,98	1364,25	113,69	26,24	909,50	75,79	17,49	454,75	37,90	8,75	–
50 km	2024,00	168,67	38,92	1518,00	126,50	29,19	1012,00	84,33	19,46	506,00	42,17	9,73	–
60 km	2244,00	187,00	43,15	1683,00	140,25	32,37	1122,00	93,50	21,58	561,00	46,75	10,79	–
70 km	2322,00	193,50	44,65	1741,50	145,13	33,49	1161,00	96,75	22,33	580,50	48,38	11,16	–
80 km	2354,00	196,17	45,27	1765,50	147,13	33,95	1177,00	98,08	22,63	588,50	49,04	11,32	–

a. Reisaf trek per maand en week is 1/12 respectievelijk 1/52 van jaarbedrag.

b. Reisaf trek per jaar bij 3, 2 respectievelijk 1 dag per week is 3/4, 1/2 respectievelijk 1/4 van jaarbedrag bij 4 of meer dagen per week

Reisaftrek regelmatig woon-werkverkeer per openbaar vervoer – 2022

meer dan	dan	bij reizen per openbaar vervoer op				3 dagen per week				2 dagen per week				1 dag per week			
		reisaf trek ^a per jaar	reisaf trek ^a per maand	reisaf trek ^a per week	reisaf trek ^a per jaar ^b	reisaf trek ^a per maand	reisaf trek ^a per week	reisaf trek ^a per jaar ^b	reisaf trek ^a per maand	reisaf trek ^a per week	reisaf trek ^a per jaar ^b	reisaf trek ^a per maand	reisaf trek ^a per week	reisaf trek ^a per jaar ^b	reisaf trek ^a per maand	reisaf trek ^a per week	
10 km	15 km	€ 478,00	€ 39,83	€ 9,19	€ 358,50	€ 29,88	€ 6,89	€ 239,00	€ 19,92	€ 4,60	€ 119,50	€ 9,96	€ 2,30	€ 119,50	€ 9,96	€ 2,30	
15 km	20 km	635,00	52,92	12,21	476,25	39,69	9,16	317,50	26,46	6,11	158,75	13,23	3,05	158,75	13,23	3,05	
20 km	30 km	1059,00	88,25	20,37	794,25	66,19	15,27	529,50	44,13	10,18	264,75	22,06	5,09	264,75	22,06	5,09	
30 km	40 km	1313,00	109,42	25,25	984,75	82,06	18,94	656,50	54,71	12,63	328,25	27,35	6,31	328,25	27,35	6,31	
40 km	50 km	1711,00	142,58	32,90	1283,25	106,94	24,68	855,50	71,29	16,45	427,75	35,65	8,23	427,75	35,65	8,23	
50 km	60 km	1904,00	158,67	36,62	1428,00	119,00	27,46	952,00	79,33	18,31	476,00	39,67	9,15	476,00	39,67	9,15	
60 km	70 km	2111,00	175,92	40,60	1583,25	131,94	30,45	1055,50	87,96	20,30	527,75	43,98	10,15	527,75	43,98	10,15	
70 km	80 km	2184,00	182,00	42,00	1638,00	136,50	31,50	1092,00	91,00	21,00	546,00	45,50	10,50	546,00	45,50	10,50	
80 km	-	2214,00	184,50	42,58	1660,50	138,38	31,93	1107,00	92,25	21,29	553,50	46,13	10,64	553,50	46,13	10,64	

a. Reisaftrek per maand en week is 1/12 respectievelijk 1/52 van jaarbedrag.

b. Reisaftrek per jaar bij 3, 2 respectievelijk 1 dag per week is 3/4, 1/2 respectievelijk 1/4 van jaarbedrag bij 4 of meer dagen per week

Reisaf trek regelmatig woon-werkverkeer per openbaar vervoer – 2021												
bij reizen per openbaar vervoer op												
reisafstand	4 of meer dagen per week			3 dagen per week			2 dagen per week			1 dag per week		
meer dan	reisaf trek^a per	jaar	maand	week	reisaf trek^a per	jaar^b	maand	week	reisaf trek^a per	jaar^b	maand	week
10 km	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–
15 km	€ 471,00	€ 39,25	€ 9,06	€ 29,44	€ 6,79	€ 235,50	€ 19,63	€ 4,53	€ 117,75	€ 9,81	€ 2,26	–
15 km	626,00	52,17	12,04	469,50	39,13	313,00	26,08	6,02	156,50	13,04	3,01	–
20 km	1045,00	87,08	20,10	783,75	65,31	522,50	43,54	10,05	261,25	21,77	5,02	–
30 km	1296,00	108,00	24,92	972,00	81,00	648,00	54,00	12,46	324,00	27,00	6,23	–
40 km	1689,00	140,75	32,48	1266,75	105,56	844,50	70,38	16,24	422,25	35,19	8,12	–
50 km	1879,00	156,58	36,13	1409,25	117,44	939,50	78,29	18,07	469,75	39,15	9,03	–
60 km	2083,00	173,58	40,06	1562,25	130,19	1041,50	86,79	20,03	520,75	43,40	10,01	–
70 km	2155,00	179,58	41,44	1616,25	134,69	1077,50	89,79	20,72	538,75	44,90	10,36	–
80 km	2185,00	182,08	42,02	1638,75	136,56	1092,50	91,04	21,01	546,25	45,52	10,50	–

a. Reisaf trek per maand en week is 1/12 respectievelijk 1/52 van jaarbedrag.

b. Reisaf trek per jaar bij 3, 2 respectievelijk 1 dag per week is 3/4, 1/2 respectievelijk 1/4 van jaarbedrag bij 4 of meer dagen per week.

- Bij regelmatig woon-werkverkeer zoals hiervoor bedoeld per openbaar vervoer op 1, 2 of 3 dagen per week over reisafstand boven 90 km bedraagt reisaf trek
 - reisafstand in km × aantal reisdagen × € 0,28 (2023: € 0,26; 2022/2021: € 0,24)
 - maximaal € 2578 (2023: € 2354; 2022: € 2214; 2021: € 2185).
 - Bij regelmatig woon-werkverkeer zoals hiervoor bedoeld per openbaar vervoer op dezelfde dag naar verschillende plaatsen van werkzaamheden, geldt reisaf trek uitsluitend voor reizen
 - naar meest bereisde plaats, dan wel
 - met grootste reisafstand, indien plaatsen even vaak bereisd plegen te worden.
 - Reisaf trek moet nog worden verminderd met voor reisafstand ontvangen reiskostenvergoeding (zie § 3.21.2).
- ▷ Art. 3.87 Wet IB 2001; art. 16 Uitv.reg. IB 2001; besluit 20-12-2000, nr. CPP2000/3126M (oud); onderdeel 9 besluit 6-9-2022, nr. 2022-192540.
- ▲ Fiscaal Memo Wet- & Regelgeving, § 1.47; Fiscaal Memo App, Reisaf trek.

1.39 **Belastbaar resultaat uit overige werkzaamheden**

Belastbaar resultaat uit overige werkzaamheden

bestanddelen

gezamenlijk bedrag van resultaat uit 1 of meer werkzaamheden ^a
af: terbeschikkingstellingsvrijstelling 12% ^{b,c} -
belastbaar resultaat uit overige werkzaamheden

- a. Werkzaamheden genereren geen belastbare winst (zie § 1.12) of belastbaar loon (zie § 1.37).
 - b. Terbeschikkingstellingsvrijstelling geldt alleen over resultaat uit terbeschikkingstelling van vermogensbestanddelen aan onderneming of werkzaamheid van verbonden persoon of aan a.b.-vennootschap.
 - c. Voor deel van terbeschikkingstellingsvrijstelling (mits grondslag positief) dat tegen hoogste schijftarief van box 1 in aftrek is gebracht volgt belastingverhoging (zie § 1.3.1).
- Onder werkzaamheid wordt mede verstaan
 - terbeschikkingstelling van vermogensbestanddelen aan onderneming of werkzaamheid van verbonden persoon (terbeschikkingstellingsregeling)
 - terbeschikkingstelling van vermogensbestanddelen aan a.b.-vennootschap (terbeschikkingstellingsregeling)
 - rendabel maken van vermogen anders dan door normaal, actief vermogensbeheer
 - hebben van opwaarderingsreserve
 - hebben van lucratief belang
- waarbij geldt dat
- ook tot werkzaamheid behoort

- werkruimte in woning (ook woonboot/woonwagen) van belastingplichtige indien
 - belastingplichtige daarvoor vergoeding ontvangt van werkgever die verbonden persoon of a.b.-vennootschap is (vergoeding is dus geen loon, maar resultaat uit overige werkzaamheden) (indien woning tot ondernemingsvermogen behoort komt met werkruimte evenredig deel van bijtelling winst (zie § 1.16) als kosten in aftrek bij werkzaamheid), en
 - werkruimte naar verkeersopvatting zelfstandig deel van woning vormt, en
 - belastingplichtige zijn belastbaar loon
- hoofdzakelijk in werkruimte verwerft (indien elders ook werkruimte), of
- hoofdzakelijk in of vanuit werkruimte en in belangrijke mate in werkruimte verwerft (indien niet elders werkruimte)
- niet tot werkzaamheid behoort
- door belastingplichtige ter beschikking stellen van werkruimte in woning (ook woonboot/woonwagen) van belastingplichtige, indien gebruiker van werkruimte gebruiksvergoeding niet kan aftrekken van winst of resultaat
- houden van aandelen in/winstbewijzen van vennootschap/coöperatie
- belastingplichtige die in gemeenschap van goederen is gehuwd, aan a.b.-vennootschap ter beschikking gesteld vermogensbestanddeel voor 50% moet toerekenen aan echtgenoot.
- Onder verbonden persoon bij terbeschikkingstellingsregeling wordt verstaan
 - partner van belastingplichtige
 - minderjarige kinderen van
 - belastingplichtige, of
 - partner
 - eerste graads bloed- of aanverwant in rechte opgaande lijn (= ouder) van minderjarige belastingplichtige (en eventuele partner)
 - bloed- of aanverwant in rechte lijn van
 - belastingplichtige, of
 - partner
 indien sprake is van in maatschappelijk verkeer ongebruikelijke terbeschikkingstelling (aanverwantschap eindigt door beëindigen partnerschap anders dan door overlijden (t/m 2022: echtscheiding)).
- Onder a.b.-vennootschap wordt verstaan vennootschap waarin
 - belastingplichtige, of
 - verbonden persoon
 aanmerkelijk belang heeft, behoudens aanmerkelijk belang op grond van
 - meetrekregeling (zie § 1.52), of
 - bepalingen fictief aanmerkelijk belang
- Onder werkzaamheid wordt mede verstaan hebben van opwaarde-ringsreserve die op verzoek van belastingplichtige is ontstaan wegens prijsgeven of omzetten in aandelen, winstbewijzen of informeel kapitaal van afgewaardeerde schuldvordering op a.b.-vennootschap, onder nader gegeven voorwaarden (zie Fiscaal Memo Wet- & Regelgeving, § 1.48).

- Onder werkzaamheid wordt mede verstaan hebben van lucratief belang, onder nader gegeven voorwaarden (zie Fiscaal Memo Wet- & Regelgeving, § 1.48).
- Resultaat uit werkzaamheid is bedrag van gezamenlijke voordelen die, ongeacht naam en vorm, worden behaald met werkzaamheid.
- Resultaat uit werkzaamheid wordt bepaald conform bepalingen winst uit onderneming (behoudens uitzonderingen) met dien verstande dat resultaat uit terbeschikkingstellingsregeling mag worden bepaald met toepassing van bepalingen inzake
 - egalisatiereserve
 - herinvesteringsreserve
 - doorschuiving herinvesteringsreserve via te conserveren inkomen bij staking met voornemen tot nieuwe terbeschikkingstelling.
- Vrijgesteld van resultaat uit werkzaamheid zijn
 - voordelen uit kansspelen
 - arbeidsbeloning tot € 5000 die belastingplichtige ontvangt voor meewerken in onderneming van partner (bij partner is arbeidsbeloning niet aftrekbaar van winst, zie § 1.14)
 - voordelen die door belastingplichtige als vrijwilliger worden behaald, indien gezamenlijk bedrag van vergoedingen/verstrekkingen niet meer bedraagt dan vrijgestelde bedragen voor vrijwilligers (zie § 3.11).
- Dga met rekening-courantvordering op a.b.-vennootschap hoeft geen rente over rekening-courantvordering als resultaat in aanmerking te nemen, mits
 - rekening-courantsaldo gedurende gehele kalenderjaar niet hoger is dan € 17 500 positief en niet lager is dan € 17 500 negatief
 - a.b.-vennootschap terzake geen rente in aanmerking neemt
 - eventuele rekening-courantschuld niet in box 3 in aanmerking wordt genomen.
- Voor kamerverhuurvrijstelling, zie § 1.41.2.

▷ Art. 3.90-3.99b, 2.14 Wet IB 2001; onderdeel 8.4 besluit 29-11-2021, nr. 2021-15229.

▲ Fiscaal Memo Wet- & Regelgeving, § 1.48.

1.40 Belastbare periodieke uitkeringen en verstrekkingen

Belastbare periodieke uitkeringen en verstrekkingen^a

bestanddelen

aangewezen periodieke uitkeringen en verstrekkingen (zie tabel)
aangewezen voor box 1 kwalificerende lijfrenten/periodieke uitkeringen en verstrekkingen ^{b,c}
uitkeringen en verstrekkingen buitenlandse inkomensvoorziening ^{d,e}
uitkeringen uit beroeps- of bedrijfstakpensioenregeling of wegens aankoep klein pensioen ^c +

af: aftrekbare kosten ^f -
belastbare periodieke uitkeringen en verstrekkingen

- a. Termijnen van in box 3 vrijgestelde nettolijfrenten (zie § 1.61) worden niet aangemerkt als belastbare periodieke uitkeringen en verstrekkingen.
- b. Het betreft lijfrenten waarvan termijnen toekomen aan meerderjarig invalide (klein) kind, lijfrenten dienend ter compensatie van pensioentekort, aanspraken periodieke uitkeringen/verstrekkingen ter zake van invaliditeit/ziekte/ongeval, lijfrenterekeningen en lijfrentebeleggingsrechten (zie § 1.43); voor zover ingevolge overeenkomst betaalde premies en bedragen (gedeeltelijk) niet als uitgaven voor inkomensvoorzieningen zijn afgetrokken, komen deze tot maximaal € 2269 (per belastingplichtige) in mindering op belastbare bedrag (saldomethode); voor in 2001 t/m 2009 betaalde premies en bedragen geldt geen maximum aan saldomethode.
- c. Indien terzake negatieve uitgaven voor inkomensvoorziening (zie § 1.44) in aanmerking worden genomen, wordt als belastbare periodieke uitkering mede aangemerkt waarde in economisch verkeer van aanspraak, voor zover waarde meer bedraagt dan negatieve uitgaven; vervolgens kwalificeert terzake genoemde post niet meer als belastbare periodieke uitkering, maar volgt heffing in box 3.
- d. Behoudens voor zover daarvoor betaalde premies in buitenland niet hebben geleid tot belastingvermindering.
- e. Hiertoe behoren ook vervangende uitkeringen en (onder voorwaarden) hetgeen genoten wordt door vervreemding of onherroepelijk worden van begunstiging.
- f. Uitgesloten zijn rente van schulden en kosten van geldleningen (wel box 3); aftrekbare kosten moeten drukken op periodieke uitkeringen en verstrekkingen en zijn aftrekbaar voor zover gemaakt tot verwerving/inning/behoud van uitkeringen en verstrekkingen, en in omvang gebruikelijk.

Aangewezen periodieke uitkeringen en verstrekkingen

bestanddelen

periodieke uitkeringen en verstrekkingen uit publiekrechtelijke regeling, dit zijn

- uitkeringen vrijwillige verzekering AOW/Anw^a
- Anw-uitkering wegens onverzekerbaar overlijdensrisico
- uitkeringen gemoedsbezwaarden AOW^a
- WAZ-uitkeringen^a
- uitkeringen tijdelijke regeling overbruggingsuitkering AOW^a
- uit vrijwillige AAW-verzekering ontstane WAO-uitkeringen aan ontwikkelingswerkers

ontvangen periodieke alimentatie-uitkeringen^{b,d}

periodieke uitkeringen en verstrekkingen die in rechte vorderbaar zijn en niet tegenwaarde van prestatie vormen^{b,c,d}

periodieke uitkeringen en verstrekkingen ontvangen van rechtspersoon die daartoe niet verplicht is

hetgeen wordt ontvangen ter vervanging van gederfde/te derven periodieke uitkeringen en verstrekkingen

hetgeen vanwege (echt)scheiding wordt ontvangen^e wegens verrekening van

- pensioenrechten
- lijfrenten en andere inkomensvoorzieningen

- a. Alsmede soortgelijke buitenlandse uitkeringen.
- b. Niet van bloed- of aanverwanten in rechte lijn of tweede graad zijlijn ((klein) kind/ (groot)ouder/broer/zus).
- c. Niet van personen die behoren tot huishouden genietter.
- d. Verstrekking van woongenot door beperkt gerechtigde tot woning moet worden gewaardeerd volgens eigenwoningforfait.
- e. Niet het recht zelf maar de periodieke uitkeringen en verstrekkingen uit dat recht.

Vrijgestelde publiekrechtelijke uitkeringen en verstrekkingen**bestanddelen^a**

uitkeringen/verstrekkingen Wlz

AKW-uitkeringen^b en kindgebonden budget WKB

WTOS-uitkeringen

WSF-uitkeringen^c

financiële ondersteuning aan studenten uit profileringsfonds of (*vanaf 1-8-2021*)

mbo-studentenfonds van onderwijsinstelling of van OCW

uitkeringen/verstrekkingen bijzondere bijstand en individuele inkomensvoetstuk

kinderopvangtoeslag en gemeentelijke tegemoetkomingen voor kinderopvang wegens sociaal-medische indicatie

huurtoeslag en koopsubsidie

uitkeringen/verstrekkingen Regeling opvang asielzoekers/Regeling verstrekkingen

asielzoekers en andere categorieën vreemdelingen 2005

(*vanaf 1-4-2022*) uitkeringen/verstrekkingen Regeling opvang ontheemden Oekraïne

met bijzondere bijstand overeenkomende gemeentelijke inkomensondersteuning

TOG-uitkeringen

persoonsgebonden budget voor inkoop Wlz-zorg

zorgtoeslag

uitkeringen/verstrekkingen Wmo

uitkeringen compensatie verplicht eigen risico Zvw

vaste vergoedingen voor behandeling en verpleging aan oud-(Indisch) verzetslieden en

zeeliedenoorlogsslachtoffers en voorzieningen Voorzieningenregeling voor militaire oorlogs- en dienstslachtoffers

uitkeringen Artikel 2-Fonds aan Joodse vervolgingsslachtoffers Tweede Wereldoorlog

publiekrechtelijke uitkeringen en verstrekkingen gericht op verbeteren of behouden

van arbeidsmarktpositie en daarmee samenhangende vervoersvoorzieningen voor

bereiken werkplek of opleidingslocatie, alsmede leefvervoer dat deel uitmaakt van of

rechtstreeks samenhangt met die vervoersvoorzieningen (bijv. jobcoach, arbofaciliteit, scholing, hulpmiddelen op werkplek, doventolk)

a. Alsmede soortgelijke buitenlandse uitkeringen.

b. Ook uitkeringen uit buitenlandse regelingen die naar aard en strekking overeenkomen met AKW-uitkeringen (bijvoorbeeld Belgische kinderbijslag).

c. Alleen deel van WSF-uitkering dat als gift wordt ontvangen.

▷ Art. 3.100-3.109, 10a.6 Wet IB 2001; art. 2.1.U Invoeringswet Wet IB 2001; art. 17 Uitv. reg. IB 2001; onderdeel 10 besluit 16-5-2019, nr. 2019-115021.

▲ Fiscaal Memo Wet- & Regelgeving, § 1.49, 2.4.

1.41 **Belastbare inkomsten uit eigen woning**1.41.1 *Schema belastbare inkomsten uit eigen woning***Belastbare inkomsten uit eigen woning****bestanddelen**

eigenwoningforfait	
70% van opbrengsten uit tijdelijke verhuur	+
voordelen eigen woning	
af: aftrekbare kosten eigen woning	-
	
voordeel uit kapitaalverzekering eigen woning ^a	
voordeel uit spaarrekening eigen woning ^a	
voordeel uit beleggingsrecht eigen woning ^a	+
belastbare inkomsten uit eigen woning	

a. Mits vallend onder overgangsrecht (zie § 1.41.3, 1.41.4).

▷ Art. 3.110, 10bis.3 Wet IB 2001.

▲ Fiscaal Memo Wet- & Regelgeving, § 1.50.1; Fiscaal Memo App, Eigen woning.

1.41.2 *Eigen woning*

- Onder eigen woning wordt verstaan (deel van) gebouw/woonboot/woonwagen (incl. aanhorigheden), voor zover dat
 - anders dan tijdelijk, en
 - als hoofdverblijf
 aan belastingplichtige of diens huisgenoten ter beschikking staat, op grond van
 - eigendom/economische eigendom/lidmaatschapsrecht coöperatie, indien
 - belastingplichtige of partner voordelen genieten, en
 - kosten en lasten op belastingplichtige of partner drukken, en
 - waardeverandering belastingplichtige of partner grotendeels aangaat
 - krachtens erfrecht verkregen recht van vruchtgebruik/recht van bewoning/recht van gebruik, indien
 - belastingplichtige voordelen geniet, en
 - kosten en lasten op belastingplichtige drukken.
- Eigen woning is ook
 - woning die leeg staat (verhuisregeling met eigenwoningforfait van nihil) en die (aannemelijk te maken door belastingplichtige)
 - in kalenderjaar of in 1 van 3 voorafgaande jaren als eigen woning aan belastingplichtige ter beschikking stond, en
 - in kalenderjaar gedurende periode leegstaat, en
 - zodra woning niet meer leegstaat gaat woning over naar box 3, maar bij hernieuwde leegstand voor afloop van oorspronkelijke periode dat verhuisregeling kon worden toegepast gaat woning (opnieuw geruisloos) terug naar box 1 en herleeft verhuisregeling voor resterende duur

- bestemd is voor verkoop
- woning die (eigenwoningforfait van nihil)
- leeg staat, of
- in aanbouw is
 - hieronder wordt ook verstaan bouwka­vel waarvoor concrete stappen zijn gezet voor in gang zetten van bouwkundige werkzaamheden voor realisatie eigen woning (bij nieuwbouw vanaf datum ondertekening koop-/aanneemovereenkomst; bij bouwka­vel vanaf 6 maanden voorafgaand aan start bouwkundige werkzaamheden)
- en die (aannemelijk te maken door belastingplichtige)
- uitsluitend bestemd is om in kalenderjaar of in 1 van 3 daaropvolgende jaren als eigen woning aan belastingplichtige ter beschikking te staan, of
- leeg te koop staat, in kalenderjaar waarin woning gekocht is en 3 daaropvolgende jaren
- woning die niet langer aan belastingplichtige anders dan tijdelijk als hoofdverblijf ter beschikking staat (met eigenwoningforfait volgens tabel)
- gedurende maximaal 2 jaar
- mits gedurende die periode
 - woning aan gewezen partner anders dan tijdelijk als hoofdverblijf ter beschikking staat (scheidingsregeling; aannemelijk te maken door belastingplichtige)
 - scheidingsregeling geldt ook indien belastingplichtige van gewezen partner huur ontvangt
 - onder gewezen partner wordt ook verstaan duurzaam gescheiden levende echtgenoot
 - belastingplichtige om medische redenen of ouderdom is opgenomen in verpleeg- of verzorgingshuis
- (alleen op verzoek) woning (met eigenwoningforfait van uitzendingregeling) die
- gedurende ten minste 1 jaar als eigen woning aan belastingplichtige ter beschikking stond, en
- sindsdien tijdelijk niet anders dan tijdelijk als hoofdverblijf ter beschikking staat
- mits gedurende die periode
- woning niet aan derden ter beschikking staat, behalve om niet aan
 - kraakwacht, of
 - kind van belastingplichtige/partner/persoon die direct voorafgaande aan uitzending als partner kwalificeerde, of
 - partner/persoon die door uitzending niet meer kwalificeert als partner, of
 - persoon die direct voorafgaande aan uitzending gedurende minimaal 12 aaneengesloten maanden tot huishouden van belastingplichtige behoorde, en
- belastingplichtige tezamen met partner niet uit andere woning belastbare inkomsten uit eigen woning geniet (uitzendregeling)
- koophuurwoning (met 35% van eigenwoningforfait over gehele woning), d.i.
- binnenkant woning is eigendom van belastingplichtige, en
- casco en grond worden gehuurd door belastingplichtige

mits

- eigendom vóór 1-1-2001 is verworven van verhuurder, en
- woning sinds verwerving anders dan tijdelijk als hoofdverblijf aan belastingplichtige ter beschikking staat.
- Tot eigen woning behoort niet naar verkeersopvatting zelfstandig deel van gebouw/woonboot/woonwagen incl. aanhorigheden (werkruimte) indien
 - werkruimte gebruikt wordt in onderneming, werkzaamheid of a.b.-vennootschap van belastingplichtige of huisgenoot, en
 - gebruiksvergoeding voor werkruimte van winst of resultaat mag worden afgetrokken.
- Belastingplichtige en partner tezamen kunnen slechts 1 woning als hoofdverblijf aanwijzen, waarbij geldt dat belastingplichtige en partner
 - aanwijzing gezamenlijk moeten doen bij aangifte
 - op eenmaal gemaakte keuze over dat kalenderjaar niet kunnen terugkomen
 - geen enkele woning als hoofdverblijf kunnen aanmerken, indien zij geen keuze hebben gemaakt
 - als gewezen partners van elkaar worden beschouwd bij duurzaam gescheiden leven.
- Voordelen uit eigen woning
 - worden forfaitair bepaald met eigenwoningforfait (zie tabel eigenwoningforfait)
 - worden verhoogd met 70% van verhuuropbrengsten, indien eigen woning tijdelijk wordt verhuurd aan derden (geldt volgens Hoge Raad ook bij gedeeltelijke verhuur van woning)
 - worden toegerekend aan belastingplichtige naar de mate waarin gerechtigdheid tot woning bestaat, indien woning voor meerdere belastingplichtigen, die niet elkaars partner zijn, eigen woning is.
- Begin- en einddatum van periode waarover eigenwoningforfait wordt berekend, wordt gebaseerd op woonadresgegevens van belastingplichtige in basisregistratie personen, behalve indien
 - deze gegevens niet beschikbaar zijn, of
 - belastingplichtige en partner samen meer dan 1 woning hebben.

Eigenwoningforfait op jaarbasis

eigenwoningwaarde	eigenwoningforfait op jaarbasis
meer dan	niet meer dan

2024

	- € 12 500	-	
€ 12 500	25 000	0,10%	
25 000	50 000	0,20%	
50 000	75 000	0,25%	
75 000	1 310 000	0,35%	
1 310 000	-	€ 4585 + 2,35% van eigenwoningwaarde boven € 1 310 000	

2023

	- € 12 500	-	
€ 12 500	25 000	0,10%	
25 000	50 000	0,20%	
50 000	75 000	0,25%	
75 000	1 200 000	0,35%	
1 200 000	-	€ 4200 + 2,35% van eigenwoningwaarde boven € 1 200 000	

2022

	- € 12 500	-	
€ 12 500	25 000	0,15%	
25 000	50 000	0,25%	
50 000	75 000	0,35%	
75 000	1 130 000	0,45%	
1 130 000	-	€ 5085 + 2,35% van eigenwoningwaarde boven € 1 130 000	

2021

	- € 12 500	-	
€ 12 500	25 000	0,20%	
25 000	50 000	0,30%	
50 000	75 000	0,40%	
75 000	1 110 000	0,50%	
1 110 000	-	€ 5550 + 2,35% van eigenwoningwaarde boven € 1 110 000	

Eigenwoningforfait uitzendregeling**eigenwoningwaarde** **eigenwoningforfait op jaarbasis**

meer dan niet meer dan

2024

	- € 1 310 000	0,55%
€ 1 310 000	- € 7205	+ 2,35% van eigenwoningwaarde boven € 1 310 000

2023

	- € 1 200 000	0,55%
€ 1 200 000	- € 6600	+ 2,35% van eigenwoningwaarde boven € 1 200 000

2022

	- € 1 130 000	0,75%
€ 1 130 000	- € 8475	+ 2,35% van eigenwoningwaarde boven € 1 130 000

2021

	- € 1 110 000	0,8%
€ 1 110 000	- € 8880	+ 2,35% van eigenwoningwaarde boven € 1 110 000

- Gedeelte van eigen woning dat wordt verhuurd aan kostgangers blijft aangemerkt als eigen woning (dus toepassing eigenwoningforfait over gehele eigen woning en volledige aftrek hypotheekrente), mits
 - huuropbrengsten niet meer bedragen dan normbedrag (zie tabel), en
 - voldaan wordt aan overige voorwaarden kamerverhuurvrijstelling.

Kamerverhuurvrijstelling

	2024	2023	2022	2021
huuropbrengsten (maximaal)	€ 5998	€ 5881	€ 5711	€ 5668

- ▷ Art. 3.111-3.115 Wet IB 2001; art. 2.1.AKad Invoeringswet IB 2001; Overgangsregeling koophuur 2001; onderdeel 3.6, 4, 6.2 besluit 24-11-2009, nr. CPP2009/2342M; HR 7-6-2013, nr. 12/0549, ECLI:NL:HR:2013:CA2316; HR 18-9-2020, nr. 19/03974, ECLI:NL:HR:2020:1448.
- ▲ Fiscaal Memo Wet- & Regelgeving, § 1.50.2; Fiscaal Memo 3 2010, § 1.26; Fiscaal Memo Arresten & Beleid 2015, § 1.19; Fiscaal Memo App, Eigen woning, Rente en aflossing lening.

1.41.3 Kapitaalverzekering eigen woning

- Kapitaalverzekering eigen woning is per 1-1-2013 voor nieuwe gevallen vervallen.
- Onder kapitaalverzekering eigen woning wordt vanaf 1-1-2013 verstaan
 - op 31-12-2012 bestaande kapitaalverzekering eigen woning
 - volgens bepalingen van Wet IB 2001 op 31-12-2012
 - mits voor betreffende product overeengekomen gegarandeerde kapitaal op 31-12-2012, nadien niet is verhoogd
 - mits looptijd na 31-12-2012 niet is verlengd.

- Onder kapitaalverzekering eigen woning wordt vanaf 1-1-2013 mede verstaan kapitaalverzekering eigen woning (volgens bepalingen van Wet IB 2001 op 31-12-2012) die
 - belastingplichtige in 2012 direct voorafgaand aan vervreemding eigen woning had, terwijl belastingplichtige op 31-12-2012 geen kapitaalverzekering eigen woning had, voor zover belastingplichtige in 2013 weer zodanige kapitaalverzekering heeft, mits voor betreffende product overeengekomen gegarandeerde kapitaal niet hoger is dan kapitaal direct voorafgaand aan vervreemding eigen woning
 - in 2013 is overeengekomen wegens op 31-12-2012 bestaande onherroepelijke, schriftelijke overeenkomst van belastingplichtige tot verwerving eigen woning
 - in 2013 is overeengekomen wegens op 31-12-2012 bestaande onherroepelijke, schriftelijke overeenkomst van belastingplichtige tot verrichten van onderhoud/verbetering woning, voor zover onderhoud/verbetering in 2013 is voltooid
 - belastingplichtige op enig moment voor 31-12-2012 direct voorafgaand aan vervreemding eigen woning wegens verhuur woning of einde binnenlandse belastingplicht (niet door overlijden) had, terwijl belastingplichtige op 31-12-2012 geen kapitaalverzekering eigen woning had, indien belastingplichtige voor 2021 diezelfde kapitaalverzekering weer aanmerkt als kapitaalverzekering eigen woning (aangegroeide rente wordt als premie beschouwd)
 - op 31-3-2013 bestaat, mits voor betreffende product overeengekomen gegarandeerde kapitaal niet hoger is dan bestaande eigenwoningschuld (zie § 1.41.5.2) op moment van aangaan kapitaalverzekering
 - op 31-12-2013 bestaat, mits
 - voor betreffende product overeengekomen gegarandeerde kapitaal niet hoger is dan bestaande eigenwoningschuld (zie § 1.41.5.2) op moment van aangaan kapitaalverzekering, en
 - belastingplichtige uiterlijk op 31-3-2013 verzoek tot aangaan/verhoging/verlenging kapitaalverzekering heeft ingediend bij verzekeraar/financiële instelling/tussenpersoon/bemiddelaar.
- Als bij kapitaalverzekering eigen woning fictieve uitkering in aanmerking is genomen, maar diezelfde kapitaalverzekering uiterlijk in daaropvolgende kalenderjaar weer voldoet aan voorwaarden voor kapitaalverzekering eigen woning, herleeft overgangsrecht per 31-12-2012 op dat moment weer (oversluiten), met dien verstande dat
 - tijdsduurbeperving tot volgende kalenderjaar geldt niet bij fictieve uitkering wegens einde binnenlandse belastingplicht (niet door overlijden) of verhuur woning, mits belastingplichtige woning weer als eigen woning bewoont
 - aangegroeide rente wordt als premie beschouwd.
- Indien belastingplichtige
 - bestaande eigenwoningschuld heeft (zie § 1.41.5.2), en
 - daarnaast kapitaalverzekering heeft die slechts als gevolg van in overeenkomst ontbreken van bepaling dat begunstigde uitkering zal aanwenden ter aflossing van eigenwoningschuld, niet kwalificeert als kapitaalverzekering eigen woning, en

- genoemde bepaling voor 1-4-2013 alsnog heeft opgenomen in overeenkomst kwalificeert kapitaalverzekering vanaf dat moment als kapitaalverzekering eigen woning, mits ter zake van kapitaalverzekering
 - overeengekomen gegarandeerde kapitaal op 31-12-2012, nadien niet is verhoogd
 - looptijd na 31-12-2012 niet is verlengd.
- Voordeel uit kapitaalverzekering eigen woning
 - is rente begrepen in uitkering uit kapitaalverzekering eigen woning die dient ter aflossing eigenwoningschuld
 - wordt gesteld op meerdere van kapitaalsuitkering boven gestorte premies.
- Van kapitaalverzekering eigen woning is sprake zolang
 - verzekeringnemer of zijn partner eigen woning heeft, en
 - voldaan wordt aan voorwaarden kapitaalverzekering eigen woning.
- Zie voor voorwaarden kapitaalverzekering eigen woning en fictieve uitkering, Fiscaal Memo Wet- & Regelgeving, § 1.50.3.
- Uitkering uit kapitaalverzekering eigen woning bij leven wordt op gezamenlijk verzoek van belastingplichtige en (fictief) gehele jaar dezelfde partner geacht bij beiden voor 50% op te komen, mits verzoek is gedaan in aangifte over jaar waarin kapitaalverzekering eigen woning tot uitkering is gekomen (op verzoek kan niet worden teruggekomen).
- Vrijstelling kapitaalverzekering eigen woning
 - betreft rente begrepen in uitkering uit kapitaalverzekering eigen woning, voor zover uitkering maximaal € 202 000 (2023: € 184 500; 2022: € 173 500; 2021: € 171 000) bedraagt, met dien verstande dat vrijstellingsbedrag
 - wordt verminderd met reeds eerder benut deel van vrijstelling (ook op basis van overgangsrecht en wegens deblokking spaarrekening eigen woning/beleggingsrecht eigen woning), waardoor
 - vrijstelling per belastingplichtige geldt en niet per kapitaalverzekering eigen woning
 - t/m 31-3-2017 geldende vrijstelling van € 36 900 hierop ook in mindering komt
 - maximaal bedrag van resterende eigenwoningschuld op uitkeringsmoment bedraagt, maar vrijstellingsbedrag wordt verhoogd tot bedrag van eigenwoningschuld voor vervreemding eigen woning, als uitkering binnen 6 maanden na vervreemding eigen woning plaatsvindt terwijl eigenwoningschuld onmiddellijk na die vervreemding lager is dan eigenwoningschuld onmiddellijk voor die vervreemding
 - wordt verhoogd (imputatie) met maximaal 3 jaar geleden genoten vrijstelling ter zake van oude polis die opnieuw kwalificeert als kapitaalverzekering eigen woning
 - tijdsduurbepanking van 3 jaar geldt niet als oude polis indertijd niet meer kwalificeerde wegens einde binnenlandse belastingplicht (niet door overlijden) of verhuur woning (als dit voor 1-1-2013 het geval was moet belastingplichtige voor 2021 weer in eigen woning gaan wonen)
 - bij overlijden partner wordt verhoogd met door overleden partner nog niet benutte gedeelte van vrijstellingsbedrag (maximaal

bedraagt verhoging echter ontvangen kapitaalsuitkeringen ter zake van dat overlijden)

- geldt alleen (behoudens uitzonderingen) indien
- uitkering heeft gediend als (of (vanaf 25-3-2023) binnen 6 maanden gaat dienen voor) aflossing van eigenwoningschuld, aflossing van wegens afloop renteafrekperiode naar box 3 verhuisde voormalige eigenwoningschuld of (onder voorwaarden) aflossing van restschuld ontstaan door vervreemding eigen woning
- jaarlijks premies zijn betaald, met dien verstande dat aan jaarlijkse premiebetalingsplicht is voldaan als gedurende minimaal 15 jaar jaarlijks premie is betaald als sprake is van
 - in polis voorziene verkorte premieduur, of
 - premievrij maken van polis door verzekeringnemer of verzekeraar
- bandbreedte hoogste/laagste premie maximaal 10:1 bedraagt (behoudens uitzonderingen, zoals incidentele fout in premiebetaling, afloop rentevastperiode)

met dien verstande dat

- vrijstelling het nog niet door overledene benutte deel van vrijstelling kapitaalverzekering eigen woning bedraagt, indien overlijdensuitkeringen worden gedaan aan begunstigde die geen partner van overledene is (bijvoorbeeld kind) (vrijstelling geldt specifiek voor deze kapitaalverzekeringen en beïnvloedt dus niet 'eigen' vrijstelling van begunstigde; bij meerdere begunstigden vrijstelling naar rato van overlijdensuitkeringen verdelen).
 - Te belasten rentecomponent in niet-vrijgesteld deel van kapitaalsuitkering wordt bepaald naar rato van rentecomponent in gehele kapitaalsuitkering.
 - Onder premies wordt ook verstaan op omzettingmoment in box 3 opgebouwd overschot (= waarde minus gestorte premies) van na 14-9-1999 gesloten kapitaalverzekering die uiterlijk op 31-3-2013 wordt omgezet naar kapitaalverzekering eigen woning.
- ▷ Art. 10bis.2, 10bis.2a, 10bis.4, 10bis.6, 10bis.11a Wet IB 2001; art. 2.I.AP Invoeringswet IB 2001; onderdeel 3.1.1, 3.1.2, 4.3, 4.7, 4.8, 4.9 besluit 15-5-2017, nr. 2017-81019.
- ▲ Fiscaal Memo Wet- & Regelgeving, § 1.50.3, 2.3; Fiscaal Memo Arresten & Beleid 2018, § 1.15; Fiscaal Memo App, Eigen woning.

1.41.4 *Spaarrekening eigen woning/beleggingsrecht eigen woning*

- Spaarrekening eigen woning/beleggingsrecht eigen woning is per 1-1-2013 voor nieuwe gevallen vervallen.
- Voor spaarrekening eigen woning/beleggingsrecht eigen woning geldt vanaf 1-1-2013 overgangsrecht identiek aan overgangsrecht voor kapitaalverzekering eigen woning (zie § 1.41.3).
- Voordeel uit spaarrekening eigen woning
 - is rendement dat op deblokkeringsmoment is begrepen in tegoed op spaarrekening eigen woning
 - wordt gesteld op meerdere van tegoed boven naar spaarrekening overgemaakte bedragen.

- Voordeel uit beleggingsrecht eigen woning
 - is rendement dat op deblokkeringsmoment is begrepen in waarde van beleggingsrecht eigen woning
 - wordt gesteld op meerdere van waarde boven naar beleggingsinstelling overgemaakte bedragen.
 - Zie voor voorwaarden spaarrekening eigen woning, beleggingsrecht eigen woning en fictieve deblokkering, Fiscaal Memo Wet- & Regelgeving, § 1.50.4.
 - Gedeblokkeerde spaarrekening eigen woning/beleggingsrecht eigen woning bij leven wordt op gezamenlijk verzoek van belastingplichtige en (fictief) gehele jaar dezelfde partner geacht bij beiden voor 50% op te komen, mits verzoek is gedaan in aangifte over jaar waarin deblokkering plaatsvindt (op verzoek kan niet worden teruggekomen).
 - Vrijstelling spaarrekening eigen woning/beleggingsrecht eigen woning
 - betreft meerdere op tegoed op spaarrekening eigen woning/rendement in beleggingsrecht eigen woning, voor zover tegoed/waarde maximaal € 202 000 (2023: € 184 500; 2022: € 173 500; 2021: € 171 000) bedraagt met dien verstande dat vrijstelling op dezelfde wijze wordt bepaald als vrijstelling kapitaalverzekering eigen woning (zie § 1.41.3).
 - Op spaarrekening eigen woning en vrijstelling voor spaarrekening eigen woning gelden enkele speciale bepalingen ten gunste van belastingplichtige als bank in financiële problemen is geraakt.
- ▷ Art. 10bis.2, 10bis.2b, 10bis.5, 10bis.7, 10bis.11a Wet IB 2001; onderdeel 3.1.1, 3.1.2, 4.3, 4.7, 4.8 besluit 15-5-2017, nr. 2017-81019.
- ▲ Fiscaal Memo Wet- & Regelgeving, § 1.50.4; Fiscaal Memo Arresten & Beleid 2018, § 1.15; Fiscaal Memo App, Eigen woning.

1.41.5 **Bijleenregeling: eigenwoningschuld/eigenwoningreserve**

1.41.5.1 *Regime vanaf 2013*

- Eigenwoningschuld (= bedrag waarover rente kan worden afgetrokken) is gezamenlijke bedrag van schulden van belastingplichtige
 - aangegaan in verband met eigen woning, dit zijn
 - schulden aangegaan voor
 - verwerving eigen woning (maximaal gezamenlijk bedrag van kosten tot verwerving eigen woning)
 - verbetering/onderhoud eigen woning (schriftelijk aantonen; inspecteur is in opvraagrecht schriftelijke bewijs niet in tijd beperkt) (maximaal gezamenlijk bedrag van kosten van verbetering/onderhoud)
 - afkoop erfpacht/opstal/beklemming (maximaal gezamenlijk bedrag van kosten van afkoop van deze rechten)
 - betaling kosten van verkrijging schulden (financieringskosten) (afsluitprovisie tot aangegeven maximum, zie § 1.41.7)
 - verminderd met
 - positieve stand van eigenwoningreserve, direct voorafgaand aan

- moment waarop woning voor belastingplichtige als eigen woning wordt aangemerkt, of
- verbetering/onderhoud woning
 - van schenkbelasting vrijgestelde ontvangen schenking voor eigen woning (zie § 12.3)
 - eigenwoningreserve van partner (verlaging eindigt zodra woning voor hen gezamenlijk geen eigen woning meer is), indien
- belastingplichtige samen met partner eigen woning verwerft, en
- belastingplichtige samen met partner voordien reeds samen woning had, en
- partner vervreemdingssaldo op die vorige woning heeft behaald met dien verstande dat (*vanaf 2022*) correctie op gezamenlijk niveau van toe te passen eigenwoningreserves wordt uitgevoerd als belastingplichtige samen met partner schuld is aangegaan
 - waarvoor contractuele verplichting geldt tot volledig aflossen
 - gedurende looptijd
 - minimaal volgens annuïtair aflossingsschema
 - in maximaal 360 maanden
 - waarbij aan verplichting tot aflossing wordt voldaan (aflossingseis)
 - waarbij aan informatieplicht wordt voldaan.
- Tot eigenwoningschuld behoort ook
 - bestaande eigenwoningschuld die valt onder overgangsrecht per 1-1-2013 (zie hierna), na vermindering met eigenwoningreserve
 - schuld waarvoor belastingplichtige kosten en lasten moet dragen, omdat belastingplichtige krachtens erfrecht recht van vruchtgebruik/recht van bewoning/recht van gebruik woning heeft verkregen, met dien verstande dat
 - bij vervreemding eigen woning eventueel vervreemdingssaldo voor dit gedeelte niet tot eigenwoningreserve leidt (zie hierna)
 - als belastingplichtige partner van erflater was, aflossingsschema van erflater voor deze schuld blijft gelden.
- Tot eigenwoningschuld behoren niet
 - schulden aangegaan/ontstaan ter betaling van aftrekbare kosten eigen woning (zie § 1.41.6) (geldt niet voor meegefinancierde bouwrente en oversluitkosten inzake op 1-1-2001 bestaande eigen woning van belastingplichtige of huisgenoot)
 - schulden aangegaan ter verwerving (deel) van eigen woning, indien woning (indirect) is verkregen van partner, voor zover gezamenlijke schulden na verwerving meer bedragen dan daarvoor
 - schulden aan partner
 - schulden die corresponderen met niet-opeisbare geldvorderingen op echtgenoot van overleden ouder van belastingplichtige die niet behoren tot rendementsgrondslag (zie § 1.56)
 - schulden waarvan maximale looptijd 360 maanden is verstreken, met dien verstande dat
 - tot verstreken looptijd wordt ook gerekend verstreken looptijd (d.i. deel van 30-jaarsperiode waarin renteaftrek is genoten) van eerdere schulden van belastingplichtige die behoorden tot
 - bestaande eigenwoningschuld
 - eigenwoningschuld in 2001 t/m 2012.

- (T/m 2021) eigenwoningverleden van beide partners mag 50/50 worden verdeeld over beiden om daarna individuele eigenwoningsschuld en eigenwoningverleden te bepalen, mits partners
 - eigen woning verwerven in 50/50-verhouding en daarvoor schuld aangaan in zelfde verhouding
 - beroep doen op goedkeuring verdeling eigenwoningverleden en dit als zodanig in aangifte opnemen
 - niet meer terugkomen op goedkeuring verdeling eigenwoningverleden (ook niet in latere aangiftejaren)
 met dien verstande dat
 - onder eigenwoningverleden wordt verstaan
 - eigenwoningreserve
 - reeds verstreken looptijd eerdere eigenwoningsschulden
 - aflossingsstand
 - bestaande eigenwoningsschuld van overgangsrecht per 31-12-2012
 - voor andere eigendoms- en schuldverhoudingen dan 50/50 verzoek moet worden gedaan aan Belastingdienst/Directie Vaktechniek.
- Op schuld aan aannemer/projectontwikkelaar die ontstaan is door sluiten koop-/aannemovereenkomst geldt tot aflossing schuld of levering woning alleen voorwaarde dat schuld moet zijn aangegaan voor eigen woning (contractuele en daadwerkelijke aflossingseis en informatieplicht gelden tot dat moment niet).
- Eigenwoningreserve (= bedrag dat bij verwerving eigen woning met eigen vermogen dient te worden gefinancierd)
 - wordt gevoerd bij vervreemding eigen woning met vervreemdingssaldo eigen woning, d.i.
 - verkoopprijs eigen woning -/- vervreemdingskosten -/- eigenwoningsschuld van die woning (uitkomst kan ook negatief zijn)
 - waarbij geldt dat – alleen ter bepaling vervreemdingssaldo – ook tot eigenwoningsschuld wordt gerekend
 - verlaging eigenwoningsschuld van belastingplichtige met eigenwoningreserve van partner
 - niet tot eigenwoningsschuld behorende schulden aangegaan ter verkrijging woning van partner
 - op 31-12-1995 bestaande hypothecaire schulden (zie schema aftrekbare kosten eigen woning, § 1.41.6)
 - neemt af met (niet verder dan nihil)
 - kosten ter verwerving woning -/- eigenwoningsschuld van nieuwe woning
 - bedrag waarmee eigenwoningsschuld van partner is verlaagd met eigenwoningreserve van belastingplichtige (verlaging eindigt zodra woning voor hen gezamenlijk geen eigen woning meer is en wordt apart in eventuele beschikking eigenwoningreserve vermeld)
 - in kalenderjaar gemaakte kosten voor verbetering/onderhoud woning of afkoop erfpacht/opstal/beklemming
 - vervalt voor zover toe te rekenen aan vervreemdingssaldo eigen woning van 3 jaar geleden
 - wordt niet gevoerd met vervreemdingssaldo eigen woning dat betrekking heeft op deel van eigen woning waarop krachtens erfrecht recht van vruchtgebruik/recht van bewoning/recht van gebruik is gevestigd.

- Aan gemeente of rijksoverheid betaald bedrag wegens anti-speculatiebeding komt op vervreemdingssaldo eigen woning in mindering.
- Verwerving eigen woning is gebeurtenis waardoor woning voor belastingplichtige als eigen woning (vervreemding: niet meer als eigen woning) wordt beschouwd (niet: verwerving of vervreemding krachtens boedelmenging door huwelijk, verwerving of vervreemding krachtens wijziging huwelijkse voorwaarden of verwerving/(t/m 2021: of vervreemding) krachtens erfrecht tussen partners).
- Bij ongebruikelijke prijs moet waarde in economisch verkeer van woning worden genomen.
- Niet als verwerving/vervreemding voor bijleenregeling wordt beschouwd
 - sloop of brand gevolgd door herbouw of nieuwbouw van eigen woning
 - wegens aardbevingsschade in Groningen verplicht op andere locatie te bouwen nieuwe eigen woning, met verkoop oude eigen woning tegen symbolisch bedrag aan gemeente (eigenwoningschuld gaat ook mee naar nieuwe eigen woning).
- Op begrip vervreemding geldt uitzondering ten gunste van belastingplichtige als bank in financiële problemen is geraakt.
- (Vanaf 2022) voorafgaand aan boedelmenging ontstane eigenwoningreserve wordt 50/50 toegerekend aan beide partners, bij boedelmenging door huwelijk in algehele gemeenschap van goederen of wijziging huwelijkse voorwaarden naar algemene gemeenschap.
- (T/m 2021) eigenwoningreserve
 - wordt aan beide partners toegerekend naar rato van gerechtigdheid in huwelijksgemeenschap
 - van overleden belastingplichtige gaat over op langstlevende partner.
- Inspecteur kan (op verzoek) voor bezwaar vatbare beschikking eigenwoningreserve afgeven.
- Eigenwoningreserve die ontstaat door vervreemding van eigen woning waartoe meer dan 1 belastingplichtige gerechtigd is, wordt aan elke belastingplichtige toegerekend naar mate van feitelijke gerechtigdheid in vervreemdingssaldo eigen woning.
- Aan aflossingseis wordt voldaan als een tot eigenwoningschuld behorende schuld op toetsmoment niet meer bedraagt dan bedrag dat per schuld volgt uit navolgende formule aflossingsschema

$$B_x = B_0 \left[\frac{1 - (1 + i_m)^x - 1}{(1 + i_m)^n - 1} \right]$$

waarin

- B_x = maximale schuld op toetsmoment
- B_0 = startbedrag van schuld
- i_m = maandelijkse rentevoet
- x = aantal verstreken gehele kalendermaanden van looptijd
- n = maximale looptijd van 360 maanden.
- Na wijziging van maandelijkse rentevoet wordt formule aflossingsschema als volgt toegepast
 - B_0 = omvang van schuld op moment direct voorafgaand aan wijziging van maandelijkse rentevoet
 - i_m = nieuwe maandelijkse rentevoet

- x = aantal verstreken gehele kalendermaanden van looptijd vanaf moment direct voorafgaand aan wijziging van maandelijkse rentevoet
- n = nog resterende maximale looptijd van oorspronkelijke looptijd van schuld in gehele kalendermaanden op moment direct voorafgaand aan wijziging van maandelijkse rentevoet.
- Voor zover 1 of meerdere schulden die behoorden tot eigenwoning-schuld laatstelijk hebben bestaan en voor bedrag overeenstemmend met, of lager dan laatste omvang van die schuld(en) 1 of meer nieuwe schulden worden aangegaan (oversluiten), wordt formule aflossings-schema per schuld als volgt toegepast (bij meerdere voorgaande schulden, schuld met kortste restende maximale looptijd als eerste nemen)
 - B_0 = laatste omvang van voorgaande schuld (maximaal bedrag van nieuwe schuld)
 - i_m = maandelijkse rentevoet op moment van aangaan van nieuwe schuld
 - x = aantal verstreken gehele kalendermaanden van looptijd vanaf moment direct voorafgaand aan aangaan van nieuwe schuld
 - n = nog resterende maximale looptijd van oorspronkelijke maximale looptijd van 360 maanden van voorgaande schuld in maanden op laatste moment dat deze schuld bestond met dien verstande dat dit achterwege blijft als schuld(en)
 - voortvloeien uit met aannemer of projectontwikkelaar gesloten koop-/aanneemovereenkomst, of
 - behoorden tot bestaande eigenwoningsschuld, of
 - in 2001 t/m 2012 behoorden tot eigenwoningsschuld.
- Voor zover nieuwe eigenwoningsschuld, verminderd met eigenwoningsschuld waarop aflossingsstand is toegepast, laatste omvang van voorgaande eigenwoningsschuld, uiterlijk op moment direct voorafgaand aan aangaan van nieuwe schuld(en), overtreft, geldt voor nieuwe schulden formule aflossings-schema, waarin
 - n = maximale looptijd van 360 maanden.
- Bij toepassing formule aflossings-schema wordt onder aangaan nieuwe schuld ook verstaan kwalificeren van bestaande schuld als eigenwoningsschuld.
- Bijbehorend aflossings-schema gaat ook over op andere partner als tot eigenwoningsschuld behorende schuld overgaat op andere partner krachtens
 - boedelmenging door voltrekking huwelijk
 - wijziging huwelijkse voorwaarden
 - erfrecht.
- Toetsmoment is
 - 31 december van het kalenderjaar
 - moment van vervreemding van eigen woning
 - moment van wijziging van maandelijkse rentevoet
 - laatste moment waarop voorgaande schuld bestond (oversluiten).

- Bedrag en stand van resterende looptijd in maanden van (meerdere van) eigenwoningschuld (aflossingsstand) blijven behouden, indien bij/ na vervreemding eigen woning
 - eigenwoningschuld van belastingplichtige direct voorafgaand aan vervreemding groter is dan eigenwoningschuld voor nieuw verworven eigen woning, of
 - eigenwoningschuld ontbreekt.
- Als aflossingsstand bestaat en
 - belastingplichtige eigenwoningschuld op enig moment verhoogt, of
 - na periode zonder eigenwoningschuld opnieuw eigenwoningschuld ontstaat
 wordt formule aflossingsschema als volgt toegepast
 - B_0 = bedrag van aflossingsstand (maximaal bedrag van nieuwe schuld)
 - n = resterende looptijd in maanden van aflossingsstand.
- Aflossingsstand
 - vervalt als aflossingsstand geheel is toegepast op eigenwoningschuld (ook beschikking vervalt)
 - (vanaf 2022) wordt geacht te zijn toegepast, voor zover aflossingsstand voor minimaal aandeel van belastingplichtige in gezamenlijke eigenwoningschuld bij belastingplichtige of partner is toegepast
 - (t/m 2021) wordt aan beide partners toegerekend naar rato van gerechtigdheid in huwelijksgemeenschap
 - (t/m 2021) van overleden belastingplichtige gaat over op langstlevende partner.
- Inspecteur kan (op verzoek) voor bezwaar vatbare beschikking aflossingsstand afgeven.
- Schuld blijft eigenwoningschuld als op 31 december van kalenderjaar sprake is van aflossingsachterstand, maar op 31 december van daaropvolgende kalenderjaar geen sprake meer is van aflossingsachterstand, tenzij aflossingsachterstand vaker dan incidenteel voorkomt.
- Als tot eigenwoningschuld behorende schuld op 31 december van kalenderjaar volgend op kalenderjaar waarin aflossingsachterstand is ontstaan meer bedraagt dan bedrag dat volgt uit aflossingseis voor dat moment, blijft schuld toch behoren tot eigenwoningschuld, mits
 - belastingplichtige aannemelijk maakt dat achterstand gevolg is van onvoldoende betalingscapaciteit en belastingplichtige per 1 januari van tweede kalenderjaar volgend op kalenderjaar waarin aflossingsachterstand is ontstaan, contractueel nieuw ten minste annuïtair aflossingschema overeenkomt met schuldeiser waarbij schuld op daaropvolgende toetsmomenten niet meer bedraagt dan uitkomst van formule aflossingsschema, waarin
 - B_0 = hoogte van schuld waarvoor sprake is van onvoldoende betalingscapaciteit, op 31 december van kalenderjaar volgend op kalenderjaar waarin aflossingsachterstand is ontstaan
 - i_m = nieuwe maandelijkse rentevoet
 - x = aantal verstreken gehele kalendermaanden van looptijd vanaf 31 december van kalenderjaar volgend op kalenderjaar waarin aflossingsachterstand is ontstaan
 - n = nog resterende maximale looptijd van oorspronkelijke looptijd van schuld in gehele kalendermaanden op 31 december van

kalenderjaar volgend op kalenderjaar waarin aflossingsachterstand is ontstaan

met dien verstande dat als belastingplichtige aannemelijk maakt dat betalingsproblemen zodanig zijn dat ook niet aan deze nieuw vastgestelde aflossingseis kan worden voldaan, blijft schuld toch behoren tot eigenwoningschuld, mits

- schuldeiser instemt met betalingsuitstel, en
- belastingplichtige uiterlijk per 31 januari van vierde kalenderjaar volgend op kalenderjaar waarin aflossingsachterstand is ontstaan, contractueel nieuw ten minste annuïtair aflossingschema overeenkomt met schuldeiser waarbij schuld op daaropvolgende toetsmomenten niet meer bedraagt dan uitkomst van formule aflossingsschema, waarin
 - B_0 = hoogte van schuld waarbij betalingsproblemen zich voordoen, op moment direct voorafgaand aan contractueel overeenkomen van nieuwe ten minste annuïtaire aflossingsschema
 - i_m = nieuwe maandelijkse rentevoet
 - x = aantal verstreken gehele kalendermaanden van looptijd vanaf moment direct voorafgaand aan contractueel overeenkomen van nieuwe ten minste annuïtaire aflossingsschema
 - n = nog resterende maximale looptijd van oorspronkelijke looptijd van schuld in gehele kalendermaanden op moment direct voorafgaand aan contractueel overeenkomen van nieuwe ten minste annuïtaire aflossingsschema
- belastingplichtige aannemelijk maakt dat aflossingsachterstand in jaar volgend op kalenderjaar waarin voor het eerst aflossingsachterstand is ontstaan gevolg is van onbedoelde fout in betaling of berekening van aflossingsbedrag, en eigenwoningschuld op 31 december van tweede kalenderjaar volgend op kalenderjaar waarin aflossingsachterstand is ontstaan niet meer bedraagt dan bedrag dat volgt uit aflossingseis voor dat moment

met dien verstande dat

- als belastingplichtige niet slaagt in aannemelijk maken van reden aflossingsachterstand, behoort schuld per 1 januari van tweede resp. vierde kalenderjaar volgend op kalenderjaar waarin aflossingsachterstand is ontstaan, niet tot eigenwoningschuld
- voor zover tot eigenwoningschuld behorende schuld op ander toetsmoment dan 31 december meer bedraagt dan bedrag dat volgt uit aflossingseis, behoort die schuld op moment direct voorafgaande aan toetsmoment niet meer tot eigenwoningschuld (geldt niet bij vervreemding woning voor afloop van vierde kalenderjaar volgend op kalenderjaar waarin aflossingsachterstand is ontstaan)
- binnen 5 werkdagen na afloop van kalendermaand voldane aflossing als tijdig verrichte aflossing wordt beschouwd.
- Wegens coronacrisis mag in afwijking van voorgaande bepalingen inzake aflossingsachterstand
 - na afloop van betaalpauze, voor gehele schuld nieuw ten minste annuïtair aflossingschema over resterende looptijd van schuld worden vastgesteld, uiterlijk 1 januari van tweede kalenderjaar volgend op kalenderjaar waarin aflossingsachterstand is ontstaan, of
 - resterende schuld worden gesplitst in 2 delen

- voor resterende hoofdsom blijft bestaande annuïtaire aflossingsschema van toepassing zonder rekening te houden met door betaalpauze ontstane aflossingsachterstand
- voor deel van door betaalpauze ontstane aflossingsachterstand wordt afzonderlijke schuld met eigen annuïtair aflossingsschema vastgesteld, uiterlijk 1 januari van tweede kalenderjaar volgend op kalenderjaar waarin aflossingsachterstand is ontstaan, met looptijd die maximaal gelijk is aan resterende looptijd van oorspronkelijke hoofdsom

mits

- belastingplichtige betaalpauze is overeengekomen
- tussen 12-3-2020 en 31-12-2021
- van maximaal 12 maanden
- die uiterlijk 1-1-2022 ingaat, en
- (alleen indien eigenwoningschuld is aangegaan met ander dan instantie waar wettelijke renseigneringsplicht voor geldt) belastingplichtige
- door coronacrisis (verwachte) terugval in arbeidsinkomen heeft van minimaal 20% over periode van 3 aaneengesloten kalendermaanden
 - periode van 3 aaneengesloten kalendermaanden moet aanvangen tussen 1-3-2020 en 1-1-2022
 - referentietijdvak is
 - 25% van arbeidsinkomen over 2019, of
 - arbeidsinkomen in tijdvak 1-1-2020 t/m 31-3-2020
- aannemelijk maakt dat aan alle voorwaarden wordt voldaan.
- Indien ook andere leegstaande woning van belastingplichtige wordt aangemerkt als eigen woning (zie § 1.41.2)
 - gaat aflossingseis (met toepassing van stand en looptijd van aflossing op dat moment) over van te verkopen eigen woning naar nieuwe eigen woning, voor zover schuld voor nieuwe eigen woning schuld van te verkopen eigen woning niet overtreft (op te verkopen eigen woning is aflossingseis niet meer van toepassing) (*vanaf 2022*: overgang aflossingseis naar nieuwe eigen woning op gezamenlijk niveau beoordelen als belastingplichtige gezamenlijk met partner nieuwe eigenwoningschuld aangaat)
 - hoeft gedurende die periode van 2 eigen woningen niet voldaan te worden aan vereisten van contractueel annuïtair aflossingsschema en aflossingseis, voor zover schuld dient ter voorfinanciering van toekomstig vervreemdingssaldo eigen woning (overbruggingskrediet).
- Voor belastingplichtige die gelijktijdig 2 eigen woningen heeft en vervolgens 1 woning vervreemdt, worden direct na vervreemding, eigenwoningschuld en eigenwoningreserve volgens bepaalde methode opnieuw vastgesteld.
- Belastingplichtige kan ervoor kiezen 2 schulden aan te gaan
 - schuld 1, die voldoet aan voorwaarden van eigenwoningschuld (box 1)
 - schuld 2, aangegaan om deel van aflossingen op schuld 1 te voldoen (box 3)

maar als zodanige samenhang is tussen beide schulden dat deze schulden gezamenlijk feitelijk als 1 samengestelde schuld moeten worden aangemerkt, is niet voldaan aan aflossingseis.

- Belastingdienst merkt 2 schulden in elk geval niet aan als 1 samengestelde schuld, mits
 - jaarlijks verschuldigde rente op schuld 1 administratief niet wordt gesaldeerd met
 - jaarlijks verschuldigde rente op schuld 2, of
 - in dat jaar uit schuld 2 opgenomen bedrag
 - rente op schuld 1
 - marktconform is, en
 - alleen vergoeding is voor terbeschikkingstelling van hoofdsom van schuld 1
 - rentepercentage op schuld 2 niet lager is dan rentepercentage op schuld 1.
 - Om schuld te laten kwalificeren als eigenwoningschuld
 - terwijl schuld is aangegaan in geldleningsovereenkomst met ander dan instantie waar wettelijke renseigneringsplicht voor geldt moet belastingplichtige voldoen aan informatieplicht
 - bestaande uit verstrekking van (wijziging van) aantal gegevens in aangifte (datum aangaan, startbedrag, maandelijks rentevoet, contractueel vastgelegde looptijd in maanden en contractueel vastgelegde aflossingswijze van schuld alsmede BSN/fiscaal nummer van leningverstrekker).
- ▷ Art. 3.119a-3.119g, 3.123, 10bis.9 Wet IB 2001; art. 2.1.AKac Invoeringswet IB 2001; art. 17a-17b Uitv.reg. IB 2001; onderdeel 4.4 besluit 26-8-2010, nr. DGB2010/3057M; besluit 26-2-2013, nr. BLKB2013/352M; besluit 30-1-2018, nr. 2018-1511 (oud); HR 19-4-2019, nr. 18/03134, ECLI:NL:HR:2019:629; besluit 23-9-2021, nr. 2021-20581.
- ▲ Fiscaal Memo Wet- & Regelgeving, § 1.50.5; Fiscaal Memo Arresten & Beleid 2011, § 1.34; Fiscaal Memo Arresten & Beleid 2014, § 1.24; Fiscaal Memo App, Rente en aflossing lening, Aflossingseis eigenwoningschuld.

1.41.5.2 Overgangsrecht per 31-12-2012

- Onder bestaande eigenwoningschuld van belastingplichtige wordt verstaan eigenwoningschuld volgens bepalingen van Wet IB 2001 op 31-12-2012 van belastingplichtige op 31-12-2012.
- Onder bestaande eigenwoningschuld van belastingplichtige wordt mede verstaan tot eigenwoningschuld (volgens bepalingen van Wet IB 2001 op 31-12-2012) behorende schuld die
 - belastingplichtige in 2012 direct voorafgaand aan vervreemding eigen woning had, terwijl belastingplichtige op 31-12-2012 geen eigenwoningschuld had, voor zover belastingplichtige in 2013 weer zodanige eigenwoningschuld heeft
 - in 2013 ontstaat wegens op 31-12-2012 bestaande onherroepelijke, schriftelijke overeenkomst van belastingplichtige tot verwerving van eigen woning
 - in 2013 ontstaat wegens op 31-12-2012 bestaande onherroepelijke, schriftelijke overeenkomst van belastingplichtige tot verrichten van

onderhoud/verbetering woning, voor zover onderhoud/verbetering in 2013 is voltooid

- belastingplichtige op enig moment voor 31-12-2012 direct voorafgaand aan vervreemding eigen woning wegens verhuur woning had, terwijl belastingplichtige op 31-12-2012 geen eigenwoningschuld had, voor zover belastingplichtige voor 2021 voor dezelfde woning weer eigenwoningschuld heeft
- belastingplichtige na 31-12-2012 heeft voor woning die op 31-12-2012 ondernemingswoning was, tot maximaal omvang van die schuld op 31-12-2012
- belastingplichtige in 2013, 2014, 2015 of 2016 als starterslening gaat bij Stimuleringsfonds Volkshuisvesting Nederlandse gemeenten (dergelijke starterslening kan niet met behoud van overgangsrecht worden overgesloten naar gewone lening)
- bij erflater bestaande eigenwoningschuld was en waarvoor belastingplichtige kosten en lasten moet dragen (belastingplichtige was partner van erflater), omdat belastingplichtige krachtens erfrecht recht van vruchtgebruik/recht van bewoning/recht van gebruik woning heeft verkregen (aanmerken als bestaande eigenwoningschuld geldt totdat 30-jarentermijn bij erflater zou zijn afgelopen).
- Bestaande eigenwoningschuld wordt verminderd met na 31-12-2012 gedane aflossing op eigenwoningschuld, behalve als sprake is van (onder voorwaarden)
 - (gedeeltelijk) oversluiten (door oversluiten ontstane gezamenlijke schuld, kan tot maximaal afgeloste bedrag naar rato van schuld-aandeel bij belastingplichtige en partner als bestaande eigenwoningschuld worden aangemerkt, gedurende resterende duur van 30-jaarstermijn van belastingplichtige), of
 - (t/m 2021) boedelmenging door voltrekking huwelijk of wijziging huwelijkse voorwaarden, of
 - overlijden partner.
- Op eigenwoningschuld gelden enkele speciale bepalingen ten gunste van belastingplichtige als bank in financiële problemen is geraakt.
- Als belastingplichtige na 31-12-2012 2 woningen gelijktijdig als eigen woning aanmerkt (zie § 1.41.2) wordt schuld van 2e eigen woning mede aangemerkt als bestaande eigenwoningschuld, voor zover 2e schuld niet groter is dan bestaande eigenwoningschuld van 1e eigen woning.
- Als belastingplichtige op of na 31-12-2012 2 woningen gelijktijdig als eigen woning aanmerkt (zie § 1.41.2) en vervolgens 1 van die woningen niet langer als eigen woning aanmerkt, wordt bestaande eigenwoningschuld verminderd met eigenwoningschuld van die niet langer aangemerkte woning.
- Bestaande eigenwoningschuld die overgaat op andere partner krachtens
 - boedelmenging door voltrekking huwelijk
 - wijziging huwelijkse voorwaarden
 - erfrechtis bij die andere partner bestaande eigenwoningschuld, gedurende resterende duur van 30-jaarstermijn.
- Bestaande eigenwoningschuld na vermindering met eigenwoningreserve wordt gerekend tot eigenwoningschuld zoals dit begrip vanaf 1-1-2013 geldt.

▷ Art. 10bis.1, 10bis.9 Wet IB 2001.

▲ Fiscaal Memo Wet- & Regelgeving, § 1.50.5.

1.41.6 Aftrekbare kosten

Aftrekbare kosten eigen woning

bestanddelen

rente van schulden die behoren tot eigenwoningschuld ^a
kosten van geldleningen die behoren tot eigenwoningschuld
periodieke betalingen erfpacht/opstal/beklemming voor eigen woning
rente en kosten van geldleningen voor restschuld van vervreemde eigen woning ^b
rente van schulden die behoren tot bestaande eigenwoningschuld ^{c,d,e} +
aftrekbare kosten eigen woning ^{f,g}

- Boeterente (ook bij rentemiddeling) wordt aangemerkt als rente van schulden; opslagen op rentepercentage tot maximaal 0,2% worden ook aangemerkt als rente van schulden.
- Gedurende 15 jaar na tijdstip van vervreemding eigen woning; restschuld van vervreemde eigen woning is schuld die belastingplichtige had op moment direct voorafgaand aan vervreemding tussen 29-10-2012 en 31-12-2017 van eigen woning, voor zover schuld heeft geleid tot negatief vervreemdingssaldo eigen woning; geldt ook voor restschuld waarvoor belastingplichtige kosten en lasten moet dragen, omdat belastingplichtige krachtens erfrecht recht van vruchtgebruik/recht van bewoning/recht van gebruik woning heeft verkregen (regeling geldt dus niet voor blooteigenaar).
- Mits vallend onder overgangsrecht (zie § 1.41.5.2); rente kan gedurende maximaal 30 jaar worden afgetrokken (daarna box 3); jarentelling begint in eerste jaar dat rente wordt afgetrokken (voor per 31-12-2000 bestaande schulden begint jarentelling op 1-1-2001); bij tussentijdse gedeeltelijke aflossing blijft jarentelling voor hoofdsom doorlopen, bij volledige vervroegde aflossing eindigt jarentelling wel; bij oversluiting bestaande eigenwoningschuld is rente slechts aftrekbaar voor zover 30-jarentermijn nog niet is verstreken; indien ook andere leegstaande woning van belastingplichtige wordt aangemerkt als eigen woning (zie § 1.41.2) kan rente worden afgetrokken, tenzij voor die schuld 30-jarentermijn reeds is verstreken (er gelden nadere bepalingen voor vaststelling 30-jarentermijn).
- Rente van per 31-12-1995 bestaande hypotheaire schulden die behoren tot bestaande eigenwoningschuld op sindsdien gelijke woning wordt automatisch beschouwd als aftrekbare rente van eigen woning.
- Reeds genoten vrijgestelde uitkering uit kapitaalverzekering/spaarrekening/beleggingsrecht eigen woning komt op in aanmerking te nemen bestaande eigenwoningschuld in mindering (geldt niet voor per 31-12-2000 bestaande kapitaalverzekering die op verzoek is aangemerkt als kapitaalverzekering eigen woning); indien deze kapitaalverzekering/spaarrekening/beleggingsrecht eigen woning binnen 3 jaar na uitkering aan nieuw verworven eigen woning wordt gekoppeld, blijft vanaf dat moment vermindering bestaande eigenwoningschuld weer achterwege (tijdsduurbepanking van 3 jaar geldt onder voorwaarden (zie § 1.41.3) niet); vermindering bestaande eigenwoningschuld met fictieve uitkering wegens vertrek naar buitenland blijft achterwege zolang woning eigen woning blijft en niet (op andere gronden fictieve) uitkering wordt genoten.
- Niet aftrekbaar zijn
 - via schuldvorming voldane kosten, voor zover betaling op schuld beperkt is (= superaf trek)

- rente van schulden/kosten van geldleningen die behoren tot bestaande eigenwoningschuld, aangegaan ter verwerving (deel) van eigen woning, indien woning (indirect) is verkregen van partner, voor zover gezamenlijke schulden na verwerving meer bedragen dan daarvoor.
- g. Voor deel van aftrekbare kosten eigen woning dat tegen hoogste schijftarief van box 1 in aftrek is gebracht volgt belastingverhoging (zie § 1.3.1).
- Indien woning voor meerdere belastingplichtigen, die niet elkaars partner zijn, eigen woning is, worden aftrekbare kosten eigen woning bepaald door
 - aandeel van iedere belastingplichtige in schulden die belastingplichtigen zijn aangegaan voor verwerving woning, en
 - periodieke betalingen die op iedere belastingplichtige drukken (en dus niet naar mate van gerechtigdheid).
- ▷ Art. 3.119a, negende lid, 3.120-3.121, 10bis.10, 10bis.11 Wet IB 2001; art. 2.1.AKb, 2.1.AO Invoeringswet IB 2001; besluit 27-11-2015, nr. BLKB2015/1486M (oud); Handreiking familieleningen.
- ▲ Fiscaal Memo Wet- & Regelgeving, § 1.50.6; Fiscaal Memo Arresten & Beleid 2016, § 1.17; Fiscaal Memo App, Eigen woning, Rente en aflossing lening.

1.41.7 Vooruitbetaalde rente/kosten

- Vooruitbetaalde rente/kosten worden in kalenderjaar niet in aanmerking genomen
 - voor gedeelte dat betrekking heeft op volgende kalenderjaren, indien rente/kosten betrekking hebben op tijdvakken eindigend na 30 juni van volgend kalenderjaar, waarbij geldt dat
 - rente/kosten in volgende kalenderjaren voor evenredig deel in aanmerking komen (bij overlijden resterend volledig bedrag)
 - afsluitprovisies niet als vooruitbetaalde renten/kosten worden beschouwd
 - tot maximaal laagste van 1,5% van aangegane schulden en € 3630
 - mits woning in kalenderjaar en komende 2 jaar aan belastingplichtige als hoofdverblijf ter beschikking staat
 - voor gedeelte dat betrekking heeft op tijdvakken die vallen na einde binnenlandse belastingplichtige (niet door overlijden).
- ▷ Art. 3.120 Wet IB 2001.
- ▲ Fiscaal Memo Wet- & Regelgeving, § 1.50.7.

1.42 **Aftrek wegens geen of geringe eigenwoningschuld****Aftrek wegens geen of geringe eigenwoningschuld^a****bestanddelen**

eigenwoningforfait
af: op eigenwoningforfait drukkende aftrekbare kosten ^b -

geleidelijke uitfasering ^c% ×
aftrek wegens geen of geringe eigenwoningschuld (niet negatief)

- Indien belastingplichtige partner heeft, moeten zowel eigenwoningforfait als daarop drukkende aftrekbare kosten worden samengevoegd; aftrek wordt dan in dezelfde verhouding toegerekend als belastbare inkomsten uit eigen woning is toegerekend (zie § 1.4).
- Evenredig toe te rekenen aan tijdvakken waarop kosten betrekking hebben; evenredige toerekening geldt niet voor afsluitprovisies tot maximaal laagste van 1,5% van aangegane schulden en € 3630.
- Aftrek wegens geen of geringe eigenwoningschuld wordt in 30 jaar uitgefaseerd; aftrek bedraagt in 2024: 80% (2023: 83¹/₃%; 2022: 86²/₃%; 2021: 90%).

▷ Art. 3.123a Wet IB 2001.

▲ Fiscaal Memo Wet- & Regelgeving, § 1.51; Fiscaal Memo App, Eigen woning.

1.43 **Uitgaven voor inkomensvoorzieningen****Uitgaven voor inkomensvoorzieningen****bestanddelen^a**

premies voor lijfrenten dienend ter compensatie van pensioentekort^{b,d,e}, dit zijn

- oudedagslijfrente
- nabestaandenlijfrente
- tijdelijke oudedagslijfrente

premies voor lijfrenten waarvan termijnen toekomen aan meerderjarig invalide (klein) kind, uitsluitend eindigend bij overlijden gerechtigde^{c,d}

premies voor aanspraken periodieke uitkeringen/verstrekkingsrechten ter zake van invaliditeit/ziekte/ongeval, toekomend aan belastingplichtige^c

bijdrage voor Anw-uitkering wegens onverzekerbaar overlijdensrisico

bedragen overgemaakt naar lijfrenterekening/lijfrentebeleggingsrecht^{b,f}

- Onder lijfrente wordt ook verstaan tegoed van lijfrenterekening of waarde van lijfrentebeleggingsrecht.
- Er gelden maxima aan hetgeen als lijfrentepremie tezamen met overgemaakte bedragen naar lijfrenterekening/lijfrentebeleggingsrecht kan worden afgetrokken.
- Onbeperkt aftrekbaar; invaliditeit moet uiterlijk op ingangsdatum uitkeringen zijn ingetreden.
- Aftrekbaar in jaar van betaling of verrekening (verrekening mag niet reteren in schuld bij verzekeraar); binnenlandse belastingplichtige die buitenlandse belastingplichtige wordt kan in dat kalenderjaar of kalenderjaar daarna betaalde/verrekenende lijfrentepremies c.a. toch aftrekken.
- Op verzoek mag in vorig kalenderjaar worden afgetrokken (terugwentelen) uiterlijk 30 juni (behoudens uitzonderingen) binnen omzetting FOR of omzetting stakingswinst betaalde lijfrentepremie c.a.

f. Overgemaakte bedragen worden beschouwd als premies voor lijfrenten dienend ter compensatie van pensioentekort.

■ **Lijfrente**

■ is aanspraak

- volgens levensverzekering op vaste en gelijkmatige periodieke uitkeringen (ook unit-linked-lijfrente), eindigend uiterlijk bij overlijden
- op tegoed van lijfrenterekening of op waarde van lijfrentebeleggingsrecht (ook unit-linked-lijfrente)

■ kan niet worden afgekocht, vervreemd, prijsgegeven of tot zekerheid dienen (behalve als zekerheid voor conserverende aanslag of indien lijfrente bij aangewezen buitenlandse verzekeraar/bank/beleggingsonderneming/beleggingsinstelling is ondergebracht)

■ omvat ook aanspraak op winstuitkeringen verband houdend met lijfrente.

■ Aanspraak op tegoed lijfrenterekening/waarde lijfrentebeleggingsrecht is niet vatbaar voor beslag, voor zover ingelegde bedragen in aanmerking konden worden genomen voor bepaling belastbaar inkomen uit werk en woning.

■ Als lijfrenten dienend ter compensatie van pensioentekort kwalificeren

■ **oudedagslijfrente**

- lijfrente alleen voor belastingplichtige zelf
- ingangsdatum uiterlijk in jaar 5 jaar na bereiken AOW-leeftijd (behalve bij omzetting FOR of stakingswinst in lijfrente)
- eindigt uitsluitend bij overlijden belastingplichtige
- oorspronkelijke termijnen mogen door overlijden (gewezen) partner afnemen tot 70%

■ **nabestaandenlijfrente**

- lijfrente voor natuurlijk persoon
- gaat op 1 van navolgende momenten in
 - bij overlijden belastingplichtige/partner/gewezen partner
 - onmiddellijk nadat Anw-uitkeringsrecht is geëindigd
- indien gerechtigde naaste verwant (rechte lijn/tweede en derde graad zijlijn; dus niet: (gewezen) partner) is, dienen termijnen te eindigen bij overlijden gerechtigde of uiterlijk wanneer deze leeftijd 30 jaar heeft bereikt (sterftekans geldt niet)

■ **tijdelijke oudedagslijfrente**

- lijfrente alleen voor belastingplichtige zelf
- ingangsdatum niet eerder dan in jaar van bereiken AOW-leeftijd, maar uiterlijk in jaar 5 jaar na bereiken AOW-leeftijd (behalve bij omzetting FOR of stakingswinst in lijfrente)
- minimale looptijd lijfrente 5 jaar
- maximale jaartermijn € 26 463 (2023: € 24 168; 2022: € 22 735; 2021: € 22 443)
- oorspronkelijke termijnen mogen door overlijden (gewezen) partner afnemen tot 70%.

■ **Voorwaarden lijfrenterekening**

- rekeninghouder heeft geblokkeerde spaarrekening bij bank of geblokkeerde beleggingsrekening bij bank of beleggingsonderneming, waarvan tegoed uitsluitend

- kan worden aangewend voor verkrijging lijfrente dienend ter compensatie van pensioentekort (zie hiervoor), of
- kan worden uitgekeerd in termijnen, met inachtneming van uitkeringsvoorwaarden (zie hierna)
 - op lijfrenterekening behaalde rendementen worden bijgeboekt op lijfrenterekening.
- Voorwaarden lijfrentebeleggingsrecht
 - houder van lijfrentebeleggingsrecht heeft bij beheerder van beleggingsinstelling aangehouden geblokkeerde rechten van deelneming in beleggingsinstelling of instelling voor collectieve belegging in effecten, waarvan waarde uitsluitend
 - kan worden aangewend voor verkrijging lijfrente dienend ter compensatie van pensioentekort (zie hiervoor), of
 - kan worden uitgekeerd in termijnen, met inachtneming van uitkeringsvoorwaarden (zie hierna)
 - met beleggingsrecht behaalde rendementen worden aangewend ter verkrijging van extra rechten van deelneming.
- Voorwaarden uitkering lijfrenterekening/lijfrentebeleggingsrecht
 - vaste en gelijkmatige termijnen met gelijke tussenperiode van maximaal 1 jaar (ook unit-linked-lijfrente)
 - bij in leven zijn van rekeninghouder lijfrenterekening/houder van lijfrentebeleggingsrecht (verzekeringnemer)
 - uitkering aan verzekeringnemer
 - ingangsdatum uitkering uiterlijk in kalenderjaar 5 jaar na bereiken AOW-leeftijd
 - indien ingangsdatum uitkering vóór kalenderjaar van bereiken AOW-leeftijd ligt, bedraagt uitkeringsduur
 - minimaal 20 jaar + aantal jaren jonger dan AOW-leeftijd op ingangsdatum, maar
 - minimaal 5 jaar +/- aantal jaren ouder dan AOW-leeftijd op ingangsdatum + 15 jaar, indien ingangsdatum uitkering binnen 6 maanden na overlijden (gewezen) partner van verzekeringnemer ligt
 - indien ingangsdatum uitkering na kalenderjaar van 1 jaar voor bereiken AOW-leeftijd ligt, bedraagt uitkeringsduur
 - minimaal 5 jaar, indien jaartermijn maximaal € 26 463 (2023: € 24 168; 2022: € 22 735; 2021: € 22 443), of
 - minimaal 20 jaar +/- (vanaf 1-7-2023) aantal jaren tussen AOW-leeftijd en ingangsdatum, indien jaartermijn meer dan € 26 463 (2023: € 24 168; 2022: € 22 735; 2021: € 22 443), maar
 - minimaal 5 jaar +/- aantal jaren ouder dan AOW-leeftijd op ingangsdatum + 15 jaar, indien ingangsdatum uitkering binnen 6 maanden na overlijden (gewezen) partner van verzekeringnemer ligt
 - bij overlijden van rekeninghouder lijfrenterekening/houder van lijfrentebeleggingsrecht (verzekeringnemer) zonder dat sprake was van uitkering bij in leven zijn
 - uitkering aan natuurlijk persoon
 - ingangsdatum uitkering direct

- indien uitkering aan naaste verwant (rechte lijn/tweede of derde graad zijlijn, dus niet: (gewezen) partner) die
 - AOW-leeftijd heeft bereikt: bedraagt uitkeringsduur minimaal 20 jaar -/- aantal jaren tussen AOW-leeftijd en ingangsdatum
 - 30 jaar of ouder, maar jonger dan AOW-leeftijd is: bedraagt uitkeringsduur minimaal 20 jaar
 - jonger is dan 30 jaar: bedraagt uitkeringsduur
 - minimaal 5 jaar, maar uiterlijk eindigend in kalenderjaar van 30e verjaardag, of
 - minimaal 20 jaar
 - indien uitkering aan ander dan naaste verwant, bedraagt uitkeringsduur minimaal 5 jaar -/- aantal jaren ouder dan AOW-leeftijd op ingangsdatum + 15 jaar
- met dien verstande dat
- correctie op uitkeringsduur in jaren wordt uitgedrukt in aaneengesloten perioden van 12 maanden
 - tegoed lijfrenterekening/waarde lijfrentebeleggingsrecht mag in 1 keer worden uitgekeerd, mits
 - termijnen nog niet zijn ingegaan, en
 - afkoopwaarde maximaal € 5364 (2023: € 4898; 2022: € 4607; 2021: € 4547) bedraagt (per bank/beheerder beleggingsinstelling/beleggingsonderneming)
 - resterende nog niet uitgekeerde termijnen gaan over op erfgenamen (natuurlijke of niet-natuurlijke persoon), indien na ingang uitkering genieter overlijdt
 - uitkeringen worden beschouwd als periodieke uitkeringen en verstrekkingen (zie § 1.40).
- Premies voor lijfrenten ter compensatie van pensioentekort tezamen met overgemaakte bedragen naar lijfrenterekening/lijfrentebeleggingsrecht zijn beperkt aftrekbaar volgens 4 mogelijkheden
 - jaarruimte
 - reserveringsruimte
 - omzetting FOR in lijfrente
 - omzetting stakingswinst in lijfrente (stamrechtvrijstelling).
 - Abusievelijk naar lijfrenterekening/lijfrentebeleggingsrecht overgemaakt bedrag kan binnen 3 maanden na datum overboeking zonder fiscale gevolgen door bank/beheerder beleggingsinstelling/beleggingsonderneming worden teruggestort (na 3 maanden moet foutieve overmaking eerst aannemelijk gemaakt worden aan inspecteur).
 - Te hoge betaling premie/inleg wegens onvoldoende jaarruimte en/ of reserveringsruimte kan op verzoek zonder fiscale gevolgen worden teruggestort (verklaring geruisloze terugstorting geldt alleen voor in kalenderjaar van verzoek verrichte betalingen en kan maximaal 5 kalenderjaren terugwerken).
 - Jaarruimte
 - geldt voor belastingplichtige
 - (vanaf 2023) op 1 januari jonger dan AOW-leeftijd + 5 jaar
 - (t/m 2022) op 1 januari jonger dan AOW-leeftijd
 - met pensioentekort in voorafgaande kalenderjaar, echter in geval van (gedeeltelijke) staking onderneming mogen op verzoek van

ondernemer inkomensgegevens huidige kalenderjaar worden gehanteerd (met terugwentelingstermijn van 6 maanden)

- bedraagt maximaal
 - (vanaf 2023) 30% van premiegrondslag (zie schema)
 - (t/m 2022) 13,3% van premiegrondslag (zie schema)
- verminderd met
 - opbouw pensioenaanspraken
 - (vanaf 2024) gezamenlijk bedrag van in voorafgaande kalenderjaar wegens toeneming dienstjaren in pensioenregeling van belastingplichtige ingelegde premies voor ouderdomspensioen en partnerpensioen op of na pensioendatum (exclusief compensatiepremie) (bij pensioenregeling met leeftijdsafhankelijke progressieve premie wordt ingelegde premie met formule omgerekend naar leeftijdsonafhankelijke premie) (pensioenuitvoerder is verplicht jaarlijks binnen 10 maanden na afloop kalenderjaar premieopgave te verstrekken)
 - (t/m 2023) $6,27 \times$ aan voorafgaande kalenderjaar toerekenbare aangroei jaarlijkse uitkering ouderdomspensioen (regime t/m 30-6-2023) wegens toeneming dienstjaren (factor A; zie hierna) (pensioenuitvoerder is verplicht jaarlijks binnen 10 maanden na afloop kalenderjaar opgave van pensioenaangroei te verstrekken)
 - in voorafgaande kalenderjaar door belastingplichtige betaalde of verrekende premie voor nettopensioen gedeeld door nettofactor van huidig kalenderjaar (zie § 1.62)
 - dotatie FOR (= toevoegingen FOR +/- verplichte afnemings FOR) in voorafgaande kalenderjaar (bij stakingswinst desgewenst huidige kalenderjaar).
- Reserveringsruimte
 - geldt voor belastingplichtige die
 - in aan kalenderjaar voorafgaande 10 jaar (t/m 2022: 7 jaar)
 - jaarruimte niet volledig heeft benut
 - moet worden verzocht bij aangifte
 - bedraagt
 - over laatste 10 jaar (t/m 2022: 7 jaar) niet-benutte jaarruimte +/- over laatste 10 jaar (t/m 2022: 7 jaar) reeds benutte reserveringsruimte (oudste jaar als eerste nemen)
 - (vanaf 2023) maximaal € 41 608 (2023: € 38 000)
 - (t/m 2022) maximaal laagste van
 - 17% van premiegrondslag (zie schema), en
 - € 7587 (2021: € 7489) dan wel € 14 978 (2021: € 14 785) indien belastingplichtige op 1 januari maximaal 10 jaar jonger is dan in dat kalenderjaar geldende AOW-leeftijd.
- Omzetting FOR in lijfrente
 - geldt voor belastingplichtige die FOR omzet in lijfrente
 - bedraagt maximaal bedrag vrije afnemings FOR (zie § 1.30)
 - mag ook in jaar van staken onderneming worden toegepast.
- Omzetting stakingswinst in lijfrente (stamrechtvrijstelling)
 - geldt voor ondernemer die
 - in kalenderjaar onderneming (gedeeltelijk) staakt waaruit als ondernemer winst uit onderneming werd genoten

- stakingswinst (voor aftrek stakingsaftrek en MKB-winstvrijstelling) omzet in lijfrente met dien verstande dat stamrechtvrijstelling ook geldt voor medege-rechtigde, mits medege-rechtigdheid rechtstreekse voortzetting is van ondernemerschap
 - bedraagt laagste van
 - bedrag stakingswinst, en
 - navolgend maximumbedrag
 - € 559 483 (2023: € 510 970; 2022: € 480 686; 2021: € 474 517) indien
 - ondernemer bij staken maximaal 5 jaar jonger is dan op stakingsmoment geldende AOW-leeftijd, of
 - ondernemer 45% of meer arbeidsongeschikt en lijfrentetermijnen binnen 6 maanden na staken ingaan, of
 - staking gevolg is van overlijden ondernemer
 - € 279 752 (2023: € 255 495; 2022: € 240 352; 2021: € 237 267) indien
 - ondernemer bij staken maximaal 15 jaar jonger is dan op stakingsmoment geldende AOW-leeftijd, of
 - lijfrentetermijnen direct na staken ingaan
 - € 139 885 (2023: € 127 755; 2022: € 120 183; 2021: € 118 640) in overige gevallen
- verminderd met reeds opgebouwde voorzieningen.

Premiegrondslag³

bestanddelen

winst uit onderneming vóór dotatie FOR ^b en ondernemersaftrek
belastbaar loon
belastbaar resultaat uit overige werkzaamheden
belastbare periodieke uitkeringen en verstrekkingen +
totaal ^c
af: franchise ^d -
premiegrondslag

- a. Voor alle bestanddelen gegevens over voorafgaande kalenderjaar invullen, echter in geval van (gedeeltelijke) staking onderneming mogen op verzoek van ondernemer gegevens over huidige kalenderjaar worden ingevuld (in dat geval in volgende kalenderjaar stakingswinst elimineren uit premiegrondslag).
- b. Dotatie FOR is toevoegingen FOR -/- afnemings FOR.
- c. Maximaal € 137 800 (2023: € 128 810; 2022: € 114 866; 2021: € 112 189).
- d. 2024: € 17 545; 2023: € 13 646; 2022: € 12 837; 2021: € 12 672.

- (T/m 2023) aan voorafgaande kalenderjaar toerekenbare aangroei jaarlijkse uitkering ouderdomspensioen (regime t/m 30-6-2023) wegens toeneming dienstjaren (factor A) bedraagt
 - eindloon/middelloon: in voorafgaande kalenderjaar geldend $\text{opbouwpercentage} \times \text{pensioengrondslag}$ (pensioengrondslag = pensioengevend inkomen voorafgaande kalenderjaar -/- AOW-franchise), welke uitkomst nog gecorrigeerd wordt met factor (zie tabel 1)

indien in pensioenregeling vastgestelde ingangsdatum eerder ligt dan pensioenrichtleeftijd

- beschikbare premie: premie over voorafgaande kalenderjaar × factor (zie tabel 2).

Tabel 1 Factor eindloon/middeloon vervroegd pensioen (t/m 2023)

pensioeningangsdatum		factor
vanaf	tot	
–	61	1,875/1,078
61	62	1,875/1,149
62	63	1,875/1,226
63	64	1,875/1,311
64	65	1,875/1,403
65	66	1,875/1,504
66	67	1,875/1,616
67	–	1,875/1,739

Tabel 2 Factor beschikbare premie (t/m 2023)

leeftijd ^a		factor
vanaf	tot	
15	20	0,45
20	25	0,37
25	30	0,31
30	35	0,26
35	40	0,21
40	45	0,17
45	50	0,14
50	55	0,12
55	60	0,10
60	65	0,08
65	–	0,07

a. Per 1 januari van voorafgaande kalenderjaar.

- Belastingplichtige kan (onder voorwaarden) op verzoek premies c.a. voor direct ingaande lijfrente in aftrek brengen
 - op tijdstip overlijden ondernemer (met terugwentelingsmogelijkheid naar vorig kalenderjaar)
 - niet bij hemzelf, maar bij overleden ondernemer.
- ▷ Art. 1.7, 3.124-3.127, 3.128 (oud), 3.129-3.131, 10a.25, 10a.29 Wet IB 2001; art. 38 Pensioenwet; art. 49 Wet verplichte beroepspensioenregeling; art. 2.1.Ra-2.1.S Invoeringswet Wet IB 2001; art. 15 Uitv. besl. IB 2001; art. 2a, 2b, 45b Uitv.reg. IB 2001; onderdeel 2.5, 2.6, 3.1.2, 4.2.6 besluit 16-5-2019, nr. 2019-115021; vraag D.5, D.9 V&A over lijfrente 6-5-2021; onderdeel 2, 4.1, 6.7 besluit 17-12-2021, nr. 2021-236684; KG:070:2023:6.
- ▲ Fiscaal Memo Wet- & Regelgeving, § 1.52, 2.4; Fiscaal Memo App, Jaarruimte lijfrentepremie, AOW-leeftijd.

1.44 **Negatieve uitgaven voor inkomensvoorzieningen****Negatieve uitgaven voor inkomensvoorzieningen****bestanddelen**

teruggaven van uitgaven voor inkomensvoorzieningen

betaalde^a premies en bedragen voor aangewezen voor box 1 kwalificerende lijfrenten/periodieke uitkeringen en verstrekkingen (zie § 1.40) plus daarover behaald rendement^b, wegens niet-toegestane handeling

afgetrokken^a premies beroeps- en bedrijfstakpensioenregeling plus daarover behaald rendement^b, wegens niet-toegestane handeling

afgetrokken^a uitgaven voor inkomensvoorzieningen^c en premies beroeps- en bedrijfstakpensioenregeling^a plus daarover behaald rendement^b, wegens emigratie^{d,e}

- Indien verzekeringnemer is overleden, worden negatieve uitgaven bij gerechtigde in aanmerking genomen.
- Bedrag betaalde premies en bedragen plus daarover behaald rendement wordt gesteld op waarde in economisch verkeer op moment vóór besmette handeling; waarde in economisch verkeer van aanspraak waarvan nog geen uitkeringen zijn vervallen bedraagt echter ten minste eerder betaalde uitgaven (voor zover uitgaven niet al waren teruggenomen en behoudens uitzonderingen in geval van tussentijdse beëindiging van arbeidsongeschiktheidsverzekering of ingeval van afkoop lijfrente/periodieke uitkering); bij afkoop komen op waarde in economisch verkeer tot maximaal € 2269 in mindering betaalde premies en bedragen die niet als uitgaven voor inkomensvoorzieningen zijn afgetrokken (saldomethode); voor in 2001 t/m 2009 betaalde premies en bedragen geldt geen maximum aan saldomethode; behaald rendement in periode van geen binnenlandse belastingplicht blijft buiten beschouwing; er is ook revisierente verschuldigd.
- Behalve afgetrokken bijdrage voor Anw-uitkering wegens onverzekerbaar overlijdensrisico en afgetrokken premies voor reeds ingegane periodieke uitkeringen en verstrekkingen ter zake van invaliditeit/ziekte/ongeval.
- Er volgt conserverende aanslag.
- Indien belastingverdrag is afgesloten dat voorziet in exclusieve woonstaathelling voor pensioen- en lijfrente-inkomsten gelden afwijkende bepalingen, waardoor alleen eerder afgetrokken premies over bepaalde periode in aanmerking komen (voor aanspraken waarvan uitkeringen zijn ingegaan wordt maximaal waarde van aanspraken direct vóór emigratie in aanmerking genomen); afwijkende bepalingen gelden ook bij latere dooremigratie binnen 10 jaar en voor eerder vrijgestelde pensioenpremies.

Afkoop kleine aanspraken lijfrente/periodieke uitkeringen

<i>jaar</i>	<i>afkoopwaarde</i>
2024	€ 5364
2023	€ 4898
2022	€ 4607
2021	€ 4547

Afkoop lijfrente/lijfrenterekening/lijfrentebeleggingsrecht wegens langdurige arbeidsongeschiktheid

<i>jaar</i>	<i>maximum afkoopuitkering^a</i>
2024	€ 50 063
2023	€ 45 722
2022	€ 43 012
2021	€ 42 460

- a. Als dat hoger is geldt als maximum afkoopuitkering gemiddelde premiegrondslag in kalenderjaar en voorafgaande kalenderjaar, vóór vermindering met franchise (zie § 1.43); ontvangen afkoopuitkering wordt beschouwd als lijfrentetermijn; revisierente is alleen verschuldigd over meerdere boven maximum afkoopuitkering.
- Aftrekbare premies betaald voor periodieke uitkeringen en verstrekkingen waarop regime van Wet IB 1964 vanaf 1-1-1992 van toepassing is, kunnen ook worden aangemerkt als negatieve uitgaven voor inkomensvoorzieningen.
- ▷ Art. 3.132-3.138, 10a.6, 10a.19 Wet IB 2001; art. 2.1.T Invoeringswet Wet IB 2001; art. 30i AWR; onderdeel 3.3, 9.1.8 besluit 16-5-2019, nr. 2019-115021.
- ▲ Fiscaal Memo Wet- & Regelgeving, § 1.53.

1.45 Negatieve persoonsgebonden aftrek

- Negatieve persoonsgebonden aftrek is terugname van navolgende eerder in aanmerking genomen persoonsgebonden aftrekposten (zie § 1.66).

Negatieve persoonsgebonden aftrek

door belastingplichtige ontvangen bedragen als teruggave van of nagekomen betaling ter zake van eerder afgetrokken

uitgaven voor onderhoudsverplichtingen (zie § 1.67)^a

geldlening aan beginnende ondernemer^b

uitgaven voor specifieke zorgkosten (zie § 1.70)

buitengewone uitgaven^{c,d}

scholingsuitgaven (zie § 1.72)^e

uitgaven voor monumentenpanden^{a,c,f}

onderhoudskosten niet-monumentenpanden^g

giften (zie § 1.74)^{c,h}

- a. Waaronder ook worden begrepen vóór 2001 afgetrokken bedragen.
- b. Betreft nagekomen schuldaflossing op vóór 2010 verstrekte geldlening aan beginnende ondernemer tot maximaal bedrag van eerder afgetrokken verlies op geldlening aan beginnende ondernemer, waaronder ook worden begrepen vóór 2001 afgetrokken verliezen op Agaathleningen.
- c. Maximaal bedrag van eerder afgetrokken uitgaven.
- d. Betreft vóór 2009 als buitengewone uitgaven afgetrokken bedragen.
- e. Betreft vóór 2022 afgetrokken bedragen.
- f. Betreft vóór 2019 afgetrokken bedragen.
- g. Betreft alleen vóór 2001 afgetrokken bedragen.

- h. Door belastingplichtige terugontvangen bedrag wegens ontbonden of herroepen schenking, inclusief eventuele verhoging van giften aan culturele instelling.
- ▷ Art. 3.139, 10a.9, 10a.20, 10a.21 Wet IB 2001; art. XXVIII Stb. 2007, 562; art. 2.1.Ua Invoeringswet Wet IB 2001.
- ▲ Fiscaal Memo Wet- & Regelgeving, § 1.54.

1.46 Middeling

- Middelingsteruggaaf
 - d.i. teruggaaf van IB/PH op belastbaar inkomen uit werk en woning (box 1) wordt verleend
 - op verzoek, binnen 36 maanden na onherroepelijk worden (nihil) aanslagen
 - aan degene die gedurende middelingstijdvak
 - binnenlandse belastingplichtige is geweest, en/of
 - kwalificerende buitenlandse belastingplichtige is geweest.
- Middelingstijdvak
 - beloopt 3 aaneengesloten hele kalenderjaren (uitzondering voor deeljaar geldt bij overlijden of (*vanaf 18-8-2023*) migratie)
 - (*vanaf 2023*) moet kalenderjaar 2022 of een daaraan voorafgaand kalenderjaar omvatten (laatst mogelijke middelingstijdvak is 2022, 2023 en 2024)
 - omvat nooit kalenderjaren die reeds tot ander middelingstijdvak behoorden.
- Overlijdensjaar of (*vanaf 18-8-2023*) migratiejaar kan toch in middelingstijdvak worden opgenomen, mits
 - belastbaar inkomen uit werk en woning in
 - overlijdensjaar hoger is dan in 2 andere jaren van middelingstijdvak, of
 - (*vanaf 18-8-2023*) deel van jaar van binnenlandse belastingplicht/kwalificerende buitenlandse belastingplicht hoger is dan in 2 andere jaren van middelingstijdvak (inkomen uit andere deel van jaar moet uit middelingsberekening worden geëlimineerd), en
 - binnenlandse belastingplicht/kwalificerende buitenlandse belastingplicht in deeljaar
 - geëindigd is door overlijden, of
 - (*vanaf 18-8-2023*) begonnen/geëindigd is door migratie, en
 - (*t/m 17-8-2023*) hogere inkomen in overlijdensjaar niet veroorzaakt is door overlijden (dat deel moet anders uit middelingsberekening worden geëlimineerd).
- Middelingsteruggaaf bedraagt verschil tussen
 - daadwerkelijk geheven IB/PH op belastbaar inkomen uit werk en woning over middelingstijdvak
 en
 - herrekende IB/PH op belastbaar inkomen uit werk en woning die verschuldigd zou zijn indien belastbaar inkomen uit werk en woning in elk jaar van middelingstijdvak 1/3 van som van 3 (ten minste

op nihil te stellen) belastbare inkomens uit werk en woning zou bedragen

voor zover verschil meer is dan € 545.

- Bij daadwerkelijk geheven belasting en premie volksverzekeringen op belastbaar inkomen uit werk en woning over middelingstijdvak wordt
 - geen rekening gehouden met
 - tariefmaatregel grondslagverminderende posten
 - heffingskorting
 - te conserveren inkomen
 - over te conserveren inkomen verschuldigde belasting
 - gezamenlijk bedrag van voorheffingen op belastbaar inkomen uit werk en woning vermeerderd met daarbij in aanmerking genomen heffingskorting genomen, indien geen aanslag is vastgesteld.
- Bij herrekende belasting en premie volksverzekeringen op belastbaar inkomen uit werk en woning wordt geen rekening gehouden met
 - tariefmaatregel grondslagverminderende posten
 - heffingskorting
 - te conserveren inkomen
 - over te conserveren inkomen verschuldigde belasting
 - regels wel of geen aanslag (zie § 1.87).
- Voor belastingplichtige die in een jaar van middelingstijdvak AOW-leeftijd bereikt, wordt middelingsteruggaaf berekend alsof in gehele middelingstijdvak volledige premieplicht AOW bestaat.

▷ Art. 3.154-3.155 (oud), 10a.28 Wet IB 2001; besluit 11-8-2023, nr. 2023-180526.

▲ Fiscaal Memo Wet- & Regelgeving, § 1.58; Fiscaal Memo App, IB/PH werk en woning (box 1).

1.47-1.51 Gereserveerd

AANMERKELIJK BELANG (BOX 2)

1.52 Aanmerkelijk belang/meesleep- en meetrekregeling

- Belastingplichtige heeft aanmerkelijk belang indien belastingplichtige
 - al dan niet tezamen met partner direct/indirect
 - voor ten minste 5% van geplaatste kapitaal houder is van (1 soort) aandelen in vennootschap met in aandelen verdeeld kapitaal
 - koopoptie heeft op (indirect) ten minste 5% van geplaatste kapitaal van (1 soort) aandelen in vennootschap
 - winstbewijzen heeft die betrekking hebben op
 - ten minste 5% van jaarwinst, of
 - ten minste 5% van liquidatie-uitkering
 - ten minste 5% van stemmen in algemene vergadering van coöperatie/vereniging op coöperatieve grondslag uit mag brengen
 - (vanaf 2022) aandeel heeft in omgekeerd hybride lichaam en daardoor deelt in ten minste 5% van winst van dat lichaam

waarbij geldt dat

- prioriteitsaandelen (dus niet: preferente aandelen) samen met gewone aandelen als 1 soort worden beschouwd
- met ingekocht nog in te trekken kapitaal bij vaststelling aanmerkelijk belang geen rekening wordt gehouden.
- Meesleepregeling
 - indien belastingplichtige aanmerkelijk belang heeft behoren tot aanmerkelijk belang ook zijn overige aandelen in en winstbewijzen van vennootschap/coöperatie.
- Meetrekregeling
 - tot vermogen van belastingplichtige behorende aandelen in en winstbewijzen van vennootschap/coöperatie waarin
 - geen aanmerkelijk belang wordt gehouden door belastingplichtige, maar
 - wel direct aanmerkelijk belang wordt gehouden door
 - partner van belastingplichtige
 - bloed- of aanverwant in rechte lijn van belastingplichtige/partner
- Op fictief aanmerkelijk belang is volledige regime van aanmerkelijk belang van toepassing, tenzij belastingplichtige om afrekening en toepassing box 3 verzoekt.

▷ Art. 4.5a, 4.6–4.11 Wet IB 2001.

▲ Fiscaal Memo Wet- & Regelgeving, § 1.65.

1.53 Belastbaar inkomen uit aanmerkelijk belang (box 2)

Belastbaar inkomen uit aanmerkelijk belang (box 2)

bestanddelen

reguliere voordelen ^a	
af: aftrekbare kosten	–
belastbare reguliere voordelen	
vervreemdingsvoordelen ^b	+
sub-totaal ^c	
af: persoonsgebonden aftrek (zie § 1.66) ^d	–
inkomen uit aanmerkelijk belang ^e	
af: te verrekenen verliezen uit aanmerkelijk belang ^f	–
belastbaar inkomen uit aanmerkelijk belang (box 2)	

- a. Bijvoorbeeld dividend; indien belastingplichtige aandelen/winstbewijzen krachtens erfrecht heeft verkregen en daarbij bij erflater inkomen uit aanmerkelijk belang in aanmerking is genomen, worden (op verzoek) binnen 24 maanden na overlijden van erflater door belastingplichtige genoten reguliere voordelen uit die aandelen/winstbewijzen of uit aandelen/winstbewijzen van dezelfde soort in dezelfde vennootschap genoemd inkomen uit aanmerkelijk belang bij erflater) niet als inkomen uit aanmerkelijk belang beschouwd, maar afgeboekt op verkrijgingsprijs aandelen/winstbewijzen; (*vanaf 2023*) tot reguliere voordelen behoort ook fictief regulier voordeel wegens bovenmatige schuld bij eigen vennootschap (zie § 1.55); tot reguliere voordelen behoren niet (*vanaf 2024*: rechtstreeks) door a.b.-vennootschap gedane giften aan ANBI of steunstichting SBB1 (*t/m 2023*: tot maximum van giftenaftrek (zie § 6.2)).
- b. Overdrachtsprijs -/- verkrijgingsprijs bij (fictieve) vervreemding.

- c. Bestanddeel van gemeenschappelijke inkomensbestanddelen, zie § 1.4.
 - d. Voor gedeelte dat niet in aftrek kan komen op inkomen uit werk en woning (zie § 1.11) en belastbaar inkomen uit sparen en beleggen (zie § 1.56); resterende persoonsgebonden aftrek kan inkomen uit aanmerkelijk belang niet verder dan tot nihil verminderen, eventueel restant kan in volgende kalenderjaren worden afgetrokken.
 - e. Bestanddeel van verzamelinkomen, zie § 1.5.
 - f. Verlies uit aanmerkelijk belang wordt verrekend met inkomens uit aanmerkelijk belang van voorafgaande en 6 volgende kalenderjaren; verrekening vindt plaats in volgorde waarin verliezen zijn ontstaan en inkomens zijn genoten, echter in 2019 geleden verlies wordt verrekend vóór verliezen uit 2017 en 2018 en in 2020 geleden verlies vóór verlies uit 2018.
- ▷ Art. 4.1, 4.12, 4.12a, 4.13, 4.19, 4.49, 6.2 Wet IB 2001; art. XXXVI Belastingplan 2019; besluit 31-10-2016, nr. BLKB2016/152.
- ▲ Fiscaal Memo Wet- & Regelgeving, § 1.66-1.69, 1.71; Fiscaal Memo App, IB aanmerkelijk belang (box 2).

1.54 Forfaitair voordeel uit VBI

Forfaitair voordeel uit VBI/buitenlandse beleggingsvennootschap

tarief	2024	2023	2022	2021
forfaitair voordeel ^{a,b}	6,04%	6,17%	5,53%	5,69%

- a. Van waarde in economisch verkeer van aandelen/winstbewijzen (tegenbewijs niet mogelijk) bij aanvang kalenderjaar (of bij oprichting vennootschap indien opgericht in kalenderjaar); op forfaitair voordeel komt in mindering werkelijke in aanmerking genomen reguliere voordelen uit genoemde aandelen/winstbewijzen; forfaitair voordeel kan niet negatief zijn.
- b. Voordeel tijdsgelang berekenen als aandelen/winstbewijzen niet gehele kalenderjaar tot aanmerkelijk belang hebben behoord (gedeelten van kalendermaanden tellen niet mee).

▷ Art. 4.13, 4.14 Wet IB 2001.

▲ Fiscaal Memo Wet- & Regelgeving, § 1.67.1.

1.55 Fictief regulier voordeel (vanaf 2023)

- Fictief regulier voordeel
 - geldt vanaf 1-1-2023
 - is bovenmatig deel van schulden die belastingplichtige en/of partner rechtens/feitelijk (indirect) heeft bij vennootschappen waarin belastingplichtige aanmerkelijk belang heeft.
- Schulden
 - zijn alle civielrechtelijke schuldverhoudingen en verplichtingen
 - met als peildatum 31 december van kalenderjaar (mits dan nog sprake is van aanmerkelijk belang)
 - tegen nominale waarde
 - worden in kalenderjaar eenmaal in aanmerking genomen, bij belastingplichtige en partner gezamenlijk
 - blijven buiten beschouwing indien
 - sprake is van eigenwoningschuld, voor zover voor eigenwoningschuld hypotheekrecht op eigen woning is verstrekt aan

- vennootschap (vereiste van hypotheekrecht geldt niet voor op 31-12-2022 bestaande eigenwoningschuld) (geldt onder voorwaarden ook voor financieringsschuld voor ondernemingswoning), of
- inzake hoofdsom van schulden al regulier voordeel uit aanmerkelijk belang in aanmerking is genomen (bijvoorbeeld als verkapt dividend)
 - worden vermeerderd met schulden die met belastingplichtige verbonden persoon heeft bij a.b.-vennootschap boven maximumbedrag (bij meerdere belastingplichtigen in gelijke delen) (maximumbedrag geldt per verbonden persoon apart)
 - verbonden persoon is bloed- of aanverwant in rechte lijn van belastingplichtige/partner die zelf geen aanmerkelijk belang heeft in desbetreffende a.b.-vennootschap.
 - Fictief regulier voordeel
 - bedraagt
 - positief bedrag: meerdere van schulden boven maximumbedrag
 - negatief bedrag: deel van schulden voor zover lager dan maximumbedrag, tot maximaal eerder in heffing betrokken positief fictief voordeel (voor zover daarvan nog een bedrag resteert omdat al eerder negatief bedrag in aanmerking is genomen)
 - wordt geacht uiterlijk te zijn genoten per einde kalenderjaar of moment onmiddellijk voorafgaand aan overlijden.
 - Maximumbedrag
 - bedraagt € 500 000 (2023: € 700 000)
 - wordt gecorrigeerd met eerder als fictief regulier voordeel in heffing betrokken bedrag
 - geldt voor belastingplichtige en partner gezamenlijk (bij aanvang en beëindiging partnerschap gelden specifieke regels voor vaststelling gezamenlijk respectievelijk individueel maximumbedrag).
 - Als belastingplichtige op 31 december van kalenderjaar geen aanmerkelijk belang meer heeft (niet door emigratie), wordt fictief regulier voordeel berekend, waarbij schulden op nihil worden gesteld.
- ▷ Art. 4.13, 4.14a-4.14b, 4.43, 10a.23 Wet IB 2001; art. 15bis-15ter Uitv.besl. IB 2001; KG:003:2023:11.
- ▲ Fiscaal Memo Wet- & Regelgeving, § 1.67.2.

SPAREN EN BELEGGEN (BOX 3)

1.56 **Belastbaar inkomen uit sparen en beleggen (box 3)**

1.56.1 **Wettelijk systeem en rechtsherstel box 3**

- Door Kerstarrest van Hoge Raad wordt bij berekening van voordeel uit sparen en beleggen (box 3) over belastingjaren 2017 t/m 2022 onderscheid gemaakt in
 - oud wettelijk systeem (zie § 1.56.4)
 - zoals t/m 2022 opgenomen in Wet IB 2001
 - geldt nog t/m belastingjaar 2022, tenzij rechtsherstel box 3 voordeliger is voor kwalificerende belastingplichtige
 - rechtsherstel box 3 (zie § 1.56.3)

- is door Kerstarrest veroorzaakte aanpassing van box 3-heffing
 - voorziet in andere berekeningswijze van voordeel uit sparen en beleggen
 - 3 aparte forfaitaire rendementen op werkelijke vermogensmix van banktegoeden, overige bezittingen en schulden
 - wordt automatisch toegepast door belastingdienst
 - voor door belastingplichtige en partner eventueel gewenste andere verdeling van uitgaven voor specifieke zorgkosten of aftrekbare giften moet verzoek om ambtshalve vermindering of herziene aangifte worden ingediend
 - is verwerkt in Wet rechtsherstel box 3
 - geldt
 - voor belastingjaren 2017 t/m 2022 in plaats van oud wettelijk systeem, echter alleen als dit voordeliger is voor belastingplichtige, en
 - voor belastingjaren 2017 t/m 2020: mits op 24-12-2021 aanslag over desbetreffend belastingjaar nog niet was vastgesteld of nog niet onherroepelijk vaststond
 - voor belastingjaren 2021 t/m 2022: alle aanslagen.
 - Nieuw wettelijk systeem box 3 (zie § 1.56.2)
 - is gebaseerd op systematiek van rechtsherstel box 3, maar aangevuld met enkele specifieke bepalingen (zoals definitie banktegoeden en schulden; peildatumarbitrage)
 - geldt
 - voor alle belastingplichtigen
 - vanaf belastingjaar 2023.
- ▷ Art. 1-2, 5 Wet rechtsherstel box 3; HR 24-12-2021, nr. 21/01243, ECLI:NL:HR:2021:1963.

▲ Fiscaal Memo App, IB sparen en beleggen (box 3).

1.56.2 Nieuw wettelijk systeem box 3 (vanaf 2023)

Belastbaar inkomen uit sparen en beleggen (nieuw wettelijk systeem box 3) (vanaf 2023)

bestanddelen

banktegoeden ^{a,b}	
forfaitair rendement ^c op banktegoeden
overige bezittingen ^{a,b}	+
forfaitair rendement ^c op overige bezittingen	+
bezittingen	
forfaitair rendement op bezittingen	
schulden ^{a,d}	
af: drempel (zie § 1.56.5)	-
af: in aanmerking te nemen schulden (niet negatief)	-
forfaitair rendement ^c op schulden	-
rendementsgrondslag op peildatum (zie § 1.56.5) (G)	
af: heffingvrij vermogen (zie § 1.56.5)	-

bestanddelen

(gezamenlijke) grondslag sparen en beleggen (niet negatief)	
rendement op bezittingen en schulden (niet negatief) (R)
grondslag sparen en beleggen ^e	
effectieve rendementspercentage (R/G × 100%) ^f%	×
voordeel uit sparen en beleggen	
af: persoonsgebonden aftrek (zie § 1.66) ^g	-
belastbaar inkomen uit sparen en beleggen (box 3) ^h	

- Peildatum is 1 januari van kalenderjaar; peildatum 1 januari geldt ook indien belastingplichtige op 1 januari nog niet binnenlands belastingplichtig is of indien binnenlandse belastingplicht gedurende kalenderjaar anders dan door overlijden eindigt.
- Banktegoeden zijn (vruchtgebruik op) in Nederland of buitenland aangehouden banktegoeden + contant geld + lidmaatschapsrecht VvE + tegoeden op derden-geldenrekening van notaris of gerechtsdeurwaarder; overige bezittingen zijn alle bezittingen (zie § 1.56.5) +/- banktegoeden.
- Forfaitair rendement bedraagt op jaarbasis vast percentage van grondslag (zie tabel); forfaitair rendement wordt tijdsgelang over hele kalendermaanden van binnenlandse belastingplicht bepaald.
- Tot schulden (zie § 1.56.5) behoort ook genotsrecht van schuld waarvan genotsrechtige rente moet voldoen.
- Voor belastingplichtige met (fictief) gehele jaar dezelfde partner bestaat grondslag sparen en beleggen uit toegerekende deel (zie § 1.4) van gezamenlijke grondslag sparen en beleggen.
- Effectieve rendementspercentage = rendement op bezittingen en schulden (R)/rendementsgrondslag op peildatum (G) × 100%.
- Voor gedeelte dat niet in aftrek kan komen op inkomen uit werk en woning (zie § 1.11); resterende persoonsgebonden aftrek kan belastbaar inkomen uit sparen en beleggen niet verder dan tot nihil verminderen, eventueel restant komt voor zover mogelijk in mindering op inkomen uit aanmerkelijk belang (zie § 1.53).
- Bestanddeel van verzamelinkomen, zie § 1.5.

Forfaitair rendement nieuw wettelijk systeem box 3 (vanaf 2023)

rendementsklasse	2024	2023
banktegoeden	1,03% ^a	0,36% ^a
overige bezittingen	6,04%	6,17%
schulden	2,47% ^a	2,57% ^a

- Voorlopig cijfer; vaststelling geschiedt met terugwerkende kracht na afloop van belastingjaar (zie Fiscaal Memo App voor definitieve cijfer).
- (Vanaf 2023) als door handelingen van belastingplichtige sprake is van peildatumarbitrage, blijven handelingen bij berekening voordeel uit sparen beleggen buiten beschouwing
 - voor zover
 - voor banktegoeden en overige bezittingen
 - zowel waarde van overige bezittingen op enig na peildatum gelegen moment in peilperiode hoger is dan waarde van overige bezittingen op peildatum
 - als waarde van banktegoeden op enig na peildatum gelegen moment in peilperiode lager is dan waarde van banktegoeden op peildatum

- voor schulden
 - waarde van schulden op enig na peildatum gelegen moment in peilperiode lager is dan waarde van schulden op peildatum
 - tenzij belastingplichtige aannemelijk maakt zakelijk te hebben gehandeld
- met dien verstande dat onder peildatumarbitrage wordt verstaan
- indien op 1 januari (peildatum)
 - waarde van overige bezittingen lager is dan hoogste waarde van overige bezittingen in peilperiode, en
 - waarde van banktegoeden hoger is dan laagste waarde van banktegoeden in peilperiode
 - indien op 1 januari (peildatum)
 - waarde van schulden hoger is dan laagste waarde van schulden in peilperiode
- met dien verstande dat
- onder peilperiode wordt verstaan aaneengesloten periode van 3 maanden die aanvangt voor en eindigt na peildatum.

▷ Art. 5.1-5.2, 5.24, 6.2, 9.5a Wet IB 2001; art. 45abis Uitv.reg. IB 2001.

- ▲ Fiscaal Memo Wet- & Regelgeving, § 1.77; Fiscaal Memo App, IB sparen en beleggen (box 3).

1.56.3 *Rechtsherstel box 3 (2017 t/m 2022)*

Belastbaar inkomen uit sparen en beleggen (rechtsherstel box 3) (2017 t/m 2022)

bestanddelen

banktegoeden ^{ab}	
forfaitair rendement ^c op banktegoeden
overige bezittingen ^{ab}	+
forfaitair rendement ^c op overige bezittingen	+
bezittingen	
forfaitair rendement op bezittingen	
schulden ^{ad}	
af: drempel (zie § 1.56.5)	-
af: in aanmerking te nemen schulden (niet negatief)	-
forfaitair rendement ^c op schulden	-
rendementsgrondslag op peildatum (zie § 1.56.5) (G)	
af: heffingvrij vermogen (zie § 1.56.5)	-
(gezamenlijke) grondslag sparen en beleggen (niet negatief)	
rendement op bezittingen en schulden (niet negatief) (R)	
grondslag sparen en beleggen ^e	
effectieve rendementspercentage (R/G × 100%) ^f	% ×
voordeel uit sparen en beleggen	
af: persoonsgebonden aftrek (zie § 1.66) ^g	-
belastbaar inkomen uit sparen en beleggen (box 3) ^h	

- Peildatum is 1 januari van kalenderjaar; peildatum 1 januari geldt ook indien belastingplichtige op 1 januari nog niet binnenlands belastingplichtig is of indien binnenlandse belastingplicht gedurende kalenderjaar anders dan door overlijden eindigt.
- Overige bezittingen zijn alle bezittingen (zie § 1.56.5) anders dan in Nederland of buitenland aangehouden banktegoeden.
- Forfaitair rendement bedraagt op jaarbasis vast percentage van grondslag (zie tabel); forfaitair rendement wordt tijdsgelang over hele kalendermaanden van binnenlandse belastingplicht bepaald.
- Voor schulden, zie § 1.56.5.
- Voor belastingplichtige met (fictief) gehele jaar dezelfde partner bestaat grondslag sparen en beleggen uit toegerekende deel (zie § 1.4) van gezamenlijke grondslag sparen en beleggen.
- Effectieve rendementspercentage = $\text{rendement op bezittingen en schulden (R)} / \text{rendementsgrondslag op peildatum (G)} \times 100\%$.
- Voor gedeelte dat niet in aftrek kan komen op inkomen uit werk en woning (zie § 1.11); resterende persoonsgebonden aftrek kan belastbaar inkomen uit sparen en beleggen niet verder dan tot nihil verminderen, eventueel restant komt voor zover mogelijk in mindering op inkomen uit aanmerkelijk belang (zie § 1.53).
- Bestanddeel van verzamelinkomen, zie § 1.5.

Forfaitair rendement rechtsherstel box 3 (2017 t/m 2022)

rendementsklasse	2022	2021	2020	2019	2018	2017
banktegoeden	0,00%	0,01%	0,04%	0,08%	0,12%	0,25%
overige bezittingen	5,53%	5,69%	5,28%	5,59%	5,38%	5,39%
schulden	2,28%	2,46%	2,74%	3,00%	3,20%	3,43%

▷ Art. 5.1, 6.2 Wet IB 2001; art. 2-4 Wet rechtsherstel box 3.

- ▲ Fiscaal Memo App, IB sparen en beleggen (box 3).

1.56.4 Oud wettelijk systeem box 3 (t/m 2022)

Belastbaar inkomen uit sparen en beleggen (oud wettelijk systeem box 3) (t/m 2022)

bestanddelen

rendementsgrondslag op peildatum ^a
af: heffingvrij vermogen (zie § 1.56.5) -
grondslag sparen en beleggen (niet negatief) ^b
voordeel uit sparen en beleggen (= forfaitair rendement) ^c
af: persoonsgebonden aftrek (zie § 1.66) ^d -
belastbaar inkomen uit sparen en beleggen (box 3) ^e

- Peildatum voor rendementsgrondslag is 1 januari van kalenderjaar; peildatum 1 januari geldt ook indien belastingplichtige op 1 januari nog niet binnenlands belastingplichtig is of indien binnenlandse belastingplicht gedurende kalenderjaar anders dan door overlijden eindigt.
- Voor belastingplichtige met (fictief) gehele jaar dezelfde partner bestaat grondslag sparen en beleggen uit toegerekende deel (zie § 1.4) van gezamenlijke grondslag sparen en beleggen.
- Forfaitair rendement bedraagt op jaarbasis vast percentage van grondslag sparen en beleggen, met onderscheid naar rendementsklasse I (sparen) en II (beleggen);

forfaitair rendement wordt tijdsgelang over hele kalendermaanden van binnenlandse belastingplicht bepaald.

- d. Voor gedeelte dat niet in aftrek kan komen op inkomen uit werk en woning (zie § 1.11); resterende persoonsgebonden aftrek kan belastbaar inkomen uit sparen en beleggen niet verder dan tot nihil verminderen, eventueel restant komt voor zover mogelijk in mindering op inkomen uit aanmerkelijk belang (zie § 1.53).
- e. Bestanddeel van verzamelinkomen, zie § 1.5.

Forfaitair rendement oud wettelijk systeem box 3 (t/m 2022)

rendementsklasse	2022	2021
rendementsklasse I (sparen)	-0,01%	0,03%
rendementsklasse II (beleggen)	5,53%	5,69%

Rendementsklassen grondslag sparen en beleggen (forfaitaire vermogensmix van oud wettelijk systeem box 3) (t/m 2022)

grondslag sparen en beleggen ^a		forfaitaire vermogensmix van oud wettelijk systeem box 3	
meer dan	niet meer dan	rendementsklasse I	rendementsklasse II

2022

-	€ 50 650	67%	33%
€ 50 650	962 350	21%	79%
962 350	-	0%	100%

2021

-	€ 50 000	67%	33%
€ 50 000	950 000	21%	79%
950 000	-	0%	100%

- a. Grondslag sparen en beleggen = rendementsgrondslag -/- heffingvrij vermogen.

Forfaitair rendement forfaitaire vermogensmix en effectief belastingtarief oud wettelijk systeem box 3 (t/m 2022)

rendementsgrondslag (box 3-vermogen)		forfaitair rendement forfaitaire vermogensmix ^a	effectief belastingtarief in box 3 ^b
meer dan	niet meer dan		

2022

€ 50 650	€ 101 300	1,82%	0,56%
101 300	1 013 000	4,37%	1,35%
1 013 000	-	5,53%	1,71%

2021

€ 50 000	€ 100 000	1,90%	0,59%
100 000	1 000 000	4,50%	1,40%
1 000 000	-	5,69%	1,76%

- a. Forfaitair rendement forfaitaire vermogensmix is totaal van forfaitair rendement × forfaitaire vermogensmix per rendementsklasse (afgerond op 2 decimalen).
- b. Effectief belastingtarief in box 3 is forfaitair rendement forfaitaire vermogensmix × vast tarief forfaitaire rendementsheffing (2022/2021: 31%) (zie § 1.3.1).

Voordeel uit sparen en beleggen en belastingheffing oud wettelijk systeem box 3 (t/m 2022)

	<i>grondslag sparen en beleggen</i>	<i>voordeel uit sparen en beleggen</i>	<i>belastingheffing oud wettelijk systeem box 3</i>	<i>tarief</i>	<i>belasting</i>
2022					
1e schijf	€ 50 650	€ 920	31%	€	285
2e schijf	<u>911 700</u>	<u>39 810</u>	31%		<u>12 341</u>
	€ 962 350			€ 40 730	€ 12 626
3e schijf	meerdere boven	962 350	31%		
2021					
1e schijf	€ 50 000	€ 948	31%	€	293
2e schijf	<u>900 000</u>	<u>40 512</u>	31%		<u>12 558</u>
	€ 950 000			€ 41 460	€ 12 851
3e schijf	meerdere boven	950 000	31%		

▷ Art. 5.1, 5.2 (oud), 6.2 Wet IB 2001.

- ▲ Fiscaal Memo Wet- & Regelgeving 2022, § 1.77; Fiscaal Memo App, IB sparen en beleggen (box 3).

1.56.5 Rendementsgrondslag en heffingvrij vermogen

Rendementsgrondslag

bestanddelen

onroerende zaken ^a
rechten die (indirect) op onroerende zaken betrekking hebben ^b
bepaalde roerende zaken ^c
rechten op roerende zaken ^d
rechten die niet op zaken betrekking hebben ^e
overige vermogensrechten ^f	<u>.....</u> +
bezittingen ^g
schulden ^h
af: drempel ⁱ	<u>.....</u> -
af: in aanmerking te nemen schulden (niet negatief)	<u>.....</u> -
rendementsgrondslag (= nettovermogen)	<u>.....</u>

- Behalve eigen woning en tot ondernemingsvermogen of aanmerkelijk belang behorende onroerende zaken.
- Bijvoorbeeld recht van erfpacht/recht van opstal/recht van beklemming/appartementsrecht/recht van vruchtgebruik, gebruik of bewoning van onroerende zaak.
- Hieronder vallen roerende zaken die
 - door belastingplichtige en tot zijn huishouden behorende personen niet voor persoonlijke doeleinden worden gebruikt/verbruikt
 - wel voor persoonlijke doeleinden worden gebruikt/verbruikt maar hoofdzakelijk als belegging dienen.

- d. Bijvoorbeeld termijncontracten voor edelmetalen, landbouwproducten, vreemde valuta.
- e. Bijvoorbeeld chartaal en giraal geld, effecten, schuldvorderingen, winstrechten, cryptovaluta, kapitaalverzekeringen (voor bepaalde kapitaalverzekeringen geldt een tijdelijke vrijstelling, zie § 1.57).
- f. Bijvoorbeeld in trust ondergebracht vermogen.
- g. Mits bezitting waarde heeft in economisch verkeer; (buitenlandse) belastingvorderingen blijven buiten rendementsgrondslag, behalve vorderingen (buitenlandse) erfbelasting inclusief successierecht van vóór 2010 en (buitenlandse) belastingrente en invorderingsrente daarover; er zijn nog meer vrijgestelde bezittingen, zie § 1.57.
- h. Schulden zijn verplichtingen met waarde in economisch verkeer, waarbij geldt dat
- niet tot schulden behoren
 - verplichtingen die kunnen leiden tot uitgaven voor persoonsgebonden aftrekpost (zie § 1.66)
 - (verplichtingen tot het doen van periodieke uitkeringen/verstrekkingen aan bloed- of aanverwanten in rechte lijn of tweede graad zijlijn (bijvoorbeeld kinderalimentatie) en vergelijkbare in rechte vorderbare verplichtingen tot het doen van periodieke uitkeringen/verstrekkingen aan deze verwanten of personen die tot huishouden van schuldenaar behoren en die niet tegenwaarde van prestatie vormen
 - kortlopende termijnen (minder dan 1 jaar) van schulden
 - belastingschulden (zie echter hierna voor erfbelastingsschulden)
 - wel tot schulden behoren
 - schulden waarvan rente niet aftrekbaar is in box 1 (zie § 1.14, 1.40, 1.41) of box 2
 - te betalen (buitenlandse) erfbelasting inclusief successierecht van vóór 2010 en (buitenlandse) belastingrente en invorderingsrente daarover, exclusief niet terstond invorderbare erfbelasting over verkrijging landgoed Natuurschoonwet 1928.
- i. Drempel bedraagt € 3700 (2023: € 3400; 2022: € 3200; 2021: € 3200); voor belastingplichtige met (fictief) gehele jaar dezelfde partner geldt gezamenlijke drempel van € 7400 (2023: € 6800; 2022: € 6400; 2021: € 6400).

Heffingvrij vermogen^a

2024	2023	2022	2021
€ 57 000	€ 57 000	€ 50 650	€ 50 000

- a. Voor belastingplichtige met partner geldt heffingvrij vermogen voor ieder afzonderlijk.
- Niet tot rendementsgrondslag behoren niet-opeisbare geldvorderingen op echtgenoot van overleden ouder van belastingplichtige (achtergelaten echtgenoot)
 - die voortvloeien uit verdeling van nalatenschap van overleden ouder
 - die voortvloeien uit door achtergelaten echtgenoot schuldig gebleven vergoeding voor legaat tegen inbreng van waarde, op grond van testament van overleden ouder
 - die anderszins voortvloeien uit testament van overleden ouder
 - ontstaan door niet-opeisbare legitieme portie van belastingplichtige met dien verstande dat
 - daarmee corresponderende schulden niet tot rendementsgrondslag van achtergelaten echtgenoot behoren
 - niet tot bezittingen van belastingplichtige behoren goederen waarop vruchtgebruik ten behoeve van achtergelaten echtgenoot rust

- op grond van testament van overleden ouder of buitenlands wettelijk erfrecht
- doordat belastingplichtige wilsrecht op hertrouwende ouder of stiefouder heeft uitgeoefend
- in geval van (voormalige) echtelijke woning en andere goederen van nalatenschap die achtergelaten echtgenoot voor verzorging nodig heeft

waarbij geldt dat

- niet tot schulden behoren schulden die deel uitmaken van algemeenheid waarop genoemd vruchtgebruik rust/is gevestigd
 - goederen en schulden bij achtergelaten echtgenoot voor volle eigendomswaarde in box 3 worden belast (defiscalisering)
 - defiscalisering met terugwerkende kracht geldt vanaf eerste peildatum voor box 3 na openvallen nalatenschap, mits vruchtgebruik binnen 2 jaar na overlijden juridisch is gevestigd
 - deze toedeling overeenkomstig geldt
 - in gevallen van plaatsvervulling of verdere vererving in rechte neer gaande lijn
 - voor partner die voor erfbelasting met echtgenoot wordt gelijkgesteld (zie § 12.5)
 - indien echtgenoot van ouder van belastingplichtige is overleden (defiscalisering geldt daardoor ook voor stiefouder, stiefkind, quasi-stiefkind)
 - voor renteloze geldvordering van kind op achtergelaten echtgenoot.
 - (Vanaf 2023) niet tot rendementsgrondslag behoren navolgende onderlinge vorderingen en schulden
 - vorderingen op partner van belastingplichtige die corresponderen met schuld van partner aan belastingplichtige
 - vorderingen van minderjarig kind op ouder aan wie rendementsgrondslag van kind wordt toegerekend (zie § 1.4) die corresponderen met schuld van ouder aan minderjarig kind
- met dien verstande dat
- daarmee corresponderende schulden eveneens niet tot rendementsgrondslag behoren.
- Met wettelijk vruchtgenot van vermogen van minderjarig kind wordt in Wet IB 2001 geen rekening gehouden.
- Indien inspecteur langer dan gebruikelijk, dat is
 - meer dan 8 weken na verzoek om (nadere) voorlopige aanslag IB of (vanaf 14-10-2023) aangifte schenkbelasting
 - meer dan 13 weken na indiening aangifte IB over opleggen (nadere) voorlopige aanslag IB of (vanaf 14-10-2023) aanslag schenkbelasting doet
 - waardoor belastingplichtige niet meer vóór peildatum belasting-schuld kan betalen
- mag bij bepaling rendementsgrondslag op peildatum, belastingschuld als betaald worden beschouwd, onder navolgende voorwaarden
- af te trekken bedrag
 - komt in mindering op banktegoeden (t/m 13-10-2023: op bezittingen van box 3) (niet negatief)
 - bedraagt bedrag van te laat opgelegde aanslag, maar maximaal daadwerkelijk verschuldigde bedrag.

- ▷ Art. 5.3-5.5, 5.12, 2.15, eerste lid Wet IB 2001; onderdeel 2.1A, 2.1B, 3.1, 3.2 besluit 31-10-2016, nr. 2016-113962.
- ▲ Fiscaal Memo Wet- & Regelgeving, § 1.77; Fiscaal Memo Arresten & Beleid 2017, § 1.22; Fiscaal Memo App, IB sparen en beleggen (box 3).

1.57 Vrijgestelde bezittingen box 3

Vrijgestelde bezittingen

vrijstellingen

bossen

natuurterreinen

ongebouwde gedeelte aangewezen landgoederen

voorwerpen van kunst en wetenschap^a, waaronder voorwerpen ter beschikking gesteld aan derden voor culturele en wetenschappelijke doeleinden

krachtens erfrecht bij belastingplichtige opgekomen rechten op roerende zaken^b

rechten uit begrafenisverzekering^c, mits verzekerd kapitaal in totaal maximaal € 8665 (2023: € 7913; 2022: € 7444; 2021: € 7348) per verzekerde bedraagt of (bij overschrijding) waarde van rechten in totaal maximaal € 8665 (2023: € 7913; 2022: € 7444; 2021: € 7348) per persoon bedraagt

rechten op kapitaalsuitkering uitsluitend ter zake van invaliditeit/ziekte/ongeval

rechten op termijnen van overdrachtsprijs aanmerkelijk belang, indien overdrachtsprijs uit 1 of meer termijnen bestaat waarvan op vervreemdingstijdstip aantal of omvang onbekend is

geld, chipkaart en vermogensrechten bestemd voor consumentenaankopen (zoals cadeaubon, beltegoed, strippenkaart) tot in totaal € 653 (2023: € 596; 2022: € 560; 2021: € 552)^d

kortlopende termijnen (minder dan 1 jaar) van inkomsten uit vermogensbestanddeel van belastingplichtige

groene beleggingen, tot in totaal maximaal € 71 251 (2023: € 65 072; 2022: € 61 215; 2021: € 60 429) (zie § 1.58)^e

nettolijsrenten (zie § 1.61)

nettopensioen (zie § 1.62)

op 14-9-1999 bestaande kapitaalverzekeringen, tot in totaal maximaal € 123 428^f

aandelen in/winstbewijzen van indertijd aangewezen particuliere participatiemaatschappijen, tot maximaal € 11 345

- Tenzij voorwerpen hoofdzakelijk dienen als belegging; voorwerpen die deel uitmaken van verzameling worden niet door dit enkele feit aangemerkt als belegging.
- Vrijstelling geldt
 - voor zover zaken door belastingplichtige of tot zijn huishouden behorende personen voor persoonlijke doeleinden worden gebruikt/verbruikt
 - tenzij rechten hoofdzakelijk dienen als belegging.
- Recht bestaat op
 - kapitaalsuitkering bij overlijden van belastingplichtige/partner/bloed- of aanverwant, of
 - verstrekkingen in natura ter verzorging uitvaart.
- Voor belastingplichtige met (fictief) gehele jaar dezelfde partner geldt gezamenlijk totaal van € 1306 (2023: € 1192; 2022: € 1120; 2021: € 1104).
- Voor belastingplichtige met (fictief) gehele jaar dezelfde partner geldt gezamenlijk totaal van € 142 502 (2023: € 130 144; 2022: € 122 430; 2021: € 120 858); (vanaf 2023) bij zowel groene banktegoeden als groene overige bezittingen geldt vrijstelling eerst voor groene overige bezittingen en voor restant voor groene banktegoeden.

- f. Vrijstelling geldt tot 14-9-2029 en is alleen van toepassing indien op of na 14-9-1999 verzekerd kapitaal niet is verhoogd en looptijd niet is verlengd; maximumbedrag wordt verminderd met reeds genoten vrijgestelde kapitaalsuitkeringen of vrijgestelde spaarrekening eigen woning/beleggingsrecht eigen woning; voor belastingplichtige met (fictief) gehele jaar dezelfde partner geldt gezamenlijk totaal van € 246 856; uitkering uit kapitaalverzekering bij leven wordt op gezamenlijk verzoek van belastingplichtige en (fictief) gehele jaar dezelfde partner geacht bij beiden voor 50% op te komen, mits verzoek is gedaan in aangifte over jaar waarin kapitaalverzekering tot uitkering is gekomen (op verzoek kan niet worden teruggekomen).
- ▷ Art. 5.7-5.12, 5.13, 5.16, 5.17 Wet IB 2001; art. 2.I.AN, 2.I.AP-2.I.APb, 2.I.AV Invoeringswet Wet IB 2001.
- ▲ Fiscaal Memo Wet- & Regelgeving, § 1.78, 2.3; Fiscaal Memo App, IB sparen en beleggen (box 3).

1.58 Groene beleggingen

- Groene beleggingen zijn vrijgestelde bezittingen, tot in totaal maximaal € 71 251 (2023: € 65 072; 2022: € 61 215; 2021: € 60 429).
- Voor belastingplichtige met (fictief) gehele jaar dezelfde partner geldt gezamenlijk totaal van € 142 502 (2023: € 130 144; 2022: € 122 430; 2021: € 120 858).
- (Vanaf 2023) bij zowel groene banktegoeden als groene overige bezittingen geldt vrijstelling eerst voor groene overige bezittingen en voor restant voor groene banktegoeden (zie § 1.56.2).
- Groene beleggingen
 - komen ook als heffingskorting in aanmerking (zie § 1.81)
 - zijn
 - aandelen in
 - winstbewijzen van
 - geldleningen aan aangewezen groene fondsen.

Aangewezen groene fondsen per 1-1-2024

groenfondsen

ABN AMRO Groenbank BV^a

ASN Groenprojectenfonds

Ecowoningen Fonds

Groenwoningen Fonds

ING Groenbank NV^b

Rabo Groen Bank BV

Groenfondsen Regionaal Duurzaam

Triodos Groenfondsen NV

a. Voorheen Fortis Groenbank BV.

b. Voorheen Postbank Groen NV.

▷ Art. 5.13-5.14 Wet IB 2001; art. 2.I.AV-2.I.AW Invoeringswet Wet IB 2001.

- ▲ Fiscaal Memo Wet- & Regelgeving, § 1.79; Fiscaal Memo App, IB sparen en beleggen (box 3).

1.59-1.60 **Gereserveerd**1.61 **Nettolijfrenten**

- Nettolijfrenten zijn vrijgestelde bezittingen.
- Onder nettolijfrente wordt verstaan
 - lijfrente dienend ter compensatie van pensioentekort (zie § 1.43)
 - oudedagslijfrente
 - nabestaandenlijfrente
 - tijdelijke oudedagslijfrente, met maximale jaartermijn € 13 364 (2023: € 12 205; 2022: € 11 482; 2021: € 11 334)
 - lijfrenterekening en lijfrentebeleggingsrecht (zie § 1.43), met jaartermijnbedrag € 13 364 (2023: € 12 205; 2022: € 11 482; 2021: € 11 334) (t/m 2022: zonder mogelijkheid van afkoop van klein tegoed in 1 keer)
- mits
 - verschuldigde premie
 - op belastingplichtige heeft gedrukt, en
 - niet (gedeeltelijk) in aanmerking is genomen als uitgave voor inkomensvoorzieningen (zie § 1.43), en
 - binnen gestelde begrenzings blijft, en
 - niet (gedeeltelijk) is voldaan na kalenderjaar van bereiken AOW-leeftijd, en
 - belastingplichtige nettolijfrente vrijwillig opbouwt, en
 - overeenkomst met aanbieder vermeldt dat sprake is van nettolijfrente.
- Nettofactor is $100\% - 49,5\% = 50,5\%$.
- Als aanbieder van nettolijfrente kan optreden (onder nader gegeven voorwaarden)
 - toegelaten aanbieder lijfrenteverzekerings (behalve overnemende ondernemer/natuurlijke persoon)
 - bank
 - beleggingsonderneming
 - beheerder van beleggingsinstelling.
- (Vanaf 2023) jaarlijkse premie voor alle nettolijfrenten van belastingplichtige gezamenlijk mag maximaal $30\% \times$ nettofactor van premiegrondslag van voorafgaande kalenderjaar (zie § 1.43) boven € 137 800 (2023: € 128 810) bedragen (nog te verminderen met in voorafgaande kalenderjaar ingelegde premie voor nettopensioenregeling).
- (T/m 2022) jaarlijkse premie voor alle nettolijfrenten van belastingplichtige gezamenlijk mag maximaal leeftijdsafhankelijk percentage (zie tabel) van premiegrondslag van voorafgaande kalenderjaar (zie § 1.43) boven € 114 866 (2021: € 112 189) bedragen.

Maximale premie nettolijfrente^a (t/m 2022)

leeftijd ^b		percentage
vanaf	tot	
15	20	2,3
20	25	2,7

leeftijd ^b		percentage
vanaf	tot	
25	30	3,3
30	35	3,9
35	40	4,7
40	45	5,7
45	50	6,9
50	55	8,3
55	60	10,0
60	65	12,0
65	-	13,8

- a. Nog te verminderen met in voorafgaande kalenderjaar ingelegde premie voor nettopensioenregeling.
- b. Per einde kalenderjaar.
- Voor belastingplichtige die in aan kalenderjaar voorafgaande 10 jaar (*t/m 2022: 7 jaar*) jaarlijkse premie niet volledig heeft benut, mag alsnog premie volgens reserveringsruimte toepassen (zie § 1.43; percentage en maximum reserveringsruimte vermenigvuldigen met nettofactor).
 - Bij staking van onderneming mag ondernemer op verzoek inkomensgegevens van huidige kalenderjaar nemen voor berekening premiegrondslag en maximale premie.
 - Vrijstelling als box 3 vervalt voor volledige waarde van aanspraak als besmette handeling wordt verricht, d.i.
 - niet langer voldoen aan voorwaarden nettolijfrente
 - (gedeeltelijke) afkoop, vervreemding, voorwerp van zekerheidsstelling
 - overgang verplichtingen op niet-toegelaten aanbieder
 - werkgever verstrekt aan belastingplichtige bijdrage voor nettolijfrente, terwijl werkgever bijdrage niet in zelfde mate verstrekt aan overige werknemers
 met dien verstande dat
 - na vervallen van vrijstelling in voorafgaande kalenderjaar, tot bezittingen moet worden gerekend 50% waarde van aanspraken per 1 januari van voorafgaande kalenderjaar × jaarfactor (jaarfactor bedraagt uiteindelijk 10, voorsnog geldt als jaarfactor 9 (2023: 8; 2022: 7; 2021: 6)) (belastingplichtige kan tegenbewijs leveren dat werkelijk genoten belastingvoordeel lager is, in welk geval genoten belastingvoordeel × 100/1,2 tot bezittingen moet worden gerekend)
 - afkoop wegens langdurige arbeidsongeschiktheid of (*vanaf 2023*) kleine nettolijfrente onder voorwaarden is toegestaan (zie § 1.44)
 - vrijval aanspraak wegens einde binnenlandse belastingplicht niet als afkoop wordt beschouwd
 - termijnen voor aankoop nettolijfrente op expiratedatum gelijk zijn aan die voor brutolijfrente.
 - Aanspraak op nettolijfrente mag worden omgezet in andere aanspraak op nettolijfrente.
- ▷ Art. 5.16-5.16c, 10a.15 Wet IB 2001; art. 17bis Uitv.besl. IB 2001 (oud).
- ▲ Fiscaal Memo Wet- & Regelgeving, § 1.80; Fiscaal Memo App, IB sparen en beleggen (box 3).

1.62 **Nettopensioenen**

- Aanspraken ingevolge nettopensioenregeling zijn vrijgestelde bezittingen.
- Onder nettopensioenregeling wordt verstaan regeling die
 - als doel heeft treffen van ouderdoms-/partner-/wezenpensioenen (zie § 3.13) of daarmee vergelijkbare voorziening ingevolge beroeps- of bedrijfstakpensioenregeling of buitenlandse pensioenregeling, en
 - voldoet aan in Wet LB 1964 gegeven bepalingen omtrent afkoopverbod e.d., en
 - verzekerd is bij toegelaten verzekeraar of pensioenfonds (eigen beheer niet toegestaan), en
 - binnen gestelde begrenzings blijft.
- (*Vanaf 1-7-2023*) nettopensioenregeling kan voorzien in
 - netto-ouderdomspensioenen of nettopartnerpensioenen bij overlijden op na pensioendatum
 - wordt opgebouwd over maximaal bedrag dat boven aftoppingsgrens pensioengevend loon valt, met dien verstande dat premie maximaal 30% van pensioengrondslag × nettofactor bedraagt
 - voldoet aan in Wet LB 1964 gegeven bepalingen van ouderdomspensioenen omtrent ingangsdatum (zie § 3.13.2)
 - nettopartnerpensioenen bij overlijden voor pensioendatum
 - bedraagt niet meer dan 50% van bedrag dat boven aftoppingsgrens laatstgenoten pensioengevend loon valt × nettofactor
 - voldoet aan in Wet LB 1964 gegeven bepalingen van partnerpensioenen bij overlijden voor pensioendatum omtrent verzekering op risicobasis en ingangsdatum (zie § 3.13.2)
 - nettowezenpensioenen
 - bedraagt voor halfwezen niet meer dan 20% van bedrag dat boven aftoppingsgrens van laatstgenoten pensioengevend loon valt × nettofactor
 - bedraagt voor wezen niet meer dan 40% van bedrag dat boven aftoppingsgrens van laatstgenoten pensioengevend loon valt × nettofactor
 - voldoet aan in Wet LB 1964 gegeven bepalingen van wezenpensioenen omtrent verzekering op risicobasis en ingangsdatum (zie § 3.13.2) met dien verstande dat
 - overschrijding van maxima onder voorwaarden is toegestaan (zie § 3.13.2).
- (*T/m 30-6-2023*) nettopensioenregeling kan voorzien in
 - netto-ouderdomspensioenen
 - wordt tijdsevenredig opgebouwd op basis van beschikbarepremieregeling
 - is gericht op pensioenen dat na 40 jaren opbouw maximaal 75% bedraagt van gemiddelde bedrag dat boven aftoppingsgrens pensioengevend loon valt × nettofactor
 - voldoet aan in Wet LB 1964 gegeven bepalingen van ouderdomspensioenen omtrent ingangsdatum (zie § 3.13.3)
 - nettopartnerpensioenen
 - wordt tijdsevenredig opgebouwd op basis van beschikbarepremieregeling

- is gericht op pensioen dat na 40 jaren opbouw maximaal 52,5% bedraagt van gemiddelde bedrag dat boven aftoppingsgrens pensioengevend loon valt \times nettofactor
- voldoet aan in Wet LB 1964 gegeven bepalingen van partnerpensioen omtrent leeftijd partner, bereikbaar pensioengevend loon, ontbrekende dienstjaren en ingangsdatum (zie § 3.13.3)
 - nettowezenpensioen
- wordt tijdsevenredig opgebouwd op basis van beschikbarepremieregeling
- is gericht op pensioen dat na 40 jaren opbouw maximaal 10,5% bedraagt van gemiddelde bedrag dat boven aftoppingsgrens pensioengevend loon valt \times nettofactor
- voldoet aan in Wet LB 1964 gegeven bepalingen van partnerpensioen omtrent bereikbaar pensioengevend loon en ontbrekende dienstjaren en van wezenpensioen omtrent ingangsdatum en volle wezen (zie § 3.13.3)

met dien verstande dat

- overschrijding van maximumopbouw onder voorwaarden is toegestaan (zie § 3.13.3)
- beschikbare premie voor opbouw van nettopensioenaanspraken uit netto loon moet worden voldaan
- voor vaststelling premie gebruik kan worden gemaakt van nader gegeven premiestaffels
- op nettopensioen dat op 1-7-2023 niet meer aan wettelijke bepalingen voldoet blijven op 30-6-2023 geldende bepalingen van toepassing.

Nettopensioen

jaar	maximum pensioengevend loon	netto factor
2024	€ 137 800	50,5%
2023	€ 128 810	50,5%
2022	€ 114 866	50,5%
2021	€ 112 189	50,5%

- Vrijstelling als bezitting in box 3 vervalt voor volledige waarde van aanspraak als besmette handeling wordt verricht, d.i.
 - niet langer voldoen aan voorwaarden nettopensioen
 - (gedeeltelijke) afkoop, vervreemding, voorwerp van zekerheidsstelling
 - overgang verplichtingen op niet-toegelaten verzekeraar
 - werkgever verstrekt aan belastingplichtige bijdrage voor nettopensioen, terwijl werkgever bijdrage niet in zelfde mate verstrekt aan overige werknemers
- met dien verstande dat
 - na vervallen van vrijstelling in voorafgaande kalenderjaar, tot bezittingen moet worden gerekend 50% waarde van aanspraken per 1 januari van voorafgaande kalenderjaar \times jaarfactor (jaarfactor bedraagt uiteindelijk 10, vooralsnog geldt als jaarfactor 9 (2023: 8; 2022: 7; 2021: 6)) (belastingplichtige kan tegenbewijs leveren dat

werkelijk genoten belastingvoordeel lager is, in welk geval genoten belastingvoordeel $\times 100/1,2$ tot bezittingen moet worden gerekend)

- vrijval aanspraak wegens einde binnenlandse belastingplicht niet als afkoop wordt beschouwd
- in Wet LB 1964 gegeven uitzonderingen op afkoopverbod ook voor nettopensioen gelden
- (vanaf 2023) afkoop klein nettopensioen onder voorwaarden is toegestaan.

▷ Art. 5.17-5.17f, 10a.15, 10a.27 Wet IB 2001; art. 30 Uitv.reg. IB 2001; Staffelsluit pensioenen 26-6-2023, nr. 2023-13825.

▲ Fiscaal Memo Wet- & Regelgeving, § 1.81; Fiscaal Memo App, IB sparen en beleggen (box 3).

1.63 Waardering bezittingen en schulden

- Bezittingen en schulden worden in aanmerking genomen naar waarde in economisch verkeer.
- Bezittingen en schulden die – al dan niet tezamen – als eenheid plegen te worden beschouwd, worden als eenheid in aanmerking genomen (bijvoorbeeld tot privévermogen behorende (negatieve) waarde van renteswap).
- Elke woning in box 3 wordt gewaardeerd tegen WOZ-waarde, met dien verstande dat
 - waarde van (vanaf 2023: voor onbepaalde tijd) verhuurde woning die onder huurbescherming valt wordt gesteld op WOZ-waarde \times leegwaarderatio (zie tabel leegwaarderatio hierna; tegenbewijs mogelijk als aldus berekende waarde 10% of meer afwijkt van werkelijke waarde in economisch verkeer van woning in verhuurde staat op WOZ-waardepeildatum)
 - waarde van duurzaam verpachte woning wordt gesteld op WOZ-waarde \times leegwaarderatio (zie tabel leegwaarderatio hierna, met tegenbewijsmogelijkheid), met dien verstande dat
 - tabel moet worden toegepast met jaarlijkse pacht in plaats van jaarlijkse huur
 - onder duurzame verpachting wordt pachtovereenkomst verstaan die voor minimaal 12 jaar is aangegaan
 - gekapitaliseerde waarde van toekomstige jaarlijkse erfpachtcanons van WOZ-waarde mag worden afgetrokken (zie tabel waarderingsregels hierna).

Leegwaarderatio verhuurde/verpachte woning

jaarlijkse huur/pacht ^a als percentage van WOZ-waarde ^b		leegwaarderatio ^c	
meer dan	niet meer dan	vanaf 2023	t/m 2022
0,0%	1,0%	73%	45%
1,0%	2,0%	79%	51%
2,0%	3,0%	84%	56%
3,0%	4,0%	90%	62%
4,0%	5,0%	95%	67%

jaarlijkse huur/pacht ^a als percentage van WOZ-waarde ^b		leegwaarderatio ^c	
meer dan	niet meer dan	vanaf 2023	t/m 2022
5,0%	6,0%	100%	73%
6,0%	7,0%	100%	78%
7,0%	–	100%	85%

- Jaarlijkse huur/pacht bedraagt 12 × maandelijks kale huurprijs/pachtprijs geldend bij begin van kalenderjaar; bij onzakelijke huurprijs/pachtprijs geldt jaarlijkse huurprijs/pachtprijs van 5,5% (t/m 2022: 3,5%) van WOZ-waarde.
- Bij gedeeltelijke verhuur van WOZ-waarde van verhuurde deel van woning; indien WOZ-waarde van verhuurde deel niet is vastgesteld, geldt evenredig deel van totale WOZ-waarde naar rato van verhuurde vierkante meters.
- Indien woning als aparte wooneenheid verhuurd is maar niet als afzonderlijk appartement vervreemd kan worden, wordt WOZ-waarde verlaagd met € 20 000.

- Aan genotsrecht dat tegen periodieke, gelijkmatige en zakelijke vergoeding wordt verleend wordt geen waarde toegekend (bijvoorbeeld huur- of pachtvereenkomst).
- Alimentatie in de vorm van woongenot (= genotsrecht) wordt op nihil gewaardeerd.

Waarderingsregels box 3

waardering van	waarderingregel
periodieke uitkeringen in geld ^a	
■ levenslang, ingegaan en afhankelijk van 1 leven	■ jaarlijks bedrag × factor tabel 1
■ levenslang, nog niet ingegaan en afhankelijk van 1 leven	■ jaarlijks bedrag × aantal uitkeringsjaren ^b × factor tabel 3 ^d
■ afhankelijk van meer dan 1 leven en vervallende bij overlijden van	
– laatstlevende	■ waardering met jongste lijf minus 10 jaar
– eerststervende	■ waardering met oudste lijf plus 5 jaar
■ vervallende na bepaalde tijd én tevens	
– niet afhankelijk van een leven	■ jaarlijks bedrag × aantal uitkeringsjaren × factor tabel 2 ^c
– ingegaan en afhankelijk van 1 leven	■ jaarlijks bedrag × aantal uitkeringsjaren × factor tabel 3 ^d
– nog niet ingegaan en afhankelijk van 1 leven	■ jaarlijks bedrag × aantal uitkeringsjaren × factor tabel 3 ^d
periodieke uitkeringen in geld ^a	
■ voor onbepaalde tijd en niet afhankelijk van enig leven	■ 24 × jaarlijks bedrag
overige periodieke uitkeringen	■ koopsom zodanige uitkering
genotsrechten	■ 4%
erfpachtcanon woning	■ 17 × jaarlijks bedrag
erfpachtcanon verhuurde wooneenheid	■ 20 × jaarlijks bedrag

- Onzeker jaarlijks bedrag of uitkeringen niet in geld worden in aanmerking genomen naar geschatte bedrag.
- Voor nog niet ingegane jaren geldt jaarlijks bedrag van nihil; in geval van levenslange periodieke uitkering maximaal 12 vijftal jaren in aanmerking nemen.

- c. Waarde niet hoger dan $24 \times$ jaarlijks bedrag.
 d. Waarde niet hoger dan levenslange ingegane periodieke uitkering afhankelijk van 1 leven.

Tabel 1

<i>leeftijd^a</i>	<i>factor</i>	<i>leeftijd^a</i>	<i>factor</i>	<i>leeftijd^a</i>	<i>factor</i>
tot 20 jaar	22	tot 50 jaar	16	tot 80 jaar	6
tot 25 jaar	22	tot 55 jaar	15	tot 85 jaar	4
tot 30 jaar	21	tot 60 jaar	13	tot 90 jaar	3
tot 35 jaar	20	tot 65 jaar	11	tot 95 jaar	2
tot 40 jaar	19	tot 70 jaar	9	vanaf 95 jaar	1
tot 45 jaar	18	tot 75 jaar	8		

- a. Bij afhankelijkheid van 1 leven geldt voor vrouwen leeftijdsterugstelling van 5 jaar.

Tabel 2

<i>vijftal jaren</i>	<i>factor</i>	<i>vijftal jaren</i>	<i>factor</i>	<i>vijftal jaren</i>	<i>factor</i>
eerste	0,91	zesde	0,34	elfde	0,13
tweede	0,75	zevende	0,28	twaalfde	0,11
derde	0,61	achtste	0,23	volgende	0,09
vierde	0,50	negende	0,19		
vijfde	0,41	tiende	0,16		

Tabel 3

vijftal jaren factor ^a		0-19	20-24	25-29	30-34	35-39	40-44	45-49	50-54	55-59	60-64	65-69	70-74	75-79	80-84	85-89	90-94	95-100	100-
eerste		0,91	0,91	0,91	0,90	0,90	0,90	0,90	0,89	0,88	0,87	0,84	0,80	0,74	0,65	0,54	0,40	0,27	0,18
tweede		0,74	0,74	0,74	0,74	0,74	0,73	0,72	0,70	0,67	0,62	0,54	0,45	0,33	0,20	0,08	0,02		
derde		0,61	0,61	0,61	0,60	0,59	0,58	0,56	0,53	0,48	0,40	0,30	0,20	0,10	0,03				
vierde		0,50	0,50	0,49	0,49	0,48	0,46	0,43	0,38	0,31	0,22	0,14	0,06	0,02					
vijfde		0,41	0,40	0,40	0,39	0,37	0,35	0,30	0,24	0,17	0,10	0,04	0,01						
zesde		0,33	0,33	0,32	0,30	0,28	0,25	0,20	0,14	0,08	0,03	0,01							
zevende		0,27	0,26	0,25	0,23	0,20	0,16	0,11	0,06	0,02									
achtste		0,21	0,20	0,19	0,16	0,13	0,09	0,05	0,02										
negende		0,17	0,15	0,13	0,11	0,07	0,04	0,01											
tiende		0,13	0,11	0,09	0,06	0,03	0,01												
elfde		0,09	0,07	0,05	0,03	0,01													
twaalfde		0,06	0,04	0,02	0,01														
volgende		0,03	0,02	0,01															

a. Voor vrouwen geldt leeftijdsterugstelling van 5 jaar.

- ▷ Art. 5.19-5.23 Wet IB 2001; art. 17a-19 Uitv.besl. IB 2001; HR 3-4-2015, nr. 13/04247, ECLI:NL:HR:2015:812; HR 2-2-2018, nr. 17/00057, ECLI:NL:HR:2018:123.
- ◄ Fiscaal Memo Wet- & Regelgeving, § 1.82; Fiscaal Memo Arresten & Beleid 2014, § 1.35; Fiscaal Memo Arresten & Beleid 2016, § 1.22; Fiscaal Memo App. IB sparen en belleggen (box 3).

1.64-1.65 Gereserveerd

PERSOONSgebonden AFTREK

1.66 Persoonsgebonden aftrek

Persoonsgebonden aftrek**bestanddelen**

uitgaven voor onderhoudsverplichtingen
verliezen op beleggingen in durfkapitaal
uitgaven voor specifieke zorgkosten ^a
weekenduitgaven voor gehandicapten
(t/m 2021) scholingsuitgaven
aftrekbare giften +
persoonsgebonden aftrekposten
nog te verrekenen persoonsgebonden aftrekposten voorgaande jaren +
persoonsgebonden aftrek ^b

a. Aftrekbaar voor zover belastingplichtige zich redelijkerwijs gedrongen heeft kunnen voelen tot doen van uitgave.

b. Voor deel van persoonsgebonden aftrek dat tegen hoogste schijftarief van box 1 in aftrek is gebracht volgt belastingverhoging (zie § 1.3.1).

■ Persoonsgebonden aftrek

- kan niet tot negatief inkomen leiden
- wordt in aanmerking genomen (eerst uitgaven voor specifieke zorgkosten, dan overige persoonsgebonden aftrekposten)
 - eerst op inkomen uit werk en woning (verminderd met eventueel daarin begrepen te conserveren inkomen) (zie § 1.11)
 - vervolgens voor eventueel restant op belastbaar inkomen uit sparen en beleggen (zie § 1.56)
 - vervolgens voor eventueel restant op inkomen uit aanmerkelijk belang (verminderd met eventueel daarin begrepen te conserveren inkomen) (zie § 1.53)
- mag voor gedeelte dat niet kon worden afgetrokken, in volgende kalenderjaren worden afgetrokken.

▷ Art. 6.1-6.2a Wet IB 2001.

▲ Fiscaal Memo Wet- & Regelgeving, § 1.91.

1.67 **Uitgaven voor onderhoudsverplichtingen****Onderhoudsverplichtingen****bestanddelen**

betaalde alimentatie^{a,b}

betaalde afkoopsommen alimentatie aan ex-echtgenoot^{c,d}

op belastingplichtige verhaalde bijstand in levensonderhoud aan ex-echtgenoot hetgeen vanwege (echt)scheiding wordt betaald^e wegens verrekening van^{c,f}

- pensioenrechten
- lijfrenten en andere inkomensvoorzieningen

bestanddelen

betaalde periodieke uitkeringen en verstrekkingen wegens wettelijk verplichte vergoeding gedeerd levensonderhoud^{a,b}

betaalde periodieke uitkeringen en verstrekkingen wegens dringend morele verplichting tot voorziening in levensonderhoud^{a,b}

- a. Niet aan bloed- en aanverwanten in rechte lijn en tweede graad zijlijn ((klein)kind/ (groot)ouder/broer/zus) of personen die behoren tot huishouden belastingplichtige.
 - b. Verstrekking van woongenot door beperkt gerechtigde tot woning moet worden gewaardeerd volgens eigenwoningforfait.
 - c. Niet in aanmerking komt afkoopsom/verrekening in de vorm van lijfrente e.d., voor zover daarvoor betaalde premies c.a. als uitgaven voor inkomensvoorziening (zie § 1.43) zijn afgetrokken (zie noot d en f).
 - d. Toegestaan is afkoopsom in de vorm van betaling lijfrentepremie aan toegelaten verzekeraar, mits lijfrentetermijnen
 - toekomen aan ex-echtgenoot
 - onmiddellijk na betaling ingaan
 - uiterlijk bij overlijden ex-echtgenoot eindigen (sterftেকans geldt niet) (bij lijfrenterekening/lijfrentebeleggingsrecht gaan uitkeringen over op erfgenamen ex-echtgenoot)
 met dien verstande dat
 - premie wordt aangemerkt als lijfrentepremie voor compensatie van pensioentekort (zie § 1.43)
 - bedragen overgemaakt naar lijfrenterekening/lijfrentebeleggingsrecht ook kwalificeren (zie § 1.43)
 - niet langer voldoen aan voorwaarden wordt beschouwd als niet-toegestane handeling waarop regime negatieve uitgaven voor inkomensvoorzieningen van toepassing is (zie § 1.44).
 - e. Niet het recht zelf maar de periodieke uitkeringen en verstrekkingen uit dat recht.
 - f. Toegestaan is premiebetaling aan toegelaten verzekeraar voor fiscaal erkende lijfrente (zie § 1.43), met dien verstande dat
 - premie wordt aangemerkt als lijfrentepremie voor compensatie van pensioentekort (zie § 1.43)
 - bedragen overgemaakt naar lijfrenterekening/lijfrentebeleggingsrecht ook kwalificeren (zie § 1.43)
 - lijfrente wordt beschouwd als lijfrente ter compensatie van pensioentekort (zie § 1.43) (waar belastingplichtige staat moet worden gelezen (ex-)echtgenoot)
 - niet langer voldoen aan voorwaarden wordt beschouwd als niet-toegestane handeling waarop regime negatieve uitgaven voor inkomensvoorzieningen van toepassing is (zie § 1.44).
- ▷ Art. 6.3-6.7 Wet IB 2001; onderdeel 9.3.3-9.3.5 besluit 16-5-2019, nr. 2019-115021.
- ▲ Fiscaal Memo Wet- & Regelgeving, § 1.92.

1.68-1.69 Gereserveerd

1.70 **Uitgaven voor specifieke zorgkosten****Uitgaven voor specifieke zorgkosten^a****uitgaven wegens ziekte of invaliditeit van/door**

belastingplichtige

partner

kinderen jonger dan 27 jaar

thuiswonende ernstig gehandicapte personen van 27 jaar of ouder^bbij belastingplichtige inwonende zorgafhankelijke ouders, broers, zusters^c

- a. Gezamenlijke uitgaven komen in aanmerking als specifieke zorgkosten voor zover inkomensafhankelijke drempel wordt overschreden (zie tabel); omvang van op belastingplichtige drukkende uitgaven wordt niet beïnvloed door aanspraak op bijzondere bijstand die belastingplichtige niet te gelde maakt, door TSZ of door tegemoetkoming arbeidsongeschikten WIA/WAO/WAZ/Wajong (zie § 28.7).
 - b. Ernstig gehandicapt is persoon die gelet op beperkingen, aanspraak maakt op opname in intramurale inrichting Wlz.
 - c. Zorgafhankelijk is persoon die anders aangewezen zou zijn op beroepsmatige hulp of verzorging in verzorgings- of verpleeginrichting.
- Belastingplichtige die uitgaven voor specifieke zorgkosten door omvang niet (volledig) kan verzilveren, komt automatisch voor niet-verzilverde deel in aanmerking voor door belastingdienst uit te betalen tegemoetkoming specifieke zorgkosten (TSZ).
 - TSZ over kalenderjaar bedraagt
 - C – A, indien C kleiner dan B
 - B – A, in andere gevallen
 waarbij
 - A = gecombineerde inkomensheffing over kalenderjaar
 - B = over kalenderjaar zonder rekening te houden met maximering op gecombineerde inkomensheffing (zie § 1.81.2)
 - C = gecombineerde inkomensheffing over kalenderjaar indien geen uitgaven voor specifieke zorgkosten in aanmerking zouden worden genomen, met fixatie van overige persoonsgebonden aftrekposten op bedrag opgenomen in factor A
 met dien verstande dat
 - indien belastingplichtige (fictief) gehele kalenderjaar partner heeft, gezamenlijke bedragen van uitgaven voor specifieke zorgkosten, gecombineerde inkomensheffing en gecombineerde heffingskorting genomen moeten worden
 - TSZ tot € 15 niet wordt vastgesteld
 - TSZ binnen 6 maanden na onherroepelijk worden (beide) definitieve aanslag(en) IB wordt vastgesteld (als geen beschikking TSZ wordt ontvangen kan belastingplichtige verzoek daartoe indienen, uiterlijk 19 maanden na onherroepelijk worden aanslag)
 - door navorderingsaanslag IB of ambtshalve vermindering
 - alsnog aanspraak op TSZ kan ontstaan, of
 - TSZ kan worden teruggevorderd (doelmatigheidsgrens € 50)
 - onterecht/onjuist vastgestelde TSZ wordt teruggevorderd (doelmatigheidsgrens € 50).

Drempel uitgaven voor specifieke zorgkosten

ongehuwd			partner^a				
verzamelinkomen ^b		drempel	verzamelinkomen ^b		drempel		
meer dan	niet meer dan		meer dan	niet meer dan			
2024							
-	€ 9 420	€	163	-	€ 18 840	€	326
€ 9 420	50 034		1,65% ^b	€ 18 840	50 034		1,65% ^b
50 034	-	€	825 + 5,75% ^c	50 034	-	€	825 + 5,75% ^c
2023							
-	€ 8 603	€	149	-	€ 17 206	€	298
€ 8 603	45 695		1,65% ^b	€ 17 206	45 695		1,65% ^b
45 695	-	€	753 + 5,75% ^c	45 695	-	€	753 + 5,75% ^c
2022							
-	€ 8 093	€	141	-	€ 16 186	€	282
€ 8 093	42 986		1,65% ^b	€ 16 186	42 986		1,65% ^b
42 986	-	€	709 + 5,75% ^c	42 986	-	€	709 + 5,75% ^c
2021							
-	€ 7 989	€	139	-	€ 15 978	€	278
€ 7 989	42 434		1,65% ^b	€ 15 978	42 434		1,65% ^b
42 434	-	€	700 + 5,75% ^c	42 434	-	€	700 + 5,75% ^c

- Indien belastingplichtige (fictief) gehele kalenderjaar partner heeft, moeten uitgaven voor specifieke zorgkosten worden samengevoegd en geldt gezamenlijk verzamelinkomen vóór toepassing persoonsgebonden aftrek.
- Verzamelinkomen vóór toepassing persoonsgebonden aftrek (zie § 1.5).
- Van meerdere boven grensbedrag verzamelinkomen vóór toepassing persoonsgebonden aftrek (zie § 1.5) (2024: € 50 034; 2023: € 45 695; 2022: € 42 986; 2021: € 42 434).

Uitgaven voor specifieke zorgkosten**uitgaven wegens ziekte of invaliditeit gedaan voor**

genees- en heelkundige hulp^{a,b}

vervoer^c

op doktersvoorschrift verstrekte farmaceutische hulpmiddelen^c

andere hulpmiddelen, voor zover van zodanige aard dat zij hoofdzakelijk door zieke of invalide worden gebruikt^{c,d}

extra gezinshulp^{c,e}

extra kosten voor dieet voorgeschreven in door arts/diëtist afgegeven dieetverklaring^{c,f}

extra kleding en beddengoed en daarmee samenhangende extra uitgaven^{c,g}

reizen wegens regelmatig ziekenbezoek^h

- Uitgezonderd zijn ooglaserverhandelingen ter vervanging van bril of contactlenzen; inentingskosten en daarmee verband houdende reiskosten kwalificeren wel.
- Onder genees- en heelkundige hulp wordt verstaan
 - behandeling door arts
 - behandeling op voorschrift en begeleiding van arts door paramedicus

- behandeling door fysiotherapeut, diëtist, ergotherapeut, logopedist, oefentherapeut, orthoptist, podotherapeut, mondhygiënist of huidtherapeut, mits voor behandeling verklaring door paramedicus is afgegeven.
- c. Te verhogen met hierna genoemd percentage, mits (gezamenlijk) verzamelinkomen vóór toepassing persoonsgebonden aftrek (zie § 1.5) over huidig kalenderjaar maximaal € 40 021 (2023: € 38 703; 2022: € 36 409; 2021: € 35 941) bedraagt
 - indien belastingplichtige of partner op 1 januari AOW-leeftijd heeft bereikt: 113%
 - indien belastingplichtige op 1 januari jonger dan AOW-leeftijd: 40%.
- d. Uitgezonderd zijn brillen, contactlenzen en overige hulpmiddelen ter ondersteuning van gezichtsvermogen, scootmobielen, rolstoelen en aanpassingen aan, in of om woning/woonboot/woonwagen of aanhorigheid daarvan; eerbiedigende werking geldt vanaf 2014 voor scootmobielen, rolstoelen en woningaanpassingen die in 2013 via afschrijving voor aftrek in aanmerking kwamen.
- e. Voor zover meer dan drempel; zie tabel drempel extra gezinshulp.
- f. Forfaitaire bedragen van dieetkostentabel; aan dieetverklaring zijn nadere voorwaarden gesteld.
- g. Forfaitaire bedragen, zie tabel uitgaven voor extra kleding en beddengoed.
- h. Zie tabel uitgaven voor reizen wegens regelmatig ziekenbezoek.

Beperking uitgaven voor specifieke zorgkosten

als uitgaven wegens ziekte of invaliditeit worden niet aangemerkt

premies/premievervangende belasting voor volksverzekeringen^a

premies en bijdragen voor ziektekostenregeling^a

eigen bijdragen Wlz

eigen bijdragen Wmo

eigen bijdragen Zvw

uitgaven ten laste van verplicht/vrijwillig eigen risico Zvw

uitgaven voor zorg die onder wettelijk pakket van Zvw vallen

navolgende uitgaven voor zorg die niet meer onder wettelijk pakket van Zvw vallen

- in-vitrofertilisatie (ivf) voor vrouw van 43 jaar of ouder
- eerste 2 ivf-behandelingen, als meer dan 1 embryo per poging worden teruggeplaatst en vrouw jonger is dan 38 jaar
- elleboogkruk, gipssteun, looprek, okselkruk, onderarmschaalkruk, rollator, loophulp met 3 of 4 poten
- geestelijke gezondheidszorg voor persoon jonger dan 18 jaar
- dyslexiezorg voor persoon jonger dan 18 jaar
- combinatietest bij prenatale screening zonder medische indicatie

eigen bijdrage voor persoonsgebonden budget/financiële tegemoetkoming Wmo of Wlz

weekenduitgaven voor gehandicapten (zie § 1.71)

- a. Alsmede uitgaven voor soortgelijke buitenlandse regelingen.
- Uitgaven voor extra gezinshulp komen in aanmerking
 - voor zover blijkend uit gedagtekende facturen die naam en adres gezinshulp vermelden, en
 - voor zover meer dan drempel (zie tabel).
- Na overlijden zieke partner kunnen nog maximaal 4 maanden (incl. overlijdensmaand) uitgaven wegens extra gezinshulp in aanmerking worden genomen.

Drempel extra gezinshulp

verzamelinkomen^a		drempel^b
meer dan	niet meer dan	
2024		
-	€ 38 638	0%
€ 38 638	57 954	1%
57 954	77 261	2%
77 261	-	3%
2023		
-	€ 35 287	0%
€ 35 287	52 928	1%
52 928	70 561	2%
70 561	-	3%
2022		
-	€ 33 195	0%
€ 33 195	49 791	1%
49 791	66 379	2%
66 379	-	3%
2021		
-	€ 32 769	0%
€ 32 769	49 152	1%
49 152	65 527	2%
65 527	-	3%

- a. Verzamelinkomen vóór toepassing persoonsgebonden aftrek (zie § 1.5); indien belastingplichtige (fictief) gehele kalenderjaar partner heeft, moeten uitgaven voor gezinshulp worden samengevoegd en geldt gezamenlijk verzamelinkomen vóór toepassing persoonsgebonden aftrek.

Dieetkostentabel 2024-2021

ziektebeeld/aandoening/dieettypering^a	extra kosten^b	
	2024	t/m 2023
algemene symptomen		
groeiachterstand bij kinderen		
■ energieverrijkt in combinatie met eiwitverrijkt	€ 650	€ 500
■ energieverrijkt	500	400
ondervoeding		
■ energieverrijkt in combinatie met eiwitverrijkt	650	500
■ energieverrijkt	500	400
■ eiwitverrijkt	300	250
decubitus		
■ energieverrijkt in combinatie met eiwitverrijkt	650	500
■ eiwitverrijkt	300	250
luchtwegen		
chronische obstructieve longziekten (COPD)		
■ energieverrijkt in combinatie met eiwitverrijkt	650	500

ziektebeeld/aandoening/dieettypering ^a	extra kosten ^b	
	2024	t/m 2023
■ energieverrijkt	500	400
maag-, darm- en leverziekten		
dumping syndroom		
■ lactosebeperkt/lactosevrij	200	150
chronische pancreatitis		
■ energieverrijkt in combinatie met eiwitverrijkt	650	500
cystic fibrosis		
■ energieverrijkt	500	400
■ energieverrijkt in combinatie met eiwitverrijkt	650	500
coeliaki, ziekte van Dühring en glutenintolerantie		
■ glutenvrij	1200	950
■ glutenvrij in combinatie met lactosebeperkt/lactosevrij	1350	1050
short bowel syndroom		
■ energieverrijkt in combinatie met MCT-vetverrijkt	1350	950
■ energieverrijkt in combinatie met MCT-vetverrijkt met vitaminepreparaat	1450	1000
prikkelbaredarmsyndroom		
■ fermenteerbare oligosachariden, disachariden, monosachariden en polyolen beperkt (FODMAP)	1350	1050
lactose-intolerantie		
■ lactosebeperkt/lactosevrij	200	150
levercirrose met complicaties		
■ eiwitverrijkt in combinatie met sterk zoutbeperkt	900	650
overige		
■ energieverrijkt met vitaminepreparaat	550	450
■ energieverrijkt	500	400
■ energieverrijkt in combinatie met eiwitverrijkt	650	500
■ energieverrijkt in combinatie met eiwitverrijkt en lactosebeperkt/lactosevrij	750	600
metabole ziekten		
hypercholesterolemie		
■ fyto/plantensterolenverrijkt bij verzadigd vetbeperkt	450	350
vetstofwisselingsstoornis		
■ vetbeperkt in combinatie met MCT-vetverrijkt	1350	950
galactosemie		
■ galactosevrij/galactosebeperkt	400	300
sacharase isomaltase deficiëntie		
■ sucrosebeperkt in combinatie met (iso)maltosebeperkt	200	200
eiwitstofwisselingsstoornis (bijvoorbeeld PKU en hyperlysinemie)		
■ sterk eiwitbeperkt	3450	2800
glycogeenstapelingsziekte		
■ sucrosebeperkt, fructosebeperkt, lactosebeperkt en vetbeperkt	250	200
insulineresistentie		
■ sterk koolhydraatbeperkt, zonder energiebeperking	1300	1000

ziektebeeld/aandoening/dieettypering ^a	extra kosten ^b	
	2024	t/m 2023
infectieziekten		
aids		
■ energieverrijkt in combinatie met eiwitverrijkt	650	500
nierziekten		
chronische nierinsufficiëntie met hemodialyse/peritoneale dialyse		
■ eiwitverrijkt in combinatie met sterk zoutbeperkt	900	650
nefrotisch syndroom		
■ sterk zoutbeperkt	300	200
oncologie		
oncologie		
■ energieverrijkt in combinatie met eiwitverrijkt	650	500
■ energieverrijkt	500	400
overig		
voedselovergevoeligheid		
■ koemelkeiwitvrij	550	450
■ kippenei-eiwitvrij	100	50
■ lactosebeperkt/lactosevrij	200	150
■ tarwevrij	1200	950
■ tarwevrij in combinatie met kippenei-eiwitvrij	1200	950
■ koemelkeiwitvrij in combinatie met kippenei-eiwitvrij	600	450
■ koemelkeiwitvrij in combinatie met sojaeiwitvrij	950	750
■ koemelkeiwitvrij in combinatie met kippenei-eiwitvrij en sojaeiwitvrij	1000	800
■ koemelkeiwitvrij in combinatie met kippenei-eiwitvrij, sojaeiwitvrij en tarwevrij	2000	1600
■ koemelkeiwitvrij in combinatie met glutenvrij	1700	1350
■ koemelkeiwitvrij in combinatie met glutenvrij en tarwevrij	1700	1350
brandwonden		
■ energieverrijkt in combinatie met eiwitverrijkt	650	500
lymfe lekkage		
■ eitwitverrijkt in combinatie met sterk (LCT-)vetbeperkt en MCT-vetverrijkt	1350	950
epilepsie		
■ sterk koolhydraatbeperkt in combinatie met eiwitbeperkt en vetverrijkt	1050	800

- a. Indien zelfde dieet meerdere keren in aanmerking komt, geldt bedrag 1 keer; indien verschillende diëten in aanmerking komen bij zelfde ziektebeeld/aandoening geldt elk bedrag; indien verschillende diëten gedeeltelijk in aanmerking komen bij meerdere ziektebeelden/aandoeningen geldt alleen hoogste bedrag.
- b. Tabelbedragen tijdsgelang nemen indien extra uitgaven niet gehele kalenderjaar worden gedaan.

- Uitgaven voor extra kleding en beddengoed en daarmee samenhangende extra uitgaven komen per zieke/invalide, eventueel naar tijdsgelang, naar forfaitaire bedragen (zie tabel) in aftrek, indien
 - ziekte/invaliditeit langer dan 1 jaar heeft geduurd of vermoedelijk zal duren
 - zieke/invalide behoort tot huishouden van belastingplichtige.

Uitgaven voor extra kleding en beddengoed^a

jaar	extra uitgaven t/m	aftrek	extra uitgaven boven	aftrek
2024	€ 700	€ 350	€ 700	€ 875
2023	€ 620	€ 310	€ 620	€ 775
2022	€ 620	€ 310	€ 620	€ 775
2021	€ 600	€ 300	€ 600	€ 750

a. Tabelbedragen tijdsgelang nemen indien extra uitgaven niet gehele kalenderjaar worden gedaan.

- Uitgaven voor reizen wegens regelmatig ziekenbezoek komen in aanmerking (zie tabel) voor reizen
 - met enkele reisafstand van meer dan 10 km
 - naar wegens ziekte/invaliditeit langer dan 1 maand verpleegde personen, met wie bezoeker bij aanvang ziekte/invaliditeit gezamenlijke huishouding voerde.

Uitgaven voor reizen wegens regelmatig ziekenbezoek

methode van vervoer	aftrekbaar
auto (geen taxi), per km	<ul style="list-style-type: none"> ■ 2024: € 0,23 ■ 2023: € 0,21 ■ 2022/2021: € 0,19
op andere wijze	werkelijke reiskosten

- Deel van pensioenprijs wegens verblijf in verzorgingshuis (niet verzorgingstehuis Wlz) komt in aanmerking als uitgaven voor specifieke zorgkosten, voor zover in pensioenprijs aanwijsbaar bedrag is begrepen voor (eventuele) verpleging bij zieke en lichamelijke verzorging die voortvloeit uit ziekte (geldt overeenkomstig voor serviceflats als in servicekosten aanspraak op verzorging bij ziekte/invaliditeit is begrepen).

- ▷ Art. 6.16-6.20 Wet IB 2001; art. 19a-20 Uitv.besl. IB 2001; art. 37-39a Uitv. reg. IB 2001; art. XXXIII D Stb. 2013, 565; Besluit tegemoetkoming specifieke zorgkosten; vraag 2.2, 2.3 besluit 4-4-2013, nr. BLKB2013/473M; besluit 17-3-2014, nr. BLKB2014/285M; KG:202:2023:17; KG:202:2023:24.
- ▲ Fiscaal Memo Wet- & Regelgeving, § 1.95; Fiscaal Memo Arresten & Beleid 2014, § 1.39; Fiscaal Memo Arresten & Beleid 2015, § 1.30; Fiscaal Memo App, Uitgaven specifieke zorgkosten, AOW-leeftijd.

1.71 Weekenduitgaven voor gehandicapten

- Weekenduitgaven voor gehandicapten
 - zijn extra uitgaven door belastingplichtige voor verzorging van

- kind
 - broer/zus
 - onder mentorschap van belastingplichtige gestelde persoon
 - onder curatele van belastingplichtige gestelde persoon voor zover belastingplichtige als curator persoonlijke belangen behartigt mits gehandicapte
 - ernstig gehandicapt is, en
 - 21 jaar of ouder is, en
 - gelet op beperkingen, aanspraak maakt op opname in intramurale inrichting Wlz en daar doorgaans verblijft
 - tot navolgende bedragen (ieder 50% indien zowel belastingplichtige als partner uitgaven voor gehandicapte aftrekken)
 - € 13 (2023: € 12; 2022/2021: € 11) per verblijfsdag bij belastingplichtige
 - € 0,23 (2023: € 0,21; 2022/2021: € 0,19) per km, voor vervoer per auto door belastingplichtige tussen verblijfplaats gehandicapte en verblijfplaats belastingplichtige.
- ▷ Art. 6.25-6.26 Wet IB 2001; art. 20 Uitv.besl. IB 2001; art. 40 Uitv.reg. IB 2001.
- ▲ Fiscaal Memo Wet- & Regelgeving, § 1.96.

1.72 Scholingsuitgaven (t/m 2021)

- Hierna gegeven bepalingen betreffen t/m 2021 geldende persoonsgebonden aftrek van scholingsuitgaven.
- Scholingsuitgaven zijn uitgaven
 - drukkend op belastingplichtige of op partner
 - voor door belastingplichtige volgen van opleiding of studie
 - met oogmerk verwerven van inkomen uit werk en woning.

Als scholingsuitgaven in aanmerking komende uitgaven (t/m 2021)

uitgaven voor

lesgeld, cursusgeld, collegegeld, examengeld

promotiekosten, bestaande uit kosten van publicatie proefschrift en voorgeschreven kleding promovendus en paranimfen bij promotieplechtigheid

door onderwijsinstelling verplicht gestelde

- leermiddelen (geen computer en bijbehorende randapparatuur)
- studiegerelateerde beschermingsmiddelen tegen verwonding persoon of beschadiging kleding

volgen van door Stichting Examenkamer erkende EVC-procedure

- Scholingsuitgaven zijn niet aftrekbaar
 - indien belastingplichtige voor opleiding/studie aanspraak heeft op studiefinanciering WSF (ook oud-regime WSF)
 - indien belastingplichtige vrijgestelde uitkeringen en verstrekkingen voor opleiding/studie ontvangt (zie § 1.40) (bijvoorbeeld afstudeersteun)
 - voor zover belastingplichtige WTOS voor opleiding/studie ontvangt.

- Tot scholingsuitgaven behoren
 - uitgaven voor volgen van door Stichting Examenkamer erkende EVC-procedure
 - terugbetaling aan werkgever van vrije of onder werkkostenregeling (zie § 3.10) gericht vrijgestelde studiekostenvergoeding.
- Scholingsuitgaven zijn t/m 2021 aftrekbaar voor zover drempel wordt overschreden en (buiten standaardstudieperiode) tot bepaald maximum (zie tabel).

Aftrekbare scholingsuitgaven 2021

aftrekbare scholingsuitgaven	bedrag
drempel	€ 250
maximaal aftrekbaar buiten standaardstudieperiode ^a	15 000

- a. Maximum geldt niet tijdens standaardstudieperiode; standaardstudieperiode is
- aaneengesloten periode van maximaal 5 kalenderjaren voor bereiken leeftijd 30 jaar
 - waarin belastingplichtige beschikbare tijd grotendeels besteedt aan opleiding met totale studielast van zodanige omvang dat daarnaast geen voltijds werk mogelijk is.
- ▷ Art. 6.27-6.30 (oud), 10a.16 Wet IB 2001; art. 40a Uitv.reg. IB 2001 (oud); onderdeel 4 besluit 17-12-2014, nr. BLKB2014/1894M (oud).
- ▲ Fiscaal Memo Wet- & Regelgeving 2021, § 1.97; Fiscaal Memo Arresten & Beleid 2016, § 3.2.

1.73 Gereserveerd

1.74 Aftrekbare giften

- Giften zijn
 - bevoordeling uit vrijgevigheid
 - verplichte bijdragen waar geen directe tegenprestatie tegenover staat.
- Bij regime aftrekbare giften wordt verstaan onder
 - instellingen (ANBI)
 - door belastingdienst aangemerkte ANBI
 - begrip ANBI is nader omschreven in AWR
 - ANBI kan zich door belastingdienst ook laten aanmerken als culturele instelling
 - vereniging: vereniging die
 - volledig rechtsbevoegd is, en
 - niet aan VPB onderworpen of van VPB vrijgesteld is
 - ten minste 25 leden heeft
 - gevestigd is in EU-lidstaat, Aruba, Curaçao, Sint Maarten, op BES eilanden of in ander aangewezen land
 - steunstichting SBBI
 - door belastingdienst als zodanig aangemerkte stichting
 - begrippen SBBI en steunstichting SBBI zijn nader omschreven in AWR.

- Aftrekbare giften worden onderscheiden in
 - periodieke giften, dit zijn giften in de vorm van
 - vaste en gelijkmatige periodieke uitkeringen of verstrekkingen
 - uiterlijk eindigend bij overlijden
 - aan instellingen of verenigingen
 - andere giften, dit zijn giften
 - aan instellingen of steunstichtingen SBBI.
- Niet aftrekbaar zijn
 - giften in contant geld
 - uitgestelde of schuldig gebleven giften, d.i. indien gift
 - pas betaald, verrekend of ter beschikking wordt gesteld bij of na overlijden van belastingplichtige of op daarmee samenhangend tijdstip, of
 - niet betaald, verrekend of ter beschikking is gesteld, maar wel rentedragend is geworden.
- Giften die bestaan uit afzien door vrijwilliger van
 - vrijwilligersvergoeding, komen in aanmerking als
 - instelling vrijwilligersverklaring heeft afgegeven, en
 - belastingplichtige aanspraak kan maken op vrijwilligersvergoeding (zie § 3.11), en
 - instelling bereid en in staat is vrijwilligersvergoeding uit te keren, en
 - belastingplichtige vrijheid heeft over vrijwilligersvergoeding te beschikken
 - vergoeding van daadwerkelijk gemaakte kosten, komen in aanmerking
 - voor zover sprake is van kosten die naar algemeen aanvaarde maatschappelijke opvattingen behoren te worden vergoed (vervoer per auto (geen taxi) maximaal € 0,23 (2023: € 0,21; 2022/2021: € 0,19) per km)
 - ook als instelling geen vergoedingsregeling heeft getroffen met dien verstande dat
 - bij samenloop bij zelfde instelling van vrijwilligersvergoeding en vergoeding van daadwerkelijk gemaakte kosten, alleen meerdere van daadwerkelijke gemaakte kosten in aanmerking komt.
- Periodieke giften zijn aftrekbaar
 - indien giften gedaan zijn bij
 - notariële akte van schenking, of
 - onderhandse akte van schenking
 - die voldoen aan gegeven vormvereisten (voor (t/m 2023: onderhandse) akte: naam, adres en BSN schenker, naam en nummer handelsregister van begiftigde instelling/vereniging, jaarlijkse uitkeringen/verstrekkingen, startjaar en looptijd, door instelling/vereniging toe te kennen uniek transactienummer)
 - indien verplichting bestaat uitkeringen of verstrekkingen gedurende ten minste 5 jaar jaarlijks te verrichten (uitzondering geldt bij tussentijdse beëindiging wegens omstandigheid buiten invloedssfeer van schenker, zoals overlijden, arbeidsongeschiktheid, werkloosheid van belastingplichtige of bij faillissement of verlies status ANBI of vereniging)
 - (vanaf 2024) waarbij periodieke giften in natura van in totaal meer dan € 10 000 (voor belastingplichtige met (fictief) gehele jaar

dezelfde partner € 20 000) per kalenderjaar, alleen in aanmerking komen voor zover waarde volgt uit onafhankelijk taxatierapport of factuur

- geldt ook voor kwijtschelding van vordering op vermogenbestanddelen in natura
- taxatierapport en factuur moeten voldoen aan gegeven vormvereisten
- (vanaf 2023) tot gezamenlijk bedrag van maximaal € 250 000 per kalenderjaar
 - indien belastingplichtige (fictief) gehele kalenderjaar partner heeft, moeten periodieke giften worden samengevoegd
 - op vóór 4-10-2022, 16.00 uur aangevane verplichting geldt maximum t/m 2026 niet.
- Andere giften zijn aftrekbaar
 - voor zover met schriftelijke bescheiden gestaafd
 - (vanaf 2024) waarbij andere giften in natura van in totaal meer dan € 10 000 (voor belastingplichtige met (fictief) gehele jaar dezelfde partner € 20 000) per kalenderjaar, alleen in aanmerking komen voor zover waarde volgt uit onafhankelijk taxatierapport of factuur
 - geldt ook voor kwijtschelding van vordering op vermogenbestanddelen in natura
 - taxatierapport en factuur moeten voldoen aan gegeven vormvereisten
 - voor zover drempel wordt overschreden en tot bepaald maximum (zie tabel).
 - Giften aan culturele instellingen worden bij berekening aftrekbare giften verhoogd met 25% (multiplier), waarbij verhoging maximaal € 1250 bedraagt
 - indien belastingplichtige (fictief) gehele kalenderjaar partner heeft
 - (vanaf 2023) moeten giften aan culturele instellingen worden samengevoegd en bedraagt verhoging maximaal € 1250
 - (t/m 2022) bedraagt verhoging maximaal € 2500.

Aftrekbaar bedrag andere giften 2024-2021

verzamelinkomen ^a		aftrekbaar bedrag	
meer dan	niet meer dan	meerdere boven	maximum ^b
–	€ 6000	€ 60	10% ^a
€ 6000	–	1% ^a	10% ^a

- a. Verzamelinkomen vóór toepassing persoonsgebonden aftrek (zie § 1.5); indien belastingplichtige (fictief) gehele kalenderjaar partner heeft, moeten andere giften worden samengevoegd en geldt gezamenlijk verzamelinkomen vóór toepassing persoonsgebonden aftrek.
 - b. Maximum wordt verhoogd met verhoging van andere giftenbedrag aan culturele instellingen.
- ▷ Art. 6.32-6.39a Wet IB 2001; art. 41-41b Uitv.reg. IB 2001; art. LIIA Belastingplan 2023; besluit 19-12-2014, nr. BLKB2014/1415M.
- ▲ Fiscaal Memo Wet- & Regelgeving, § 1.97, 23.3; Fiscaal Memo Arresten & Beleid 2016, § 1.27; Fiscaal Memo App, Giften IB.

1.75-1.80 **Gereserveerd**

HEFFINGSKORTING

1.81 **Heffingskorting**1.81.1 **Schema's****Bestanddelen van standaardheffingskorting^a****bestanddelen**

algemene heffingskorting
arbeidskorting
inkomensafhankelijke combinatiekorting
jonggehandicaptenkorting
ouderenkorting
alleenstaande-ouderenkorting
(t/m 2021) levensloopverlofkorting ^b
korting voor groene beleggingen +
standaardheffingskorting +

- a. Bij berekening van inhouding premie volksverzekeringen (dus via loonbelasting, zie § 3.15) worden bij berekening van heffingskorting voor volksverzekeringen bestanddelen van standaardheffingskorting die geen deel uitmaken van standaardloonheffingskorting (zie § 3.16) op nul gesteld.
- b. (T/m 2021) levensloopverlofkorting geldt alleen voor werknemer die onder overgangsbepaling van levensloopregeling valt (zie § 3.12.2).

Gecombineerde heffingskorting^a**bestanddelen**

heffingskorting voor inkomstenbelasting
heffingskorting voor AOW ^b
heffingskorting voor Anw ^b
heffingskorting voor Wlz ^b +
heffingskorting voor volksverzekeringen +
basis-gecombineerde heffingskorting ^c
verhoging bij minstverdienende partner ^{d,e} +
gecombineerde heffingskorting +

- a. Heffingskorting bedraagt gedeelte van standaardheffingskorting naar rato van heffingspercentages belasting en premie volksverzekeringen in eerste schijf (verdelingsbreuken).
- b. Mits premieplichtig voor genoemde volksverzekering; bij berekening van inhouding premie volksverzekeringen worden bestanddelen van standaardheffingskorting die geen deel uitmaken van standaardloonheffingskorting (zie § 3.16) op nul gesteld; bij gedeeltelijke premieplicht in kalenderjaar (niet door overlijden) wordt heffingskorting tijdsevenredig verminderd.
- c. Maximaal bedrag van gecombineerde inkomensheffing ná toepassing van regelingen ter voorkoming van dubbele belasting (zie § 1.2).

- d. Verhoging tot (in beginsel) voor belastingplichtige geldende toetsniveau van heffingskorting (zie hierna) volgt indien
- belastingplichtige in kalenderjaar gedurende meer dan 6 maanden dezelfde partner heeft, en
 - (t/m 2022) indien belastingplichtige op 1 januari jonger is dan 21 jaar: belastingplichtige niet gedurende meer dan 6 maanden in belangrijke mate is onderhouden door ouders (zie § 1.1.2), en
 - basis-gecombineerde heffingskorting door lage gecombineerde inkomensheffing is afgetopt beneden voor belastingplichtige geldende toetsniveau van heffingskorting (zie hierna).
- e. Waaronder ook bijzondere verhoging heffingskorting voor inkomstenbelasting voor niet-premieplichtige; bijzondere verhoging geldt alleen voor inwoner van andere EU-lidstaat, BES eilanden, andere mogendheid waarmee Nederland belastingverdrag gesloten heeft of Nederland (beperking tot genoemde landen geldt via toepassing bepalingen omtrent kwalificerende buitenlandse belastingplichtige).

Verdelingsbreuken bestanddelen van standaardheffingskorting^a

heffingskorting	2024	2023	2022	2021
inkomstenbelasting	9,32/36,97	9,28/36,93	9,42/37,07	9,45/37,1
AOW	17,90/36,97	17,90/36,93	17,90/37,07	17,90/37,1
Anw	0,10/36,97	0,10/36,93	0,10/37,07	0,10/37,1
Wlz	9,65/36,97	9,65/36,93	9,65/37,07	9,65/37,1

- a. Verdelingsbreuken gelden niet voor ouderenkorting, alleenstaande ouderenkorting en korting voor groene beleggingen (zie tabel afwijkende verdelingsbreuken).

Afwijkende verdelingsbreuken^a

heffingskorting	2024	2023	2022	2021
inkomstenbelasting	9,32/19,07	9,28/19,03	9,42/19,17	9,45/19,2
AOW	-	-	-	-
Anw	0,10/19,07	0,10/19,03	0,10/19,17	0,10/19,2
Wlz	9,65/19,07	9,65/19,03	9,65/19,17	9,65/19,2

- a. Afwijkende verdelingsbreuken gelden alléén voor ouderenkorting, alleenstaande ouderenkorting en korting voor groene beleggingen.

Gecombineerde heffingskorting (belasting- en volledige premieplicht) – 2024

bestanddelen	tot AOW-leeftijd ^a	vanaf AOW-leeftijd ^a
algemene heffingskorting ^b	€ 3362	€ 1734
arbeidskorting ^b	5532	2854
inkomensafhankelijke combinatiekorting ^b	2950	1522
jonggehandicaptenkorting	898	-
ouderenkorting ^b	-	2010
alleenstaande ouderenkorting	-	524
korting voor groene beleggingen	0,7% ^c	0,7% ^c

- a. Op bestanddelen van standaardheffingskorting zijn alleen verdelingsbreuken toegepast; daadwerkelijke toepasselijkheid is afhankelijk van hierna genoemde voorwaarden; vermelde leeftijden gelden per 1 januari.
- b. Maximaal.
- c. Van op peildatum in box 3 vrijgestelde bedrag.

Gecombineerde heffingskorting (belasting- en volledige premieplicht) – 2023

<i>bestanddelen</i>	<i>tot AOW-leeftijd^a</i>	<i>vanaf AOW-leeftijd^a</i>
algemene heffingskorting ^b	€ 3070	€ 1582
arbeidskorting ^b	5052	2604
inkomensafhankelijke combinatiekorting ^b	2694	1389
jonggehandicaptenkorting	820	–
ouderenkorting ^b	–	1835
alleenstaande ouderenkorting	–	478
korting voor groene beleggingen	0,7% ^c	0,7% ^c

- a. Op bestanddelen van standaardheffingskorting zijn alleen verdelingsbreuken toegepast; daadwerkelijke toepasselijkheid is afhankelijk van hierna genoemde voorwaarden; vermelde leeftijden gelden per 1 januari.
- b. Maximaal.
- c. Van op peildatum in box 3 vrijgestelde bedrag.

Gecombineerde heffingskorting (belasting- en volledige premieplicht) – 2022

<i>bestanddelen</i>	<i>tot AOW-leeftijd^a</i>	<i>vanaf AOW-leeftijd^a</i>
algemene heffingskorting ^b	€ 2888	€ 1493
arbeidskorting ^b	4260	2204
inkomensafhankelijke combinatiekorting ^b	2534	1311
jonggehandicaptenkorting	771	–
ouderenkorting ^b	–	1726
alleenstaande ouderenkorting	–	449
korting voor groene beleggingen	0,7% ^c	0,7% ^c

- a. Op bestanddelen van standaardheffingskorting zijn alleen verdelingsbreuken toegepast; daadwerkelijke toepasselijkheid is afhankelijk van hierna genoemde voorwaarden; vermelde leeftijden gelden per 1 januari.
- b. Maximaal.
- c. Van op peildatum in box 3 vrijgestelde bedrag.

Gecombineerde heffingskorting (belasting- en volledige premieplicht) – 2021

<i>bestanddelen</i>	<i>tot AOW-leeftijd^a</i>	<i>vanaf AOW-leeftijd^a</i>
algemene heffingskorting ^b	€ 2837	€ 1468
arbeidskorting ^b	4205	2178
inkomensafhankelijke combinatiekorting ^b	2815	1458
jonggehandicaptenkorting	761	–
ouderenkorting ^b	–	1703
alleenstaande ouderenkorting	–	443
levensloopverlofkorting ^c	223 ^d	–
korting voor groene beleggingen	0,7% ^e	0,7% ^e

- a. Op bestanddelen van standaardheffingskorting zijn alleen verdelingsbreuken toegepast; daadwerkelijke toepasselijkheid is afhankelijk van hierna genoemde voorwaarden; vermelde leeftijden gelden per 1 januari.
- b. Maximaal.

- c. Levensloopverlofkorting geldt alleen voor werknemer die onder overgangsbepaling van levensloopregeling valt (zie § 3.12.2).
- d. Maximaal per kalenderjaar waarin levensloopverlofkorting is opgebouwd; kalenderjaren na 2011 blijven buiten beschouwing.
- e. Van op peildatum in box 3 vrijgestelde bedrag.

▷ Art. 8.1-8.9a, 10a.11 (oud) Wet IB 2001; art. 12 Wfsv; art. 2.6a Regeling Wfsv.

- ▲ Fiscaal Memo Wet- & Regelgeving, § 1.112.1; Sociaal Memo, § 1.2; Fiscaal Memo App, Heffingskortingen AOW-leeftijd.

1.81.2 Verhoging bij minstverdienende partner

- Gecombineerde heffingskorting
 - bedraagt (vóór toepassing verhoging) maximaal bedrag van gecombineerde inkomensheffing, d.i.
 - som van belasting en premie volksverzekeringen in box 1, 2 en 3
 - na toepassing van regelingen ter voorkoming van dubbele belasting
 - kan worden verhoogd
 - tot voor belastingplichtige geldende toetsniveau van heffingskorting, maar
 - maximaal met bedrag van door partner verschuldigde gecombineerde inkomensheffing (na toepassing van regelingen ter voorkoming van dubbele belasting) -/- voor partner geldende gecombineerde heffingskorting
 - echter onder aftrek van belastingvermindering door toepassing regelingen ter voorkoming van dubbele belasting
 - indien
 - belastingplichtige in kalenderjaar gedurende meer dan 6 maanden (behoudens overlijden) dezelfde partner heeft, en
 - door aftopping gecombineerde heffingskorting op bedrag van gecombineerde inkomensheffing, belastingplichtige gecombineerde heffingskorting heeft van minder dan voor belastingplichtige geldende toetsniveau van heffingskorting
 - (t/m 2022) tenzij belastingplichtige
 - op 1 januari jonger is dan 21 jaar en in kalenderjaar gedurende meer dan 6 maanden in belangrijke mate door ouders is onderhouden (zie § 1.1.2).
- Toetsniveau van heffingskorting bedraagt som van
 - algemene heffingskorting, echter tot navolgend percentage
 - 100%, indien belastingplichtige geboren vóór 1-1-1963
 - 0% (2023: 0%; 2022: $6\frac{2}{3}\%$; 2021: $13\frac{1}{3}\%$), voor overige belastingplichtige
 - 0% (2023: 0%; 2022: $6\frac{2}{3}\%$; 2021: $13\frac{1}{3}\%$) van arbeidskorting
 - 0% (2023: 0%; 2022: $6\frac{2}{3}\%$; 2021: $13\frac{1}{3}\%$) van inkomensafhankelijke combinatiekorting
 - (t/m 2021) levensloopverlofkorting, alleen voor werknemer die onder overgangsbepaling van levensloopregeling valt (zie § 3.12.2).
- Voor niet-premieplichtigen geldt automatisch bijzondere verhoging heffingskorting voor inkomstenbelasting.

▷ Art. 8.8-8.9a, 10a.11 (oud) Wet IB 2001.

- ▲ Fiscaal Memo Wet- & Regelgeving, § 1.112.2; Fiscaal Memo App, Heffingskortingen, AOW-leeftijd.

1.81.3 Heffingskortingen

- Voor toepassing heffingskortingen
 - wordt onder arbeidsinkomen verstaan som van met tegenwoordige arbeid genoten
 - winst uit 1 of meer ondernemingen
 - loon
 - resultaat uit 1 of meer werkzaamheden
 - wordt onder arbeidsinkomen ook verstaan
 - loon genoten gedurende non-actiefstelling (zowel in private als publiekrechtelijke dienstbetrekking), gedurende maximaal 104 weken
 - bij oproep minimaal genoten garantieloon
 - loon genoten gedurende tijdelijke arbeidsongeschiktheid (ziekte/swangerschap) (zowel in private als publiekrechtelijke dienstbetrekking) en ZW-uitkeringen (ZW-uitkeringen alleen voor zover dienstbetrekking nog niet is beëindigd of voortvloeien uit vrijwillige verzekering)
 - WAZO-uitkering en aanvulling door werkgever daarop
 - (t/m 2021) wordt onder arbeidsinkomen niet verstaan loon uit levensloopvoorziening (zie § 3.12.2) aan werknemer die op 1 januari 61 jaar of ouder is.
- Algemene heffingskorting
 - geldt voor iedere belastingplichtige
 - bedraagt (bedragen 2024, zie tabel parameters)
 - tot AOW-leeftijd
 - € 3362
 - verminderd
 - met 6,63% van belastbaar inkomen uit werk en woning (verminderd met eventueel daarin begrepen te conserveren inkomen) boven € 24 812, maar
 - niet verder dan tot nihil
 - vanaf AOW-leeftijd
 - € 1734
 - verminderd
 - met 3,419% van belastbaar inkomen uit werk en woning (verminderd met eventueel daarin begrepen te conserveren inkomen) boven € 24 812, maar
 - niet verder dan tot nihil.

Algemene heffingskorting

parameter	2024	2023	2022	2021
maximumbedrag heffingskorting voor afbouw				
■ tot AOW-leeftijd	€ 3 362	€ 3 070	€ 2 888	€ 2 837
■ vanaf AOW-leeftijd	1 734	1 582	1 493	1 468
afbouw heffingskorting				
■ percentage				
- tot AOW-leeftijd	6,630%	6,095%	6,007%	5,977%
- vanaf AOW-leeftijd	3,419%	3,140%	3,105%	3,092%
■ inkomensgrens afbouw	€ 24 812	€ 22 660	€ 21 317	€ 21 043

■ Arbeidskorting

- geldt voor belastingplichtige die arbeidsinkomen geniet
- bedraagt (bedragen 2024, zie tabel parameters)
 - tot AOW-leeftijd
 - som van (som bedraagt maximaal € 5158)
 - 8,425% van arbeidsinkomen, maar maximaal € 968, en
 - 31,433% van arbeidsinkomen boven € 11 490
 - vanaf AOW-leeftijd
 - som van (som bedraagt maximaal € 2662)
 - 4,346% van arbeidsinkomen, maar maximaal € 5014, en
 - 16,215% van arbeidsinkomen boven € 11 490
 - vermeerderd met
 - tot AOW-leeftijd: 2,471% van arbeidsinkomen boven € 24 820
 - vanaf AOW-leeftijd: 1,275% van arbeidsinkomen boven € 24 820
 - indien arbeidsinkomen maximaal € 39 957 bedraagt, ten minste in Wet LB 1964 toegekende arbeidskorting over reguliere loon (zie § 3.16), maar maximaal hierna vermeld maximumbedrag
 - maximaal
 - tot AOW-leeftijd: € 5532
 - vanaf AOW-leeftijd: € 2854
 - waarna maximum nog verminderd wordt
 - tot AOW-leeftijd
 - met 6,516% van arbeidsinkomen boven € 39 957, maar
 - niet verder dan tot nihil
 - vanaf AOW-leeftijd
 - met 3,357% van arbeidsinkomen boven € 39 957, maar
 - niet verder dan tot nihil.

Arbeidskorting

parameter	2024	2023	2022	2021
eerste en tweede opbouwtraject arbeidskorting				
■ 1e percentage				
- tot AOW-leeftijd	8,425%	8,231%	4,541%	4,581%
- vanaf AOW-leeftijd	4,346%	4,243%	2,349%	2,371%
■ maximumbedrag 1e deel				
- tot AOW-leeftijd	€ 968	€ 884	€ 470	€ 463
- vanaf AOW-leeftijd	501	457	244	240

parameter	2024	2023	2022	2021
■ 2e percentage				
– tot AOW-leeftijd	31,433%	29,861%	28,461%	28,771%
– vanaf AOW-leeftijd	16,215%	15,388%	14,719%	14,891%
■ 2e percentage vanaf arbeidsinkomen	€ 11 490	€ 10 740	€ 10 350	€ 10 108
■ maximumbedrag eerste en tweede opbouwtraject				
– tot AOW-leeftijd	€ 5 158	€ 4 605	€ 3 887	€ 3 837
– vanaf AOW-leeftijd	2 662	2 374	2 011	1 987
derde opbouwtraject arbeidskorting				
■ 3e percentage				
– tot AOW-leeftijd	2,471%	3,085%	2,610%	2,663%
– vanaf AOW-leeftijd	1,275%	1,591%	1,351%	1,379%
■ 3e percentage vanaf arbeidsinkomen	€ 24 820	€ 23 201	€ 22 356	€ 21 835
maximumbedrag heffingskorting voor afbouw				
■ tot AOW-leeftijd	€ 5 532	€ 5 052	€ 4 260	€ 4 205
■ vanaf AOW-leeftijd	2 854	2 604	2 204	2 178
afbouw heffingskorting				
■ percentage				
– tot AOW-leeftijd	6,510%	6,510%	5,86%	6,000%
– vanaf AOW-leeftijd	3,357%	3,353%	3,03%	3,104%
■ inkomensgrens afbouw	€ 39 957	€ 37 691	€ 36 649	€ 35 652
■ Inkomensafhankelijke combinatiekorting				
■ geldt voor belastingplichtige die				
– arbeidsinkomen heeft van meer dan € 6073 (2024), en				
– in kalenderjaar gedurende ten minste 6 maanden (behoudens overlijden) kind heeft dat				
▪ op 1 januari jonger dan 12 jaar is, en				
▪ gedurende die tijd op zelfde woonadres in basisregistratie personen staat ingeschreven (behoudens uitzonderingen voor co-ouderschap en als wel sprake is van gezamenlijke huishouding met kind maar inschrijving in basisregistratie personen niet mogelijk is (bijvoorbeeld binnenvaartschipper), en				
– in kalenderjaar				
▪ geen partner heeft				
– (vanaf 2022) uitzondering op partnerbegrip voor niet in Nederland wonende persoon die geen kwalificerende buitenlandse belastingplichtige is geldt niet, of				
▪ wel partner heeft en laagste arbeidsinkomen heeft genoten				
– bij gelijk arbeidsinkomen geldt inkomensafhankelijke combinatiekorting alleen voor oudste belastingplichtige				
– als belastingplichtige in kalenderjaar minder dan 6 maanden partner heeft of (vanaf 2022) partner ontheemde uit Oekraïne is, geldt vereiste van laagste arbeidsinkomen niet				
– van niet in Nederland wonende partner moet wereldarbeidsinkomen worden genomen				
– in situatie van mantelzorg voor inwonende ernstig zieke ouder van belastingplichtige kan beroep op hardheidsclausule worden gedaan				

- bedraagt (bedragen 2024, zie tabel parameters)
 - tot AOW-leeftijd
 - 11,45% van arbeidsinkomen boven € 6073
 - maximaal € 2950
 - vanaf AOW-leeftijd
 - 5,907% van arbeidsinkomen boven € 6073
 - maximaal € 1522.

Inkomensafhankelijke combinatiekorting

parameter	2024	2023	2022	2021
arbeidsinkomen	€ 6073	€ 5547	€ 5219	€ 5153
opbouw heffingskorting				
■ tot AOW-leeftijd	11,450%	11,450%	11,450%	11,450%
■ vanaf AOW-leeftijd	5,907%	5,901%	5,922%	5,927%
maximumbedrag heffingskorting na opbouw				
■ tot AOW-leeftijd	€ 2950	€ 2694	€ 2534	€ 2815
■ vanaf AOW-leeftijd	1522	1389	1311	1458

- Jonggehandicaptenkorting
 - geldt voor belastingplichtige die
 - in kalenderjaar recht heeft op toekenning Wajong-uitkering of Wajong-arbeidsondersteuning, en
 - niet in aanmerking komt voor ouderenkorting
 - bedraagt vast bedrag (zie tabel).

Jonggehandicaptenkorting

heffingskorting	2024	2023	2022	2021
jonggehandicaptenkorting	€ 898	€ 820	€ 771	€ 761

- Ouderenkorting
 - geldt voor belastingplichtige die AOW-leeftijd heeft bereikt
 - op 31 december, of
 - bij einde belastingplicht, indien belastingplicht tijdens jaar eindigt
 - bedraagt (bedragen 2024, zie tabel parameters)
 - vast bedrag € 2010, verminderd
 - met 15% van verzamelinkomen boven € 44 770, maar
 - niet verder dan tot nihil.

Ouderenkorting

parameter	2024	2023	2022	2021
maximumbedrag heffingskorting voor afbouw	€ 2 010	€ 1 835	€ 1 726	€ 1 703
percentage afbouw heffingskorting	15%	15%	15%	15%
verzamelinkomen	€ 44 770	€ 40 888	€ 38 464	€ 37 970

- Alleenstaande ouderenkorting
 - geldt voor belastingplichtige die
 - in kalenderjaar
 - recht heeft op AOW-uitkering voor ongehuwden, of

- recht zou hebben op dergelijke AOW-uitkering bij voldoende verzekerde jaren
- bedraagt vast bedrag (zie tabel).

Alleenstaande ouderenkorting

heffingskorting	2024	2023	2022	2021
alleenstaande ouderenkorting	€ 524	€ 478	€ 449	€ 443

- (T/m 2021) levensloopverlofkorting
 - geldt t/m 2021 voor belastingplichtige die
 - onder per 1-1-2012 geldende overgangsbepaling van levensloopregeling valt (zie § 3.12.2), en
 - in kalenderjaar
 - gelden aanwendt uit levensloopvoorziening (ook bij bereiken AOW-leeftijd of ingang ouderdomspensioen, niet bij omzetting in pensioenaanspraak) (zie § 3.12.2)
 - tenzij sprake is van besmette handeling waardoor aanspraak als loon uit vroegere dienstbetrekking wordt aangemerkt
 - bedraagt
 - uit levensloopvoorziening aangewend bedrag
 - maximaal vast bedrag (zie tabel) per kalenderjaar waarin levensloopvoorziening is opgebouwd (kalenderjaren na 2011 blijven buiten beschouwing), verminderd met in eerdere kalenderjaren genoten levensloopverlofkorting.

Levensloopverlofkorting (t/m 2021)

heffingskorting	2021
levensloopverlofkorting	€ 223

- Korting voor groene beleggingen (zie § 1.58)
 - geldt voor belastingplichtige van wie groene beleggingen zijn vrijgesteld van rendementsgrondslag
 - geldt voor belastingplichtige met (fictief) gehele jaar dezelfde partner over gezamenlijk vrijgestelde groene beleggingen
 - bedraagt 0,7% van op peildatum vrijgestelde groene beleggingen.
- ▷ Art. 8.1, 8.10-8.19, 10a.11 (oud) Wet IB 2001; art. 44b (oud) Uitv.reg. IB 2001; art. 2.1.AV Invoeringswet Wet IB 2001; Besluit heffingskortingen; mededeling Ministerie van Financiën 6-12-2022, nr. 2022-279062.
- ▲ Fiscaal Memo Wet- & Regelgeving, § 1.112.3; Fiscaal Memo App, Heffingskortingen, AOW-leeftijd.

1.82-1.85 Gereserveerd

WIJZE VAN HEFFING

1.86 Voorheffingen

- Voorheffingen worden uitsluitend verrekend met gewone aanslagen (niet met conserverende aanslagen).

Voorheffingen**voorheffingen**

geheven loonbelasting/premie volksverzekeringen^{a,b,c}

geheven dividendbelasting^{d,e}

geheven kansspelbelasting op prijzen van kansspelen^f

geheven bronbelasting op spaarrente^{e,g}

geheven gemeenschapsbelasting op bezoldiging/uitkering Nederlands lid Europees Parlement voor zover Nederland daarover belasting mag heffen^f

- a. Uitgezonderd als eindheffing geheven loonbelasting/premie volksverzekeringen.
- b. Indien belastingplichtige deel uitmaakt van buitenlands gezelschap, evenredig deel van geheven loonbelasting over door buitenlands gezelschap ontvangen gage.
- c. Als ingehouden Nederlandse loonbelasting wordt aangemerkt verleende algemene en bijzondere compensatie in belastingverdrag met België en verleende compensatie in nieuwe belastingverdrag met Duitsland.
- d. Mits belastingplichtige ten laste van wie dividendbelasting is geheven ook uiteindelijk gerechtigde is van opbrengst waarover dividendbelasting wordt geheven (*vanaf 2024*: bij in kalenderjaar geheven dividendbelasting van meer dan € 1000 moet belastingplichtige opbrengstgerechtigdheid aannemelijk maken) of tenzij dividendbelasting is ingehouden op opbrengst die deel uitmaakt van t/m 2021 geldende levensloopvoorziening (uitvoerder levensloopregeling dient dividendbelasting in levensloopvoorziening van belastingplichtige te storten) of tenzij dividendbelasting is ingehouden op opbrengst die deel uitmaakt van spaarrekening eigen woning/beleggingsrecht eigen woning/lijffrenterekening/lijffrentebeleggingsrecht of van stamrechtspaarrekening/stamrechtbeleggingsrecht (bank/beleggingsonderneming/beheerder beleggingsinstelling dient dividendbelasting ten gunste van belastingplichtige te laten komen).
- e. Voor buitenlandse belastingplichtige alleen geheven dividendbelasting/bronbelasting betrekking hebbend op bestanddelen van verzamelinkomen (zie § 1.5).
- f. Betrekking hebbend op bestanddelen van verzamelinkomen (zie § 1.5).
- g. Bronheffing moet voldoen aan bepalingen van per 1-1-2016 ingetrokken EU-spaarrenterichtlijn en afkomstig zijn uit Andorra, Curaçao, Liechtenstein, Monaco, Oostenrijk, San Marino, Sint Maarten of Zwitserland.

▷ Art. 9.2, 10bis.5, 10a.11 (oud), 10a.13, 10a.17 Wet IB 2001; art. 45a Uitv.reg. IB 2001; art. 25, 34b Wet VPB 1969.

▲ Fiscaal Memo Wet- & Regelgeving, § 1.117.

1.87 Wel of geen aanslag

- Aanslag wordt vastgesteld indien
 - verschuldigde belasting +/- voorheffingssaldo meer dan € 56 (2023: € 51; 2022: € 48; 2021: € 48) bedraagt, tenzij belastingplichtige

- in kalenderjaar AOW-leeftijd bereikt en verzamelinkomen (zie § 1.5) heeft dat uitsluitend bestaat uit AOW-uitkering, echter aanslag wordt wel vastgesteld indien voorlopige teruggaaf is vastgesteld
 - waarbij ook rekening is gehouden met negatieve bestanddelen van belastbaar inkomen, of
 - waarbij (gedeeltelijk) ten onrechte of meer dan maximumbedrag aan verhoging gecombineerde heffingskorting bij minstverdienende partner (zie § 1.81.2) is genoten (kan bij aangifte van partner worden aangegeven)

of

- niet in Nederland wonende artiest/beroepssporter is of lid buitenlands gezelschap is, en verzamelinkomen heeft dat uitsluitend bestaat uit gage
 - belastingplichtige binnen 5 jaar aangifte doet, of
 - rendementsgrondslag op 1 januari meer bedraagt dan € 36 952 (2023: € 33 748; 2022: € 31 747; 2021: € 31 340) (voor belastingplichtige met (fictief) gehele jaar dezelfde partner: gezamenlijke rendementsgrondslag meer dan € 73 904 (2023: € 67 496; 2022: € 63 494; 2021: € 62 680) (bedrag rendementsgrondslag op 1 januari wordt afzonderlijk op aanslagbiljet vermeld en vormt beschikking bedrag rendementsgrondslag), of
 - belastingplichtige of partner (geldt alleen voor (fictief) gehele jaar dezelfde partner) op 1 januari vrijgestelde groene beleggingen (zie § 1.58) bezit (bedrag vrijgestelde groene beleggingen op 1 januari wordt afzonderlijk op aanslagbiljet vermeld en vormt beschikking bedrag groen beleggen)

met dien verstande dat indien voorheffingssaldo -/- verschuldigde belasting maximaal € 18 (2023: € 16; 2022/2021: € 15) bedraagt, wordt

- nihilaanslag opgelegd
- verzamelinkomen bij voor bezwaar vatbare beschikking vastgesteld, en
 - voorheffingssaldo niet verrekend.
- In alle andere gevallen
 - wordt geen aanslag vastgesteld, en
 - worden voorheffingen (zie § 1.86) niet verrekend.
- Voorheffingssaldo is saldo van
 - gezamenlijke voorheffingen (zie § 1.86), en
 - voorlopige teruggaven.
- Bepalingen voor wel of geen aanslag gelden voor gecombineerde heffing van inkomstenbelasting en premie volksverzekeringen.

▷ Art. 9.4, 9.4a Wet IB 2001; art. 45 Uitv.reg. IB 2001.

▲ Fiscaal Memo Wet- & Regelgeving, § 1.118.

2. Gereserveerd

3. Loonbelasting

3.1 Schema bruto-/netto berekening per 1-1-2024

Bruto-/netto berekening	
bestanddelen	
brutoloon in geld ^a
<i>bij:</i> loon in natura
<i>bij:</i> waardering privégebruik auto en/of fiets van de zaak
<i>af:</i> werknemersbijdrage in privégebruik auto en/of fiets van de zaak
<i>bij:</i> bijtelling privégebruik auto en/of fiets van de zaak
loon
<i>af:</i> werknemersbijdrage pensioen-, VUT-, ao-premie e.d.
loon voor premies werknemersverzekeringen
<i>bij:</i> voor premies werknemersverzekeringen vrijgesteld loon
loon voor loonbelasting/premie volksverzekeringen en inkomensafhankelijke bijdrage Zvw
<i>af:</i> inhouding loonbelasting/premie volksverzekeringen ^b
<i>af:</i> inhouding inkomensafhankelijke bijdrage Zvw ^c
<i>af:</i> loon in natura
<i>af:</i> waardering privégebruik auto en/of fiets van de zaak
<i>af:</i> bronheffing bestuursrechtelijke premie Zvw
<i>af:</i> werknemersbijdrage nettopensioenpremie
<i>af:</i> overige netto-inhoudingen
netto-inhoudingen
<i>bij:</i> gerichte vrijstellingen werkkostenregeling
<i>bij:</i> overig fiscaal vrijgesteld loon
nettoloon

- Exclusief vrijgesteld loon (zie § 3.4); inclusief vergoedingen/verstrekkingen (zie § 3.2).
- Af te lezen op basis van loon voor loonheffing uit witte en groene loonbelastingtabellen; loonheffingskorting is in loonbelastingtabellen verwerkt (behalve jonggehandicaptenkorting) en al op loonheffing in mindering gebracht.
- Inhouding inkomensafhankelijke bijdrage Zvw geldt alleen voor bepaalde verzekeringsplichtige voor zover werkgever over loon inkomensafhankelijke bijdrage niet verschuldigd is (zie § 28.12).

3.2 Loonbegrip

- Loon is al hetgeen uit tegenwoordige of vroegere dienstbetrekking wordt genoten, met dien verstande dat vergoedingen en verstrekkingen in het kader van dienstbetrekking (niet: vergoeding van intermediaire kosten) ook onder loonbegrip vallen.
 - Geschenk
 - is loon, als verstrekking/betaling duidelijk gerelateerd is aan dienstbetrekking
 - is geen loon
 - als verstrekking niet uit hoofde van dienstbetrekking maar uit wellevendheid, sympathie, piëteit, op grond van persoonlijke relatie verstrekt wordt
 - als werkgever persoonlijke attentie aan werknemer geeft in situaties waarin ook anderen dergelijke attentie plegen te geven bij desbetreffende gelegenheid en geschenk
 - geen geld/waardebon is, en
 - maximale factuurwaarde (incl. OB, exclusief eventueel separaat vermelde bezorgkosten) van € 25 heeft.
 - Voor vrijgesteld loon, zie § 3.4.
 - Bij bepaling omvang loon wordt geen rekening gehouden met
 - over loon verschuldigde inkomensafhankelijke bijdrage Zvw of soortgelijke in buitenland verschuldigde bijdrage
 - (vanaf 2023) op werknemer drukkende geldboeten opgelegd door strafrechter, betaalde geldsom ter voorkoming strafvervolgning wegens (buitenlandse) strafbeschikking of verkrijging gratie, (buitenlandse) bestuurlijke boeten, wettelijk geregelde tuchtrechtelijke boeten, EU-boeten, kosten naheffingsaanslagen parkeerbelasting en wielklemkosten
 - (vanaf 2023) (buitenlandse) bestuursrechtelijke dwangsommen.
 - Loonbelasting wordt geheven over belastbaar loon.
 - Aftrek van werkelijke kosten is niet mogelijk.
 - Loonbegrip voor premieheffing werknemersverzekeringen (loon voor socialeverzekeringswetten) is gelijk aan loonbegrip voor loonheffing (fiscaal loon), met dien verstande dat in afwijking met fiscaal loon aanvullend enkele loonbestanddelen zijn vrijgesteld (zie § 3.4).
- ▷ Art. 9, 10, 11d, 11e Wet LB 1964; art. 16 Wfsv; onderdeel 3.5 besluit 21-6-2022, nr. 2022-159595.
- ▲ Fiscaal Memo Wet- & Regelgeving, § 3.3; Sociaal Memo, § 1.3.1.

3.3 Aandelenoptierechten

- Aandelenoptierecht is recht om
 - 1 of meer aandelen (of daarmee gelijk te stellen rechten)
 - in (verbonden) vennootschap van werkgever
 - te verwerven.
- Indien met werknemer binnen (vroegere) dienstbetrekking aandelenoptierecht is overeengekomen
 - behoort waarde van aandelenoptierecht niet tot loon, maar

- behoort wel tot loon verschil tussen (niet negatief)
 - (vanaf 2023) navolgende waarde
 - waarde in economisch verkeer van bij uitoefening van aandelenoptierecht verkregen aandelen op tijdstip van
 - uitoefening van aandelenoptierecht, als verkregen aandelen onmiddellijk verhandelbaar zijn, of
 - verhandelbaar worden van verkregen aandelen, als verkregen aandelen niet onmiddellijk verhandelbaar zijn, waarbij netto voordelen uit verkregen aandelen (bijvoorbeeld dividend) tot dat tijdstip op reguliere genietingsmoment ook tot loon behoren (werknemer kan werkgever schriftelijk verzoeken toch tijdstip van uitoefening toe te passen), of
 - hetgeen werknemer door vervreemding van aandelenoptierecht geniet
 - (t/m 2022) hetgeen werknemer door uitoefening of vervreemding van aandelenoptierecht geniet
- en
 - aan werknemer in rekening gebracht bedrag voor aandelenoptierecht met dien verstande dat
 - (vanaf 2023) contractuele niet-verhandelbaarheid van beursgenoteerde aandelen is gemaximeerd op 5 jaar (behoudens wettelijke niet-verhandelbaarheid)
 - (vanaf 2023) als werknemer in strijd met niet-verhandelbaarheid toch aandelen vervreemdt, tot loon behoort hetgeen werknemer met vervreemding geniet, verminderd met aan werknemer in rekening gebracht bedrag wegens schending vervreemdingsverbod
 - (vanaf 2023) nadere regels omtrent verhandelbaarheid zijn gegeven, als aandelen niet onmiddellijk verhandelbaar zijn wegens onzekere factoren grotendeels buiten invloedssfeer van werknemer.
- Indien tegenprestatie bij vervreemding
 - ontbreekt, of
 - is bedongen bij niet onder normale omstandigheden gesloten overeenkomst

wordt als genoten bedrag aangemerkt waarde in economisch verkeer die bij vervreemding van aandelenoptierecht kan worden toegekend.
- (T/m 2022) 75% van bedrag uit aandelenoptierechten wordt als loon in aanmerking genomen
 - voor zover tot loon te rekenen bedrag uit aandelenoptierechten maximaal € 50 000 bedraagt, en
 - mits aandelenoptierechten minimaal 12 maanden en maximaal 5 kalenderjaren geleden zijn toegekend, en
 - mits werkgever
 - in toekenningsjaar van aandelenoptierechten beschikte over S&O-verklaring voor in dat kalenderjaar verricht S&O waarop verhoogd starterspercentage van S&O-afdrachtvermindering van toepassing was, en
 - met zijn onderneming beneden toegestane maximumbedrag aan staatssteun (de-minimisplafond) blijft
 - bedrag waarmee wordt afgeweken van hoofdregel wordt als staatssteun beschouwd en wordt gesteld op forfaitair bedrag per werknemer die verzekerd is voor ZW/WIA/WAO/WW

- werkgever moet vooraf de-minimisverklaring via website van RVO indienen, die daarop aan werkgever meldt of de-minimisp plafond wordt overschreden.

▷ Art. 10a Wet LB 1964; art. 3.0 Uitv.reg. LB 2011.

▲ Fiscaal Memo Wet- & Regelgeving, § 3.5.2.

3.4 Vrijgesteld loon

Vrijgesteld fiscaal loon

tot fiscaal loon behoren niet

aanspraken ingevolge pensioenregeling (zie § 3.13), tenzij

- loon nihil of aanzienlijk lager dan gebruikelijk is
- pensioenregeling niet bij aangewezen lichaam verzekerd is

aanspraken ingevolge VUT-regeling (nieuwe definitie) (zie § 3.13.3) (voor op 31-12-2004 bestaande VUT-regeling (oude definitie) blijft t/m 2004 geldende fiscale regime in 2005 onverkort en vanaf 2006 alleen nog voor bepaalde werknemers (zie § 3.13) van toepassing)

aanspraak ingevolge oudedagsverplichting voortgekomen uit prijsgegeven pensioen in eigen beheer (zie § 3.13.3)

aanspraken ingevolge ZW/WIA/WAO/WW/WAZO en soortgelijke aanspraken
aanspraken op uitkeringen wegens overlijden/invaliditeit ten gevolge van ongeval
aanspraken op eenmalige uitkering bij beëindigen dienstbetrekking, anders dan in geval van arbeidsongeschiktheid, overlijden, bereiken pensioengerechtigde leeftijd of VUT
aanspraken op eenmalige uitkering bij beëindiging dienstbetrekking in geval van arbeidsongeschiktheid of bereiken pensioengerechtigde leeftijd, indien uitkering maximaal 3 × maandloon

ingehouden bijdragen voor^a

- pensioenregeling (zowel verplichte als vrijwillige bijdrage)
- VUT-regeling (oude definitie), voor 100% mits vallend onder overgangsrecht
- met ZW/WIA/WAO/WW/WAZO overeenkomende regelingen
- aanspraken op uitkeringen wegens overlijden/invaliditeit ten gevolge van ongeval
- (t/m 31-10-2021) levensloopregeling, mits werknemer op 31-12-2011 aanspraak uit levensloopregeling heeft van minimaal € 3000

uitkeringen/verstrekkingen voor vergoeding van in dienstbetrekking geleden schade aan of verlies van persoonlijke eigendommen

voorzieningen Voorzieningenregeling voor militaire oorlogs- en dienstsachtoffers

eenmalige uitkeringen/verstrekkingen wegens overlijden werknemer, partner^b, (pleeg) kind (maximaal 3 × maandloon) alsmede aanspraken hierop

uitkeringen/verstrekkingen uit fonds waaraan werknemer laatste 5 jaar ten minste evenveel bijdraagt als werkgever^c

eenmalige uitkering/verstrekking wegens dienstjubileum van 25 of 40 jaar (maximaal 1 × maandloon)

arbeidsbeloning tot € 5000 die werknemer ontvangt voor meewerken in onderneming van partner (bij partner is arbeidsbeloning niet aftrekbaar van winst, zie § 1.14)

aanspraken (zie § 3.12)

- op vakantieverlof/compensatieverlof, voor zover totale aanspraken op 31 december overeenkomen met maximaal arbeidsdagen per week × 100 weken (meerdere wordt geacht te zijn genoten op 31 december/bij einde dienstbetrekking)

tot fiscaal loon behoren niet

- op verlof dat voor specifieke doeleinden wordt toegekend (bijv. zwangerschapsverlof, ouderschapsverlof)
- op verlof tijdens rust- en feestdagen
- (t/m 31-10-2021) ingevolge levensloopregeling, mits werknemer op 31-12-2011 aanspraak uit levensloopregeling heeft

aanspraken op transitievergoeding bij ontslag

een- of tweemaalige premie in het kader van gemeentelijke voorziening gericht op arbeidsinschakeling, mits in zelfde kalenderjaar geen vrijgestelde vergoeding voor vrijwilligerswerk is ontvangen

- a. Verhaal door werkgever van gedifferentieerde Whk-/WGA-premie (zie § 28.7), kosten van WGA-eigenrisico (zie § 28.7) en van werknemer nageheven premies werknemersverzekeringen (zie § 3.8) komt in mindering op nettoloon van werknemer.
- b. In huidige of vorige kalenderjaar; voor begrip partner, zie § 1.1.2.
- c. Geen uitkeringen/verstrekkingen ter zake van ziekte, invaliditeit, bevalling, adoptie, overlijden; geen uitkeringen/verstrekkingen ingevolge vrijgestelde aanspraak.

Vrijgesteld loon voor premieheffing werknemersverzekeringen**tot loon voor premieheffing werknemersverzekeringen behoren niet**

loon uit vroegere dienstbetrekking, met uitzondering van

- uitkeringen op grond van verplichte verzekering ZW/WIA/WAO/WW al dan niet vermeerderd met toeslag TW^a
- wachtgeld aan overheidswerknemer
- aanvullingen op hiervoor genoemde uitkeringen genoten van degene tot wie werknemer in dienstbetrekking staat
- toeslag TW

eindhffingsbestanddelen, met uitzondering van loonbestanddelen waarover naheffingsaanslag LB/PH is opgelegd aan werkgever (zie § 3.21.1)

tegenoetkoming arbeidsongeschikten WIA/WAO

- a. Waaronder ook toeslag TW ontvangen door werknemer aan wie geen ziekengeld wordt uitgekeerd wegens loondoorbetalingsplicht bij ziekte.
- Voor toepassing van vrijstelling voor
 - eenmalige uitkering/verstrekking wegens overlijden werknemer c.s. (maximaal 3 × maandloon)
 - eenmalige uitkering/verstrekking wegens dienstjubileum van 25 of 40 jaar (maximaal 1 × maandloon)
 - aanspraken op eenmalige uitkering bij beëindiging dienstbetrekking in geval van arbeidsongeschiktheid of bereiken pensioengerechtigde leeftijd (indien uitkering maximaal 3 × maandloon)
 geldt als loongrondslag het loon inclusief $\frac{1}{12}$ vakantiegeld en vaste gegarandeerde bijzondere beloningen
 - zonder aftrek van inhoudingen die op loon in mindering mogen worden gebracht (pensioenpremie e.d.)
 - zonder rekening te houden met
 - tantièmes
 - toevallige bijzondere beloningen
 - vrijgestelde aanspraken.

▷ Art. 11-11c, 19, 19b, 32ba, 37, 38c, 38n, 39d (oud) Wet LB 1964; art. 16 Wfsv; art. 3.1, 3.1a, 3.3, 3.3a, 3.5 Uitv. reg. LB 2011.

▲ Fiscaal Memo Wet- & Regelgeving, § 3.4; Fiscaal Memo App, AOW-leeftijd.

3.5 Gebruikelijk en fictief loon

- Werknemer die arbeid verricht voor lichaam
 - waarin werknemer aanmerkelijk belang (zie § 1.52) heeft, of
 - waarin partner van werknemer aanmerkelijk belang (zie § 1.52) heeft wordt geacht
 - in kalenderjaar
 - van dat lichaam
 minimaal bepaald loon te genieten (gebruikelijk loon).
- Gebruikelijk loon bedraagt hoogste van navolgende bedragen (hoofdre-gel)
 - (t/m 2022: 75% van) loon uit meest vergelijkbare dienstbetrekking, of
 - hoogste loon van overige werknemers van (verbonden) lichaam, of
 - € 56 000 (2023: € 51 000; 2022: € 48 000; 2021: € 47 000)
 met dien verstande dat, in afwijking van hoofdregel, loon bedraagt
 - (t/m 2022: 75% van) loon uit meest vergelijkbare dienstbetrekking, mits werkgever dit lagere loon aannemelijk maakt, maar
 - (t/m 2022) minimaal laagste van
 - normbedrag (2022: € 48 000; 2021: € 47 000), en
 - loon van meest vergelijkbare dienstbetrekking.
- (T/m 2022) gebruikelijk loon bedraagt, in afwijking van hoofdregel, minimaal laagste van
 - brutominimumloon inclusief vakantietoeslag op jaarbasis (2024: € 26 819; 2023: € 25 070; 2022: € 22 356; 2021: € 21 835) (onder omstandigheden ook lager dan minimumloon), en
 - loon uit meest vergelijkbare dienstbetrekking, mits werkgever dit lagere loon aannemelijk maakt (bijv. deeltijd)
 indien werkgever (start-up)
 - beschikt over S&O-verklaring voor in kalenderjaar verricht S&O waarop verhoogd starterspercentage van S&O-afrachtvermindering van toepassing is, en
 - met zijn onderneming beneden toegestane maximumbedrag aan staatssteun (de-minimisplafond) blijft
 - bedrag waarmee wordt afgeweken van hoofdregel wordt als staatssteun beschouwd en wordt gesteld op forfaitair bedrag per werknemer die verzekerd is voor ZW/WIA/WAO/WW en voor wie gebruikelijk loon geldt
 - werkgever moet vooraf de-minimisverklaring via website van RVO indienen, die daarop aan werkgever meldt of de-minimisplafond wordt overschreden
 met dien verstande dat
 - als werkgever als startende ondernemer niet aan voorwaarden van start-up voldoet, loon mag worden vastgesteld
 - gedurende 3 jaren na aanvang inhoudingsplicht (als onderneming werd ingebracht wordt 3-jarentermijn verminderd met termijn

dat onderneming als eenmanszaak bestond) (voor per 31-12-2022 bestaande gevallen blijft regeling t/m 2024 gelden)

- op minimaal wettelijk minimumloon dat past bij aantal uren dat a.b.-houder werkt voor werkgever (onder omstandigheden ook lager dan minimumloon).
- Onderneming die structureel verlies lijdt waardoor continuïteit in gevaar is, mag loon lager vaststellen dan gebruikelijk loon, maar minimaal op wettelijk minimumloon dat past bij aantal uren dat a.b.-houder werkt voor werkgever (onder omstandigheden ook lager dan minimumloon).
- Wegens coronacrisis mag
 - loon van a.b.-houder gedurende resterende tijdvakken vanaf 1-4-2020 lager worden vastgesteld
 - zonder toestemming vooraf van belastingdienst
 - verlaging in 2020 al uitbetaald loon met terugwerkende kracht is niet toegestaan
 - gebruikelijk loon over 2021 of 2020
 - pas op 31 december/einde dienstbetrekking achteraf worden bepaald
 - eventueel verschil (= fictief loon) tussen (lagere) werkelijk ontvangen loon en gebruikelijk loon moet alsnog worden aangegeven
 - naar rato van omzetsdaling ten opzichte van 2019 lager worden vastgesteld, met formule
 - gebruikelijk loon 2021 = gebruikelijk loon 2019 × (omzet 2021/omzet 2019), mits omzet 2021 minimaal 30% lager is dan omzet 2019
 - gebruikelijk loon 2020 = gebruikelijk loon 2019 × (omzet eerste 4 maanden 2020/omzet eerste 4 maanden 2019).
- Meest vergelijkbare dienstbetrekking is dienstbetrekking die van alle dienstbetrekkingen
 - waarbij aanmerkelijk belang geen rol speelt
 - die bekend zijn bij werkgever en inspecteur
 - waarvan loon bekend is of in redelijkheid geschat kan worden
 - waarvan loon niet op ander bedrag is vastgesteld dan in economisch verkeer gebruikelijk
 meest vergelijkbaar is met dienstbetrekking van werknemer die gebruikelijkloonregeling moet toepassen.
- Als inspecteur aannemelijk maakt dat (t/m 2022: 75% van) loon uit meest vergelijkbare dienstbetrekking hoger is dan door werkgever gehanteerde loon, moet inspecteur ten minste criteria aan werkgever overleggen op basis waarvan is vastgesteld dat door inspecteur aangedragen dienstbetrekking meest vergelijkbare dienstbetrekking is.
- Loon voor gebruikelijkloonregeling is loon voor LB/PH (kolom 14 loonstaat) alsmede onder werkkostenregeling aangewezen individualiseerbare eindheffingsbestanddelen (zie § 3.21.2).
- Bij toepassing doorbetaaldloonregeling mag gebruikelijk loon uit werkzaamheden verricht voor andere lichamen worden verantwoord bij lichaam dat geacht wordt loon te verstrekken.
- Gebruikelijkloonregeling geldt niet indien aldus vast te stellen loon in kalenderjaar maximaal € 5000 bedraagt voor arbeid in
 - lichaam
 - met lichaam verbonden lichamen.

- Verschil (= fictief loon) tussen (lagere) werkelijk genoten loon en gebruikelijk loon wordt geacht te zijn genoten op 31 december/bij einde dienstbetrekking.
 - Belastingdienst geeft vooraf op verzoek binnen 8 weken standpunt over hoogte in aanmerking te nemen loon (op per 1-1-2023 bestaande afspraken wordt afgezien van beëindiging doelmatigheidsmarge 75% niet teruggekomen).
- ▷ Art. 12a, 13a, 39k Wet LB 1964; art. 3.6a Uitv.reg. LB 2011 (oud); paragraaf 18.1 Handboek Loonheffingen; nieuwsbericht Belastingdienst 1-4-2020; onderdeel 6.3 (oud) besluit noodmaatregelen coronacrisis.
- ▲ Fiscaal Memo Wet- & Regelgeving, § 3.6.

3.6 Loon in natura

- Loon in natura wordt gewaardeerd op
 - waarde in economisch verkeer
 - factuurwaarde incl. OB, indien derde (geen verbonden vennootschap) aan werkgever voor loon in natura bedrag in rekening heeft gebracht.
- Op waarde loon in natura komt eigen bijdrage werknemer in mindering (niet verder dan nihil).
- Waardering product uit eigen bedrijf wordt gesteld op waarde in economisch verkeer.
- Voor verstrekking van aangewezen voorzieningen die (gedeeltelijk) op werkplek gebruikt of verbruikt worden (werkplekvoorzieningen) geldt lagere waardering dan waardering in economisch verkeer of factuurwaarde (zie tabel waardering werkplekvoorzieningen).
- Werkplek is iedere plaats (bezien vanuit werknemer)
 - die voor arbeid wordt gebruikt, en
 - waarop voor werkgever Arbeidsomstandighedenwet geldt met dien verstande dat niet als werkplek wordt aangemerkt werkruimte in woning/woonboot/woonwagen (incl. aanhorigheden) van werknemer.

Waardering werkplekvoorzieningen – werkkostenregeling

verstrekking	waardering
(gedeeltelijk) op werkplek gebruikt/verbruikt^a	
voorzieningen waarvan niet gebruikelijk is deze elders te gebruiken/verbruiken ^b	nihil
werkkleding ^c , d.i. ter beschikking gestelde kleding die	nihil
<ul style="list-style-type: none"> ■ (nagenoeg) uitsluitend geschikt is om tijdens vervulling dienstbetrekking te dragen, of ■ achterblijft op werkplek, of ■ uniform of overall is, of ■ is voorzien van 1 of meer duidelijk zichtbare bedrijfslogo's met gezamenlijke oppervlakte van ten minste 70 cm² per kledingstuk 	
consumpties (geen maaltijd)	nihil
huisvesting en inwoning, incl. eventueel genot van energie/water/bewassing, ter vervulling dienstbetrekking ^d	nihil

verstrekking	waardering
op werkplek gebruikt/verbruikt	
maaltijden	per maaltijd ^e ■ 2024: € 3,90 ■ 2023: € 3,55 ■ 2022: € 3,35 ■ 2021: € 3,35
huisvesting en inwoning ^f , incl. eventueel genot van energie/ water/bewassing	per dag ■ 2024: € 6,70 ■ 2023: € 6,10 ■ 2022: € 5,75 ■ 2021: € 5,70
door werkgever verrichte kinderopvang	aantal uren kinderopvang × maximumuurtarief (zie § 26.1)

- Mits in redelijkheid verstrekt.
- Voor parkeerplaats op bedrijfsterrein van werkgever geldt nihilwaardering; hieronder vallen voor personeelsfestiviteiten met gezamenlijk karakter alle werkplekken van werknemers binnen concernverband (zie § 3.21.2).
- Reinigingskosten van werkkleding mogen als intermediaire kosten onbelast aan werknemer worden vergoed.
- Mits werknemer niet op werkplek woont en zich redelijkerwijs niet aan voorziening kan onttrekken (bijvoorbeeld parate dienst in ziekenhuis of slaapdienst in gehandicaptenzorg).
- Als integrale kostprijs van maaltijd lager is dan normbedrag, geldt dat lagere bedrag.
- Geen dienstwoning.

Waardering loon in natura – werkkostenregeling

loonbestanddeel	waardering
(t/m 2023) privégebruik ter beschikking gestelde OV-kaart/voordeelurenkaart ^a	nihil
rentevoordeel personeelslening (elektrische) fiets/ elektrische scooter	nihil
dienstwoning	waarde economisch verkeer ^b
aanspraak op uitkeringen/verstrekkingen	bij derden te storten bedragen ter dekking aanspraak ^d
aanspraak ziektekostenregeling voor minimaal 25 (gewezen) werknemers	gemiddelde uitkering ^d
aanspraak wettelijke Belgische ziektekostenver- zekering	maximaal som van standaard- premie en maximumbedrag inkomensafhankelijke bijdrage Zvw (zie § 28.12) ^{c,d}

- Mits kaart mede dient voor zakelijke reizen en/of woonwerkverkeer; voor vanaf 2024 geldende gerichte vrijstelling OV-kaart, zie § 3.21.2.
- Maximaal 18% van jaarloon (exclusief genot van woning) bij overeengekomen arbeidsduur van 36 uur per week.
- Bij meeverzekerde echtgenoot 2 × standaardpremie nemen.
- Waarde aanspraak ziektekostenregeling van maximaal € 27 wordt op nihil gesteld.

Afwaardering beursgenoteerde aandelen waarop vervreemdingsverbod (lock up) rust

vervreemdingsverbod in volledige jaren	marginale afwaardering	cumulatieve afwaardering
1	5,5%	5,5%
2	4,5%	10,0%
3	3,5%	13,5%
4	2,5%	16,0%
5 of meer	2,5%	18,5%

- Voor waardering aandelenoptierechten, zie § 3.3, voor waardering privégebruik auto, zie § 3.8, voor waardering privégebruik fiets, zie § 3.9 en voor t/m 2022 geldende waardering vakantiebonnen, zie § 3.11.
- ▷ Art. 13 Wet LB 1964; art. 1.2, 3.7-3.8, 3.9 (oud), 3.11-3.12 Uitv.reg. LB 2011; toelichting Staatssecretaris van Financiën bij Hof Amsterdam 29-3-2012, nr. 09/00340, ECLI:NL:GHAMS:2012: BW1517; onderdeel 3.6 besluit 21-6-2022, nr. 2022-159595; paragraaf 22.2.4 Handboek Loonheffingen.

▲ Fiscaal Memo Wet- & Regelgeving, § 3.5.1.

3.7 Gereserveerd

3.8 Waardering privégebruik auto

- Voordeel van privégebruik van ter beschikking gestelde auto
 - is loon voor loonbelasting/premie volksverzekeringen, inkomensafhankelijke bijdrage Zvw en premies werknemersverzekeringen (bijtelling)
 - wordt op kalenderjaarbasis forfaitair gewaardeerd op bepaald percentage (zie tabel) van waarde auto, bij privégebruik van meer dan 500 km op kalenderjaarbasis
 - kan alleen in specifieke gevallen (gedeeltelijk) als eindheffingsbestanddeel voor rekening van werkgever komen (zie § 3.21.2).
- Bijtelling geldt ter zake van privégebruik van ter beschikking gestelde
 - personenauto
 - bestelauto, tenzij bestelauto
 - (nagenoeg) uitsluitend geschikt is voor goederenvervoer, of
 - buiten werktijd niet gebruikt kan worden, of
 - via schriftelijk verbod door werkgever is uitgesloten van privégebruik (werkgever moet schriftelijke vastlegging bij loonadministratie bewaren, voldoende toezicht op naleving verbod houden en passende sanctie bij overtreding verbod opleggen).
- Auto wordt automatisch geacht ook voor privédoeleinden ter beschikking te staan, tenzij blijkt dat auto op kalenderjaarbasis voor maximaal 500 km privé is gebruikt (privégebruik kan met voorgeschreven rittenregistratie (zie model hierna) of anderszins worden aangetoond).
- Privégebruik bedraagt automatisch niet meer dan 500 km voor als zodanig ingerichte, kenbare en uitsluitend bedrijfsmatig in gebruik zijnde politieauto, brandweerauto, (dieren)ambulance, lijkwagen, gevangenenauto, geldtransportauto.

- Woon-werkverkeer wordt niet aangemerkt als privégebruik.

Privégebruik ter beschikking gestelde auto (bijtellingspercentage op kalenderjaarbasis)^{a,b,c,d}

jaar	bijtellingscategorie CO ₂ -uitstoot ^e				
	nulemissie	vrijwel nulemissie	zeer laag	laag	overige
2024	16 ^f	22	22	22	22
2023	16 ^f	22	22	22	22
2022	16 ^f	22	22	22	22
2021	12 ^f	22	22	22	22
2020	8 ^f	22	22	22	22
2019	4 ^f	22	22	22	22
2018	4	22	22	22	22
2017	4	22	22	22	22
2016	4	15	21	21	25
2015	4	7	14	20	25
2014	4	7	14	20	25
2013	0	0	14	20	25
2012	0	0	14	20	25

- Verlaagd bijtellingspercentage is formeel vormgegeven als vermindering op regulier bijtellingspercentage (2024/2023/2022: 6%; 2021: 10%; 2020: 14%; 2019/2018/2017: 18%; 2016: 21%, 10% of 4%; 2015/2014: 21%, 18%, 11% of 5%; 2013/2012: 25%, 11% of 5%); eenmaal vastgesteld bijtellingspercentage geldt gedurende bepaalde periode (zie hierna).
- Van waarde auto, d.i.
 - tot 15 jaar oud: catalogusprijs inclusief OB/BPM
 - ouder dan 15 jaar: waarde economisch verkeer; voor deze auto geldt 35% als regulier bijtellingspercentage waarop vermindering in verband met CO₂-uitstoot nog mag worden toegepast.
- Niet tot catalogusprijs van op of na 1-7-2006 op kenteken gestelde personenauto of bestelauto wordt gerekend waarde van bijzondere uitvoering/extra accessoires die niet door of namens fabrikant/importeur zijn aangebracht (zie § 18.1).
- Op bijtelling mag alleen door werknemer onvoorwaardelijk verschuldigde vergoeding voor privégebruik in mindering worden gebracht (op kalenderjaarbasis niet verder dan nihil); indien waarde werkelijk privégebruik hoger is, wordt meerdere ook bijgeteld.
- (Vanaf 2017) CO₂-uitstoot zoals vermeld in kentekenregister.
- (Vanaf 2019) voor waterstofauto en (vanaf 2021) zonnecelauto geldt verlaagd bijtellingspercentage over totale waarde; voor andere nulemissieauto dan waterstofauto of (vanaf 2021) zonnecelauto geldt boven waarde € 30 000 (2023: € 30 000; 2022: € 35 000; 2021: € 40 000; 2020: € 45 000; 2019: € 50 000) regulier bijtellingspercentage (vermindering bijtelling met 6% (2023: 6%; 2022: 6%; 2021: 10%; 2020: 14%; 2019: 18%) bedraagt maximaal € 1800 (2023: € 1800; 2022: € 2100; 2021: € 4000; 2020: € 6300; 2019: € 9000)).

CO₂-uitstoot in gram per kilometer

<i>bijtellingscategorie</i>	<i>vermindering bijtellingspercentage</i>	<i>diesel</i>	<i>andere brandstof</i>
vanaf 1-1-2024 t/m 31-12-2024			
nulemissie	6 ^a	0 g/km	0 g/km
vrijwel nulemissie, (zeer) laag, overige	0	meer dan 0 g/km	meer dan 0 g/km
vanaf 1-1-2023 t/m 31-12-2023			
nulemissie	6 ^a	0 g/km	0 g/km
vrijwel nulemissie, (zeer) laag, overige	0	meer dan 0 g/km	meer dan 0 g/km
vanaf 1-1-2022 t/m 31-12-2022			
nulemissie	6 ^a	0 g/km	0 g/km
vrijwel nulemissie, (zeer) laag, overige	0	meer dan 0 g/km	meer dan 0 g/km
vanaf 1-1-2021 t/m 31-12-2021			
nulemissie	10 ^a	0 g/km	0 g/km
vrijwel nulemissie, (zeer) laag, overige	0	meer dan 0 g/km	meer dan 0 g/km
vanaf 1-1-2020 t/m 31-12-2020			
nulemissie	14 ^a	0 g/km	0 g/km
vrijwel nulemissie, (zeer) laag, overige	0	meer dan 0 g/km	meer dan 0 g/km
vanaf 1-1-2017 t/m 31-12-2019			
nulemissie	18 ^a	0 g/km	0 g/km
vrijwel nulemissie, (zeer) laag, overige	0	meer dan 0 g/km	meer dan 0 g/km
vanaf 1-1-2016 t/m 31-12-2016			
nulemissie	21	0 g/km	0 g/km
vrijwel nulemissie	10	meer dan 0 t/m 50 g/km	meer dan 0 t/m 50 g/km
(zeer) laag	4	meer dan 50 t/m 106 g/km	meer dan 50 t/m 106 g/km
overige	0	meer dan 106 g/km	meer dan 106 g/km
vanaf 1-1-2015 t/m 31-12-2015			
nulemissie	21	0 g/km	0 g/km
vrijwel nulemissie	18	meer dan 0 t/m 50 g/km	meer dan 0 t/m 50 g/km
zeer laag	11	meer dan 50 t/m 82 g/km	meer dan 50 t/m 82 g/km
laag	5	meer dan 82 t/m 110 g/km	meer dan 82 t/m 110 g/km
overige	0	meer dan 110 g/km	meer dan 110 g/km

bijtellingscategorie	vermindering bijtellingspercentage	diesel	andere brandstof
-----------------------------	---	---------------	-------------------------

vanaf 1-1-2014 t/m 31-12-2014

nulemissie	21	0 g/km	0 g/km
vrijwel nulemissie	18	meer dan 0 t/m 50 g/km	meer dan 0 t/m 50 g/km
zeer laag	11	meer dan 50 t/m 85 g/km	meer dan 50 t/m 88 g/km
laag	5	meer dan 85 t/m 111 g/km	meer dan 88 t/m 117 g/km
overige	0	meer dan 111 g/km	meer dan 117 g/km

vanaf 1-1-2013 t/m 31-12-2013

(vrijwel) nulemissie	25	0 t/m 50 g/km	0 t/m 50 g/km
zeer laag	11	meer dan 50 t/m 88 g/km	meer dan 50 t/m 95 g/km
laag	5	meer dan 88 t/m 112 g/km	meer dan 95 t/m 124 g/km
overige	0	meer 112 g/km	meer dan 124 g/km

vanaf 1-7-2012 t/m 31-12-2012

(vrijwel) nulemissie	25	0 t/m 50 g/km	0 t/m 50 g/km
zeer laag	11	meer dan 50 t/m 91 g/km	meer dan 50 t/m 102 g/km
laag	5	meer dan 91 t/m 114 g/km	meer dan 102 t/m 132 g/km
overige	0	meer 114 g/km	meer dan 132 g/km

vanaf 1-1-2012 t/m 30-6-2012

(vrijwel) nulemissie	25	0 t/m 50 g/km	0 t/m 50 g/km
zeer laag	11	meer dan 50 t/m 95 g/km	meer dan 50 t/m 110 g/km
laag	5	meer dan 95 t/m 116 g/km	meer dan 110 t/m 140 g/km
overige	0	meer 116 g/km	meer dan 140 g/km

a. (*Vanaf 2019*) voor andere nulemissieauto dan waterstofauto of (*vanaf 2021*) zonnecelauto is verlaging bijtelling gemaximeerd (2024: € 1800; 2023: € 1800; 2022: € 2100; 2021: € 4000; 2020: € 6300; 2019: € 9000).

- Na eerste wijziging van CO₂-grens of wijziging van verlaging bijtellingspercentage na datum eerste toelating auto, blijft direct voorafgaand aan die wijziging geldende verlaging van bijtellingspercentage van toepassing
 - gedurende 60 maanden vanaf 1e dag van maand volgend op datum eerste toelating.
- Voor auto met datum eerste toelating vóór 1-1-2017
 - blijft regulier bijtellingspercentage 25% in plaats van 22% van toepassing
 - blijft bij eerste tenaamstelling geldende verlaging van bijtellingspercentage van toepassing
 - gedurende 60 maanden vanaf 1e dag van maand volgend op eerste tenaamstelling.

Model rittenregistratie

merk:	type:	kenteken:	periode van terbeschikkingstelling:			
			gegevens per rit			
datum	ritnummer	beginstand	eindstand	beginadres	eindadres	gereden karakter
rit	per dag	kilometer- teller	kilometer- teller		route ^a	van rit ^b omrijki- meters ^c

- a. Alleen invullen indien route afwijkt van gebruikelijke route.
 b. Invullen of rit zakelijk of privé is.
 c. Alleen invullen indien tijdens dezelfde rit zakelijk en privé wordt gereden.

- Vereenvoudigde rittenregistratie voor bestelauto 's is toegestaan, mits
 - werknemer vereenvoudigde rittenregistratie bijhoudt (zie model hierna)
 - privégebruik tijdens werk- en lunchtijd niet is toegestaan
 - werkgever zakelijke adressen in (project) administratie heeft.

Model vereenvoudigde rittenregistratie voor bestelauto's

merk:	type:	gegevens per dag			kenteken:		
datum	werktijd	beginstand	eindstand	project- na(a)m(en) ^a	adres van vertrek ^b	adres van aankomst ^b	karakter van rit ^{b,c}
		kilometer- teller	kilometer- teller				

- a. Kolom alleen invullen indien volgorde waarin werknemer zakelijke adressen heeft bezocht niet in (project)administratie is opgenomen; invullen verwijzing naar zakelijk adressen in volgorde waarin deze zijn bezocht.
 b. Kolom alleen invullen indien bestelauto voor privérit is gebruikt.
 c. Invullen of rit zakelijk of privé is.

- Verklaring geen privégebruik
 - kan worden aangevraagd door werknemer bij inspecteur (inspecteur beslist bij voor bezwaar vatbare beschikking)
 - bevat vastlegging van mededeling door werknemer aan inspecteur dat privégebruik niet meer dan 500 km op kalenderjaarbasis bedraagt
 - moet door werknemer aan werkgever worden overgelegd
 - heeft tot gevolg dat werkgever bijtelling niet mag toepassen, tenzij werkgever van hoger privégebruik afweet
 - kan door inspecteur worden ingetrokken

- al dan niet op verzoek van werknemer
 - verzoek moet worden ingediend voordat met auto meer dan 500 km privé wordt gereden, via digitaal formulier van belastingdienst, op straffe van vergrijpboete (actieve informatieplicht)
- bij voor bezwaar vatbare beschikking
- voor zover nodig met terugwerkende kracht
 - kan ertoe leiden dat werknemer werkelijk privégebruik moet aantonen.
- Naheffingsaanslag
 - loonbelasting/premie volksverzekeringen, en
 - premies werknemersverzekeringen, en
 - inkomensafhankelijke bijdrage Zvw als gevolg van
 - intrekking verklaring geen privégebruik, of
 - niet aantonen door werknemer dat werkelijk privégebruik niet meer dan 500 km op kalenderjaarbasis bedraagt
 wordt niet opgelegd aan werkgever, maar aan werknemer (tenzij werkgever van hoger privégebruik afwist).
- Verklaring uitsluitend zakelijk gebruik bestelauto
 - bevat mededeling door werknemer aan inspecteur dat bestelauto uitsluitend zakelijk wordt gebruikt door werknemer (inspecteur bevestigt ontvangst verklaring)
 - moet via werkgever worden gedaan, met digitaal formulier van belastingdienst (werkgever moet door werknemer ondertekende afdruk van verklaring in administratie bewaren)
 - heeft tot gevolg dat werkgever bijtelling niet mag toepassen (rittenregistratie niet noodzakelijk), tenzij werkgever van onjuistheid van verklaring afweet
 - werkgever moet kennis/vermoeden van privégebruik terwijl werknemer verklaring niet intrekt schriftelijk mededelen aan inspecteur (naam/LB-nummer van werkgever en naam/adres/BSN en kenteken), op straffe van vergrijpboete (actieve informatieplicht)
 - verklaring wordt geacht te zijn ingetrokken op dag na dagtekening van voor bezwaar vatbare beschikking die inspecteur afgeeft na ontvangst schriftelijke mededeling van werkgever
 - kan door werknemer worden ingetrokken, via werkgever, met digitaal formulier van belastingdienst (inspecteur bevestigt mededeling van intrekking verklaring)
 - werknemer moet verklaring intrekken vóór daadwerkelijk privégebruik van bestelauto, op straffe van vergrijpboete (actieve informatieplicht)
 - als werknemer verklaring intrekt vóór daadwerkelijk privégebruik van bestelauto, wordt bestelauto tot moment van intrekking geacht 0 km privé te zijn gebruikt (rittenregistratie niet noodzakelijk) waarbij geldt dat
 - inspecteur bij vermoeden van privérit, werkgever en werknemer kan verzoeken zakelijkheid van rit aan te tonen
 - als zakelijkheid niet wordt aangetoond
 - wordt bestelauto geacht op kalenderjaarbasis voor meer dan 500 km privé te worden gebruikt, en
 - volgt naheffingsaanslag, opgelegd

- aan werknemer, of
 - aan werkgever, als werkgever afwist van onjuiste verklaring of niet onmiddellijk schriftelijke mededeling aan inspecteur heeft gedaan over door werknemer ten onrechte niet intrekken van verklaring.
 - **Werknemer met ter beschikking gestelde auto voor wachtdienst mag tijdens wachtdienst gereden kilometers als zakelijk aanmerken, mits werknemer**
 - geen invloed heeft op keuze auto
 - beschikt over privéauto die voor privégebruik ten minste gelijkwaardig is
 - tijdens wachtdienst binnen redelijke afstand van woonplaats moet blijven
 - registratie bijhoudt van
 - aantal tijdens wachtdienst gereden kilometers
 - aantal en plaats van werkzaamheden van oproepen.
 - **Voor werknemer(s) van autodealer (en vergelijkbare werkgevers) mag afspraak met inspecteur van werkgever worden gemaakt inzake bijtelling privégebruik ter beschikking gestelde auto (zie bijvoorbeeld door belastingdienst gepubliceerde Handreiking bijtelling privégebruik auto voor de autobranche).**
 - **(Vergoeding voor) plaatsen van laadpaal voor (semi-)elektrische auto in of bij woning werknemer maakt deel uit van terbeschikkingstelling auto en heeft derhalve geen gevolgen voor loonheffingen (geldt niet voor benodigde elektriciteit, daarvoor mag werkgever werkelijke uitgaven (= integrale kostprijs incl. evenredig deel afschrijving privé-zonnepanelen) door werknemer als intermediaire kosten vergoeden of zakelijke transactie met werknemer over doorleveren van (met privé-zonnepanelen opgewekte) energie sluiten).**
- ▷ Art. 13bis, 31, 36c Wet LB 1964; art. 8-9 Uitv.besl. LB 1965; art. 3.13 Uitv. reg. LB 2011; art. 10a AWR; art. 42-43, 49 Zvw; HR 13-8-2010, nr. 08/02970, ECLI:NL:HR:2010:BK4555; HR 9-1-2015, nr. 13/05872, ECLI:NL:HR:2015:31; punt 3g besluit 9-4-2004, nr. CPP2004/19M (oud); onderdeel 5.2, 5.3 besluit 6-9-2022, nr. 2022-192540; KG:204:2023:7.
- ▲ Fiscaal Memo Wet- & Regelgeving, § 3.7; Fiscaal Memo 3 2005, § 1.16.3; Fiscaal Memo Arresten & Beleid 2016, § 3.3; Sociaal Memo, § 1.3.1, 80.4; Fiscaal Memo App, Privégebruik auto van de zaak.

3.9 Waardering privégebruik fiets

- **Voordeel van voor privédoeleinden ter beschikking gestelde fiets**
 - is loon voor loonbelasting/premie volksverzekeringen, inkomensafhankelijke bijdrage Zvw en premies werknemersverzekeringen (bijtelling)
 - wordt op kalenderjaarbasis forfaitair gewaardeerd op 7% van waarde fiets
 - kan door werkgever als eindheffingsbestanddeel van werkkostenregeling worden aangewezen (zie § 3.21.2).
- **Fiets wordt automatisch geacht ook voor privédoeleinden ter beschikking te zijn gesteld als fiets ook voor woon-werkverkeer ter beschikking is gesteld.**

- Onder fiets wordt ook verstaan bromfiets als deze mede door menselijke spierkracht wordt aangedreven en is uitgerust met elektromotor (speed pedelec).
- Voor gedeeltelijke uitsluiting aftrek OB over aan werknemer ter beschikking gestelde fiets, zie § 11.2.
- Voor met ter beschikking gestelde fiets afgelegde zakelijke kilometers (waaronder ook woon-werkverkeer) vervalt mogelijkheid van maximaal € 0,23 (2023: € 0,21; 2022/2021: € 0,19) onbelaste kilometervergoeding (zie § 3.21.2).
- Ter vereenvoudiging administratieve lasten rond geven van (vaste) onbelaste reiskostenvergoeding naast ter beschikking gestelde fiets mogen werkgever en werknemer individuele afspraken maken
 - over hoeveel dagen per week met ter beschikking gestelde fiets en met privévervoermiddel wordt gereisd, mits afspraken
 - afgestemd zijn op persoonlijke omstandigheden van werknemer (incidentele afwijking van afspraken leidt niet automatisch tot aanpassing vergoeding), en
 - voldoende realiteitswaarde hebben
 - die basis vormen voor (vaste) onbelaste reiskostenvergoeding (zie § 3.21.2).
- Bij overname ter beschikking gestelde fiets door werknemer mag fiets worden gewaardeerd met 20% afschrijving per jaar en restwaarde nihil.

Privégebruik ter beschikking gestelde fiets (bijtellingspercentage op kalenderjaarbasis)

ter beschikking gestelde fiets	percentage
bijtelling ^{a,b}	7

- a. Van waarde fiets, d.i. in Nederland publiekelijk bekendgemaakte consumentenadviesprijs van fiets of van meest vergelijkbare fiets (www.bijtellingfietsvandezaak.nl).
 - b. Op bijtelling mag alleen door werknemer verschuldigde vergoeding voor privégebruik in mindering worden gebracht (op kalenderjaarbasis niet verder dan nihil).
- ▷ Art. 13ter Wet LB 1964; onderdeel 6.1 besluit 6-9-2022, nr. 2022-192540; paragraaf 23.7.3 Handboek Loonheffingen.
- ▲ Fiscaal Memo Wet- & Regelgeving, § 3.8.

3.10 Werkkostenregeling

- Werkkostenregeling is op diverse plaatsen in Wet LB 1964 verwerkt
 - loonbegrip (zie § 3.1-3.2)
 - loonbegrip omvat ook vergoedingen/verstrekkingen, behalve vergoeding van intermediaire kosten
 - vrijgesteld loon (zie § 3.4)
 - loon in natura (zie § 3.6)
 - waardering op economische waarde, factuurwaarde, nihil of forfaitaire waarde
 - waardering werkplekvoorzieningen
 - eindheffing (zie § 3.21.2)
 - eindheffingstarief 80%

- van eindheffing uitgesloten vergoedingen/verstrekkingen
- vrije ruimte
- gericht vrijgestelde vergoedingen/verstrekkingen.

▷ Art. 10, 11, 13, 13a, 31, 31a Wet LB 1964.

▲ Fiscaal Memo Wet- & Regelgeving, § 3.3, 3.4, 3.5, 3.9, 3.26.

3.11 Diverse cijfers loonbelasting

Diverse cijfers loonbelasting				
onderwerp	2024	2023	2022	2021
vrijwilliger ^a				
■ per jaar	€ 2100	€ 1900	€ 1800	€ 1800
■ per maand	210	190	180	180
■ per uur				
- tot 21 jaar	3,25	2,75	2,75	2,75
- 21 jaar of ouder	5,50	5,00	5,00	5,00
vakantiebonnen	100%	100%	99%	99%

- a. Vrijwilliger is degene die niet beroepsmatig werk verricht
- voor door belastingdienst aangemerkte ANBI, of
 - voor sportorganisatie, of
 - voor ander lichaam dat niet aan VPB is onderworpen of van VPB is vrijgesteld.

▷ Art. 2, 13 (oud) Wet LB 1964; besluit 27-4-2007, nr. DGB2007/2160.

▲ Fiscaal Memo Wet- & Regelgeving, § 3.1.1; Fiscaal Memo 3 2008, § 3.2.

3.12 Verlof

3.12.1 Verlofaanspraken

- Hoofregel: onder aanspraken worden mede verstaan rechten op geheel of gedeeltelijk betaald verlof (dus loon, voor LB en Wfsv).
- Afwijking op hoofregel: tot loon behoren niet
 - (*t/m 31-10-2021*) ingehouden bedragen als bijdrage voor levensloopregeling, mits werknemer op 31-12-2011 aanspraak uit levensloopregeling heeft van minimaal € 3000
 - aanspraken (dus omkeerregel)
 - op vakantieverlof/compensatieverlof, voor zover totale aanspraken op 31 december overeenkomen met maximaal arbeidsdagen per week × 100 weken (meerdere wordt geacht te zijn genoten op 31 december/bij einde dienstbetrekking)
 - op verlof dat voor specifieke doeleinden wordt toegekend, zoals
 - buitengewoon verlof
 - zwangerschaps-, bevallings-, kraamverlof
 - ouderschapsverlof
 - bindingsverlof, adoptieverlof
 - calamiteitenverlof
 - zorgverlof, palliatief verlof

- educatief verlof
- politiek verlof
- op verlof tijdens rust- en feestdagen
- (t/m 31-10-2021) ingevolge levensloopregeling, mits werknemer op 31-12-2011 aanspraak uit levensloopregeling heeft.
- Bepalingen gelden niet voor op 31-12-2000 bestaande rechten op vakantieverlof/compensatieverlof (eerbiedigende werking bestaande verlofstuwmeren) (voor LB en Wfsv).

▷ Art. 10, 11, 36a, 39d (oud) Wet LB 1964; art. 3.3 Uitv.reg. LB 2011; art. 16 Wfsv.

▲ Fiscaal Memo Wet- & Regelgeving, § 3.10; Sociaal Memo, § 1.3.1.

3.12.2 *Levensloopregeling (t/m 2021)*

- Levensloopregeling
 - is per 1-1-2012 vervallen
 - geldt vanaf 1-1-2012 t/m 31-10-2021 alleen nog voor werknemer die op 31-12-2011 aanspraak uit levensloopregeling heeft (overgangsbepaling).
- (T/m 31-10-2021) overgangsbepaling levensloopregeling
 - geldt t/m 31-10-2021
 - als waarde van levensloopaanspraak op 31-12-2011 minimaal € 3000 bedraagt
 - kan vanaf 2012 nog t/m 31-10-2021 in levensloopregeling worden opgebouwd (zie Fiscaal Memo Wet- & Regelgeving 2011, § 3.12), waarbij geldt dat opbouw in kalenderjaar
 - maximaal 12% van huidig brutojaarloon bedraagt (maximumopbouw van 12% geldt voor werknemers- en werkgeversbijdrage tezamen)
 - alleen mogelijk is indien totale levensloopaanspraken (bij huidige en verbonden vennootschappen) per 1 januari minder bedragen dan $2,1 \times$ jaarloon vorig kalenderjaar met dien verstande dat enkele specifiek in 2005 aangewezen werknemers in kalenderjaar meer dan 12% van brutojaarloon mogen opbouwen, voor zover totale levensloopaanspraken op 31 december door jaaropbouw niet meer bedragen dan $2,1$ jaar extra verlof
 - mag in 2013 en 2015 totale levenslooptegoed ineens worden opgenomen (opname is bestedingsvrij), waarna overgangsbepaling niet meer geldt
 - inhouding geschiedt over totale tegoed, waarbij
 - in 2013 waarde van tegoed op 31-12-2011 voor 80% in aanmerking komt
 - in 2015 waarde van tegoed op 31-12-2013 voor 80% in aanmerking komt
 - als waarde van levensloopaanspraak op 31-12-2011 minder dan € 3000 bedraagt
 - kan vanaf 2012 niet meer in levensloopregeling worden opgebouwd

- totale levenslooptegoed op 1-1-2013 moet als loon uit tegenwoordige arbeid ineens worden opgenomen (opname is bestedingsvrij), waarna overgangsbepaling niet meer geldt
 - inhouding geschiedt over totale tegoed, waarbij waarde van tegoed op 31-12-2011 voor 80% in aanmerking komt.
 - Op 1-11-2021 niet onder overgangsbepaling levensloopregeling afgewikkelde levensloopaanspraak, wordt op 1-11-2021 (fictief genietingsmoment) in aanmerking genomen
 - als loon uit tegenwoordige arbeid van (gewezen) werknemer
 - tegen waarde van tegoed
 - met toepassing van tabel bijzondere beloningen, waarbij waarde van tegoed inclusief eventuele andere uitkeringen in 2021 als jaarloon geldt (tenzij over 2020 bij uitvoerder jaarloon bekend is)
 - zonder toepassing standaardloonheffingskorting op inhouding van loonheffingen
 - zonder verschuldigdheid van inkomensafhankelijke bijdrage Zvw en premies werknemersverzekeringen
 - waarbij uitvoerder levensloopregeling als inhoudingsplichtige wordt aangemerkt.
- ▷ Art. 11, 19g, 39d Wet LB 1964 (oud); art. 5.1-5.11, 12.5 Uitv.reg. LB 2011 (oud); art. 16 Wfsv; art. XIII, onderdeel D-E, Stb. 2005, 115.
- ▲ Fiscaal Memo Wet- & Regelgeving 2021, § 3.12; Sociaal Memo, § 1.3.1; Fiscaal Memo App, AOW-leeftijd.

3.13 Pensioen en VUT

3.13.1 Fiscaal kader

- Fiscaal gefacilieerd (aanspraak onbelast; premie aftrekbaar; uitkering belast) zijn nader aangegeven inkomensvoorzieningen, waarbij onderscheid wordt gemaakt in
 - regime vanaf 1-7-2023 (zie § 3.13.2)
 - regime t/m 30-6-2023 (zie § 3.13.3)
 waarbij geldt dat voor op 30-6-2023 bestaande pensioenregeling die na 30-6-2023 niet aan fiscale regime voldoet, t/m 30-6-2023 geldende fiscale regime tot 2028 van toepassing blijft.
- Fiscale facilitatie geldt alleen voor deelede van regeling dat binnen wettelijke fiscale begrenzing blijft (zuivere regeling).

Maximum pensioengevend loon

jaar	maximum pensioengevend loon ^a
2024	€ 137 800
2023	€ 128 810
2022	€ 114 866
2021	€ 112 189

a. Nog te corrigeren met deeltijdfactor.

Afkoop klein pensioen

<i>jaar</i>	<i>jaarbedrag ouderdompensioen</i>
2024	€ 592,51
2023	€ 594,89
2022	€ 520,35
2021	€ 503,24

- Voor verhoging AOW-leeftijd vanaf 2013, zie § 28.2.1.

▷ Art. 18-19d, 38q Wet LB 1964; art. 66 Pensioenwet.

- ▲ Fiscaal Memo Wet- & Regelgeving, § 3.11; Fiscaal Memo App, AOW-leeftijd.

3.13.2 *Regime vanaf 1-7-2023*

- Pensioenvormen
 - ouderdompensioen
 - levenslange inkomensvoorziening bij ouderdom voor werknemers en gewezen werknemers
 - partnerpensioen bij overlijden op of na pensioendatum
 - inkomensvoorziening na overlijden (gewezen) werknemer op of na ingangsdatum ouderdompensioen voor (gewezen) partner in de zin van Pensioenwet/Wet verplichte beroepspensioenregeling (geldt ook voor regeling van dga als bedoeld in Pensioenwet)
 - partnerpensioen bij overlijden voor pensioendatum
 - inkomensvoorziening na overlijden (gewezen) werknemer voor ingangsdatum ouderdompensioen voor (gewezen) partner in de zin van Pensioenwet/Wet verplichte beroepspensioenregeling (geldt ook voor regeling van dga als bedoeld in Pensioenwet)
 - wezenpensioen
 - inkomensvoorziening na overlijden (gewezen) werknemer voor (pleeg)kinderen jonger dan 25 jaar
 - nabestaandenoverbruggingspensioen
 - inkomensvoorziening die partnerpensioen bij overlijden voor pensioendatum, partnerpensioen bij overlijden op of na pensioendatum dan wel wezenpensioen aanvult omdat geen Anw-uitkering wordt ontvangen (Anw-hiaat)
 - arbeidsongeschiktheidspensioen
 - inkomensvoorziening bij langdurige (ten minste 1 jaar) arbeidsongeschiktheid die niet uitgaat boven hetgeen naar maatschappelijke opvattingen redelijk moet worden geacht.
- Voor ongewijzigde definitie van VUT (nieuwe definitie (=RVU)), zie § 3.13.3.

Kenmerken pensioenvormen (regime vanaf 1-7-2023)

<i>pensioenvorm</i>	<i>pensioenpremie</i>	<i>uitkering</i>	<i>ingangsdatum</i>
ouderdomspensioen	maximaal 30% ^{a,b}	- ^c	flexibel ^d
partnerpensioen bij overlijden op of na pensioendatum	maximaal 30% ^{a,b}	- ^c	overlijden werknemer ^e
partnerpensioen bij overlijden voor pensioendatum	risico	maximaal 50% ^{c,f,g}	overlijden werknemer ^e
wezenpensioen	risico	halfwees 20% ^{c,f,g} wees 40% ^{c,f,g}	overlijden werknemer ^e
nabestaandenoverbruggingspensioen	risico	8/7 × Anw-uitkering ^h	overlijden werknemer ^e

- Opbouw per dienstjaar dat na 1-7-2023 eindigt en onder fiscale regime vanaf 1-7-2023 valt; maximaal 33% als pensioenregeling in compensatieregeling voorziet; voor op 30-6-2023 bestaande pensioenverzekering met leeftijdsafhankelijke progressieve premie geldt afwijkende premiestaffel; premiepercentage is inclusief kosten voor vermogensbeheer en afdekking beleggingsrisico's, exclusief overige kosten; voor bestaande gevallen blijft voortgezette premiebetaling bij arbeidsongeschiktheid mogelijk.
- Van pensioengrondslag (= pensioengevend loon +/- AOW-franchise); tot pensioengevend loon worden gerekend alle loonbestanddelen behalve vrijgesteld loon, auto van de zaak en niet-geïndividualiseerde eindheffingsbestanddelen; inhoudingen voor pensioen, VUT, ongevalsuitkering en werknemersverzekeringen alsmede geruilde loonbestanddelen tegen vermindering van maximaal 10% arbeidstijd, demotie, ziekte en arbeidsongeschiktheid verlagen onder voorwaarden pensioengevend loon niet.
- Hoogte kan variëren mits verhouding hoog:laag minimaal 100:75 en mate van variatie uiterlijk op pensioeningangsdatum wordt vastgesteld; in jaren tussen pensioeningangsdatum en bereiken AOW-leeftijd mag € 2182 (2023: € 2037) × aantal maanden tussen eerste uitkering in die periode en AOW-leeftijd (naar boven afronden op hele maanden) buiten aanmerking blijven.
- Ingangsdatum ligt uiterlijk 5 jaar na bereiken AOW-leeftijd, maar kan ook eerder liggen.
- Ingangsdatum mag op 1e van (volgende) maand worden gesteld, of bij nabestaandenoverbruggingspensioen na afloop van door overlijden werknemer ontvangen Anw-uitkering.
- Van laatstgenoten pensioengevend loon.
- Onder voorwaarden mogen maxima worden overschreden door loon- en prijsontwikkeling na pensioeningang, variatie in uitkeringshoogte, ruil van pensioenvormen.
- Maximaal 8/7 × Anw-uitkering incl. vakantie-uitkering; voor wees mag Anw-wezen-uitkering 16-jarige worden genomen; voor halfwezen 50% daarvan.

AOW-franchise (regime vanaf 1-7-2023)

<i>pensioenpremie</i>		<i>AOW-franchise^a</i>	
<i>vanaf</i>	<i>t/m</i>	2024	2023
-	27,216%	€ 14 009	€ 13 033
27,216%	28,608%	15 816	14 714
28,608%	30%	17 545	14 802

- AOW-franchise nog te corrigeren voor deeltijdfactor; bij toepassing leeftijdsafhankelijke progressieve premie geldt overeenkomstige staffel.

▷ Art. 18-18d, 18f-18g, 32ba, 38c, 38r-38t Wet LB 1964; art. 10-10aa, 10b Uitv.besl. LB 1965.

▲ Fiscaal Memo Wet- & Regelgeving, § 3.11; Fiscaal Memo App, AOW-leeftijd.

3.13.3 Regime t/m 30-6-2023

- Pensioenvormen
 - ouderdomspensioen
 - levenslange inkomensvoorziening bij ouderdom voor (gewezen) werknemers
 - partnerpensioen
 - inkomensvoorziening na overlijden (gewezen) werknemer voor
 - (gewezen) echtgenoot, of
 - degene met wie duurzaam gezamenlijke huishouding wordt (werd) gevoerd (geen bloed-/aanverwant eerste graad)
 - wezenpensioen
 - inkomensvoorziening na overlijden (gewezen) werknemer voor (pleeg) kinderen jonger dan 30 jaar
 - deelnemingsjarenpensioen
 - levenslang ouderdomspensioen na bereiken van 42 (2023: $41\frac{5}{6}$; 2022: $41\frac{7}{12}$; 2021/2020/2019: $41\frac{1}{3}$; 2018: 41; 2017: $40\frac{3}{4}$; 2016: $40\frac{1}{2}$; 2015: $40\frac{1}{4}$; 2014: $40\frac{1}{6}$; t/m 2013: 40) deelnemingsjaren
 - (t/m 2004) overbruggingspensioen
 - aanvulling op ouderdomspensioen omdat bij leeftijd jonger dan AOW-leeftijd
 - nog geen AOW-uitkering wordt ontvangen (AOW-compensatiedeel), en
 - hogere premie volksverzekeringen verschuldigd is (premiëcompensatiedeel)
 - voor op 31-12-2004 bestaande overbruggingspensioenregeling blijft t/m 2004 geldende fiscale regime in 2005 onverkort van toepassing en vanaf 2006 alleen nog van toepassing voor werknemers die op 1-1-2005 55 jaar of ouder zijn
 - nabestaandenoverbruggingspensioen
 - aanvulling op partnerpensioen/wezenpensioen omdat
 - geen Anw-uitkering wordt ontvangen (Anw-hiaat), en
 - bij leeftijd jonger dan AOW-leeftijd hogere premie volksverzekeringen verschuldigd is (premiëcompensatiedeel)
 - (t/m 2004) prepensioen
 - overgangsregeling ter vervanging van VUT-regeling (oude definitie)
 - voor op 31-12-2004 bestaande prepensioenregeling blijft t/m 2004 geldende fiscale regime in 2005 onverkort van toepassing en vanaf 2006 alleen nog van toepassing indien na 31-12-2005 alleen uitkeringen kunnen worden gedaan ingevolge vóór 1-1-2006 opgebouwde aanspraken of aan werknemers die op 1-1-2005 55 jaar of ouder zijn, mits regeling voorziet in actuariële herrekening bij uitstel van prepensionering en in deeltijdpensioen.

- Arbeidsongeschiktheidspensioen
 - inkomensvoorziening bij langdurige (ten minste 1 jaar) arbeidsongeschiktheid die niet uitgaat boven hetgeen naar maatschappelijke opvattingen redelijk moet worden geacht.
- VUT (nieuwe definitie (=RVU))
 - regeling die
 - niet onder Pensioenwet of Wvb valt (dus géén pensioentoezegging is) en ook geen pensioen (zie hiervoor) is
 - (nagenoeg) uitsluitend voorziet in
 - inkomensvoorziening ter overbrugging van periode voorafgaand aan ingangsdatum pensioen of AOW-uitkering, of
 - aanvulling op pensioen
 - deeltijd-VUT, seniorendagen en uitkeringen met sociaizekerheidskarakter worden onder voorwaarden niet beschouwd als VUT-regeling/RVU
 - zie handreiking belastingdienst voor interpretatie van begrip RVU
 - (vanaf 2021) niet als RVU wordt beschouwd (geldt voor alle RVU tezamen)
 - 1 of meer uitkeringen in periode van 36 maanden voor bereiken AOW-leeftijd
 - AOW-leeftijd moet uiterlijk 31-12-2028 zijn bereikt
 - ongeacht of voltijd of deeltijd RVU-verlof wordt genoten
 - tot maximaal RVU-drempelvrijstelling
 - € 2182 (2023; € 2037; 2022: € 1874; 2021: € 1847) × aantal maanden tussen uitbetaaldag van eerste uitkering in die 36-maandenperiode en AOW-leeftijd (naar boven afronden op hele maanden)
 - mits RVU uiterlijk 31-12-2025 schriftelijk is overeengekomen.
- (T/m 2004) VUT-regeling (oude definitie)
 - regeling die
 - voorziet in periodieke uitkeringen aan (gewezen) werknemers die uiterlijk eindigen bij bereiken AOW-leeftijd of eerder overlijden
 - voorziening voor vervroegde uittreding inhoudt die niet uitgaat boven hetgeen naar maatschappelijke opvattingen (waaronder salaris-/diensttijdnorm) redelijk moet worden geacht
 - voor op 31-12-2004 bestaande VUT-regeling blijft t/m 2004 geldende fiscale regime in 2005 onverkort van toepassing en vanaf 2006 alleen nog van toepassing indien na 31-12-2005 alleen VUT-uitkeringen kunnen worden gedaan aan werknemers die vóór 1-1-2006 reeds VUT-uitkering genoten of aan werknemers die op 1-1-2005 55 jaar of ouder zijn, mits regeling voorziet in minimaal 50% actuariële herrekening bij uitstel van uittreding
 - aanspraak VUT-regeling (oude definitie) mag worden omgezet in ouderdomspensioen.

Kenmerken pensioenvormen (regime t/m 30-6-2023)

pensioenvorm	opbouw per dienstjaar		beschikbare premie	maximum-opbouw	ingangsdatum
	eindloon	middelloon			
ouderdomspensioen	1,657% (t/m 2014: 1,9%; t/m 2013: 2%) ^{a,b}	1,875% (t/m 2014: 2,15%; t/m 2013: 2,25%) ^{a,b}	tijdsevenredig ^c	x (t/m 2016: flexibel ^e 100%) ^d	
partnerpensioen ^f	1,16% (t/m 2014: 1,33%; t/m 2013: 1,4%) ^a	1,313% (t/m 2014: 1,51%; t/m 2013: 1,58%) ^a	conform ouderdomspensioen	x (t/m 2016: 70%) ^{a,d}	overlijden werknemer ^g
wezenpensioen ^h	0,232% / 0,464% (t/m 2014: 0,27% / 0,54%; t/m 2013: 0,28% / 0,56%) ^a	0,263% / 0,526% (t/m 2014: 0,3% / 0,6%; t/m 2013: 0,32% / 0,64%) ^a	conform ouderdomspensioen	x (t/m 2016: 14% / 28%) ^{a,d}	overlijden werknemer ^g
deelnemingsjarenpensioen	- ⁱ	- ⁱ	- ⁱ	75% ^{a,d,i}	gelijk met ouderdomspensioen
overbruggingspensioen	10% ^j	-	- ^k	100% ^{d,j}	gelijk met ouderdomspensioen ^l
nabestaandenoverbruggingspensioen	x	x	x	x ^m	overlijden werknemer ^{g,l}
prepensioen	8,5% ^{a,n}	9,15% ^{a,n}	conform ouderdomspensioen ^{n,o}	85% ^{d,n}	flexibel ^l

- a. Van pensioengevend loon (= alle loonbestanddelen behalve vrijgesteld loon, auto van de zaak en fictief loon; individualiseerbare eindheffingsbestanddelen en spaarloon zijn wel pensioengevend loon; inhoudingen voor pensioen, VUT, ongevalsuitkering, werknemersverzekeringen en (t/m 31-10-2021) levensloop verlagen pensioengevend loon niet).
- b. Bij pensioenleeftijd lager dan pensioenrichtleeftijd (zie tabel hierna) gelden verlaagde maximale opbouwpercentages ouderdomspensioen in eindloon-/middelloonstelsel; voor op 31-12-2017 bestaande pensioenregeling mag in plaats van verlaagde maximale opbouwpercentages ook verhoogde franchise of verlaagde pensioengrondslag worden toegepast, mits totale omvang van regeling binnen fiscale kaders blijft; ingangsdatum mag zonder actuariële herrekening op 1e dag van maand van bereiken pensioenleeftijd worden gesteld.
- c. Tijdsevenredige opbouw gericht op pensioen dat (vanaf 2015) na 40 jaren opbouw maximaal 75% van gemiddeld pensioengevend loon bedraagt (t/m 2014: na 37 (t/m 2013: 35) jaren opbouw maximaal 70% van laatstgenoten pensioengevend loon bedraagt); toegestaan is opbouw conform middelloonstelsel volgens nader gegeven beschikbare-premiestaffels.
- d. Onder voorwaarden mogen maxima worden overschreden door loon- en prijsontwikkeling, variatie in uitkeringshoogte, waarde-overdracht, onderlinge ruil pensioenvormen gebaseerd op opbouwregeling, aanpassing ingangsdatum ouderdomspensioen aan pensioenrichtleeftijd, (vanaf 1-9-2016 t/m 31-12-2016) ontwikkeling levensverwachting, sterfteresultaten of beleggingsresultaten (geldt alleen voor op beschikbare premie gebaseerd ingegaan pensioen) en (vanaf 2015 t/m 2016) tot 2015 niet afgetopt pensioengevend loon; (t/m 2016) bij onderlinge ruil

- geldt voor deelnemingsjarenpensioen tezamen met ouderdomspensioen maximum van 100%; ook voor op 31-12-2005 bestaande aanspraken op pre-, overbruggings- en vroegpensioen uit collectieve regeling (inclusief individuele aanvullingen daarop) geldt ruimer fiscaal maximum; ook door conversie van opgebouwde pensioen-aanspraken met recht op indexatie naar pensioenrichtleeftijd mogen maxima van ouderdoms- en partnerpensioen worden overschreden.
- Ingangsdatum ligt uiterlijk 5 jaar na bereiken AOW-leeftijd, maar kan ook eerder liggen; (t/m 2016) pensioen moet in elk geval ingaan indien na AOW-leeftijd maximumopbouw 100% wordt bereikt; (vanaf 2015 t/m 2016) ingangsdatum klein pensioen mag worden uitgesteld tot eerste dag van maand na bereiken AOW-leeftijd.
 - Opbouw mag ook over door overlijden van werknemer ontbrekende dienstjaren en over binnen loopbaan bereikbaar pensioengevend loon.
 - Of na afloop van door overlijden werknemer ontvangen Anw-uitkering; (vanaf 2017) ingangsdatum mag op 1e van (volgende) maand worden gesteld.
 - Als tweede vermelde percentage geldt voor volle wees; in middelloonregeling is voor wezenpensioen in 2014 ook opbouwpercentage van $2,15\% \times 70\% \times 20\% = 0,301\%$ toegestaan, mits voor partnerpensioen opbouwpercentage van $2,15\% \times 70\% = 1,505\%$ wordt gehanteerd.
 - Opbouw mag pas na bereiken 42 (2023: $41\frac{5}{6}$; 2022: $41\frac{7}{12}$; 2021/2020/2019: $41\frac{1}{3}$; 2018: 41; 2017: $40\frac{3}{4}$; 2016: $40\frac{1}{2}$; 2015: $40\frac{1}{4}$; 2014: $40\frac{1}{6}$; t/m 2013: 40) deelnemingsjaren beginnen; maximumopbouw geldt bij ingang ouderdomspensioen op (vanaf 2017: 1e van maand van bereiken leeftijd) 65 (2023: $64\frac{5}{6}$; 2022: $64\frac{7}{12}$; 2021/2020/2019: $64\frac{1}{3}$; 2018: 64; 2017: $63\frac{3}{4}$; 2016: $63\frac{1}{2}$; 2015: $63\frac{1}{4}$; 2014: $63\frac{1}{6}$; t/m 2013: 63) jaar en wordt bepaald inclusief ouderdomspensioen, overbruggingspensioen, VUT-uitkeringen (oude definitie) en prepensioen.
 - Van AOW-uitkering voor gehuwden incl. AOW-toeslag en vakantie-uitkering + premiecompensatiedeel (= verschil tussen verschuldigde premie volksverzekeringen voor en na bereiken AOW-leeftijd (zie § 28.1)).
 - Toegestaan is opbouw met premiestaffels afgeleid van premiestaffels voor prepensioen.
 - Pensioen eindigt uiterlijk bij bereiken AOW-leeftijd.
 - Er geldt geen opbouw maar risicodekking; te verzekeren pensioen mag maximaal $8/7 \times$ Anw-uitkering incl. vakantie-uitkering en premiecompensatiedeel bedragen; (vanaf 2017) voor wezen geldt geen premiecompensatiedeel en mag Anw-wezenuitkering 16-jarige worden genomen; voor halfwezen 50% daarvan.
 - Opbouw moet in ten minste 10 jaar onmiddellijk voorafgaand aan ingangsdatum prepensioen plaatsvinden; bij opbouw wordt rekening gehouden met ouderdomspensioen dat vóór leeftijd 65 jaar ingaat, overbruggingspensioen en VUT; bij uitstel van prepensioen tot na ingangsdatum prepensioen bedraagt maximumopbouw 100%.
 - Toegestaan is opbouw conform middelloonstelsel volgens nader gegeven beschikbare-premiestaffels.

Pensioenrichtleeftijd (regime t/m 30-6-2023)

vanaf	pensioenrichtleeftijd
1-1-2018	68
1-1-2014	67
1-1-2005 ^a	65

- Voor op 31-12-2004 bestaande pensioenregeling gaat verhoging pensioenrichtleeftijd van 60 naar 65 jaar in per 1-1-2006 en geldt deze verhoging niet voor werknemer die op 1-1-2005 55 jaar of ouder is.

- Minimum AOW-inbouw (AOW-franchise)
 - pensioenfonds/verzekeraar: bruto AOW-uitkering voor gehuwden, zonder AOW-toeslag, inclusief vakantie-uitkering.

AOW-uitkering en AOW-franchise (regime t/m 30-6-2023)

burgerlijke staat	AOW-uitkering ^a	AOW-franchise ^b basis ^{c,d}	EL: 1,483-1,570	EL: t/m 1,483
			ML: 1,701-1,788	ML: t/m 1,701

2024

gehuwd								
■ eindloon	€	13 159	€	19 853	€	17 894	€	15 852
■ middelloon		13 159		17 545		15 816		14 009
gehuwd met toeslag								
■ eindloon		26 317		39 706		-		-
■ middelloon		26 317		35 090		-		-
ongehuwd								
■ eindloon		19 347		29 190		-		-
■ middelloon		19 347		25 796		-		-

2023

gehuwd								
■ eindloon	€	12 242	€	18 470	€	16 647	€	14 747
■ middelloon		12 242		16 322		14 714		13 033
gehuwd met toeslag								
■ eindloon		24 483		36 939		-		-
■ middelloon		24 483		32 644		-		-
ongehuwd								
■ eindloon		17 971		27 114		-		-
■ middelloon		17 971		23 962		-		-

2022

gehuwd								
■ eindloon	€	11 101	€	16 749	€	15 096	€	13 373
■ middelloon		11 101		14 802		13 343		11 819
gehuwd met toeslag								
■ eindloon		22 202		33 498		-		-
■ middelloon		22 202		29 603		-		-
ongehuwd								
■ eindloon		16 332		24 640		-		-
■ middelloon		16 332		21 775		-		-

2021

gehuwd								
■ eindloon	€	10 908	€	16 458	€	14 834	€	13 141
■ middelloon		10 908		14 544		13 111		11 614
gehuwd met toeslag								
■ eindloon		21 816		32 915		-		-
■ middelloon		21 816		29 088		-		-

burgerlijke staat	AOW-uitkering ^a	AOW-franchise ^b	
		basis ^{c,d}	
		EL: 1,483-1,570	EL: t/m 1,483
		ML: 1,701-1,788	ML: t/m 1,701
ongehuwd			
■ eindloon	16 061	24 232	-
■ middelloon	16 061	21 415	-

a. Basis januari.

b. Indien verlaagd opbouwpercentage wordt toegepast, geldt ook lagere AOW-franchise; in kolomkoppen vermelde opbouwpercentages betreffen respectievelijk eindloonregeling (EL) en middelloonregeling (ML).

c. Franchisefactor eindloonregeling 100/66,28; franchisefactor middelloonregeling 100/75; AOW-franchises zijn afgestemd op opbouw in 40 jaar van volledig ouderdomspensioen van 75% van gemiddeld pensioengevend loon.

d. Bij combinatie van ouderdomspensioen volgens middelloon- of beschikbare premieregeling en op risicobasis verzekerd partner- of wezenpensioen volgens eindloonregeling mag ook voor partner- of wezenpensioen franchisefactor van middelloonregeling worden toegepast, mits pensioengrondslag wordt gemaximeerd op pensioengevend loon op overlijdenstijdstip werknemer.

■ Oudedagsverplichting (ODV)

- is in 2017, 2018 of 2019 gevormd door geruisloze omzetting van per 1-4-2017 bestaande aanspraak pensioen in eigen beheer

- moet jaarlijks worden aangepast met marktrente (zie § 33.3)

- kan geruisloos worden omgezet in fiscaal toegestane lijfrente (zie § 1.43), waarbij geldt dat

- omzetting voor toepassing van IB wordt beschouwd als uitgave voor inkomensvoorziening

- oudedagsverplichting waarvan uitkeringen

- nog niet zijn ingegaan, gedeeltelijk mag worden omgezet

- zijn ingegaan, volledig moet worden omgezet

- uiterste ingangsdatum in jaar 5 jaar na bereiken AOW-leeftijd onder voorwaarden niet geldt

- (voor zover niet omgezet in lijfrente/lijfrenterekening/lijfrentebeleggingsrecht) moet in 20 jaar in jaarlijkse termijnen als loon uit vroegere dienstbetrekking aan (ex)werknemer worden uitgekeerd

- jaaruitkering bedraagt stand oudedagsverplichting per aanvang kalenderjaar gedeeld door aantal nog resterende uitkeringsjaren (te berekenen in jaren of maanden nauwkeurig)

- eerste jaaruitkering moet geschieden

- niet eerder dan 5 jaar voorafgaande aan AOW-leeftijd, en

- uiterlijk 2 maanden na bereiken AOW-leeftijd

- als 1e jaaruitkering voor bereiken AOW-leeftijd geschiedt, wordt 20-jarentermijn vermeerderd met aantal jaren voorafgaand aan AOW-leeftijd (verlengde ODV-uitkeringsperiode, te berekenen in dagen nauwkeurig of afgerond op hele maanden of jaren)

- als omzetting naar oudedagsverplichting meer dan 2 maanden na bereiken AOW-leeftijd is geschied, moet 1e jaaruitkering direct na omzetting plaatsvinden onder vermindering 20-jarentermijn met aantal jaren na bereiken AOW-leeftijd (verkorte ODV-uitkeringsperiode, te berekenen in dagen nauwkeurig of afgerond op hele maanden of jaren)

- als (ex)werknemer is overleden voor ingang jaaruitkeringen, moeten jaaruitkeringen
 - binnen 12 maanden na overlijden ingaan, en
 - aan erfgenamen worden gedaan, mits dit natuurlijke personen zijn (zie handreikingen van belastingdienst voor praktijkinformatie)
 - vererft (na ingang jaaruitkeringen) naar erfgenamen van genierter jaaruitkeringen, mits dit natuurlijke personen zijn (zie handreikingen van belastingdienst voor praktijkinformatie)
 - valt onder op 31-12-2016 geldende bepalingen van pensioen in eigen beheer (zoals sanctiebepalingen bij afkoop of prijsgeven, revisierente, conserverende aanslag bij emigratie, vrijstelling erfbelasting).
- ▷ Art. 18-19f (oud), 32ba, 38b-38g (oud), 38m (oud), 38n-38q Wet LB 1964; art. 10a-10ba (oud), 10d Uitv. besl. LB 1965; art. 8.7, 12.3a Uitv.reg. LB 2011; art. 10a.18 Wet IB 2001; art. IV, V, VI Stb. 2017, 115; onderdeel 2.2 besluit 23-9-2014, nr. BLKB2014/1702M (oud); Staffebesluit pensioenen 26-6-2023, nr. 2023-13825; onderdeel 2.3, 2.4, 6.2, 6.4, 6.6, 6.7 Verzamelbesluit pensioenen; Beleidsbesluit aanpassing looptijd wegens (getemporeerde) verhoging van de AOW-leeftijd; CAP V&A 17-012, 17-027, 17-029, 18-004, 19-007, 21-006, 23-001; CAP handreiking interpretatie begrip RVU, handreiking aanspraken oudedagsverplichting en overlijden, handreiking oudedagsverplichting en vererving van de termijnen.
- ▲ Fiscaal Memo Wet- & Regelgeving 2023, § 3.11, 6.7; Fiscaal Memo 3 2005, § 3.29; Fiscaal Memo 3 2006, § 3.19; Fiscaal Memo Arresten & Beleid 2015, § 3.5, 3.7.1; Fiscaal Memo App, AOW-leeftijd.

3.14 Gereserveerd

3.15 Verschuldigde loonbelasting

- Over loontijdvak van 1 jaar verschuldigde loonbelasting bedraagt
 - over kalenderjaar berekende loonbelasting op belastbaar loon (zie § 3.2)
 verminderd met
 - bedrag heffingskorting voor loonbelasting (zie § 3.16).
- Voor tarief loonbelasting, zie § 1.3.1 (tarief box 1, zonder toepassing grondslagverminderende posten).
- Voor tabellen voor tantièmes, gratificaties en andere eenmalige bijzondere beloningen voor in Nederland wonende werknemer met volledige belasting- en premieplicht, zie § 3.18.
- Tarief anonieme werknemers bedraagt 52%.
- Tarief over afkoop lijfrente/periodieke uitkering ter zake van invaliditeit/ziekte/ongeval bedraagt 52% over afkoopsom.
- Heffing van loonbelasting en premie volksverzekeringen geschiedt in 1 bedrag/percentage.
- Heffing van premies werknemersverzekeringen en inkomensafhankelijke bijdrage Zvw geschiedt gelijktijdig met heffing van loonbelasting, via 1 aangifte (aangifte loonheffingen).
- (T/m 30-9-2021) belastingdienst neemt soepel standpunt in als werkgever of werknemer door coronacrisis wettelijke administratieve verplichting niet (tijdig/volledig) nakomt en dit voor zover mogelijk

herstelt zodra dat kan (bijvoorbeeld nakomen identificatieplicht nieuwe werknemer).

- Voor uiterste data aangifte en betaling, zie § 34.4.
- ▷ Art. 20-20b, 26, 26b, 27a-27d, 34 Wet LB 1964; art. 6-11 Wfsv; art. 49 Zvw; art. 11 Uitv. besl. LB 1965; onderdeel 6.1 (oud) besluit noodmaatregelen coronacrisis.
- ▲ Fiscaal Memo Wet- & Regelgeving, § 3.14, 3.16, 3.17; Sociaal Memo, § 1.2, 80.4.

3.16 Heffingskorting voor loonbelasting

- Heffingskorting voor loonbelasting
 - is gedeelte van standaardloonheffingskorting naar rato van heffingspercentage loonbelasting in eerste schijf (verdelingsbreuken)
 - voor gedeelte (alleenstaande) ouderenkorting in standaardloonheffingskorting moet heffingspercentage in eerste schijf worden verminderd met percentage AOW-premie in eerste schijf
 - bedraagt maximaal bedrag van verschuldigde loonbelasting (heffingskorting kan dus niet tot teruggave van belasting leiden) met dien verstande dat
 - voor werknemer die in andere EU-lidstaat, EER-staat, Zwitserland of BES eilanden woont (zgn. landenkring, zie § 1.1.1) alleen arbeidskorting in aanmerking wordt genomen (voor werknemer die in België woont ook algemene heffingskorting) (voor werknemer die in Verenigd Koninkrijk woont alleen als in kalenderjaar rechten van werknemers of zelfstandigen van Terugtrekkingsakkoord Brexit worden genoten)
 - voor werknemer die niet in Nederland en landenkring woont (zgn. derde land) geen heffingskorting voor loonbelasting in aanmerking wordt genomen (voor werknemer die in Suriname of Aruba woont wel algemene heffingskorting)
 - naar buitenland uitgezonden ambtenaar en diens partner en kinderen jonger dan 27 jaar geacht worden in Nederland te wonen.

Bestanddelen van standaardloonheffingskorting

bestanddelen

algemene heffingskorting
arbeidskorting
jonggehandicaptenkorting
ouderenkorting
alleenstaande ouderenkorting
(t/m 31-10-2021) levensloopverlofkorting ^a +
standaardloonheffingskorting	<u>.....</u>

- a. (T/m 31-10-2021) levensloopverlofkorting geldt alleen voor werknemer die onder overgangsbepaling van levensloopregeling valt (zie § 3.12.2).
- Voor opbouw heffingskorting en verdelingsbreuken, zie § 1.81.1.
 - Algemene heffingskorting
 - geldt voor iedere werknemer

- bedraagt (bedragen 2024, zie tabel parameters)
 - tot AOW-leeftijd
 - € 3362
 - verminderd
 - met 6,63% van belastbaar loon boven € 24 812, maar
 - niet verder dan tot nihil
 - vanaf AOW-leeftijd
 - € 1734
 - verminderd
 - met 3,419% van belastbaar loon boven € 24 812, maar
 - niet verder dan tot nihil.

Algemene heffingskorting

parameter	2024	2023	2022	2021
maximumbedrag heffingskorting voor afbouw				
■ tot AOW-leeftijd	€ 3 362	€ 3 070	€ 2 888	€ 2 837
■ vanaf AOW-leeftijd	1 734	1 582	1 493	1 468
afbouw heffingskorting				
■ percentage				
- tot AOW-leeftijd	6,630%	6,095%	6,007%	5,977%
- vanaf AOW-leeftijd	3,419%	3,140%	3,105%	3,092%
■ loongrens afbouw	€ 24 812	€ 22 660	€ 21 317	€ 21 043

- Arbeidskorting
 - geldt voor werknemer met loon uit tegenwoordige arbeid (in berekening van arbeidskorting wordt onder loon verstaan loon uit tegenwoordige arbeid)
 - bedraagt (bedragen 2024, zie tabel parameters)
 - tot AOW-leeftijd
 - som van (som bedraagt maximaal € 5158)
 - 8,425% van loon, maar maximaal € 968, en
 - 31,433% van loon op jaarbasis boven € 11 490
 - vanaf AOW-leeftijd
 - som van (som bedraagt maximaal € 2662)
 - 4,346% van loon, maar maximaal € 501, en
 - 16,215% van loon op jaarbasis boven € 11 490
 - vermeerderd met
 - tot AOW-leeftijd: 2,471% van loon op jaarbasis boven € 24 820
 - vanaf AOW-leeftijd: 1,275% van loon op jaarbasis boven € 24 820
 - maximaal
 - tot AOW-leeftijd: € 5532
 - vanaf AOW-leeftijd: € 2854
 - waarna maximum nog verminderd wordt
 - tot AOW-leeftijd
 - met 6,51% van loon op jaarbasis boven € 39 957, maar
 - niet verder dan tot nihil
 - vanaf AOW-leeftijd
 - met 3,357% van loon op jaarbasis boven € 39 957, maar
 - niet verder dan tot nihil.

Arbeidskorting				
<i>parameter</i>	2024	2023	2022	2021
eerste en tweede opbouwtraject arbeidskorting				
■ 1e percentage				
- tot AOW-leeftijd	6,630%	8,231%	4,541%	4,581%
- vanaf AOW-leeftijd	3,419%	3,419%	2,349%	2,371%
■ maximumbedrag 1e deel				
- tot AOW-leeftijd	€ 968	€ 884	€ 470	€ 463
- vanaf AOW-leeftijd	501	457	244	240
■ 2e percentage				
- tot AOW-leeftijd	31,433%	29,861%	28,461%	28,771%
- vanaf AOW-leeftijd	16,215%	15,388%	14,719%	14,891%
■ 2e percentage vanaf loon op jaarbasis	€ 11 490	€ 10 740	€ 10 350	€ 10 108
■ maximumbedrag eerste en tweede opbouwtraject				
- tot AOW-leeftijd	€ 5 158	€ 4 605	€ 3 887	€ 3 837
- vanaf AOW-leeftijd	2 662	2 374	2 011	1 987
derde opbouwtraject arbeidskorting				
■ 3e percentage				
- tot AOW-leeftijd	2,471%	3,085%	2,610%	2,663%
- vanaf AOW-leeftijd	1,275%	1,591%	1,351%	1,379%
■ 3e percentage vanaf loon op jaarbasis	€ 24 820	€ 23 201	€ 22 356	€ 21 835
maximumbedrag heffingskorting voor afbouw				
■ tot AOW-leeftijd	€ 5 532	€ 5 052	€ 4 260	€ 4 205
■ vanaf AOW-leeftijd	2 854	2 604	2 204	2 178
afbouw heffingskorting				
■ percentage				
- tot AOW-leeftijd	6,510%	6,510%	5,86%	6,000%
- vanaf AOW-leeftijd	3,357%	3,353%	3,03%	3,104%
■ loongrens afbouw op jaarbasis	€ 39 957	€ 37 691	€ 36 649	€ 35 652
■ Voor toepassing heffingskortingen				
■ wordt onder loon uit tegenwoordige arbeid ook verstaan				
- loon genoten gedurende non-actiefstelling (zowel in private als publiekrechtelijke dienstbetrekking), gedurende maximaal 104 weken				
- bij oproep minimaal genoten garantieloan				
- loon genoten gedurende tijdelijke arbeidsongeschiktheid (ziekte/zwangerschap) (zowel in private als publiekrechtelijke dienstbetrekking) en ZW-uitkeringen (ZW-uitkeringen alleen voor zover dienstbetrekking nog niet is beëindigd of voortvloeiend uit vrijwillige verzekering)				
- WAZO-uitkering en aanvulling door werkgever daarop				
■ (t/m 31-10-2021) wordt onder loon uit tegenwoordige arbeid niet verstaan loon uit levensloopvoorziening (zie § 3.12.2) aan werknemer die op 1 januari 61 jaar of ouder is.				
■ Jonggehandicaptenkorting				
■ geldt voor werknemer die Wajong-uitkering geniet of recht heeft op Wajong-arbeidsondersteuning				

- mag worden toegepast voor werknemer met slapend recht op Wajong-uitkering (Wajong-uitkering wordt wegens samenloop met ander inkomen niet uitbetaald)
- bedraagt vast bedrag (zie tabel).

Jonggehandicaptenkorting				
<i>heffingskorting</i>	2024	2023	2022	2021
jonggehandicaptenkorting	€ 898	€ 820	€ 771	€ 761

- Ouderenkorting
 - geldt voor werknemer die AOW-leeftijd heeft bereikt per einde kalendermaand van inhouding
 - bedraagt (bedragen 2024, zie tabel parameters)
 - vast bedrag € 2010, verminderd
 - met 15% van loon op jaarbasis boven € 44 770, maar
 - niet verder dan tot nihil.

Ouderenkorting				
<i>parameter</i>	2024	2023	2022	2021
maximumbedrag heffingskorting voor afbouw	€ 2010	€ 1 835	€ 1 726	€ 1 703
percentage afbouw heffingskorting	15%	15%	15%	15%
loongrens op jaarbasis	€ 44 770	€ 40 888	€ 38 464	€ 37 970

- Alleenstaande ouderenkorting
 - geldt voor werknemer die AOW-uitkering voor ongehuwden geniet of zou genieten bij voldoende verzekerde jaren
 - bedraagt vast bedrag (zie tabel).

Alleenstaande ouderenkorting				
<i>heffingskorting</i>	2024	2023	2022	2021
alleenstaande ouderenkorting	€ 524	€ 478	€ 449	€ 443

- (T/m 31-10-2021) levensloopverlofkorting
 - geldt voor werknemer die
 - onder t/m 31-10-2021 geldende overgangsbepaling van levensloopregeling valt (zie § 3.12.2), en
 - gelden aanwendt uit levensloopvoorziening (ook bij bereiken AOW-leeftijd of ingang ouderdomspensioen, niet bij omzetting in pensioenaanspraak) (zie § 3.12.2)
 - bedraagt
 - uit levensloopvoorziening aangewend bedrag
 - maximaal vast bedrag (zie tabel) per kalenderjaar waarin levensloopvoorziening is opgebouwd (kalenderjaren na 2011 blijven buiten beschouwing), verminderd met in eerdere loontijdvakken genoten levensloopverlofkorting.

Levensloopverlofkorting (t/m 2021)**heffingskorting****2021**

levensloopverlofkorting

€ 223

- Heffingskorting kan over loontijdvakken die (gedeeltelijk) samenvallen doordat uit meer dan 1 dienstbetrekking loon wordt genoten, slechts bij 1 inhoudingsplichtige geldend worden gemaakt (uitzondering geldt voor jonggehandicaptenkorting die altijd moet worden toegepast door inhoudingsplichtige die Wajong-uitkering of Wajong-inkomensvoorziening uitbetaalt).
 - Werknemer moet schriftelijk, gedagtekend en ondertekend verzoek om toepassing heffingskorting bij inhoudingsplichtige indienen (bewaarplicht tot 5 jaar na einde dienstbetrekking), behoudens uitzonderingen voor meewerkende kinderen en AOW-gerechtigden.
 - Werknemer is niet verplicht gegevens omtrent heffingskorting aan inhoudingsplichtige te verstrekken, maar bij niet verstrekken wordt geen rekening gehouden met heffingskorting.
- ▷ Art. 20-24, 29, 39d (oud), 39i Wet LB 1964; art. 9, 12 Wfsv; Besluit heffingskortingen.
- ▲ Fiscaal Memo Wet- & Regelgeving, § 3.15; Sociaal Memo, § 1.2.4; Fiscaal Memo App, Heffingskortingen, AOW-leeftijd.

3.17 Gereserveerd**3.18 Tarieven bijzondere beloningen**

- Tabellen bijzondere beloningen gelden
 - voor tantièmes, gratificaties, andere (bijzondere) beloningen
 - die gewoonlijk eens per jaar/eenmalig worden toegekend
 - alsmede (facultatief) voor zogenaamd overwerkloon.
 - Indien toepassing tabel bijzondere beloningen tot hoger tarief leidt dan past bij loon over huidige jaar, doordat
 - loon (voor belangrijk deel) bestaat uit bijzondere beloningen, of
 - toe te passen jaarloon bijzondere beloningen in belangrijke mate hoger is dan jaarloon huidige jaar
 stelt inspecteur op verzoek van werknemer lager percentage bijzondere beloningen vast, mits
 - uit berekening blijkt dat inhouding LB/PH vermoedelijk verschuldigde IB/PH met ten minste 10% maar ten minste € 227 zal overtreffen
 - bij berekening van vermoedelijk verschuldigde IB/PH negatief saldo van uitsluitend onder IB/PH-heffing vallende inkomensbestanddelen van box 1 en box 2 buiten beschouwing is gebleven
 - verschil tussen inhouding LB/PH en vermoedelijk verschuldigde IB/PH niet veroorzaakt wordt door aftrekposten die kunnen leiden tot voorlopige teruggaaf.
- ▷ Art. 26 Wet LB 1964; besluit 15-7-2016, nr. BLKB2016/764M.
- ▲ Fiscaal Memo Arresten & Beleid 2017, § 3.11.

3.18.1 Witte tabellen LB/PH

- Jaarloon is (tot jaarloon herleide) loon over gehele vorige kalenderjaar.
- Hierna opgenomen tabel geldt voor in Nederland wonende werknemer met volledige belasting- en premieplicht (afwijkende tabel voor werknemer woonachtig in landenkring (zie § 1.1.1) of derdeland is niet opgenomen).

Witte tabel bijzondere beloningen LB/PH (vanaf 1-1-2024)

jaarloon ^a								% LB/PH
tot AOW-leeftijd		vanaf AOW-leeftijd						
		geboren op of na 1-1-1946			geboren voor 1-1-1946			
zonder met lhk.	lhk.	zonder lhk.	met lhk.	zonder lhk.	met lhk.	met lhk.		
			incl.			incl.		
			alleenstaande			alleenstaande		
			ouderen-korting			ouderen-korting		

vanaf 1-1-2024

€	0	€	0	€	0	€	0	€	0	0
	€	0		€	0		€	0		19,07
			32 709		35 179		32 709		35 179	21,22
	11 778									28,54
	12 410									5,54
	22 982									34,50
							39 958		39 958	25,85
€	0		38 099				40 022			36,97
			38 099		38 099					39,12
			39 958		39 958		40 022		40 022	43,75
	24 813									41,13
	39 958									50,11
			44 771		44 771		44 771		44 771	58,75
			58 171		58 171		58 171		58 171	43,75
			75 519				75 519		75 519	52,86
	75 519									56,01
75 519	134 930	75 519	134 930	134 930	75 519	134 930	134 930	134 930	134 930	49,50

a. Voor niet-genoemde bedragen naastvermelde lagere jaarloon nemen.

Witte tabel bijzondere beloningen LB/PH (vanaf 1-1-2021 t/m 31-12-2023)

jaarloon^a					% LB/PH
tot AOW-leeftijd	vanaf AOW-leeftijd		geboren op of na 1-1-1946		geboren voor 1-1-1946
zonder lhk. met lhk.	zonder lhk.	met lhk.	zonder lhk.	met lhk.	zonder lhk. met lhk.

vanaf 1-1-2023

€	0	€	0	€	0	0
		€	0	€	0	19,03
				29 812	29 812	20,58
	10 701					28,69
	11 586					7,03
	21 456					33,84
€	0	38 704		37 150		36,93
					37 150	38,48
	22 661					39,93
	37 627					49,54
			37 627			25,53
			38 704		37 627	43,43
			40 889		40 889	58,43
			53 123		53 123	43,43
			73 032		73 032	52,86
	73 032					56,01
73 032	124 449	73 032	124 449	73 032	124 449	49,50

vanaf 1-1-2022

€	0	€	0	€	0	0
		€	0	€	0	19,17
				26 720	26 720	20,93
	8 879					32,53
	11 179					8,61
	20 701					34,46
€	0	35 473		36 410		37,07
			35 473		36 410	38,83
	21 318					40,47
	36 650					48,94
			36 650		36 650	43,21
			38 465		38 465	58,21
			49 972		49 972	43,21
			69 399		69 399	52,53
	69 399					55,36
69 399	118 095	69 399	118 095	69 399	118 095	49,50

jaarloon^a		% LB/PH	
tot AOW-leeftijd	vanaf AOW-leeftijd	geboren op of na 1-1-1946	geboren voor 1-1-1946
zonder lhk. met lhk.	zonder lhk. met lhk.	zonder lhk. met lhk.	zonder lhk. met lhk.

vanaf 1-1-2021

€	0	€	0	€	0	0
						19,20
			26 340		26 340	20,92
	8 725					32,52
	10 917					8,33
	20 219					34,44
€	0	35 130		35 942		37,10
			35 130			38,82
	21 044					40,41
	35 653					49,08
					35 653	25,40
			35 653		35 942	43,30
			37 971		37 971	58,30
			49 324		49 324	43,30
			68 508		68 508	52,61
	68 508					55,50
68 508	114 194	68 508	114 194	68 508	114 194	49,50

a. Voor niet-genoemde bedragen naastvermelde lagere jaarloon nemen.

▷ Art. 26 Wet LB 1964; Art. 7 Uitv.besl. LB 1965; Regeling loonbelasting- en premietabellen 1990.

▲ Fiscaal Memo App, AOW-leeftijd.

3.18.2 Groene tabellen LB/PH

- Jaarloon is (tot jaarloon herleide) loon over gehele vorige kalenderjaar.
- Hierna opgenomen tabel geldt voor in Nederland wonende werknemer met volledige belasting- en premieplicht (afwijkende tabel voor werknemer woonachtig in landenkring (zie § 1.1.1) of derdeland is niet opgenomen).

Groene tabel bijzondere beloningen LB/PH

jaarloon ^a								% LB/PH
tot AOW-leeftijd		vanaf AOW-leeftijd		geboren op of na 1-1-1946		geboren voor 1-1-1946		
zonder lhk.	met lhk.	zonder lhk.	met lhk.	incl. alleenstaande ouderen-korting	zonder lhk.	met lhk.	met lhk. incl. alleenstaande ouderen-korting	

vanaf 1-1-2024

€	0	€	0	€	0	€	0	€	0	0
		€	0	19 639	22 386	€	0	19 639	22 386	19,07
				24 813	24 813			24 813	24 813	22,49
				38 099	38 099			40 022	40 022	40,39
				44 771	44 771			44 771	44 771	55,39
€	0	9 094	38 099			40 022				36,97
		24 813								43,60
				58 171	58 171			58 171	58 171	40,39
75 519	75 519	75 519	75 519	75 519	75 519	75 519	75 519	75 519	75 519	49,50

vanaf 1-1-2023

€	0	€	0	€	0	€	0	€	0	0
		€	0	17 962	20 473	€	0	17 962	20 473	19,03
				22 661	22 661			22 661	22 661	22,17
				37 150	37 150			38 704	38 704	40,07
				40 889	40 889			40 889	40 889	55,07
€	0	8 314	37 150			38 704				36,93
		22 661								43,03
				53 123	53 123			53 123	53 123	40,07
73 032	73 032	73 032	73 032	73 032	73 032	73 032	73 032	73 032	73 032	49,50

vanaf 1-1-2022

€	0	€	0	€	0	€	0	€	0	0
		€	0	16 798	19 140	€	0	16 798	19 140	19,17
				21 318	21 318			21 318	21 318	22,28
				35 473	35 473			36 410	36 410	40,18
				38 465	38 465			38 465	38 465	55,18
€	0	7 791	35 473			36 410				37,07
		21 318								43,08
				49 972	49 972			49 972	49 972	40,18
69 399	69 399	69 399	69 399	69 399	69 399	69 399	69 399	69 399	69 399	49,50

jaarloon^a						% LB/PH	
tot AOW-leeftijd		vanaf AOW-leeftijd					
		geboren op of na 1-1-1946			geboren voor 1-1-1946		
zonder lhk.	met lhk.	zonder lhk.	met lhk.	incl. alleenstaande ouderen-korting	zonder lhk.	met lhk.	incl. alleenstaande ouderen-korting

vanaf 1-1-2021

€	0	€	0	€	0	€	0	€	0	0
	€	0	16 521	18 829	€	0	16 521	18 829		19,20
			21 044	21 044			21 044	21 044		22,29
			35 130	35 130			35 942	35 942		40,19
			37 971	37 971			37 971	37 971		55,19
€	0	7 647	35 130			35 942				37,10
		21 044								43,08
			49 324	49 324			49 324	49 324		40,19
68 508	68 508	68 508	68 508	68 508	68 508	68 508	68 508	68 508	68 508	49,50

a. Voor niet-genoemde bedragen naastvermelde lagere jaarloon nemen.

▷ Art. 26 Wet LB 1964; Art. 7 Uitv.besl. LB 1965; Regeling loonbelasting- en premietabellen 1990.

▲ Fiscaal Memo App, AOW-leeftijd.

3.19 Gereserveerd

3.20 Bijzondere tabellen loonbelasting

3.20.1 Aannemers van werk/thuiswerkers/gelijkgestelden/sekswerkers

Tabel LB/PH aannemers van werk/thuiswerkers/gelijkgestelden/sekswerkers

vanaf	percentage LB/PH	
	zonder loonheffingskorting	met loonheffingskorting
1-1-2024		
■ tot AOW-leeftijd	36	5
■ vanaf AOW-leeftijd	19	0
1-1-2023		
■ tot AOW-leeftijd	36	6
■ vanaf AOW-leeftijd	19	0
1-1-2022		
■ tot AOW-leeftijd	37	7
■ vanaf AOW-leeftijd	19	0
1-1-2021		
■ tot AOW-leeftijd	37	6
■ vanaf AOW-leeftijd	19	0

■ Voor eindheffingstabellen, zie § 3.21.4.3.

▷ Art. 3-4, 33 Wet LB 1964; art. 7 Uitv.besl. LB 1965; art. 2.2 Uitv.reg. LB 2011; Regeling loonbelasting- en premietabellen 1990.

▲ Fiscaal Memo App, AOW-leeftijd.

3.20.2 *Artiesten en beroepssporters*

Binnenlandse en buitenlandse artiest/beroepssporter en buitenlands gezelschap

<i>vanaf</i>	<i>percentage LB van gage</i>		
	binnenlandse artiest/ beroepssporter	buitenlandse artiest/ beroepssporter	buitenlands gezelschap
1-1-2024	36,97	20	20
1-1-2023	36,93	20	20
1-1-2022	37,07	20	20
1-1-2021	37,10	20	20

Kleinevergoedingsregeling

	2024	2023	2022	2021
maximumbedrag	€ 163	€ 163	€ 163	€ 163

Consumpties tijdens werktijd^a

<i>maximale vergoeding</i>	2024	2023	2022	2021
per gewerkte dag	€ 0,55	€ 0,55	€ 0,55	€ 0,55

a. Geen deel uitmakend van maaltijd; geldt niet voor verstrekking van consumpties tijdens werktijd.

■ Voor eindheffingstabellen, zie § 3.21.4.3.

▷ Art. 35-35m Wet LB 1964; art. 10.1, 11.2 Uitv.reg. LB 2011; art. 16 Wfsv.

▲ Fiscaal Memo Wet- & Regelgeving, § 3.30-3.31; Sociaal Memo, § 1.3.1.

3.21 **Eindheffing**

3.21.1 *Eindheffingsbestanddelen*

- LB/PH over eindheffingsbestanddelen
 - wordt niet van werknemer maar van werkgever geheven (eindheffing), of
 - wordt zowel van werknemer als van werkgever geheven (pseudo-eindheffing, zie § 3.21.3)
 met dien verstande dat eindheffing/pseudo-eindheffing voor werknemer niet verrekenbaar is met IB/PH.

- Eindhffing mag globaal voor alle werknemers tezamen worden vastgesteld, indien
 - meerdere werknemers in loontijdvak eindheffingsbestanddelen genieten, en
 - globale vaststelling leidt tot beduidende vereenvoudiging van vaststelling verschuldigde belasting, en
 - op globaal wijze bepaalde verschuldigde belasting redelijkerwijs overeenkomt met op individuele wijze bepaalde verschuldigde belasting.

Eindhffingsbestanddelen

looncategorie	eindhffingstarief
loonbestanddelen waarover naheffingsaanslag LB/PH is opgelegd aan werkgever ^a	tabeltarief (zie § 3.21.4)
door inspecteur aangewezen loonbestanddelen, bij tijdelijke ernstige knelpunten in normale loonheffing ^b	tabeltarief (zie § 3.21.4)
publiekrechtelijke uitkeringen (zie tabel) ^b	tabeltarief (zie § 3.21.4)
verstrekkingen aan anderen dan eigen werknemers (zie tabel) ^c	maximaal € 136: 45% meer dan € 136: 75%
wegens coronacrisis verstrekte bonus aan zorgprofessional en tegemoetkoming aan pgb-zorgverlener ^d	75%
toeslagen bijzondere wetten oorlogs- en vervolgingslachtoffers (Wuv/Wubo)	enkelvoudig tarief (zie § 3.21.4)

- a. Tenzij werkgever om oplegging van op werknemer verhaalbare naheffingsaanslag verzoekt, of inspecteur beslist geen naheffing bij wijze van eindheffing op te leggen.
- b. Vrij voor premieheffing werknemersverzekeringen en inkomensafhankelijke bijdrage Zvw.
- c. Mits niet op grond van andere bepaling al LB-inhoudingsplicht bestaat; eindheffing over economische waarde nemen (75%-tarief over volledige waarde nemen).
- d. Bonus/tegemeetkoming is verstrekt aan anderen dan eigen werknemers; verstreker moet ontvanger meedelen dat eindheffing is toegepast en aannemelijk kunnen maken wie die ontvanger is; voor ontvanger van bonus/tegemeetkoming geldt vrijstelling in IB/VPB.

Publiekrechtelijke uitkeringen

tegen tabeltarief belaste eindheffingsbestanddelen^a

- uitkeringen Uitkeringswet tegemoetkoming twee-tot vijfjarige diensttijd veteranen
 - tegemeetkoming arbeidsongeschikten WIA/WAO/WAZ/Wajong (zie § 28.7)
 - uitkeringen Conterganstiftung für behinderte Menschen
 - uitkeringen Uitkeringsregeling Backpay
 - als renteloze geldlening verleende bijstand aan zelfstandigen die is omgezet in bedrag om niet
 - uitkeringen Gesetz zur Zahlbarmachung von Renten aus Beschäftigungen in einem Ghetto
 - uitkeringen Bundesgesetz zur Entschädigung für auf dem Gebiet des ehemaligen Deutschen Reiches lebende Opfer der NS-Verfolgung
 - uitkeringen Härtefonds für rassistisch Verfolgte nicht jüdischen Glaubens
- a. Vrij voor premieheffing werknemersverzekeringen en inkomensafhankelijke bijdrage Zvw.

Verstrekkingsaan anderen dan eigen werknemers^a**eindheffingsbestanddelen**

spaarpunten en dergelijke

promotionele goederen of diensten

verstrekkingsaan anderen die tegelijkertijd en voor dezelfde gelegenheid aan eigen werknemers zijn verstrekt

- a. Verstrekker moet ontvanger van verstrekking schriftelijk meedelen dat eindheffing is toegepast en aannemelijk kunnen maken wie die ontvanger is; voor ontvanger van verstrekking geldt vrijstelling in IB/VPB.
- ▷ Art. 27a, 31, 32ab Wet LB 1964; art. 8.1, 8.5 Uitv.reg. LB 2011; art. 9.2 Wet IB 2001; art. 16 Wfsv; art. 42, 43 Zvw; art. XXIII Belastingplan 2021.
- ▲ Fiscaal Memo Wet- & Regelgeving, § 3.26.1; Sociaal Memo, § 1.2.2, 1.3.1, 80.4.1.

3.21.2 Werkkostenregeling**Eindheffingsbestanddelen^a – werkkostenregeling**

looncategorie	eindheffingsstarief
privégebruik ter beschikking gestelde bestelauto ^b bij tegenwoordige arbeid	€ 300 per bestelauto per jaar
■ door werkgever aangewezen (delen van) vergoeding/verstrekkingsaan anderen ^{c,d}	■ 80% ^{f,g,h}
bij vroegere arbeid	
■ vergoedingen voor producten uit eigen bedrijf ^e	■ 80% ^{f,g,h}
■ door werkgever aangewezen (delen van) vergoeding/verstrekkingsaan anderen voor volgen van opleiding of studie ^c	■ gericht vrijgesteld
■ overige verstrekkingsaan anderen ^{d,e}	■ 80% ^{f,g,h}

- a. Vrij voor premieheffing werknemersverzekeringen en inkomensafhankelijke bijdrage Zvw.
- b. Bestelauto moet door aard van werk doorlopend afwisselend gebruikt worden door minimaal 2 werknemers waardoor bezwaarlijk is vast te stellen of en aan wie bestelauto voor privédoeleinden ter beschikking is gesteld.
- c. Voor zover omvang van aangewezen vergoeding/verstrekkingsaan anderen niet in belangrijke mate groter is dan omvang van doorgaans aangewezen vergoedingen/verstrekkingsaan anderen (gebruikbaarheidscriterium); belastingdienst beschouwt vergoedingen/verstrekkingsaan anderen tot maximaal € 2400 per persoon per jaar in ieder geval gebruikelijk.
- d. Behalve van eindheffing uitgesloten vergoedingen/verstrekkingsaan anderen (zie tabel Van eindheffing uitgesloten vergoedingen/verstrekkingsaan anderen – werkkostenregeling).
- e. Voor zover werkgever vergoedingen/verstrekkingsaan anderen ook aan werknemers met inkomsten uit tegenwoordige arbeid geeft.
- f. Eindheffing wordt per werkgever bepaald, waarbij totaalbedrag van aan werknemers in rekening gebrachte eigen bijdragen voor verstrekkingsaan anderen in mindering komt op totaalbedrag van in aanmerking te nemen verstrekkingsaan anderen (niet verder dan nihil); eindheffing mag ook voor alle gezamenlijk in concernverband opererende werkgevers in 1 bedrag worden bepaald en door in belastbaar loon gemeten grootste werkgever worden aangegeven en afgedragen (er gelden administratieve vereisten en hoofdelijke aansprakelijkheid); van concernverband is sprake bij gedurende gehele kalenderjaar aanwezig zijn van ten minste 95%-belang of bij gedurende

- gehele kalenderjaar in financieel, organisatorisch en economisch opzicht met elkaar verweven stichtingen.
- g. Op vergoedingen/verstrekkingen komen – voordat eindheffing wordt berekend – in mindering (niet verder dan nihil)
- vrije ruimte, bestaande uit percentage (zie tabel Vrije ruimte – werkkostenregeling) van fiscaal loon
 - inclusief bijzondere beloningen en loon anonieme werknemers
 - exclusief loon uit vroegere dienstbetrekking, indien werkgever meer dan bijkomstig loon uit vroegere dienstbetrekking verstrekt
 - exclusief loon uit vrijgestelde aanspraak dat door andere inhoudingsplichtige dan eigen werkgever wordt verstrekt
 - gericht vrijgestelde vergoedingen/verstrekkingen (zie tabel Gericht vrijgestelde eindheffingsbestanddelen – werkkostenregeling)
 - vaste vergoedingen vooraf voor gerichte vrijstellingen en intermediaire kosten komen alleen na gericht onderzoek naar werkelijk gemaakte kosten in mindering.
- h. Eindheffing moet uiterlijk tegelijkertijd met aangifte en afdracht over tweede tijdvak van volgende kalenderjaar worden aangegeven en afgedragen; bij einde inhoudingsplicht uiterlijk met aangifte en afdracht over tijdvak waarin inhoudingsplicht eindigt.

Van eindheffing uitgesloten vergoedingen/verstrekkingen – werkkostenregeling

uitgesloten vergoeding/verstrekking^a

ter beschikking gestelde auto (zie § 3.8)^b

woning^{b,c}

geldboeten opgelegd door strafrechter, betaalde geldsom ter voorkoming strafvervolgung wegens (buitenlandse) strafbeschikking of verkrijging gratie, (buitenlandse) bestuurlijke boeten, wettelijk geregelde tuchtrechtelijke boeten, kosten naheffingsaanslagen parkeerbelasting en wielklemkosten

misdriven^d

illegale wapens en munitie

agressieve dieren^e

rente-/kostenvoordeel personeelslening eigen woning^f

(buitenlandse) bestuursrechtelijke dwangsommen

- a. Vergoeding/verstrekking behoort bij werknemer tot loon.
- b. Behalve aan buitengewone beveiligingsmaatregelen toerekenbaar deel van voordeel.
- c. Behalve huisvesting buiten woonplaats ter zake van dienstbetrekking.
- d. Hieronder vallen misdrijven
 - waarvoor werknemer onherroepelijk door Nederlandse strafrechter is veroordeeld
 - waarvoor werknemer niet wordt vervolgd, maar die gevoegd zijn bij bepaling strafmaat veroordeling ander misdrijf
 - waarvoor aan werknemer uitgevaardigde strafbeschikking onherroepelijk is geworden.
- e. Als hier wegens agressie krachtens onherroepelijke bestuursrechtelijke of strafrechtelijke maatregel niet mag worden gehouden.
- f. Tijdens kalenderjaar mag van in redelijkheid geschat voordeel worden uitgegaan, gevolgd door afrekening in laatste loontijdvak; pensioenuitvoerder en oud-werkgever kunnen overeenkomen dat inhoudingsplicht op voordeel wordt verlegd naar pensioenuitvoerder.

Vrije ruimte – werkkostenregeling

	<i>fiscaal loon</i>	<i>vrije ruimte</i> % van fiscaal loon	<i>maximum</i>
2024			
1e schijf	€ 400 000	1,92	€ 7 680
2e schijf	meerdere boven € 400 000	1,18	–
2023			
1e schijf	€ 400 000	3,00	€ 12 000
2e schijf	meerdere boven € 400 000	1,18	–
2022			
1e schijf	€ 400 000	1,70	€ 6 800
2e schijf	meerdere boven € 400 000	1,18	–
2021			
1e schijf	€ 400 000	3,00	€ 12 000
2e schijf	meerdere boven € 400 000	1,18	–

Gericht vrijgestelde eindheffingsbestanddelen – werkkostenregeling

<i>gericht vrijgestelde vergoedingen/verstrekkingen</i>	<i>normering</i>
zakelijk vervoer (ook woon-werkverkeer)	
■ per taxi, vliegtuig, schip of vervoer vanwege inhoudingsplichtige ^a	■ vrij tot werkelijke kosten
■ werkelijke kosten van openbaar vervoer, mits vergoeding van werkelijke kosten die hoger is dan € 0,23 (2023: € 0,21; 2022/2021: € 0,19) per km	■ vrij tot werkelijke kosten ^b
■ overige situaties	■ per km ^{c,d,e,f} – 2024: € 0,23 – 2023: € 0,21 – 2022/2021: € 0,19
tijdelijke verblijfskosten ^g	■ vrij
maaltijden met meer dan bijkomstig zakelijk karakter ^h	■ vrij
onderhoud en verbetering van kennis en vaardigheden ter vervulling dienstbetrekking ⁱ	■ vrij
volgen van opleiding of studie met oogmerk verwerven van inkomen uit werk en woning ^j	■ vrij ^k
extra kosten van tijdelijk verblijf buiten herkomstland (extraterritoriale kosten)	■ vrij ^{l,m,n}
verhuizing ^o	
■ overbrengen inboedel	■ vrij
■ overige kosten	■ € 7 750 ^p
gereedschappen, computers, mobiele communicatiemiddelen en dergelijke apparatuur ^q die volgens werkgever redelijkerwijs noodzakelijk zijn voor behoorlijke vervulling dienstbetrekking	■ vrij
(gedeeltelijk) op werkplek gebruikte/verbruikte voorzieningen	
■ (vanaf 2022) voorzieningen die direct samenhangen met arboverplichtingen van werkgever ^r	■ vrij

gericht vrijgestelde vergoedingen/verstrekkingen	normering
<ul style="list-style-type: none"> ■ (t/m 2021) voorzieningen die rechtstreeks voortvloeien uit arbobeleid van werkgever^r ■ hulpmiddelen die ook elders gebruikt kunnen worden, met (nagenoeg) geheel zakelijk gebruik 	<ul style="list-style-type: none"> ■ vrij ■ vrij
producten uit eigen bedrijf ^f	<ul style="list-style-type: none"> ■ vrij tot 20% van waarde producten, maximaal € 500 per werknemer per kalenderjaar
verklaring omtrent gedrag (VOG) ^t	<ul style="list-style-type: none"> ■ vrij
(vanaf 2022) thuiswerkkosten	<ul style="list-style-type: none"> ■ per thuiswerkdag^{c,u} <ul style="list-style-type: none"> – 2024: € 2,35 – 2023: € 2,15 – 2022: € 2,00
<p>a. Vervoer vanwege inhoudingsplichtige is door inhoudingsplichtige georganiseerd vervoer en reizen per openbaar vervoer met door inhoudingsplichtige aangeschafte en verstrekte plaatsbewijzen; vrijstelling geldt niet voor vergoeding van vervoer vanwege inhoudingsplichtige.</p> <p>b. Door vervoerder betaalde vertragsvergoeding aan werknemer blijft buiten beschouwing; in openbaar vervoer verplicht te gebruiken mondkapje is gericht vrijgesteld; (vanaf 2024) bij vervoer met Nederlands openbaar vervoer met OV-abonnement of voordeelurenkaart is dergelijke OV-kaart tot aanschafwaarde gericht vrijgesteld.</p> <p>c. Aan werknemer die op ten minste 128 dagen per kalenderjaar (128-dagenregeling) naar vaste werkplek reist/(vanaf 2022) thuiswerkt, mag vaste vergoeding worden gegeven alsof werknemer op maximaal 214 dagen per kalenderjaar naar vaste werkplek reist/(vanaf 2022) thuiswerkt, waarbij geldt dat</p> <ul style="list-style-type: none"> ■ van vaste werkplek in ieder geval sprake is als werknemer op kalenderjaarbasis meer dan 40 dagen naar desbetreffende plek reist, ongeacht datum indiensttreding, aantal contracturen en lengte van verblijf; werknemer kan meerdere vaste werkplekken hebben ■ 128 en 214 dagen moeten worden gecorrigeerd <ul style="list-style-type: none"> – met 80%, 60%, 40% of 20%, bij in de regel reizen/thuiswerken op 4, 3, 2 respectievelijk 1 dag <ul style="list-style-type: none"> ▪ van “in de regel” is geen sprake meer bij onderbreking van meer dan 2 maanden, beoordeeld per aanleiding op kalenderjaarbasis – tijdsevenredig, bij wijziging grondslag of aanvang of beëindiging vaste vergoeding tijdens kalenderjaar. <p>d. Aan werknemer die op jaarbasis doorgaans naar 1 of meer vaste arbeidsplaatsen reist, mag vaste reiskostenvergoeding zonder nacalculatie worden gegeven (praktische regeling), waarbij geldt dat</p> <ul style="list-style-type: none"> ■ reiskostenvergoeding op jaarbasis = $a \times b \times c \times d$ <ul style="list-style-type: none"> – a = aantal reguliere werkdagen per jaar vermindert met gemiddeld aantal dagen kortstondige afwezigheid (214) – b = totale reisafstand per dag (heen- en terugreis) (maximaal 150 km) – c = deeltijdfactor – d = normbedrag per km (2024: € 0,23; 2023: € 0,21; 2022/2021: € 0,19) ■ van doorgaans reizen sprake is indien werknemer arbeidsplaats vermoedelijk ten minste 36 weken (70% × 52 weken) zal bezoeken (of 70% van aantal volle weken dat dienstbetrekking vermoedelijk duurt) ■ bij reisafstand boven 150 km nacalculatie dient te worden gemaakt ■ bij kortstondige afwezigheid gedurende maximaal 6 aaneengesloten weken reiskostenvergoeding mag worden doorbetaald 	

- bij voorzienbare langdurige afwezigheid gedurende lopende en eerstvolgende kalendermaand reiskostenvergoeding mag worden doorbetaald (hervatting per 1e van kalendermaand na hersteldmaand)
 - (*t/m 31-12-2021*) gedurende 2020 en 2021 wegens coronacrisis gewijzigd reispatroon van werknemer geen gevolgen voor reiskostenvergoeding heeft.
- e. Toetsing aan normbedrag per kilometer mag over totaal aantal vergoede kilometers per kalenderjaar (salderingsregeling), met afrekening in laatste aangifte over kalenderjaar; (*t/m 31-12-2021*) gedurende 2020 en 2021 wegens coronacrisis gewijzigd reispatroon van werknemer heeft geen gevolgen voor vaste reiskostenvergoeding met nacalculatie.
- f. Bij carpoolen mag werkgever € 0,23 (2023; € 0,21; 2022/2021: € 0,19) per km onbelast vergoeden
- bij carpoolen geregeld door werkgever met privéauto
 - alleen aan chauffeur
 - voor totale reisafstand inclusief omrijkilometers
 - bij carpoolen op basis van onderlinge afspraken tussen werknemers met privéauto
 - aan zowel chauffeur als alle meerijders (meerijders kunnen vergoeding zonder fiscale gevolgen aan chauffeur geven)
 - voor totale reisafstand exclusief omrijkilometers
 - bij carpoolen op basis van onderlinge afspraken tussen werknemers met ter beschikking gestelde auto
 - alleen aan meerijders, niet aan chauffeur
 - voor totale reisafstand exclusief omrijkilometers
 - bij carpoolen geregeld door werkgever met ter beschikking gestelde auto kan geen onbelaste kilometervergoeding worden gegeven.
- g. Vaste verblijfskostenvergoeding is gericht vrijgesteld tot forfaitaire bedragen (gebaseerd op normen van CAO Rijk voor vergoeding van binnenlandse dienstreizen) (zie tabel Gericht vrijgestelde vaste verblijfskostenvergoeding per vol etmaal).
- h. Bijvoorbeeld als thuis eten tussen 17:00 en 20:00 uur door werk of (*vanaf 1-2-2023*) na 20.00 uur door overwerk niet kan, bij therapeutisch mee-eten of maaltijden tijdens werk op koopavond, dienstreis, zakelijke bespreking met klant buiten vaste werkplek, tijdens werkzaamheden op niet-permanente locatie of (*t/m 31-1-2023*) tijdens overwerk.
- i. Waaronder inschrijving in beroepsregister en outplacement; bijvoorbeeld vakliteratuur, cursussen, congressen, seminars, excursies, studiereizen e.d.
- j. Waaronder volgen van door Stichting Examenkamer erkende EVC-procedure; behalve voor (inrichting van) werk-/studeerruimte; voor terugbetaling studiekostenvergoeding, zie § 1.72; gerichte vrijstelling geldt ook bij vroegere arbeid.
- k. Reiskostenvergoeding binnenlandse reizen zijn gericht vrijgesteld volgens normen van gerichte vrijstelling voor zakelijk vervoer.
- l. Voor bepaalde aangewezen groepen werknemers (zowel naar Nederland ingekomen werknemers (maximaal 5 jaar) als buiten Nederland uitgezonden werknemers) geldt bewijsregel dat vergoedingen/verstrekkingen voor verblijfskosten worden beschouwd als ter zake van extraterritoriale kosten tot 30% van grondslag alsmede tot bedrag schoolgeld; (*vanaf 2023*) jaarlijks bij eerste toepasselijke loontijdvak moet gekozen worden tussen toepassing in dat kalenderjaar van bewijsregel (zolang werknemer daaraan voldoet) of vergoeding werkelijke extraterritoriale kosten (bij aanvraag 30%-beschikking voor ingekomen werknemer binnen 4 maanden na aanvang tewerkstelling, wordt keuzemoment uitgesteld tot eerste toepasselijke loontijdvak na 4 maanden tewerkstelling); (*vanaf 2024*) voor ingekomen werknemer geldt percentage 30% gedurende eerste 20 maanden, voor daaropvolgende 20 maanden geldt 20% en voor laatste 20 maanden geldt 10% (voor op 31-12-2023 bestaande gevallen blijft percentage 30%).
- m. Grondslag is loon uit tegenwoordige dienstbetrekking + vergoeding extraterritoriale kosten; tot grondslag behoren ook
- loon in natura, mits dit loon uit tegenwoordige dienstbetrekking is

- loon waarover wordt nageheven, mits dat expliciet in arbeidsovereenkomst is overeengekomen;
(vanaf 2024) voor ingekomen werknemer bedraagt toepassing bewijsregel op jaarbasis maximaal 30% van € 233 000 (nog te corrigeren voor aantal maanden in kalenderjaar dat bewijsregel wordt toegepast; voor op 31-12-2022 bestaande gevallen geldt aftopping vanaf 2026).
- n. Bij toepassing bewijsregel geldt voor ingekomen werknemer vereiste dat
 - werknemer in meer dan $\frac{2}{3}$ van periode van 24 maanden vóór tewerkstelling in Nederland op afstand van meer dan 150 km van Nederlandse grens woonde (geldt niet voor doctor die uiterlijk 1 jaar na promotie wordt tewerkgesteld en niet voor ingekomen werknemer die meer dan $\frac{2}{3}$ van periode van 24 maanden vóór eerdere tewerkstelling in Nederland op afstand van meer dan 150 km van Nederlandse grens woonde terwijl die eerdere tewerkstelling niet eerder dan 5 jaar voor nieuwe tewerkstelling is aangevangen)
 - loon op jaarbasis (zie § 1.37) meer dan € 46 107 (2023: € 41 954; 2022: € 39 467; 2021: € 38 961) bedraagt (salarisnorm); voor master jonger dan 30 jaar geldt verlaagde salarisnorm van meer dan € 35 048 (2023: € 31 891; 2022: € 30 001; 2021: € 29 616), terwijl salarisnorm voor wetenschapper en arts in opleiding tot specialist niet geldt; lager loon door ouderschapsverlof, zwangerschapsverlof, aanvullend geboorteverlof, pleegzorgverlof of adoptieverlof blijft bij toepassing salarisnorm buiten beschouwing.
- o. Mits in het kader van dienstbetrekking; hiervan is in elk geval sprake ingeval werknemer binnen 2 jaar na aanvaarding nieuwe dienstbetrekking/overplaatsing
 - verhuist uit woning op meer dan 25 km van nieuwe arbeidsplaats, en
 - door verhuizing reisafstand met ten minste 60% bekort.
- p. Overige kosten behoeven niet te worden aangetoond, er geldt forfaitaire verhoging tot aangegeven maximum.
- q. Inclusief bijbehorende datatransport en voor gebruik in dienstbetrekking benodigde programmatuur; vergoeding voor abonnement van vaste telefoon bij werknemer thuis is belast; vrijstelling geldt alleen als werknemer verplicht is voorziening terug te geven of restwaarde te vergoeden zodra volgens werkgever redelijkerwijs niet langer sprake is van noodzakelijkheid voor behoorlijke vervulling dienstbetrekking; vrijstelling geldt voor werknemer die werkzaamheden als bestuurder of commissaris van werkgever verricht alleen als werkgever gebruikelijkheid van voorziening aanmerkelijk maakt; vrijstelling geldt niet als voorziening in de plaats komt van ander loonbestanddeel (cafetarieregeling), maar geldt wel als cafetarieregeling alleen wordt ingezet voor meerprijs duurdere uitvoering van voorziening of eigen bijdrage privégebruik.
- r. Bij thuiswerk ook in woning/woonboot/woonwagen (incl. aanhorigheden) van werknemer alsmede overige plaatsen waar arbobeleid van werkgever wordt uitgevoerd (bijvoorbeeld parkeerplaats op bedrijfsterrein van werkgever of plaats van medische keuring); werkgever mag geen eigen bijdrage van werknemer vragen; (vanaf 2022) vrijstelling geldt niet voor vrijwillige arbovoorziening en geldt niet als arbovoorziening in de plaats komt van ander loonbestanddeel (cafetarieregeling), maar geldt wel als cafetarieregeling alleen wordt ingezet voor meerprijs duurdere uitvoering van arbovoorziening.
- s. Het betreft branche-eigen producten van bedrijf van werkgever of van bedrijf van met werkgever verbonden vennootschap.
- t. Mits voor dienstbetrekking aangevraagd; ook vergelijkbare buitenlandse verklaring.
- u. (Vanaf 2022) voor kosten van extra gebruik van water, elektriciteit, verwarming, koffie/thee en toiletpapier, mits werknemer voor dienstbetrekking (deel van dag) thuiswerkt; op werkdag kan werknemer niet zowel vergoeding/verstrekking voor of ter beschikking stellen van reizen naar vaste werkplek als vergoeding/verstrekking voor thuiswerken ontvangen; werknemer die met terbeschikkinggestelde auto (zie § 3.8) naar vaste werkplek reist, komt voor die werkdag niet in aanmerking voor thuiswerkkostenvergoeding; koffie/thee-component valt onder aftrekbeperking gemengde kosten (zie § 1.13), restant is volledig aftrekbaar.

Gericht vrijgestelde vaste verblijfskostenvergoeding per vol etmaal^a

vanaf	kleine uitgaven overdag (dag-component)	kleine uitgaven 's avonds (avond-component) ^b	lunch ^c	diner ^c	logies ^c	ontbijt ^c
1-1-2024 ^d	€ x	€ x	€ x	€ x	€ x	€ x
1-1-2023	€ 5,66	€ 11,32	€ 11,14	€ 27,97	€ 142,42	€ 14,06
1-1-2022	€ 5,03	€ 10,07	€ 10,19	€ 25,59	€ 114,12	€ 11,27
1-1-2021	€ 4,87	€ 9,74	€ 9,82	€ 24,65	€ 112,43	€ 10,23

- a. Indien (resterend deel van) dienstreis korter duurt dan etmaal mag vergoeding worden toegekend indien
- dagcomponent: dienstreis (nog) ten minste 4 uur duurt
 - avondcomponent/ontbijt: dienstreis (nog) overnachting bevat
 - lunch/diner: tijd tussen 12.00-14.00/18.00-21.00 uur geheel in (rest van) dienstreis valt.
- b. Gedurende eerste 8 avonden van aansluitende dienstreizen; voor ieder volgend etmaal 50% van avondcomponent.
- c. Mits daadwerkelijk kosten worden gemaakt in daarvoor bestemde gelegenheid.
- d. Bedragen waren bij ter perse gaan nog niet bekendgemaakt; zie Fiscaal Memo App.
- ▷ Art. 13a, 31, 31a, 32 Wet LB 1964; art. 10e-10ec, 11a Uitv.besl. LB 1965; art. 8.2, 8.2a, 8.4-8.4b, 9.8 Uitv.reg. LB 2011; art. 16 Wfsv; art. 42, 43 Zvw; art. 43a IW; art. VII Belastingplan 2022; art. XIII Belastingplan 2023; art. XXXVIIa Belastingplan 2024; paragraaf 4.2, 22.1.1, 22.1.2, 22.1.9 Handboek Loonheffingen; vraag 11, 19, 20 besluit 23-8-2013, nr. DGB2013/70M; onderdeel 6.2 (oud) besluit noodmaatregelen coronacrisis; onderdeel 3.3, 3.6 besluit 21-6-2022, nr. 2022-159595; onderdeel 4, 5.1, 8 besluit 6-9-2022, nr. 2022-192540; KG:204:2022:28.
- ▲ Fiscaal Memo Wet- & Regelgeving, § 3.26.2, 3.27; Fiscaal Memo Arresten & Beleid 2014, § 3.8.1; Sociaal Memo, § 1.2.2, 1.3.1, 80.4.1.

3.21.3 Pseudo-eindheffing

- Op werkgever drukkende uitkeringen uit en werkgeversbijdragen/-premie in VUT-regeling (nieuwe definitie, na toepassing RVU-drempel-vrijstelling, zie § 3.13) worden beschouwd als eindheffingsloon tegen enkelvoudig tarief 52% (RVU-heffing).
- Voor op 31-12-2004 bestaande VUT-regeling (oude definitie) is RVU-heffing in 2005 niet en vanaf 2006 voor bepaalde werknemers (zie § 3.13.3) niet van toepassing.
- Door werkgever aan werknemer toegekende excessieve vertrekvergoeding wordt beschouwd als eindheffingsloon tegen enkelvoudig tarief 75%, mits toetsloon meer is dan grensbedrag (zie tabel).

Toetsloon excessieve vertrekvergoeding

	2024	2023	2022	2021
toetsloon meer dan	€ 672 000	€ 612 000	€ 576 000	€ 568 000

- Excessieve vertrekvergoeding is meerdere van vertrekvergoeding boven toetsloon, waarbij geldt dat
 - onder toetsloon wordt verstaan, genoten loon bij werkgever in 2e kalenderjaar vóór ontslagjaar (indien dienstbetrekking pas in dat 2e

kalenderjaar of later kalenderjaar is begonnen, moet (tot jaarloon herleid) jaarloon van dat 2e of latere kalenderjaar als toetsloon worden gehanteerd)

- onder vertrekvergoeding wordt verstaan, som van
 - A -/- vergelijkingsloon gecorrigeerd voor aantal dagen dat dienstbetrekking in ontslagjaar heeft bestaan (niet negatief), en
 - B -/- vergelijkingsloon (niet negatief)

waarin

- A = genoten loon in ontslagjaar + daarna nog van werkgever genoten loon
- B = genoten loon in kalenderjaar voorafgaande aan ontslagjaar
- vergelijkingsloon = toetsloon
- op ontslagdatum van met werknemer in ontslagjaar of daaraan voorafgaande kalenderjaar overeengekomen aandelenoptierechten in A resp. B worden meegeteld, tenzij aandelenoptierechten uiterlijk bij ontslag al in loon zijn meegenomen
- waarde van aan werknemer in ontslagjaar of daaraan voorafgaande of daarop volgende kalenderjaar toegekende stamrechtspraak wordt in A resp. B meegeteld (overgangsrecht stamrechtvrijstelling)
- geen sprake is van excessieve vertrekvergoeding
 - voor zover werkgever aannemelijk maakt dat sprake is van loon genoten inzake 2 kalenderjaren of langer geleden onvoorwaardelijk toegekende of geworden aandelenoptierechten, of
 - voor zover pseudo-eindheffing over VUT-uitkering is toegepast
- vertrekvergoeding wordt beschouwd te zijn toegekend op ontslagdatum (bij nadien nog genoten loon volgt opnieuw berekening met verrekening).

▷ Art. 32ba-32bb, 38c, 39f Wet LB 1964.

▲ Fiscaal Memo Wet- & Regelgeving, § 3.26.3.

3.21.4 *Eindheffingstabellen*

3.21.4.1 *Tabel eindheffing*

- Jaarloon is (tot jaarloon herleide) loon over gehele vorige kalenderjaar.
- Hierna opgenomen tabel geldt voor in Nederland wonende werknemer met volledige belasting- en premieplicht (afwijkende tabel voor werknemer woonachtig in landenkring (zie § 1.1.1) of derdeland is niet opgenomen).
- Voor eindheffingstabellen voor bijzondere groepen, zie § 3.21.4.3.

Tabel eindheffing vanaf 1-1-2024

jaarloon ^a zonder loonheffingskorting	met loonheffingskorting	percentage eindheffing		
		tabeltarief (gebruteerd) basis	met Zvw	enkelvoudig tarief

tot AOW-leeftijd

	€	0	0	0	0
€ 0	9 094	58,6	64	36,97	
38 099	38 099	58,6	64	36,97	
71 629	71 629	58,6	58,6	36,97	
75 519	75 519	98	98	49,5	

vanaf AOW-leeftijd/geboren op of na 1-1-1946

	€	0	0	-	0
€ 0	9 094	23,5	-	19,07	
38 099	38 099	58,6	-	36,97	
75 519	75 519	98	-	49,5	

78 jaar en ouder/geboren voor 1-1-1946

	€	0	0	-	0
€ 0	9 094	23,5	-	19,07	
40 022	40 022	58,6	-	36,97	
75 519	75 519	98	-	49,5	

a. Voor niet-genoemde bedragen naast vermelde lagere jaarloon nemen.

Tabel eindheffing vanaf 1-1-2023

jaarloon ^a zonder loonheffingskorting	met loonheffingskorting	percentage eindheffing		
		tabeltarief (gebruteerd) basis	met Zvw	enkelvoudig tarief

tot AOW-leeftijd

	€	0	0	0	0
€ 0	8 314	58,5	64,2	36,93	
37 150	37 150	58,5	64,2	36,93	
66 953	66 953	58,5	58,5	36,93	
73 032	73 032	98	98	49,5	

vanaf AOW-leeftijd/geboren op of na 1-1-1946

	€	0	0	-	0
€ 0	8 314	23,5	-	19,03	
37 150	37 150	58,5	-	36,93	
73 032	73 032	98	-	49,5	

77 jaar en ouder/geboren voor 1-1-1946

	€	0	0	-	0
€ 0	8 314	23,5	-	19,03	
38 704	38 704	58,5	-	36,93	
73 032	73 032	98	-	49,5	

a. Voor niet-genoemde bedragen naast vermelde lagere jaarloon nemen.

Tabel eindheffing vanaf 1-1-2022

jaarloon^a		percentage eindheffing		
zonder loonheffingskorting	met loonheffingskorting	tabeltarief (gebruteerd) basis	met Zvw	enkelvoudig tarief

tot AOW-leeftijd

	€	0	0	0
€ 0	7 791	58,9	64,5	37,07
35 473	35 473	58,9	64,5	37,07
59 707	59 707	58,9	58,9	37,07
69 399	69 399	98	98	49,5

vanaf AOW-leeftijd/geboren op of na 1-1-1946

	€	0	0	-	0
€ 0	7 791	23,7	-	-	19,17
35 473	35 473	58,9	-	-	37,07
69 399	69 399	98	-	-	49,5

76 jaar en ouder/geboren voor 1-1-1946

	€	0	0	-	0
€ 0	7 791	23,7	-	-	19,17
36 410	36 410	58,9	-	-	37,07
69 399	69 399	98	-	-	49,5

a. Voor niet-genoemde bedragen naast vermelde lagere jaarloon nemen.

Tabel eindheffing vanaf 1-1-2021

jaarloon^a		percentage eindheffing		
zonder loonheffingskorting	met loonheffingskorting	tabeltarief (gebruteerd) basis	met Zvw	enkelvoudig tarief

tot AOW-leeftijd

	€	0	0	0
€ 0	7 647	58,9	64,9	37,1
35 130	35 130	58,9	64,9	37,1
58 311	58 311	58,9	58,9	37,1
68 508	68 508	98	98	49,5

vanaf AOW-leeftijd/geboren op of na 1-1-1946

	€	0	0	-	0
€ 0	7 647	23,7	-	-	19,2
35 130	35 130	58,9	-	-	37,1
68 508	68 508	98	-	-	49,5

75 jaar en ouder/geboren voor 1-1-1946

	€	0	0	-	0
€ 0	7 647	23,7	-	-	19,2
35 942	35 942	58,9	-	-	37,1
68 508	68 508	98	-	-	49,5

a. Voor niet-genoemde bedragen naast vermelde lagere jaarloon nemen.

▷ Art. 32a Wet LB 1964; Regeling loonbelasting- en premietabellen 1990.

▲ Fiscaal Memo App, AOW-leeftijd.

3.21.4.2 Afwijkende percentages eindheffingstarief

- Hierna opgenomen afwijkende percentages eindheffingstarief gelden voor werknemer die woont in Nederland en
 - uitsluitend premieplichtig is, of
 - uitsluitend belastingplichtig is.

Afwijkende eindheffingspercentages vanaf 1-1-2024

tabeltarief (gebruteerd) ^a	te vervangen door indien werknemer uitsluitend		enkelvoudig tarief ^b	te vervangen door indien werknemer uitsluitend	
	premie- plichtig	belasting- plichtig		premie- plichtig	belasting- plichtig
tot AOW-leeftijd					
58,6 ^b	38,2	10,2	36,97 ^b	27,65	9,32
58,6	0		36,97	0	
98	0		49,5	0	
vanaf AOW-leeftijd/geboren voor, op of na 1-1-1946					
23,5	10,8	10,2	19,07	9,75	9,32
58,6	0		36,97	0	
98	0		49,5	0	

a. Niet-vermelde percentages blijven ongewijzigd.

b. Tot jaarloon € 38 099.

Afwijkende eindheffingspercentages vanaf 1-1-2023

tabeltarief (gebruteerd) ^a	te vervangen door indien werknemer uitsluitend		enkelvoudig tarief ^b	te vervangen door indien werknemer uitsluitend	
	premie- plichtig	belasting- plichtig		premie- plichtig	belasting- plichtig
tot AOW-leeftijd					
58,5 ^b	38,2	10,2	36,93 ^b	27,65	9,28
58,5	0		36,93	0	
98	0		49,5	0	
vanaf AOW-leeftijd/geboren voor, op of na 1-1-1946					
23,5	10,8	10,2	19,03	9,75	9,28
58,5	0		36,93	0	
98	0		49,5	0	

a. Niet-vermelde percentages blijven ongewijzigd.

b. Tot jaarloon € 37 150.

Afwijkende eindheffingspercentages vanaf 1-1-2022

tabeltarief (gebruteerd) ^a	te vervangen door indien werknemer uitsluitend		enkelvoudig tarief ^b	te vervangen door indien werknemer uitsluitend	
	premie- plichtig	belasting- plichtig		premie- plichtig	belasting- plichtig

tot AOW-leeftijd

58,9 ^b	38,2	10,3	37,07 ^b	27,65	9,42
58,9	0		37,07	0	
98	0		49,5	0	

vanaf AOW-leeftijd/geboren voor, op of na 1-1-1946

23,7	10,8	10,3	19,17	9,75	9,42
58,9	0		37,07	0	
98	0		49,5	0	

a. Niet-vermelde percentages blijven ongewijzigd.

b. Tot jaarloon € 35 473

Afwijkende eindheffingspercentages vanaf 1-1-2021

tabeltarief (gebruteerd) ^a	te vervangen door indien werknemer uitsluitend		enkelvoudig tarief ^b	te vervangen door indien werknemer uitsluitend	
	premie- plichtig	belasting- plichtig		premie- plichtig	belasting- plichtig

tot AOW-leeftijd

58,9 ^b	38,2	10,4	37,1 ^b	27,65	9,45
58,9	0		37,1	0	
98	0		49,5	0	

vanaf AOW-leeftijd/geboren voor, op of na 1-1-1946

23,7	10,8	10,4	19,2	9,75	9,45
58,9	0		37,1	0	
98	0		49,5	0	

a. Niet-vermelde percentages blijven ongewijzigd.

b. Tot jaarloon € 35 130.

▷ Art. 32a Wet LB 1964; Regeling loonbelasting- en premietabellen 1990.

▲ Fiscaal Memo App, AOW-leeftijd.**3.21.4.3 Eindheffingstabellen voor bijzondere groepen****Tabel eindheffing anonieme werknemers**

vanaf	percentage eindheffing	
	tabeltarief (gebruteerd)	enkelvoudig tarief
1-1-2024	108,3	52
1-1-2023	108,3	52
1-1-2022	108,3	52
1-1-2021	108,3	52

Tabel eindheffing aannemers van werk/thuiswerkers/gelijkgestelden/sexswerkers

vanaf	percentage eindheffing		enkelvoudig tarief	
	zonder loonheffingskorting	met loonheffingskorting	zonder loonheffingskorting	met loonheffingskorting
1-1-2024				
■ tot AOW-leeftijd	56,2	5,2	36	5
■ vanaf AOW-leeftijd	23,4	0	19	0
1-1-2023				
■ tot AOW-leeftijd	56,2	6,3	36	6
■ vanaf AOW-leeftijd	23,4	0	19	0
1-1-2022				
■ tot AOW-leeftijd	58,7	7,5	37	7
■ vanaf AOW-leeftijd	23,4	0	19	0
1-1-2021				
■ tot AOW-leeftijd	58,7	6,3	37	6
■ vanaf AOW-leeftijd	23,4	0	19	0

▷ Art. 33 Wet LB 1964; Regeling loonbelasting- en premietabellen 1990.

▲ Fiscaal Memo App, AOW-leeftijd.

3.22 Afdrachtverminderingen LB/PH

■ Af te dragen LB/PH kan worden verminderd (niet verder dan tot nul) met hierna aangegeven afdrachtverminderingen.

▷ Art. 3 WVA.

▲ Fiscaal Memo Wet- & Regelgeving, § 3.42.

3.22.1 Afdrachtvermindering zeevaart

■ Afdrachtvermindering

- geldt voor zeevarenden op zeeschip dat
 - (vanaf datum) Nederlandse vlag mag voeren
 - (t/m datum) geregistreerd is in Nederland en Nederlandse vlag voert
- bedraagt percentage van loon uit tegenwoordige dienstbetrekking exclusief eindheffingsloon
- wordt niet toegepast op loon waarover S&O-afdrachtvermindering is toegepast.

Afdrachtvermindering zeevaart				
zeevarende	2024	2023	2022	2021
in Nederland of lidstaat EU/EER woonachtig	40%	40%	40%	40%
niet in Nederland of lidstaat EU/EER woonachtig en LB-onderworpen of premieplichtig	10%	10%	10%	10%

▷ Art. 1, 4, 5, 17-20 WVA; art. 16 Uitv.reg. afdrachtvermindering.

▲ Fiscaal Memo Wet- & Regelgeving, § 3.43.

3.22.2 Afdrachtvermindering spur- en ontwikkelingswerk

■ Afdrachtvermindering

- geldt voor S&O-inhoudingsplichtige die beschikt over
 - (vanaf 2022) 1 of meer S&O-verklaringen over desbetreffende aangiftetijdvak
 - (t/m 2021) S&O-verklaring over periode waarin aangiftetijdvak eindigt
- bedraagt
 - (vanaf 2022) maximaal in S&O-verklaringen over aangiftetijdvak vastgestelde totaalbedrag, van welk totaalbedrag per aangiftetijdvak maximaal niet in eerder aangiftetijdvak verrekende bedrag in aanmerking komt
 - eventueel na kalenderjaar uiteindelijk te weinig verrekende afdrachtvermindering kan via correctiebericht alsnog in aangiftetijdvak van verstreken kalenderjaar worden verrekend
 - (t/m 2021) maximaal in S&O-verklaring vastgestelde totaalbedrag, welk totaalbedrag per aangiftetijdvak maximaal naar rato van aantal in periode resterende aangiftetijdvakken in aanmerking komt
 - eventueel uiteindelijk te weinig verrekende afdrachtvermindering kan in latere aangiftetijdvakken van zelfde kalenderjaar of via correctiebericht alsnog in eerdere aangiftetijdvakken van zelfde kalenderjaar worden verrekend
- is afhankelijk van (zie tabel S&O-afdachtvermindering)
 - aantal S&O-uren in periode en gemiddeld S&O-uurloon, en
 - bedrag aan kosten en uitgaven voor S&O in periode.
- S&O-inhoudingsplichtige
 - is inhoudingsplichtige die tevens onderneming drijft en geen publieke kennisinstelling is
 - kan S&O-verklaring aanvragen
 - (vanaf 2022) voor aaneengesloten periode van minimaal 3 kalendermaanden binnen 1 kalenderjaar, welke periode loopt t/m 31 december (overlapping toegestaan), en
 - (t/m 2021) voor aaneengesloten periode van minimaal 3 en maximaal 12 kalendermaanden binnen 1 kalenderjaar (kalendermaand kan maar in 1 aanvraag worden betrokken (overlapping niet toegestaan), waardoor maximaal 4 S&O-verklaringen kunnen worden aangevraagd), en
 - (vanaf 2022) in totaal voor maximaal 4 perioden per kalenderjaar

- kan deel uitmaken van fiscale eenheid waarbinnen S&O-werk wordt uitbesteed.
 - S&O-referentiejaar is tweede kalenderjaar voorafgaand aan kalenderjaar waarop S&O-afdrachtvermindering betrekking heeft.
 - S&O-verklaring
 - moet zijn aangevraagd op elektronische wijze bij RVO
 - uiterlijk op laatste dag van kalendermaand voorafgaand aan periode, maar uiterlijk 20 december voorafgaand als periode ingaat op 1 januari
- waarbij indien S&O is verricht in S&O-referentiejaar, S&O-inhoudingsplichtige via website van RVO BSN moet opgeven van werknemers die S&O hebben verricht
- wordt afgegeven door RVO te Zwolle namens Minister van EZK
 - bevat navolgende gegevens
 - omschrijving van S&O (voor begrip S&O, zie Fiscaal Memo Wet- & Regelgeving, § 3.44)
 - periode waarvoor S&O-verklaring wordt verstrekt
 - verwachte aantal S&O-uren dat werknemers van S&O-inhoudingsplichtige in periode zullen besteden
 - verwachte bedrag aan kosten en uitgaven in periode voor S&O, (*vanaf 2022*) omschrijving van die kosten en uitgaven of forfaitaire bedrag aan kosten en uitgaven over periode
 - (berekening van) bedrag van S&O-afdrachtvermindering.

S&O-afdrachtvermindering

jaar	S&O-grens (per kalenderjaar)	S&O-afdrachtvermindering ^{a,b}	
		t/m S&O-grens ^c	boven S&O-grens
2024	€ 350 000	32% ^d	16%
2023	€ 350 000	32% ^d	16%
2022	€ 350 000	32% ^d	16%
2021	€ 350 000	40% ^d	16%

- a. S&O-grondslag = (verwachte S&O-uren × gemiddeld S&O-uurloon) + verwachte bedrag aan kosten en uitgaven; S&O-inhoudingsplichtige kan kiezen voor forfaitaire berekening van bedrag aan kosten en uitgaven (zie hierna).
 - b. S&O-afdrachtvermindering = S&O-grondslag × S&O-percentages.
 - c. Hoge S&O-percentages kan per kalenderjaar 1× worden toegepast.
 - d. 40% (2023; 40%; 2022: 40%; 2021: 50%) indien S&O-inhoudingsplichtige in 5 voorafgaande kalenderjaren
 - ten minste 1 jaar geen inhoudingsplichtige was (starter), en
 - voor maximaal 2 jaar S&O-verklaring heeft verkregen; met overdracht van (gedeelte van) onderneming waarbinnen S&O wordt verricht door verbonden vennootschap of a.b.-houder wordt rekening gehouden.
- S&O-uurloon is loon over S&O-uren
 - inclusief loon uit vroegere dienstbetrekking
 - exclusief eindheffingsbestanddelen (zie § 3.21.1).
 - Gemiddeld S&O-uurloon is
 - in S&O-referentiejaar gemiddeld betaald S&O-uurloon waarvoor S&O-verklaring is verstrekt (afronden naar boven op hele euro's; bij berekening van gemiddeld betaald S&O-uurloon moeten S&O-uren worden vermenigvuldigd met 0,85; berekening wordt gebaseerd op

gegevens per 1 april van voorafgaande kalenderjaar uit polisadministratie van UWV, tenzij dit leidt tot evident onjuiste uitkomst)

- € 29 indien in S&O-referentiejaar geen S&O is verricht waarvoor over S&O-verklaring wordt beschikt.
- Uitgaven
 - kunnen slechts bij 1 S&O-inhoudingsplichtige tot S&O-grondslag gerekend worden
 - bestaan uit alles dat is betaald voor verwerving van nieuw vervaardigde bedrijfsmiddelen, voor zover
 - bedrijfsmiddelen
 - niet eerder in aanmerking zijn genomen voor S&O-verklaring of RDA-beschikking (behalve voor uitgaven van € 1 mln of meer, zie hierna)
 - niet eerder gebruikt zijn
 - dienstbaar en direct toerekenbaar zijn aan realisatie van S&O van S&O-inhoudingsplichtige
 - betalingen drukken
 - op S&O-inhoudingsplichtige, of
 - op lichaam dat deel uitmaakt van dezelfde fiscale eenheid als S&O-inhoudingsplichtige
 - omvatten niet
 - investeringen die in aanmerking komen voor energie-investeringsaftrek (zie § 1.25.2) of milieu-investeringsaftrek (zie § 1.25.3)
 - komen in aanmerking in kalenderjaar waarin bedrijfsmiddel in gebruik is genomen
- met dien verstande dat
 - uitgaven die gedeeltelijk toerekenbaar zijn aan door S&O-inhoudingsplichtige verricht S&O slechts voor dat deel in aanmerking komen
 - uitgaven slechts in 1 S&O-verklaring kunnen worden opgenomen, maar uitgaven van € 1 mln of meer per bedrijfsmiddel, kunnen gedurende 5 jaar maximaal 1 × per kalenderjaar in S&O-verklaring worden opgenomen (voor uitgaven die in RDA-beschikking zijn opgenomen geldt overgangsrecht)
 - uitgaven van € 1 mln of meer per bedrijfsmiddel in enig kalenderjaar voor 20% in aanmerking komen.
- Kosten
 - kunnen slechts bij 1 S&O-inhoudingsplichtige tot S&O-grondslag gerekend worden
 - bestaan uit alles dat is betaald
 - door S&O-inhoudingsplichtige, of
 - door lichaam dat deel uitmaakt van dezelfde fiscale eenheid als S&O-inhoudingsplichtige
 - voor realisatie van S&O van S&O-inhoudingsplichtige, voor zover betalingen
 - niet eerder in aanmerking zijn genomen voor S&O-verklaring of RDA-beschikking
 - uitsluitend dienstbaar en direct toerekenbaar zijn aan uitvoeren van S&O
 - drukken op S&O-inhoudingsplichtige/lichaam van fiscale eenheid
 - geen uitgaven zijn

- omvatten niet
 - kosten van uitbesteed onderzoek
 - kosten van inhuur van arbeid
 - financieringskosten
 - kosten van grondverwerving of grondverbetering
 - kosten die vergoeding zijn voor ter beschikking stellen van bedrijfsmiddel waarvoor S&O-inhoudingsplichtige of ander lichaam eerder S&O-verklaring heeft ontvangen (er moet sprake zijn van geïeerdheid via leiding, toezicht of kapitaaldeelname tussen S&O-inhoudingsplichtige, lichaam dat kosten maakt en lichaam dat bedrijfsmiddel ter beschikking stelt)
 - loonkosten
 - komen in aanmerking indien kosten zijn betaald vóór door S&O-inhoudingsplichtige te verrichten mededeling gerealiseerde kosten en uitgaven.
 - Bij aanvraag S&O-afdrachtvermindering over eerste periode van kalenderjaar kan S&O-inhoudingsplichtige kiezen voor forfaitaire berekening van bedrag aan uitgaven en kosten voor S&O, in welk geval bij berekening van S&O-grondslag als bedrag voor uitgaven en kosten wordt genomen
 - voor zover verwachte S&O-uren maximaal 1800: verwachte S&O-uren × € 10
 - voor zover verwachte S&O-uren meer dan 1800: verwachte S&O-uren × € 4.
 - S&O-inhoudingsplichtige
 - moet S&O-administratie bijhouden, volgens nader gegeven regels
 - moet aan RVO werkelijk aantal S&O-uren en gerealiseerde kosten en uitgaven over kalenderjaar elektronisch meedelen (S&O-mededeling)
 - binnen 3 kalendermaanden na afloop van kalenderjaar (of indien dat later is, 3 kalendermaanden na afgifte laatste S&O-verklaring van kalenderjaar of, bij eerdere beëindiging inhoudingsplicht, binnen 1 maand na die beëindiging)
 - in welk geval RVO correctie-S&O-verklaring ter hoogte van niet-besteede S&O-uren en niet-gerealiseerde kosten en uitgaven afgeeft, voor alle op kalenderjaar betrekking hebbende S&O-verklaringen gezamenlijk.
 - Bestuurlijke boete kan worden opgelegd bij overtreding van bepalingen omtrent administratieplicht, S&O-mededelingsplicht of bij onjuiste/ onvolledige verstrekking van gegevens of bescheiden ter verkrijging S&O-verklaring of bij doen van S&O-mededeling.
- ▷ Art. 1, 21-29, 47 WVA; Regeling S&O-afdrachtvermindering.
- ▲ Fiscaal Memo Wet- & Regelgeving, § 3.44; Fiscaal Memo App, Afdrachtvermindering S&O.

4-5. Gereserveerd

6. Vennootschapsbelasting

6.1 Tarieven vennootschapsbelasting

Tarief VPB (algemeen tarief)			
	<i>belastbaar bedrag</i>	<i>% van heffing</i>	<i>belasting</i>
2024			
1e schijf	€ 200 000	19	€ 38 000
2e schijf	meerdere boven € 200 000	25,8	
2023			
1e schijf	€ 200 000	19	€ 38 000
2e schijf	meerdere boven € 200 000	25,8	
2022			
1e schijf	€ 395 000	15	€ 59 250
2e schijf	meerdere boven € 395 000	25,8	
2021			
1e schijf	€ 245 000	15	€ 36 750
2e schijf	meerdere boven € 245 000	25	

- Tarief fiscale beleggingsinstelling (voor zover niet vrijgesteld): 0%.
- Verhoging van verschuldigde VPB wegens
 - niet voldoen aan bepalingen pensioen/VUT in eigen beheer: 52% van waarde aanspraken
 - niet voldoen aan bepalingen periodieke uitkeringen ter vervanging gedeerd of te derven loon (stamrechtvrijstelling) in eigen beheer: 52% van waarde aanspraken
 - niet langer voldoen aan gestelde voorwaarden door groene fondsen: $0,2\% \times$ aantal maanden tussen niet langer voldoen aan voorwaarden en intrekking aanwijzing \times vermogenswaarde in economisch verkeer op tijdstip van niet langer voldoen aan voorwaarden.
- Door groenfonds verschuldigde lumpsumheffing tijdens ingroeiperiode bedraagt 0,2% per maand van niet naar fondsbestemming aangewende vermogen (incl. 30% marge).
- Deelnemingsverrekening beleggingsdeelnemingen: 5% van gezamenlijke gebruteerde voordelen (maximaal regulier verschuldigde belasting over netto gebruteerde deelnemingsvoordelen).
- Verrekening bij buitenlandse ondernemingswinsten: 5% van gezamenlijke bedrag aan winst uit buitenlandse onderneming waarop objectvrijstelling voor buitenlandse ondernemingswinsten niet van toepassing is (maximaal regulier verschuldigde belasting over gezamenlijke winst uit buitenlandse onderneming).

- Verrekening bij voordelen uit gecontroleerd lichaam: 100% van door belastingplichtige aan te tonen werkelijke bedrag aan winstbelasting dat over in aanmerking genomen voordelen door gecontroleerd lichaam is betaald (maximaal regulier verschuldigde belasting).
 - Tot voorheffingen behoort geheven dividendbelasting (behoudens uitzonderingen), mits belastingplichtige ten laste van wie dividendbelasting is geheven ook uiteindelijk gerechtigde is van opbrengst waarover dividendbelasting wordt geheven (*vanaf 2024*: bij in boekjaar geheven dividendbelasting van meer dan € 1000 moet belastingplichtige opbrengstgerechtigdheid aannemelijk maken).
 - (*Vanaf 2022*) voorheffingen worden in jaar verrekend met bedrag aan te betalen VPB, maar niet verder dan tot nihil (in jaar niet verrekende voorheffingen worden gezamenlijk met voortgewentelde voorheffingen uit voorgaande jaren voortgewenteld naar volgende jaar en in dat jaar verrekend, voor zover voorheffingen in dat jaar lager zijn dan te betalen VPB) .
- ▷ Art. 22-23e, 25-25a, 28, 34b, 34e Wet VPB 1969; art. 9 Besluit beleggingsinstellingen.
- ▲ Fiscaal Memo Wet- & Regelgeving, § 6.45-6.51, 6.57.5; Fiscaal Memo App, Vennootschapsbelasting.

6.2 Diverse cijfers vennootschapsbelasting

Diverse cijfers vennootschapsbelasting					
cijfers	2024	2023	2022	2021	
subjectieve vrijstellingen					
■ maximumwinst per jaar	€ 7 500	€ 7 500	€ 7 500	€ 7 500	€ 7 500
■ maximumwinst per 5 jaar	37 500	37 500	37 500	37 500	37 500
vrijstelling verenigingen/ stichtingen e.d.					
■ maximumwinst per jaar	15 000	15 000	15 000	15 000	15 000
■ maximumwinst per 5 jaar	75 000	75 000	75 000	75 000	75 000
aftrekbeperking gemengde kosten					
■ van belastbaar loon	0,4%	0,4%	0,4%	0,4%	0,4%
■ minimumforfait	5 600	5 100	4 800	4 700	4 700
■ optioneel: van kosten	26,5%	26,5%	26,5%	26,5%	26,5%
verlengstukwinst	2 269	2 269	2 269	2 269	2 269
loongrens stock appreciation rights	699 000	636 000	598 000	591 000	591 000
commissarisbeloning					
■ minimum	1 815	1 815	1 815	1 815	1 815
■ maximum	9 076	9 076	9 076	9 076	9 076
innovatiebox					
■ factor	9/25,8	9/25,8	9/25,8	9/25	9/25
■ grens kleinere belasting- plichtige					
- voordelen per 5 jaar	37 500 000	37 500 000	37 500 000	37 500 000	37 500 000
- netto-omzet per 5 jaar	250 000 000	250 000 000	250 000 000	250 000 000	250 000 000
■ verhogingsfactor	1,3	1,3	1,3	1,3	1,3
■ forfait					
- percentage	25%	25%	25%	25%	25%
- maximum	25 000	25 000	25 000	25 000	25 000

cijfers	2024	2023	2022	2021
buitenlandse beleggingsdeel- neming/buitenlandse beleggings- onderneming				
■ brutering voordelen deel- nemingsverrekening	100/95	100/95	100/95	100/95
■ factor verlaging winst bij negatieve winst	5/25,8	5/25,8	5/25,8	5/25
gecontroleerd buitenlands lichaam (controlled foreign company)				
■ tarief winstbelasting per 1 oktober voorafgaand	9%	9%	9%	9%
■ loonkostencriterium ^a	100 000	100 000	100 000	100 000
beperking liquidatieverlies/ stakingsverlies				
■ franchise	5 000 000	5 000 000	5 000 000	5 000 000
factor verrekenbaar verlies na geruisloze terugkeer	19/44	19/44	15/42	15/42
generieke renteaftrekbeperking				
■ percentage van gecorrigeerde winst	20%	20%	20%	30%
■ nominaal plafond	1 000 000	1 000 000	1 000 000	1 000 000
generieke minimumkapitaalregel				
■ aangepaste leverage ratio bank	10,6	9	9	9
■ eigenvermogenratio verzeke- raar	10,6	9	9	9
giftenaftrek				
■ maximum				
– als percentage van winst	50%	50%	50%	50%
– bedrag	100 000	100 000	100 000	100 000
■ (vanaf 2024) giften in natura	10 000	–	–	–
■ giften aan culturele instellingen				
– verhoging giften met multiplier	50%	50%	50%	50%
– maximum verhoging	2 500	2 500	2 500	2 500
loonkostencriterium tussen- houdster ^a	100 000	100 000	100 000	100 000
verliesverrekening/latent liquidatieverlies				
■ jaren achterwaarts (carry back)	1	1	1	1
■ jaren voorwaarts (carry forward) ^b	onbeperkt ^d	onbeperkt ^d	onbeperkt ^d	6
■ (vanaf 2022) grensbedrag ^{c,d}	1 000 000	1 000 000	1 000 000	–
drempel country-by-country reporting verrekenprijzen (gecon- solideerde groepsopbrengst)				
■ landenrapport	750 000 000	750 000 000	750 000 000	750 000 000
■ groepsdossier/lokaal dossier	50 000 000	50 000 000	50 000 000	50 000 000
a. Nog te vermenigvuldigen met woonlandfactor (zie Fiscaal Memo Wet- & Regelge- ving, § 6.42).				
b. Verrekening vindt plaats in volgorde waarin verliezen zijn ontstaan en belastbare winsten/Nederlandse inkomens zijn genoten, echter (t/m 2021) in 2019 geleden verlies wordt verrekend vóór verliezen uit 2017 en 2018 en in 2020 geleden verlies vóór verlies uit 2018.				
c. (Vanaf 2022) verliesverrekening in jaar is beperkt tot € 1 mln, vermeerderd met 50% van belastbare winst/Nederlandse inkomen van dat jaar boven € 1 mln.				

- d. (*Vanaf 2022*) geldt voor verliezen uit op of na 1-1-2013 aangevangen boekjaren, voor zover verrekend met belastbare winsten/Nederlandse inkomens genoten in op of na 1-1-2022 aangevangen boekjaren.
- ▷ Art. 5, 6, 8, 9, 10, 11, 12abis (oud), 12b-12bb, 12bd, 13aa, 13ab, 13d, 14c, 15ab, 15b, 15be, 15bf, 15h, 15i, 16, 20, 29c, 29g Wet VPB 1969; art. 5-7 Uitv.besl. VPB 1971; art. 2d, 2e Uitv. besch. VPB 1971; art. 8.1 (oud) Wet bedrijfsleven 2019; Stb. 2021, 257; onderdeel 3.5.5 besluit 2-10-2018, nr. 2018/99281.
- ▲ Fiscaal Memo Wet- & Regelgeving, § 6.3, 6.6, 6.11, 6.12.1, 6.17, 6.23, 6.24, 6.26, 6.34, 6.35.2, 6.38, 6.39, 6.41.2, 6.41.3, 6.42, 6.44, 6.60, 6.61; Fiscaal Memo App, Giften VPB.

6.3 Tarief solidariteitsbijdrage

Heffingspercentage solidariteitsbijdrage^{a,b} (*alleen 2022*)

tarief	% van heffing 2022
--------	-----------------------

bijdrage over in 2022 genoten overwinst^c 33

- a. Solidariteitsbijdrage wordt geheven van (buitenlands) Vpb-plichtig lichaam dat minimaal 50% van (Nederlandse) netto-omzet behaalt uit winning van koolwaterstoffen (aardolie, aardgas en condensaat), mijnbouw, aardolieraffinage of vervaardiging van cokesovenproducten.
 - b. Solidariteitsbijdrage is niet aftrekbaar van belastbare winst voor Vpb en moet op aangifte worden voldaan (aangifte- en betaaltermijn 17 maanden na einde bijdragejaar).
 - c. Overwinst is met VPB belastbare winst/Nederlands inkomen boven 120% van referentiewinst; referentiewinst is gemiddelde van belastbare winst/Nederlands inkomen over 4 boekjaren voorafgaand aan 2022 (minimaal nihil); eventuele fiscale eenheid blijft buiten beschouwing.
- ▷ Art. 1.2-5.1 Wet tijdelijke solidariteitsbijdrage; art. 10 Wet VPB 1969; art. 27a Uitv. reg. AWR 1994.

7. Dividendbelasting

7.1 Tarieven dividendbelasting

Heffingspercentages dividendbelasting 2024-2021	
<i>tarief</i>	<i>% van heffing</i>
belasting voor rekening gerechtigde	15
belasting voor rekening inhoudingsplichtige	$(100/85) \times 15$
dooruitdeling deelnemingsdividend	3

▷ Art. 5, 6, 11 Wet DB 1965.

▲ Fiscaal Memo Wet- & Regelgeving, § 7.4, 7.6.

7.2 Inflatiebijstelling

Inflatiebijstelling uitgekeerd dividend	
<i>per</i>	<i>tabelcorrectiefactor</i>
1-1-2024	1,099
1-1-2023	1,063
1-1-2022	1,013
1-1-2021	1,016
1-1-2020	1,016
1-1-2019	1,012
1-1-2018	1,008
1-1-2017	1,003
1-1-2016	1,005
1-1-2015	1,009
1-1-2014	1,017
1-1-2013	1,022
1-1-2012	1,017
1-1-2011	1,006
1-1-2010	1,019

▷ Art. 4c Wet DB 1965; art. 1aa Uitv.besch. DB 1965.

▲ Fiscaal Memo Wet- & Regelgeving, § 7.3.

8. Bronbelasting

8.1 Tarieven bronbelasting

Heffingspercentages bronbelasting				
tarief	% van heffing ^a			
	2024	2023	2022	2021
belasting voor rekening voordeelgerechtigde/belastingplichtige ^b	25,8	25,8	25,8	25
belasting voor rekening inhoudingsplichtige ^c	(100/74,2) × 25,8	(100/74,2) × 25,8	(100/74,2) × 25,8	(100/75) × 25

- Bronbelasting wordt geheven over renten, royalty's en (*vanaf 2024*) dividenden verschuldigd door aan voordeelgerechtigd lichaam gelieerde inhoudingsplichtige; (*vanaf 2024*) bronbelasting op dividenden wordt verminderd met daarover reeds ingehouden dividendbelasting.
- Voordeelgerechtigde lichaam (belastingplichtige) is gevestigd in laagbelastende jurisdictie (tegen ontwijken bronbelasting via kunstmatige structuren gelden antimisbruikbepalingen); (*vanaf 2022*) omgekeerd hybride lichaam is onder voorwaarden ook belastingplichtige.
- Inhoudingsplichtige is in Nederland gevestigd lichaam of buitenlands lichaam met vaste inrichting of (*vanaf 2022*) specifieke bronnen in Nederland; (*vanaf 2024*) voor bronbelasting op dividenden mits lichaam in aandelen verdeeld kapitaal heeft of daarmee is gelijkgesteld.

▷ Art. 1.2, 2.1, 3.1, 3.3, 3.4, 3.4a, 4.1, 4.2, 5.2 Wet BB 2021.

9. Minimumbelasting

9.1 Tarief minimumbelasting (vanaf 2024)

Heffingspercentage minimumbelasting (vanaf 2024)	
tarief	% van heffing
minimumbelastingtarief	15

▷ Art. 1.2 Wet minimumbelasting.

9.2 Diverse cijfers minimumbelasting (vanaf 2024)

Diverse cijfers minimumbelasting (vanaf 2024)	
cijfers	2024
omzetgrens	€ 750 000 000
uitgesloten inkomen reële aanwezigheid	
■ uitzondering voor werknemerslasten	9,8%
■ uitzondering voor materiële activa	7,8%
de minimis-uitzondering additionele bijheffing	
■ omzet	€ 10 000 000
■ inkomen	1 000 000
tijdelijke veilige haven - landenrapport	
■ inkomsten	€ 10 000 000
■ brutowinst	1 000 000
■ maximum nettovermogensverlies	50 000 000
■ minimum effectief belastingtarief (overgangstarief)	15%
tijdelijke onderbelastewinstbijheffing veilige haven	
■ minimum statutair tarief	20%
aanvangsfase internationale activiteiten	
■ nettoboekwaarde materiële activa	€ 50 000 000

▷ Art. 2.1, 8.3, 8.7, 8.8, 14.2 Wet minimumbelasting.

10. Gereserveerd

11. Omzetbelasting

11.1 Tarieven omzetbelasting

Heffingspercentages omzetbelasting				
tarief	2024	2023	2022	2021
algemeen tarief				
■ exclusief	21	21	21	21
■ inclusief	17,36	17,36	17,36	17,36
verlaagd tarief (tabel I)				
■ exclusief	9	9	9	9
■ inclusief	8,26	8,26	8,26	8,26
nul-tarief (tabel II)	0	0	0	0

▷ Art. 9, 17d, 20 Wet OB 1968.

▲ Fiscaal Memo Wet- & Regelgeving, § 11.6, 11.7; Fiscaal Memo App, Omzetbelasting.

11.2 Diverse cijfers omzetbelasting

Diverse percentages omzetbelasting				
tarief	2024	2023	2022	2021
correctie privégebruik auto ^a	2,7	2,7	2,7	2,7
gebruik en onderhoud auto ^b	1,5	1,5	1,5	1,5
personeelskantines	9	9	9	9
sportkantines	13	13	13	13

- Privégebruik wordt als fictieve dienst belast naar werkelijk privégebruik (incl. woonwerkverkeer) van auto, hetgeen ook forfaitair met 2,7% (vanaf 6e gebruiksjaar: 1,5%) van catalogusprijs (incl. OB/BPM) mag worden berekend; forfait bedraagt maximaal betaalde OB op gebruik en onderhoud en jaardeel betaalde OB over aanschafwaarde; forfait mag 1 × per jaar in laatste aangiftetijdvak op aangifte worden voldaan; auto(verhuur) bedrijf mag gemiddelde catalogusprijs hanteren; forfait tijdsgelang nemen naar aantal dagen dat auto voor privédoeleinden ter beschikking staat.
- Indien geen vooraftrek over aanschaf auto heeft plaatsgevonden en geen administratie van privégebruik is bijgehouden; forfait bedraagt maximaal betaalde OB op gebruik en onderhoud.

Diverse bedragen omzetbelasting				
bedrag	2024	2023	2022	2021
drempelbedragen				
■ verwervingen	€ 10 000	€ 10 000	€ 10 000	€ 10 000
■ (vanaf 1-7-2021) elektronische interface/invoerregeling	150	150	150	150
■ (t/m 30-6-2021) afstandsverkoop	-	-	-	100 000
■ grensoverschrijdende digitale diensten en (vanaf 1-7-2021) goederenleveringen	10 000	10 000	10 000	10 000
maatschappelijk gebonden eigendom woning	510 000	440 000	240 000	240 000
vrijstelling fondswerving				
■ leveringen	68 067	68 067	68 067	68 067
■ diensten sportverenigingen	50 000	50 000	50 000	50 000
■ diensten andere instellingen	22 689	22 689	22 689	22 689
kantineregeling ^a	68 067	68 067	68 067	68 067
verlegging mobiele telefoons, geïntegreerde schakelingen, spelcomputers, tablet pc's, laptops	10 000	10 000	10 000	10 000
uitsluiting aftrek OB				
■ woonwerkfiets (incl. OB)	749	749	749	749
■ OB in leasetermijnen leasefiets	130	130	130	130
■ drempel	227	227	227	227
reizigersvrijstelling (geen tabak/alcohol/brandstof)				
■ particuliere plezierlucht- of -zeevaart	300	300	300	300
■ overige reizigers	430	430	430	430
beleggingsgoud	10 000	10 000	10 000	10 000
verzoek teruggaaf buitenlandse ondernemer				
■ drempel algemeen	400	400	400	400
■ drempel kalenderjaar	50	50	50	50
inkoopverklaring margeregeling	500	500	500	500
uitvoer door particulieren	50	50	50	50
omzetgrens opgaaf ICP per kwartaal	50 000	50 000	50 000	50 000

- a. Voor primaire activiteiten vrijgestelde (anders dan door vrijstelling kleine ondernemers) muziekvereniging, speeltuinvereniging, instelling voor jeugdwerk, bejaardensociëteit, hobbyclub, buurtvereniging, dorps huis, wijkcentrum, basisschool, school voor lager en middelbaar beroepsonderwijs en school voor algemeen voortgezet en voorbereidend wetenschappelijk onderwijs.

Forfaitaire bedragen verschuldigde OB op zonnepanelen^a

opwekvermogen in Wattpiek per jaar		forfaitair verschuldigde OB^{b,c} bij			
van	t/m	niet-geïntegreerde zonnepanelen		geïntegreerde zonnepanelen	
		vanaf 2023	t/m 2022	vanaf 2023	t/m 2022
-	1 000	€ 20	€ 20	€ 5	€ 5
1 001	2 000	40	40	10	10
2 001	3 000	60	60	20	20
3 001	4 000	80	80	30	30
4 001	5 000	100	100	40	40
5 001	6 000	120	120	50	50
6 001	7 000	140	140	60	60
7 001	8 000	160	160	70	70
8 001	9 000	180	180	80	80
9 001	10 000	200	200	90	90
10 001	11 000	220	-	100	-
11 001	12 000	240	-	110	-
12 001	13 000	260	-	120	-
13 001	14 000	280	-	130	-
14 001	15 000	300	-	140	-

- a. Geïntegreerde zonnepanelen hebben zowel functie van dakbedekking als stroomopwekking; niet-geïntegreerde zonnepanelen hebben alleen functie van stroomopwekking; forfait is jaarbedrag dat niet tijdsgelang mag worden toegepast, mag in laatste aangifte van ieder kalenderjaar worden voldaan en geldt voor particulieren en andere ondernemers, mits zonnepanelen in onmiddellijke nabijheid van woning zijn geïnstalleerd (*t/m 2022*: forfait geldt alleen voor particulieren en niet voor overige ondernemers).
- b. Bij gebruikmaking van forfait mag voor geleverde stroom geen OB aan energiebedrijf in rekening worden gebracht.
- c. Op niet-geïntegreerde zonnepanelen kan 100% en op geïntegreerde zonnepanelen kan 33,3% van bij aanschaf en installatie in rekening gebrachte OB als voorbelasting worden afgetrokken; (*vanaf 2023*) aftrek geldt ook voor in 2022 vooruitbetaalde factuur voor in 2023 geleverde zonnepanelen aan particulier die in 2022 kiest voor vrijstelling kleine ondernemers per 1-1-2023.
- ▷ Art. 1a, 3c, 4, 5a, 6h (oud), 6k, 8, 11, eerste lid, onderdeel v, 12, 21b, 28n, 28t, 28u, 31, 32a, 37a Wet OB 1968; Besluit uitsluiting aftrek OB 1968; art. 24ba Uitv. besl. OB 1968; art. 4a, 23a, 24 (oud), 33b Uitv.besch. OB 1968; onderdeel 2, 4 besluit 18-12-2013, nr. BLKB2013/2001M; onderdeel 2.1 besluit 11-9-2014, nr. BLKB2014/112M; onderdeel 2.2, 2.6, 2.7, 3.3 besluit 25-6-2020, nr. 2020-4366; besluit 30-11-2022, nr. 2022-26848; onderdeel 2.2.2, 2.4-2.6 besluit 16-6-2023, nr. 2023-6393.
- ▲ Fiscaal Memo Wet- & Regelgeving, § 11.2, 11.4, 11.6, 11.7, 11.9, 11.12, 11.15, 11.19, 11.20; Fiscaal Memo Arresten & Beleid 2015, § 11.20, 13.3.

11.3 Kleine ondernemers

Vrijstelling^{a,b} OB kleine ondernemers

<i>kleine ondernemers</i>	<i>bedrag</i>
jaaromzet exclusief OB ^c	€ 20 000
registratiedrempel ^e	1800
drempel herziening ^d	500

- a. Vrijstelling van OB voor door ondernemer (ongeacht rechtsvorm) verrichte leveringen en diensten, behalve voor levering van
 - nieuw vervoermiddel naar andere EU-lidstaat
 - in bedrijf van ondernemer gebruikte onroerende zaken.
 - b. Eerste toepassing vrijstelling dient uiterlijk 4 weken voorafgaand aan belastingtijdvak te worden gemeld (*vanaf 30-11-2021*) voor particuliere zonnepaneelhouder geldt bij melding in aanschafjaar 4-wekentermijn niet) (inspecteur kan bij voor bezwaar vatbare beschikking toepassing weigeren); vrijstelling geldt tot opzegging door ondernemer (melding uiterlijk 4 weken voorafgaand), maar moet na aanvang minimaal 3 jaren worden toegepast (hernieuwde toepassing kan pas na 3 jaar na opzegging); ondernemer die vrijstelling toepast
 - heeft geen recht op vooraf trek
 - mag geen OB vermelden op facturen
 - is ontheven van administratieve verplichtingen (wel bewaarplicht facturen), uitreikplicht facturen en listingverplichtingen, behalve bij verplichte verlegging van OB naar ondernemer of intracommunautaire goederenverwerking in Nederland
 - kan niet opteren voor belaste verhuur van onroerende zaken.
 - c. Tot omzet behoort ook van OB vrijgestelde omzet uit levering of verhuur van onroerende zaken, uit financiële diensten op gebied van betaalverkeer, effectenhandel, kredietverlening en verzekeringen en specifiek benoemde omzet uit uitvoer van goederen en krachtens volkerenrecht van OB vrijgestelde omzet, maar niet vergoeding voor levering aan in eigen bedrijf gebruikte onroerende en roerende investeringsgoederen; bij overschrijding omzetsdrempel vervalt vrijstelling voor desbetreffende levering of dienst en alle daaropvolgende leveringen en diensten; hernieuwde toepassing vrijstelling kan pas na 3 jaar na overschrijding.
 - d. Vrijstelling mag worden toegepast zonder voorafgaande melding, zolang omzet per kalenderjaar registratiedrempel niet overschrijdt.
 - e. Herziening blijft (naast 10%-regel) in ieder geval achterwege als door toepassing of beëindiging van vrijstelling, herzieningsbedrag in dat boekjaar minder is dan drempelbedrag.
- ▷ Art. 25 Wet OB 1968; art. 13, 25 Uitv.besch. OB 1968; besluit 10-6-2021, nr. 2021-12740; onderdeel 2.2.1 besluit 16-6-2023, nr. 2023-6393.

- ▲ Fiscaal Memo Wet- & Regelgeving § 11.13.

11.4 **Factuurgegevens****Verplichte vermeldingen op factuur^a****factuurgegevens^{b,c}**

datum uitreiking

opeenvolgend factuurnummer, met 1 of meer reeksen, ter eenduidige identificatie van factuur

naam, adres en btw-identificatienummer^d ondernemer

naam, adres afnemer

factuurgegevens^{b,c}

btw-identificatienummer^d afnemer indien OB van afnemer wordt gegeven of bij intracommunautaire levering

naam, adres en btw-identificatienummer^d fiscaal vertegenwoordiger, indien OB door hem wordt voldaan

hoeveelheid en aard geleverde goederen/omvang en aard verrichte diensten

datum levering/dienst of datum vooruitbetaling mits vast te stellen en afwijkend van datum uitreiking factuur

vergoeding per tarief (normaal/verlaagd/nihil/vrijgesteld), eenheidsprijs exclusief OB, eventuele niet in eenheidsprijs begrepen vooruitbetalings- en andere kortingen^{e,f}

toegepast tarief^f

te betalen OB in euro's^f

voor zover van toepassing, aanduiding van vrijstelling, intracommunautaire levering of vermelding 'factuur uitgereikt door afnemer', 'btw verlegd', 'bijzondere regeling reisbureaus', 'bijzondere regeling - gebruikte goederen', 'bijzondere regeling - kunstvoorwerpen', 'bijzondere regeling - voorwerpen voor verzamelingen of antiquiteiten'

benodigde gegevens om te bepalen of sprake is van nieuw vervoermiddel (bij intracommunautaire levering)

- a. Voor bepaalde gevallen geldt ontheffing of vereenvoudiging van bepaalde vermeldingen (openbaar vervoer, taxivervoer, spijzen- en drankenverstrekking in horeca, benzinebonnen, bonnen met verzamelfactuur, inruiltransacties, groothandelsbedrijven, acceptgirokaarten en automatische incasso).
- b. Bedragen mogen in elke munteenheid voorkomen, mits te betalen OB in euro's is uitgedrukt.
- c. Inspecteur kan uit controle-oogpunt Nederlandse vertaling van factuur eisen
 - inzake in Nederland verrichte prestaties, of
 - indien ontvangen door in Nederland gevestigde ondernemer.
- d. Voor ondernemer/natuurlijk persoon is btw-id geanonimiseerd nummer waarin BSN niet is verwerkt; in contacten met belastingdienst dient omzetbelastingnummer te worden gebruikt.
- e. Vergoeding moet incl. OB worden vermeld zonder aparte vermelding van OB bij margeregeling of reisbureaueregeling.
- f. Bij grensoverschrijdende afstandsverkoop mag volstaan worden met vermelding van hoeveelheid, omvang, aard van goederen/diensten en vergoeding daarvoor.

Vereenvoudigde vermelding op vereenvoudigde factuur^{a,b}**factuurgegevens^c**

datum uitreiking

identiteit van ondernemer die goederenlevering of dienst verricht

aard van geleverde goederen of verrichte diensten

te betalen OB in euro's of gegevens waarmee OB kan worden uitgerekend

- a. Vereenvoudigde factuur mag worden uitgereikt als
 - factuurbedrag maximaal € 100 bedraagt, of
 - uitgereikte factuur is aan te merken als document/bericht dat wijzigingen aanbrengt in, en specifiek en ondubbelzinnig verwijst naar oorspronkelijke factuur; in vereenvoudigde factuur moet ondubbelzinnig naar oorspronkelijke factuur worden verwezen met specifieke vermelding van aangebrachte wijzigingen.
- b. Vereenvoudigde factuur mag niet worden uitgereikt
 - bij grensoverschrijdende afstandsverkoop, of
 - bij intracommunautaire leveringen tegen nultarief, of
 - als presterende ondernemer niet in lidstaat is gevestigd waar prestatie wordt verricht, of

- als vaste inrichting in lidstaat waar prestatie wordt verricht niet betrokken is bij verrichten van prestatie en OB-schuld is verlegd naar afnemer.
- c. Bedragen mogen in elke munteenheid voorkomen, mits te betalen OB in euro's is uitgedrukt.
 - Factuur moet worden uitgereikt
 - uiterlijk 15e dag na maand van levering/dienst
 - bij vooruitbetaling: vóór tijdstip opeisbaar worden van vooruitbetalinghetgeen op 2 wijzen kan geschieden
 - op papier
 - elektronisch, mits afnemer elektronische uitreiking aanvaardt.
- ▷ Art. 28h, 28zf, 34d, 34g, 35a, 35b Wet OB 1968; art. 33 Uitv.besch. OB 1968; onderdeel 3.3.6 besluit 6-12-2014, nr. BLKB2014/704M.
- ▲ Fiscaal Memo Wet- & Regelgeving, § 11.20; Fiscaal Memo Arresten & Beleid 2016, § 11.23; Fiscaal Memo Arresten & Beleid 2018, § 11.24.

12. Successiewet

12.1 Partners

- Onder partners worden verstaan
 - echtgenoten
 - 2 ongehuwde personen, mits zij gedurende 6 maanden voorafgaand aan overlijden (schenking: 2 jaar voorafgaand aan schenking)
 - beiden meerderjarig zijn
 - op hetzelfde woonadres in basisregistratie personen staan ingeschreven
 - wederzijdse zorgverplichting hebben die is aangegaan in notarieel samenlevingscontract
 - deze eis geldt niet voor personen die tot overlijden/schenking gedurende minimaal 5 jaar onafgebroken op hetzelfde woonadres in basisregistratie personen staan ingeschreven (termijn geldt afzonderlijk van termijn 6 maanden/2 jaar)
 - geen bloedverwanten in de rechte lijn zijn ((groot)ouders, (klein) kinderen)
 - niet met andere persoon aan deze voorwaarden voldoen met dien verstande dat
 - iedere persoon op elk moment maar 1 partner kan hebben
 - bij meerdere echtgenoten wordt alleen echtgenoot uit oudste verbintenis als partner aangemerkt
 - samenlevingscontract met meer dan 1 persoon wordt niet in aanmerking genomen
 - persoon die van tafel en bed is gescheiden als ongehuwd wordt aangemerkt
 - ongehuwden als partners blijven aangemerkt (partnerschap kan desgewenst via schriftelijke kennisgeving worden beëindigd)
 - indien inschrijving op hetzelfde woonadres niet langer mogelijk is door opname in verpleeghuis/verzorgingshuis wegens medische redenen of ouderdom
 - zolang voor geen van beiden derde persoon als partner wordt aangemerkt.
- ▷ Art. 1a SW 1956; art. 5a AWR.
- ▲ Fiscaal Memo Wet- & Regelgeving, § 12.3.

12.2 Vrijstelling erfbelasting

Vrijstelling erfbelasting				
verkrijger	2024	2023	2022	2021
partner				
■ vrijstelling	€ 795 156	€ 723 526	€ 680 645	€ 671 910
■ minimumvrijstelling na korting met onbelaste aanspraken ^a	205 420	186 915	175 837	173 580
kind				
■ ziek/gehandicapt ^b	75 546	68 740	64 666	63 836
■ overig	25 187	22 918	21 559	21 282
kleinkind	25 187	22 918	21 559	21 282
ouders	59 643	54 270	51 053	50 397
overige verkrijgers	2 658	2 418	2 274	2 244

- a. Aanspraken op pensioen, lijfrente en periodieke uitkeringen bij overlijden komen voor 50% op basisvrijstelling in mindering.
- b. Kind werd grotendeels op kosten van overledene onderhouden en is door ziekte of gebreken vermoedelijk eerstkomende 3 jaar niet in staat 50% van normaal inkomen uit arbeid te verwerven.

▷ Art. 32 SW 1956.

▲ Fiscaal Memo Wet- & Regelgeving, § 12.9; Fiscaal Memo App, Erfbelasting.

12.3 Vrijstelling schenkbelasting

Vrijstelling schenkbelasting				
verkrijger	2024	2023	2022	2021
door kind van ouders	€ 6 633	€ 6 035	€ 5 677	€ 6 604
door kind van 18 t/m 39 jaar van ouders ^{a,d}				
■ algemene vrijstelling ^e	31 813	28 947	27 231	26 881
■ kostbare studie of opleiding ^{e,f}	66 268	60 298	56 724	55 996
■ (t/m 2023) voor eigen woning ^{b,c,e,g}	–	28 947	106 671	105 302
■ (t/m 2022) voor eigen woning ^{b,c,g,h}	–	–	29 493	29 115
overige verkrijgers	2 658	2 418	2 274	3 244
overige verkrijgers van 18 t/m 39 jaar ^d				
■ (t/m 2023) voor eigen woning ^{a,b,c,g,i}	–	28 947	106 671	105 302

- a. Eenmalig, op verzoek in aangifte; op verhoogde vrijstelling is 180-dagenregeling niet van toepassing.
- b. (T/m 2023) onder 'voor eigen woning' wordt verstaan schenking eigen woning en schenking bedrag voor
- verwerving eigen woning (schenking kan ook via kwijtschelding koopsom)
 - verwerving leegstaande of in aanbouw zijnde woning die (aannemelijk te maken door belastingplichtige) uitsluitend bestemd is om in kalenderjaar of in 1 van 3 volgende jaren als eigen woning aan belastingplichtige ter beschikking te staan
 - verbetering of onderhoud van (toekomstige) eigen woning, in jaar van schenking of in 2 daaropvolgende kalenderjaren
 - afkoop van recht van erfpacht/opstal/beklemming van (toekomstige) eigen woning
 - aflossing of kwijtschelding eigenwoningschuld

- aflossing of kwijtschelding (deel van) restschuld die verkrijger heeft door vervreemding eigen woning (ongeacht wanneer restschuld is ontstaan).
 - c. (*T/m 2023*) schenking moet onvoorwaardelijk zijn gedaan of onder schriftelijk vastgelegde ontbindende voorwaarde dat verkrijger schenking uiterlijk 2e kalenderjaar volgend op schenkingsjaar voor eigen woning besteedt; op verzoek moet schriftelijk worden bewezen dat schenking daadwerkelijk door schenker is betaald (of kwijtschelding heeft plaatsgevonden) en door verkrijger tijdig voor eigen woning is aangewend; verkrijger moet uiterlijk op 31 mei van 3e kalenderjaar volgend op schenkingsjaar aan inspecteur melden dat in voorkomend geval niet is voldaan aan voorwaarden van verhoogde schenkingsvrijstelling; na volledige ongedaanmaking schenking wegens intreden ontbindende voorwaarde, kan voor latere schenking hernieuwd beroep op verhoogde schenkingsvrijstelling worden gedaan.
 - d. Schenking op 40e verjaardag voldoet ook nog; eenmalig verhoogde vrijstelling kan ook worden toegepast als degene aan wie geschonken is, zelf niet aan leeftijdsvoorwaarden voldoet, maar zijn partner wel, tenzij verkrijger/partner voor andere schenking door (schoon)ouders al beroep heeft gedaan op eenmalig verhoogde vrijstelling.
 - e. Vrijstelling geldt niet als kind in jaren 2010 t/m 2016 al (tijdelijk) verhoogde vrijstelling of (*vanaf 2023*) vóór 2010 al verhoogde vrijstelling voor kind van 18 t/m 34 jaar op een schenking van ouders heeft toegepast.
 - f. Kosten van studie of opleiding moeten, exclusief kosten voor levensonderhoud, ten minste € 20 000 per jaar bedragen; vrijstelling geldt niet voor aflossing van studieschulden; van schenking moet notariële akte zijn opgemaakt waarin is opgenomen voor welke studie/opleiding schenking bedoeld is alsmede verwachte omvang van kosten daarvan; schenking moet zijn gedaan onder ontbindende voorwaarde dat schenking vervalt voor zover schenking niet binnen 2 kalenderjaren na schenkingsjaar aan studie/opleiding is besteed; op verzoek moet schriftelijk worden aangetoond dat schenking daadwerkelijk door schenker is betaald en binnen 2-jarentermijn door begunstigde als zodanig is aangewend.
 - g. (*T/m 2022*) in kalenderjaar niet-benutte deel van verhoogde vrijstelling mag in aansluitende 2 kalenderjaren (voor niet-benutte schenking in 2021 en 2022 tot uiterlijk in 2023) op verzoek in aangifte alsnog worden aangewend voor schenking voor eigen woning van dezelfde schenker, mits verkrijger nog altijd jonger dan 40 jaar is; termijn voor opleggen aanslag is geen 3 maar 5 jaar.
 - h. (*T/m 2022*) mits kind vóór 2010 al verhoogde vrijstelling voor kind van 18 t/m 34 jaar heeft toegepast en in 2010 t/m 2016 geen (tijdelijk) verhoogde vrijstelling voor eigen woning heeft toegepast.
 - i. (*T/m 2023*) vrijstelling geldt niet als op een schenking van dezelfde schenker of diens partner al eerder tijdelijk verhoogde vrijstelling is toegepast.
- ▷ Art. 12, 33, 33a (oud), 82a SW1956; art. XVIII Belastingplan 2023; art. 5 (oud), 6 Uitv. reg. schenk- en erfbelasting; onderdeel 8.1, 8.2.1, 8.2.2, 8.2.5 besluit 13-12-2022, nr. 2022-0000023865.
- ▲ Fiscaal Memo Wet- & Regelgeving, § 12.9; Fiscaal Memo App, Schenkbelasting.

12.4 Gereserveerd

12.5 Tarieven schenk- en erfbelasting

Tarief schenk- en erfbelasting									
gedeelte van belaste verkrijging		verkrijger in tariefgroep							
(1)	(2)	I		Ia		II		a	b
		a	b	a	b	a	b		
2024									
	-	€ 152 368	€ 0	10	€ 0	18	€ 0	30	
€ 152 368		-	15 236	20	27 426	36	45 710	40	
2023									
	-	€ 138 642	€ 0	10	€ 0	18	€ 0	30	
€ 138 642		-	13 864	20	24 955	36	41 592	40	
2022									
	-	€ 130 425	€ 0	10	€ 0	18	€ 0	30	
€ 130 424		-	13 042	20	23 476	36	39 127	40	
2021									
	-	€ 128 751	€ 0	10	€ 0	18	€ 0	30	
€ 128 751		-	12 875	20	23 175	36	38 625	40	

- Belasting bedraagt
 - bedrag kolom a, d.i. belasting over belaste verkrijging kolom 1, plus
 - percentage kolom b over gedeelte van belaste verkrijging dat ligt tussen bedragen van kolom 1 en kolom 2.
- Tariefgroepen
 - I: partner, kinderen
 - Ia (= I + 80%): afstammelingen in tweede of verdere graad ((achter) kleinkinderen)
 - II: alle overige verkrijgers.
- Tarieftoepassing
 - tabel vermeldt bedrag van belaste, dus met eventuele vrijstelling verminderde, verkrijging
 - onder tariefgroep I vallen ook stiefkinderen uit huwelijk of partnerschap, pleegkinderen, kinderen over wie door ander met ouder gezamenlijk gezag wordt uitgeoefend en kinderen over wie door 2 personen gezamenlijke voogdij wordt uitgeoefend
 - onder tariefgroep I vallen ook (tariefgroep I betreft alleen tarief-toepassing, niet vrijstelling)
 - achtergebleven partner, indien aanstaande echtgenoot overlijdt binnen 6 maanden voor huwelijksvoltrekking
 - ex-echtgenoot/ex-partner, indien schenking of verkrijging gevolg is van uitvoering van echtscheidingsregeling/van bij beëindiging samenwoning overeengekomen verdeling
 - achtergebleven partner, indien door onvoorziene en onvoorzienbare omstandigheden niet aan 6-maandetermijn kan worden voldaan
 - van tafel en bed gescheiden echtgenoot, indien wordt verkregen van overleden echtgenoot, mits beiden op dat overlijdenstijdstip geen partner hebben

- verkrijgingen door partners worden samengeteld (uitzondering geldt voor 2 ongehuwd samenwonende bloedverwanten van gelijke graad die na 5 jaar als partners worden beschouwd); naaste verwantschap tot erfflater toepassen
 - partners voor berekening schenkbelasting als 1 persoon aanmerken (uitzondering geldt voor 2 ongehuwd samenwonende bloedverwanten van gelijke graad die na 5 jaar als partners worden beschouwd); naaste verwantschap tussen schenker/partner en begiftigde/partner toepassen
 - bij onzekerheid omtrent verwantschap geldt hoogste belasting, met correctie als verwantschap later komt vast te staan
 - schenkingen door ouders aan kind in kalenderjaar gedaan, aanmerken als 1 schenking voor totaalbedrag
 - schenkingen door dezelfde schenker aan dezelfde begiftigde in kalenderjaar gedaan, aanmerken als 1 schenking voor totaalbedrag.
- ▷ Art. 19, 24-29 SW 1956; besluit 5-7-2010, nr. DGB2010/872M; besluit 13-4-2022, nr. 2022-0000001301.
- ▲ Fiscaal Memo Wet- & Regelgeving, § 12.6, 12.9, 23.2; Fiscaal Memo Arresten & Beleid 2011, § 12.3; Fiscaal Memo App, Schenkbelasting, Erfbelasting.

12.6 Latente inkomstenbelastingsschulden

Aftrek van verkrijging	
ter zake van	aftrek
fiscale reserves/stille reserves	20%
oudedagsreserve (FOR)	30%
stamrechten	30%
aanmerkelijk belang	6,25%

▷ Art. 20 SW 1956.

- ▲ Fiscaal Memo Wet- & Regelgeving, § 12.7.

12.7 Waarderingsregels Successiewet

Waarderingsregels Successiewet	
waardering van	waarderingregel
woning	<ul style="list-style-type: none"> ■ WOZ-waarde over verkrijgingsjaar (op verzoek daaropvolgende kalenderjaar), waarbij <ul style="list-style-type: none"> – waarde van (<i>vanaf 2023</i>: voor onbepaalde tijd) verhuurde woning die onder huurbescherming valt wordt gesteld op WOZ-waarde × leegwaardering^a – waarde van duurzaam verpachte woning wordt gesteld op WOZ-waarde × leegwaardering^a – gekapitaliseerde waarde^b van toekomstige jaarlijkse erfpachtcanons van WOZ-waarde mag worden afgetrokken

waardering van	waarderingsregel
	– waarde van serviceflat wordt gesteld op waarde in economische verkeer op overlijdensdatum (bij serviceflat moet waarde in economische verkeer in belangrijke mate (30%) afwijken van WOZ-waarde)
periodieke uitkeringen in geld ^c	
■ afhankelijk van 1 leven	■ jaarlijks bedrag × factor tabel 1
■ afhankelijk van meer dan 1 leven en vervallende bij overlijden van	
– laatstlevende	■ jaarlijks bedrag × factor tabel 1 bij jongste lijf minus 5 jaar
– eerststervende	■ jaarlijks bedrag × factor tabel 1 bij oudste lijf plus 5 jaar
■ vervallende na bepaalde tijd én tevens	
– niet afhankelijk van een leven	■ jaarlijks bedrag × aantal uitkeringsjaren × factor tabel 2 ^d
– afhankelijk van 1 leven	■ jaarlijks bedrag × aantal uitkeringsjaren × factor tabel 2 ^e
periodieke uitkeringen in geld ^c	
■ voor onbepaalde tijd en niet afhankelijk van enig leven	■ 17 × jaarlijkse uitkering
overige periodieke uitkeringen	■ koopsom zodanige uitkering
vruchtgebruik	■ 6%
a. Zie tabel § 1.63, maar tegenbewijs mogelijk als aldus berekende waarde 10% of meer afwijkt van werkelijke waarde in economisch verkeer van woning in verhuurde/verpachte staat op tijdstip belastbare feit; leegwaarderatio bedraagt 1 indien woning wordt verkregen door huurder/pachter van woning of zijn partner.	
b. 17 × jaarlijkse bedrag; ingeval van verhuurde wooneenheid 20 × jaarlijkse bedrag.	
c. Onzeker jaarlijks bedrag of uitkeringen niet in geld worden in aanmerking genomen naar geschatte bedrag.	
d. Waarde niet hoger dan 17 × jaarlijkse uitkering.	
e. Waarde niet hoger dan periodieke uitkering afhankelijk van 1 leven en niet vervallend na bepaalde tijd.	

Tabel 1

leeftijd	factor	leeftijd	factor	leeftijd	factor
tot 20 jaar	16	tot 60 jaar	11	tot 80 jaar	5
tot 30 jaar	15	tot 65 jaar	10	tot 85 jaar	4
tot 40 jaar	14	tot 70 jaar	8	tot 90 jaar	3
tot 50 jaar	13	tot 75 jaar	7	vanaf 90 jaar	2
tot 55 jaar	12				

Tabel 2

jaren	indien uitkering afhankelijk is van leven van 1 persoon		indien uitkering niet van leven afhankelijk is	
	jonger dan 40 jaar	40 jaar of ouder, doch jonger dan 60 jaar	60 jaar of ouder	
eerste vijftal jaren	0,84	0,83	0,75	0,85
tweede vijftal jaren	0,62	0,60	0,40	0,64
derde vijftal jaren	0,46	0,42	0,15	0,48
vierde vijftal jaren	0,34	0,28	0,04	0,36
vijfde vijftal jaren	0,25	0,18	0,02	0,28
volgende jaren	0,12	0,06	-	0,15

▷ Art. 21 SW 1956; art. 5-10b Uitv.besl. SW 1956; HR 23-9-2016, nr. 15/05738, ECLI:NL:HR:2016:2135.

▲ Fiscaal Memo Wet- & Regelgeving, § 12.8.

12.8 Bedrijfsopvolging

Vrijstelling waarde ondernemingsvermogen

jaar	objectieve onderneming	
	waarde	meerdere
2024	€ 1 325 253	83%
2023	€ 1 205 871	83%
2022	€ 1 134 403	83%
2021	€ 1 119 845	83%

▷ Art. 35b SW 1956.

▲ Fiscaal Memo Wet- & Regelgeving, § 12.10.

12.9 Overlevingstafels

CBS Overlevingstafel 2022^a

leeftijd op 31 december	levensverwachting		leeftijd op 31 december	levensverwachting	
	mannen	vrouwen		mannen	vrouwen
0	80,10	83,09	11	69,96	72,92
1	79,85	82,81	12	68,96	71,92
2	78,89	81,84	13	67,97	70,93
3	77,90	80,85	14	66,98	69,93
4	76,91	79,87	15	65,99	68,94
5	75,92	78,88	16	65,00	67,95
6	74,93	77,88	17	64,01	66,96
7	73,94	76,89	18	63,03	65,97
8	72,94	75,89	19	62,05	64,98
9	71,95	74,90	20	61,07	63,99
10	70,95	73,91	21	60,10	63,00

leeftijd op 31 december	levensverwachting		leeftijd op 31 december	levensverwachting	
	mannen	vrouwen		mannen	vrouwen
22	59,13	62,01	61	22,32	24,67
23	58,16	61,03	62	21,46	23,79
24	57,18	60,04	63	20,62	22,91
25	56,20	59,05	64	19,80	22,06
26	55,22	58,06	65	18,98	21,20
27	54,24	57,08	66	18,18	20,35
28	53,26	56,09	67	17,39	19,53
29	52,29	55,10	68	16,60	18,71
30	51,31	54,12	69	15,83	17,90
31	50,33	53,13	70	15,07	17,10
32	49,36	52,15	71	14,34	16,31
33	48,38	51,17	72	13,61	15,52
34	47,41	50,19	73	12,89	14,75
35	46,44	49,21	74	12,19	13,99
36	45,47	48,23	75	11,51	13,23
37	44,50	47,25	76	10,84	12,50
38	43,53	46,27	77	10,18	11,77
39	42,56	45,29	78	9,57	11,07
40	41,60	44,32	79	8,96	10,39
41	40,64	43,35	80	8,37	9,72
42	39,68	42,38	81	7,79	9,06
43	38,73	41,41	82	7,24	8,42
44	37,77	40,45	83	6,70	7,82
45	36,82	39,49	84	6,19	7,22
46	35,87	38,53	85	5,70	6,64
47	34,93	37,57	86	5,24	6,10
48	33,99	36,61	87	4,81	5,59
49	33,06	35,67	88	4,41	5,12
50	32,13	34,73	89	4,02	4,70
51	31,20	33,79	90	3,71	4,30
52	30,29	32,85	91	3,39	3,93
53	29,38	31,91	92	3,09	3,61
54	28,48	30,98	93	2,83	3,30
55	27,59	30,06	94	2,62	3,02
56	26,69	29,15	95	2,40	2,77
57	25,80	28,24	96	2,25	2,54
58	24,92	27,34	97	2,04	2,33
59	24,04	26,45	98	1,86	2,18
60	23,17	25,56	99	1,68	2,00

a. Bron: CBS.

▷ Art. 21 SW 1956; onderdeel 2.4 besluit 15-6-2022, nr. 2022-0000013460.

13. Belastingen van rechtsverkeer

13.1 Tarieven overdrachtsbelasting

Heffingspercentages overdrachtsbelasting				
heffing over waarde ^a	2024	2023	2022	2021
woning ^{b,c}				
■ verkregen door natuurlijk persoon ^d	2	2	2	2
■ (vanaf 2022) verkregen door dezelfde natuurlijk persoon, waarbij eenmalige startersvrijstelling wordt teruggenomen	2	2	2	-
■ verkregen door wooncoöperatie ^e	2	2	2	2
■ overige verkrijgers	10,4	10,4	8	8
overige onroerende zaken	10,4	10,4	8	8

- a. (T/m 28-2-2023) maatstaf van heffing naar beneden afronden op veelvoud van € 50.
- b. Onder woning vallen ook aanhorigheden (tuin, garage, e.d.) die tot woning behoren en gelijktijdig met woning worden verkregen.
- c. Onder woning wordt ook verstaan appartementsrecht op woning e.d.
- d. Mits verkrijger woning anders dan tijdelijk als hoofdverblijf gaat gebruiken (behoudens onvoorziene bijzondere omstandigheden of opname in verpleeghuis) en dit voorafgaand aan verkrijging schriftelijk verklaart; als meerderjarige verkrijger jonger is dan 35 jaar geldt eenmalige startersvrijstelling van overdrachtsbelasting, mits verkrijger schriftelijke verklaring afgeeft en (vanaf 1-4-2021) totale waarde woning met aanhorigheden maximaal € 510 000 (2023: € 440 000; 2022: € 400 000; 2021: € 400 000) bedraagt; op verkrijgingstijdstip niet ingediend beroep op 2%-tarief of startersvrijstelling, terwijl aan alle voorwaarden wordt voldaan, kan worden hersteld met tijdig ingediend bezwaarschrift.
- e. Mits wooncoöperatie woning verkrijgt van woningcoöperatie, die voor verkoop toestemming heeft gekregen.
- ▷ Art. 14, 15, 15a WBR; onderdeel 2 (oud) besluit 22-2-2017, nr. 2017-36415; onderdeel 2, 5 besluit 2-3-2023, nr. 2023-2.
- ▲ Fiscaal Memo Arresten & Beleid 2018, § 13.1.

13.2 Tarief assurantiebelasting

Heffingspercentages assurantiebelasting			
2024	2023	2022	2021
21	21	21	21

- ▷ Art. 23 WBR.

14. Verhuurderheffing

14.1 Belastingplicht (t/m 2022)

- Verhuurderheffing is per 1-1-2023 vervallen.
- Belastingplichtige voor verhuurderheffing is t/m 2022 degene (natuurlijk persoon, rechtspersoon of groep) die op 1 januari van heffingsjaar genot heeft van meer dan 50 in Nederland gelegen huurwoningen
 - met kale huurprijs per maand die niet meer bedraagt dan maximale huurprijsgrens huurtoeslag (2022: € 763,47; 2021: € 752,33)
 - niet zijnde
 - vakantiehuizen die voor korte tijd worden verhuurd
 - rijksmonumenten.

▷ Art. 1.2, 1.4 WMW (oud); HR 2-3-2018, nr. 17/00527, ECLI:NL:HR:2018:290.

▲ Fiscaal Memo Wet- & Regelgeving 2022, § 14.1; Sociaal Memo, § 23.2.4.

14.2 Grondslag en tarief verhuurderheffing (t/m 2022)

Heffingsgrondslag en verschuldigde verhuurderheffing (t/m 2022)

bestanddelen

som van WOZ-waarden ^a van huurwoningen van belastingplichtige op 1 januari van heffingsjaar ^b
af: 50 × gemiddelde WOZ-waarde ^a van huurwoningen op 1 januari van heffingsjaar -
belastbare bedrag (niet negatief)
verhuurderheffing: tarief × belastbare bedrag
af: heffingsvermindering ^{c,d} -
verschuldigde verhuurderheffing ^e

a. Maximaal in aanmerking te nemen WOZ-waarde per huurwoning bedraagt € 345 000 (2021: € 315 000).

b. Tenzij huurwoning is vrijgesteld van verhuurderheffing.

c. Mits belastingplichtige of 1 rechtspersoon binnen groep beschikt over op naam gestelde definitieve investeringsverklaring met dagtekening tussen 1 januari van kalenderjaar 3 jaar voor heffingsjaar en 1 oktober van heffingsjaar.

d. Heffingsvermindering kan niet meer bedragen dan verhuurderheffing; zie voor bedragen van heffingsvermindering Fiscaal Memo Wet- & Regelgeving 2022, § 14.1; eventueel niet gerealiseerde heffingsvermindering wordt doorgeschoven naar volgend heffingsjaar, maar uiterlijk naar 3e heffingsjaar na dagtekening definitieve investeringsverklaring; heffingsvermindering bedraagt gemiddeld maximaal € 15 mln per belastingplichtige per jaar.

- e. Verhuurderheffing wordt verhoogd met bedrag waarmee heffingsvermindering wordt verlaagd wegens intrekking definitieve investeringsverklaring; verhoging geschiedt in eerstvolgende aanslagjaar na bekendmaking intrekkingbesluit.

Heffingspercentage verhuurderheffing (t/m 2022)

grondslag	2022	2021
van belastbare bedrag	0,332	0,526

- Vrijgesteld van verhuurderheffing
 - gedurende periode van 20 jaar na verwerving woning is huurwoning die
 - eigendom is van belastingplichtige die toegelaten instelling sociale woningbouw is, en
 - door belastingplichtige in eigendom is verworven tussen 1-1-2017 en 31-12-2021, en
 - ligt in aangewezen gemeente in krimpgebied, en
 - is opgenomen in stadsvernieuwingsplan, en
 - is vermeld in door belastingplichtige bij RVO aan te vragen verklaring, die
 - uiterlijk 1 juli volgend op jaar van verwerving woning moet zijn ingediend
 - moet voldoen aan nader gestelde vereisten.
- Vrijgesteld van verhuurderheffing
 - gedurende periode van 15 jaar na realisatie huurwoning is huurwoning die
 - door belastingplichtige wordt gerealiseerd
 - tussen 1-1-2020 en 31-12-2024, en
 - onder afgifte van tijdelijke omgevingsvergunning van maximaal 15 jaar, en
 - niet onder heffingsvermindering voor bouw van goedkope huurwoning valt (zie tabel heffingsvermindering), en
 - is vermeld in door belastingplichtige bij RVO aan te vragen verklaring, die
 - uiterlijk 1 juli volgend op jaar van realisatie huurwoning moet zijn ingediend
 - moet voldoen aan nader gestelde vereisten.
- Voor huurwoning waarvan genot krachtens eigendom, bezit of beperkt recht wordt gedeeld door 2 of meer natuurlijke personen, rechtspersonen of groepen wordt vaststelling belastingplicht en belastbaar bedrag bij elk van hen naar rato van eigendom/bezit/recht toegepast
- Heffingsvermindering geldt alleen indien gerealiseerde investeringskosten minimaal bepaald bedrag per huurwoning bedragen.

Minimale investeringskosten (t/m 2022)

<i>per huurwoning</i>	<i>per huurwoning</i>
bouw van huurwoning ^a	
■ categorie (I) en (IV)	€ 62 500
■ categorie (II)	25 000
■ categorie (III)	50 000
■ categorie (V)	87 500
grootschalige verbouw van huurwoning ^{a,c}	62 500
verbouw van niet voor bewoning bestemde ruimte tot huurwoning ^a	25 000
sloop van huurwoning ^b	62 500
kleinschalige verbouw van huurwoning ^{b,d}	25 000
samenvoeging van huurwoningen tot 1 of meer huurwoningen ^{b,e}	62 500
verduurzaming van huurwoning ^b	
■ categorie 1	25 000
■ categorie 2	17 500
■ categorie 3	12 500
■ categorie 4	7 500
bouw van goedkope huurwoning met huur tot lage aftoppingsgrens ^a	
■ liggend in aangewezen gemeente	62 500
■ liggend in overige gemeente	31 250

a. Voorgenomen investering moet binnen 5 jaar na aanmelding zijn gerealiseerd.

b. Voorgenomen investering moet binnen 3 jaar na aanmelding zijn gerealiseerd.

c. Onder grootschalige verbouw wordt verstaan nader gegeven (combinatie) van werkzaamheden; onder grootschalige verbouw wordt ook verstaan combinatie van als kleinschalige verbouw aangemerkte werkzaamheden, voor zover investeringskosten daarvan meer bedragen dan € 62 500 per huurwoning.

d. Onder kleinschalige verbouw wordt verstaan nader gegeven (combinatie) van werkzaamheden, voor zover investeringskosten daarvan maximaal € 62 500 per huurwoning bedragen; onder kleinschalige verbouw wordt ook verstaan (combinatie van) als grootschalige en kleinschalige verbouw aangemerkte werkzaamheden, voor zover investeringskosten daarvan maximaal € 62 500 per huurwoning bedragen.

e. Per huurwoning waarmee aantal huurwoningen is verminderd.

▷ Art. 1.2, 1.5-1.7, 1.10, 1.11 WMW (oud); Besluit vermindering verhuurderheffing 2014 (oud); art. 3a-4 Regeling vermindering verhuurderheffing 2014 (oud).

▲ Fiscaal Memo Wet- & Regelgeving 2022, § 14.2.

15-17. Gereserveerd

18. Belasting van personenauto's en motorrijwielen

18.1 Tarieven BPM

■ 2024

Tarief BPM personenauto^a – 2024

	CO ₂ -uitstoot ^b	tarief per g/km	BPM bedraagt op basis van CO ₂ -uitstoot ^{b,c}
conventionele aandrijving			
	0 g/km		€ 440
1e schijf	<u>80 g/km</u>	€ 2	€ 160
	80 g/km		600
2e schijf	<u>24 g/km</u>	76	1 824
	104 g/km		2 424
3e schijf	<u>41 g/km</u>	167	6 847
	145 g/km		9 271
4e schijf	<u>16 g/km</u>	274	4 384
	161 g/km		13 655
5e schijf	meerdere boven	161 g/km	549
plug-in hybride elektrische aandrijving			
	0 g/km		€ 0
1e schijf	<u>34 g/km</u>	€ 28	€ 952
	24 g/km		952
2e schijf	<u>26 g/km</u>	100	2 600
	60 g/km		3 552
3e schijf	meerdere boven	60 g/km	239

a. Uitzonderd bijzondere personenauto zoals gepantserde auto of kampeerauto.

b. CO₂-uitstoot gemeten met WLTP-testmethode.

c. Alleen voor dieselmotor BPM nog vermeerderen met € 106,07 per g/km CO₂-uitstoot boven 71 g/km CO₂-uitstoot.

Tarief BPM bestelauto^a 2024

brandstof	BPM bedraagt % van netto-catalogusprijs		verminderd/vermeerderd met
diesel	37,7%	+	€ 273
overig	37,7%	-/-	1283

- a. Tarief geldt ook voor bijzondere personenauto zoals gepantserde auto of kampeerauto.

Tarief BPM motorrijwiel 2024

	nettocatalogusprijs	BPM bedraagt % van netto-catalogusprijs		verminderd/vermeerderd met
t/m € 2133		9,6%	-/-	€ 0
boven € 2133		19,4%	-/-	210

■ 2023

Tarief BPM personenauto^a – 2023

	CO₂-uitstoot^b	tarief per g/km	BPM bedraagt op basis van CO₂-uitstoot^{b,c}
--	--	------------------------	--

conventionele aandrijving

	0 g/km		€ 400
1e schijf	<u>82 g/km</u>	€ 2	€ 164
	82 g/km		564
2e schijf	<u>24 g/km</u>	68	<u>1 632</u>
	106 g/km		2 196
3e schijf	<u>42 g/km</u>	149	<u>6 258</u>
	148 g/km		8 454
4e schijf	<u>17 g/km</u>	244	<u>4 148</u>
	165 g/km		12 602
5e schijf	meerdere boven	165 g/km	488

plug-in hybride elektrische aandrijving

	0 g/km		€ 0
1e schijf	<u>34 g/km</u>	€ 26	€ 884
	34 g/km		884
2e schijf	<u>26 g/km</u>	91	<u>2 366</u>
	60 g/km		3 250
3e schijf	meerdere boven	60 g/km	217

- a. Uitgezonderd bijzondere personenauto zoals gepantserde auto of kampeerauto.
 b. CO₂-uitstoot gemeten met WLTP-testmethode.
 c. Alleen voor dieselmotor BPM nog vermeerderen met € 94,30 per g/km CO₂-uitstoot boven 73 g/km CO₂-uitstoot.

Tarief BPM bestelauto^a 2023

brandstof	BPM bedraagt % van netto-catalogusprijs		verminderd/vermeerderd met
diesel	37,7%	+	€ 273
overig	37,7%	-/-	1283

a. Tarief geldt ook voor bijzondere personenauto zoals gepantserde auto of kampeerauto.

Tarief BPM motorrijwiel 2023

nettocatalogusprijs	BPM bedraagt % van netto-catalogusprijs		verminderd/vermeerderd met
t/m € 2133	9,6%	-/-	€ 0
boven € 2133	19,4%	-/-	210

■ 2022

Tarief BPM personenauto^a – 2022

	CO₂-uitstoot^b	tarief per g/km	BPM bedraagt op basis van CO₂-uitstoot^{b,c}
conventionele aandrijving			
	0 g/km		€ 376
1e schijf	<u>84 g/km</u>	€ 1	€ 84
	84 g/km		460
2e schijf	<u>25 g/km</u>	62	<u>1 550</u>
	109 g/km		2 010
3e schijf	<u>43 g/km</u>	137	<u>5 891</u>
	152 g/km		7 901
4e schijf	<u>16 g/km</u>	224	<u>3 584</u>
	168 g/km		11 485
5e schijf	meerdere boven	168 g/km	448

plug-in hybride elektrische aandrijving

	0 g/km		€ 0
1e schijf	<u>34 g/km</u>	€ 24	€ 816
	34 g/km		816
2e schijf	<u>26 g/km</u>	85	<u>2 210</u>
	60 g/km		3 026
3e schijf	meerdere boven	60 g/km	204

a. Uitgezonderd bijzondere personenauto zoals gepantserde auto of kampeerauto.

b. CO₂-uitstoot gemeten met WLTP-testmethode.

c. Alleen voor dieselmotor BPM nog vermeerderen met € 86,67 per g/km CO₂-uitstoot boven 75 g/km CO₂-uitstoot.

Tarief BPM bestelauto^a 2022

brandstof	BPM bedraagt % van netto-catalogusprijs			verminderd/vermeerderd met
diesel	37,7%	+	€	273
overig	37,7%	-/-		1283

- a. Tarief geldt ook voor bijzondere personenauto zoals gepantserde auto of kampeerauto.

Tarief BPM motorrijwiel 2022

nettocatalogusprijs	BPM bedraagt % van netto-catalogusprijs			verminderd/vermeerderd met
t/m € 2133	9,6%	-/-	€	0
boven € 2133	19,4%	-/-		210

■ 2021

Tarief BPM personenauto^a – 2021

	CO₂-uitstoot^b	tarief per g/km	BPM bedraagt op basis van CO₂-uitstoot^{b,c}
conventionele aandrijving			
	0 g/km		€ 372
1e schijf	<u>86 g/km</u>	€ 1	€ 86
	86 g/km		458
2e schijf	<u>25 g/km</u>	60	1 500
	111 g/km		1 958
3e schijf	<u>44 g/km</u>	132	5 808
	155 g/km		7 766
4e schijf	<u>17 g/km</u>	216	3 672
	172 g/km		11 438
5e schijf	meerdere boven	432	
plug-in hybride elektrische aandrijving			
	0 g/km		€ 0
1e schijf	<u>34 g/km</u>	€ 24	€ 816
	34 g/km		816
2e schijf	<u>26 g/km</u>	84	2 184
	60 g/km		3 000
3e schijf	meerdere boven	202	

- a. Uitgezonderd bijzondere personenauto zoals gepantserde auto of kampeerauto.
 b. CO₂-uitstoot gemeten met WLTP-testmethode.
 c. Alleen voor dieselmotor BPM nog vermeerderen met € 83,59 per g/km CO₂-uitstoot boven 77 g/km CO₂-uitstoot.

Tarief BPM bestelauto^a 2021

<i>brandstof</i>	<i>BPM bedraagt</i>	
	% van netto-catalogusprijs	verminderd/vermeerderd met
diesel	37,7%	+ € 273
overig	37,7%	-/- 1283

- a. Tarief geldt ook voor bijzondere personenauto zoals gepantserde auto of kampeerauto.

Tarief BPM motorrijwiel 2021

<i>nettocatalogusprijs</i>	<i>BPM bedraagt</i>	
	% van netto-catalogusprijs	verminderd/vermeerderd met
t/m € 2133	9,6%	-/- € 0
boven € 2133	19,4%	-/- 210

- Nettocatalogusprijs is door fabriek/importeur publiekelijk kenbaar gemaakte adviesprijs
 - exclusief OB/BPM
 - inclusief waarde van bijzondere uitvoering of extra accessoires, behalve indien deze niet door of namens fabrikant/importeur zijn aangebracht.
- BPM op personenauto, bestelauto en motorrijwiel met nihiluitstoot bedraagt nihil, met dien verstande dat voor personenauto met dieselmotor nihiltarief wordt verhoogd met toeslag op basis van CO₂-uitstoot.

Tarief BPM bij nihiluitstoot

<i>motorrijtuig^a</i>	<i>BPM-tarief</i>
(t/m 2024) motorrijtuig ^b met CO ₂ -uitstoot van 0 g/km	nihil

- a. Uitzonderd bijzondere personenauto zoals gepantserde auto of kampeerauto.
 b. Personenauto, bestelauto en motorrijwiel.

- (Vanaf 2023) motorrijtuig wordt in ieder geval als gebruikt aangemerkt als motorrijtuig 3000 km of meer heeft afgelegd.
- Vermindering van belasting (afschrijving)
 - mag zelf worden bepaald op werkelijke afschrijving
 - onder opgaaf bij aangifte van gehanteerde gegevens van
 - koerslijst, of
 - taxatierapport, alleen te gebruiken als
 - voertuig (vanaf 2022: op onderzoeksdatum) meer dan normale gebruiksschade heeft en (vanaf 2022) verkeert in staat dat gebruik mag worden gemaakt van weg, of
 - voor motorrijtuig koerslijst ontbreekt
 - motorrijtuig moet op verzoek van inspecteur in ongewijzigde staat ter controle worden aangeboden
 - mag bij aangifte ook worden bepaald met forfaitaire afschrijving (zie tabellen afschrijving van belasting), onder opgaaf bij aangifte van voor toepassing van tabel relevante gegevens

- wordt voor motorrijtuigen van politie/brandweer/rolstoelvervoer bepaald met versnelde forfaitaire afschrijving (zie tabel versnelde afschrijving van belasting)
met dien verstande dat
- afschrijving wordt gebaseerd op nettocatalogusprijs verhoogd met BPM
- (vanaf 2022) bij (her)inschrijving afschrijving wordt bepaald op tijdstip dat onderzoek door RDW is afgerond
- afschrijving 100% bedraagt voor
 - bestelauto's van 5 jaar of ouder
 - personenauto's/motorrijwielen van 25 jaar of ouder
- bij aangifte gehanteerde gegevens bepalend zijn voor afschrijving, waardoor afschrijving na aangifte niet meer op andere gegevens gebaseerd kan worden
- (vanaf 2022) taxatiewaarde uitsluitend geldt als met motorrijtuig kan/mag worden deelgenomen aan verkeer
- (t/m 2021) indien gebruikt motorrijtuig essentiële gebreken vertoont waardoor met motorrijtuig niet kan/mag worden deelgenomen aan verkeer, afschrijving niet wordt vastgesteld dan nadat gebreken zijn hersteld, waarbij van essentiële gebreken in elk geval sprake is zolang motorrijtuig blijkens registervermelding bestemd is voor sloop/keuring
- afschrijving bij zgn. 'hagelschadeconstructie' wordt bepaald met forfaitaire afschrijving (zie tabel afschrijving belasting)
- bij gebruikt motorrijtuig onder voorwaarden laagste BPM-bedrag gehanteerd mag worden (BPM-bedrag zoals dat geldt bij eerste ingebruikneming, BPM-bedrag zoals dat geldt in tussenliggende jaren of BPM-bedrag van actuele wetgeving).

Afschrijving van belasting

gebruiksduur na eerste ingebruikneming		% afschrijving ^a			
vanaf (I)	minder dan (II)	% (III)		vermeerderd met (IV)	
		vanaf	t/m	vanaf	t/m
		1-7-2023	30-6-2023	1-7-2023	30-6-2023
–	1 maand	0	0	12	8
1 maand	3 maanden	12	8	4	3
3 maanden	5 maanden	20	14	3,5	2,5
5 maanden	9 maanden	27	19	1,5	2,25
9 maanden	1,5 jaar	33	28	1	1,444
1,5 jaar	2,5 jaar	42	41	0,75	0,917
2,5 jaar	3,5 jaar	51	52	0,5	0,833
3,5 jaar	4,5 jaar	57	62	0,42	0,75
4,5 jaar	5,5 jaar	62	71	0,42	0,416
5,5 jaar	6,5 jaar	67	76	0,42	0,416
6,5 jaar	7,5 jaar	72	81	0,25	0,333
7,5 jaar	8,5 jaar	75	85	0,25	0,333
8,5 jaar	9,5 jaar	78	89	0,25	0,25
9,5 jaar	–	81	92	0,19	0,083

- a. Afschrijvingspercentage = percentage III + (percentage IV × aantal (gedeeltelijk) verstreken gebruiksmaanden sinds I).

Versnelde afschrijving van belasting

motorrijtuig	% afschrijving per maand ^a	
	eerste 3 maanden ^b	elke volgende maand
politie/brandweer	6	2,5
rolstoelvervoer	1,5	1,5

- a. Na eerste ingebruikneming als zodanig motorrijtuig.
 b. Indien dat voordeliger is mag ook normale afschrijving worden toegepast.

Afschrijving van belasting bij export gebruikt motorrijtuig^a

gebruiksduur na eerste ingebruikneming ^b vanaf	minder dan	% afschrijving voor die maand ^c	
		vanaf 1-7-2023	t/m 30-6-2023
-	1 maand	12	8
1 maand	3 maanden	4	3
3 maanden	5 maanden	3,5	2,5
5 maanden	9 maanden	1,5	2,25
9 maanden	1,5 jaar	1	1,444
1,5 jaar	2,5 jaar	0,75	0,917
2,5 jaar	3,5 jaar	0,5	0,833
3,5 jaar	4,5 jaar	0,42	0,75
4,5 jaar	5,5 jaar	0,42	0,416
5,5 jaar	6,5 jaar	0,42	0,416
6,5 jaar	7,5 jaar	0,25	0,333
7,5 jaar	8,5 jaar	0,25	0,333
8,5 jaar	9,5 jaar	0,25	0,25
9,5 jaar	-	0,19	0,083

- a. Afschrijving is som van percentages voor elke (gedeeltelijk) verstreken gebruiksmaand tussen tijdstip van vaststelling BPM (als overgangsmaatregel geldt in 2022 tussen tijdstip eerste tenaamstelling) (t/m 2021: tussen verschuldigd worden van BPM) en einde tenaamstelling/niet langer ter beschikking staan.
 b. Gebruiksduur per aanvang van maand.
 c. Indien sinds eerste tenaamstelling of afschrijvingsmoment (als overgangsmaatregel geldt in 2022 sinds eerste tenaamstelling) (t/m 2021: sinds verschuldigd worden van BPM) minder dan 3 maanden zijn verstreken, wordt afschrijving van nog niet verstreken maand naar rato per dag berekend (maand = 30 dagen).

▷ Art. 9-10c Wet BPM 1992; art. 7, 8, 8d, 10 (oud) Uitv.reg. BPM 1992.

- ▲ Fiscaal Memo Wet- & Regelgeving, § 18.5, 18.8; Fiscaal Memo App, BPM.

19. Belasting zware motorrijtuigen

19.1 Tarieven BZM

Eurovignet								
emissionorm	vrachtwagen ^a met aantal assen ^b							
	t/m 3 assen				4 of meer assen			
	jaar	maand	week	dag	jaar	maand	week	dag
euro 0	€ 1407	€ 140	€ 37	€ 12	€ 2359	€ 235	€ 62	€ 12
euro I	1223	122	32	12	2042	204	54	12
euro II	1065	106	28	12	1776	177	47	12
euro III	926	92	24	12	1543	154	41	12
euro IV	842	84	22	12	1404	140	37	12
euro V	796	79	21	12	1327	132	35	12
euro VI en schoner	750	75	20	12	1250	125	33	12

a. Toegestane maximummassa inclusief eventuele aanhanger/oplegger 12 000 kg of meer.

b. Inclusief eventuele aanhanger/oplegger.

- Teruggaaf van belasting wordt verleend
 - op verzoek aan houder van motorrijtuig
 - over op datum van indiening verzoek nog niet verstreken aantal dagen van tijdvak waarover belasting is betaald
 - verminderd met € 25 administratiekosten, behoudens uitzonderingen.

▷ Art. 10, 14, 16 Wet BZM.

▲ Fiscaal Memo Wet- & Regelgeving, § 19.4, 19.8.

20-24. Gereserveerd

25. Kindgebonden budget

25.1 Kindgebonden budget

Kindgebonden budget ^{a,b}				
jaar	1 kind	2 kinderen	3 kinderen	4 of meer kinderen
2024	€ 2436	€ 4872	€ 7308	€ 7308 + € 2436 ^c
2023	€ 1653	€ 3185	€ 4717	€ 4717 + € 1532 ^c
2022	€ 1220	€ 2326	€ 3327	€ 3327 + € 1001 ^c
2021	€ 1204	€ 2226	€ 3145	€ 3145 + € 919 ^c

- a. Recht op kindgebonden budget
- heeft ouder die (ouders hebben gezamenlijk 1 recht)
 - verzekerde is voor AKW, en
 - kinderbijslag krijgt uitbetaald (of uitbetaald zou krijgen als uitsluitingsgrond kinderbijslagrecht voor 16-/17-jarigen niet zou gelden, zie § 28.4)
 - voor kind
 - vanaf maand na maand van geboorte of opname in huishouden
 - tot en met maand waarin kind 18 jaar wordt.
- b. Geen recht op kindgebonden budget bestaat als (gezamenlijke) rendementsgrondslag (zie § 1.56) op 1 januari van berekeningsjaar, verhoogd met eventueel vrijgestelde groene beleggingen (zie § 1.58), meer bedraagt dan
- voor ouder: € 140 213 (2023: € 127 582; 2022: € 120 020; 2021: € 118 479)
 - voor ouder met gehele berekeningsjaar dezelfde partner: € 177 301 (2023: € 161 329; 2022: € 151 767; 2021: € 149 819)
- ook buitenlands vermogen dat niet in rendementsgrondslag is begrepen moet worden meegeteld.
- c. Voor ieder extra kind boven 3 kinderen.

Verhoging kindgebonden budget – kind 12 t/m 17 jaar ^a				
leeftijd kind	2024	2023	2022	2021
12-15 jaar	€ 694	€ 267	€ 251	€ 247
16-17 jaar	924	476	447	441

- a. Per kind vanaf kalendermaand na maand waarin kind 12 jaar wordt.

Verhoging kindgebonden budget – alleenstaande-ouderkop				
	2024	2023	2022	2021
ouder zonder partner	€ 3480	€ 3848	€ 3285	€ 3242

Vermindering kindgebonden budget

jaar	grensbedrag toetsingsinkomen ^a		percentage vermindering ^b
	ongehuwd	partners	
2024	€ 26 819	€ 35 948	6,75
2023	€ 25 070	€ 43 397	6,75
2022	€ 22 356	€ 39 596	6,75
2021	€ 21 832	€ 38 853	6,75

a. Toetsingsinkomen

- is op berekeningsjaar betrekking hebbende authentieke inkomensgegevens uit basisregistratie inkomsten (zie Fiscaal Memo Wet- & Regelgeving, § 23.16)
- moet worden verhoogd met bij beschikking vastgesteld niet in Nederland belastbaar inkomen.

b. Vermindering geldt als (gezamenlijk) toetsingsinkomen meer bedraagt dan grensbedrag toetsingsinkomen; vermindering wordt berekend over totaalbedrag kindgebonden budget inclusief eventuele verhogingen; vermindering = verminderingpercentage × (toetsingsinkomen +/- grensbedrag toetsingsinkomen).

Toetsingsinkomen waarbij kindgebonden budget tot nihil is verminderd

jaar	1 kind	2 kinderen	3 kinderen	extra kind ^a	kind 12-15 jaar ^b	kind 16-17 jaar ^b	alleenstaande ouder ^c
2024							
■ ongehuwd	€ 62 567	€ 98 656	€ 134 744	€ 36 089	€ 10 281	€ 13 689	€ 51 555
■ partners	71 597	107 686	143 774	36 089	10 281	13 689	–
2023							
■ ongehuwd	€ 49 218	€ 71 914	€ 94 610	€ 22 697	€ 3955	€ 7051	€ 57 007
■ partners	67 545	90 241	112 937	22 697	3955	7051	–
2022							
■ ongehuwd	€ 40 089	€ 56 474	€ 71 304	€ 14 829	€ 3718	€ 6622	€ 48 666
■ partners	57 329	73 714	88 544	14 829	3718	6622	–
2021							
■ ongehuwd	€ 39 331	€ 54 472	€ 68 086	€ 13 615	€ 3659	€ 6533	€ 48 029
■ partners	56 349	71 490	85 104	13 615	3659	6533	–

- a. Voor ieder kind boven 3 kinderen ligt inkomensgrens genoemd tabelbedrag hoger.
 b. Voor ieder kind van 12-15 jaar/16-17 jaar ligt inkomensgrens genoemd tabelbedrag hoger.
 c. Voor alleenstaande ouder ligt inkomensgrens genoemd tabelbedrag hoger.

- Kindgebonden budget wordt verlaagd met kostenniveaupercentage (woonlandfactor) als kind woont in land buiten EU/EER/Zwitserland
 - tenzij kind langer dan 3 maanden onafgebroken in Nederland verblijft
 - met dien verstande dat als meerdere kinderen in verschillende landen wonen, kostenniveaupercentages op voordeligste wijze over kinderen verdeeld worden.

▷ Art. 1-2 WKB; art. 7, 8 AWIR.

▲ Sociaal Memo, § 20.3, 21.2.

26. Kinderopvangtoeslag

26.1 Kinderopvangtoeslag

Maximumuurtarief				
kinderopvang ^a	2024	2023	2022	2021
dagopvang	€ 10,25	€ 9,12	€ 8,50	€ 8,46
buitenschoolse opvang	9,12	7,85	7,31	7,27
gastouderopvang	7,53	6,85	6,52	6,49

- a. Aantal uren kinderopvang dat voor kinderopvangtoeslag in aanmerking komt bedraagt voor ieder kind
- maximaal 230 uren per kalendermaand, en
 - (vanaf 2023) hoofdregel: per berekeningsjaar 230 uren × aantal maanden waarin ouder/partner in berekeningsjaar
 - heeft gewerkt
 - gebruik heeft gemaakt van voorziening die gericht is op arbeidsinschakeling/scholing/opleiding/cursus, tijdens werkloosheid kinderopvangtoeslag heeft behouden, recht heeft op Wlz-zorg of in detentie zit
 - (t/m 2022) hoofdregel: per berekeningsjaar maximaal
 - 140% van aantal gewerkte uren voor dagopvang en gastouderopvang aan kind van 0 tot 4 jaar gezamenlijk
 - 140% (t/m 2021: 70%) van aantal gewerkte uren voor buitenschoolse opvang en gastouderopvang aan kind van 4 jaar en ouder gezamenlijk
 - 230 uren × duur in kalendermaanden van voorziening die gericht is op arbeidsinschakeling/scholing/opleiding/cursus, Wlz-zorg of detentie
 - in afwijking van hoofdregel: alleen voor berekeningsjaar 2021 en 2020
 - 230 uren × aantal maanden waarin ouder/partner
 - gewerkt heeft, of
 - gebruikt heeft gemaakt van voorziening die gericht is op arbeidsinschakeling/scholing/opleiding/cursus
- met dien verstande dat
- (t/m 2022) reistijd niet als gewerkte uren wordt aangemerkt
 - voor aantal uren uitgegaan wordt van aantal uren (berekeningsjaar 2021 en 2020: aantal maanden) van ouder/partner die in dat berekeningsjaar minste uren (berekeningsjaar 2021 en 2020: in dat berekeningsjaar minste maanden) heeft gewerkt of gebruik heeft gemaakt van voorziening die gericht is op arbeidsinschakeling/scholing/opleiding/cursus
 - (t/m 2022) indien ouder/partner op zelfde moment in berekeningsjaar zowel werkt als gebruik maakt van voorziening, hoogste aantal uren mag worden genomen
 - (t/m 2022) indien ouder/partner tijdens werkloosheid van ouder/partner aanspraak op kinderopvangtoeslag behoudt, aantal gewerkte uren door ouder/partner voorafgaand aan beëindiging van werk (berekeningsjaar 2021 en 2020: aantal uren kinderopvang dat voor beëindiging van werk in aanmerking kwam voor kinderopvangtoeslag) mag worden gehanteerd.

Kinderopvangtoeslag 2024			
(gezamenlijk) toetsingsinkomen^a		kinderopvangtoeslag^b	
van	t/m	eerste kind ^c	ieder volgend kind
€ -	€ 22 346	96,0%	96,0%
22 347	23 834	96,0%	96,0%
23 835	25 320	96,0%	96,0%
25 321	26 810	96,0%	96,0%
26 811	28 297	96,0%	96,0%
28 298	29 786	95,5%	95,6%
29 787	31 273	94,4%	95,4%
31 274	32 757	93,4%	95,2%
32 758	34 357	92,5%	95,0%
34 358	35 955	91,9%	94,9%
35 956	37 557	90,9%	94,7%
37 558	39 155	90,4%	94,5%
39 156	40 759	89,5%	94,5%
40 760	42 359	88,7%	94,5%
42 360	43 997	88,1%	94,5%
43 998	45 637	87,3%	94,5%
45 638	47 278	86,6%	94,5%
47 279	48 918	85,9%	94,5%
48 919	50 562	85,0%	94,5%
50 563	52 201	84,5%	94,5%
52 202	53 841	83,7%	94,5%
53 842	55 482	83,0%	94,5%
55 483	57 275	82,1%	94,5%
57 276	60 791	80,6%	94,5%
60 792	64 305	79,8%	94,1%
64 306	67 821	78,7%	93,5%
67 822	71 339	76,4%	93,1%
71 340	74 853	74,1%	92,8%
74 854	78 371	71,9%	92,1%
78 372	81 886	69,4%	91,6%
81 887	85 402	67,1%	91,1%
85 403	88 919	64,9%	90,4%
88 920	92 433	62,5%	89,8%
92 434	95 954	60,3%	89,4%
95 955	99 469	57,8%	89,1%
99 470	102 983	55,5%	88,4%
102 984	106 499	53,3%	88,0%
106 500	110 084	50,9%	87,5%
110 085	113 686	48,8%	86,8%
113 687	117 286	46,7%	86,3%
117 287	120 887	44,6%	85,9%
120 888	124 485	42,4%	85,6%
124 486	128 088	40,5%	84,9%
128 089	131 690	38,6%	84,3%
131 691	135 292	36,7%	83,9%
135 293	138 889	34,7%	83,3%

<i>(gezamenlijk) toetsingsinkomen^a</i>		<i>kinderopvangtoeslag^b</i>	
van	t/m	eerste kind ^c	ieder volgend kind
138 890	142 489	33,3%	82,9%
142 490	146 092	33,3%	82,2%
146 093	149 691	33,3%	81,6%
149 692	153 292	33,3%	80,6%
153 293	156 891	33,3%	80,3%
156 892	160 494	33,3%	79,5%
160 495	164 098	33,3%	78,6%
164 099	167 696	33,3%	78,0%
167 697	171 297	33,3%	77,1%
171 298	174 895	33,3%	76,6%
174 896	178 498	33,3%	75,8%
178 499	182 100	33,3%	75,1%
182 101	185 701	33,3%	74,4%
185 702	189 301	33,3%	73,4%
189 302	192 898	33,3%	72,9%
192 899	196 502	33,3%	72,2%
196 503	200 101	33,3%	71,4%
200 102	203 703	33,3%	70,7%
203 704	207 304	33,3%	70,1%
207 305	210 903	33,3%	69,3%
210 904	214 505	33,3%	68,5%
214 506	218 104	33,3%	68,0%
218 105	–	33,3%	67,1%

a. Toetsingsinkomen

- is op berekeningsjaar betrekking hebbende authentieke inkomensgegevens uit basisregistratie inkomsten (zie Fiscaal Memo Wet- & Regelgeving, § 23.16)
- moet worden verhoogd met bij beschikking vastgesteld niet in Nederland belastbaar inkomen.

b. In % van kinderopvangkosten.

c. Eerste kind is kind

- met hoogste aantal uren kinderopvang, of
- met hoogste kinderopvangkosten, indien meerdere kinderen zelfde aantal uren kinderopvang genieten
- dat als eerste kind door Dienst Toeslagen is aangewezen, indien voor meerdere kinderen zowel aantal uren als kosten kinderopvang gelijk zijn.

Kinderopvangtoeslag 2023			
(gezamenlijk) toetsingsinkomen^a		kinderopvangtoeslag^b	
van	t/m	eerste kind ^c	ieder volgend kind
€ -	€ 21 278	96,0%	96,0%
21 279	22 695	96,0%	96,0%
22 696	24 110	96,0%	96,0%
24 111	25 528	96,0%	96,0%
25 529	26 944	96,0%	96,0%
26 945	28 362	95,5%	95,6%
28 363	29 778	94,4%	95,4%
29 779	31 191	93,4%	95,2%
31 192	32 715	92,5%	95,0%
32 716	34 236	91,9%	94,9%
34 237	35 762	90,9%	94,7%
35 763	37 283	90,4%	94,5%
37 284	38 811	89,5%	94,5%
38 812	40 334	88,7%	94,5%
40 335	41 894	88,1%	94,5%
41 895	43 456	87,3%	94,5%
43 457	45 018	86,6%	94,5%
45 019	46 580	85,9%	94,5%
46 581	48 145	85,0%	94,5%
48 146	49 706	84,5%	94,5%
49 707	51 267	83,7%	94,5%
51 268	52 830	83,0%	94,5%
52 831	54 537	82,1%	94,5%
54 538	57 885	80,6%	94,5%
57 886	61 231	79,8%	94,1%
61 232	64 579	78,7%	93,5%
64 580	67 929	76,4%	93,1%
67 930	71 275	74,1%	92,8%
71 276	74 625	71,9%	92,1%
74 626	77 972	69,4%	91,6%
77 973	81 320	67,1%	91,1%
81 321	84 669	64,9%	90,4%
84 670	88 015	62,5%	89,8%
88 016	91 367	60,3%	89,4%
91 368	94 714	57,8%	89,1%
94 715	98 060	55,5%	88,4%
98 061	101 408	53,3%	88,0%
101 409	104 822	50,9%	87,5%
104 823	108 252	48,8%	86,8%
108 253	111 680	46,7%	86,3%
111 681	115 109	44,6%	85,9%
115 110	118 535	42,4%	85,6%
118 536	121 965	40,5%	84,9%
121 966	125 395	38,6%	84,3%
125 396	128 825	36,7%	83,9%
128 826	132 250	34,7%	83,3%

<i>(gezamenlijk) toetsingsinkomen^a</i>		<i>kinderopvangtoeslag^b</i>	
van	t/m	eerste kind ^c	ieder volgend kind
132 251	135 678	33,3%	82,9%
135 679	139 109	33,3%	82,2%
139 110	142 536	33,3%	81,6%
142 537	145 965	33,3%	80,6%
145 966	149 392	33,3%	80,3%
149 393	152 822	33,3%	79,5%
152 823	156 254	33,3%	78,6%
156 255	159 680	33,3%	78,0%
159 681	163 109	33,3%	77,1%
163 110	166 535	33,3%	76,6%
166 536	169 966	33,3%	75,8%
169 967	173 396	33,3%	75,1%
173 397	176 824	33,3%	74,4%
176 825	180 252	33,3%	73,4%
180 253	183 677	33,3%	72,9%
183 678	187 109	33,3%	72,2%
187 110	190 536	33,3%	71,4%
190 537	193 966	33,3%	70,7%
193 967	197 395	33,3%	70,1%
197 396	200 822	33,3%	69,3%
200 823	204 252	33,3%	68,5%
204 253	207 679	33,3%	68,0%
207 680	–	33,3%	67,1%

a. Toetsingsinkomen

- is op berekeningsjaar betrekking hebbende authentieke inkomensgegevens uit basisregistratie inkomsten (zie Fiscaal Memo Wet- & Regelgeving, § 23.16)
- moet worden verhoogd met bij beschikking vastgesteld niet in Nederland belastbaar inkomen.

b. In % van kinderopvangkosten.

c. Eerste kind is kind

- met hoogste aantal uren kinderopvang, of
- met hoogste kinderopvangkosten, indien meerdere kinderen zelfde aantal uren kinderopvang genieten
- dat als eerste kind door belastingdienst is aangewezen, indien voor meerdere kinderen zowel aantal uren als kosten kinderopvang gelijk zijn.

Kinderopvangtoeslag 2022			
(gezamenlijk) toetsingsinkomen^a		kinderopvangtoeslag^b	
van	t/m	eerste kind ^c	ieder volgend kind
€ -	€ 20 584	96,0%	96,0%
20 585	21 955	96,0%	96,0%
21 956	23 324	96,0%	96,0%
23.325	24 696	96,0%	96,0%
24 697	26 066	96,0%	96,0%
26 067	27 437	95,5%	95,6%
27 438	28 807	94,4%	95,4%
28 808	30 174	93,4%	95,2%
30 175	31 648	92,5%	95,0%
31 649	33 120	91,9%	94,9%
33 121	34 596	90,9%	94,7%
34 597	36 068	90,4%	94,5%
36 069	37 546	89,5%	94,5%
37 547	39 019	88,7%	94,5%
39 020	40 528	88,1%	94,5%
40 529	42 039	87,3%	94,5%
42 040	43 550	86,6%	94,5%
43 551	45 061	85,9%	94,5%
45 062	46 575	85,0%	94,5%
46 576	48 086	84,5%	94,5%
48 087	49 596	83,7%	94,5%
49 597	51 108	83,0%	94,5%
51 109	52 759	82,1%	94,5%
52 760	55 998	80,6%	94,5%
55 999	59 235	79,8%	94,1%
59 236	62 474	78,7%	93,5%
62 475	65 714	76,4%	93,1%
65 715	68 951	74,1%	92,8%
68 952	72 192	71,9%	92,1%
72 193	75 430	69,4%	91,6%
75 431	78 669	67,1%	91,1%
78 670	81 909	64,9%	90,4%
81 910	85 146	62,5%	89,8%
85 147	88 388	60,3%	89,4%
88 389	91 626	57,8%	89,1%
91 627	94 863	55,5%	88,4%
94 864	98 102	53,3%	88,0%
98 103	101 405	50,9%	87,5%
101 406	104 723	48,8%	86,8%
104 724	108 039	46,7%	86,3%
108 040	111 356	44,6%	85,9%
111 357	114 671	42,4%	85,6%
114 672	117 989	40,5%	84,9%
117 990	121 307	38,6%	84,3%
121 308	124 625	36,7%	83,9%
124 626	127 938	34,7%	83,3%

<i>(gezamenlijk) toetsingsinkomen^a</i>		<i>kinderopvangtoeslag^b</i>	
van	t/m	eerste kind ^c	ieder volgend kind
127 939	131 255	33,3%	82,9%
131 256	134 574	33,3%	82,2%
134 575	137 889	33,3%	81,6%
137 890	141 206	33,3%	80,6%
141 207	144 522	33,3%	80,3%
144 523	147 840	33,3%	79,5%
147 841	151 160	33,3%	78,6%
151 161	154 474	33,3%	78,0%
154 475	157 791	33,3%	77,1%
157 792	161 106	33,3%	76,6%
161 107	164 425	33,3%	75,8%
164 426	167 743	33,3%	75,1%
167 744	171 059	33,3%	74,4%
171 060	174 376	33,3%	73,4%
174 377	177 689	33,3%	72,9%
177 690	181 009	33,3%	72,2%
181 010	184 324	33,3%	71,4%
184 325	187 642	33,3%	70,7%
187 643	190 960	33,3%	70,1%
190 961	194 275	33,3%	69,3%
194 276	197 593	33,3%	68,5%
197 594	200 908	33,3%	68,0%
200 909	–	33,3%	67,1%

a. Toetsingsinkomen

- is op berekeningsjaar betrekking hebbende authentieke inkomensgegevens uit basisregistratie inkomsten (zie Fiscaal Memo Wet- & Regelgeving, § 23.16)
- moet worden verhoogd met bij beschikking vastgesteld niet in Nederland belastbaar inkomen.

b. In % van kinderopvangkosten.

c. Eerste kind is kind

- met hoogste aantal uren kinderopvang, of
- met hoogste kinderopvangkosten, indien meerdere kinderen zelfde aantal uren kinderopvang genieten
- dat als eerste kind door belastingdienst is aangewezen, indien voor meerdere kinderen zowel aantal uren als kosten kinderopvang gelijk zijn.

Kinderopvangtoeslag 2021				
(gezamenlijk) toetsingsinkomen^a			kinderopvangtoeslag^b	
van	t/m		eerste kind ^c	ieder volgend kind
€	–	€ 20 302	96,0%	96,0%
	20 303	21 654	96,0%	96,0%
	21 655	23 004	96,0%	96,0%
	23 005	24 357	96,0%	96,0%
	24 358	25 709	96,0%	96,0%
	25 710	27 061	95,6%	95,7%
	27 062	28 412	94,5%	95,5%
	28 413	29 760	93,5%	95,3%
	29 761	31 214	92,6%	95,1%
	31 215	32 666	92,0%	95,0%
	32 667	34 122	91,0%	94,8%
	34 123	35 574	90,5%	94,6%
	35 575	37 031	89,7%	94,6%
	37 032	38 484	88,9%	94,6%
	38 485	39 972	88,3%	94,6%
	39 973	41 463	87,5%	94,6%
	41 464	42 953	86,8%	94,6%
	42 954	44 443	86,1%	94,6%
	44 444	45 936	85,2%	94,6%
	45 937	47 427	84,7%	94,6%
	47 428	48 916	83,9%	94,6%
	48 917	50 407	83,3%	94,6%
	50 408	52 036	82,4%	94,6%
	52 037	55 230	80,9%	94,6%
	55 231	58 423	80,1%	94,2%
	58 424	61 618	79,0%	93,6%
	61 619	64 813	76,8%	93,2%
	64 814	68 006	74,5%	92,9%
	68 007	71 202	72,3%	92,2%
	71 203	74 396	69,9%	91,7%
	74 397	77 590	67,6%	91,2%
	77 591	80 786	65,4%	90,5%
	80 787	83 979	63,1%	90,0%
	83 980	87 176	60,9%	89,6%
	87 177	90 370	58,4%	89,3%
	90 371	93 562	56,2%	88,6%
	93 563	96 757	54,0%	88,2%
	96 758	100 015	51,6%	87,7%
	100 016	103 287	49,6%	87,0%
	103 288	106 558	47,5%	86,5%
	106 559	109 829	45,4%	86,1%
	109 830	113 099	43,3%	85,8%
	113 100	116 371	41,4%	85,1%
	116 372	119 644	39,5%	84,5%
	119 645	122 916	37,6%	84,1%
	122 917	126 184	35,7%	83,5%

(gezamenlijk) toetsingsinkomen^a		kinderopvangtoeslag^b	
van	t/m	eerste kind ^c	ieder volgend kind
126 185	129 456	34,1%	83,2%
129 457	132 729	33,3%	82,5%
132 730	135 999	33,3%	81,9%
136 000	139 270	33,3%	80,9%
139 271	142 541	33,3%	80,6%
142 542	145 813	33,3%	79,8%
145 814	149 088	33,3%	78,9%
149 089	152 356	33,3%	78,3%
152 357	155 628	33,3%	77,4%
155 629	158 897	33,3%	76,9%
158 898	162 171	33,3%	76,2%
162 172	165 443	33,3%	75,5%
165 444	168 714	33,3%	74,8%
168 715	171 985	33,3%	73,8%
171 986	175 253	33,3%	73,3%
175 254	178 527	33,3%	72,6%
178 528	181 797	33,3%	71,8%
181 798	185 070	33,3%	71,1%
185 071	188 342	33,3%	70,5%
188 343	191 612	33,3%	69,8%
191 613	194 884	33,3%	69,0%
194 885	198 154	33,3%	68,5%
198 155	–	33,3%	67,6%

a. Toetsingsinkomen

- is op berekeningsjaar betrekking hebbende authentieke inkomensgegevens uit basisregistratie inkomsten (zie Fiscaal Memo Wet- & Regelgeving, § 23.16)
- moet worden verhoogd met bij beschikking vastgesteld niet in Nederland belastbaar inkomen.

b. In % van kinderopvangkosten.

c. Eerste kind is kind

- met hoogste aantal uren kinderopvang, of
- met hoogste kinderopvangkosten, indien meerdere kinderen zelfde aantal uren kinderopvang genieten
- dat als eerste kind door belastingdienst is aangewezen, indien voor meerdere kinderen zowel aantal uren als kosten kinderopvang gelijk zijn.

▷ Art. 1.7, 1.8 Wko; art. 3, 4, 6, 8-8a, 8b (oud) Besluit kinderopvangtoeslag; art. 8 AWIR; Nieuwsbericht Ministerie van SZW 7-11-2023.

▲ Sociaal Memo, § 20.3, 22.4.

27. Studiefinanciering

27.1 Normbedragen WSF

Normbedragen WSF 2024				
per maand	hogere onderwijs		beroepsonderwijs WEB	
	uitwonend	thuiswonend	uitwonend	thuiswonend
	1-1/31-8	1-1/31-8	1-1/31-7	1-1/31-7

budget

levensonderhoud	€ 1217,95	€ 872,60	€ 1029,55	€ 612,65
lesgeld			113,08	113,08
toeslag eenouder	304,84	304,84	304,84	304,84

studiefinanciering

basisbeurs	466,69	121,33	490,46	99,94
basislening	293,67	293,67	217,72	217,72
aanvullende beurs/aanvullende lening	457,60	457,60	434,45	408,07
collegegeldkrediet ^a	192,83	192,83		
waarde reisrecht studentenreis-product	114,92	114,92	114,92	114,92

- a. Voor eerstejaars associate degree- of bachelorstudent bedraagt collegegeldkrediet eerste 12 maanden 50%; voor student aan lerarenopleiding geldt halvering nogmaals 12 maanden.

Normbedragen WSF 2023				
per maand	hogere onderwijs		beroepsonderwijs WEB	
	uitwonend	thuiswonend	uitwonend	thuiswonend
	1-9/31-12	1-9/31-12	1-8/31-12	1-8/31-12

budget

levensonderhoud	€ 1122,17	€ 793,27	€ 950,89	€ 556,95
lesgeld			113,08	113,08
toeslag eenouder	277,13	277,13	277,13	277,13

studiefinanciering

basisbeurs	439,20	110,30	460,81	90,85
basislening	266,97	266,97	197,93	197,93
aanvullende beurs/aanvullende lening	416,00	416,00	405,23	381,25
collegegeldkrediet ^a	192,83	192,83		
waarde reisrecht studentenreis-product	120,96	120,96	120,96	120,96

per maand	hoger onderwijs		beroepsonderwijs WEB	
	uitwonend	thuiswonend	uitwonend	thuiswonend
	1-1/31-8	1-1/31-8	1-1/31-7	1-1/31-7

budget

levensonderhoud			€ 786,59	€ 556,95
■ studievoorschot hoger onderwijs	€ 957,87	€ 957,87		
■ geen studievoorschot hoger onderwijs	957,87	728,19		
lesgeld			103,25	103,25
toeslag eenouder	277,13	277,13	277,13	277,13

studiefinanciering

basisbeurs (geen studievoorschot hoger onderwijs)	320,90	115,26	296,51	90,85
basislening			197,93	197,93
■ studievoorschot hoger onderwijs	527,60	527,60		
■ geen studievoorschot hoger onderwijs	329,67	329,67		
aanvullende beurs/aanvullende lening			395,40	371,42
■ studievoorschot hoger onderwijs	430,27	430,27		
■ geen studievoorschot hoger onderwijs	307,30	283,26		
collegegeldkrediet ^a	184,08	184,08		
waarde reisrecht studentenreisproduct	120,96	120,96	120,96	120,96
bijverdiengrens (geen studievoorschot hoger onderwijs)	16 121,60	16 121,60	16 121,60	16 121,60

- a. Voor eerstejaars associate degree- of bachelorstudent bedraagt collegegeldkrediet eerste 12 maanden 50%; voor student aan lerarenopleiding geldt halvering nogmaals 12 maanden.

Normbedragen WFSF 2022

per maand	hoger onderwijs		beroepsonderwijs WEB	
	uitwonend	thuiswonend	uitwonend	thuiswonend
	1-9/31-12	1-9/31-12	1-8/31-12	1-8/31-12

budget

levensonderhoud			€ 766,06	€ 542,41
■ studievoorschot hoger onderwijs	€ 932,87	€ 932,87		
■ geen studievoorschot hoger onderwijs	932,87	709,18		
lesgeld			103,25	103,25
toeslag eenouder	269,90	269,90	269,90	269,90

per maand	hoger onderwijs		beroepsonderwijs WEB	
	uitwonend 1-9/31-12	thuiswonend 1-9/31-12	uitwonend 1-8/31-12	thuiswonend 1-8/31-12
studiefinanciering				
basisbeurs (geen studievoorschot hoger onderwijs)	312,52	112,25	288,77	88,48
basislening			192,76	192,76
■ studievoorschot hoger onderwijs	513,83	513,83		
■ geen studievoorschot hoger onderwijs	321,07	321,07		
aanvullende beurs/aanvullende lening			387,78	364,42
■ studievoorschot hoger onderwijs	419,04	419,04		
■ geen studievoorschot hoger onderwijs	299,28	275,86		
collegegeldkrediet ^a	184,08	184,08		
waarde reisrecht OV-chipkaart	104,42	104,42	104,42	104,42
bijverdiengrens (geen studievoorschot hoger onderwijs)	15 828,77	15 828,77	15 828,77	15 828,77

per maand	hoger onderwijs		beroepsonderwijs WEB	
	uitwonend 1-1/31-8	thuiswonend 1-1/31-8	uitwonend 1-1/31-7	thuiswonend 1-1/31-7

budget

levensonderhoud			€ 766,06	€ 542,41
■ studievoorschot hoger onderwijs	€ 932,87	€ 932,87		
■ geen studievoorschot hoger onderwijs	932,87	709,18		
lesgeld			101,33	101,33
toeslag eenouder	269,90	269,90	269,90	269,90

studiefinanciering

basisbeurs (geen studievoorschot hoger onderwijs)	312,52	112,25	288,77	88,48
basislening			192,76	192,76
■ studievoorschot hoger onderwijs	513,83	513,83		
■ geen studievoorschot hoger onderwijs	321,07	321,07		
aanvullende beurs/aanvullende lening			385,86	362,50
■ studievoorschot hoger onderwijs	419,04	419,04		
■ geen studievoorschot hoger onderwijs	299,28	275,86		

per maand	hoger onderwijs		beroepsonderwijs WEB	
	uitwonend	thuiswonend	uitwonend	thuiswonend
	1-1/31-8	1-1/31-8	1-1/31-7	1-1/31-7
collegegeldkrediet ^a	90,33	90,33		
waarde reisrecht OV-chipkaart	104,42	104,42	104,42	104,42
bijverdiengrens (geen studievoorschot hoger onderwijs)	15 828,77	15 828,77	15 828,77	15 828,77

- a. Voor eerstejaars associate degree- of bachelorstudent bedraagt collegegeldkrediet eerste 12 maanden 50%; voor student aan lerarenopleiding geldt halvering nogmaals 12 maanden.

Normbedragen WSF 2021

per maand	hoger onderwijs		beroepsonderwijs WEB	
	uitwonend	thuiswonend	uitwonend	thuiswonend
	1-9/31-12	1-9/31-12	1-8/31-12	1-8/31-12

budget

levensonderhoud			€ 756,45	€ 535,61
■ studievoorschot hoger onderwijs	€ 921,17	€ 921,17		
■ geen studievoorschot hoger onderwijs	921,17	700,29		
lesgeld			101,33	101,33
toeslag eenouder	266,52	266,52	266,52	266,52

studiefinanciering

basisbeurs (geen studievoorschot hoger onderwijs)	308,60	110,84	285,15	87,37
basislening			190,34	190,34
■ studievoorschot hoger onderwijs	507,39	507,39		
■ geen studievoorschot hoger onderwijs	317,04	317,04		
aanvullende beurs/aanvullende lening			382,29	359,23
■ studievoorschot hoger onderwijs	413,78	413,78		
■ geen studievoorschot hoger onderwijs	295,53	272,41		
collegegeldkrediet ^a	90,33	90,33		
waarde reisrecht OV-chipkaart	99,58	99,58	99,58	99,58

per maand	hoger onderwijs		beroepsonderwijs WEB	
	uitwonend 1-1/31-8	thuiswonend 1-1/31-8	uitwonend 1-1/31-7	thuiswonend 1-1/31-7
budget				
levensonderhoud			€ 756,45	€ 535,61
■ studievoorschot hoger onderwijs	€ 921,17	€ 921,17		
■ geen studievoorschot hoger onderwijs	921,17	700,29		
lesgeld			100,17	100,17
toeslag eenouder	266,52	266,52	266,52	266,52
studiefinanciering				
basisbeurs (geen studievoorschot hoger onderwijs)	308,60	110,84	285,15	87,37
basislening			190,34	190,34
■ studievoorschot hoger onderwijs	507,39	507,39		
■ geen studievoorschot hoger onderwijs	317,04	317,04		
aanvullende beurs/aanvullende lening			381,13	358,07
■ studievoorschot hoger onderwijs	413,78	413,78		
■ geen studievoorschot hoger onderwijs	295,53	272,41		
collegegeldkrediet ^a	178,58	178,58		
waarde reisrecht OV-chipkaart	99,58	99,58	99,58	99,58

a. Voor eerstejaars associate degree- of bachelorstudent bedraagt collegegeldkrediet eerste 12 maanden 50%; voor student aan lerarenopleiding geldt halvering nogmaals 12 maanden.

▷ Art. 3.1-3.6, 3.8, 3.15-3.16a, 3.17 (oud), 3.18-3.18a, 4.8, 5.3, 12.14, 12.19, 13.2b WSF; art. 2.4b Uitv.besl. WHW 2008; Regeling normen WSF 2000, WTOS en WSF BES.

27.2 Studievertraging door corona

Studievertraging door corona	
maatregel	tegemoetkoming
extra reisrecht na afloop regulier reisrecht ^a	12 maanden
eenmalige tegemoetkoming les-/cursusgeld ^b	
■ hoger onderwijs	€ 535
■ beroepsbegeleidende leerweg	150
■ beroepsopleidende leerweg	300
eenmalige tegemoetkoming prestatiebeurs ^c	
■ hoger onderwijs	
– met aanvullende beurs	1500
■ beroepsonderwijs WEB	
– met basisbeurs	800
– met alleen aanvullende beurs	1200
– met basisbeurs en aanvullende beurs	2000
a. Mits student recht heeft op studiefinanciering wegens volgen van hoger onderwijs en in periode maart 2020 t/m december 2020 minimaal 1 maand hoger onderwijs volgde en studentenreisproduct, OV-vergoeding, beurs of lening ontving.	
b. Mits student in studiejaar 2019/2020 aan bekostigd onderwijs stond ingeschreven, zich in studiejaar 2020/2021 opnieuw moet inschrijven voor zelfde of andere meerjarige opleiding en afstudeert tussen aanvang studiejaar en 31-8-2021.	
c. Mits van student recht op (verlenging) prestatiebeurs in periode juni 2020 t/m laatste maand studiejaar 2022-2023 afloopt.	
▷ Art. 13.1-13.2a WSF; Tijdelijke regeling tegemoetkoming studenten in verband met de uitbraak van COVID-19.	

28. Sociale verzekeringen

28.1 Premieheffing volksverzekeringen

Heffingspercentages en premiebedragen ³ premie volksverzekeringen				
jaar	geboren op of na 1-1-1946		geboren voor 1-1-1946	
	percentage	bedrag ^b	percentage	bedrag ^b
2024				
premie-inkomen ^c		€ 38 098		€ 40 021
AOW	17,90	6 819	–	–
Anw	0,10	38	0,10	40
Wlz	9,65	3 676	9,65	3 862
totaal	27,65	10 534	9,75	3 902
2023				
premie-inkomen ^c		€ 37 149		€ 38 703
AOW	17,90	6 649	–	–
Anw	0,10	37	0,10	38
Wlz	9,65	3 584	9,65	3 734
totaal	27,65	10 271	9,75	3 773
2022				
premie-inkomen ^c		€ 35 472		€ 36 409
AOW	17,90	6 349	–	–
Anw	0,10	35	0,10	36
Wlz	9,65	3 423	9,65	3 513
totaal	27,65	9 808	9,75	3 549
2021				
premie-inkomen ^c		€ 35 129		€ 35 941
AOW	17,90	6 288	–	–
Anw	0,10	35	0,10	35
Wlz	9,65	3 389	9,65	3 468
totaal	27,65	9 713	9,75	3 504

- Exclusief heffingskorting AOW, Anw, Wlz.
- Maximum.
- Belastbaar inkomen uit werk en woning (box 1, zie § 1.2).

Percentages IB/LB/PH

<i>jaar</i>	<i>volksverzekeringen</i> 1e schijf	<i>belasting</i> 1e schijf	<i>totaal</i> 1e schijf
2024			
Wlz	9,65		
Anw	<u>0,10</u>		
vanaf AOW-leeftijd	9,75	9,32	19,07
AOW	<u>17,90</u>		
tot AOW-leeftijd	27,65	9,32	36,97
2023			
Wlz	9,65		
Anw	<u>0,10</u>		
vanaf AOW-leeftijd	9,75	9,28	19,03
AOW	<u>17,90</u>		
tot AOW-leeftijd	27,65	9,28	36,93
2022			
Wlz	9,65		
Anw	<u>0,10</u>		
vanaf AOW-leeftijd	9,75	9,42	19,17
AOW	<u>17,90</u>		
tot AOW-leeftijd	27,65	9,42	37,07
2021			
Wlz	9,65		
Anw	<u>0,10</u>		
vanaf AOW-leeftijd	9,75	9,45	19,20
AOW	<u>17,90</u>		
tot AOW-leeftijd	27,65	9,45	37,10

▷ Art. 7, 8, 10, 11, 58 Wfsv; art. 2.10-2.10a Wet IB 2001; art. 20a-20b, 27b Wet LB 1964.

▲ Sociaal Memo, § 1.2, 1.5; Fiscaal Memo App, IB/PH werk en woning (box 1), Heffingskortingen, Premieheffing volksverzekeringen, AOW-leeftijd.

28.2 Algemene Ouderdomswet (AOW)

28.2.1 AOW-leeftijd

AOW pensioengerechtigde leeftijd

<i>kalenderjaar^a</i>	<i>AOW-leeftijd^b</i>	<i>personen geboren</i>	
		van	tot
2012 of eerder	65	–	01-01-1948
2013	65 en 1 maand	01-01-1948	01-12-1948
2014	65 en 2 maanden	01-12-1948	01-11-1949
2015	65 en 3 maanden	01-11-1949	01-10-1950
2016	65 en 6 maanden	01-10-1950	01-07-1951

kalenderjaar ^a	AOW-leeftijd ^b	personen geboren	
		van	tot
2017	65 en 9 maanden	01-07-1951	01-04-1952
2018	66	01-04-1952	01-01-1953
2019	66 en 4 maanden	01-01-1953	01-09-1953
2020	66 en 4 maanden	01-09-1953	01-09-1954
2021	66 en 4 maanden	01-09-1954	01-09-1955
2022	66 en 7 maanden	01-09-1955	01-06-1956
2023	66 en 10 maanden	01-06-1956	01-03-1957
2024	67	01-03-1957	01-01-1958
2025	67	01-01-1958	01-01-1959
2026	67	01-01-1959	01-01-1960
2027	67	01-01-1960	01-01-1961
2028	67 en 3 maanden	01-01-1961	01-10-1961
2029	67 en 3 maanden	01-10-1961	-

- a. Op AOW-gerechtigde die in bepaald kalenderjaar AOW-leeftijd heeft bereikt is AOW-leeftijd van latere kalenderjaren niet van toepassing.
- b. Aanvangsleeftijd AOW-verzekering 15 jaar verschuift per kalenderjaar in zelfde mate als AOW-leeftijd (17 jaar in 2024).
- ▷ Art. 7a AOW; Bekendmaking pensioengerechtigde leeftijd en aanvangsleeftijd in 2026; Bekendmaking pensioengerechtigde leeftijd en aanvangsleeftijd in 2027; Bekendmaking pensioengerechtigde leeftijd en aanvangsleeftijd in 2028; Bekendmaking pensioengerechtigde leeftijd en aanvangsleeftijd in 2029.
- ▲ Sociaal Memo, § 10.1; Fiscaal Memo App, Premieheffing volksverzekeringen, AOW-leeftijd.

28.2.2 AOW-uitkering

Uitkeringsbedragen AOW bruto			
jaar/tijdvak	ongetrouwd ^a (70%)	getrouwd met maximale toeslag (100%)	getrouwd ^b (50%)
2024^d			
1-1/	€ 1 536,03	€ 2 084,20	€ 1 042,10
inkomensondersteuning ^c	5,50	5,50	5,50
vakantie-uitkering	904,82	1 292,60	646,30
jaartotaal	19 403,18	26 369,00	13 217,50
2023			
1-1/30-06	€ 1 425,80	€ 1 937,72	€ 968,86
1-7/31-12	1 453,15	1 976,32	988,16
inkomensondersteuning ^c	5,00	5,00	5,00
vakantie-uitkering	843,96	1 205,68	602,84
jaartotaal	18 177,66	24 749,92	12 404,96

jaar/tijdvak	ongetrouwd ^a (70%)	getrouwd met maximale toeslag (100%)	getrouwd ^b (50%)
2022			
1-1/30-06	€ 1 290,39	€ 1 749,38	€ 874,69
1-7/31-12	1 308,56	1 775,54	887,77
inkomsondersteuning ^c	26,38	26,38	26,38
vakantie-uitkering	852,80	1 218,20	609,10
jaartotaal	16 763,06	22 684,28	11 500,42

2021

jaar/tijdvak	ongetrouwd ^a (70%)	getrouwd met maximale toeslag (100%)	getrouwd ^b (50%)
1-1/30-06	€ 1 266,46	€ 1 715,26	€ 857,63
1-7/31-12	1 275,39	1 727,32	863,66
inkomsondersteuning ^c	26,04	26,04	26,04
vakantie-uitkering	846,94	1 209,84	604,92
jaartotaal	16 410,52	22 177,80	11 245,14

- Alsmede getrouwd zonder toeslag met AOW-uitkering ontstaan vóór 1-2-1994.
- Alsmede voor ongetrouwde die in land woont waar geen AOW-uitkering kan worden genoten op grond van Wet BEU alsmede voor ongetrouwde die niet voldoet aan informatieplicht omtrent leefsituatie en feitelijke woonsituatie.
- Inkomsondersteuning geldt voor betrokkene die
 - recht op AOW-uitkering heeft en in Nederland woont of geacht wordt in Nederland te wonen, of
 - recht op AOW-uitkering heeft en in buitenland woont (buitenlandse belastingplichtige), op grondgebied van
 - lidstaat EU/EER (niet Nederland) of Zwitserland
 - Aruba, Curaçao, Sint Maarten of BES eilanden
 - land waarmee Nederland verdrag inzake sociale zekerheid heeft afgesloten of waar besluit van volkenrechtelijke organisatie inzake sociale zekerheid geldt.
- Voorlopige cijfers, basis januari 2024.

Vakantie-uitkering AOW per maand

vanaf	ongetrouwd ^a (70%)	getrouwd met maximale toeslag (100%)	getrouwd ^b (50%)
1-1-2024	€ 76,20	€ 108,88	€ 54,44
1-7-2023	€ 76,08	€ 108,68	€ 54,34
1-1-2023	€ 71,77	€ 102,50	€ 51,25
1-7-2022	€ 69,30	€ 99,02	€ 49,51
1-1-2022	€ 70,54	€ 100,78	€ 50,39
1-7-2021	€ 71,13	€ 101,60	€ 50,80
1-1-2021	€ 71,93	€ 102,74	€ 51,37

- Alsmede getrouwde zonder toeslag met AOW-uitkering ontstaan vóór 1-2-1994.
- Alsmede voor ongetrouwde die in land woont waar geen AOW-uitkering kan worden genoten op grond van Wet BEU alsmede voor ongetrouwde die niet voldoet aan informatieplicht omtrent leefsituatie en feitelijke woonsituatie.
- Recht op toeslag heeft
 - AOW-gerechtigde indien
 - AOW-gerechtigde vóór 1-1-2015
 - getrouwd is, en

- recht heeft op ouderdomspensioen
 - echtgenoot
 - jonger dan AOW-leeftijd is, en
 - inkomen heeft van maximaal volledige brutotoeslag (= bruto gehuwdenpensioen)
 - AOW-gerechtigde indien
 - AOW-gerechtigde
 - voor 1-1-2015 gehuwd is, en
 - in november 2014 of december 2014 65 jaar wordt, en
 - echtgenoot
 - jonger dan AOW-leeftijd is, en
 - inkomen heeft van maximaal volledige brutotoeslag (= bruto gehuwdenpensioen)
- met dien verstande dat vanaf 1-1-2015 geen recht op toeslag ontstaat door
- wijziging van inkomen echtgenoot, maar toeslag kan herleven als toeslag was geëindigd
 - uitsluitend door incidentele stijging inkomen, of
 - omdat partner wegens coronacrisis langer dan 3 maanden (meer) is gaan werken in cruciaal beroep
 - wijziging van leefvorm, waardoor niet langer sprake is van ongehuwd zijn
 - gaan wonen in Nederland of land waar wel Nederlandse uitkering kan worden genoten
 - invrijheidstelling na detentie of niet langer voortvluchtig zijn
 - niet langer bestaan van vermoeden dat AOW-gerechtigde of diens partner zich buiten Nederland bevindt om zich aan te sluiten bij terroristische organisatie.
- Recht op ouderdomspensioen respectievelijk toeslag ontstaat niet indien betrokkene respectievelijk partner uitreiziger is.
 - Regeling inkomenstoets ter bepaling van grootte van toeslag vindt plaats vanaf 1-4-1988; maximale toeslag 50% (tot 1-2-1994: 30%) wordt verminderd met niet-vrijgestelde deel van inkomen van jongere echtgenoot/partner.
 - Vrijgesteld van inkomen uit arbeid is
 - 15% van bruto wettelijk minimumloon (zie tabel maximale toeslag en vrijlating)
 - in maand van bereiken AOW-leeftijd naar rato van aantal dagen
 - als AOW-gerechtigde AOW-leeftijd bereikt: aantal dagen vanaf bereiken AOW-leeftijd
 - als partner AOW-leeftijd bereikt: aantal dagen tot AOW-leeftijd plus
 - 1/3 van meerdere inkomen uit arbeid boven 15% van bruto wettelijk minimumloon.
 - Voor per 30-6-1996 bestaande AOW-gerechtigden geldt vrijlating tevens voor inkomen in verband met arbeid.
 - Op toeslag wordt korting toegepast tot 10%
 - voor zover totale gezamenlijke inkomen door korting niet lager wordt dan 162% van bruto minimumloon incl. vakantiebijslag per maand (zie tabel maximale toeslag en vrijlating)
 - totale gezamenlijke inkomen = toeslag + gezamenlijk inkomen uit arbeid en overig inkomen van AOW-gerechtigde en partner + bruto AOW-uitkering

Maximale toeslag en vrijlating per maand

vanaf	maximale toeslag ^a		vakantie-uitkering ^a		15% bruto	162% bruto
	(30%)	(50%)	(30%)	(50%)	minimumloon	minimumloon
1-1-2024	€ 548,17	€ 1042,10	€ 32,68	€ 54,44	€ 310,41	€ 3620,62
1-7-2023	€ 523,17	€ 988,16	€ 32,60	€ 54,34	€ 299,25	€ 3490,45
1-1-2023	€ 511,92	€ 968,86	€ 30,73	€ 51,25	€ 290,16	€ 3384,43
1-7-2022	€ 466,98	€ 887,77	€ 29,72	€ 49,51	€ 263,43	€ 3072,65
1-1-2022	€ 458,99	€ 874,69	€ 30,24	€ 50,39	€ 258,75	€ 3018,06
1-7-2021	€ 451,93	€ 863,66	€ 30,47	€ 50,80	€ 255,15	€ 2976,07
1-1-2021	€ 448,80	€ 857,63	€ 30,81	€ 51,37	€ 252,72	€ 2947,73

- a. Per 1-2-1994 is verhouding basispensioen gehuwden en maximale toeslag gewijzigd van 70%/30% naar 50%/50%; per 1-2-1994 reeds bestaande uitkeringsrechten zijn niet gewijzigd.

Uitkeringsbedragen AOW bruto/netto 2024^d

ouderdompensioen ^a	brutobedrag	ingehouden Zvw-bijdrage	ingehouden loonheffing	nettobedrag
gehuwd (50%) ^b				
■ zonder lhk.	€ 13 217,50	€ 703,14	€ 2 512,20	€ 10 002,16
■ met lhk.	13 217,50	703,14	0,00	12 514,36
gehuwd met maximale toeslag (100%)				
■ zonder lhk.	26 369,00	1 402,81	5 024,53	19 941,66
■ met lhk.	26 369,00	1 402,81	1 324,74	23 641,45
ongehuwd (70%) ^c				
■ zonder lhk.	19 403,18	1 032,14	3 693,58	14 677,46
■ met lhk.	19 403,18	1 032,14	0,00	18 371,04
■ met lhk. incl. alleen- staande ouderenkorting	19 403,18	1 032,14	0,00	18 371,04

- a. Bruto-uitkeringsbedragen zijn inclusief maandelijkse inkomensondersteuning en vakantie-uitkering.
 b. Alsmede voor ongehuwde die in land woont waar geen AOW-uitkering kan worden genoten op grond van Wet BEU alsmede voor ongehuwde die niet voldoet aan informatieplicht omtrent leefsituatie en feitelijke woonsituatie.
 c. Alsmede gehuwd zonder toeslag met AOW-uitkering ontstaan vóór 1-2-1994.
 d. Voorlopige cijfers, basis januari 2024.

Uitkeringsbedragen AOW bruto/netto 2023

<i>ouderdompensioen^a</i>	<i>brutobedrag</i>	<i>ingehouden Zvw-bijdrage</i>	<i>ingehouden loonheffing</i>	<i>nettobedrag</i>
gehuwd (50%) ^b				
■ zonder lhk.	€ 12 404,96	€ 673,53	€ 2354,22	€ 9 377,21
■ met lhk.	12 404,96	673,53	0,00	11 731,43
gehuwd met maximale toeslag (100%)				
■ zonder lhk.	24 749,92	1343,83	4703,94	18 702,15
■ met lhk.	24 749,92	1343,83	1350,29	22 055,80
ongehuwd (70%) ^c				
■ zonder lhk.	18 177,66	986,99	3453,64	13 737,03
■ met lhk.	18 177,66	986,99	0,00	17 190,67
■ met lhk. incl. alleen- staande ouderenkorting	18 177,66	986,99	0,00	17 190,67

- Bruto-uitkeringsbedragen zijn inclusief maandelijkse inkomensondersteuning en vakantie-uitkering.
- Alsmede voor ongehuwde die in land woont waar geen AOW-uitkering kan worden genoten op grond van Wet BEU alsmede voor ongehuwde die niet voldoet aan informatieplicht omtrent leefsituatie en feitelijke woonsituatie.
- Alsmede gehuwd zonder toeslag met AOW-uitkering ontstaan vóór 1-2-1994.

Uitkeringsbedragen AOW bruto/netto 2022

<i>ouderdompensioen^a</i>	<i>brutobedrag</i>	<i>ingehouden Zvw-bijdrage</i>	<i>ingehouden loonheffing</i>	<i>nettobedrag</i>
gehuwd (50%) ^b				
■ zonder lhk.	€ 11 500,42	€ 632,42	€ 2 202,24	€ 8 665,76
■ met lhk.	11 500,42	632,42	0,00	10 868,00
gehuwd met maximale toeslag (100%)				
■ zonder lhk.	22 684,28	1 247,56	4 342,50	17 094,22
■ met lhk.	22 684,28	1 247,56	1 164,87	20 271,85
ongehuwd (70%) ^c				
■ zonder lhk.	16 763,06	921,94	3 206,44	12 634,68
■ met lhk.	16 763,06	921,94	0,00	15 841,12
■ met lhk. incl. alleen- staande ouderenkorting	16 763,06	921,94	0,00	15 841,12

- Bruto-uitkeringsbedragen zijn inclusief maandelijkse inkomensondersteuning en vakantie-uitkering.
- Alsmede voor ongehuwde die in land woont waar geen AOW-uitkering kan worden genoten op grond van Wet BEU alsmede voor ongehuwde die niet voldoet aan informatieplicht omtrent leefsituatie en feitelijke woonsituatie.
- Alsmede gehuwd zonder toeslag met AOW-uitkering ontstaan vóór 1-2-1994.

Uitkeringsbedragen AOW bruto/netto 2021

ouderdomspensioen^a	brutobedrag	ingehouden Zvw-bijdrage	ingehouden loonheffing	nettobedrag
gehuwd (50%) ^b				
■ zonder lhk.	€ 11 245,14	€ 646,54	€ 2 153,14	€ 8 445,46
■ met lhk.	11 245,14	646,54	0,00	10 598,60
gehuwd met maximale toeslag (100%)				
■ zonder lhk.	22 177,80	1 275,15	4 249,76	16 652,89
■ met lhk.	22 177,80	1 275,15	1 115,19	19 787,46
ongetrouwd (70%) ^c				
■ zonder lhk.	16 410,52	943,54	3 148,15	12 318,83
■ met lhk.	16 410,52	943,54	0,00	15 466,98
■ met lhk. incl. alleenstaande ouderenkorting	16 410,52	943,54	0,00	15 466,98

- a. Bruto-uitkeringsbedragen zijn inclusief maandelijkse inkomensondersteuning en vakantie-uitkering.
- b. Alsmede voor ongehuwde die in land woont waar geen AOW-uitkering kan worden genoten op grond van Wet BEU alsmede voor ongehuwde die niet voldoet aan informatieplicht omtrent leefsituatie en feitelijke woonsituatie.
- c. Alsmede gehuwd zonder toeslag met AOW-uitkering ontstaan vóór 1-2-1994.

■ Voor AOW-inbouw (franchise) in pensioenregelingen, zie § 3.13.

▷ Art. 7, 8-12, 28-29, 33a, 64b AOW; Besluit inkomensondersteuning AOW-ers; brief Minister van SZW 11-5-2020, nr. 2020-000061644.

▲ Sociaal Memo, § 10.3, 10.4, 10.6; Fiscaal Memo App, Premieheffing volksverzekeringen, AOW-leeftijd.

28.2.3 Overbruggingsuitkering AOW

Uitkeringsbedragen^a overbruggingsuitkering en partneruitkering bruto

vanaf	ongetrouwd (70%)	gehuwd met partneruitkering (100%)	gehuwd zonder partneruitkering (50%)
1-1-2024	€ 1473,37	€ 1868,18	€ 934,09
1-7-2023	€ 1403,03	€ 1783,48	€ 891,74
1-1-2023	€ 1378,76	€ 1752,64	€ 876,32
1-7-2022	€ 1264,49	€ 1605,70	€ 802,85
1-1-2022	€ 1250,10	€ 1582,42	€ 791,21
1-7-2021	€ 1239,02	€ 1570,00	€ 785,00
1-1-2021	€ 1232,74	€ 1562,38	€ 781,19

- a. Exclusief 8% vakantie-uitkering per maand.

Inkomens- en vermogenstoets/vrijlating inkomen en vermogen					
vanaf	inkomenstoets		vermogenstoets		vrijlating
	ongetrouwd	getrouwd	ongetrouwd	getrouwd	inkomen aanvullend pensioenvermogen zelfstandige
	(200%)	(300%)			(15%)
1-1-2024	€ 4138,80	€ 6208,20	€ 57 000	€ 114 000	€ 310,41 € 160 026
1-7-2023	€ 3990,00	€ 5985,00	€ 57 000	€ 114 000	€ 299,25 € 151 296
1-1-2023	€ 3868,80	€ 5803,20	€ 57 000	€ 114 000	€ 290,16 € 149 002
1-7-2022	€ 3512,40	€ 5268,60	€ 50 650	€ 101 300	€ 263,43 € 137 089
1-1-2022	€ 3450,00	€ 5175,00	€ 50 650	€ 101 300	€ 258,75 € 135 718
1-7-2021	€ 3402,00	€ 5103,00	€ 50 000	€ 100 000	€ 255,15 € 134 003
1-1-2021	€ 3369,60	€ 5054,40	€ 50 000	€ 100 000	€ 252,72 € 133 535

▷ Art. 3, 4, 4a, 6, 8, 23, 32 TROA.

▲ Sociaal Memo, § 11.3.

28.3 Algemene nabestaandenwet (Anw)

Uitkeringsbedragen Anw bruto – nabestaandenuitkering/overgangsrecht AWW				
jaar/tijdvak	nabestaanden-uitkering	nabestaanden-uitkering kostendeler^a	nabestaanden-uitkering hulp-behoevenden	nabestaanden-uitkering minimaal
	(70%)	(50%)	(50%)	(30) ^b
2024^c				
1-1/	€ 1 493,51	€ 939,41	€ 939,41	€ 620,82
tegemoetkoming	20,91	20,91	20,91	20,91
vakantie-uitkering	1 140,46	814,54	814,54	578,82
jaartotaal	19 313,50	12 338,38	12 338,38	8279,58
2023				
1-1/30-06	€ 1 398,11	€ 881,58	€ 881,58	€ 580,32
1-7/31-12	1 425,54	902,42	902,42	598,50
tegemoetkoming	19,03	19,03	19,03	19,03
vakantie-uitkering	1 049,36	749,52	749,52	521,42
jaartotaal	18 219,62	11 681,88	11 681,88	7822,70
2022				
1-1/30-06	€ 1 263,61	€ 793,84	€ 793,84	€ 517,50
1-7/31-12	1 280,83	804,64	804,64	526,86
tegemoetkoming	17,90	17,90	17,90	17,90
vakantie-uitkering	1 040,64	743,36	743,36	491,40
jaartotaal	16 522,08	10 549,04	10 549,04	6 972,36

jaar/tijdvak	nabestaanden- uitkering (70%)	nabestaanden- uitkering kostendeler ^a (50%)	nabestaanden- uitkering hulp- behoevenden (50%)	nabestaanden uitkering minimaal (30) ^b
--------------	-------------------------------------	---	--	--

2021

1-1/30-06	€ 1 244,91	€ 781,32	€ 781,32	€ 505,44
1-7/30-12	1 250,16	785,54	785,54	510,30
tegemoetkoming	17,67	17,67	17,67	17,67
vakantie-uitkering	1 031,28	736,68	736,68	483,06
jaartotaal	16 213,74	10 349,88	10 349,88	6 789,54

- a. Voor nabestaande vanaf 21 jaar die met 1 of meer personen vanaf 27 (t/m 2022: 21) jaar in zelfde woning hoofdverblijf heeft, wordt nabestaandenuitkering verlaagd naar 50% (kostendelersnorm); kostendelersnorm geldt niet bij commerciële relaties (zoals huur, kostgangers) en studerende.
- b. Van brutominimumloon.
- c. Voorlopige cijfers, basis januari 2024.

Bruto Anw-wezenuitkering

jaar/tijdvak	wees t/m 9 jaar	wees 10 t/m 15 jaar	wees 16 t/m 20 jaar
--------------	-----------------	---------------------	---------------------

2024^a

1-1/	€ 477,92	€ 716,88	€ 955,85
tegemoetkoming	20,91	20,91	20,91
vakantie-uitkering	364,90	547,40	729,92
jaartotaal	6 350,86	9 400,88	12 451,04

2023

1-1/30-06	€ 447,40	€ 671,09	€ 894,79
1-7/31-12	456,17	684,26	912,35
tegemoetkoming	19,03	19,03	19,03
vakantie-uitkering	335,80	503,74	671,62
jaartotaal	5 985,58	8 864,20	11 742,82

2022

1-1/30-06	€ 404,36	€ 606,53	€ 808,71
1-7/31-12	409,87	614,80	819,73
tegemoetkoming	17,90	17,90	17,90
vakantie-uitkering	333,04	499,52	665,96
jaartotaal	5 433,22	8 042,30	10 651,40

2021

1-1/30-06	€ 398,37	€ 597,56	€ 796,74
1-7/31-12	400,05	600,08	800,10
tegemoetkoming	17,67	17,67	17,67
vakantie-uitkering	330,04	495,00	660,00
jaartotaal	5 332,60	7 892,88	10 453,08

- a. Voorlopige cijfers, basis januari 2024.

Vakantie-uitkering Anw per maand – nabestaandenuitkering/overgangsrecht AWW

vanaf	nabestaanden-uitkering (70%)	nabestaanden-uitkering kostendeler^a (50%)	nabestaanden-uitkering hulp-behoevenden (50%)	nabestaanden-uitkering minimaal (30%) ^b
1-1-2024	€ 96,51	€ 68,93	€ 68,93	€ 49,67
1-7-2023	€ 95,67	€ 68,33	€ 68,33	€ 47,88
1-1-2023	€ 90,20	€ 64,42	€ 64,42	€ 46,43
1-7-2022	€ 85,93	€ 61,38	€ 61,38	€ 42,15
1-1-2022	€ 86,49	€ 61,78	€ 61,78	€ 41,40
1-7-2021	€ 86,71	€ 61,94	€ 61,94	€ 40,82
1-1-2021	€ 87,21	€ 62,30	€ 62,30	€ 40,44

- a. Voor nabestaande vanaf 21 jaar die met 1 of meer personen vanaf 27 (t/m 2022: 21) jaar in zelfde woning hoofdverblijf heeft, wordt vakantie-uitkering verlaagd naar 50% (kostendelersnorm); kostendelersnorm geldt niet bij commerciële relaties (zoals huur, kostgangers) en studerende.
- b. Van brutominimumloon.

Vakantie-uitkering Anw-wezenuitkering

vanaf	wees t/m 9 jaar	wees 10 t/m 15 jaar	wees 16 t/m 20 jaar
1-1-2024	€ 30,88	€ 46,32	€ 61,77
1-7-2023	€ 30,61	€ 45,92	€ 61,23
1-1-2023	€ 28,86	€ 43,30	€ 57,73
1-7-2022	€ 27,50	€ 41,25	€ 55,00
1-1-2022	€ 27,68	€ 41,52	€ 55,35
1-7-2021	€ 27,75	€ 41,62	€ 55,49
1-1-2021	€ 27,91	€ 41,86	€ 55,81

- Uitkeringsbedragen worden verlaagd met kostenniveaupercantage (woonlandfactor) als nabestaande/wees woont in land buiten EU/EER/Zwitserland.
- Op nabestaandenuitkering wordt inkomen in mindering gebracht.
- Vrijgesteld is van inkomen uit arbeid
 - 50% van bruto wettelijk minimumloon (zie tabel vrijlating), in maand van bereiken AOW-leeftijd naar rato van aantal dagen tot AOW-leeftijd, plus
 - 1/3 van meerdere inkomen uit arbeid boven 50% van bruto wettelijk minimumloon.
- Per 30-6-1996 rechthebbende op AWW-weduwenuitkering heeft recht op nabestaandenuitkering conform Anw-bepalingen, met dien verstande dat nabestaandenuitkering wordt gekort met overig inkomen, waarbij geldt dat
 - nabestaandenuitkering tot 30% van brutominimumloon (zie nabestaandenuitkering minimaal in tabel bruto uitkeringsbedragen) niet wordt gekort
 - van overig inkomen vrijgelaten wordt

- 70% van bruto wettelijk minimumloon (zie tabel vrijlating), in maand van bereiken AOW-leeftijd naar rato van aantal dagen tot AOW-leeftijd, plus
- (mits overig inkomen (mede) bestaat uit inkomen uit arbeid) 1/3 van meerdere inkomen uit arbeid boven 70% van bruto wettelijk minimumloon.
- Vrijgelaten inkomen wordt verlaagd met kostenniveaupercantage (woonlandfactor) als nabestaande woont in land buiten EU/EER/Zwitserland.

Vrijlating		
vanaf	50%	70%
1-1-2024	€ 1034,70	€ 1448,58
1-7-2023	€ 997,50	€ 1396,50
1-1-2023	€ 967,20	€ 1354,08
1-7-2022	€ 878,10	€ 1229,34
1-1-2022	€ 862,50	€ 1207,50
1-7-2021	€ 850,50	€ 1190,70
1-1-2021	€ 842,40	€ 1179,36

Uitkeringsbedragen Anw bruto/netto 2024 ^b			
uitkering ^a	bruto-bedrag	ingehouden loonheffing	nettobedrag
nabestaandenuitkering (70%)			
■ zonder lhk.	€ 19 313,50	€ 7 128,66	€ 12 184,84
■ met lhk.	19 313,50	3 766,62	15 546,88
nabestaandenuitkering kostendeler (50%)			
■ zonder lhk.	12 338,38	4 553,09	7 785,29
■ met lhk.	12 338,38	1 191,17	11 147,21
nabestaandenuitkering hulpbehoevende (50%)			
■ zonder lhk.	12 338,38	4 553,09	7 785,29
■ met lhk.	12 338,38	1 191,17	11 147,21
nabestaandenuitkering minimaal (30%)			
■ zonder lhk.	8 279,58	3 048,02	5 231,56
■ met lhk.	8 279,58	0,00	8 279,58
wezenuitkering			
■ wees t/m 9 jaar			
– zonder lhk.	6 350,86	2 330,90	4 019,96
– met lhk.	6 350,86	0,00	6 350,86
■ wees 10 t/m 15 jaar			
– zonder lhk.	9 400,88	3 456,41	5 944,47
– met lhk.	9 400,88	0,00	9 400,88
■ wees 16 t/m 20 jaar			
– zonder lhk.	12 451,04	4 601,85	7 849,19
– met lhk.	12 451,04	1 239,81	11 211,23

- a. Bruto-uitkeringsbedragen zijn inclusief maandelijkse tegemoetkoming en vakantie-uitkering.
 b. Voorlopige cijfers, basis januari 2024.

Uitkeringsbedragen Anw bruto/netto 2023			
<i>uitkering^a</i>	<i>bruto-bedrag</i>	<i>ingehouden loonheffing</i>	<i>nettobedrag</i>
nabestaandenuitkering (70%)			
■ zonder lhk.	€ 18 219,62	€ 6 718,54	€ 11 501,08
■ met lhk.	18 219,62	3 648,52	14 571,10
nabestaandenuitkering kostendeler (50%)			
■ zonder lhk.	11 681,88	4 304,77	7 377,11
■ met lhk.	11 681,88	1 234,81	10 447,07
nabestaandenuitkering hulpbehoevende (50%)			
■ zonder lhk.	11 681,88	4 304,77	7 377,11
■ met lhk.	11 681,88	1 234,81	10 447,07
nabestaandenuitkering minimaal (30%)			
■ zonder lhk.	7 822,70	2 884,58	4 938,12
■ met lhk.	7 822,70	0,00	7 822,70
wezenuitkering			
■ wees t/m 9 jaar			
– zonder lhk.	5 985,58	2 197,55	3 788,03
– met lhk.	5 985,58	0,00	5 985,58
■ wees 10 t/m 15 jaar			
– zonder lhk.	8 864,20	3 266,55	5 597,65
– met lhk.	8 864,20	19,98	8 844,22
■ wees 16 t/m 20 jaar			
– zonder lhk.	11 742,82	4 325,98	7 416,84
– met lhk.	11 742,82	1 256,02	10 486,80

- a. Bruto-uitkeringsbedragen zijn inclusief maandelijkse tegemoetkoming en vakantie-uitkering.

Uitkeringsbedragen Anw bruto/netto 2022			
<i>uitkering^a</i>	<i>bruto-bedrag</i>	<i>ingehouden loonheffing</i>	<i>nettobedrag</i>
nabestaandenuitkering (70%)			
■ zonder lhk.	€ 16 522,08	€ 6 110,78	€ 10 411,30
■ met lhk.	16 522,08	3 222,74	13 299,34
nabestaandenuitkering kostendeler (50%)			
■ zonder lhk.	10 549,04	3 898,54	6 650,50
■ met lhk.	10 549,04	1 010,56	9 538,48
nabestaandenuitkering hulpbehoevende (50%)			
■ zonder lhk.	10 549,04	3 898,54	6 650,50
■ met lhk.	10 549,04	1 010,56	9 538,48

uitkering^a	bruto-bedrag	ingehouden loonheffing	nettobedrag
nabestaandenuitkering minimaal (30%)			
■ zonder lhk.	6 972,36	2 574,12	4 398,24
■ met lhk.	6 972,36	0,00	6 972,36
wezenuitkering			
■ wees t/m 9 jaar			
- zonder lhk.	5 433,22	2 004,45	3 428,77
- met lhk.	5 433,22	0,00	5 433,22
■ wees 10 t/m 15 jaar			
- zonder lhk.	8 042,30	2 967,19	5 075,11
- met lhk.	8 042,30	185,17	7 857,13
■ wees 16 t/m 20 jaar			
- zonder lhk.	10 651,40	3 939,87	6 711,53
- met lhk.	10 651,40	1 051,83	9 599,57

a. Bruto-uitkeringsbedragen zijn inclusief maandelijkse tegemoetkoming en vakantie-uitkering.

Uitkeringsbedragen Anw bruto/netto 2021

uitkering^a	bruto-bedrag	ingehouden loonheffing	nettobedrag
nabestaandenuitkering (70%)			
■ zonder lhk.	€ 16 213,74	€ 6 001,60	€ 10 212,14
■ met lhk.	16 213,74	3 164,62	13 049,12
nabestaandenuitkering kostendeler (50%)			
■ zonder lhk.	10 349,88	3 829,32	6 520,56
■ met lhk.	10 349,88	992,28	9 357,60
nabestaandenuitkering hulpbehoevende (50%)			
■ zonder lhk.	10 349,88	3 829,32	6 520,56
■ met lhk.	10 349,88	992,28	9 357,60
nabestaandenuitkering minimaal (30%)			
■ zonder lhk.	6 789,54	2 512,19	4 277,35
■ met lhk.	6 789,54	0,00	6 789,54
wezenuitkering			
■ wees t/m 9 jaar			
- zonder lhk.	5 332,60	1 965,40	3 367,20
- met lhk.	5 332,60	0,00	5 332,60
■ wees 10 t/m 15 jaar			
- zonder lhk.	7 892,88	2 917,66	4 975,22
- met lhk.	7 892,88	183,64	7 709,24
■ wees 16 t/m 20 jaar			
- zonder lhk.	10 453,08	3 860,88	6 592,20
- met lhk.	10 453,08	1 023,84	9 429,24

a. Bruto-uitkeringsbedragen zijn inclusief maandelijkse tegemoetkoming en vakantie-uitkering.

▷ Art. 14, 17, 18, 22, 25, 26, 29-32, 67 Anw.

- ▲ Sociaal Memo, § 12.3.3, 12.4, 12.6; Fiscaal Memo App, Premieheffing volksverzekeringen, AOW-leeftijd.

28.4 Algemene Kinderbijslagwet (AKW)

Kinderbijslag (per kwartaal per kind)^a			
<i>jaar/tijdvak</i>	<i>0 t/m 5 jaar</i>	<i>6 t/m 11 jaar</i>	<i>12 t/m 17 jaar</i>
	70%	85%	100%
2024			
■ 1e en 2e kwartaal	€ 279,49	€ 339,38	€ 399,27
2023			
■ 3e en 4e kwartaal	€ 261,70	€ 317,77	€ 373,85
■ 1e en 2e kwartaal	269,76	327,56	385,37
2022			
■ 3e en 4e kwartaal	€ 249,31	€ 302,74	€ 356,16
■ 1e en 2e kwartaal	230,69	280,13	329,56
2021			
■ 3e en 4e kwartaal	€ 224,87	€ 273,05	€ 321,24
■ 1e en 2e kwartaal	223,37	271,24	319,10

- a. Kinderbijslagbedrag wordt verlaagd met kostenniveaupcentage (woonlandfactor) als kind woont in land buiten EU/EER/Zwitserland (zie Sociaal Memo, § 12.3.3), tenzij kind langer dan 3 maanden onafgebroken in Nederland verblijft.

Extra kinderbijslag wegens thuiswonend kind met intensieve zorg (per jaar per verzekerde)^a	
<i>jaar</i>	<i>extra kinderbijslag</i>
2024	€ 2634,17
2023	€ 2687,38
2022	€ 2298,28
2021	€ 2225,29

- a. Kinderbijslagbedrag wordt verlaagd met kostenniveaupcentage (woonlandfactor) als kind woont in land buiten EU/EER/Zwitserland (zie Sociaal Memo, § 12.3.3), tenzij kind langer dan 3 maanden onafgebroken in Nederland verblijft.

Kinderbijslag/onderhoudsvoorwaarden	
<i>kind/leeftijd per begin kwartaal</i>	<i>onderhoudsvereiste^a</i>
	minimaal € 512 ^b meer dan € 1358 ^c

kind t/m 2 jaar

■ behoort tot huishouden verzekerde	1×	1×
■ behoort tot huishouden van ander	1×	1×
■ wordt door verzekerde onderhouden	1×	2× ^f

kind 3 t/m 15 jaar

■ behoort tot huishouden verzekerde		
- niet aangewezen op intensieve zorg	1×	1×
- wel aangewezen op intensieve zorg	2×	2× ^e

kind/leeftijd per begin kwartaal	onderhoudsvereiste ^a	
	minimaal € 512 ^b	meer dan € 1358 ^c

■ behoort tot huishouden van ander	1×	1×
■ wordt door verzekerde onderhouden	1×	2× ^f

kind^d 16 of 17 jaar

■ behoort tot huishouden verzekerde		
– niet aangewezen op intensieve zorg	1×	1×
– wel aangewezen op intensieve zorg	2× ^e	2× ^e
■ behoort tot huishouden van ander	1×	1×
■ wordt door verzekerde onderhouden	1×	2× ^f

- a. Door verzekerde te leveren bijdrage in onderhoud van kind per kwartaal; tot onderhoudsbijdrage behoort forfaitaire onderhoudsbijdrage van € 13 (2023: € 12; 2022/2021: € 11) per dag dat kind bij verzekerde verblijft of verzekerde bij kind verblijft; door meerdere personen (ook huisgenoten van verzekerde) voor kind geleverde onderhoudsbijdragen mogen worden opgeteld.
- b. 2023: € 488; 2022: € 440; 2021: € 433.
- c. 2023: € 1294; 2022: € 1167; 2021: € 1149.
- d. Kind volgt onderwijs of heeft onderwijs met succes afgerond, d.i.
 - voldoet aan leerplicht of kwalificatieplicht in Leerplichtwet 1969 of is daarvan vrijgesteld, of
 - staat als leerling/(vavo)student ingeschreven bij buitenlandse onderwijsinstelling die vergelijkbaar is met school/instelling die volledig dagonderwijs of bij wet geregelde combinatie van werken en leren verzorgt en bezoekt deze regelmatig of is daarvan vrijgesteld, of
 - heeft startkwalificatie behaald (of vergelijkbaar resultaat in buitenland).
- e. Kind is blijkens positief medisch advies van CIZ aangewezen op intensieve zorg; recht op extra kinderbijslag (per verzekerde) bestaat indien verzekerde over kalenderjaar tot uitbetaling gekomen recht heeft gehad op 2× kinderbijslag wegens intensieve zorg en (deel van dat kalenderjaar) geen fiscale partner heeft of wel fiscale partner heeft en verzekerde of partner maximaal € 6073 (2023: € 5547; 2022: € 5219; 2021: € 5153) aan belastbare winst uit onderneming, belastbaar loon of belastbaar resultaat uit overige werkzaamheden heeft genoten.
- f. Kind behoort niet tot huishouden verzekerde/ander
 - wegens ziekte of gebreken van kind, of
 - voor volgen van onderwijs of beroepsopleiding
 - op meer dan 25 km van woonadres van verzekerde of ander tot wiens huishouden kind laatstelijk behoorde
 - op dichtstbijzijnde aangewezen school voor voortgezet onderwijs voor toptalent dans en muziek of topsporttalent, of
 - op dichtstbijzijnde aangewezen specifieke beroepsopleiding (vereiste van dichtstbijzijnde beroepsopleiding geldt niet als kind niet-bekostigde beroepsopleiding volgt of als dichtstbijzijnde beroepsopleiding niet bekostigd wordt), of
 - in (v)mbo en als topsporter op minimaal toptalentniveau opleiding volgt op dichtstbijzijnde aangewezen CTO/NTC, of
 - wegens beroep verzekerde (binnenschipper, kermisexploitant, circusartiest), of
 - wegens woonplaats verzekerde/ander op Waddeneiland anders dan Texel of op zodanige plaats in buitenland dat dagelijks heen en weer reizen niet van kind verwacht kan worden, of
 - wegens woonplaats verzekerde in Curaçao, Sint Maarten, Aruba, BES eilanden of land waar werkzaamheden in algemeen belang worden verricht, of
 - op meer dan 25 km van woonadres van verzekerde of ander tot wiens huishouden kind laatstelijk behoorde, op dichtstbijzijnde aangewezen vmbo-school voor Rijn-, binnen- en kustvaart (kilometervereiste geldt niet als kind gedurende schooljaar meer dan 3 nachten per kalenderweek intern moet verblijven).

▷ Art. 6b-7, 12 AKW; Besluit uitvoering kinderbijslag; Regeling dubbele kinderbijslag om onderwijsredenen; Regeling uitvoering dubbele kinderbijslag bij intensieve zorg.

▲ Sociaal Memo, § 12.3.3, 13.3.

28.5 Gereserveerd

28.6 Ziektewet (ZW)

Uitkeringsloon ZW 2024/2023

	2024			2023		
	1e hj.	2e hj. ^b	jaar ^c	1e hj.	2e hj.	jaar
aantal dagen	130	132	262	130	130	260
uitkeringsdagloon ^a	€ 274,44	€ 274,44	€ 274,44	€ 256,54	€ 264,57	€ x
uitkeringsloon ^a	35 677,20	36 226,08	71 903,28	33 350,20	34 394,10	67 744,30

a. Maximum.

b. Voorshands als 1e halfjaar.

c. Basis januari 2024.

Uitkeringsloon ZW 2022/2021

	2022			2021		
	1e hj.	2e hj.	jaar	1e hj.	2e hj.	jaar
aantal dagen	129	131	260	129	132	261
uitkeringsdagloon ^a	€ 228,76	€ 232,90	€ x	€ 223,40	€ 225,57	€ x
uitkeringsloon ^a	29 510,04	30 509,90	60 019,94	28 818,60	29 775,24	58 593,84

a. Maximum.

▷ Art. 15 ZW.

▲ Sociaal Memo, § 70.6.2.

28.7 Wet werk en inkomen naar arbeidsvermogen (WIA)

Uitkeringsloon WIA 2024/2023

	2024			2023		
	1e hj.	2e hj. ^b	jaar ^c	1e hj.	2e hj.	jaar
uitkeringsdagloon ^a	€ 274,44	€ 274,44	€ 274,44	€ 256,54	€ 264,57	€ x
uitkeringsloon ^a	35 814,42	35 814,42	71 628,84	33 478,47	34 526,39	68 004,86

a. Maximum.

b. Voorshands als 1e halfjaar.

c. Basis januari 2024.

Uitkeringsloon WIA 2022/2021

	2022			2021		
	1e hj.	2e hj.	jaar	1e hj.	2e hj.	jaar
uitkeringsdagloon ^a	€ 228,76	€ 232,90	€ x	€ 223,40	€ 225,57	€ x
uitkeringsloon ^a	29 853,18	30 393,45	60 246,63	29 153,70	29 436,89	58 590,59

a. Maximum.

Tegemoetkoming arbeidsongeschikten

vanaf	per kalenderjaar
1-1-2024	€ 217,29
1-1-2023	€ 197,72
1-1-2022	€ 186,00
1-7-2021	€ 183,61
1-1-2021	€ 185,61

Premieloon/gemiddeld premieplichtig loon

	2024	2023	2022	2021
aantal dagen	260	260	260	260
premieloon ^a				
■ per dag	€ 275,49	€ 257,52	€ 229,63	€ 224,27
■ per week	1 377,46	1 287,61	1 148,19	1 121,36
■ per 4 weken	5 509,84	5 150,46	4 592,76	4 485,46
■ per maand	5 969,00	5 579,66	4 975,50	4 859,25
■ per kwartaal	17 907,00	16 739,00	14 926,50	14 577,75
■ per jaar	71 628,00	66 956,00	59 706,00	58 311,00
gemiddeld premieplichtig loon	37 700,00	36 200,00	35 300,00	34 600,00
grensbedrag kleine/ middelgrote werkgever	942 500,00	905 000,00	882 500,00	346 000,00
grensbedrag middelgrote/ grote werkgever	3 770 000,00	3 620 000,00	3 530 000,00	3 460 000,00

a. Maximum.

Gedifferentieerde premie Aof (vanaf 2022)^a

jaar	gedifferentieerde premie Arbeidsongeschiktheidsfonds (Aof-premie)(%)	
	laag	hoog
2024	6,18	7,54
2023	5,82	7,11
2022	5,49	7,05

a. Gedifferentieerde Aof-premie

- is voor alle sectoren gelijk
- is verschuldigd door werkgever
- is afhankelijk van omvang premieplichtig loon individuele werkgever; lage premiepercentage geldt voor kleine werkgever; hoge premiepercentage geldt voor (middel)grote werkgever en over uitkering WIA/ZW/Wazo/WW/TW en loon uit Wsw-dienstbetrekking

- is exclusief opslag Wko 0,5% (2023/2022: 0,5%) als verplichte werkgeversbijdrage kinderopvangtoeslag (zie § 26.1).

Basispremie WAO/WIA (t/m 2021)^a

<i>jaar</i>	<i>basispremie WAO/WIA (%)</i>
2021	7,03

- a. (T/m 2021) basispremie WAO/WIA is voor alle sectoren gelijk en verschuldigd door werkgever; exclusief opslag Wko 0,5% als verplichte werkgeversbijdrage kinderopvangtoeslag (zie § 26.1).

Gedifferentieerde premie Werkhervattingskas (Whk-premie)^a

<i>premiecomponent</i>	<i>gemiddelde premie (%)</i>	<i>grote werkgever (%)</i>	
		<i>min.</i>	<i>max.</i>
2024			
WGA ^b	0,77	0,19	3,08
ZW-flex ^b	0,45	0,11	1,80 ^c
2023			
WGA ^b	0,87	0,21	3,48
ZW-flex ^b	0,66	0,16	2,64 ^c
2022			
WGA ^b	0,84	0,21	3,36
ZW-flex ^b	0,68	0,17	2,72 ^c
2021			
WGA ^b	0,78	0,19	3,12
ZW-flex ^b	0,58	0,14	2,32 ^c

- a. Gedifferentieerde premie Werkhervattingskas (Whk-premie)
- bestaat uit som van 2 afzonderlijke premiecomponenten: WGA en ZW-flex
 - is verschuldigd door werkgever; werkgever mag maximaal 50% van door werkgever verschuldigde gedifferentieerde Whk-premie die betrekking heeft op premiecomponent WGA verhalen op nettoloon werknemer
 - is afhankelijk van omvang premieplichtig loon (klein, middelgroot, groot) individuele werkgever
 - wordt voor kleine werkgever categoriaal per sector per premiecomponent vastgesteld (zie tabel Sectorale gedifferentieerde Whk-premie kleine werkgevers hierna)
 - wordt voor grote werkgever individueel per premiecomponent vastgesteld, afhankelijk van individueel werkgeversrisico, bestaande uit opslag/korting op gemiddelde premie, welke opslag/korting moet worden vermenigvuldigd met correctiefactor
 - wordt voor middelgrote werkgever individueel per premiecomponent vastgesteld, op basis van gewogen gemiddelde van sectorale en individuele gedifferentieerde Whk-premie
 - is zowel naar beneden als naar boven begrensd.
- b. Voor eigenrisicodrager WGA bedraagt WGA 0%; voor eigenrisicodrager ZW bedraagt ZW-flex 0%; eigenrisicodrager WGA mag maximaal 50% van premie voor private verzekering van WGA-eigenrisico verhalen op nettoloon werknemer; indien eigenrisicodrager WGA geen private verzekering heeft afgesloten mag 50% van evenredig deel van betaalde WGA-uitkeringen tot maximaal 1,5 × maximum

premiecomponent WGA worden verhaald; als voor grote of middelgrote eigenrisicodragers ZW eigen risico dragen eindigt, geldt in eerste 2 jaren van terugkeer als individuele ZW-flex premiecomponent minimaal helft van sectorale gedifferentieerde ZW-flex-premie (geldt voor alle na 20-3-2014 terugkerende eigenrisicodragers ZW).

- c. Voor grote werkgever in sector 52. uitzendbedrijven geldt afwijkende maximum-premie ZW-flex (2024: 7,22%; 2023: 8,27%; 2022: 10,39%; 2021: 9,31%).

Gemiddeld werkgeversrisico/correctiefactoren gedifferentieerde premie

premie- component	gemiddeld werkgevers- risico (%)	correctie factor opslag/ korting	correctiefactoren geen werkgeversschap			
			1 jaar niet	2 jaar niet	3 jaar niet	4 jaar niet
2024						
WGA	0,59	0,98	1,25	1,66	2,50	5,00
ZW-flex	0,26	1,30	1,00	1,00	1,00	2,00
2023						
WGA	0,59	1,11	1,25	1,66	2,50	5,00
ZW-flex	0,42	1,17	1,00	1,00	1,00	2,00
2022						
WGA	0,56	1,12	1,25	1,66	2,50	5,00
ZW-flex	0,39	1,30	1,00	1,00	1,00	2,00
2021						
WGA	0,52	1,12	1,25	1,66	2,50	5,00
ZW-flex	0,35	1,24	1,00	1,00	1,00	2,00

Sectorale gedifferentieerde Whk-premie voor kleine werkgevers

nr.	sector	WGA (%)			ZW-flex (%)				
		2024	2023	2022	2021	2024	2023	2022	2021
1.	agrarisch bedrijf	0,55	0,62	0,61	0,62	0,24	0,23	0,28	0,27
2.	tabakverwerkende industrie	0,80	0,87	0,87	0,82	0,30	0,36	0,52	0,44
3.	bouwbedrijf	0,68	0,80	0,80	0,82	0,24	0,26	0,33	0,31
4.	baggerbedrijf	0,91	1,26	1,33	1,24	0,14	0,27	0,50	0,39
5.	houten emballageindustrie, houtwaren- en borstelindustrie	0,85	0,86	0,70	0,78	0,33	0,32	0,36	0,44
6.	timmerindustrie	0,40	0,50	0,53	0,61	0,27	0,29	0,31	0,25
7.	meubel- en orgelbouwindustrie	0,74	0,81	0,79	0,63	0,31	0,35	0,48	0,43
8.	groothandel in hout, zagerijen, schaverijen en houtbereidingsin- dustrie	0,54	0,54	0,47	0,45	0,35	0,34	0,37	0,22
9.	grafische industrie	0,99	1,04	0,92	0,84	0,38	0,43	0,48	0,40
10.	metaalindustrie	0,77	0,77	0,71	0,80	0,25	0,23	0,29	0,33
11.	elektrotechnische industrie	0,59	0,62	0,53	0,51	0,16	0,16	0,19	0,17
12.	metaal- en technische bedrijfs- takten	0,71	0,80	0,78	0,76	0,29	0,30	0,37	0,35
13.	bakkerijen	1,07	1,15	1,07	1,03	0,47	0,47	0,56	0,46

nr.	sector	WGA (%)				ZW-flex (%)			
		2024	2023	2022	2021	2024	2023	2022	2021
14.	suikerverwerkende industrie	1,20	1,08	1,06	1,14	0,49	0,42	0,31	0,17
15.	slagersbedrijven en poeliers	0,83	1,15	1,12	1,11	0,51	0,44	0,51	0,52
16.	slagers overig	1,41	1,47	1,33	1,37	0,43	0,45	0,56	0,66
17.	detailhandel en ambachten	0,90	0,99	0,92	0,86	0,45	0,48	0,61	0,52
18.	reiniging	2,58	2,54	2,38	2,20	0,84	0,95	1,14	0,96
19.	grootwinkelbedrijf	0,91	0,92	0,83	1,30	0,31	0,37	0,27	0,61
20.	havenbedrijven	0,62	0,71	0,68	0,64	0,35	0,36	0,48	0,40
21.	havenclassificeerders	2,00	2,41	2,22	1,79	0,36	0,48	0,52	0,35
22.	binnenscheepvaart	0,69	0,80	0,72	0,59	0,40	0,46	0,56	0,53
23.	visserij	0,71	1,00	1,10	0,98	0,19	0,17	0,20	0,25
24.	koopvaardij	0,34	0,30	0,25	0,34	0,20	0,16	0,21	0,27
25.	vervoer KLM	0,77	0,85	0,80	0,74	0,45	0,51	0,65	0,55
26.	vervoer NS	0,79	0,90	0,82	0,77	0,46	0,53	0,67	0,58
27.	vervoer postereien	1,34	1,39	0,90	0,78	0,96	1,21	1,13	0,86
28.	taxivervoer	2,56	2,66	2,26	2,36	1,01	1,39	1,62	1,21
29.	openbaar vervoer	0,80	0,89	0,83	0,90	0,44	0,52	0,62	0,59
30.	besloten busvervoer	1,26	1,85	1,51	1,06	0,42	0,68	0,80	0,87
31.	overig personenvervoer te land en in de lucht	0,48	0,62	0,54	0,44	0,29	0,42	0,43	0,27
32.	overig goederenvervoer te land en in de lucht	0,73	0,81	0,77	0,70	0,46	0,53	0,68	0,58
33.	horeca algemeen	0,73	0,87	0,77	0,65	0,45	0,63	0,80	0,66
34.	horeca catering	1,62	1,90	1,55	1,55	0,88	1,12	1,26	0,98
35.	gezondheid, geestelijke en maatschappelijke belangen	0,85	0,92	0,87	0,79	0,44	0,43	0,54	0,49
36-37.	vervallen	-	-	-	-	-	-	-	-
38.	banken	0,62	0,78	0,79	1,12	0,30	0,36	0,35	0,16
39.	verzekeringswezen	0,22	0,38	0,38	0,65	0,07	0,08	0,11	0,13
40.	uitgeverij	0,76	0,86	0,78	0,71	0,23	0,29	0,41	0,37
41.	groothandel I	0,61	0,66	0,61	0,59	0,28	0,31	0,39	0,34
42.	groothandel II	0,67	0,75	0,72	0,67	0,32	0,32	0,42	0,40
43.	zakelijke dienstverlening I	0,62	0,68	0,64	0,59	0,24	0,22	0,24	0,23
44.	zakelijke dienstverlening II	0,38	0,42	0,40	0,37	0,25	0,29	0,37	0,34
45.	zakelijke dienstverlening III	0,56	0,66	0,64	0,54	0,31	0,38	0,47	0,37
46.	zuivelindustrie	1,15	1,14	1,11	0,98	0,55	0,48	0,59	0,44
47.	textielindustrie	1,02	0,95	0,75	0,78	0,31	0,39	0,49	0,27
48.	steen-, cement-, glas- en keramische industrie	1,24	1,35	1,33	1,43	0,42	0,40	0,48	0,44
49.	chemische industrie	1,12	1,17	1,04	1,01	0,43	0,44	0,52	0,44
50.	voedingsindustrie	1,02	1,08	1,02	1,01	0,46	0,48	0,50	0,43
51.	algemene industrie	0,99	1,09	1,03	0,86	0,41	0,39	0,45	0,50
52.	uitzendbedrijven	2,42	2,40	2,08	1,62	4,13	4,73	5,94	5,32
53.	bewakingsondernemingen	1,22	1,38	1,34	1,22	0,87	0,98	1,06	0,81
54.	culturele instellingen	0,68	0,87	0,84	0,71	0,31	0,39	0,49	0,44
55.	overige takken van bedrijf en beroep	0,89	0,98	0,94	0,95	0,44	0,47	0,55	0,53
56.	schildersbedrijf	1,00	1,17	1,20	1,41	0,29	0,30	0,38	0,31
57.	stukadoorsbedrijf	1,10	1,17	1,12	1,13	0,35	0,31	0,45	0,51

nr.	sector	WGA (%)				ZW-flex (%)			
		2024	2023	2022	2021	2024	2023	2022	2021
58.	dakdekkersbedrijf	1,12	1,32	1,39	1,41	0,53	0,54	0,66	0,66
59.	mortelbedrijf	0,91	1,07	1,02	0,87	0,43	0,39	0,61	0,46
60.	steenhouwersbedrijf	1,10	1,17	1,12	1,13	0,35	0,31	0,45	0,51
61.	overheid, onderwijs en wetenschappen	0,83	1,02	0,99	1,04	0,14	0,16	0,18	0,16
62.	overheid, rijk, politie en rechterlijke macht	1,24	1,33	1,02	1,18	0,10	0,12	0,16	0,18
63.	overheid, defensie	0,84	1,01	0,97	1,15	0,13	0,15	0,19	0,18
64.	overheid, provincies, gemeenten en waterschappen	0,83	0,97	0,95	1,56	0,15	0,18	0,28	0,18
65.	overheid, openbare nutsbedrijven	0,82	0,98	0,93	1,10	0,14	0,19	0,23	0,21
66.	overheid, overige instellingen	0,77	0,92	0,90	1,43	0,08	0,11	0,19	0,16
67.	werk en (re)integratie	2,98	4,19	4,17	3,47	0,77	0,97	1,18	1,40
68.	railbouw	0,88	0,96	0,89	0,86	0,27	0,33	0,35	0,31
69.	telecommunicatie	0,71	0,75	0,69	0,63	0,37	0,39	0,43	0,36

▷ Art. 13, 63a WIA; art. 17, 34-38a, 41 Wfsv; art. 2.5-2.13, 2.16, 2.17a, 2.19d Besluit Wfsv; art. 3.17, 3.18 Regeling Wfsv; art. 11c Wet LB 1964; art. 1.10 Wko.

♣ Sociaal Memo, § 1.3.1, 1.3.3, 71.10.3, 71.13.

28.8 Wet op de arbeidsongeschiktheidsverzekering (WAO)

■ Voor maximum uitkeringsloon, zie § 28.6, voor tegemoetkoming arbeidsongeschikten, premieloon en premieheffing, zie § 28.7.

▷ Art. 14, 65I WAO.

♣ Sociaal Memo, § 72.7.2, 72.10.

28.9 Werkloosheidswet (WW)

Premieloon/WW-premie				
	2024	2023	2022	2021
aantal dagen	260	260	260	260
premieloon ^a				
■ per dag	€ 275,49	€ 257,52	€ 229,63	€ 224,27
■ per week	1 377,46	1 287,61	1 148,19	1 121,36
■ per 4 weken	5 509,84	5 150,46	4 592,76	4 485,46
■ per maand	5 969,00	5 579,66	4 975,50	4 859,25
■ per kwartaal	17 907,00	16 739,00	14 926,50	14 577,75
■ per jaar	71 628,00	66 956,00	59 706,00	58 311,00
AWF-premie ^{b,c}				
■ laag	2,64%	2,64%	2,70%	0,34%/2,70% ^d
■ hoog	7,64%	7,64%	7,70%	5,34%/7,70% ^d
UFO-premie overheidssector ^b	0,68%	0,68%	0,68%	0,68%

a. Maximum.

b. Premie is voor alle sectoren gelijk en alleen verschuldigd door werkgever.

- c. AWF-premie is gedifferentieerd in lage en hoge AWF-premie; lage AWF-premie geldt alleen
- voor werknemer met schriftelijke arbeidsovereenkomst voor onbepaalde tijd (mits geen oproepovereenkomst of uitzendbeding) (schriftelijke overeenkomst of addendum in administratie bewaren)
 - lage premie wordt met terugwerkende kracht herzien naar hoge premie als
 - dienstbetrekking uiterlijk 2 maanden na aanvang is geëindigd, of
 - voor werknemer in alle contracten bij werkgever meer dan 30% meer verloonde uren over kalenderjaar zijn verantwoord dan overeengekomen contract uren (tenzij voor contracten waarin lage premie is toegepast overeengekomen contracturen in kalenderjaar gemiddeld 35 uur of meer per week bedraagt) (30%-toets blijft in 2021 wegens coronacrisis voor alle werkgevers achterwege)
 - voor werknemer (t/m 2022: en uitzendkracht) die beroepspraktijkopleiding volgt van bbl op grond van schriftelijke, in administratie van werkgever opgenomen, ondertekende en gedagtekende leerwerkovereenkomst
 - voor werknemer die op eerste dag van aangiftetijdvak jonger is dan 21 jaar met maximaal 48 (4-weken)/52 (maand) verloonde uren in aangiftetijdvak
 - over uitkering ZW/WIA/WAO/WW, WAZO-uitkering in verband met zwangerschap/bevalling/adoptie/pleegzorg aan werknemers en gelijkgestelden en toeslag TW.
- d. Eerste percentage geldt vanaf 1-8-2021 (4-wekentijdvak: 16-8-2021), tweede percentage vanaf 1-1-2021 t/m 31-7-2021 (4-wekentijdvak: 15-8-2021).

■ Voor maximum uitkeringsloon, zie § 28.6.

▷ Art. 45 WW; art. 17, 23, 25-31 Wfsv; art. 2.1-2.4 Besluit Wfsv.

▲ Sociaal Memo, § 1.3.1, 1.3.2, 50.6.3.

28.10 Gereserveerd

28.11 Wet arbeidsongeschiktheidsverzekering zelfstandigen (WAZ)

Uitkeringsgrondslagen per dag^a

vanaf	21 jaar en ouder	20 jaar	19 jaar	18 jaar
1-1-2024	€ 95,14	€ 76,12	€ 57,09	€ 47,57
1-7-2023	€ 91,72	€ 73,38	€ 55,03	€ 45,86
1-1-2023	€ 88,94	€ 71,15	€ 53,36	€ 44,47
1-7-2022	€ 80,74	€ 64,60	€ 48,45	€ 40,37
1-1-2022	€ 79,31	€ 63,45	€ 47,59	€ 39,66
1-7-2021	€ 78,21	€ 62,57	€ 46,92	€ 39,10
1-1-2021	€ 77,46	€ 61,97	€ 46,48	€ 38,73

a. Recht op WAZ-uitkering bestaat alleen nog voor zelfstandige, beroepsbeoefenaar of meewerkende partner die vóór 1-8-2004 arbeidsongeschikt is geworden.

■ Voor tegemoetkoming arbeidsongeschikten, zie § 28.7.

▷ Art. 8, 67i WAZ.

▲ Sociaal Memo, § 73.1, 73.2.

28.12 **Zorgverzekeringswet (Zvw)**

Premie/bijdrage/bijdrage-inkomen				
	2024	2023	2022	2021
nominale premie^a				
standaardpremie ^b	€ 1 987,00	€ 1 889,00	€ 1 749,00	€ 1 705,00
inhouding minimumloon ^c (per maand)	149,33	137,42	126,83	122,75
bestuursrechtelijke premie (per maand)				
■ wanbetalers	175,20	165,70	152,20	147,80
■ ambtshalve verzekerden	165,58	157,42	145,75	142,08
verplicht eigen risico ^c	385,00	385,00	385,00	385,00
inkomensafhankelijke bijdrage^d				
grondslag ^{c,e,f}				
■ per dag	€ 275,49	€ 257,52	€ 229,63	€ 224,27
■ per week	1 377,46	1 287,61	1 148,19	1 121,36
■ per 4 weken	5 509,84	5 150,46	4 592,76	4 485,46
■ per maand	5 969,00	5 579,66	4 975,50	4 859,25
■ per kwartaal	17 907,00	16 739,00	14 926,50	14 577,75
■ per jaar	71 628,00	66 956,00	59 706,00	58 311,00
hoge bijdrage				
■ tarief	6,57%	6,68%	6,75%	7,00%
■ per jaar ^c	€ 4 705,00	€ 4 472,00	€ 4 030,00	€ 4 081,00
lage bijdrage ^s				
■ tarief	5,32%	5,43%	5,50%	5,75%
■ per jaar ^c	€ 3 810,00	€ 3 635,00	€ 3 283,00	€ 3 352,00
nihilbijdrage ^h	0%	0%	0%	0%

- a. Nominale premie is alleen verschuldigd voor Zvw-verzekerde van 18 jaar of ouder.
- b. Geraamde gemiddelde nominale premie verschuldigd aan zorgverzekeraar, vermeerderd met geraamde gemiddelde verplichte eigen risico.
- c. Maximum.
- d. Inkomensafhankelijke bijdrage is verschuldigd door Zvw-verzekeringplichtige en door werkgever; militairen en gemoedsbezwaarden zijn niet verzekeringplichtig.
- e. Werkgever is inkomensafhankelijke bijdrage verschuldigd over door werkgever verstrekt loon aan verzekeringplichtige/gemoedsbezwaarde
 - uit tegenwoordige dienstbetrekking (maar niet over eindheffingsbestanddelen (behalve loon in naheffingsaanslag), voordeel privégebruik auto dat via aan werknemer opgelegde naheffingsaanslag als loon in aanmerking komt, opting-in loon van pseudo-werknemer, loon van dga), en
 - (tot eerste dag van kalendermaand na maand van bereiken AOW-leeftijd) uit vroegere arbeid (maar niet over AOW-uitkering, inkomensondersteuning AOW, pensioen, VUT-uitkering, lijfrente-uitkeringen, stamrechtuitkeringen, bijstand aan ouderen en nog enkele aangewezen uitkeringen)
 waarbij geldt dat door werkgever verschuldigde bijdrage niet mag worden verhaald op werknemer.
- f. Verzekeringplichtige is inkomensafhankelijke bijdrage verschuldigd over bijdrage-inkomen; bijdrage-inkomen is som van over kalenderjaar genoten
 - loon Wet LB 1964 (verminderd met loon waarover werkgever inkomensafhankelijke bijdrage verschuldigd is en eindheffingsbestanddelen (behalve loon in naheffingsaanslag))
 - met loon gelijkgestelde inkomsten
 - belastbare winst uit onderneming, verminderd met omzetting FOR in lijfrente

- belastbaar resultaat uit overige werkzaamheden (exclusief resultaat uit ter beschikking stellen van vermogensbestanddelen)
 - belastbare periodieke uitkeringen en verstrekkingen waarbij geldt dat inkomensafhankelijke bijdrage over loon conform regels Wet LB 1964 op loon van werknemer wordt ingehouden, voor restant (na aftrek loon waarover werkgever inkomensafhankelijke bijdrage verschuldigd is) tot maximumgrondslag volgt heffing via aanslag.
- g. Lage bijdrage is verschuldigd over bijdrage-inkomen waarover verzekeringsplichtige inkomensafhankelijke bijdrage verschuldigd is.
- h. Inkomensafhankelijke bijdrage is niet verschuldigd door zeevarenden.
- ▷ Art. 16, 18d, 18e, 19, 41–45, 49 Zvw; art. 5.1–5.9, 6.5.2 Regeling zorgverzekering.
- ▲ Sociaal Memo, § 80.3.4, 80.3.5, 80.3.6, 80.4; Fiscaal Memo App, AOW-leeftijd.

28.13 Wet op de zorgtoeslag (Wzt)

Zorgtoeslag ^a				
	2024	2023	2022	2021
standaardpremie ^b	€ 1 987	€ 1 889	€ 1 749	€ 1 705
normpremie ^c				
■ over drempelinkomen				
– alleenstaande Zvw-verzekerde	1,879%	0,123%	1,848%	1,915%
– Zvw-verzekerde met partner	4,256%	2,378%	4,225%	4,225%
■ over meerdere boven drempelinkomen	13,670%	13,640%	13,610%	13,580%
■ drempelinkomen	€ 28 819	€ 25 070	€ 22 356	€ 21 835
maximum toetsingsinkomen				
■ alleenstaande Zvw-verzekerde	37 495	38 519	31 999	31 139
■ Zvw-verzekerde met partner	47 371	48 226	40 941	39 975
maximum vermogen ^d				
■ alleenstaande Zvw-verzekerde	140 213	127 582	120 020	118 479
■ Zvw-verzekerde met partner	177 301	161 329	151 767	149 819
maximum zorgtoeslag				
■ alleenstaande Zvw-verzekerde	1 483	1 858	1 336	1 287
■ Zvw-verzekerde met partner	2 833	3 182	2 553	2 487

- a. Zorgtoeslag = standaardpremie +/- normpremie (niet negatief); zorgtoeslag geldt alleen voor Zvw-verzekerde van 18 jaar of ouder; Zvw-verzekerde met partner hebben gezamenlijk 1 aanspraak op zorgtoeslag.
- b. Voor verzekerde met partner wordt 2× standaardpremie genomen.
- c. Hoogte van normpremie voor zorgverzekering is afhankelijk van (gezamenlijk) toetsingsinkomen; toetsingsinkomen is op berekeningsjaar betrekking hebbende authentieke inkomensgegevens uit basisregistratie inkomen (zie Fiscaal Memo Wet- & Regelgeving, § 23.16); toetsingsinkomen moet worden verhoogd met bij beschikking vastgesteld niet in Nederland belastbaar inkomen.
- d. (Gezamenlijke) rendementsgrondslag (zie § 1.56) op 1 januari van berekeningsjaar, verhoogd met eventueel vrijgestelde groene beleggingen (zie § 1.58); ook buitenlands vermogen dat niet in rendementsgrondslag is begrepen moet worden meegeteld.

▷ Art. 2–4 Wzt; art. 7, 8 AWIR.

- ▲ Sociaal Memo, § 20.3, 81.3.

29. Tegemoetkomingen loondomein

29.1 Loonkostenvoordelen

Loonkostenvoordelen ^{a,b}		
werknemer	loonkostenvoordeel	
	per verloond uur	per kalenderjaar ^c
oudere werknemer ^c /arbeidsgehandicapte werknemer ^d /	€ 3,05	€ 6000
herplaatsen arbeidsgehandicapte werknemer ^e		
doelgroep banenafpraak en scholingsbelemmerden ^f	1,01	2000

- a. Werkgever heeft op verzoek in loonaangifte per werknemer die aan voorwaarden voldoet recht op loonkostenvoordeel indien bij werkgever werknemer in 1 of meerdere dienstbetrekkingen is die
- niet op enig moment in periode van 6 maanden voorafgaand aan indienst-tredingsdatum in dienstbetrekking bij werkgever is geweest (geldt niet voor herplaatsen arbeidsgehandicapte werknemer), en
 - geldige doelgroepverklaring aan werkgever heeft overgelegd, die
 - door werknemer binnen 3 maanden na aanvang dienstbetrekking/hervatten werk moet worden aangevraagd bij UWV of (alleen oudere werknemer met uitkering via gemeente) B&W
 - door werkgever moet worden bewaard bij loonadministratie.
- b. Loonkostenvoordeel
- wordt door UWV berekend
 - met door werkgever uiterlijk op 1 mei volgend op kalenderjaar waarover loonkostenvoordeel geldt via loonaangiften verstrekte gegevens
 - wordt door belastingdienst toegekend
 - bij beschikking
 - overeenkomstig door UWV gemaakte berekening
 - uiterlijk 1 augustus volgend op kalenderjaar waarover loonkostenvoordeel geldt
 - wordt door belastingdienst uitbetaald
 - binnen 6 weken na dagtekening beschikking
 - is niet (langer) van toepassing indien
 - werknemer AOW-leeftijd heeft bereikt
 - werknemer in Wsw-dienstbetrekking werkt
 - werknemer beschut werk als bedoeld in Participatiewet verricht
 - duur van verstrekte loonkostenvoordeel is verstreken.
- c. Loonkostenvoordeel oudere werknemer
- geldt voor werknemer die
 - in maand voorafgaand aan dienstbetrekking recht had op
 - uitkering WW/Participatiewet/IOAW/IOAZ/WIA/WAO/WAZ/Wajong/WAMIL of soortgelijke wettelijke uitkering van andere lidstaat EU/EER of Zwitserland, of
 - Wajong-arbeidsondersteuning, en
 - bij aanvang dienstbetrekking 56 jaar of ouder was
 - wordt verstrekt

- over aaneengesloten periode van maximaal 3 jaar (verminderd met duur van eventuele overeenkomstige premiekorting)
 - vanaf aanvang van eerste dienstbetrekking tussen werkgever en werknemer waarbij aan voorwaarden wordt voldaan.
- d. Loonkostenvoordeel arbeidsgehandicapte werknemer
- geldt voor werknemer die
 - in maand voorafgaand aan dienstbetrekking
 - recht had op WIA-uitkering of soortgelijke wettelijke uitkering van andere lidstaat EU/EER of Zwitserland, of
 - als REA-arbeidsgehandicapte zou zijn aangemerkt en dat ook al was voor 1-1-2006 wegens ontvangen van uitkering WAO/WAZ, of
 - binnen 5 jaar na afloop van (verlengde) WIA-wachttijd dienstbetrekking aangaat, terwijl werknemer
 - bij einde (verlengde) WIA-wachttijd minder dan 35% arbeidsongeschikt was en niet in staat was tot verrichten van werk bij oude werkgever, en
 - 11 weken voorafgaand aan einde (verlengde) WIA-wachttijd nog in dienstbetrekking stond bij oude werkgever
 - wordt verstrekt
 - over aaneengesloten periode van maximaal 3 jaar (verminderd met duur van eventuele overeenkomstige premiekorting)
 - vanaf aanvang van eerste dienstbetrekking tussen werkgever en werknemer waarbij aan voorwaarden wordt voldaan.
- e. Loonkostenvoordeel herplaatsen arbeidsgehandicapte werknemer
- geldt voor werknemer die
 - eigen arbeid (gedeeltelijk) hervat of andere functie bij zelfde werkgever gaat bekleden, en
 - in maand voorafgaand aan dienstbetrekking
 - recht had op WIA-uitkering of soortgelijke wettelijke uitkering van andere lidstaat EU/EER of Zwitserland, of
 - als REA-arbeidsgehandicapte zou zijn aangemerkt en dat ook al was voor 1-1-2006 wegens ontvangen van uitkering WAO/WAZ
 - wordt verstrekt
 - over aaneengesloten periode van maximaal 1 jaar (verminderd met duur van eventuele overeenkomstige premiekorting)
 - vanaf moment waarop werknemer eigen arbeid (gedeeltelijk) heeft hervat of andere functie bij dezelfde werkgever is gaan bekleden waarbij aan voorwaarden wordt voldaan.
- f. Loonkostenvoordeel doelgroep banenafpraak en scholingsbelemmerden
- geldt voor werknemer die
 - in maand voorafgaand aan dienstbetrekking of op eerste dag van dienstbetrekking
 - tot doelgroep banenafpraak behoort (zie Sociaal Memo, § 2.3.4), of
 - wegens ziekte/gebrek belemmering heeft ondervonden bij volgen van onderwijs en binnen 5 jaar na afronding onderwijs arbeid in dienstbetrekking is gaan verrichten
 - wordt verstrekt
 - over aaneengesloten periode van maximaal 3 jaar (verminderd met duur van eventuele overeenkomstige premiekorting)
 - vanaf aanvang van eerste dienstbetrekking tussen werkgever en werknemer waarbij aan voorwaarden wordt voldaan.
- g. Maximum; bij samenloop van loonkostenvoordelen onderling en/of met Liv (zie § 29.2) wordt totale tegemoetkoming gemaximeerd op hoogste bedrag, waarbij bij gelijke hoogte slechts 1 tegemoetkoming wordt uitbetaald; (*t/m 2023*) bij samenloop van loonkostenvoordelen met jeugd-Liv (zie § 29.3) wordt totale tegemoetkoming gemaximeerd op som van hoogste loonkostenvoordeel en jeugd-Liv, waarbij bij gelijke hoogte slechts 1 loonkostenvoordeel wordt uitbetaald.

▷ Art. 1.1, 2.1-2.17, 4.1, 4.2, 4.4, 6.2 Wtl.

▲ Sociaal Memo, § 2.3, 2.6.

29.2 Lage-inkomensvoordeel

Lage-inkomensvoordeel (Liv)^{a,b}				
gemiddeld uurloon^c		Liv		
vanaf	t/m	per verloond uur	per kalenderjaar ^d	
2024				
-	€ 14,32	-	-	
€ 14,33	14,91	€ 0,49	€ 960	
14,92	-	-	-	
2023				
-	€ 12,03	-	-	
€ 12,04	15,06	€ 0,49	€ 960	
15,07	-	-	-	
2022				
-	€ 10,72	-	-	
€ 10,73	13,43	€ 0,78	€ 1520	
13,44	-	-	-	
2021				
-	€ 10,47	-	-	
€ 10,48	13,12	€ 0,49	€ 960	
13,13	-	-	-	

a. Werkgever heeft automatisch per werknemer die aan voorwaarden voldoet recht op Liv indien bij werkgever werknemer in 1 of meerdere dienstbetrekkingen is van wie

- gemiddeld uurloon in kalenderjaar binnen in tabel gegeven grensbedragen ligt, en
- in kalenderjaar minimaal 1248 verloonde uren in loonaangifte zijn opgenomen.

b. Liv

- is niet (langer) van toepassing indien werknemer AOW-leeftijd heeft bereikt
- wordt door UWV berekend
 - met door werkgever uiterlijk op 1 mei volgend op kalenderjaar waarover tegemoetkoming geldt via loonaangiften verstrekte gegevens
- wordt door belastingdienst toegekend
 - bij beschikking
 - overeenkomstig door UWV gemaakte berekening
 - uiterlijk 1 augustus volgend op kalenderjaar waarover tegemoetkoming geldt
- wordt door belastingdienst uitbetaald
 - binnen 6 weken na dagtekening beschikking.

c. Gemiddeld uurloon = jaarloon/verloonde uren.

d. Maximum; voor samenloop met loonkostenvoordeel, zie § 29.1.

▷ Art. 1.1, 3.1, 3.2, 4.1, 4.2, 4.4 Wtl.

▲ Sociaal Memo, § 2.4, 2.6.

29.3 Minimumjeugdloonvoordeel (t/m 2023)

Minimumjeugdloonvoordeel (jeugd-Liv) ^{a,b} (t/m 2023)				
leeftijd	gemiddeld uurloon ^d		jeugd-Liv	
	vanaf	t/m	per verloond uur	per kalenderjaar ^c
2023				
20	€ 9,79	€ 12,04	€ 0,30	€ 613,60
19	7,34	10,89	0,08	166,40
18	6,12	8,17	0,07	135,20
2022				
20	€ 8,67	€ 10,73	€ 0,30	€ 613,60
19	6,50	9,65	0,08	166,40
18	5,42	7,24	0,07	135,20
2021				
20	€ 8,43	€ 10,48	€ 0,30	€ 613,60
19	6,32	9,38	0,08	166,40
18	5,27	7,04	0,07	135,20

- a. Werkgever heeft t/m 2023 automatisch per werknemer die aan voorwaarden voldoet recht op jeugd-Liv indien bij werkgever werknemer in 1 of meerdere dienstbetrekkingen is
- van wie gemiddeld uurloon in kalenderjaar binnen in tabel gegeven grensbedragen ligt, en
 - die op 31 december van voorafgaande kalenderjaar 18 jaar of ouder maar jonger dan 21 jaar is.
- b. Jeugd-Liv
- is per 1-1-2024 vervallen
 - wordt door UWV berekend
 - met door werkgever uiterlijk op 1 mei volgend op kalenderjaar waarover tegemoetkoming geldt via loonaangiften verstrekte gegevens
 - wordt door belastingdienst toegekend
 - bij beschikking
 - overeenkomstig door UWV gemaakte berekening
 - uiterlijk 1 augustus volgend op kalenderjaar waarover tegemoetkoming geldt
 - wordt door belastingdienst uitbetaald
 - binnen 6 weken na dagtekening beschikking.
- c. Leeftijd van werknemer in kalenderjaar waarover jeugd-Liv wordt bepaald.
- d. Gemiddeld uurloon = jaarloon/verloonde uren, maar minder dan ondergrens minimum uurloon lage-inkomensvoordeel (Liv, zie § 29.2).
- e. Maximum; voor samenloop met loonkostenvoordeel, zie § 29.1.

▷ Art. 1.1, 3.3, 3.4, 4.1, 4.2, 4.4 Wtl (oud).

▲ Sociaal Memo, § 2.5, 2.6.

30. Corona

30.1 Tijdelijke noodmaatregel overbrugging voor behoud van werkgelegenheid (NOW)

Tijdelijke noodmaatregel overbrugging voor behoud van werkgelegenheid (NOW-1, NOW-2, NOW-3)

kenmerken	NOW-1	NOW-2	NOW-3
tranchenummer	1	2	3, 4, 5
omzetzaling			
■ minimum	20%	20%	20%
■ maximum	100%	100%	100%
■ gemeten over aantal maanden	3	4	3
■ binnen periode	1-3-2020 t/m 31-7-2020	1-6-2020 t/m 30-11-2020	1-10-2020 t/m 28-2-2021
- 3e tranche NOW-3			1-1-2021 t/m 31-5-2021
- 4e tranche NOW-3			1-4-2021 t/m 31-8-2021
- 5e tranche NOW-3			omzet 2019 ÷ 4
■ referentieomzet (hoofdregeel)	omzet 2019 ÷ 4	omzet 2019 ÷ 3	omzet 2019 ÷ 4
subsidie			
■ periode grondslag loonsom	1-3-2020 t/m 31-5-2020	1-6-2020 t/m 30-9-2020	1-10-2020 t/m 31-12-2020
- 3e tranche NOW-3			1-1-2021 t/m 31-3-2021
- 4e tranche NOW-3			1-4-2021 t/m 30-6-2021
- 5e tranche NOW-3			
■ bedrag ¹	$A \times B \times 3 \times 1,3 \times 0,9$	$A \times B \times 4 \times 1,4 \times 0,9$	$A \times B \times 3 \times 1,4 \times 0,8$
- 3e tranche NOW-3			

kenmerken	NOW-1	NOW-2	NOW-3
- 4e tranche NOW-3			$A \times B \times 3 \times 1,4 \times 0,85$
- 5e tranche NOW-3			$A \times B \times 3 \times 1,4 \times 0,85$
■ aangiftestijdvak factor B ^b	1e 2020	3e 2020	juni 2020/7e 2020
■ maximumloon voor subsidie per maand	€ 9538	€ 9538	vanaf 1-7-2021: € 9813; vanaf 1-1-2021: € 9718; vanaf 1-7-2020: € 9691
voorschot			
■ van te verlenen subsidiebedrag	80%	80%	80%
■ termijnen	3	2	3
verlaging subsidie			
■ wegens lagere loonsom			
- bedrag ^c	$(B \times 3 - C) \times 1,3 \times 0,9$	$(B \times 4 - C) \times 1,4 \times 0,9$	$(0,9 \times B \times 3 - C) \times 1,4 \times 0,8$ $(0,9 \times B \times 3 - C) \times 1,4 \times 0,85$ $(0,9 \times B \times 3 - C) \times 1,4 \times 0,85$
■ 3e tranche NOW-3			
■ 4e tranche NOW-3			
■ 5e tranche NOW-3			
- aangiftestijdvakken factor C ^b			
■ 3e tranche NOW-3	3e t/m 5e 2020	6e t/m 9e 2020	10e t/m 12e 2020; 11e t/m 13e 2020
■ 4e tranche NOW-3			1e t/m 3e 2021
■ 5e tranche NOW-3			4e t/m 6e 2021
■ wegens bedrijfseconomisch ontslag			
- ontslaanvraag	na 17-3-2022		periode grondslag loonsom
- bedrag ^d	$D \times 1,5 \times 3 \times 1,3 \times 0,9$	periode grondslag loonsom $D \times 3 \times 1,4 \times 0,9$	5%
■ (NOW-2) wegens collectief ontslag			
- melding WMCO vanaf 20 personen	-	30-5-2020 t/m 30-9-2020	-
- ontslaanvraag	-	1-6-2020 t/m 30-9-2020	-
- verlaging	-	5%	-

kenmerken	NOW-1	NOW-2	NOW-3
(NOW-1) verhoging subsidie			
■ wegens hogere loonsom ^b			
- bedrag ^{c,e}	$A \times (E - B \times 3) \times 1,3 \times 0,9$	-	-
- aangiftetijdvakken factor E ^b	3e t/m 5e 2020	-	-
grens verplichte verklaring			
■ accountantsverklaring			
- subsidievoorschot	€ 100 000	€ 100 000	€ 125 000
- subsidievaststelling	125 000	125 000	125 000
■ deskundige-derde			
- subsidievoorschot	20 000	20 000	40 000
- subsidievaststelling	25 000	25 000	40 000
(vanaf NOW-2) grens verbod dividend/bonus			
■ over boekjaar	-	2020	2020
- 3e tranche NOW-3			2021
- 4e tranche NOW-3			2021
- 5e tranche NOW-3			2021
■ subsidievoorschot	-	€ 100 000	€ 125 000
■ subsidievaststelling	-	125 000	125 000
aanvraag subsidievaststelling uiterlijk	31-10-2021 ^f	31-3-2022	22-2-2023
a. A = percentage omzetzijging; B = totale loonsom van werknemers voor wie werkgever loon heeft uitbetaald, over aangiftetijdvak, gecorrigeerd voor uitbetaalde bedragen aan vakantietoelagen en extra periodesalaris en vermenigvuldigd met 0,926 als werkgever niet reserveert voor vakantietoelagen.			
b. Eventueel als tweede vermelde aangiftetijdvak geldt voor 4-wekenaangiftetijdvak; bij 4-wekenaangiftetijdvak wordt loonsom verhoogd met 8,33%.			
c. C = loonsom over periode grondslag loonsom.			
d. D = loon dat onder ontslagaanvraag vallende werknemers hebben ontvangen (wordt conform factor B berekend).			
e. E = loonsom over periode grondslag loonsom (wordt conform factor B berekend) (maximaal $3 \times$ loonsom over 3e aangiftetijdvak van 2020).			
f. UWV accepteert aanvraag ingediend uiterlijk op 9-1-2022.			

Tijdelijke noodmaatregel overbrugging voor behoud van werkgelegenheid (NOW-4, NOW-5, NOW-6)

kenmerken	NOW-4	NOW-5	NOW-6
tranche nummer	6	7	8
omzetsdaling			
■ minimum	20%	20%	20%
■ maximum	80%	90%	90%
■ gemeten over aantal maanden	3	2	3
■ binnen periode	1-7-2021 t/m 30-11-2021	1-11-2021 t/m 31-12-2021	1-1-2022 t/m 31-3-2022
■ referentieomzet (hoofdregel)	omzet 2019 + 4	omzet 2019 + 6	omzet 2019 + 4
subsidie			
■ periode grondslag loonsom	1-7-2021 t/m 30-9-2021	1-6-2020 t/m 30-9-2020	1-1-2022 t/m 31-3-2022
■ bedrag ^a	$A \times B \times 3 \times 1,4 \times 0,85$	$A \times B \times 2 \times 1,4 \times 0,85$	$A \times B \times 3 \times 1,3 \times 0,85$
■ aangifteijdvak factor B ^b	2e 2021	september 2021/10e 2021	oktober 2021/11e 2021
■ maximumloon voor subsidie per maand	€ 9813	€ 9813	€ 9951
voorschot			
■ van te verlenen subsidiebedrag	80%	80%	80%
■ termijnen	3	1	3
verlaging subsidie			
■ wegens lagere loonsom			
- bedrag ^{a,c}	$(0,9 \times B \times 3 - C) \times 1,4 \times 0,85$	$(0,85 \times B \times 2 - C) \times 1,4 \times 0,85$	$(0,85 \times B \times 3 - C) \times 1,3 \times 0,85$
- aangifteijdvakken factor C	7e t/m 9e 2021	11e t/m 12e 2021	1e t/m 3e 2022
■ wegens bedrijfseconomisch ontslag			
- ontslagaanvraag	periode grondslag loonsom	periode grondslag loonsom	periode grondslag loonsom
- bedrag	5%	5%	5%

kenmerken	NOW-4	NOW-5	NOW-6
grens verplichte verklaring			
■ accountantsverklaring			€ 125 000
- subsidievoorschot	€ 125 000	€ 125 000	125 000
- subsidievaststelling	125 000		
■ deskundige-derde			40 000
- subsidievoorschot	40 000	40 000	40 000
- subsidievaststelling	40 000	40 000	40 000
grens verbod dividend/bonus			
■ over boekjaar	2021	2021	2022
■ subsidievoorschot	€ 125 000	€ 125 000	€ 125 000
■ subsidievaststelling	125 000	125 000	125 000
aanvraag subsidievaststelling uiterlijk	22-2-2023	2-6-2023	2-6-2023

a. A = percentage omzetzdaling; B = totale loonsom van werknemers voor wie werkgever loon heeft uitbetaald, over aangiftetijdvak, (t/m NOW-5) gecorrigeerd voor uitbetaalde bedragen aan vakantiebijslag en extra periodesalaris en vermenigvuldigd met 0,926 als werkgever niet reserveert voor vakantiebijslag, (vanaf NOW-6) gecorrigeerd voor uitbetaalde en opgebouwde bedragen aan vakantiebijslag en extra periodesalaris.

b. Eventueel als tweede vermelde aangiftetijdvak geldt voor 4-wekenaangiftetijdvak; bij 4-wekenaangiftetijdvak wordt loonsom verhoogd met 8,33%.

c. C = loonsom over periode grondslag loonsom; (vanaf NOW-6) loonsom wordt gecorrigeerd met arbeidvoorwaardenbedrag in plaats van extra periodesalaris.

△ Art. 4, 6, 7, 11, 13, 14 NOW-1; art. 4, 6, 8, 9, 13, 16, 17, 18 NOW-2; art. 4, 5, 9, 13, 14, 15, 16, 18, 19, 21, 22, 24 NOW-3; art. 4, 6, 8, 12, 15, 16, 17 NOW-4; art. 4, 6, 8, 12, 15, 16, 17 NOW-5; art. 5, 9, 12, 13, 14, 15, 17 NOW-6; brief Staatssecretaris van SZW 1-11-2021, nr. 2021-0000174525.

▲ Sociaal Memo Arbeid & Inkomens 2022, § 30-35.

30.2 Tegemoetkoming vaste lasten COVID-19 (TVL)

Tegemoetkoming vaste lasten COVID-19 (TVL-1, TVL-2)		
kenmerken	TVL-1	TVL-2
subsidietijdvak	juni t/m september 2020	Q4 2020
forfaitaire vaste lasten (minimum)	€ 4000	€ 3000
omzetsdaling		
■ minimum	30%	30%
■ binnen periode	Q2 2020 + 3 + Q3 2020	Q4 2020
■ referentieomzet (hoofdregeel) (A)	Q2 2019 + 3 + Q3 2019	Q4 2019
subsidie		
■ bedrag ^a	$A \times B \times C \times D$	$A \times B \times C \times D$
■ percentage (D)	50%	$(28,57\% \times B) + 41,43\%$
■ minimum	€ 1000	€ 750
■ maximum	50000	90000
voorschot		
■ van te verlenen subsidiebedrag	80%	80%
■ termijnen	1	1
opslag subsidie		
■ (TVL-2) eet- of drinkgelegenheid wegens voorraad en aanpassing (HIVA)	-	$A \times B \times 5,6\% \times D$
- bedrag ^a	-	€ 20 160
- maximum	-	

kenmerken	TVL-1	TVL-2		
■ (TVL-2) detailhandel voor voorraad (VGD)				
- bedrag ^a	-	$A \times B \times 5.6\% \times D$		
- maximum	-	€ 20 160		
aanvraag subsidievaststelling uiterlijk				
■ MKB-onderneming	31-5-2021	31-8-2021		
a. A = referentieomzet; B = percentage omzetzijdeling; C = vastelastpercentage (zie tabel); D = subsidiepercentage.				
Tegemoetkoming vaste lasten COVID-19 (TVL-3, TVL-4, TVL-5, TVL-6)				
kenmerken	TVL-3	TVL-4	TVL-5	TVL-6
subsidietijdvak	Q1 2021	Q2 2021	Q3 2021	Q4 2021
forfaitaire vaste lasten (minimum)	€ 1500	€ 1500	€ 1500	€ 1500
omzetzijdeling				
■ minimum	30%	30%	30%	20%
■ binnen periode	Q1 2021	Q2 2021	Q3 2021	Q4 2021
■ referentieomzet (hoofdregeel) (A)				
- MKB-onderneming/grote onderneming	Q1 2019	Q2 2019/Q3 2020 ^b	Q3 2019/Q3 2020 ^b	Q4 2019/Q1 2020 ^b
- startende MKB-onderneming	Q3 2020	-	-	Q3 2021
subsidie				
■ bedrag ^a	$A \times B \times C \times D$	$A \times B \times C \times D$	$A \times B \times C \times D$	$A \times B \times C \times D$
■ percentage (D)	85%	100%	100%	100%
■ minimum	€ 1500	€ 1500	€ 1500	€ 1500
■ maximum				
- MKB-onderneming	€ 550 000	€ 550 000	€ 550 000	€ 550 000
- grote-onderneming	600 000	1 200 000	600 000	600 000
- startende MKB-onderneming	124 999	-	-	100 000 ^c

kenmerken	TVL-3	TVL-4	TVL-5	TVL-6
voorschot				
■ van te verlenen subsidiebedrag	80%	80%	80%	80%
■ termijnen	1	1	1	1
opslag subsidie				
■ (TVL-3) detailhandel voor voorraad (VGD)				
- bedrag ^a	$A \times B \times 21\% \times D$	-	-	-
- minimum	€ 1 200	-	-	-
- maximum	300 000	-	-	-
■ (TVL-3) reisbranche voor annuleringen (AR-opslag)				
- bedrag ^a	$A \times B \times 3,4\% \times D$	-	-	-
- minimum	€ 500	-	-	-
- maximum	130 000	-	-	-
■ (TVL-3 t/m TVL-5) land- en tuinbouw voor specifieke kosten				
- bedrag ^a	$A \times B \times 21\% \times D$	$A \times B \times 21\% \times D$	$A \times B \times 21\% \times D$	-
- (TVL-3) minimum	€ 900	-	-	-
aanvraag subsidievestiging uiterlijk				
■ MKB-onderneming/grote onderneming	11-11-2021	8-3-2022	1-9-2022	1-11-2022
■ (TVL-3; TVL-6) startende onderneming	12-6-2021, 17,00 uur	-	-	1-2-2023

a. A = referentieomzet; B = percentage omzetzijding; C = vastelastpercentage (zie tabel); D = subsidiepercentage.

b. Voor referentieomzet mag worden gekozen uit 2 tijdvakken.

c. Visserij en aquacultuursector € 30 000; primaire landbouw € 20 000.

Tegemoetkoming vaste lasten COVID-19 (TVL-7)

kenmerken	TVL-7
subsidietijdvak	Q1 2022
forfaitaire vaste lasten (minimum)	€ 1500
omzetzijdeling	
■ minimum	30%
■ binnen periode	Q1 2022
■ referentieomzet (hoofdregeel) (A)	
- MKB-onderneming/grote onderneming	Q1 2019/Q1 2020 ^b
- startende MKB-onderneming	Q3 2021
subsidie	
■ bedrag ^a	$A \times B \times C \times D$
■ percentage (D)	100%
■ minimum	€ 1500
■ maximum	
- MKB-onderneming	€ 550 000
- grote-onderneming	600 000
- startende MKB-onderneming	100 000 ^c
voorschot	
■ van te verlenen subsidiebedrag	80%
■ termijnen	1
aanvraag subsidieaangestelling uiterlijk	1-2-2023

a. A = referentieomzet; B = percentage omzetzijdeling; C = vastelastenpercentage (zie tabel); D = subsidiepercentage.

b. Voor referentieomzet mag worden gekozen uit 2 tijdvakken.

c. Visserij en aquacultuursector € 30 000; primaire landbouw € 20 000.

SBI-codes en vastelastenpercentages	
SBI-code omschrijving	vastelastenpercentage (variabele C)
	TVL-1 TVL-2 t/m TVL-7
1 landbouw, jacht en dienstverlening voor de landbouw en jacht	20
2 bosbouw, exploitatie van bossen en dienstverlening voor de bosbouw	19
3 visserij en kweken van vis en schaaldieren	20
6 winning van aardolie en aardgas	15
8 winning van delfstoffen (geen olie en gas)	26
9 dienstverlening voor de winning van delfstoffen	22
10 voedingsmiddelenindustrie	13
10.71 vervaardiging van brood en vers banketbakkerswerk ^a	15
10.72 vervaardiging van beschuit en koekjes en van ander houdbaar banketbakkerswerk ^a	15
11 vervaardiging van dranken	34
11.05 vervaardiging van bier ^a	15
12 vervaardiging van tabaksproducten	39
13 textielindustrie	17
14 kledingindustrie	18
14.13 vervaardiging van overige bovenkleding ^a	15
14.19 vervaardiging van baby- en sportkleding en kledingaccessoires ^a	15
15 leer- en schoenenindustrie	16
16 houtindustrie	15
17 papierindustrie	24
18 grafische industrie	23
19 vervaardiging van cokesovenproducten en aardolieverwerking	7
20 vervaardiging van chemische producten	19
21 vervaardiging van farmaceutische producten	21

SBI-code omschrijving		vastelastenpercentage (variabele C)	
		TVL-1	TVL-2 t/m TVL-7
22	rubber- en kunststofproductindustrie		18
23	bouwmaterialenindustrie		24
24	basismetalenindustrie		22
25	metaalproductenindustrie		15
26	elektrotechnische industrie		46
27	elektrische apparatenindustrie		24
28	machine-industrie		12
29	auto- en aanhangwagenindustrie		7
30	overige transportmiddelenindustrie		11
31	meubelindustrie		17
32	overige industrie		16
32.50.1	tandtechnische bedrijven	15	
33	reparatie en installatie van machines		21
35	energiebedrijven		16
36	winning en distributie van water		45
37	afvalwaterinzameling en -behandeling		26
38	afvalinzameling en -behandeling, voorbereiding tot recycling		24
39	sanering en overig afvalbeheer		17
41	algemene bouw en projectontwikkeling		7
42	grond-, water- en wegebouw		15
43	gespecialiseerde bouw		13
45	autohandel en -reparatie		9
45.19.4	handel en reparatie van caravans	9	
46	groothandel en handelsbemiddeling		11

SBI-code omschrijving	vastelastenpercentage (variabele C)	
	TVL-1	TVL-2 t/m TVL-7
46.22 groothandel in bloemen en planten	11	
46.23.2 groothandel in huisdieren, siervissen, siervogels en wilde dieren	11	
46.24.1 groothandel in huiden en vellen	11	
46.24.2 groothandel in leer en halfabricaten van leer	11	
46.31.1 groothandel in groenten en fruit	11	
46.31.2 groothandel in consumptieaardappelen	11	
46.32 groothandel in vlees en vleeswaren en in wild en gevogelte (niet levend)	11	
46.33.1 groothandel in zuivelproducten en spijsooliën en -vetten	11	
46.33.2 groothandel in eieren	11	
46.34 groothandel in dranken (geen zuivel)	11	
46.36 groothandel in suiker, chocolade en suikerwerk	11	
46.37 groothandel in koffie, thee, cacao en specerijen (geen ruwe)	11	
46.38.1 groothandel in snacks	11	
46.38.2 groothandel in vis-, schaal- en weekdieren	11	
46.38.3 gespecialiseerde groothandel in overige voedings- en genotmiddelen (rest)	11	
46.38.4 groothandel in bakkerijgrondstoffen	11	
46.38.9 gespecialiseerde groothandel in overige grondstoffen en halfabricaten voor voedings- en genotmiddelen-industrie (rest)	11	
46.39 groothandel in voedings- en genotmiddelen algemeen assortiment	11	
46.41.1 groothandel in kledingstoffen en fournituren	11	
46.41.2 groothandel in huishoudtextiel en beddengoed	11	
46.42.1 groothandel in bovenkleding	11	
46.42.2 groothandel in werkkleding	11	
46.42.3 groothandel in onderkleding	11	
46.42.4 groothandel in schoenen	11	

SBI-code omschrijving	vastelastenpercentage (variabele C)	
	TVL-1	TVL-2 t/m TVL-7
46.42.5 groothandel in modeartikelen	11	
46.42.9 groothandel in textielwaren algemeen assortiment	11	
46.43.1 groothandel in witgoed	11	
46.43.2 groothandel in elektrische huishoudelijke apparatuur (geen witgoed, audio en video)	11	
46.43.3 groothandel in audio- en videoapparatuur	11	
46.43.4 groothandel in fotografische artikelen	11	
46.43.5 groothandel in beeld- en geluidsdragers	11	
46.43.6 groothandel in optische artikelen	11	
46.44.1 groothandel in glas, porselein en aardewerk	11	
46.47.1 groothandel in huismeubilair	11	
46.47.2 groothandel in woningtextiel en vloerbedekking	11	
46.47.3 groothandel in verlichtingsartikelen	11	
46.48 groothandel in juweliersartikelen en uurwerken	11	
46.49.1 groothandel in fietsen en bromfietsen	11	
46.49.2 groothandel in watersportartikelen	11	
46.49.3 groothandel in kampeerartikelen (geen caravans)	11	
46.49.4 groothandel in speelgoed	11	
46.49.5 groothandel in muziekinstrumenten	11	
46.49.6 groothandel in sportartikelen (geen watersport)	11	
46.49.7 groothandel in papier- en kartonwaren (geen verpakkingsmateriaal)	11	
46.49.8 groothandel in boeken, tijdschriften en overig drukwerk	11	
46.49.9 groothandel in overige consumentenartikelen (non-food) (rest)	11	
46.51 groothandel in computers, randapparatuur en software	11	
46.52 groothandel in elektronische en telecommunicatieapparatuur en bijbehorende onderdelen	11	

SBI-code omschrijving	vastelastenpercentage (variabele C)	
	TVL-1	TVL-2 t/m TVL-7
46.65	groothandel in bedrijfsmeubels	11
46.66	groothandel in kantoor machines (geen computers)	11
46.90.1	niet-gespecialiseerde groothandel in consumptieartikelen	11
47	detailhandel	15
47.11	supermarkten en dergelijke winkels met algemeen assortiment voedings- en genotmiddelen ^b	15
47.19.1	warenhuizen	15
47.19.2	winkels met algemeen assortiment non-food (geen warenhuizen)	15
47.21	winkels in aardappelen, groenten en fruit	15
47.22.1	winkels in vlees en vleeswaren	15
47.22.2	winkels in wild en gevogelte	15
47.23	winkels in vis	15
47.24.1	winkels in brood en banket	15
47.24.2	winkels in chocolade en suikerwerk	15
47.25	winkels in dranken	15
47.26	winkels in tabaksproducten	15
47.29.1	winkels in kaas	15
47.29.2	winkels in natuurvoeding en reformartikelen	15
47.29.3	winkels in buitenlandse voedingsmiddelen	15
47.29.9	gespecialiseerde winkels in overige voedings- en genotmiddelen (rest)	15
47.30	benzinstations	15
47.41	winkels in computers, randapparatuur en software	15
47.42	winkels in telecommunicatieapparatuur	15
47.43.1	winkels in audio- en videoapparatuur	15
47.43.2	winkels in een algemeen assortiment van wit- en bruingoed	15

SBI-code omschrijving		vastelastenpercentage (variabele C)
	TVL-1	TVL-2 t/m TVL-7
47.51.1	winkels in kledingstoffen	15
47.51.2	winkels in huishoudtextiel	15
47.51.3	winkels in breiwool, handwerken en fournituren	15
47.52.1	winkels in ijzerwaren en gereedschappen	15
47.52.2	winkels in verf, verfwaren en behang	15
47.52.3	winkels in houten bouw- en tuinmaterialen	15
47.52.4	winkels in tegels	15
47.52.5	winkels in keukens	15
47.52.6	winkels in parket-, laminaat- en kurkvloeren	15
47.52.7	winkels gespecialiseerd in overige doe-het-zelfartikelen	15
47.53	winkels in vloerbedekking en gordijnen	15
47.54.1	winkels in witgoed	15
47.54.2	winkels in naal- en breimachines	15
47.54.3	winkels in overige elektrische huishoudelijke apparatuur	15
47.54.4	winkels in onderdelen voor elektrische huishoudelijke apparatuur	15
47.59.1	winkels in meubels	15
47.59.2	winkels in verlichtingsartikelen	15
47.59.3	winkels in artikelen voor woninginrichting algemeen assortiment	15
47.59.4	winkels in muziekinstrumenten	15
47.59.5	winkels in glas-, porselein- en aardewerk	15
47.59.6	winkels gespecialiseerd in overige huishoudelijke artikelen (rest)	15
47.59.7	winkels in huishoudelijke artikelen algemeen assortiment	15
47.61	winkels in boeken	15
47.62	winkels in kranten, tijdschriften en kantoorbehoeften	15

SBI-code omschrijving	vastelastenpercentage (variabele C)	
	TVL-1	TVL-2 t/m TVL-7
47.63 winkels in audio- en video-opnamen	15	
47.64.1 winkels in fietsen en bromfietsen	15	
47.64.2 winkels in watersportartikelen	15	
47.64.3 winkels in sportartikelen (geen watersport)	15	
47.64.4 winkels in kampeerartikelen (geen caravans)	15	
47.65 winkels in speelgoed	15	
47.71.1 winkels in herenkleding	15	
47.71.2 winkels in dameskleding	15	
47.71.3 winkels in bovenkleding en modeartikelen (algemeen assortiment)	15	
47.71.4 winkels in baby- en kinderkleding	15	
47.71.5 winkels in babyartikelen algemeen assortiment	15	
47.71.6 winkels in onderkleding, foundations e.d.	15	
47.71.7 winkels in modeartikelen	15	
47.71.8 textielsupermarkten	15	
47.72.1 winkels in schoenen	15	
47.72.2 winkels in lederwaren en reisartikelen	15	
47.74.2 winkels in medische en orthopedische artikelen ^c	15	
47.75 winkels in parfums en cosmetica	15	
47.76.1 winkels in bloemen en planten, zaden en tuinbenodigdheden	15	
47.76.2 tuincentra	15	
47.76.3 winkels in dieren, dierbenodigdheden en hengelsportartikelen	15	
47.77 winkels in juweliersartikelen	15	
47.78.1 winkels in fotografische artikelen	15	
47.78.2 winkels in optische artikelen (inclusief thuiszorgwinkels)	15	

SBI-code omschrijving	vastelastenpercentage (variabele C)	
	TVL-1	TVL-2 t/m TVL-7
47.78.3 winkels in schilderijen, lijsten, prenten, kunstvoorwerpen en religieuze artikelen	15	
47.78.9 winkels gespecialiseerd in overige artikelen (rest)	15	
47.79.1 winkels in antiek	15	
47.79.2 winkels in tweedehands kleding	15	
47.79.3 winkels in tweedehands goederen (geen kleding)	15	
47.81.1 markthandel in aardappelen, groenten en fruit	15	
47.81.9 markthandel in overige voedings- en genotmiddelen	15	
47.82 markthandel in textiel, kleding en schoenen	15	
47.89.1 markthandel in bloemen, planten, zaden en tuinbenodigdheden	15	
47.89.2 markthandel in tweedehands goederen	15	
47.89.9 markthandel in overige goederen	15	
49 vervoer over land		33
49.32 vervoer per taxi	33	
49.39.1 ongeregeld personenvervoer over de weg	33	
50 vervoer over water		43
50.10 zee en kustvaart	43	
50.30 binnenvaart (passagiersvaart en veerdiensten)	43	
51 vervoer door de lucht		62
51.10 personenvervoer door de lucht ^d	62	
52 opslag, dienstverlening voor vervoer		21
52.21 dienstverlening voor vervoer over land	21	
52.22 dienstverlening voor vervoer over water	21	
52.23 dienstverlening voor de luchtvaart	21	
53 post en koeriers		31

SBI-code omschrijving	vastelastenpercentage (variabele C)	
	TVL-1	TVL-2 t/m TVL-7
55 logiesvestrekking		40
55.10.1 hotel-restaurants	40	
55.10.2 hotels (geen hotel-restaurants), pensions en conferentieoordn	40	
55.20.1 verhuur van vakantiehuysjes en appartementen	40	
55.20.2 jeugdherbergen en vakantiecampen	40	
55.30 kampeerterreinen	40	
56 eet- en drinkgelegenheden		25
56.10.1 restaurants	25	
56.10.2 fastfoodrestaurants, cafetaria's, jissalons, eetkramen e.d.	25	
56.21 eventcatering	25	
56.29 kantines en contractcatering	25	
56.30 cafés	25	
58 uitgeverijen		23
59 productie en distributie van films en televisieprogramma's		72
59.11.1 productie van films (geen televisiefilms)	72	
59.11.2 productie van televisieprogramma's	72	
59.12 facilitaire activiteiten voor film- en televisieproductie	72	
59.13 distributie van films en televisieproducties	72	
59.14 bioscopen	72	
59.20 maken en uitgeven van geluidsopnamen	72	
60 radio- en televisieomroepen		27
61 telecommunicatie		37
62 IT-dienstverlening		23
63 diensten op het gebied van informatie		34

SBI-code omschrijving	vastelastpercentage (variabele C)	
	TVL-1	TVL-2 t/m TVL-7
66.21 risicoanalisten en schadetaxateurs		20
66.22 assurantietspersonen		20
68 verhuur en handel van omroerend goed		26
69 juridische diensten en administratie		26
70.2 advisering op het gebied van management en bedrijfsvoering		27
71 architecten-, ingenieursbureaus e.d.		18
72 research		33
73 reclamewezen en marktonderzoek		14
73.11 reclamebureaus ^e	14	
74 design, fotografie, vertaalbureaus en overige consultancy		20
74.10.2 industrieel en productontwerp ^a	15	
74.20.1 fotografie	20	
74.20.2 ontwikkelwinkels	20	
74.20.3 ontwikkelcentrales	20	
74.30 vertalers en tolken	20	
75 veterinaire dienstverlening		15
77 verhuur en lease van auto's consumentenartikelen, machines en overige roerende zaken		35
77.11.1 verhuur van personenauto's en lichte bedrijfsauto's (geen operationaal lease)	35	
77.12 verhuur en lease van vrachtwagens, autobussen en campers	35	
77.21 verhuur van sport- en recreatieartikelen	35	
77.22 videotheken	35	
77.29.1 verhuur van leesportefeuilles	35	
77.29.2 verhuur van kleding en huishoudelijke artikelen	35	
77.29.9 verhuur van overige consumentenartikelen (rest)	35	

SBI-code omschrijving	vastelastpercentage (variabele C)	
	TVL-1	TVL-2 t/m TVL-7
77.33 verhuur en lease van computers en kantoorapparatuur	35	
77.34 verhuur en lease van schepen	35	
77.35 verhuur en lease van vliegtuigen	35	
77.39.1 verhuur van automaten	35	
77.39.9 verhuur en lease van overige machines en werktuigen en van overige goederen n.e.g. (geen automaten)	35	7
78 uitzendbureaus en arbeidsbemiddeling		
78.20.1 uitzendbureaus	7	
78.20.2 uitleenbureaus	7	
79 reisorganisaties		6
79.11 reisbemiddeling	4	
79.12 reisorganisatoren	4	
79.90 informatieverstrekking op het gebied van toerisme en reserveringsbureaus	4	
80 beveiligings- en opsporingsdiensten		16
80.10 particuliere beveiliging	16	
81 schoonmaakbedrijven, hoveniers e.d.		15
81.10 facility management	15	
82 overige zakelijke dienstverlening		26
82.30 organiseren van congressen en beurzen	26	
85 onderwijs		18
85.51.1 zeil- en surfscholen	18	
85.51.9 overig sport- en recreatieonderwijs	18	
85.52.1 dansscholen	18	
85.52.2 kunstzinnige vorming van amateurs (geen dansscholen)	18	
85.53 auto- en motorrijdscholen	18	

SBI-code omschrijving	vastelastenpercentage (variabele C)	
	TVL-1	TVL-2 t/m TVL-7
85.59.2 bedrijfsopleiding en -training	18	
85.60 dienstverlening voor het onderwijs	18	
86 gezondheidszorg		15
86.10.4 geestelijke gezondheids- en verslavingszorg met overnachting	15	
86.22.2 praktijken van psychiaters en dagbehandelcentra voor geestelijke gezondheids- en verslavingszorg	15	
86.23.1 praktijken van tandartsen	15	
86.23.2 praktijken van tandheelkundig specialisten	15	
86.91.1 praktijken van verloskundigen	15	
86.91.2 praktijken van fysiotherapeuten	15	
86.91.3 praktijken van psychotherapeuten en psychologen	15	
86.91.9 overige paramedische praktijken (geen fysiotherapie of psychologie) en alternatieve genezers	15	
87 verpleging, verzorging en begeleiding met overnachting		10
88 maatschappelijke dienstverlening zonder overnachting		11
88.10.2 welzijnswerk voor ouderen ¹	11	
88.99.3 lokaal welzijnswerk ¹	11	
88.99.9 overig maatschappelijk advies, gemeenschapshuizen en samenwerkingsorganen op gebied van welzijn ¹	11	
90 kunst		37
90.01.1 beoefening van podiumkunst	37	
90.01.2 producenten van podiumkunst	37	
90.01.3 circus en variété	37	
90.02 dienstverlening voor uitvoerende kunst	37	
90.04.1 theaters en schouwburgen	37	
90.04.2 evenementenhallen	37	
91 culturele uitleencentra, musea, dieren- en planten en tuinen, natuurbehoud		37

SBI-code omschrijving		vastelastenpercentage (variabele C)	
		TVL-1	TVL-2 t/m TVL-7
91.01.1	openbare bibliotheken	37	
91.01.2	kunstuitlenen	37	
91.01.9	overige culturele uitleencentra en openbare archieven	37	
91.02.1	musea	37	
91.02.2	kunstgalerieën en -expositieruimten	37	
91.03	monumentenverzorging	37	
91.04.1	dieren- en plantentuin, kinderboerderijen	37	
91.04.2	natuurbehoud	37	26
92	loterijen en kansspelen		26
92.00.1	casino's	26	
92.00.9	exploitatie van speelautomaten	26	
93	sport en recreatie		34
93.11.1	zwembaden	34	
93.11.2	sporthallen, sportzalen en gymzalen	34	
93.11.3	sportvelden	34	
93.11.9	overige sportaccommodaties	34	
93.11	sportaccommodaties	34	
93.12.1	veldvoetbal	34	
93.12.2	veldsport in teamverband (geen voetbal)	34	
93.12.3	atletiek	34	
93.12.4	tennis	34	
93.12.5	paardensport en maneges	34	
93.12.6	wielersport	34	
93.12.7	auto- en motorsport	34	

SBI-code omschrijving	vastelastenpercentage (variabele C)	
	TVL-1	TVL-2 t/m TVL-7
93.12.8 wintersport	34	
93.12.9 overige buitensport	34	
93.13 fitnesscentra	34	
93.14.1 individuele zaalsport	34	
93.14.2 zaalsport in teamverband	34	
93.14.3 kracht- en vechtsport	34	
93.14.4 bowlen, kegelen, biljarten e.d.	34	
93.14.5 denksport	34	
93.14.6 sportscholen	34	
93.14.9 overige binnensport en omnisport	34	
93.15.1 zwem- en onderwatersport	34	
93.15.2 roei- kano- zeil- en surfsport e.d.	34	
93.19.2 hengelsport	34	
93.19.3 verzorgen van vistochten	34	
93.19.5 organiseren van sportevenement	34	
93.19.9 overige sportactiviteiten (rest)	34	
93.21.1 pret-en themaparken	34	
93.21.2 kermisattracties	34	
93.29.1 jachthavens	34	
93.29.9 overige recreatie (rest)(geen jachthavens)	34	17
94 levensbeschouwelijke en politieke organisaties		19
95 reparatie van computers en consumentenartikelen		19
95.11 reparatie van computers en randapparatuur	19	
95.12 reparatie van communicatieapparatuur	19	

SBI-code omschrijving		vastelastenpercentage (variabele C)	
		TVL-1	TVL-2 t/m TVL-7
95.21	reparatie van consumentenelektronica (geen computers)	19	
95.22	reparatie van elektrische huishoudelijke apparaten	19	
95.23	reparatie van schoenen en lederwaren	19	
95.24	reparatie en stoffering van meubels	19	
95.25	reparatie van uurwerken en juweliersartikelen	19	
95.29	reparatie van overige consumentenartikelen	19	
96	wellness en overige dienstverlening; uitvaartbranche	23	
96.01.1	wasserijen en linnenverhuur	23	
96.01.2	chemische wasserijen en ververijen	23	
96.01.3	wassalons en -verzendinginrichtingen	23	
96.02.1	haarverzorging	23	
96.02.2	schoonheidsverzorging, pedicures en manicures, visagie en image consulting	23	
96.04	sauna's, solaria, baden e.d.	23	
96.09	overige dienstverlening (rest)	23	
a.	Alleen voor zover onderneming fysieke retailwinkel exploiteert.		
b.	Alleen voor zover onderneming voor omzet afhankelijk is van en gevestigd op of nabij camping, studentencampus, sportterrein, station of recreatieterrein.		
c.	Alleen voor zover onderneming thuiszorgwinkel of audicien is.		
d.	Alleen voor zover onderneming recreatieve vluchten aanbiedt.		
e.	Alleen voor zover onderneming standbouwer is.		
f.	Alleen voor zover onderneming dorps huis, gemeenschapshuis of wijkcentrum exploiteert.		
▷	TVL; TVL-oud; TVL-starters.		
◀	Sociaal Memo Arbeid & Inkomens 2022, § 36.		

31. Minimumloon

31.1 Wettelijk minimumloon

Minimumloon per uur (bruto) (vanaf 2024)	
leeftijd	1-1-2024
21 of ouder	€ 13,27
20	10,62
19	7,96
18	6,64
17	5,24
16	4,58
15	3,98
bbl	
■ 20	8,16
■ 19	6,97
■ 18	6,04

Referentie-minimumloon (bruto) (vanaf 2024)	
per	1-1-2024
maand	€ 2069,40
week	477,92
dag	95,14

Minimumloon per maand (bruto) (t/m 2023)						
leeftijd	1-7-2023	1-1-2023	1-7-2022	1-1-2022	1-7-2021	1-1-2021
21 e.o.	€ 1995,00	€ 1934,40	€ 1756,20	€ 1725,00	€ 1701,00	€ 1684,80
20	1596,00	1547,50	1404,95	1380,00	1360,80	1347,85
19	1197,00	1160,65	1053,70	1035,00	1020,60	1010,90
18	997,50	967,20	878,10	862,50	850,50	842,40
17	788,05	764,10	693,70	681,40	671,90	665,50
16	688,30	667,35	605,90	595,15	586,85	581,25
15	598,50	580,30	526,85	517,50	510,30	505,45
bbl						
■ 20	1226,95	1189,65	1080,05	1060,90	1046,10	1036,15
■ 19	1047,40	1015,55	922,00	905,65	893,05	884,50
■ 18	907,75	880,15	799,05	784,90	773,95	766,60
1 dag leerplicht						
■ 17	630,44	611,28	554,96	545,12	537,52	532,40
■ 16	550,64	533,88	484,72	476,12	469,48	465,00
2 dagen leerplicht						
■ 16	412,98	400,41	363,54	357,09	352,11	348,75

Minimumloon per week (bruto) (t/m 2023)						
leeftijd	1-7-2023	1-1-2023	1-7-2022	1-1-2022	1-7-2021	1-1-2021
21 e.o.	€ 460,40	€ 446,40	€ 405,30	€ 398,10	€ 392,55	€ 388,80
20	368,30	357,10	324,25	318,50	314,05	311,05
19	276,25	267,85	243,20	238,85	235,55	233,30
18	230,20	223,20	202,65	199,05	196,30	194,40
17	181,85	176,35	160,10	157,25	155,05	153,60
16	158,85	154,00	139,85	137,35	135,45	134,15
15	138,10	133,90	121,60	119,45	117,75	116,65
bbl						
■ 20	283,15	274,55	249,25	244,85	241,40	239,10
■ 19	241,70	234,35	212,80	209,00	206,10	204,10
■ 18	209,50	203,10	184,40	181,15	178,60	176,90
1 dag leerplicht						
■ 17	145,48	141,08	128,08	125,80	124,04	122,88
■ 16	127,08	123,20	111,88	109,88	108,36	107,32
2 dagen leerplicht						
■ 16	95,31	92,40	83,91	82,41	81,27	80,49

Minimumloon per dag (bruto) (t/m 2023)						
leeftijd	1-7-2023	1-1-2023	1-7-2022	1-1-2022	1-7-2021	1-1-2021
21 e.o.	€ 92,08	€ 89,28	€ 81,06	€ 79,62	€ 78,51	€ 77,76
20	73,66	71,42	64,85	63,70	62,81	62,21
19	55,25	53,57	48,64	47,77	47,11	46,66
18	46,04	44,64	40,53	39,81	39,26	38,88
17	36,37	35,27	32,02	31,45	31,01	30,72
16	31,77	30,80	27,97	27,47	27,09	26,83
15	27,62	26,78	24,32	23,89	23,55	23,33
bbl						
■ 20	56,63	54,91	49,85	48,97	48,28	47,82
■ 19	48,34	46,87	42,56	41,80	41,22	40,82
■ 18	41,90	40,62	36,88	36,23	35,72	35,38
1 dag leerplicht						
■ 17	36,37	35,27	32,02	31,45	31,01	30,72
■ 16	31,77	30,80	27,97	27,47	27,09	26,83
2 dagen leerplicht						
■ 16	31,77	30,80	27,97	27,47	27,09	26,83

- (T/m 2023) minimumloon per uur is minimumloon per week gedeeld door normale arbeidsduur per week in desbetreffende sector.

Minimumloon per uur (bruto) (t/m 2023)

leeftijd	1-7-2023	1-1-2023	1-7-2022	1-1-2022	1-7-2021	1-1-2021
40 uur per week						
21 e.o.	€ 11,51	€ 11,16	€ 10,14	€ 9,96	€ 9,82	€ 9,72
20	9,21	8,93	8,11	7,97	7,86	7,78
19	6,91	6,70	6,08	5,98	5,89	5,84
18	5,76	5,58	5,07	4,98	4,91	4,86
17	4,55	4,41	4,01	3,94	3,88	3,84
16	3,98	3,85	3,50	3,44	3,39	3,36
15	3,46	3,35	3,04	2,99	2,95	2,92
bbl						
■ 20	7,08	6,87	6,24	6,13	6,04	5,98
■ 19	6,05	5,86	5,32	5,23	5,16	5,11
■ 18	5,24	5,08	4,61	4,53	4,47	4,43
38 uur per week						
21 e.o.	€ 12,12	€ 11,75	€ 10,67	€ 10,48	€ 10,34	€ 10,24
20	9,70	9,40	8,54	8,39	8,27	8,19
19	7,27	7,05	6,40	6,29	6,20	6,14
18	6,06	5,88	5,34	5,24	5,17	5,12
17	4,79	4,65	4,22	4,14	4,09	4,05
16	4,19	4,06	3,69	3,62	3,57	3,54
15	3,64	3,53	3,20	3,15	3,10	3,07
bbl						
■ 20	7,46	7,23	6,56	6,45	6,36	6,30
■ 19	6,37	6,17	5,60	5,50	5,43	5,38
■ 18	5,52	5,35	4,86	4,77	4,70	4,66
36 uur per week						
21 e.o.	€ 12,79	€ 12,40	€ 11,26	€ 11,06	€ 10,91	€ 10,80
20	10,24	9,92	9,01	8,85	8,73	8,65
19	7,68	7,45	6,76	6,64	6,55	6,49
18	6,40	6,20	5,63	5,53	5,46	5,40
17	5,06	4,90	4,45	4,37	4,31	4,27
16	4,42	4,28	3,89	3,82	3,77	3,73
15	3,84	3,72	3,38	3,32	3,28	3,25
bbl						
■ 20	7,87	7,63	6,93	6,81	6,71	6,65
■ 19	6,72	6,51	5,92	5,81	5,73	5,67
■ 18	5,82	5,65	5,13	5,04	4,97	4,92

Minimumjeugdloonstaffel	
leeftijd	percentage van minimumloon
21	100
20	80,0
19	60,0
18	50,0
17	39,5
16	34,5
15	30,0
bbl	
■ 20	61,5
■ 19	52,5
■ 18	45,5

Stijging bruto-minimumloon	
per	stijging minimumloon (%)
1-1-2024	3,74
1-7-2023	3,13
1-1-2023	10,15
1-7-2022	1,81
1-1-2022	1,41
1-7-2021	0,96
1-1-2021	0,29

- Minimumvakantiebijslag bedraagt 8%.
- Voor t/m 2023 geldend minimumjeugdloonvoordeel (jeugd-Liv), zie § 29.3.

▷ Art. 7, 8, 12 (oud), 15 WMM; Besluit minimumjeugdloon.

- ▲ Sociaal Memo, § 41.2, 41.3; Fiscaal Memo App, Minimumloon.

32. Prijsindexcijfers

32.1 CPI-alle huishoudens

Maandcijfers totaal (2015 = 100)									
<i>maand/</i> <i>jaar</i>	2023 ^a	2022	2021	2020	2019	2018	2017	2016	2015
januari	123,21	114,53	107,62	105,97	104,05	101,82	100,35	98,71	98,15
februari	124,45	115,27	108,57	106,64	104,97	102,31	101,09	99,30	98,69
maart	124,72	119,46	108,87	106,85	105,37	102,47	101,44	100,31	99,75
april	126,01	119,81	109,36	107,34	106,08	103,11	101,98	100,40	100,39
mei	126,26	119,05	109,46	107,18	105,94	103,42	101,65	100,58	100,61
juni	125,83	119,05	109,67	107,51	105,84	103,10	101,37	100,26	100,23
juli	127,13	121,57	110,23	108,69	106,90	104,28	102,11	100,76	101,00
augustus	127,70	123,95	110,71	108,13	107,37	104,40	102,27	100,88	100,69
september	127,16	126,89	110,79	107,88	106,70	103,95	102,03	100,57	100,50
oktober	127,73	128,25	112,18	108,47	107,16	104,32	102,17	100,83	100,41
november	126,40	124,35	113,17	107,61	106,73	104,07	102,00	100,49	99,85
december		124,94	114,01	107,85	106,80	103,97	101,97	100,71	99,73
<i>totaal</i>		<i>121,43</i>	<i>110,39</i>	<i>107,51</i>	<i>106,16</i>	<i>103,44</i>	<i>101,70</i>	<i>100,32</i>	<i>100,00</i>

a. Voorlopige cijfers.

Maandcijfers totaal (2006 = 100^a)										
<i>maand/</i> <i>jaar</i>	2023 ^b	2022	2021	2020	2019	2018	2017	2016	2015	2014
januari	143,66	133,54	125,48	123,56	121,32	118,72	117,01	115,09	114,42	114,37
februari	145,11	134,40	126,59	124,34	122,39	119,29	117,87	115,78	115,04	114,86
maart	145,42	139,29	126,94	124,58	122,86	119,48	118,28	116,96	116,26	115,82
april	146,92	139,70	127,51	125,16	123,69	120,22	118,91	117,06	117,01	116,35
mei	147,22	138,81	127,63	124,97	123,52	120,58	118,52	117,27	117,26	115,95
juni	146,71	138,81	127,87	125,35	123,41	120,21	118,19	116,90	116,81	115,64
juli	148,23	141,75	128,53	127,73	124,64	121,59	119,06	117,48	117,77	116,58
augustus	148,89	144,52	129,08	126,08	125,19	121,73	119,24	117,62	117,40	116,50
september	148,26	147,95	129,18	125,79	124,41	121,20	118,96	117,26	117,18	116,48
oktober	148,93	149,54	130,80	126,47	124,95	121,63	119,13	117,56	117,07	116,34
november	147,38	144,99	131,95	125,47	124,44	121,34	118,93	117,17	116,42	115,65
december		145,68	132,93	125,75	124,53	121,23	118,89	117,42	116,28	115,42
<i>totaal</i>		<i>141,58</i>	<i>128,71</i>	<i>125,35</i>	<i>123,78</i>	<i>120,61</i>	<i>118,58</i>	<i>116,97</i>	<i>116,58</i>	<i>115,83</i>

a. Reeks 2006 = 100: deze indexcijfers zijn direct berekend t/m december 2015; nadien zijn zij verkregen door koppeling aan latere reeksen, waardoor zij het karakter hebben van een raming.

b. Voorlopige cijfers.

Maandcijfers totaal (2000 = 100^a)

<i>maand/ jaar</i>	2023 ^b	2022	2021	2020	2019	2018	2017	2016	2015	2014
januari	164,61	153,01	143,78	141,57	139,01	136,03	134,07	131,87	131,10	131,05
februari	166,26	154,00	145,05	142,47	140,24	136,68	135,05	132,66	131,81	131,61
maart	166,62	159,60	145,45	142,75	140,77	136,90	135,52	134,01	133,21	132,71
april	168,35	160,06	146,10	143,40	141,72	137,75	136,24	134,13	134,07	133,31
mei	168,68	159,05	146,24	143,19	141,53	138,17	135,80	134,37	134,36	132,86
juni	168,11	159,05	146,52	143,63	141,40	137,74	135,43	133,95	133,84	132,50
juli	169,84	162,42	147,27	145,21	142,82	139,32	136,42	134,61	134,94	133,58
augustus	170,60	165,59	147,91	144,46	143,44	139,48	136,63	134,77	134,52	133,49
september	169,88	169,52	148,01	144,13	142,55	138,88	136,31	134,36	134,27	133,46
oktober	170,64	171,34	149,87	144,91	143,16	139,37	136,50	134,71	134,14	133,30
november	168,87	166,13	151,19	143,76	142,59	139,04	136,27	134,25	133,39	132,51
december		166,92	152,32	144,09	142,68	138,90	136,23	134,55	133,23	132,25
<i>totaal</i>		162,23	147,48	143,63	141,83	138,19	135,87	134,03	133,58	132,72

- a. Reeks 2000 = 100: deze indexcijfers zijn direct berekend t/m december 2006; nadien zijn zij verkregen door koppeling aan latere reeksen, waardoor zij het karakter hebben van een raming.
- b. Voorlopige cijfers.

Maandcijfers totaal (1995 = 100^a)

<i>maand/ jaar</i>	2023 ^b	2022	2021	2020	2019	2018	2017	2016	2015	2014
januari	184,52	171,52	161,17	158,70	155,82	152,49	150,28	147,83	146,96	146,90
februari	186,38	172,63	162,59	159,70	157,20	153,22	151,39	148,71	147,76	147,53
maart	186,78	178,90	163,04	160,02	157,80	153,46	151,92	150,22	149,33	148,76
april	188,71	179,43	163,78	160,75	158,86	154,42	152,72	150,36	150,29	149,44
mei	189,09	178,29	163,93	160,51	158,66	154,88	152,23	150,63	150,61	148,93
juni	188,44	178,29	164,24	161,01	158,51	154,40	151,81	150,15	150,03	148,53
juli	190,39	182,06	165,08	162,77	160,09	156,17	152,92	150,90	151,27	149,74
augustus	191,24	185,63	165,80	161,94	160,80	156,35	153,16	151,08	150,79	149,63
september	190,43	190,03	165,92	161,56	159,79	155,68	152,80	150,61	150,51	149,61
oktober	191,29	192,07	168,00	162,44	160,48	156,23	153,01	151,00	150,37	149,43
november	189,30	186,23	169,48	161,16	159,84	155,85	152,75	150,49	149,53	148,54
december		187,11	170,74	161,52	159,94	155,71	152,71	150,82	149,35	148,25
<i>totaal</i>		181,85	165,32	161,01	158,98	154,91	152,31	150,24	149,74	148,77

- a. Reeks 1995 = 100: deze indexcijfers zijn direct berekend t/m december 2002; nadien zijn zij verkregen door koppeling aan latere reeksen, waardoor zij het karakter hebben van een raming.
- b. Voorlopige cijfers.

Maandcijfers totaal (1990 = 100^a)

<i>maand/</i> <i>jaar</i>	2023 ^b	2022	2021	2020	2019	2018	2017	2016	2015	2014
januari	211,52	196,62	184,76	181,92	178,63	174,80	172,28	169,46	168,47	168,40
februari	213,65	197,89	186,39	183,07	180,21	175,64	173,55	170,47	169,38	169,12
maart	214,11	205,08	186,90	183,44	180,89	175,92	174,15	172,21	171,18	170,53
april	216,33	205,68	187,74	184,28	182,11	177,01	175,07	172,36	172,28	171,31
mei	216,76	204,38	187,92	184,00	181,87	177,55	174,51	172,67	172,65	170,72
juni	216,02	204,38	188,28	184,57	181,70	177,00	174,03	172,12	171,99	170,27
juli	218,25	208,71	189,24	186,59	183,52	179,02	175,30	172,98	173,40	171,65
augustus	219,23	212,79	190,06	185,63	184,33	179,23	175,57	173,19	172,86	171,53
september	218,30	217,84	190,20	185,20	183,18	178,46	175,16	172,65	172,53	171,50
oktober	219,28	220,17	192,59	186,22	183,97	179,09	175,40	173,10	172,37	171,30
november	217,00	213,48	194,29	184,74	183,23	178,66	175,11	172,52	171,41	170,28
december		214,49	195,73	185,15	183,35	178,49	175,06	172,89	171,21	169,94
<i>totaal</i>		<i>208,47</i>	<i>189,51</i>	<i>184,57</i>	<i>182,25</i>	<i>177,58</i>	<i>174,59</i>	<i>172,22</i>	<i>171,65</i>	<i>170,55</i>

- a. Reeks 1990 = 100: deze indexcijfers zijn direct berekend t/m september 1997; nadien zijn zij verkregen door koppeling aan latere reeksen, waardoor zij het karakter hebben van een raming.
- b. Voorlopige cijfers.

Maandcijfers totaal (1985 = 100^a)

<i>maand/</i> <i>jaar</i>	2023 ^b	2022	2021	2020	2019	2018	2017	2016	2015	2014
januari	222,05	206,41	193,95	190,98	187,52	183,50	180,85	177,89	176,85	176,78
februari	224,28	207,74	195,66	192,19	189,18	184,38	182,18	178,96	177,81	177,53
maart	224,77	215,29	196,20	192,56	189,90	184,67	182,81	180,78	179,70	179,02
april	227,09	215,92	197,09	193,45	191,18	185,82	183,79	180,94	180,86	179,84
mei	227,54	214,55	197,27	193,16	190,92	186,38	183,19	181,26	181,24	179,22
juni	226,77	214,55	197,65	193,75	190,74	185,81	182,69	180,69	180,55	178,74
juli	229,11	219,09	198,66	195,88	192,65	187,93	184,02	181,59	182,03	180,19
augustus	230,14	223,38	199,52	194,87	193,50	188,15	184,31	181,81	181,46	180,07
september	229,17	228,68	199,67	194,42	192,29	187,34	183,88	181,25	181,12	180,04
oktober	230,19	231,13	202,17	195,48	193,12	188,00	184,13	181,72	180,95	179,82
november	227,80	224,10	203,95	193,93	192,35	187,55	183,82	181,10	179,95	178,76
december		225,17	205,47	194,37	192,47	187,37	183,77	181,50	179,73	178,40
<i>totaal</i>		<i>218,84</i>	<i>198,94</i>	<i>193,75</i>	<i>191,32</i>	<i>186,42</i>	<i>183,28</i>	<i>180,80</i>	<i>180,19</i>	<i>179,03</i>

- a. Reeks 1985 = 100: deze indexcijfers zijn direct berekend t/m januari 1994; nadien zijn zij verkregen door koppeling aan latere reeksen, waardoor zij het karakter hebben van een raming.
- b. Voorlopige cijfers.

Maandcijfers totaal (1980 = 100^a)

<i>maand/ jaar</i>	2023 ^b	2022	2021	2020	2019	2018	2017	2016	2015	2014
januari	272,59	253,39	238,10	234,45	230,20	225,27	222,01	218,39	217,11	217,01
februari	275,33	255,02	240,20	235,93	232,23	226,35	223,65	219,69	218,28	217,94
maart	275,93	264,29	240,86	236,39	233,12	226,70	224,43	221,93	220,60	219,76
april	278,78	265,07	241,95	237,48	234,69	228,12	225,62	222,12	222,02	220,77
mei	279,34	263,39	242,17	237,12	234,38	228,81	224,89	222,52	222,50	220,01
juni	278,39	263,39	242,63	237,85	234,16	228,10	224,27	221,81	221,64	219,42
juli	281,26	268,96	243,87	240,46	236,50	230,71	225,91	222,92	223,46	221,21
augustus	282,52	274,23	244,93	239,23	237,54	230,97	226,26	223,19	222,76	221,05
september	281,33	280,73	245,11	238,67	236,06	229,98	225,73	222,50	222,35	221,02
oktober	282,59	283,74	248,19	239,98	237,08	230,80	226,04	223,08	222,14	220,75
november	279,65	275,11	250,38	238,08	236,13	230,24	225,66	222,32	220,90	219,44
december		276,42	252,23	238,61	236,28	230,02	225,60	222,81	220,64	219,01
<i>totaal</i>		268,65	244,23	237,85	234,87	228,85	225,00	221,95	221,21	219,78

- a. Reeks 1980 = 100: deze indexcijfers zijn direct berekend t/m juli 1988; nadien zijn zij verkregen door koppeling aan latere reeksen, waardoor zij het karakter hebben van een raming.
- b. Voorlopige cijfers.

Maandcijfers afgeleid (exclusief wijzigingen product- en consumptiegebonden belastingtarieven en subsidies) (2015 = 100)

<i>maand/ jaar</i>	2023 ^a	2022	2021	2020	2019	2018	2017	2016	2015
januari	122,28	113,64	105,85	104,58	102,56	101,51	100,24	98,67	98,16
februari	123,53	114,37	106,77	105,24	103,47	102,01	100,98	99,25	98,70
maart	123,82	118,49	107,05	105,44	103,86	102,15	101,34	100,26	99,75
april	125,12	119,21	107,53	105,91	104,55	102,71	101,88	100,32	100,39
mei	125,37	118,46	107,63	105,62	104,42	102,99	101,54	100,50	100,62
juni	124,88	118,47	107,84	105,83	104,32	102,65	101,31	100,19	100,23
juli	125,85	121,88	108,39	107,01	105,37	103,82	102,05	100,68	101,00
augustus	126,38	124,45	108,87	106,46	105,83	103,91	102,21	100,80	100,68
september	125,85	127,63	108,94	106,21	105,17	103,47	101,97	100,49	100,50
oktober	126,42	128,98	110,31	106,81	105,63	103,83	102,11	100,76	100,40
november	125,08	124,77	111,29	105,96	105,21	103,57	101,94	100,43	99,84
december		125,34	112,12	106,19	105,28	103,47	101,90	100,65	99,72
<i>totaal</i>		121,31	108,55	105,94	104,64	103,01	101,62	100,25	100,00

- a. Voorlopige cijfers.

▷ Bron: CBS.

33. Rente

33.1 Wettelijke rente

Wettelijke rente voor niet-handelstransacties			
<i>vanaf</i>	<i>wettelijke rente (%)</i>	<i>vanaf</i>	<i>wettelijke rente (%)</i>
01-01-2024	7,00	01-07-2009	4,00
01-07-2023	6,00	01-01-2007	6,00
01-01-2023	4,00	01-02-2004	4,00
01-01-2015	2,00	01-08-2003	5,00
01-07-2012	3,00	01-01-2002	7,00
01-07-2011	4,00	01-01-2001	8,00
01-01-2010	3,00	01-01-1998	6,00

Wettelijke rente voor handelstransacties			
<i>vanaf</i>	<i>wettelijke rente (%)</i>	<i>vanaf</i>	<i>wettelijke rente (%)</i>
01-01-2024	12,50	01-01-2017	8,00
01-07-2023	12,00	01-07-2016	8,00
01-01-2023	10,50	01-01-2016	8,05
01-07-2022	8,00	01-07-2015	8,05
01-01-2022	8,00	01-01-2015	8,05
01-07-2021	8,00	01-07-2014	8,15
01-01-2021	8,00	01-01-2014	8,25
01-07-2020	8,00	01-07-2013	8,50
01-01-2020	8,00	16-03-2013	8,75
01-07-2019	8,00	01-01-2013	7,75
01-01-2019	8,00	01-07-2012	8,00
01-07-2018	8,00	01-01-2012	8,00
01-01-2018	8,00	01-07-2011	8,25
01-07-2017	8,00	01-01-2011	8,00

▷ Art. 6:120 BW.

33.2 Belastingrente, heffingsrente en invorderingsrente

Belastingrente en invorderingsrente (vanaf 2013)					
vanaf	belastingrente (%)			invorderingsrente (%)	
	diverse belastingen ^a	IB ^b	VPB ^c	te betalen ^d	te ontvangen
01-01-2024	7,50	7,50	10,00	4,00	4,00
01-09-2023	6,00	6,00	8,00	3,00	6,00
01-07-2023	6,00	6,00	8,00/10,5 ^e	3,00	6,00
01-03-2023	4,00	4,00	8,00/10,5 ^e	2,00	4,00
01-01-2023	4,00	4,00	8,00	2,00	4,00
01-07-2022	4,00	4,00	8,00	1,00	4,00
01-01-2022	4,00	4,00	8,00	0,01	4,00
01-10-2020	4,00	4,00	4,00	0,01	4,00
01-07-2020	0,01	0,01	0,01	0,01	4,00
01-06-2020	0,01	4,00	0,01	0,01	4,00
23-03-2020	4,00	4,00	8,00	0,01	4,00
01-09-2016	4,00	4,00	8,00	4,00	4,00
01-03-2015	4,00	4,00	8,05	4,00	4,00
01-09-2014	4,00	4,00	8,15	4,00	4,00
01-03-2014 ^f	4,00	4,00	8,25	4,00	4,00
01-01-2014 ^f	4,00	4,00	3,00	4,00	4,00
01-01-2013	3,00	3,00	3,00	3,00	3,00

- LB, erfbelasting, OB, overdrachtsbelasting, BPM, accijns, verbruiksbelasting van alcoholvrije dranken, belastingen op milieugrondslag en (vanaf 2015) DB; over belastingaanslag erfbelasting inzake overlijden op of na 1-1-2017 en voor 1-1-2021 wordt geen belastingrente berekend.
- Geldt ook voor toeslagen; geen belastingrente wordt berekend over aanslag IB die conform na 1-5-2021 maar voor 8-5-2021 ingediende aangifte wordt vastgesteld en over aanslag IB 2019/2020 die conform (maar binnen op initiatief van Belastingdienst verlengde inlevertermijn) ingediende aangifte wordt vastgesteld; (vanaf 1-6-2020 t/m 30-9-2020) voor toeslagen is tarief belastingrente 0,01%, echter alleen voor te betalen belastingrente, te ontvangen belastingrente blijft 4%; (vanaf 1-7-2023 t/m 31-12-2023) voor toeslagen blijft tarief te betalen belastingrente 4%, te ontvangen belastingrente is 6%; (vanaf 1-1-2024) voor toeslagen is te betalen en te ontvangen belastingrente 4%.
- (Vanaf 2021) geldt ook voor bronbelasting en (vanaf 2022) solidariteitsbijdrage en (vanaf 2024) minimumbelasting.
- (Vanaf 1-7-2022) geen invorderingsrente wordt berekend over door Dienst Toeslagen van invordering opgeschorte toeslagnschuld van voor 1-3-2022 die conform betalingsregeling wordt voldaan; (vanaf 2023) geen invorderingsrente wordt berekend over in 2022 afgegeven en vervolgens aangehouden voorlopige aanslag IB 2022 waarin gevolgen Kerstarrest (zie § 1.56.1) niet waren verwerkt; (vanaf 2024) geen invorderingsrente wordt berekend over gepauzeerde vordering op aanvrager kinderopvangtoeslag en diens partner die voor herstelmaatregel in aanmerking komt of wenst te komen.
- (Vanaf 1-3-2023 t/m 31-8-2023) 8% geldt voor te betalen belastingrente, 10,5% voor te ontvangen belastingrente.
- Voor renteperiodes gelegen vóór 1-4-2014 geldt belasting- en invorderingsrente van 3%, waardoor vanaf 1-1-2014 geldende percentages effectief gelden voor aanslagen met dagtekening 18-2-2014 of later.

Heffingsrente en invorderingsrente (t/m 2012)

jaar	1e kwartaal (%)	2e kwartaal (%)	3e kwartaal (%)	4e kwartaal (%)
2012	2,85	2,30	2,50	2,25
2011	2,50	2,50	2,75	3,00
2010	2,50	2,50	2,50	2,50
2009	4,90	3,50	2,75	2,50
2008	5,30	4,75	5,15	5,45
2007	4,70	5,00	5,25	5,40
2006	3,50	3,75	4,00	4,25
2005	5,00	5,00	5,00	5,00
2004	3,50	3,50	3,50	3,50
2003	3,25	3,10	2,50	2,00
2002	3,45	3,25	3,25	3,25

▷ Art. 30hb, 30f (oud) AWR; art. 29 IW 1990; art. 27, 29a AWIR; Besluit belasting- en invorderingsrente; art. 6bis, 6ter Uitv.besl. IW 1990; art. III Stb. 2013, 568; besluit 10-12-2020, nr. 2020-26093; onderdeel 3.2 (oud), 11.3 (oud) besluit noodmaatregelen coronacrisis; besluit 4-5-2021, nr. 2021-9389 (oud); brief Staatssecretaris van Financiën 22-6-2023, nr. 2023-0000144357.

▲ Fiscaal Memo Wet- & Regelgeving, § 23.40, 25.10.

33.3 Marktrente**Marktrente oprenting oudedagsverplichting (vanaf 2017)**

jaar	marktrente (%)
2024	2,657
2023	0,699
2022	-0,410
2021	-0,382
2020	-0,107
2019	0,269
2018	0,060
2017	0,059

Marktrente (%)

maand	2023	2022	2021	2020	2019	2018	2017	2016	2015	2014
januari	0,908	-0,386	-0,398	-0,157	0,287	0,070	0,017	0,2	0,6	1,3
februari	1,123	-0,359	-0,423	-0,193	0,295	0,076	-0,017	0,2	0,5	1,3
maart	1,339	-0,327	-0,446	-0,228	0,284	0,093	-0,039	0,3	0,4	1,3
april	1,558	-0,288	-0,453	-0,268	0,259	0,121	-0,054	0,2	0,3	1,4
mei	1,757	-0,233	-0,454	-0,304	0,225	0,153	-0,057	0,1	0,2	1,5
juni	1,939	-0,168	-0,447	-0,338	0,191	0,183	-0,058	0,0	0,2	1,4

<i>maand</i>	2023	2022	2021	2020	2019	2018	2017	2016	2015	2014
juli	2,091	-0,073	-0,443	-0,358	0,154	0,208	-0,058	0,0	0,2	1,3
augustus	2,224	0,044	-0,436	-0,375	0,115	0,224	-0,044	-0,1	0,2	1,1
september	2,353	0,178	-0,433	-0,383	0,072	0,232	-0,019	-0,2	0,2	1,0
oktober	2,476	0,328	-0,433	-0,381	0,018	0,238	0,013	-0,3	0,2	0,9
november	2,582	0,501	-0,427	-0,378	-0,046	0,251	0,042	-0,3	0,2	0,8
december	2,657	0,699	-0,410	-0,382	-0,107	0,269	0,060	-0,3	0,2	0,7

▷ Art. 12.3a Uitv.reg. LB 2011; besluit 30-3-2018, nr. 2018-2954.

33.4 WSF-rente

WSF-rente		
<i>vanaf</i>	<i>lening (%)</i>	
	hoger onderwijs	beroepsonderwijs WEB
1-1-2024	2,95	2,56
1-1-2023	1,78	0,46
1-1-2022	0,00	0,00
1-1-2021	0,00	0,00
1-1-2020	0,00	0,00
1-1-2019	0,00	0,00
1-1-2018	0,00	0,00

▷ Art. 6.3 WSF; art. 3 Regeling normen WSF 2000, WTOS en WSF BES.

33.5 Geldmarkttarieven ECB

Geldmarkttarieven			
<i>vanaf</i>	<i>marginale beleningsrente (%)</i>	<i>herfinancieringsrente (tendertarief)(%)</i>	<i>depositorente (%)</i>
20-09-2023	4,75	4,50	4,00
02-08-2023	4,50	4,25	3,75
21-06-2023	4,25	4,00	3,50
10-05-2023	4,00	3,75	3,25
22-03-2023	3,75	3,50	3,00
08-02-2023	3,25	3,00	2,50
21-12-2022	2,75	2,50	2,00
02-11-2022	2,25	2,00	1,50
14-09-2022	1,50	1,25	0,75
27-07-2022	0,75	0,50	0,00
18-09-2019	0,25	0,00	-0,50
16-03-2016	0,25	0,00	-0,40
09-12-2015	0,30	0,05	-0,30
10-09-2014	0,30	0,05	-0,20
11-06-2014	0,40	0,15	-0,10
13-11-2013	0,75	0,25	0,00
08-05-2013	1,00	0,50	0,00

<i>vanaf</i>	<i>marginale beleningsrente (%)</i>	<i>herfinancieringsrente (tendertarief)(%)</i>	<i>depositorente (%)</i>
11-07-2012	1,50	0,75	0,00
14-12-2011	1,75	1,00	0,25
09-11-2011	2,00	1,25	0,50
13-07-2011	2,25	1,50	0,75
13-04-2011	2,00	1,25	0,50
13-05-2009	1,75	1,00	0,25
08-04-2009	2,25	1,25	0,25
11-03-2009	2,50	1,50	0,50
21-01-2009	3,00	2,00	1,00
10-12-2008	3,00	2,50	2,00
12-11-2008	3,75	3,25	2,75
15-10-2008	4,25	3,75	3,25
09-10-2008	4,25	4,25	3,25
08-10-2008	4,75	4,25	2,75
09-07-2008	5,25	4,25	3,25
13-06-2007	5,00	4,00	3,00
14-03-2007	4,75	3,75	2,75
13-12-2006	4,50	3,50	2,50
11-10-2006	4,25	3,25	2,25
09-08-2006	4,00	3,00	2,00
15-06-2006	3,75	2,75	1,75

34. Diversen

34.1 Euro-omrekeningskoersen

Onherroepelijke euro-omrekeningskoersen			
<i>euroland</i>	<i>valutacode</i>	<i>valuta</i>	<i>1 EUR =</i>
Duitsland	DEM	mark	1,95583
België/Luxemburg	BEF/LUF	frank	40,3399
Spanje	ESP	peseta	166,386
Frankrijk	FRF	frank	6,55957
Ierland	IEP	pond	0,787564
Italië	ITL	lira	1936,27
Nederland	NLG	gulden	2,20371
Oostenrijk	ATS	schilling	13,7603
Portugal	PTE	escudo	200,482
Finland	FIM	markka	5,94573
Griekenland	GRD	drachme	340,750
Slovenië	SIT	tolar	239,640
Cyprus	CYP	pond	0,585274
Malta	MTL	lira	0,429300
Slowakije	SKK	koruna	30,1260
Estland	EEK	kroon	15,6466
Letland	LVL	lats	0,702804
Litouwen	LTL	litas	3,45280
Kroatië	HRK	kuna	7,53450

▷ EG-verordening 17-6-1997, nr. 1103/97; EG-verordening 31-12-1998, nr. 2866/98

34.2 Indexering alimentaties

Stijging alimentatie	
<i>per</i>	<i>percentage</i>
1-1-2024	6,2
1-1-2023	3,4
1-1-2022	1,9
1-1-2021	3,0

▷ Art. 1:420a BW.

34.3 **Werkdagenoverzicht**

Werkdagen^a					
maand/jaar	2025	2024	2023	2022	2021
januari	23	23	22	21	21
februari	20	21	20	20	20
maart	21	21	23	23	23
april	22	22	20	21	22
mei	21	23	23	22	21
juni	21	20	22	22	22
juli	23	23	21	21	22
augustus	21	22	23	23	22
september	22	21	21	22	22
oktober	23	23	22	21	21
november	20	21	22	22	22
december	23	22	21	22	23
 totaal	260	262	260	260	261

- a. Opgenomen is aantal werkdagen per maand, exclusief zaterdagen en zondagen; algemeen erkende feestdagen niet vallend op zaterdag en zondag worden beschouwd als werkdagen.

34.4 **Uiterste data aangifte en betaling LB**

Tijdvakken en uiterste data loonheffingen 2024				
aangifte-tijdvak	tijdvak	tijdvak-code	uiterste datum aangifte	betaling^a
maand				
januari	01-01-2024/31-01-2024	4010	29-02-2024	29-02-2024
februari	01-02-2024/29-02-2024	4020	31-03-2024	31-03-2024
maart	01-03-2024/31-03-2024	4030	30-04-2024	30-04-2024
april	01-04-2024/30-04-2024	4040	31-05-2024	31-05-2024
mei	01-05-2024/31-05-2024	4050	30-06-2024	30-06-2024
juni	01-06-2024/30-06-2024	4060	31-07-2024	31-07-2024
juli	01-07-2024/31-07-2024	4070	31-08-2024	31-08-2024
augustus	01-08-2024/31-08-2024	4080	30-09-2024	30-09-2024
september	01-09-2024/30-09-2024	4090	31-10-2024	31-10-2024
oktober	01-10-2024/31-10-2024	4100	30-11-2024	30-11-2024
november	01-11-2024/30-11-2024	4110	31-12-2024	31-12-2024
december	01-12-2024/31-12-2024	4120	31-01-2025	31-01-2025
4 weken				
1	01-01-2024/28-01-2024	4710	28-02-2024	28-02-2024
2	29-01-2024/25-02-2024	4720	25-03-2024	25-03-2024
3	26-02-2024/24-03-2024	4730	24-04-2024	24-04-2024
4	25-03-2024/21-04-2024	4740	21-05-2024	21-05-2024
5	22-04-2024/19-05-2024	4750	19-06-2024	19-06-2024
6	20-05-2024/16-06-2024	4760	16-07-2024	16-07-2024
7	17-06-2024/14-07-2024	4770	14-08-2024	14-08-2024

aangifte-tijdvak	tijdvak	tijdvak-code	uiterste datum aangifte	betaling^a
8	15-07-2024/11-08-2024	4780	11-09-2024	11-09-2024
9	12-08-2024/08-09-2024	4790	08-10-2024	08-10-2024
10	09-09-2024/06-10-2024	4800	06-11-2024	06-11-2024
11	07-10-2024/03-11-2024	4810	03-12-2024	03-12-2024
12	04-11-2024/01-12-2024	4820	01-01-2025	01-01-2025
13	02-12-2024/31-12-2024	4830	31-01-2025	31-01-2025

overige tijdvakken

1e halfjaar	01-01-2024/30-06-2024	4310	31-07-2024	31-07-2024
2e halfjaar	01-07-2024/31-12-2024	4320	31-01-2025	31-01-2025
jaar	01-01-2024/31-12-2024	4400	31-01-2025	31-01-2025

a. Als dag van betaling geldt

- bij betaling per bank: datum beschrijving op rekening belastingdienst
- bij betaling door storting contant of met pinpas: eerste werkdag volgend op dag van storting of pintransactie
- bij rechtstreekse betaling aan belastingdienst via pin- of creditcardtransactie: datum van pin- of creditcardtransactie.

▷ Art. 19 AWR; art. 20, 28-29 Uitv.reg. AWR 1994.

▲ Fiscaal Memo Wet- & Regelgeving, § 23.13.

34.5 Codering aanslagen

- Codering aanslag/beschikking belastingdienst bestaat achtereenvolgend uit
 - BSN/fiscaal nummer belastingplichtige (9 cijfers)
 - 1 letter (zie tabel)
 - alleen bij letters A, B, F, L: 2 cijfers
 - nadere code, bestaande uit (geldt niet voor letter T)
 - laatste cijfer belastingjaar (1 cijfer) en statuscode (1 cijfer, zie tabel)
 - bij code V gevolgd door startmaand boekjaar en aantal maanden boekjaar (4 cijfers)
 - laatste cijfer belastingjaar (1 cijfer), periodecode (2 cijfers) en statuscode (1 cijfer, zie tabel).

Codering aanslag/beschikking belastingdienst

letter	soort
A	naheffingsaanslag LB
B	OB
F	naheffingsaanslag OB
H	IB/PH
J	teruggave loonheffingen
L	LB/PH
M	MB
O	teruggave OB
T	toeslagen ^a

letter	soort
V	Vpb
W	Zvw
Y	naheffingsaanslag MB
Z	overige

a. Voor toeslagbeschikking geldt afwijkende nummering na letter T.

Statuscode aanslag belastingdienst	
getal	status
0-5	1e t/m 5e voorlopige aanslag
6	definitieve aanslag
7-9	1e t/m 3e navorderingsaanslag

- Periodecode is
 - nummer maand of 4-wekentijdvak (zie § 31.6)
 - nummer kwartaal (21: 1e kwartaal; 24: 2e kwartaal; 27: 3e kwartaal; 30: 4e kwartaal)
 - nummer (half)jaar (31: 1e halfjaar; 32: 2e halfjaar; 40: jaar; 50: suppletie).
- Voorbeelden met 0000.00.000 als BSN/fiscaal nummer
 - 0000.00.000.V.16.0112: definitieve aanslag Vpb 2021
 - 0000.00.000.H.16: definitieve aanslag IB/PH 2021
 - 0000.00.000.B.01.1501: uitspraak op bezwaarschrift suppletie OB 2021
 - 0000.00.000.B.01.1270: aanslag OB 3e kwartaal 2021
 - 0000.00.000.O.01.1300: teruggaaf OB 4e kwartaal 2021
 - 0000.00.000.A.01.1030: naheffingsaanslag LB/PH maart 2021
 - 0000.00.000.F.01.0020: naheffingsaanslag OB februari 2020.
- Voor toeslagbeschikking geldt aparte nummering na letter T
 - T.21.00001: kinderopvangtoeslag 2021
 - T.21.00002: huurtoeslag 2021
 - T.21.00003: zorgtoeslag 2021
 - T.21.00004: kindgebonden budget 2021.
- Btw-id is btw-identificatienummer dat ondernemer/natuurlijk persoon moet gebruiken in contacten met klanten en leveranciers (in btw-id is BSN niet verwerkt).

34.6 Onderwijsvakanties

Onderwijsvakanties						
vakantie	regio noord ^a		regio midden ^b		regio zuid ^c	
	data	weeknrs	data	weeknrs	data	weeknrs
	van	t/m	van	t/m	van	t/m
2025						
voortjaar ^d	15-02/23-02	8	22-02/02-03	9	22-02/02-03	9
mei ^e	26-04/04-05	18	26-04/04-05	18	26-04/04-05	18
zomer ^e	12-07/24-08	29/34	19-07/31-08	30/35	05-07/17-08	28/33
herfst ^d	18-10/26-10	43	18-10/26-10	43	11-10/19-10	42
kerst ^e	20-12/04-01	52/01	20-12/04-01	52/01	20-12/04-01	52/01
2024						
voortjaar ^d	17-02/25-02	8	17-02/25-02	8	10-02/18-02	7
mei ^e	27-04/05-05	18	27-04/05-05	18	27-04/05-05	18
zomer ^e	20-07/01-09	30/35	13-07/25-08	29/34	06-07/18-08	28/33
herfst ^d	26-10/03-11	44	26-10/03-11	44	11-10/27-10	43
kerst ^e	21-12/05-01	52/01	21-12/05-01	52/01	21-12/05-01	52/01
2023						
voortjaar ^d	25-02/05-03	9	25-02/05-03	9	18-02/26-02	8
mei ^e	29-04/07-05	18	29-04/07-05	18	29-04/07-05	18
zomer ^e	22-07/03-09	30/35	08-07/20-08	28/33	15-07/27-08	29/34
herfst ^d	21-10/29-10	43	14-10/22-10	42	14-10/22-10	42
kerst ^e	23-12/07-01	52/01	23-12/07-01	52/01	23-12/07-01	52/01

- Regio noord: provincies Groningen, Friesland, Drenthe, Overijssel, Flevoland (behalve gemeente Zeewolde) en Noord-Holland en gemeenten Eemnes, Hattem en voormalig Abcoude uit gemeente De Ronde Venen.
- Regio midden: voormalig Woudrichem en kernen Nieuwendijk, Sleeuwijk en Werkendam uit gemeente Altena en gemeente Zeewolde en provincies Gelderland (behalve gemeenten ingedeeld bij regio zuid), Utrecht (behalve gemeenten Eemnes en voormalig Abcoude uit gemeente De Ronde Venen) en Zuid-Holland.
- Regio zuid: provincies Zeeland, Noord-Brabant (behalve delen van gemeente Altena ingedeeld in regio midden) en Limburg en gemeenten Arnhem, Berg en Dal, Beuningen, voormalig Didam uit gemeente Montferland, voormalig Dodewaard uit gemeente Neder-Betuwe, Doesburg, Druten, Duiven, Heumen, Lingewaard, Maasdriel, Nijmegen, Overbetuwe, Renkum, Rheden, Rozendaal, Westervoort, West Maas en Waal, Wijchen, Zaltbommel en Zevenaar van provincie Gelderland.
- Aanbevolen spreiding vanwege Ministerie van OCW waarvan plaatselijk/regionaal kan worden afgeweken.
- Verplichte data waarvan plaatselijk/regionaal niet mag worden afgeweken; zomervakantie op Vlieland, Terschelling, Ameland en Schiermonnikoog duurt 1 week korter en begint op startdatum van regio noord.

▷ Regeling vaststelling schoolvakanties 2022-2025.

34.7 Grensbedragen jaarrekeningregime

Grensbedragen jaarrekeningregime			
<i>grootcriteria</i> ^a	<i>jaarrekeningregime</i> ^b		
	middelgroot	klein	micro
boekjaren aangevangen op of na 1-1-2023^c			
waarde activa	t/m € 25 mln	t/m € 7,5 mln	t/m € 0,45 mln
netto omzet	t/m € 50 mln	t/m € 15 mln	t/m € 0,9 mln
gemiddeld aantal werknemers	tot 250	tot 50	tot 10
boekjaren aangevangen op of na 1-1-2016^d			
waarde activa	t/m € 20 mln	t/m € 6 mln	t/m € 0,35 mln
netto-omzet	t/m € 40 mln	t/m € 12 mln	t/m € 0,7 mln
gemiddeld aantal werknemers	tot 250	tot 50	tot 10

- Indien van toepassing geconsolideerde cijfers hanteren.
 - Jaarrekeningregime geldt als gedurende 2 opeenvolgende balansdata aan minimaal 2 grootcriteria wordt voldaan.
 - Grensbedragen worden in 2024 voor boekjaren aangevangen op of na 1-1-2023 met 25% verhoogd; zie Fiscaal Memo App voor definitieve bedragen.
 - Verplicht voor boekjaren aangevangen op of na 1-1-2016; vrijwillig voor boekjaar 2015.
- ▷ Art. 2:395a-397 BW; Nieuwsbericht Ministerie van Justitie en Veiligheid 22-12-2023.

ALFABETISCH REGISTER

(de nummers verwijzen naar de paragraafnummers; gebruik voor zoeken op alle woorden in de inhoud de Fiscaal Memo App)

- 128-dagenregeling 3.21.2
- 20-dagenregeling 1.38
- 30%-regeling 3.21.2
- 40-dagenregeling 3.21.2
- Aandelenoptierecht 3.3
- Aangiftegegevens LB 34.4
- Aanmerkelijk belang
 - algemene bepalingen 1.52
 - belastbaar inkomen 1.53
 - belastingkorting 1.2
 - bovenmatige schulden 1.55
 - latente belastingschulden 12.6
 - meesleep- en meetrekregeling 1.52
 - tarief 1.3.2
 - terbeschikkingstellingsregeling 1.39
 - VBI 1.54
 - verliesverrekening 1.53
- Aannemers van werk 3.20.1, 3.21.4.3
- Aanslag
 - codes 34.5
 - grens 1.87
- Aanspraken 3.4
- Afdrachtverminderingen LB/PH 3.22
- Afgezonderd particulier vermogen 1.4
- Afkoop 1.43, 1.44, 1.61, 1.62, 3.13.1
- Afschrijving 1.23, 1.24
- AKW 28.4
- Algemene heffingskorting 1.81, 3.16
- Alimentatie 1.40, 1.63, 1.67, 34.2
- Alleenstaande ouderenkorting 1.81, 3.16
- Anoniementarief 3.15, 3.21.4.3
- Anw 28.3
- AOW 3.13, 28.2
- AOW, overbruggingsuitkering 28.2.3
- AOW-leeftijd 28.2.1
- APV 1.4
- Arbeidsbeloning meewerkende partner 1.31.3
- Arbeidskorting 1.81, 3.16
- Arbeidsongeschiktheid
 - specifieke zorgkosten 1.70
 - tegemoetkoming 28.7
 - WAO-uitkering 28.8
 - WAZ-uitkering 28.11
 - WIA-uitkering 28.7
- Arbo-vergoedingen/-verstrekkingen 3.21.2
- Artiesten 3.20.2, 28.4
- Assurantiebelasting 13.2
- Auto
 - autokostenforfait 1.17, 3.8, 3.21.2, 11.2
 - carpoolen 3.21.2
 - catalogusprijs 18.1
 - eindheffing 3.21.1
 - eurovignet 19.1
 - kosten 1.70, 1.74
 - privégebruik 1.17, 3.8, 3.21.2, 11.2
 - tarief BPM 18.1
 - tarief BZM 19.1
 - teruggaaf BZM 19.1
 - woon-werkverkeer 1.17, 3.21.2
- Basispremie WAO/WIA 28.7
- Bedrijfskosten 1.14, 30.1, 30.2
- Bedrijfsopvolging 12.8
- Belastbaar loon 1.37, 3.2
- Belastbaar inkomen
 - uit aanmerkelijk belang 1.3.2, 1.53
 - uit sparen en beleggen 1.3.3, 1.55
 - uit werk en woning 1.3.1, 1.11
- Belastingplichtige 1.1.1, 14.1
- Belastingsschulden 1.56.5, 12.6
- Beleggingen
 - belastbaar inkomen uit sparen en beleggen 1.3.3, 1.56
 - beleggingsrecht eigen woning 1.41.4
 - forfaitair voordeel VBI 1.54
 - groene beleggingen 1.58
 - lijfrentebeleggingsrecht 1.43, 1.61
- Beleggingsgoud 11.2
- Beleggingsrecht eigen woning 1.41.4
- Beroepssporters 3.20.2
- Bestelauto 1.17, 3.8, 3.21.2
- Betaalgegevens LB 34.4
- Bezittingen 1.57, 1.63
- Bijdrage-inkomen Zvw 28.12
- Bijleenregeling 1.41.5
- Bijtelling
 - privégebruik auto 1.17, 3.8, 3.21.2, 11.2
 - privégebruik fiets 1.18, 3.9
 - privégebruik ondernemingswoning 1.16
- Bijzondere tabellen 3.20
- Bijzondere beloningen 3.18

- Bonus 3.16, 3.21.1
 Box 1 1.3.1, 1.11
 Box 2 1.3.2, 1.53
 Box 3 1.3.3, 1.56
 BPM 18
 Bruto-/nettoberekening 3.1
 BZM 19
- Carpoolen 3.21.2
 Chronische ziekte 1.70
 Consumentenprijsindex (CPI) 32.1
 Corona 27.2, 30
 Coronacrisis, fiscale noodmaatregelen
 administratieve verplichtingen 3.15
 belastingrente 33.2
 betaalpauze eigenwoning-
 schuld 1.41.5.1
 gebruikelijk loon 3.5
 invorderingsrente 33.2
 mondkapjes 3.21.2
 partnertoeslag AOW 28.2.2
 reisaf trek 1.38
 reiskostenvergoeding 3.21.2
 urencriterium 1.28
 vrije ruimte 3.21.2
 vrijstelling TOGS/TVL 1.13
 WW-premie 28.9
- Dagloon
 premie WIA/WAO/WW 28.7, 28.9
 uitkering 28.6, 28.7
 Desinvesteringsbijtelling 1.25.5
 Dieetkosten 1.70
 Dividend
 bronbelasting 8.1
 dividendbelasting 7.1
 reguliere voordelen 1.53
- ECB 33.5
 Echtgenoten 1.4
 Effectieve rendementspercenta-
 ge 1.56.2, 1.56.3
 Egalisatiereserve 1.29
 Eigen beheer
 pensioen 3.13.3
 Eigen risico Zvw 28.12
 Eigen woning
 aftrekbare kosten 1.3.1, 1.41.6
 belastbare inkomsten 1.41
 beleggingsrecht eigen wo-
 ning 1.41.4
 betaalpauze 1.41.5.1
 eigenwoningforfait 1.41.2
 kamerverhuurvrijstelling 1.41.2
 kapitaalverzekering eigen
 woning 1.41.3
 ondernemingswoning 1.16
 personeelslening 3.21.2
 reserve 1.41.5.1
 scheidingsregeling 1.41.2
 schuld 1.41.5, 1.42
 spaarrekening eigen woning 1.41.4
 uitzendregeling 1.41.2
 verhuisregeling 1.41.2
 voortuitbetaalde rente 1.41.7
 waardering 1.63
 Eigenrisicodragers
 WAO 28.7
 WGA 28.7
 ZW 28.9
 Eigenwoningforfait 1.41.2
 Eindheffing 3.21
 Energie-investeringsaftrek 1.25.2
 Erfbelasting 12.2, 12.5
 Euro 34.1
 Eurovignet 19.1
- Factuurgegevens 11.4
 Factuurwaarde 3.6
 Fictief
 loon 3.5
 rendement 1.56
 regulier voordeel 1.55
 Fiets
 aftrek 1.38
 bijtelling 1.18, 3.9
 verklaring 1.38
 verstrekking 3.6, 11.2
 Fiscale oudedagsreserve (FOR) 1.29,
 1.30, 1.43
 Fiscale reserves 1.29, 6.2
 Fondswerving 11.2
 Forfaitair rendement 1.56
 Forfaitair voordeel VBI 1.54
 Forfaitaire rendementsheffing 1.3.3,
 1.56
 Franchises 1.43, 3.13.2, 3.13.3
- Gebouwen 1.23
 Gebruikelijk loon 3.5
 Gehandicapten 1.70, 1.71, 1.81, 3.16
 Geldlening beginnende ondernemer 1.45
 Gelijkgestelden 3.20.1, 3.21.4.3
 Gemeenschappelijke inkomensbestand-
 delen 1.4
 Gezins hulp 1.70
 Giften 1.74, 6.2
 Grensbedragen jaarrekening 34.7
 Groene beleggingen 1.58, 1.81
 Groene tabellen 3.18
 Groenfonds 1.58, 1.81, 6.1
 Grondslagverminderende posten 1.3.1
- Heffing 1.2
 Heffingskorting 1.81, 3.16
 Heffingsrente 33.2
 Heffingsvermindering 14.2
 Heffingvrij vermogen 1.56
 Herinvesteringsreserve 1.29

- Hulpmiddelen 1.70
Huurwaardeforfait 1.16, 1.41.2
- Immateriële activa 1.23
Indexcijfers (CPI) 32.1
Inflatiebijstelling 7.2
Inkomen
 bijdrage-inkomen Zvw 28.12
 uit aanmerkelijk belang 1.3.2, 1.53
 uit sparen en beleggen 1.3.3, 1.56
 uit werk en woning 1.3.1, 1.11
Inkomensvoorzieningen 1.43, 1.44
Invaliditeit 1.70, 1.71
Investering 1.24, 1.25, 14.2
Investeringsaftrek 1.25
Invorderingsrente 33.2
- Jaarrekeningregime grenzen 34.7
Jaarruimte 1.43, 1.61
Jeugd-Liv 29.3
Jonggehandicaptenkorting 1.81, 3.16
- Kamerverhuurvrijstelling 1.41.2
Kantine 11.2
Kapitaalverzekering 1.41.3, 1.57
Kerstarrest box 3 1.56.1
Kind
 chronisch zieke kinderen 1.70
 eenoudertoeslag 27.1
 inkomensafhankelijke combinatie-
 korting 1.81
 kinderbijslag 28.4
 kinderopvangtoeslag 26.1
 kindgebonden budget 25.1
 lijfrente gehandicapt kind 1.43
 onderhoudsmate 1.1.2
 pleegkind 1.1.2
 toerekeningsregels 1.4
 weekenduitgaven voor gehandi-
 capten 1.71
 wezenpensioen 3.13.2, 3.13.3
- Kleding en beddengoed 1.70
Kleine ondernemers
 vrijstelling 11.3
Kleinschaligheidsinvesteringsaf-
 trek 1.25.1
- Korting
 algemene heffingskorting 1.81, 3.16
 alleenstaande ouderenkorting 1.81,
 3.16
 arbeidskorting 1.81, 3.16
 belastingkorting a.b.-verlies 1.2
 heffingskorting 1.81
 inkomensafhankelijke combinatie-
 korting 1.81
 jonggehandicaptenkorting 1.81,
 3.16
 levensloopverlofkorting 1.81, 3.16
 ouderenkorting 1.81, 3.16
 standaardheffingskorting 1.81.1
 standaardloonheffingskorting 3.16
- Kosten
 aftrekbeperkingen winst 1.14
 delersnorm Anw 28.3
 loonkostenvoordelen 29.1
 tegemoetkoming vaste lasten 30.2
Kwalificerende buitenlandse belasting-
 plichtige 1.1.1
Kwijtscheldingswinst 1.12
- Lage-inkomensvoordeel 29.2
Landenkring 1.1.1
Latente inkomstenbelastingschul-
 den 12.6
Levensloopverlof
 regeling 3.12.2
 heffingskorting 1.81, 3.16
Lijfrente 1.40, 1.43, 1.61
Liv 29.2
Loon
 belastbaar loon 1.37, 3.2
 fictief loon 3.5
 gebruikelijk loon 3.5
 in natura 3.6
 loonbegrip 3.2, 3.22
 vrijgesteld loon 3.4, 3.21.2
Loonheffingskorting 1.81.1, 3.16
Loonkostenvoordelen 29.1
Lucratief belang 1.39
- Marktrente 3.13.3, 33.3
Meerijregeling 3.21.2
Meesleep-/meetrekregeling 1.52
Meewerkaftrek 1.31.3
Meewerkende partner 1.31.3, 1.39, 3.4
Middeling 1.46
Milieu-investering
 investeringsaftrek 1.25.3
 willekeurige afschrijving 1.24.1
Minimumbelasting 9
Minimumjeugdloonvoordeel 29.3
Minimumloon 31.1
MKB-winstvrijstelling 1.32
Mondkapjes 3.21.2
Motor 18.1
- Nabestaandenlijfrente 1.43, 1.61
Nabestaandenoverbruggingspensioen
 3.13.2, 3.13.3
Nabestaandenuitkering 28.3
Nettolijfrenten 1.61
Nettopensioen 1.62
Nominale premie Zvw 28.12
NOW 30.1
- Omrekeningkoersen euro 34.1
Onderhoudsverplichtingen 1.67
Ondernemersaftrek 1.31
Ondernemers
 kleine 11.3

- Ondernemingswoning 1.12, 1.16
 Onderwijsvakanties 34.6
 Openbaar vervoer 1.38, 3.6, 3.21.2, 27.1
 Opties 3.3
 Opwaarderingsreserve 1.39
 Oudedagslijfrente 1.43, 1.61
 Oudedagsreserve 1.29, 1.30, 1.43
 Oudedagsverplichting 3.4, 3.13.3
 Ouderen
 alleenstaande ouderenkorting 1.81, 3.16
 koopkrachttegemoetkoming 28.2.2
 ouderdomspensioen 3.13.2, 3.13.3
 ouderenkorting 1.81, 3.16
 Overbedelingssschulden 1.14, 1.41.5, 1.56.5
 Overbruggingsregeling
 NOW 30.1
 Overbruggingsuitkering AOW 28.2.3
 Overdrachtsbelasting 13.1
 Overlevingstafels 12.9
 Overlijden 3.4, 3.13.2, 3.13.3, 12.1-12.9, 28.3
 Overwinst 6.3
 Partner 1.1.2, 1.4, 1.39, 1.81.2, 12.1, 27.1
 pensioen 3.13.2, 3.13.3
 uitkering 28.2.3
 Peildatumarbitrage 1.56.2
 Pensioen 1.62, 3.13, 28.2
 Pensioengerechtigde leeftijd 28.2.1
 Pensioengevend loon 3.13.2, 3.13.3
 Pensioengrondslag 3.13.2
 Pensioenrichtleeftijd 3.13.3
 Periodieke uitkeringen 1.40, 1.44
 Periodieke verstrekkingen 1.40, 1.44
 Personeelslening 3.6, 3.21.2
 Persoonsgebonden aftrek 1.45, 1.66
 Pleegkind 1.1.2
 Premieheffing 1.2, 28.1, 28.7-28.12
 Prijsindexcijfers 32
 Privégebruik
 auto 1.17, 3.8, 3.21.2, 11.2
 fiets 1.18, 3.9
 ondernemingswoning 1.16
 Publiekrechtelijke
 uitkeringen/verstrekkingen 1.40
 Rechtsherstel box 3 1.56.1, 1.56.3
 Referentiewinst 6.3
 Reisaftrek 1.38
 Reiskosten 1.38, 3.21.2
 Rendement 1.56
 Rendementsgrondslag 1.56.5
 Rendementsheffing 1.3.3, 1.56
 Rendementsklasse 1.56
 Rendementspercentage 1.56.2, 1.56.3
 Rente
 bronbelasting 8.1
 eigen woning 1.41.6
 overbedelingssschulden 1.14, 1.41.5, 1.56.5
 personeelslening 3.6, 3.21.2
 vooruitbetaalde rente 1.41.7
 Rentearieven
 belastingrente 33.2
 ECB 33.5
 heffingsrente 33.2
 invorderingsrente 33.2
 marktrente 3.13.3, 33.3
 personeelslening 3.21.2
 wettelijke rente 33.1
 WSF-rente 33.4
 Reserveringsruimte 1.43, 1.61
 Reserves 1.29, 1.30, 1.39, 1.41.5.1, 1.43, 6.2
 Rittenregistratie 1.17, 3.8
 Royalty's 8.1
 RVU 3.13.2, 3.13.3, 3.21.3
 S&O
 afdrachtvermindering 3.22.2
 aftrek 1.31.2
 Saldomethode 1.40, 1.44
 Schenkbelasting 12.3, 12.5
 Schijventarief 1.3.1, 1.3.2, 1.56.4, 6.1, 12.5, 18.1
 Scholingsuitgaven 1.72
 Schulden 1.41.5, 1.42, 1.55, 1.56, 1.63, 12.6
 Sekswerkers 3.20.1, 3.21.4.3
 Solidariteitsbijdrage 6.3
 Sparen
 inkomen uit sparen en beleggen 1.3.3, 1.56
 lijfrenterekening 1.43, 1.61
 spaarrekening eigen woning 1.41.4
 verlof 3.12
 Sportkantine 11.2
 Stakingsaftrek 1.31.5
 Stakingswinst 1.43
 Stamrechtvrijstelling 1.43
 Standaardheffingskorting 1.81.1
 Standaardloonheffingskorting 3.16
 Standaardpremie 28.13
 Startersaftrek 1.31.1
 Starters-S&O-aftrek 1.31.2
 Startersvrijstelling 13.1
 Stijgingspercentage alimentatie 34.2
 Studiefinanciering 27.1
 Studievertraging 27.2
 Tabelcorrectiefactor 7.2
 Tarief
 aanmerkelijk belang 1.3.2
 anoniementarief 3.15
 assurantiebelasting 13.2
 bijzondere beloningen 3.18
 BPM 18.1
 bronbelasting 8.1

- dividendbelasting 7.1
- eindheffing 3.21
- eurovignet 19.1
- erfbelasting 12.5
- inkomstenbelasting 1.3, 1.56
- loonbelasting 3.15
- minimumbelasting 9.1
- omzetbelasting 11.1, 11.2
- overdrachtsbelasting 13.1
- rentetarieven 32
- RVU 3.21.3
- schenkbelasting 12.5
- solidariteitsbijdrage 6.3
- vennootschapsbelasting 6.1
- verhuurderheffing 14.2
- volksverzekeringen 28.1
- WAZ 28.11
- werknemersverzekeringen 28.7-28.9
- werkkostenregeling 3.10, 3.21.2
- zorgverzekering 28.12
- zware motorrijtuigen 19.1
- Tariefgroepindeling
- successiewet 12.5
- Tariefmaatregel
- grondslagverminderende posten 1.3.1
- Tegemoetkoming
- arbeidsongeschikten 28.7
- loondomein 29
- specifieke zorgkosten 1.70
- studievertraging 27.1
- vaste lasten (TVL) 30.2
- Terbeschikkingstellingsregeling 1.39
- Teruggaaf
- belasting zware motorrijtuigen 19.1
- eurovignet 19.1
- grens 1.87
- Terugkeerreserve 1.29
- Thuiswerkers 3.20.1, 3.21.4.3
- Thuiswerkkosten 3.21.2
- Toerekeningsregels 1.4
- Toeslag
- AOW 28.2.2
- eenoudertoeslag 27.1
- kinderopvang 26.1
- kindgebonden budget 25.1
- partnertoeslag 27.1
- zorgtoeslag 28.13
- TOG-uitkering 1.40
- Tonnageregeling 1.19
- Transportondernemer 1.14
- TROA
- inkomens- en vermogens-
toets 28.2.3
- overbruggingsuitkering
AOW 28.2.3
- partneruitkering 28.2.3
- vrijlating 28.2.3
- TVL 30.2
- Uitgaven
- gehandicapten 1.71
- inkomensvoorzieningen 1.43
- negatieve uitgaven voor inkomens-
voorzieningen 1.44
- onderhoudsverplichtingen 1.67
- scholingsuitgaven 1.72
- specifieke zorgkosten 1.70
- Uitkeringen 1.40, 1.44, 25-30
- Urencriterium 1.28
- Vakantie
- bonnen 3.11
- minimumaanspraak 31.1
- onderwijs 34.6
- uitkering Anw 28.3
- uitkering AOW 28.2.2
- VAMIL 1.24.1
- Vaste lasten 30.2
- VBI
- forfaitair voordeel 1.54
- Vergoedingen
- carpoolvergoeding 3.21.2
- eindheffing 3.21
- overzicht 3.11
- reiskosten 3.21.2
- thuiswerkkosten 3.21.2
- vertrekvergoeding 3.21.3
- vrije vergoedingen 3.21.2
- woon-werkverkeer 3.7, 3.21.2
- Verhuurderheffing 14
- Verliezen
- verliesverrekening 1.2, 1.11, 1.53, 6.2
- Verlof 3.12
- Vermindering
- afdrachtverminderingen LB/
PH 3.22
- BPM 18.1
- heffingsvermindering 14.2
- Vermogen
- APV 1.4
- belastingheffing 1.3.3, 1.56
- heffingvrij vermogen 1.56.5
- rendementsklasse 1.56
- vrijstelling 1.57
- waardering 1.63, 12.7
- Verstrekkingsen
- eindheffing 3.21
- overzicht 3.11
- vrije verstrekkingsen 3.21.2
- waardering 3.6
- Vertrekvergoeding 3.21.3
- Verzamelinkomen 1.5
- Volksverzekeringen 1.2, 28.1
- Voorheffingen 1.86, 6.1
- Vooruitbetaalde rente 1.41.7
- Vrijstellingen
- bedrijfsopvolging 12.8
- bezittingen 1.57

- fondswerving 11.2
- gerichte 3.21.2
- groene beleggingen 1.58
- inkomstenbelasting 1.13
- kamerverhuurvrijstelling 1.41.2
- kleine ondernemers 11.3
- kwijtscheldingsvrijstelling 1.12
- loon 3.4
- MKB-winstvrijstelling 1.32
- RVU-drempelvrijstelling 3.13.2, 3.13.3
- sportkantines 11.2
- startersvrijstelling 13.1
- Successiewet 12.2-12.3
- terbeschikkingstellingsvrijstelling 1.39
- vennootschapsbelasting 6.2
- verhuurderheffing 14.2
- werkkostenregeling 3.21.2
- winst 1.13
- Vrijwilligers 1.74, 3.11
- VUT 3.13
- Waardering
 - aandelenoptierecht 3.3
 - bezittingen en schulden 1.63
 - loon in natura 3.6, 3.21.2
 - ondernemingswoning 1.12
 - privégebruik auto 1.17, 3.8
 - privégebruik fiets 1.18, 3.9
 - Successiewet 12.7
- WAO 28.8
- WAZ 28.11
- Weekenduitgaven gehandicapten 1.71
- Werk en woning 1.3.1, 1.11
- Werkdagenoverzicht 34.3
- Werkgelegenheid
 - NOW 30.1
- Werkkostenregeling 3.1, 3.2, 3.4, 3.6, 3.10, 3.21.2
- Werkplek 3.6, 3.21.2
- Werkzaamheid 1.39
- Wettelijke rente 33.1
- Wezenpensioen 3.13.2, 3.13.3
- Wezenuitkering 28.3
- WIA 28.7
- Willekeurige afschrijving 1.24
- Winst
 - aftrekbeperking 1.14
 - belastbare winst 1.12
 - MKB-winstvrijstelling 1.32
 - vrijgestelde winst 1.13
- Witte tabellen 3.18
- Woon-werkverkeer
 - aftrekbare kosten 1.38
 - carpools 3.21.2
 - vergoeding 3.7, 3.21.2
- WSF-/WTOS-uitkering 1.40, 1.72, 27.1, 33.4
- WW 28.9
- Zeevaart
 - afdrachtvermindering 3.22.1
 - afschrijving zeeschepen 1.24.3
 - tonnageregeling 1.19
- Zelfstandigenaftrek 1.31.1
- Ziektekosten 1.70, 28.12
- Zonnepanelen 11.2, 11.3
- Zorgkosten 1.70
- Zorgtoeslag 28.13
- Zvw 28.12
- ZW 28.6

2025

januari					februari					maart					april						
wk	1	2	3	4	5	5	6	7	8	9	9	10	11	12	13	14	13	14	15	16	17
m		6	13	20	27		3	10	17	24		3	10	17	24	31		7	14	<u>21</u>	28
d		7	14	21	28		4	11	18	25		4	11	18	25		1	8	15	22	29
w	<u>1</u>	8	15	22	29		5	12	19	26		5	12	19	26		2	9	16	23	30
d	2	9	16	23	30		6	13	20	27		6	13	20	27		3	10	17	24	
v	3	10	17	24	31		7	14	21	28		7	14	21	28		4	11	18	25	
z	4	11	18	25	1	8	15	22	1	8	15	22	29	5	12	<u>19</u>	<u>26</u>	6	13	<u>20</u>	<u>27</u>
z	5	12	19	26	2	9	16	23	2	9	16	23	30	6	13	<u>20</u>	<u>27</u>				

mei					juni					juli					augustus							
wk	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	27	28	29	30	31	31	32	33	34	35	
m		<u>5</u>	12	19	26		2	<u>9</u>	16	23	30		7	14	21	28		4	11	18	25	
d		6	13	20	27		3	10	17	24		1	8	15	22	29		5	12	19	26	
w		7	14	21	28		4	11	18	25		2	9	16	23	30		6	13	20	27	
d	1	8	15	22	<u>29</u>		5	12	19	26		3	10	17	24	31		7	14	21	28	
v	2	9	16	23	30		6	13	20	27		4	11	18	25		1	8	15	22	29	
z	3	10	17	24	31		7	14	21	28		5	12	19	26		2	9	16	23	30	
z	4	11	18	25	1	<u>8</u>	15	22	29	6	13	20	27	6	13	20	27	3	10	17	24	31

september					oktober					november					december						
wk	36	37	38	39	40	40	41	42	43	44	44	45	46	47	48	49	50	51	52	1	
m	1	8	15	22	29		6	13	20	27		3	10	17	24		1	8	15	22	29
d	2	9	16	23	30		7	14	21	28		4	11	18	25		2	9	16	23	30
w	3	10	17	24		1	8	15	22	29		5	12	19	26		3	10	17	24	31
d	4	11	18	25		2	9	16	23	30		6	13	20	27		4	11	18	<u>25</u>	
v	5	12	19	26		3	10	17	24	31		7	14	21	28		5	12	19	<u>26</u>	
z	6	13	20	27		4	11	18	25		1	8	15	22	29		6	13	20	27	
z	7	14	21	28	5	12	19	26	2	9	16	23	30	7	14	21	28				

2024

januari					februari					maart					april						
wk	1	2	3	4	5	5	6	7	8	9	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	
m	<u>1</u>	8	15	22	29		5	12	19	26		4	11	18	25		<u>1</u>	8	15	22	29
d	2	9	16	23	30		6	13	20	27		5	12	19	26		2	9	16	23	30
w	3	10	17	24	31		7	14	21	28		6	13	20	27		3	10	17	24	
d	4	11	18	25		1	8	15	22	29		7	14	21	28		4	11	18	25	
v	5	12	19	26		2	9	16	23		1	8	15	22	29		5	12	19	26	
z	6	13	20	27		3	10	17	24		2	9	16	23	30		6	13	20	<u>27</u>	
z	7	14	21	28	4	11	18	25	3	10	17	24	<u>31</u>	7	14	21	28				

mei					juni					juli					augustus						
wk	18	19	20	21	22	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	31	32	33	34	35	
m		6	13	<u>20</u>	27		3	10	17	24		1	8	15	22	29		5	12	19	26
d		7	14	21	28		4	11	18	25		2	9	16	23	30		6	13	20	27
w	1	8	15	22	29		5	12	19	26		3	10	17	24	31		7	14	21	28
d	2	<u>9</u>	16	23	30		6	13	20	27		4	11	18	25		1	8	15	22	29
v	3	10	17	24	31		7	14	21	28		5	12	19	26		2	9	16	23	30
z	4	11	18	25		1	8	15	22	29		6	13	20	27		3	10	17	24	31
z	<u>5</u>	12	<u>19</u>	26	2	9	16	23	30	7	14	21	28	4	11	18	25				

september					oktober					november					december							
wk	35	36	37	38	39	40	40	41	42	43	44	44	45	46	47	48	48	49	50	51	52	53
m	2	9	16	23	30		7	14	21	28		4	11	18	25		2	9	16	23	30	
d	3	10	17	24		1	8	15	22	29		5	12	19	26		3	10	17	24	31	
w	4	11	18	25		2	9	16	23	30		6	13	20	27		4	11	18	<u>25</u>		
d	5	12	19	26		3	10	17	24	31		7	14	21	28		5	12	19	<u>26</u>		
v	6	13	20	27		4	11	18	25		1	8	15	22	29		6	13	20	27		
z	7	14	21	28		5	12	19	26		2	9	16	23	30		7	14	21	28		
z	1	8	15	22	29	6	13	20	27	3	10	17	24	1	8	15	22	29				

2023

januari					februari					maart					april							
wk	52	1	2	3	4	5	5	6	7	8	9	9	10	11	12	13	13	14	15	16	17	
m		2	9	16	23	30		6	13	20	27		6	13	20	27		3	10	17	24	
d		3	10	17	24	31		7	14	21	28		7	14	21	28		4	11	18	25	
w		4	11	18	25	1	8	15	22	1	8	15	22	29		5	12	19	26			
d		5	12	19	26	2	9	16	23	2	9	16	23	30		6	13	20	27			
v		6	13	20	27	3	10	17	24	3	10	17	24	31		7	14	21	28			
z		7	14	21	28	4	11	18	25	4	11	18	25		1	8	15	22	29			
z	1	8	15	22	29	5	12	19	26	5	12	19	26	2	9	16	23	30				
mei					juni					juli					augustus							
wk	18	19	20	21	22	22	23	24	25	26	26	27	28	29	30	31	31	32	33	34	35	
m		1	8	15	22	29		5	12	19	26		3	10	17	24	31		7	14	21	28
d		2	9	16	23	30		6	13	20	27		4	11	18	25		1	8	15	22	29
w		3	10	17	24	31		7	14	21	28		5	12	19	26		2	9	16	23	30
d		4	11	18	25	1	8	15	22	29	1	8	15	22	29		3	10	17	24	31	
v	5	12	19	26	2	9	16	23	30	2	9	16	23	30		4	11	18	25			
z	6	13	20	27	3	10	17	24	3	10	17	24	31		5	12	19	26				
z	7	14	21	28	4	11	18	25	2	9	16	23	30	6	13	20	27					
september					oktober					november					december							
wk	35	36	37	38	39	39	40	41	42	43	44	44	45	46	47	48	48	49	50	51	52	
m		4	11	18	25		2	9	16	23	30		6	13	20	27		4	11	18	25	
d		5	12	19	26		3	10	17	24	31		7	14	21	28		5	12	19	26	
w		6	13	20	27		4	11	18	25		1	8	15	22	29		6	13	20	27	
d		7	14	21	28		5	12	19	26		2	9	16	23	30		7	14	21	28	
v		1	8	15	22	29		6	13	20	27		3	10	17	24		1	8	15	22	29
z		2	9	16	23	30		7	14	21	28		4	11	18	25		2	9	16	23	30
z		3	10	17	24	1	8	15	22	29	5	12	19	26	3	10	17	24	31			

2022

januari					februari					maart					april							
wk	53	1	2	3	4	5	5	6	7	8	9	9	10	11	12	13	13	14	15	16	17	
m		3	10	17	24	31		7	14	21	28		7	14	21	28		4	11	18	25	
d		4	11	18	25	1	8	15	22	1	8	15	22	29		5	12	19	26			
w		5	12	19	26	2	9	16	23	2	9	16	23	30		6	13	20	27			
d		6	13	20	27	3	10	17	24	3	10	17	24	31		7	14	21	28			
v		7	14	21	28	4	11	18	25	4	11	18	25		1	8	15	22	29			
z	1	8	15	22	29	5	12	19	26	5	12	19	26	2	9	16	23	30				
z	2	9	16	23	30	6	13	20	27	6	13	20	27	3	10	17	24					
mei					juni					juli					augustus							
wk	17	18	19	20	21	22	22	23	24	25	26	26	27	28	29	30	31	32	33	34	35	
m		2	9	16	23	30		6	13	20	27		4	11	18	25		1	8	15	22	29
d		3	10	17	24	31		7	14	21	28		5	12	19	26		2	9	16	23	30
w		4	11	18	25	1	8	15	22	29	1	8	15	22	29		3	10	17	24	31	
d		5	12	19	26	2	9	16	23	30	2	9	16	23	30		4	11	18	25		
v		6	13	20	27	3	10	17	24	3	10	17	24		5	12	19	26				
z		7	14	21	28	4	11	18	25	2	9	16	23	30		6	13	20	27			
z	1	8	15	22	29	5	12	19	26	3	10	17	24	31	7	14	21	28				
september					oktober					november					december							
wk	35	36	37	38	39	39	40	41	42	43	44	44	45	46	47	48	48	49	50	51	52	
m		5	12	19	26		3	10	17	24	31		7	14	21	28		5	12	19	26	
d		6	13	20	27		4	11	18	25		1	8	15	22	29		6	13	20	27	
w		7	14	21	28		5	12	19	26		2	9	16	23	30		7	14	21	28	
d		1	8	15	22	29		6	13	20	27		3	10	17	24		1	8	15	22	29
v		2	9	16	23	30		7	14	21	28		4	11	18	25		2	9	16	23	30
z		3	10	17	24	1	8	15	22	29	5	12	19	26	3	10	17	24	31			
z		4	11	18	25	2	9	16	23	30	6	13	20	27	4	11	18	25				

Fiscaal Memo App Altijd up-to-date!

Uw fiscaal assistent op uw mobiel

Efficiënter, slimmer en sneller werken met de **Fiscaal Memo App**. Alle feiten en cijfers die onmisbaar zijn in uw werk altijd binnen handbereik en continu geactualiseerd naar de laatste stand van zaken. Inclusief snel zoeken en praktische rekenmodellen. Gewoon op uw iPhone, iPad of Android-toestel.

- **Gratis** voor u als gebruiker van het gedrukte exemplaar van Fiscaal Memo!

Sla het omslag om voor uw registratiecode.

Ontdek ons ruime assortiment aan boeken, tijdschriften en online uitgaven op www.woltersklower.nl/shop

Niets missen?

De Fiscaal Memo App trekt aan de bel bij een update en laat direct zien waar en wat in Fiscaal Memo is gewijzigd en geeft een vooruitblik naar nieuwe cijfers. Natuurlijk met handige bronvermelding.